

Decorative gold-tooled ornament

LE

NO

88

Decorative gold-tooled ornament

V 7071

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK LEIDEN

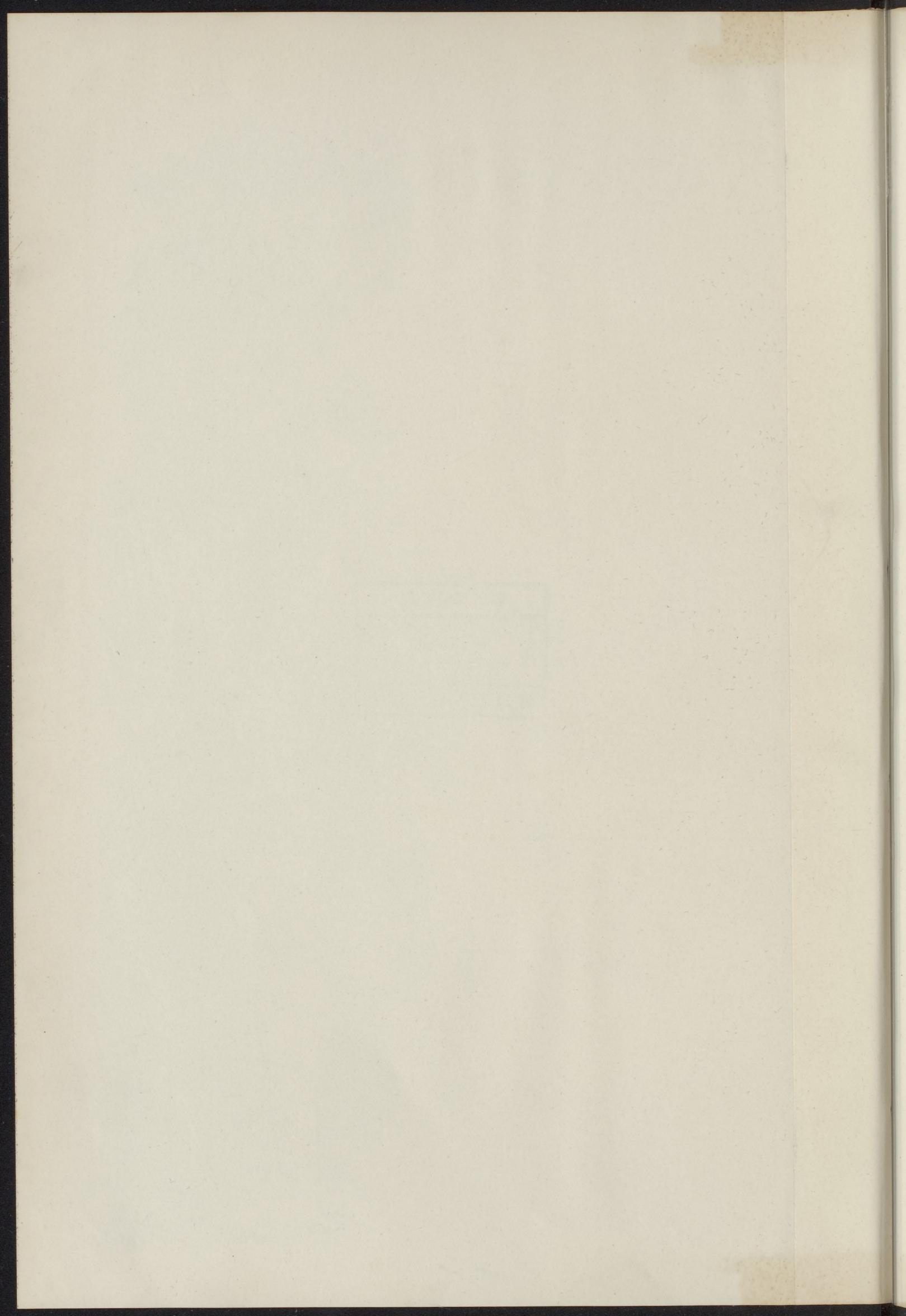

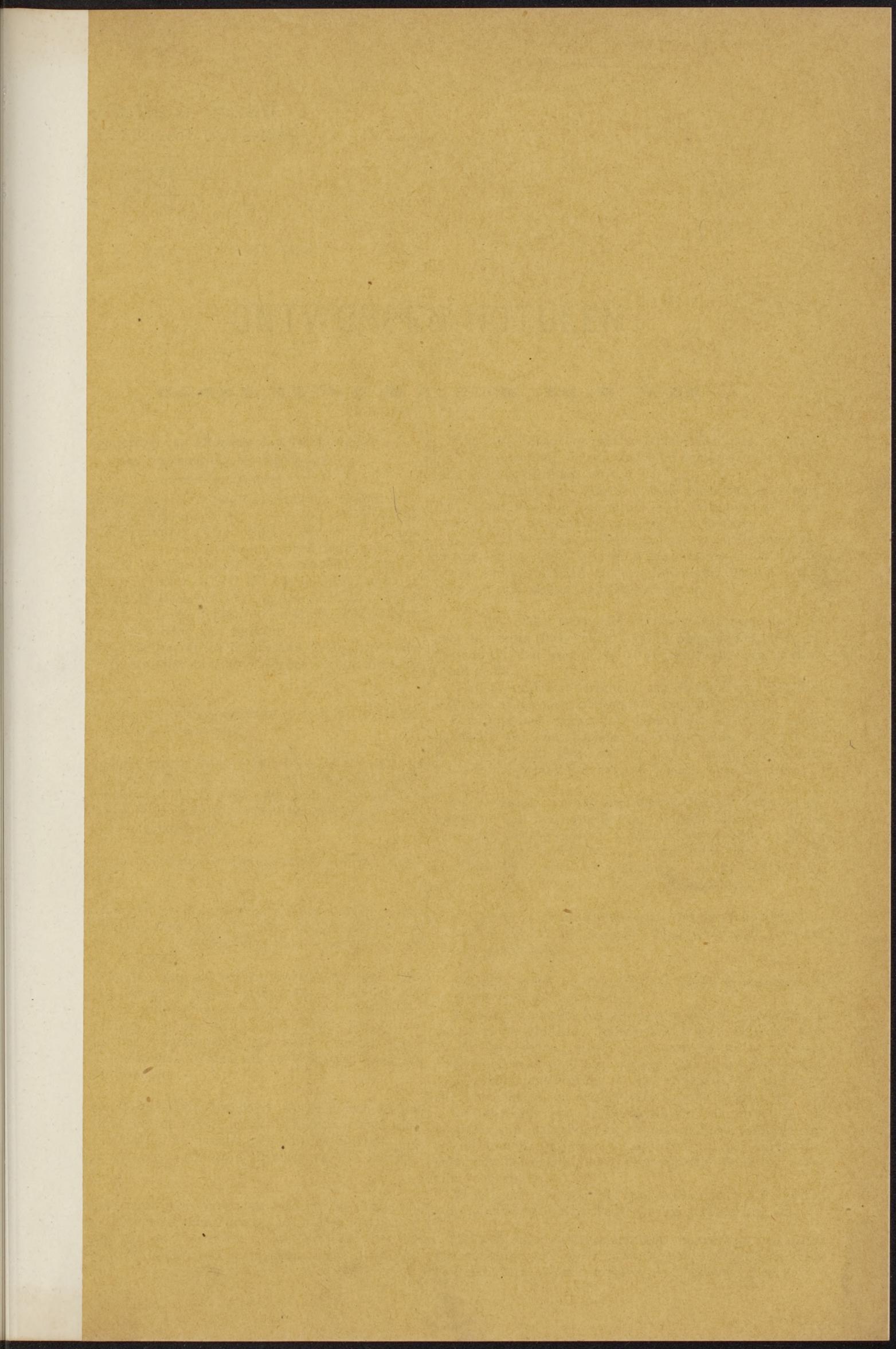
03890972

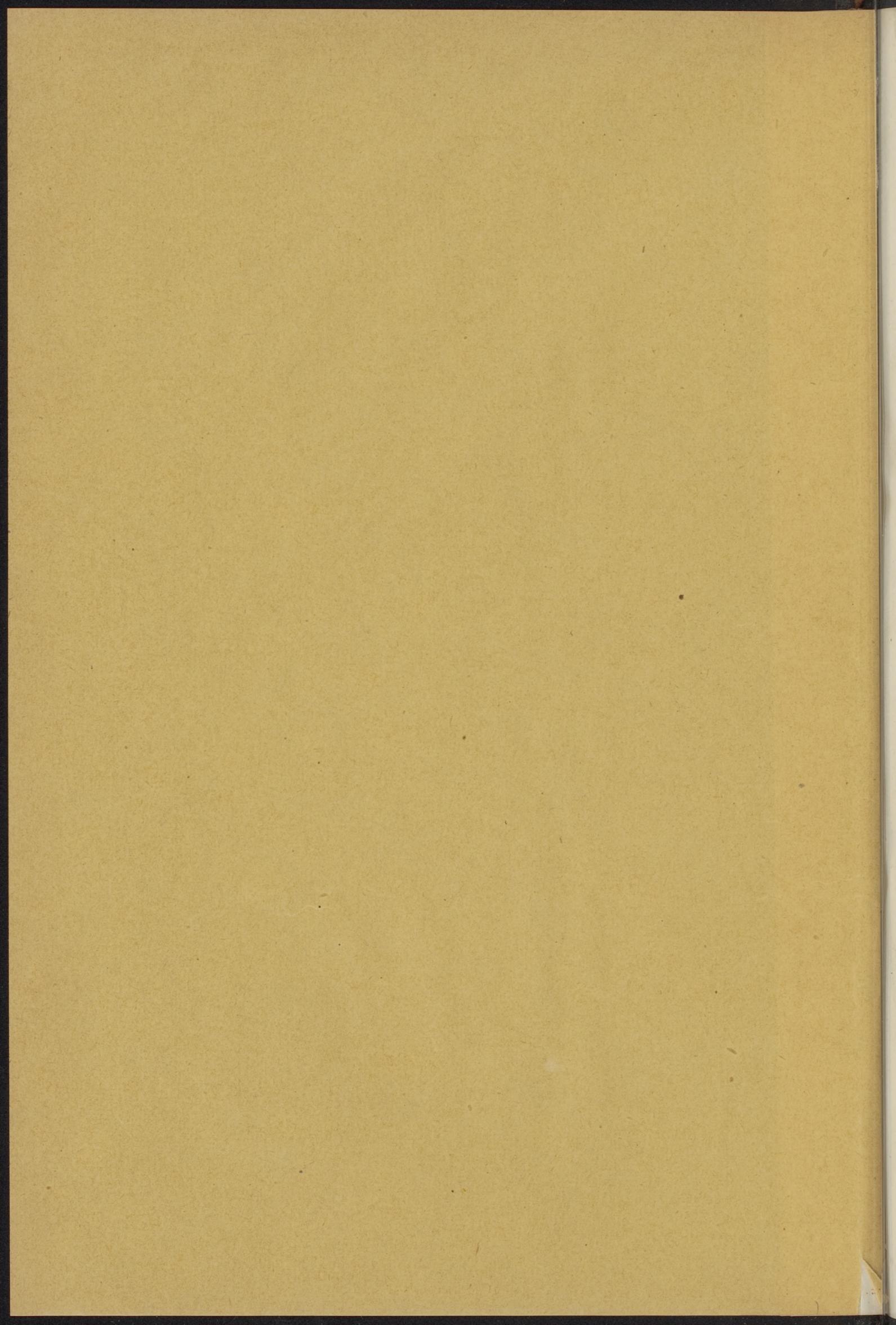
BIBLIOTHEEK

A. 2048

Departement van Koloniën

*Streekt nu tot nog een exemplaar
beproefing bij*

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937—1938.

— 1 —

NOTULEN.

No. 1.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Dinsdag den 11n Mei 1937
des voormiddag te negen ure.

AANWEZIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren: *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *A. P. A. van Leeuwen*, *David Capriles*, *C. W. J. Jonckheer*, *J. H. Sprockel*, *S. A. L. Maduro*, *S. A. Senior*, benevens de heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier.

ALSMEDE: de Heeren *C. S. Gorsira J. P. Ez.*, ondervoorzitter, *Mr. S. G. C. Zeppenfelt* en *A. G. Statius Mulder*, leden van den Raad van Bestuur.

AFWEZIG: de Heeren *R. R. Muskus*, *J. de J. Arends*, en *Ernesto C. Martijn*, de laatste wegens verblijf buitenslands.

Te negen uur nemen de aanwezige Heeren zitting in afwachting van den Gouverneur.

Een oogenblik daarna tredt deze, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de in de vorige vergadering benoemde commissie, de vergaderzaal binnen, neemt den voor hem bestemden zetel in en opent het nieuwe zittingsjaar met de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter en Heeren leden van den Kolonialen Raad.

In verband met de overgangsbepalingen van de Curaçaosche Staatsregeling, ben ik heden in Uw midden om de vergadering van den Kolonialen Raad voor het nieuwe zittingsjaar te openen.

Het is de eerste maal dat mij dit voorrecht te beurt valt en het is ook tevens de laatste maal, want artikel 167 der Curaçaosche Staatsregeling zegt o.m. in punt 3 der overgangsbepalingen, dat een jaar na het tijdstip van inwerkingtreding der Staatsregeling alle leden van den Kolonialen Raad aftreden. Alsdan zal de Koloniale Raad tot het verleden behooren.

Moge de Staatsregeling, welke 1 April l.l. van kracht werd en waardoor de bevolking in de toekomst meer dan voorheen invloed op de handelingen van het Bestuur kan uitoefenen tot zegen en welzijn strekken van dit gebiedsdeel.

Gedurende ruim tien maanden bekleed ik thans het ambt van Gouverneur van Curaçao en in dien tijd heb ik met U, mijnheer de Voorzitter en met de leden van den Kolonialen Raad op de meest aangename wijze mogen samenwerken.

Ik betuig U daarvoor mijn welgemeenden dank en spreek het vertrouwen uit, dat die goede en onmisbare samenwerking bestendig moge blijven.

Het behaagde Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin, U, mijnheer de Voorzitter en U, mijnheer de ondervoorzitter, andermaal als zoodanig te benoemen.

Ik bied U met deze herbenoemingen, waaruit o.m. groote waardering blijkt voor de wijze, waarop U als voorzitter en ondervoorzitter van den Kolonialen Raad Uw taak hebt vervuld, mijne gelukwensen aan.

Ook de andere leden, die hun mandaat hernieuwd zagen, de heeren Sprockel en Martijn, alsmede het nieuw benoemde lid, den heer C. W. J. Jonckheer wensch ik daarmede geluk.

U allen, zonder onderscheid, zeg ik dank voor den door U in het afgelopen zittingsjaar verrichten arbeid.

Een bijzonder woord van dank richt ik tot het scheidende lid, den heer Bichon van Ysselmonde, voor het vele en uitnemende werk, dat hij als lid van den Kolonialen Raad in het belang van het gebiedsdeel Curaçao deed.

De bevolking van het gebiedsdeel Curaçao vond bij gelegenheid van het huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernhard gelegenheid op grootsche wijze blij te geven van hare aanhankelijkheid en hare liefde voor ons Vorstenhuis. De feestdagen getuigden voor de eenheid van gevoelens, die Curaçao en Nederland bezielde.

Het strekt tot groote voldoening, dat de verhouding tusschen Curaçao en de naburige republieken zeer goed genoemd mag worden.

Alleszins reden tot tevredenheid geeft de economische toestand van ons gebiedsdeel.

Moge dit eenerzijds het gevolg zijn van de bedrijvigheid, die bij de verschillende olieindustriën op de eilanden Aruba en Curaçao nog steeds in toenemende mate heerscht anderzijds ondervindt ook ons gebiedsdeel den invloed van de algemeene ontplooiing van het verkeersleven, waardoor allerwege handel en scheepvaart worden begunstigd.

De fabricage van de olieproducten, de invoer en de doorvoer van materialen en handelsgoederen ondervonden een belangrijke stijging ten opzichte van het vorige zittingsjaar, dat op zijn beurt weer gunstig afstak tegenover zijn voorganger.

Zoowel voor Curaçao als voor Aruba toonen de cijfers van de havenbeweging wederom een verbetering aan.

Meer en meer veroverft zich het vliegverkeer een plaats in onze gemeenschap. In het afgelopen zittingsjaar hebben zich verschillende nieuwe perspectieven geopend.

Het is naar mijne meening een verheugend feit, dat de K.L.M., welke in het afgelopen jaar hare geregelde diensten op Maracaibo en La Guaira ondernam, vergunningen verkreeg om ook andere verbindingen over de Caraïbische zee te onderhouden, waarvoor de ligging van Curaçao zoo uitermate gunstig is. Moge ook deze onderneming bijdragen tot meerdere ontwikkeling van de welvaart van ons gebiedsdeel.

Ik kan U de verzekering geven, dat de belangen van handel, scheepvaart en industrie de volle aandacht hebben van het Bestuur. Verwacht mag worden, dat de reorganisatie van de Kamer van Koophandel, welke naar ik hoop dit jaar haar beslag zal krijgen, de belangen van den handel zal dienen en zal bijdragen tot bevordering van het vreemdelingenverkeer.

Op het gebied van den landbouw, den tuinbouw en de veeteelt is nog lang niet bereikt, wat naar dezerzijdsche meening bereikt kan en in het belang der betrokkenen bereikt moet worden.

Het bestuur zet zijne reeds eenige jaren geleden aangevangen pogingen voort om zoowel den land- en tuinbouw als de veeteelt op de Bovenwindsche eilanden te bevorderen.

Met voldoening constateer ik, dat op Curaçao meer en meer belangstelling aan het licht treedt voor de vraagstukken, die ook op de Benedenwindsche eilanden op dit gebied de aandacht vragen. Het Bestuur zal de pogingen om tot een bevredigende oplossing van die vraagstukken te komen zoo krachtig mogelijk steunen en stelt zich voor zoo noodig daarbij ook voor te gaan.

Ook de visscherij vraagt de aandacht. De bevordering van den aanvoer van visch is een niet te verwaarloozen volksbelang.

De staat van 's Lands financiën mag gunstig genoemd worden. De voorloopige uitkomsten van den dienst 1936 geven een vermoedelijk batig saldo van f 1.300.000. De rekening met Nederland sluit met een tegoed voor Curaçao van ruim f 1.200.000.

Het loslaten van den gouden standaard, welke mede ten gevolge van den nuchteren zin van onze bevolking geen oogenblik den normalen gang van zaken heeft gehinderd, laat uiteraard niet na de prijzen der goederen te beïnvloeden. Als gevolg daarvan moet een vermeerdering van 's-Lands uitgaven worden verwacht.

De meest belangrijke werken, die in het afgelopen zittingsjaar onder de leiding van den dienst der openbare werken werden verricht waren:

de aanleg van verharde wegen in het stadsdistrict en in de buitendistricten; met name worde hier genoemd de verharding van den van Slobbeweg, de voltooiing van de verbetering van de Breedestraat in Otrabanda; de verharding van de wegen van Cas Chiquito langs Juliana-dorp in de richting van den Grooten Berg.

Voorts kwam een deel van den weg naar het vliegveld Hato gereed. Het plan van afbraak van perceelen in de Punda ter verkrijging van ruimte in deze opeengebouwde wijk, zoemed de verbreding van de Heerenstraat naderen hunne voltooiing.

Verschillende gouvernementkantoren werden in beteren toestand gebracht, de leprozerieinrichting werd gemoderniseerd en een aanvang werd gemaakt met het nieuwe gebouw van de Administratie van Financiën, waarin verschillende diensten zullen worden ondergebracht. Het tweede district kreeg een nieuw kantoor.

Op Aruba werd het nieuwe Kantongerechtsgebouw met Bestuurskantoor voltooid en in gebruik genomen. De openstelling van het nieuwe postkantoor zal dezer dagen

geschieden. De schoenersteiger werd vernieuwd; het dorp Sta. Cruz werd door een verharde weg verbonden met den verkeersweg van Oranjestad naar St. Nicolaas. Op de Bovenwindsche Eilanden werden verschillende gouvernementgebouwen grondig hersteld.

Gedurende het nieuwe zittingsjaar stelt het Bestuur zich voor o.a. te doen uitvoeren: den bouw van een Postkantoor in Willemstad; de voltooiing van den verharde weg naar het vliegveld Hato, aan welk vliegveld verschillende verbeteringen aangebracht zullen worden. Voor den bouw van een nieuwe pontonbrug over de St. Annabaai werden door Uwen Raad voor dit jaar reeds een deel der benodigde gelden ter beschikking gesteld. Een ontwerp voor de constructie kwam grootendeels gereed. Gehoopt wordt dat de bestelling der benodigde materialen eerst-daags zal kunnen plaats vinden.

Voor Aruba zal een oplossing gevonden moeten worden voor een doelmatige opheffing van gebrek aan losruimte op de pier in de Paardenbaai; te St. Nicolaas zal een school worden gebouwd en een aantal ambtenaars-woningen worden geplaatst.

Van werkloosheid in den eigenlijken zin van het woord is in ons gebiedsdeel gelukkig geen sprake. Wel komt het veelvuldig voor, dat jongens, die de school verlaten hebben in den leeftijd van 14 tot 20 jaren geen werk kunnen vinden. Teneinde deze jongens op te leiden tot nuttige leden der maatschappij, tot flinke arbeiders — geen vaklieden, opleiding daartoe geschiedt aan de ambachtsschool — heeft de Roomsche Katholieke Missie en heeft het Leger des Heils besloten elk voor zich een inrichting (werkkamp) in het leven te roepen, waarvoor door beide instellingen gouvernementsteun is gevraagd.

Op practisch sociaal gebied kwam door samenwerking van particulieren reeds velerlei tot stand. Zoo werd in den loop van het afgelopen jaar door de Protestantische Vereeniging voor liefdadigheid en maatschappelijk werk een tehuis voor ouden van dagen opgericht en verzeen door de zorg van het bestuur van de Stichting Volkshuisvesting een 25-tal volkswoningen op Steenrijk, terwijl het bestuur van de Stichting Volkswoningbouw voornemens is binnenkort een 100-tal arbeiderswoningen te bouwen.

Het gouvernement verleende met Uwe goedkeuring voorschotten tegen lage rente om het bouwen van deze woningen mogelijk te maken.

Met instemming moge hier ook worden gewezen op den toenemenden bouw van particuliere woningen in de buitendistricten, welke op een trek naar buiten wijst, waaraan de verbetering der wegen niet vreemd kan zijn; Van Engelen, Zeelandia, Groot-Kwartier en de nieuwe woonwijken van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij bewijzen dit. Echter is daarmede tevens de tijd aangebroken dat het Bestuur zijn volle aandacht besteedt aan de verschillende vormen, waarin de stadsuitbreiding zich openbaart. Maatregelen worden getroffen om op bevredigende wijze de vraagstukken die zich daarbij voordoen op te lossen.

Een vraagstuk dat nog steeds een belangrijke plaats in de algemeene belangstelling heeft is dat der drinkwatervoorziening. Een hier aanwezig Ingenieur van het Rijksbureau voor Drinkwatervoorziening bestudeert momenteel de mogelijkheid om op de eilanden Curaçao en Aruba te komen tot verstrekking van goedkoop drinkwater.

De resultaten dier studie hoopt het bestuur U te zijner tijd aan te bieden.

In het afgelopen zittingsjaar verleende Uw Raad zijn

medewerking bij de tot standkoming van eenige belangrijke verordeningen, van welke die houdende de vaststelling van de verplichting tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling de bijzondere aandacht van het Bestuur heeft; zooals U bekend is maakt de uitvoering van die verordening deel uit van een studie welke de Directeur van den Rijksdienst der Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling hier ter plaatse heeft ondernomen, eene studie welke mede omvat de vraag in hoeverre in dit gebiedsdeel op den weg der sociale wetgeving behoort te worden voortgegaan. Het zal kunnen zijn dat tengevolge van deze studie Uwen Raad nadere voorzieningen ter behandeling zullen worden voorgelegd.

Mijnheer de Voorzitter, mijne Heeren, werd in het achter ons liggende zittingsjaar veel van Uw werkkraft en toewijding gevraagd, het laat zich aanzien dat zulks in niet mindere mate het geval zal zijn in het komende zittingsjaar.

Met de bede, dat Gods onmisbare zegen op onzen arbeid

moge rusten, verklaar ik het zittingsjaar 1937—1938 geopend.

Na het uitspreken dezer openingsrede verlaat de Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evengenoemde commissie uitgeleide gedaan.

Na de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd te hebben bedankt, stelt de Voorzitter voor over te gaan tot het trekken der Afdelingen. Hiertoe wordt besloten.

Het resultaat der trekking is, dat de eerste afdeling zal bestaan uit de Heeren C. N. Winkel, C. W. J. Jonckheer, A. P. A. van Leeuwen, David Capriles, S. A. L. Maduro en J. de J. Arends, en de tweede afdeling uit de Heeren J. H. Sprockel, S. A. Senior, Mr. P. J. J. van den Biesen, R. R. Muskus, en Ernesto C. Martijn, welke afdelingen volgens artikel 1, tweede lid, van het Reglement van Orde, onderscheidenlijk door de Heeren Voorzitter en Onder-Voorzitter zullen worden gepresideerd.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende sluit de Voorzitter de vergadering.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938.

— 4 —

NOTULEN.

No. 2.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Maandag 31 Mei 1937, des avonds
te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. H. Sprockel*, *R. R. Muskus*, *David Capriles*, *C. W. J. Jonckheer*, *Dr. P. J. J. van den Biesen*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. Senior*, *S. A. L. Maduro*, en *J. de J. Arends*, leden, benevens de heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier.

ZOOMFDE: de heeren *Mr. F. A. Jas*, Procureur-Generaal, *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van Financiën en *Ir. J. D. A. M. ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *C. N. Winkel* en *Ernesto C. Martijn*.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt allereerst aan de orde:

Notulen van de vergaderingen op 27 October, 2 December en 15 December 1936.

Deze worden zonder discussie of hoofdelijke stemming ongewijzigd vastgesteld.

De Voorzitter doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1°. een adres van Jan Nieuwkerk dd. 30 Mei 1937. Dit stuk wordt, als zijnde niet op gezegd papier gesteld, ter zijde gelegd.

2°. een gouvernements-depeche van den 29en Mei 1937, no. 10205, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge art. 89 der Curaçaosche Staatsregeling de heeren Administrateur van Financiën, Procureur-Generaal en Directeur van Openbaren Werken, heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad omtrent het ontwerp der Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1938 bij te wonen en daaromtrent een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet de gemachtigden van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, welke zij zullen meenen te moeten verstrekken.

Vervolgens richt de Voorzitter eenige woorden van welkom tot den heer *Jonckheer*, die hedenavond voor de eerste maal als lid van den Raad, de vergadering bijwoont. Spreker zegt het volgende:

Hoewel ik U reeds bij Uwe benoeming mijne gelukwensen heb aangeboden wil ik bij deze gelegenheid toch een paar woorden tot U richten.

Nauwelijks was het bekend dat de Heer *Bichon van Ysselmonde* niet in aanmerking wilde komen voor een eventuele benoeming tot lid van dezen Raad of Uw naam werd genoemd als een zeer gewenscht kandidaat om deze vacature aan te vullen.

De keuze viel dan ook dadelijk op Uw persoon en gelukkig is U ook bereid gevonden, Uwe krachten te wijden aan de belangen, die thans aan U zijn toevertrouwd.

Vol frisschen moed en werklust en beziel van den schoonen wensch Uw geboorteplaats van dienst te zijn, doet U heden Uw intrede in dit wetgevend lichaam.

Ik hoop dat U voor vele jaren een nuttig lid zult blijven te zijn en dat gedurende Uw lidmaatschap van dit college dezelfde geest van aangename samenwerking zal heerschen als thans het geval is.

De heer *Jonckheer* antwoordt hierop als volgt:
Mijnheer de Voorzitter!

Reeds bij mijn eedsaflegging heb ik Z. E. den Gouverneur verzocht mijn getuigenis van erkentelijkheid voor mijn benoeming tot lid van dit College te willen overbrengen aan H. M. de Koningin en aan Z. E. den Minister van Staat, Minister van Koloniën. Bij diezelfde gelegenheid heb ik ook Z. E. den Gouverneur persoonlijk dank gezegd voor het feit, dat hij de voordracht van Uwen Raad gevolgd heeft.

Thans wil ik van de gelegenheid gebruik maken U, Mijnheer de Voorzitter, en de overige leden van dezen Raad mijn hartelijken dank te betuigen voor het feit, dat U mij met algemeene stemmen als eerste op de voordracht heeft willen plaatsen ter vervulling van de vacature, die ontstaan is door het aftreden van den heer *Mr. Bichon van Ysselmonde*.

De Koloniale Raad heeft daarmee blijk gegeven van een vertrouwen in mij, die, naar ik hoop, gerechtvaardigd zal blijken te zijn. De mij toegesproken vriendelijke woorden van welkom geven mij de overtuiging, dat het mij niet aan medewerking zal ontbreken. Ook mijnerzijds wil ik U de verzekering geven, dat ik steeds bereid zal zijn volledige medewerking te verlenen, waar dit in het algemeen belang noodig zal zijn. En het is mijn oprechte wensch, dat die samenwerking het algemeen belang van dit Gebiedsdeel ten goede zal komen.

De Voorzitter stelt thans aan de orde:

„Goedkeuring van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938” en opent de algemeene beraadslagingen.

De heer Administrateur van Financiën verkrijgt het woord en zegt het volgende:

Op de eerste plaats moge ik U, Mijnheer de Voorzitter, mede namens mijne mede-bestuursgemachtigden, bedan-

ken voor de woorden van welkom welke U tot ons hebt willen richten.

In het Eindverslag wordt de vraag gesteld waarom het intitulé van dit ontwerp is gewijzigd en waarom de aanhef, de considerans en het vaststellingsformulier aan het slot moeten vervallen. In antwoord hierop moge dienen dat de aanhef, de considerans en het vaststellingsformulier betrekking hebben op de vaststelling der begrooting bij *Verordening*, onder' vigeur van het Curaçaosche Regeeringsreglement.

Aangezien de vaststelling der begrooting plaats vindt nà 1 April 1937 — datum van inwerkingtreden der Curaçaosche Staatsregeling — kan deze vorm niet gehandhaafd blijven, wijl bij deze Staatsregeling de procedure voor de vaststelling der begrooting in dien zin is gewijzigd, dat in overeenstemming met de leer dat de begrooting niet is een wet in materieelen zin, is voorgeschreven voorloopige vaststelling bij *beschikking*.

Over het ontwerp dier beschikking wordt de Raad van Bestuur gehoord.

De beschikking wordt bekend gemaakt (de Verordening tot vaststelling der begrooting werd gepubliceerd) in het Publicatieblad.

Aan de Staten (Koloniale Raad) is alzoo opgedragen de goedkeuring van den materieelen inhoud der begrooting, de formeele vaststelling van de goedgekeurde begrooting geschiedt bij beschikking van den Gouverneur.

Wat betreft de inning der schoolgelden van de bijzondere scholen kan worden medegedeeld dat in Nederland de betrekkelijke Wet de mogelijkheid laat de inning door de schoolbesturen zelve te doen geschieden. Tegen inning van de schoolgelden door het Gouvernement bestaan bij het Bestuur overwegende bezwaren om de redenen in de Memorie van Antwoord vermeld.

Naar aanleiding van de mededeeling in het Eindverslag dat de afdeelingen het betreurden dat het Bestuur niet tijdig maatregelen heeft genomen ter voorkoming van het tekort in de rangen van oudere adjunct-commiezen en commiezen, moge het volgende dienen.

Tegen het ontstaan van dit tekort waren moeilijk maatregelen te nemen. Het ambtenarencorps was voorheen zeer klein. Met den groei van het Gebiedsdeel nam ook het aantal ambtenaren toe. De aanvulling had van onderaf aan plaats. Hierdoor kwam eene wanverhouding in het corps en bestond het grootendeels uit zeer jonge, pas van de schoolbanken komende schrijvers en zeer enkele oudere ambtenaren. In het tekort in de tusschenliggende rangen, moest derhalve wel worden voorzien door aanneming van enkele krachten uit Nederland. Dat ook zelfs een tekort bestaat in de lagere rangen moge blijken uit het feit dat zeer veel vrouwelijke ambtenaren op de kantoren werkzaam zijn. Indien er voldoende aanbod was van mannelijke Curaçaosche krachten zouden er geen vrouwelijke ambtenaren op de kantoren te vinden zijn.

Het moge zijn dat in de Memorie van Antwoord meer de nadruk is gelegd op de noodzakelijkheid aan den in de stukken bedoelden commies voor werkzaamheden ter Secretarie dan zulks het geval is in de Memorie van Toelichting, feit is dat bedoelde ambtenaar zeer noodig is zoowel voor de werkzaamheden met betrekking tot de voorbereiding der verkiezingen als voor werkzaamheden ter Secretarie.

Bedoelde ambtenaar zal op de ranglijst der commiezen plaats nemen naar de volgorde van aanstelling, dus onderaan.

Zijn salaris bedraagt f 5676.— per jaar.

Bekendmaking in de Nederlandsche dagbladen is niet de gebruikelijke vorm om sollicitanten voor ambtelijke betrekkingen in Curaçao op te roepen. Een andere wijze van aanwerving dan die welke gevolgd is,

wordt gevonden in de toepassing van het Uitzendingsbesluit. In dit geval doet de Minister van Kolonien een keuze uit gegadigden en wordt de betrokkene uitgezonden. Aangezien deze wijze van benoeming kostbaarder is en belanghebbenden in eene bevoorrechte positie plaatst, is toepassing van het Uitzendingsbesluit in enkele gevallen vermeden.

Wat betreft de mededeeling in de Memorie van Antwoord dat het Bestuur voornemens is de promotiekansen der ambtenaren te verbeteren in dier voege dat het zich voorstelt de promotie niet uitsluitend afhankelijk te stellen van een bepaald aantal plaatsen in elken rang, moge dienen dat het in het voornemen ligt enkele ambtenaren méér tot hogere rangen te bevorderen dan tot nog toe. Dit wordt gerechtvaardigd reeds door de toeneming der werkzaamheden en het steeds toenemend belang dier werkzaamheden. Het ligt echter geenszins in het voornemen om aanstonds iedereen die voor bepaalde, in te stellen examens slaagt, te bevorderen. Er zal naar gestreefd worden de werklust der ambtenaren te prikkelen door:

1°. de mogelijkheid van vluggere promotie in uitzicht te stellen voor zich door kennis, werkkraft enz. onderscheidende ambtenaren.

2°. door bevordering bij keuze.

De ambtenaren zullen in de gelegenheid worden gesteld zich de noodige kennis te verwerven, doch Curaçaosche of niet-Curaçaosche krachten zullen niet bevorderd worden indien zij de vereischte kennis niet hebben.

De heer Procureur-Generaal geeft hierna de volgende toelichting inzake het verkeersvraagstuk.

Willemstad hetwelk zich heeft ontwikkeld uit eene oud-Hollandsche vesting, gelegen op een punt, goed uit een oogpunt van strategie en handel, leent zich slecht voor een intensief auto-verkeer. En het auto-verkeer is zeer intensief. Twee factoren spelen hierbij een rol: het instituut der auto-busjes en de brug.

Het aantal auto-busjes is abnormaal hoog, terwijl de brug het verkeer concentreert op één punt. Bovendien is door het vervallen van ieder brugtarief voor auto's, het verkeer daarop in de laatste jaren zeer gestegen. Dit alles tezamen heeft een toestand geschapen, die niet houdbaar was en voortdurend tot opstoppen en belemmeringen van het verkeer heeft geleid. De oplossing moet gevonden worden in een zoo consequent mogelijk doorgevoerde toepassing van één-richting verkeer.

In November 1936 is een stap in die richting gedaan door sluiting van het verkeer door de Columbusstraat in de richting de Ruyterkade-Prins Hendrikplein. Door parkeerverboden is voorzoover noodig verder ruimte verschaft. Sinds een half jaar is deze regeling thans in werking. Het Bestuur acht haar eene groote verbetering op den vroegeren toestand.

Inderdaad heeft de regeling een bezwaar; de Handelskade is soms te druk belast, hetgeen dan tot eenig ongerief voor voetgangers en autobestuurders kan zijn. Dit ongerief wordt echter schromelijk overdreven en weegt zeker niet op tegen de bezwaren van den ouden toestand met haar meerdere plaatselijke verkeers-opstoppen en dan ook meerdere gevaar voor personen en goederen.

Men vergete niet, dat het bezwaar is beperkt tot de oogenblikken waarop na brugsluiting het verkeer daarop weder wordt toegelaten, dus tot op niet meer dan gemiddeld 17 keer per dag van 18 uur (van 's morgens 6 tot 's avonds 12). Dan moet het verkeer van de Handelskade linksom de Breedestraat in, wachten tot de op en afrijdende files over de brug voorbij zijn. Dat is alles.

Om hieraan tegemoet te komen, wordt zoo spoedig mogelijk het verkeer van beide zijden over de brug toegelaten. De *gemiddelde* wachtduur voor deze file is 2 minu-

ten. Voor een deel vloeit het bezwaar voort uit het feit dat de file voor de brug langs de huizen staat opgesteld en het verkeer naar de Breedestraat de middenbaan moet volgen. Dit is minder juist daar de banen elkaar thans kruisen. Het kan echter niet anders, daar de auto's die de brug oprijden de grootst mogelijke bocht moeten maken. Door verbetering van den oprit der brug, waardoor het mogelijk zal zijn, dat het verkeer naar de Breedestraat langs de huizenkant rijdt, zal dit derhalve niet meer behoeven te wachten op het verkeer van de Handelskade — de brug op, doch slechts op de file die van de brug afkomt en dat nog slechts voorzoover deze te opgesloten is om daar auto's van de Handelskade tusschen of doorheen te laten slippen.

Dit onderwerp is intusschen in studie en zal zeker met de nieuwe brug beter geregeld worden.

Om het verkeer op de Handelskade reeds nu te ontlasten, zijn 2 mogelijkheden open:

1°. het verkeer in de Heerenstraat omleggen;

2°. het verkeer in de Madurostraat omleggen.

Langs beide wegen leidt men dan verkeer af van het punt waar congestie dreigt.

ad 1. Omlegging van het verkeer in de Heerenstraat zal als tweede stap vermoedelijk vorderen éénrichtingverkeer Breedestraat, dus alleen in de richting brug-Pietermaai. Het Bestuur acht dit voorloopig van verdergaande strekking, dan het bezwaar, dat het wil verhelpen zou rechtvaardigen. Consequent in het systeem van éénrichtingsverkeer is het echter wel.

ad 2. Omleggen van het verkeer in de Madurostraat is mogelijk. Wel wordt een lastig kruispunt geschapen bij de Columbusstraat, het is echter moeilijk te zeggen welk bezwaar het zwaarst moet wegen. De proef kan althans genomen worden. De huizen in de Madurostraat worden daardoor mede beter bereikbaar vanaf Scharloo. Vermoedelijk zal wel weder een parkeerverbod in de Madurostraat moeten volgen. De meerdere parkeerruimte in Punda kan hier wellicht uitkomst geven.

Wellicht kan dan ook op dit kruispunt met signaallantaarns gewerkt worden. Deze zijn slechts bruikbaar bij kruisingen waar geen tweerichtingsverkeer met verkeer linksom is. Derhalve niet op de uiteinden der Columbusstraat en wel op het kruispunt Columbusstraat-Maduro- en Prinsenstraat.

De algemeene bezwaren tegen het signaal-systeem blijven uit der aard bestaan, te weten:

Het veel gaan vertrouwen van het publiek op een automaat die kan haperen en waarvan men zich dus voortdurende rekenschap moet geven en voorts het creëren van een onnoodige belemmering, indien dit door het verkeer niet wordt vereischt.

De heer Directeur van Openbare Werken zegt dat in het Eindverslag onder de Algemeene Beschouwingen door enkele leden de vraag is gesteld, of de verplaatsing van het urinoir bij den voet van de Koningin Emmabrug niet eerder kan plaatshebben dan op het door het Bestuur aangegeven tijdstip, dat is, na de vernieuwing en verandering van de brugoprit. Aan deze leden kan worden medegedeeld, dat thans op of nabij het Brionplein bezwaarlijk een betere plaats kan worden aangewezen en dat in het vooruitzicht van de voorgenomen verbetering de ongewenschte toestand die reeds jaren lang heeft geduurd, nog wel een half jaar kan worden geduld, tenzij men tot tijdelijke opheffing zou willen overgaan.

De heer *Capriles* dankt den bestuursgemachtigde voor de uiteenzetting welke deze omtrent het verkeersvraagstuk heeft gegeven en zegt dat hij met belangstelling kennis nam van diens mededeeling dat de Emmabrug 17 maal

per dag (van 18 uren) opengaat, zoodat de telkens te ontstane belemmering ongeveer ieder uur plaats vindt.

Dat dit oponthoud gemiddeld twee minuten duurt komt spreker vreemd voor, wjl hij dikwijls 5 à 6 minuten heeft moeten wachten.

Hij geeft in overweging het twee-richting verkeer in de Columbusstraat zooveel mogelijk toe te laten.

Spreker zegt, te hopen, dat het Bestuur de in uitzicht gestelde verbeteringen zoo spoedig mogelijk zal bewerkstelligen, waardoor het ongerief zal worden opgeheven.

Voor wat betreft de telefoon, Mijnheer de Voorzitter, moet ik zeggen dat ik blij ben te zien dat het Bestuur aan het onderhandelen is, en dat die onderhandelingen reeds eenigzins gevorderd zijn, zoodat men in de naaste toekomst verwachten kan dat het Bestuur de noodige gelden aanvraagt om tot de automatisering van onze telefoon te geraken. Het behoeft geen verder betoog, Mijnheer de Voorzitter dat onze telefoon slecht is. Ik wil hier echter de nadruk leggen op het feit dat het aan niemand te wijten is, noch aan de directie noch aan de andere ambtenaren van dezen dienst, noch aan het bedienende personeel, dat heb ik trouwens al eens hier in dezen Raad gezegd. Het systeem deugt eenvoudig niet meer voor de talloze abonné's. Het is een bekend feit dat een magneto systeem zooals het onze nu eenmaal niet KAN voldoen met de bij 700 abonné's. Ik heb het reeds duidelijk naar voren gebracht in een vorige vergadering van dezen Raad en herhaal het hier: Curaçao is zijn telefoon systeem uit-gegroeid. Eerlijk gezegd moet men bewondering hebben voor het bedienende personeel, want het is eenvoudig om gek te worden om 700 abonné's te bedienen met dit systeem.

Maar, Mijnheer de Voorzitter, naar ik hoop zullen spoedig onze grieven tot het verleden gaan behooren. Wij zullen allen binnen afzienbaren tijd de onnoemelijke gemakken van automatische telefoon genieten, en om de woorden van een vooraanstaand persoon uit onze samenleving te gebruiken: „wij zullen jaren onzes levens sparen, als eenmaal de ellende van dit ouderwetsche magneto systeem uit de wereld is geholpen en vervangen door de automatische.”

Ik hoop dat het Bestuur, nu eenmaal de gunning moet worden gegeven aan een Buitenlandsche maatschappij, rekening zal houden met de wenschen van den Raad om een Amerikaansch concern de voorkeur te geven boven een Europeesch. Vooral een Amerikaansche concern hetwelk meerdere centrales hier vlak in de buurt heeft, zooals het geval is met de Automatic Electric welke het Bestuur in het Eindverslag noemt.

De voordeelen hiervan zijn eenigzins in het Eindverslag genoemd, en springen in het oog. Aan het Bestuur die naast de technische- ook de praktische kant van de zaak zal overwegen, zullen deze voordeelen niet zijn ontgaan.

Daarvan ben ik overtuigd.

Ik dank U Mijnheer de Voorzitter.

De heer *Van den Biesen* zegt, dat hij naar aanleiding van hetgeen door den Bestuursgemachtigde omtrent de inning der schoolgelden verschuldigd voor het bezoeken der bijzondere scholen, is gezegd, het volgende wil opmerken.

In het Voorloopig Verslag is gevraagd of het niet mogelijk zou zijn die schoolgelden vanwege het Bestuur door den Ontvanger te doen innen.

Door het Bestuur is hierop in de Memorie van Antwoord geantwoord, dat het innen der schoolgelden een interne aangelegenheid der school is, waarin het Gouvernement zich niet gaarne wil mengen.

In het Eindverslag is daarop te kennen gegeven, dat

de besturen van vele bijzondere scholen gaarne zullen hebben, dat de inning door het Gouvernement geschiedt en dat de schoolbesturen derhalve geen bezwaar zullen hebben tegen inmenging in de interne aangelegenheden in dit opzicht.

Als antwoord op de in dat Verslag gestelde vraag hoe deze aangelegenheid in Holland is geregeld, verneem ik nu — zegt spreker — dat aldaar de mogelijkheid bestaat de inning der schoolgelden voor de bijzondere scholen door de gemeentebesturen te doen geschieden.

De uit een en ander te maken gevolgtrekking zou nu moeten zijn: we zullen dus ook maar tot de inning vanwege het bestuur overgaan, — ware het niet dat de Bestuursgemachtigde zoo juist had verklaard, dat daartegen bij het Bestuur onoverkomelijke bezwaren bestaan.

Wellicht kunnen deze bezwaren worden opgeheven, waardoor van de schoolbesturen een groote last zou worden weggenomen.

De heer Administrateur van Financiën antwoordt den heer *van den Biesen*, dat het Bestuur in de Memorie van Antwoord als zijn meening heeft doen kennen dat het innen der schoolgelden een interne aangelegenheid der bijzondere scholen betreft, waarin het Bestuur zich niet kan mengen.

In het Eindverslag is nu wel als meening der afdeeling neergelegd, dat de schoolbesturen daar geen bezwaar tegen zullen hebben, welke meening door het Bestuur zeer zeker wordt gerespecteerd, maar dit neemt niet weg, dat het Gouvernement in deze te maken heeft met de schoolbesturen.

Het Bestuur is van meening dat ongetwijfeld bezwaren zullen opkomen en acht deze zoo overwegend, dat het aan de overname der inning niet kan medewerken.

De heer *van den Biesen* zegt, dat er onder deze omstandigheden aanleiding bestaat voor het Bestuur, om aan de schoolbesturen te vragen, hoe zij over deze zaak denken.

De heer *Sprockel* stelt de vraag of het Bestuur genegen is, de schoolgelden te doen innen van gouvernements-wege, indien de schoolbesturen een daartoe strekkend verzoek indienen.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat hij met de beantwoording dezer vragen eigenlijk vooruitloopt op een punt dat straks zeer zeker nog aan de orde zal komen, n.l. de uitbreiding van het ambtelijk apparaat.

Het doen innen der schoolgelden van de bijzondere scholen vanwege het Gouvernement brengt onvermijdelijk mede de noodzakelijkheid het aantal ambtenaren uit te breiden, waartegen door de Afdeelingen in ander verband bezwaar is gemaakt.

Het Bestuur moet deze kwestie alvorens een beslissing te kunnen nemen, nog zeer ernstig overwegen, wijl verdere uitbreiding van het ambtelijk apparaat zeer moeilijk zal zijn.

De heer *Sprockel* zegt, dat indien de schoolbesturen zelve het verzoek indienen om de inning der schoolgelden van gouvernements-wege te doen geschieden, het Bestuur niet verder de nadruk kan leggen op de vrijheid der schoolbesturen om de interne aangelegenheden te regelen, en met een beroep daarop de overname der inning kan afwijzen.

De zaak is deze, dat het schoolgeld voor de leerlingen der openbare scholen wel aan het Gouvernement wordt betaald.

De bijzondere schoolbesturen, die voor de inning der schoolgelden zelve moeten zorgdragen, loopen daarbij het

risico dat zij een gedeelte niet binnen kunnen krijgen, terwijl het geheele bedrag der verschuldigde schoolgelden aan het Gouvernement moet worden afgedragen.

Indien het Bestuur zijn standpunt handhaaft, en er tegen opziet om door de aanneming der benodigde ambtenaren, de inning dier schoolgelden zelve ter hand te nemen, dan komt het mij billijk voor — zegt spreker — om aan de schoolbesturen een kleine tegemoetkoming te geven voor het voeren der administratie en voor het risico dat zij loopen bij het innen der schoolgelden.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat hij vermoedt dat beoogd wordt een vergoeding te ontvangen op de wijze zooals laatstelijk is vastgesteld met betrekking tot de inning van belastingen door werkgevers, van bepaalde arbeiders van wie anders de door hen verschuldigde belasting moeilijk ware in te volderen.

Het Bestuur zal wel niet bereid zijn dit systeem ook bij de invordering der schoolgelden voor de bijzondere scholen toe te passen, en wel omdat de wijze waarop deze inning tegenwoordig plaats vindt een onderdeel vormt van de indertijd gemaakte afspraken, welke tot de bestaande onderwijsregeling hebben geleid.

Ik hoop, zegt spreker, dat hetgeen indertijd in deze is besproken en beklonken, ook voor de toekomst als norm zal blijven gehandhaafd.

De heer *Sprockel* zegt dat het antwoord van den gemachtigde van het Bestuur op de vraag der afdeelingen, in het Eindverslag gesteld, waarom het intitulé van het ontwerp gewijzigd is en waarom de aanhef, de considerans en het vaststellingsformulier aan het slot moeten vervalten, hem niet geheel duidelijk is.

Heb ik het juist verstaan — zegt spreker — dan wordt de begrooting voortaan bij beschikking van den Gouverneur vastgesteld, terwijl de Staten (Koloniale Raad) hunne goedkeuring aan den materielen inhoud der begrooting moeten hechten.

Spreker zou hieromtrent gaarne nadere inlichtingen ontvangen en met name antwoord op de vraag of indien de Staten het ten slotte niet eens mochten zijn met den inhoud, de Gouverneur dan de bevoegdheid bezit de begrooting eigenmachtig bij beschikking vast te stellen.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat de nadere toelichting, welke de heer *Sprockel* verlangt, het noodzakelijk maakt, dat hij zich begeeft op een gedeelte der rechtsstof, n.l. het begrotingsrecht der vertegenwoordigende lichamen, waaromtrent zeer veel valt te zeggen.

Omtrent de beweegredenen, welke tot wijziging van den vorm der vaststelling van de begrooting hebben geleid, kan ik verwijzen — zegt spreker — naar de toelichting van den Minister van Staat, Minister van Koloniën, neergelegd in de Memorie van Toelichting op de wetsontwerpen tot herziening van de Reglementen op het beleid der Regeering in de koloniën Suriname en Curaçao.

Onder V, Nadere toelichting van wetsontwerp I (Suriname) § 104, schrijft de Minister het volgende:

„Hoewel die vorm niet is voorgeschreven, wordt de huishoudelijke begrooting bij koloniale verordening vastgesteld. Dus anders dan in Nederlandsch-Indië, waar de vaststelling van de (onderdeelen der) begrooting geschiedt bij gewoon besluit (bestuurs-beschikking) van den Landvoogd. Deze — inderdaad juistere — vorm ware in den vervolge ook voor de voorloopige vaststelling der Surinaamsche en Curaçaosche begrootingen aan te nemen, met dien verstande, dat, evenals nu, de begrootingen als één geheel, en niet afdeelingsgewijze, vastgesteld worden.

Eene wijziging van het Regeeringsreglement is daarvoor niet noodig, maar wel zal in verband daarmee de

thans bij art. 110 voorgeschreven „afkondiging” van de voorloopige begrooting te vervangen zijn door „bekendmaking” in het Gouvernementsblad, daar alleen wettelijke regelingen worden „afgekondigd”. Aldus is het artikel gewijzigd.”

De wettelijke regelingen geldig in Curaçao zijn opgesomd in artikel 3 van de wet op de Staatsinrichting van Curaçao.

Daaronder vallen de Landsverordeningen, maar niet de begrooting. Aan de laatste wijdt de Staatsregeling een afzonderlijk hoofdstuk.

De wetten en landsverordeningen komen tot stand door de samenwerking van Kroon en Staten-Generaal respectievelijk Bestuur en Staten (Koloniale Raad). Zij hebben verbindende kracht voor het geheele Bestuur en voor de burgers.

Met de begrooting is dit niet het geval. Daaraan is alléén het bestuur gebonden.

Volgens de leer van de rechtsstaat-idee spreekt men dan van een wet in materieelen zin, indien de burgers aan de daarin vervatte bepalingen zijn gebonden.

Wordt nu de begrooting vastgesteld in den vorm van een wet — zooals in Holland nog plaats vindt — of bij Verordening — zooals onder vigeur der Regeeringsreglementen in Suriname en Curaçao plaats vond — dan kan ondanks de omstandigheid dat de vaststelling plaats vindt door de samenwerking van Regeering en Vertegenwoordigend orgaan, niet van een wet in materieelen zin worden gesproken, doch slechts van een wet in formeelen zin.

In deze leer is het dus juist de begrooting niet bij Landsverordening doch bij Gouvernements-beschikking te doen vaststellen.

Voor wat betreft de bevoegdheden van de Staten (Koloniale Raad), in dit opzicht is het in wezen niets anders dan een verschil in vorm.

De Staten (Koloniale Raad) keuren den inhoud goed, waarna de begrooting, zooals zij is goedgekeurd, door den Gouverneur voorloopig wordt vastgesteld en in het Publicatieblad wordt bekend gemaakt.

Wat er moet gebeuren indien de Staten de begrooting niet goedkeuren, dat is geregeld in den Staatsregeling.

De Voorzitter zegt dat nu uit de toelichting van den Bestuursgemachtigde is gebleken, dat het budgetrecht van den Kolonialen Raad is gehandhaafd, tegen de wijziging in den vorm der vaststelling bij geen der Leden bezwaar zal bestaan.

De heer *Sprockel* zegt, dat de gemachtigde van het Bestuur de benoeming van een viertal, alhier op eigen risico aangekomen ambtenaren, heeft verdedigd met een beroep op het financieel voordeel dat daarmee wordt bereikt, wijl aan uitzending uit Holland meerdere kosten zijn verbonden. De gemachtigde heeft tevens betoogd, dat het niet de gewoonte is, oproepingen in de Hollandsche bladen te plaatsen indien er ambtenaren noodig zijn voor Curaçao.

Spreeker blijft er de voorkeur aan geven om de regeering inzake de uitzending toe te passen. Laat men uit de Hollandsche gegadigden de beste kiezen en deze door het Departement van Koloniën doen uitzenden, dan zal hierdoor minder ontevredenheid komen.

De heer Administrateur van Financiën antwoordt den heer *Sprockel*, dat het Bestuur dit zeer gaarne in overweging zal nemen. Ik moet er evenwel op wijzen — zegt spreeker — dat op deze wijze meerdere kosten worden veroorzaakt. Bestaan daartegen evenwel bij den Raad geen bezwaren, dan zal het Bestuur daarover wellicht willen heenstappen.

De heer *Sprockel* verklaart, dat hij niet gelooft dat de meerdere kosten niet zullen opwegen tegen de bezwaren welke daardoor worden ontgaan.

De Voorzitter zegt dat hij niet kan inzien waarom men, indien geschikte personen hier op eigen gelegenheid komen, deze niet zou moeten nemen.

De heer *Sprockel* zegt, dat er in de laatste maanden verschillende personen op deze wijze hier zijn gekomen en dat geeft te denken.

De Voorzitter zegt dat het inderdaad onjuist is, indien dit stelselmatig plaats vindt.

De algemeene beraadslagingen zijn hiermede beëindigd. Overgegaan wordt thans tot de artikelsgewijze behandeling der begrooting.

Artikel 1.

Onderartikel 1.

De heer *Jonckheer* stelt voor dit onderartikel (onderdeel a in den uitgewerkten en toelichtenden Staat) als volgt te amendeeren:

De post „3 commiezen f 16.080.—” vervalt en in de plaats daarvan wordt gelezen:

„2 commiezen f 10.404.—”.

Het totaalbedrag van onderartikel 1 wordt dus van f 91.862.— teruggebracht op f 86.186.—.

Het amendement wordt ondersteund door de heeren *Arends* en *Senior*.

De voorsteller licht zijn voorstel toe met het volgende betoog:

Met zekerheid kan ik het niet beweren, doch ik meen mij te kunnen herinneren, dat de Raad reeds eerder aanmerkingen heeft gemaakt op de door het Bestuur gevolgde politiek met betrekking tot het laten uitkomen van nieuwe ambtenaren met hogere rangen, die de promotiekansen van anderen met lange dienstjaren ontnemen. In verband met dit amendement wil ik het thans slechts hebben over een commies, die het Bestuur, volgens de Memorie van Toelichting, heeft laten uitkomen voor de voorbereidende werkzaamheden van de a.s. verkiezingen en wel ongeveer gelijktijdig met de indiening van de onderwerpelijke begrooting. De noodzakelijkheid daarvan kan ik niet inzien en het spijt mij te moeten constateeren, dat het Bestuur die noodzakelijkheid bij de Memorie van Toelichting niet heeft aangetoond. Wel heeft het Bestuur getracht dit te doen bij de Memorie van Antwoord, maar dan m.i. op een anderen grondslag. Immers, waar in de Memorie van Toelichting de latere werkzaamheden van dezen commies ter Secretarie als bijzaken worden aangehaald, worden in de Memorie van Antwoord die werkzaamheden m.i. als hoofdzaak aangeduid en wel op grond van gebrek aan personeel. Het gevolg is dan ook niet, dat het Bestuur mij van de noodzakelijkheid van den genomen maatregel heeft overtuigd, maar wel, dat ik eenig vertrouwen verloren heb in de argumenten, waarmee het Bestuur die noodzakelijkheid wil aantoonen.

Heelemaal onbegrijpelijk is voor mij, dat bedoelde commies in dienst is gekomen met liefst drie periodieke verhoogingen tegelijk. Ik kan niet nalaten er op te wijzen, dat ongeveer 2 jaar geleden een meester in de rechten en een doctor in de rechtswetenschappen in dienst zijn getreden als adjunct-commies en ongeveer een jaar na indiensttreding bevorderd zijn tot commies. De nu uitgekomen commies zou dus een hogere bezoldiging moeten hebben dan de twee genoemde academisch gevormde com-

miezen en ook meer, of althans evenveel, als een andere commies ten parkette, die, behalve een praktizijnsdiploma, bijna 23 jaren dienst heeft. Ik vraag mij ernstig af wat de grondslag hiervoor kan zijn en waar dit alles tenslotte heen moet leiden! En is het dan te verwonderen, Mijnheer de Voorzitter, dat men in casu van bevoorrechting spreekt?

Het voteeren van de aangevraagde gelden door dit College zou naar mijne opvatting niet anders beschouwd kunnen worden als het sanctioneerende van een dergelijke m.i. ongemotiveerde bevoorrechting. Dit op zichzelf is reeds voldoende om mijn amendement te rechtvaardigen, maar, Mijnheer de Voorzitter, er bestaat nog een andere en zeer ernstige grond.

Noch vandaag, noch gisteren, doch reeds geruimen tijd geleden moet het Bestuur geweten hebben, dat iemand belast zou moeten worden met de voorbereidende werkzaamheden in kwestie en uit de Memorie van Antwoord kan men lezen, dat de gouvernements-secretarie reeds sinds langen tijd te kampen zou hebben met gebrek aan personeel. Waarom heeft het Bestuur dan niet de normale weg gevolgd en de benodigde gelden eerst bij den Raad aangevraagd? Waarom moest het Bestuur den Raad voor een fait accompli stellen? Met deze handelwijze heeft het Bestuur een zeer ernstigen inbreuk gepleegd op het budgetrecht van dit College, die niet goedgepraat kan worden. Het prestige van den Kolonialen Raad kan en mag een dergelijken inbreuk niet gedoogen. Is het niet reeds treurig genoeg te moeten constateeren, dat men op Curaçao onder den indruk verkeert als zou het Bestuur dit College als een quantité négligable beschouwen? Het voteeren van de te dezer zake aangevraagde gelden zou een gereede aanleiding zijn om dien indruk daarmede als bevestigd te beschouwen.

Tegenover de wijze, waarop het Bestuur in deze gelegenheid gehandeld heeft, kan de Raad niet anders stellen dan de aanneming van dit amendement. Als de Raad zelf zijn eigen budgetrecht niet handhaaft, wie zal het dan wel doen? De Raad moet de allereerste zijn, die zijn budgetrecht met alle hem ten dienst staande geoorloofde middelen handhaaft. Dit kan in casu, op grond van de gewraakte handeling van het Bestuur, niet anders geschieden dan met een krachtig middel.

Het eventuele argument, dat de Raad door het aannemen van dit amendement de verantwoordelijkheid op zich neemt voor een eventueelen slechten gang van dienstzaken op de secretarie, kan geen steek houden. Die verantwoordelijkheid rust bij het Bestuur en blijft bij het Bestuur rusten, aangezien het Bestuur zelfaanleiding tot dit amendement heeft gegeven door een handelwijze, die niet voor verontschuldiging vatbaar is.

De heer Administrateur van Financiën zegt hierop het volgende.

Met belangstelling heb ik geluisterd naar hetgeen het geachte lid, de heer *Jonckheer* heeft aangevoerd ter toelichting van zijn amendement.

De heer *Jonckheer* heeft daarbij al aanstonds betoogd, dat hij zich niet kan vereenigen met de uitzending van een commies en wel in hoofdzaak omdat het Bestuur daarvoor in de Memorie van Antwoord een andere motiveering heeft gegeven dan in de Memorie van Toelichting.

De meening dat er voor uitzending van een commies geen noodzaak bestond, kan het Bestuur niet deelen. De bedoelde ambtenaar is noodig en daarom is daarvoor op de begrooting geld aangevraagd.

Wat de nadere toelichting in de Memorie van Antwoord betreft, hieromtrent moet worden opgemerkt, dat het Bestuur moeilijk kan beginnen in de Memorie van Toelichting alles te omschrijven, wat ter motiveering eener uit-

gave zou kunnen worden aangevoerd. Deze toelichting zou dan wel zeer uitgebreid worden.

Het komt herhaaldelijk voor, dat in het Voorloopig Verslag bezwaren worden aangevoerd, welke het Bestuur aanleiding geven, dieper op de zaak in te gaan bij de beantwoording en een sterkere motiveering neer te leggen in de Memorie van Antwoord.

Zoo is in dit geval in de toelichting er op gewezen dat het in de bedoeling lag in 1937 voor de voorbereidende werkzaamheden verbonden aan de in 1938 te houden verkiezingen een terzake kundigen Commies uit Nederland te doen uitzenden.

Naar aanleiding van de hieromtrent in het Voorloopig Verslag gestelde vraag, is in de Memorie van Antwoord nader naar voren gebracht, datgene wat de noodzakelijkheid van de aanstelling van dien ambtenaar kon staven.

Daardoor is het Bestuur gekomen op een zeer moeilijk terrein; de leiders van diensten en de hoofdamttenaren hebben daarop met veel moeilijkheden te kampen.

Het is nu eenmaal een feit dat er vrijwel altijd bij de diensten ernstig gebrek bestaat aan vakkundig personeel, met als gevolg niet onbelangrijke achterstand in werk, dat noodzakelijk moet worden verricht.

Bij mijn eigen Afdeling blijvend zou ik b.v. kunnen wijzen op de correspondentie met de Rekenkamer.

Op de Secretarie is eenzelfde toestand ontstaan, hetgeen zich ook op mijn kantoor doet gevoelen. De moeilijkheden zijn daarin gelegen, dat er niet voldoende ambtenaren zijn, die de stukken behoorlijk kunnen concipieeren. Het typen der bescheiden gaat heel eenvoudig, maar aan het ontwerpen zit wat meer vast en juist voor dit werk is een tekort aan geschoolde krachten.

Ik kan den Raad de verzekering geven, dat, indien door aanneming van het amendement, de post wordt verlaagd, dit tot ontwrichting van den dienst zou leiden.

Daar komt nog bij, dat in de begrooting wel gelden voor salariering van drie commiezen der gouvernements-secretarie zijn uitgetrokken, maar dat er in werkelijkheid maar twee zijn. Eén der commiezen neemt n.l. de functie waar van den Gezaghebber van Bonaire, die met verlof is vertrokken.

Ook wanneer deze ambtenaar uit Bonaire is teruggekeerd, zal er ter Gouvernements-Secretarie nog geen weelde ontstaan; integendeel het zal heel wat moeite blijven kosten om het werk dat noodzakelijk moet worden verricht, te verzetten.

Betoogd is, dat het Bestuur dit allang had moeten weten.

Maar het zal wel duidelijk zijn, dat dit voor het Bestuur geen nieuws is, gezien de herhaalde aanvragen van de verschillende dienst- en departements-chefs. En dit is al geruimen tijd zoo gegaan. In de vier jaren, dat ik hier ben, kwamen geregeld brieven van andere chefs binnen om meer personeel. Er is voortgesukkeld met het bestaanden korps en het tekort aan personeel is van onderen af aangevuld. De middennot levert evenwel de moeilijkheden op, en het kan toch niet de bedoeling zijn om jongelui reeds aanstonds in deze meer verantwoordelijke positie's te plaatsen.

Nu is er op gewezen dat een Meester in de rechten als adjunct-commies in dienst is getreden.

Ten aanzien hiervan kan worden opgemerkt, dat als regel wordt aangenomen, dat het bezit van het eind-diploma 5 jarige H.B.S. grond geeft voor aanstelling in den rang van klerk en het bezit van een academische graad voor aanstelling tot adjunct-commies.

Het is echter klaarblijkelijk dat een pas afgestudeerd Meester in de rechten niet in de schaduw kan staan van een ambtenaar met jarenlange praktijk in het werk dat hij moet verrichten. En juist op die praktijk komt het

aan, dit is van 't grootste belang voor den dienst en moet dus den doorslag geven.

Dat bij goed voldoen de gevolgen niet uitblijven is wel gebleken uit de spoedig gevolgde bevordering tot commies van den als adjunct-commies in dienst getreden Meester in de rechten.

Ten slotte moet ik opmerken, dat de Raad bij aanneming van het voorgestelde amendement zeer zeker de verantwoording op zich zou laden voor de slechte gang van zaken ter Gouvernements-secretarie, welke daaruit zou voortvloeien en zonder rechtstreeks in te gaan op het betoog door het geachte lid den heer *Jonckheer* daaromtrent gehouden, zou ik den Raad willen verzoeken, het Bestuur niet te belemmeren in zijn taak den dienst op behoorlijke wijze te doen functioneeren.

Het staat nu eenmaal vast, dat het niet alleen gaat over het aantal, maar vooral ook over de kwaliteit der ambtenaren, waarover het Bestuur de beschikking heeft.

De heer *Jonckheer* verklaart dat hij wil aannemen dat er inderdaad gebrek aan personeel bestaat.

Eén ding in het betoog van den gemachtigde van het Bestuur is mij echter niet duidelijk, zegt spreker.

Er is een commies uitgekomen die hier werkzaam is met drie periodieke verhoogingen. Waarom zijn die drie verhoogingen toegekend?

De andere door mij bedoelde ambtenaren hadden eveneens praktijk. De Meester in de rechten was 6 maanden werkzaam geweest op een griffie te den Haag en 1½ jaar op een advocaten-kantoor.

De ambtenaar op het parket werkzaam, heeft 23 dienstjaren en is in het bezit van het praktizijnsdiploma.

Aanneming van de begrotingspost zou deze ongemotiveerde bevoorrechtiging sanctionneeren.

Verder heeft de gemachtigde van het Bestuur gesproken over de verantwoording, welke de Raad op zich zoude nemen bij aanneming van het amendement.

Hieromtrent moet ik opmerken, zegt spreker, dat ik van meening ben, dat dit den goeden gang van zaken bij den dienst niet behoeft te belemmeren.

De aanvraag om de benodigde gelden is op onregelmatige wijze ingediend en dit zou alsnog door de aanbieding van een suppletore begrooting 1937 op regelmatige wijze kunnen geschieden. De Raad zal dan zeker zijne medewerking verleenen. Het is noodzakelijk dat de Raad zijn budgetrecht handhaaft.

Dat er al jaren gebrek aan personeel bestaat moet de Raad ook maar aannemen.

Het benodigde geld had reeds in de begrooting voor het dienstjaar 1937 moeten zijn aangevraagd. Waarom eerst den man laten uitkomen en dan pas het geld aanvragen.

Indien het geld alsnog bij suppletore begrooting 1937 wordt aangevraagd, dan zou ik er voor zijn.

Zijn salaris acht ik echter nog steeds een bevoorrechtiging.

Ik zal daarom gaarne de toezegging van het Bestuur ontvangen dat de man zijn toegekende verhoogingen moet inhalen.

De heer *Administrateur van Financiën*, zegt, dat als hij het goed begrepen heeft, aan het Bestuur verweten wordt, dat de aanvraag om bezoldiging voor bedoelden ambtenaar niet op regelmatige wijze heeft plaats gehad, omdat dit reeds had moeten geschieden in de begrooting voor 1937.

In zooverre is dit verwijt te accepteeren, dat het bestuur in de begrooting zou kunnen aanvragen de bezoldiging voor de ambtenaren, waarover zij in het betrokken jaar de beschikking hoopt te hebben. Dit zou een speculatief element in de begrooting brengen, want het valt bij

het opmaken der begrooting niet te zeggen, dat we over 1½ jaar ook werkelijk kunnen beschikken over de ambtenaren die we zouden wenschen.

Daarom houdt het Bestuur bij zijn raming alleen rekening met de ambtenaren die er in het betrokken dienstjaar zullen zijn.

De laatste suppletore begrooting is ingediend in Januari van dit jaar. Er bestond toen nog geen zekerheid dat de betrokken ambtenaar zou komen.

De bedoelde Meester in de Rechten heeft inderdaad als proef op een Griffie gewerkt en daarna kort op een advocaten-kantoor. Deze diensten konden toch moeilijk medetellen voor diensttijd als ambtenaar.

Wat de ambtenaar met de 23 dienstjaren betreft, deze voert aan wat ongelukkig gediend te hebben door langdurig verblijf op de Bovenwindsche eilanden.

Ten aanzien van den nieuwen commies moet opgemerkt worden dat deze de betrekking van hoofdcommies heeft vervuld en alzoo door de aanneming van zijn benoeming in Curaçao één rang is achteruitgegaan, terwijl hij hier werk doet, dat hij elders als jaren lang heeft verricht.

De heer *Jonckheer* zegt dat het betoog van den Bestuurs-gemachtigde hem nog niet heeft kunnen overtuigen van de noodzakelijkheid van den nieuwen ambtenaar.

Indien het Bestuur reeds jarenlang gebrek heeft gevoeld aan ambtenaren en dit op duidelijke manier aan den Raad zou hebben voorgelegd, dan zou de Raad ongetwijfeld reeds bij de goedkeuring der begrooting voor het dienstjaar 1937 de noodige gelden hebben gevoteerd om daarin te kunnen voorzien.

Spreker zegt niet te kunnen inzien dat het noodig is dat gehandeld wordt op de manier, waarop dit thans is geschied. Het amendement behoeft de gang van zaken niet te belemmeren wijl het benodigde geld alsnog bij suppletore begrooting 1937 kan worden aangevraagd.

De heer *Administrateur van Financiën* verklaart, dat indien het bezwaar van den geachten gemachtigde gericht is tegen den vorm waarop de benodigde gelden worden aangevraagd, hij wel de toezegging kan doen dat alsnog een suppletore begrooting 1937 zal worden ingediend indien het amendement wordt ingetrokken.

De heer *Jonckheer* antwoordt hierop dat het in dit geval niet gaat om het geld, maar om het principe en dat hij niet kan inzien, waarom het amendement zou moeten worden ingetrokken.

De heer *Sprockel* zegt dat hij meent begrepen te hebben dat de heer *Jonckheer* wil opkomen voor het budgetrecht van den Raad.

Nu de gemachtigde van het Bestuur de toezegging wil doen, het benodigde geld alsnog bij suppletore begrooting 1937 aan te vragen, worden de rechten van den Raad toch volkomen geëerbiedigd, zoodat er geen aanleiding bestaat het amendement te handhaven.

De heer *Jonckheer* zegt, dat indien wij het voorgestelde bedrag niet van de begrooting afvoeren, de Raad zijn prestige niet handhaaft.

De *Voorzitter* geeft de leiding der vergadering over aan den *Onder-Voorzitter* en houdt de volgende redevoering:

Tot mijn spijt kan ik het amendement van den heer *Jonckheer* niet ondersteunen, want de argumenten van den heer *Jonckheer* hebben mij niet overtuigd, dat de gevraagde commies overbodig is.

Het tegendeel is eerder waar; thans zitten van de drie

commiezen bij deze begrooting gevraagd, slechts twee hier en een is op Bonaire. Deze toestand zal nog voor eenigen tijd zoo voortduren, zoodat het afvoeren van de benoodigde gelden voor den bedoelden commies, een tekort zal doen ontstaan op de Secretarie.

Bij vergelijking van de bezetting van de Secretarie thans met die van de jaren 1930—1931 zien wij dat zelfs met drie commiezen, die bezetting zwakker is dan in die jaren.

Wanneer wij verder nog nagaan dat de bevolking sinds 1931 met 20.000 inwoners is toegenomen, namelijk van 70.000 is geworden 90.000; dat de invoer van het gebiedsdeel sinds dat jaar is gestegen van 20 miljoen tot 30 miljoen en dat de opbrengst der middelen is toegenomen van beneden 7 miljoen tot bij de 9 miljoen, dan moet ik toegeven dat eenige uitbreiding van sommige diensten bepaald noodig is, wil men de verschillende takken van dienst op peil houden.

Bezuiniging is zeker lofwaardig maar overdreven bezuiniging zal meer kwaad doen dan de voordeelen die ervan verwacht worden.

Bij vele ambtenaren heerscht reeds ontevredenheid en zij meenen dat zij geexploiteerd worden.

Hoewel ik deze bewering overdreven acht, wil ik de toestand niet erger maken door weigering van de gevraagde gelden om in een behoefte te voorzien.

De Heer *Jonckheer* zegt in zijn repliek dat hij zijn amendement moet handhaven omdat het bestuur de noodige gelden niet op de normale manier heeft gevraagd en dus het budgetrecht van den Raad heeft aangetast.

Ik wil onmiddellijk toegeven dat de weg door het Bestuur bewandeld niet de juiste is en betreur dat het zoo is geschied. Ik wil met den Heer *Jonckheer* deze methode ten sterkste afkeuren, maar het feit dat het Bestuur verkeerd heeft gehandeld kan geen voldoende reden zijn om een post die noodig is af te stemmen waardoor de dienst ook zal moeten lijden. De Raad moet zijn budgetrecht handhaven, maar niet op een wijze waardoor het algemeen belang geschaad zal worden.

De heer *van den Biesen* zegt dat hij zijn stem wil motiveren.

Het gaat hier om het budgetrecht van den Raad — zegt spreker — en de bezwaren die naar voren zijn gebracht komen hier op neer, dat de benoodigde gelden eerst zijn aangevraagd, nadat de ambtenaar reeds was benoemd.

Nu het Bestuur dit inziet en zelfs bereid is de benoodigde gelden nog voor 1937 aan te vragen, ben ik gerustgesteld, zegt spreker — en ik vertrouw dat de gevolgde gedragslijn in den vervolge zoo weinig mogelijk zal voorkomen.

Onder deze omstandigheden zal spreker tegen het voorgestelde amendement stemmen.

De heer *Senior* zegt dat nu het Bestuur den persoon in 1937 heeft laten uitkomen, deze toch niet voor niets zal werken. Zal de bedoeling waarschijnlijk zijn hem uit „onvoorzien 1937” te betalen? Wanneer het Bestuur van plan is den persoon te betalen, dan zal dit wel uit een post moeten geschieden.

De heer *Administrateur* van Financiën antwoordt den heer *Senior* dat onderartikel 1 der Begrooting niet voor aanvulling uit den post voor „Onvoorzien Uitgaven” vatbaar is.

De heer *Senior* vraagt hoe de betaling van dezen ambtenaar over 1937 zal plaats vinden.

De heer *Administrateur* van Financiën verklaart dat

onderartikel 1 der Begrooting daardoor zal worden overschreden.

De *Voorzitter* brengt vervolgens het amendement van den heer *Jonckheer* in stemming.

Het wordt verworpen met 6 tegen 5 stemmen.

Vóór stemden de heeren: *Capriles*, *Jonckheer*, *van Leeuwen*, *Senior* en *J. de J. Arends*; tegen de heeren: *van den Biesen*, *Maduro*, de *Onder-Voorzitter*, *Sprockel*, *Muskus* en de *Voorzitter*.

Onderartikel 2 wordt goedgekeurd zonder discussie of hoofdelijke stemming.

Onderartikel 3. (bij nota van wijziging verminderd met f 4.200.— en daardoor gebracht op f 15.200.—.) Wordt — zooals gewijzigd — zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikelen 4 tot en met 13 worden goedgekeurd zonder discussie of hoofdelijke stemming.

Onderartikelen 14 en 15. Naar aanleiding van de hieromtrent in het Eindverslag gemaakte opmerkingen, geeft de heer *Procureur-Generaal* de volgende toelichting:

De toelage van den *Commandant der Militaire Politietroepen* bedraagt niet f 800.—, doch f 700.— 's jaars, die van den *Districtmeester* van het tweede district, gelijk is opgemerkt f 975.—.

Hierbij moge worden opgemerkt dat de bemoeiingen van den *Commandant der Militaire Politietroepen*, voor wat betreft de *Militaire Politie* zich uitstrekken over 1ste en 2e district, wat de recherche betreft over het geheele eiland.

Met een two-seater kan sneller gemanoeuvrerd worden dan met een gesloten wagen, omdat zij beter overzicht over den weg geeft. Het wordt practisch geoordeeld ook dit type beschikbaar te hebben. Zoonodig kunnen er evenveel personen meerijden als in een gesloten wagen.

Deze artikelen worden zonder discussie of hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikelen 16 tot en met 20 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 21. Deze post is bij Nota van Wijziging verhoogd met f 5.000.— en daardoor gebracht op f 165.346.—.

De heer *Administrateur* van Financiën beantwoordt de omtrent dit onderartikel in het Eindverslag gestelde vraag als volgt:

De lijst welke door den *Kerkeraad* van de *Protestantsche Gemeente* van Bonaire aan zijn request van 22 Maart 1935 als bijlage werd toegevoegd bevat de namen van 20 kinderen, waarvan in 1937 nog 5 namen werden toegevoegd, die men meende als toekomstige leerlingen der op te richten *confessioneele* school te kunnen beschouwen. Van deze 25 leerlingen staan er 6 bekend als *Roomsche Katholiek* en 19 als *Protestant*. Van deze 19 zijn er 3 te oud om in 1938 de school te mogen bezoeken en 3 te jong. Van de 13 overigen die voor de nieuwe school in aanmerking komen bezoeken er momenteel 7 de bestaande *Roomsche Katholieke scholen*, terwijl 6 de school reeds verlaten hebben. De nieuwe school zal dus zeker kunnen aanvangen met 7 kinderen (*Protestanten*) die de *Roomsche Katholieke scholen* bezoeken; daarbij kunnen zich nog aansluiten de 6 (eveneens *Protestanten*) die de school reeds verlaten hebben, doch wederom kunnen toegelaten worden.

Doordat het Bestuur bij voorkeur een *Openbare School*

wil toestaan, waarmede de Protestantsche ouders ook vrede nemen, en die tevens toegankelijk is voor Katholieken, kunnen bij het aantal kinderen, die de school zullen bezoeken mogelijk nog geteld worden de 6 katholieken, die op de lijst voorkomen en waarvan er inmiddels 2 de school verlaten hebben, indien de ouders zich ten minste aan hun gegeven woord houden. Het totaal wordt dus 19 in het gunstigste geval. Daar er echter onder deze 19 reeds 8 zijn die de school verlaten hebben en wellicht al elders vertoeven of werk hebben gevonden, dat zij niet dan met geldelijk nadeel kunnen verlaten is het waarschijnlijker, dat er niet meer dan een twaalfstal van de nieuwe school gebruik zullen maken. Van de 19 op de lijst voorkomenden, die in 1938 van de school gebruik zouden kunnen maken, zijn er 11 woonachtig te Kralendijk; 7 te Rincon en 1 op Curaçao. Deze laatste bezoekt hier een school.

Het onderartikel wordt — zooals gewijzigd — zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 22 wordt zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 23. Naar aanleiding van het verzoek in het Eindverslag om nadere toelichting omtrent onderdeel a van dezen post, zegt de heer Administrateur van Financiën het volgende:

Het Bestuur is van meening dat A scholen voor St. Eustatius en Saba voldoende geacht mogen worden en acht het niet verantwoord voor die scholen meer geld uit te trekken.

Het onderwijs is bijna gelijk aan dat wat volgens het programma der B scholen wordt gegeven. Er bestaat daar de gelegenheid het onderwijs aldus te geven.

Verandering in een B. school zou alleen vorderen vervanging van een kweekeling door een onderwijzer en dienovereenkomstig méér subsidie uit 's Lands kas, zonder dat het karakter van het te geven onderwijs belangrijker zou veranderen.

De heer *van den Biesen* verklaart dat het zeer noodig is dat op de Bovenwindsche Eilanden, in het bijzonder voor Saba, B-onderwijs wordt ingevoerd.

Nu het schoolbestuur zoo welwillend is zooveel mogelijk onderwijs te geven volgens het programma der B-scholen, moet het ook nog een kweekeling betalen.

De houding van het Bestuur getuigt van weinig appreciatie voor het werk van het Schoolbestuur.

Vergelijking met de buitendistricten gaat niet op. Ook daar wordt wel A-onderwijs gegeven, maar de leerlingen waarvoor B-onderwijs wordt verlangd, kunnen de B-scholen in de stad bezoeken.

B-onderwijs is op de Bovenwindsche Eilanden en vooral op Saba noodig, er wonen daar veel ontwikkelde en beschaafde menschen, die voor hun kinderen dit onderwijs verlangen.

Het gaat niet aan, dat het Gouvernement zich van deze zaak afmaakt, door eenvoudig te zeggen, dat het A-scholen voor St. Eustatius en Saba voldoende acht.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat het achtste lid, de heer *van den Biesen*, het Bestuur een meening toeschrijft, welke het geenszins heeft. Het Bestuur is van meening dat B-onderwijs op St. Eustatius en Saba niet noodig is. De onderwijzers volgen echter het programma der B-scholen omdat zij er tijd en gelegenheid voor hebben. Dit mag voor het Bestuur nog geen aanleiding vormen om de noodzakelijkheid van B-onderwijs te erkennen.

De heer *van den Biesen* zegt, dat het Bestuur zich bij de afwijzing van het B-onderwijs, niet moet beroepen op de omstandigheid dat deze soort onderwijs toch reeds wordt gegeven.

De post wordt hierna zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikelen 24 tot en met 37 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 38. Op een desbetreffende vraag in het Eindverslag antwoordt de heer Administrateur van Financiën:

In 1936 was een tekort bij de Koninklijke Luchtvaart Mij. en is door het Bestuur het geheele bedrag, op de begroting als subsidie uitgetrokken, bijgepast.

Op de vraag van den heer *Senior* bevestigt de gemachtigde dat dit tekort grooter was dan f 50.000.—.

De post wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikelen 39 en 40 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 41. De heer Procureur-Generaal zegt, dat in het Eindverslag omtrent onderdeel d van dezen post wordt opgemerkt, dat de leden, die het verleen en eener toelage aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie op de Bovenwindsche Eilanden ter sprake hebben gebracht, verklaarden, dat zij zich niet met intrekking van de toelage van den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie te Aruba zouden kunnen vereenigen.

Het Bestuur heeft toegezegd de geheele materie nader te zullen bezien. Indien die leden de gronden waarop hunne meening steunt zouden willen mededeelen zullen deze gaarne mede worden overwogen.

De heer *van den Biesen* zegt dat in het Voorloopig Verslag is gevraagd, waarom de ambtenaar, door den Gouverneur bevoegd verklaard het Openbaar Ministerie bij het Kantongericht op de Bovenwindsche Eilanden waar te nemen, geen toelage krijgt zooals die op Aruba.

In de Memorie van Antwoord zet het Bestuur wel uiteen welke redenen tot de toekenning der toelage aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie te Aruba hebben geleid, maar de op eigenlijke vraag wordt geen antwoord gegeven.

Ik weet — zegt spreker — dat de Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op de Bovenwindsche Eilanden, goed werk verricht en zijn vrije tijd besteedt voor studie en het opmaken van dagvaardigen. Zijn chef — de Procureur — heeft redenen om tevreden over hem te zijn.

Mijn vraag is daarom nogmaals, waarom krijgt deze ambtenaar de toelage niet.

De heer Procureur-Generaal vestigt er de aandacht op dat in het Voorloopig Verslag wordt gezegd: „als die op Aruba”.

Het ligt nu voor de hand, dat het Bestuur in zijn beantwoording aantoonde, waarom deze toelage aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op Aruba is toegekend.

De heer *van den Biesen* zegt dat hij de motieven voor toekenning eener toelage aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op de Bovenwindsche Eilanden reeds heeft aangegeven.

De vraag waarom deze ambtenaar de toelage niet krijgt

wordt door het Gouvernement niet beantwoord.

Als appreciatie voor het werk van dien ambtenaar dient de toelage te worden gegeven.

De heer Procureur-Generaal zegt, dat deze aangelegenheid niet incidenteel kan worden behandeld, de zaak zou dan met betrekking tot alle ambtenaren van het Openbaar Ministerie moeten worden gezien.

Hij dankt den heer *van den Biesen* inmiddels voor zijne nadere toelichting.

De heer *van den Biesen* zegt dat tusschen de verschillende toelagen geen onverbreekelijk verband behoeft te bestaan.

De post wordt hierna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikelen 42 tot en met 46 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 47. De heer *Jonckheer* stelt voor dit onderartikel als volgt te amendeeren:

De *toelagen* van het *militaire* politiepersoneel worden met een zoodanig bedrag verminderd, dat dit gelijk staat met een vermindering van 5% over de bedragen, welke aangeduid zijn in den uitgewerkten staat bij art. 47, zijnde alzo een bedrag van f 25.889.—, waardoor het eindbedrag van dit artikel gebracht wordt van f 834.571.— op f 808.682.— en het totaalbedrag van de IIIde Afdeling van f 1.237.786.— op een bedrag van f 1.211.897.—.

De heeren *Capriles* en *Muskus* ondersteunen het amendement.

De heer *Jonckheer* licht zijn amendement toe met de volgende rede:

In de gewisselde stukken betreffende de suppletoire begrooting 1937 valt er een toon te beluisteren, alsof de behandeling van militaire en burgerlijke ambtenaren, wat salariering en de daarop toegepaste kortingen aangaat, niet dezelfde is of geweest is. Dit althans meen ik te moeten lezen uit de opmerking der Afdelingen in het Voorloopig Verslag, luidende als volgt:

„Gaarne zou men willen vernemen of de kortingen, „welke de salarissen der ambtenaren in den loop der laatste 4 jaren hebben ondergaan, voor alle groepen ambtenaren in dezelfde mate en tegelijkertijd zijn opgelegd „geworden, hoeveel de kortingen van de salarissen van „het personeel der militaire politie en van de burger- „politie sinds 1932 hebben bedragen en op welke tijd- „stippen deze kortingen van kracht zijn geworden”.

Mocht de algemeen heerschende opvatting juist zijn, n.l. als zoude het militaire politiepersoneel, wat salariering betreft, verre bevoorrecht zijn t.o.v. de burgerlijke ambtenaren, zulks gemeten naar Nederlandsche maatstaf en normen, tegen het aanleggen waarvan het Bestuur zeker geen bezwaar zal hebben, dan betwijfel ik het niet, of het Bestuur zal ten spoedigste aan een ongerechtvaardigde bevoorrechtiging een einde maken. Deze vermeende bevoorrechtiging zet kwaad bloed, belemmert den goeden gang van zaken bij den Gouvernementsdienst en als zoodanig acht ik het een algemeen belang, dat in deze materie klaarheid komt. Ook het Bestuur heeft er groot belang bij, door volledig inzicht te geven van de t.o.v. militaire en burgerlijke ambtenaren gevolge salaris- en kortingspolitiek, dat deze steen des aanstoots voor velen wordt weggenomen.

Met eene ter inzage legging van de Oost-Indische militaire bezoldigingsregeling, zooals de Bestuurs-gemachtigde in de vergadering van 4 Mei j.l. toezegde, komt men er niet, omdat een eventueele bevoorrechtiging niet daarin gezocht moet worden, doch in de bij beschikking toegekende politie-toelagen. Het is daarom dan ook, dat de afdelingen in hun eindverslag op de begrooting 1938 aangedrongen hebben op inzage van de desbetreffende beschikkingen, ten einde te kunnen nagaan of, en zoo ja, in hoeverre de vorenbedoelde veronderstelling van bevoorrechtiging grond van waarheid bevat.

Nu de afdelingen de verzochte inzage van de beschikkingen betreffende de politie-toelagen practisch te laat hebben gekregen om deze materie behoorlijk te bestudeeren, zal ik gebruik maken van het eenige vergelijkings-object, dat in de gewisselde stukken vermeld staat, en wel de vergelijking tusschen de salarisschalen van een 1en luitenant en een commies op een der departementen in Nederland.

In de Memorie van Antwoord op de suppletoire begrooting 1937 lees ik het navolgende:

„De salarisschaal van Commiezen bij departementen „van algemeen bestuur is van f 2340.— — f 3240.—, te bereiken in 10 jaar.

„Die van een eersten luitenant f 1860.— — f 3762.—, te bereiken in 18 jaar”.

Men zou dus zoo zeggen, dat de eindbezoldiging van een eersten luitenant ruim f 500.— boven die van een commies uitsteekt. Doch ik vraag mij af of normaal is, dat een officier 18 jaar lang eerste luitenant is, alvorens tot kapitein te worden bevorderd! Neen, zegt de „Regeling van de bezoldigingen enz. voor het militaire personeel der Koninklijke Landmacht” (R. B. K. L. 1934), want daar tref ik het volgende staatje aan:

dienstjaren	2de luit	1ste luit.	kapitein
Minimum	f 1710.—	f 1860.—	f 3000.—
1 jaar	„ 1839.—	—	—
2 jaren	„ 1967.—	„ 2052.—	—
4 „	—	„ 2223.—	—
6 „	—	„ 2480.—	—
8 „	—	„ 2822.—	—
10 „	—	„ 3078.—	„ 3164.—
12 „	—	„ 3249.—	„ 3335.—
14 „	—	„ 3420.—	„ 3506.—
16 „	—	„ 3591.—	„ 3677.—
18 „	—	„ 3762.—	„ 3848.—
20 „	—	—	„ 4019.—

Uit dit staatje blijkt, dat in normale en dus de meeste gevallen een officier 1ste luitenant wordt na ongeveer 2 jaren als 2de luitenant te hebben gediend, zoodat normaal gesproken de aanvangsbezoldiging van een 1ste luitenant bedraagt f 2052.—. Uit dit staatje blijkt ook, dat in normale en dus de meeste gevallen een 1ste luitenant na 10 à 12 jaren bevorderd wordt tot kapitein, zoodat normaal gesproken de eindbezoldiging van een 1sten luitenant bedraagt f 3078.—.

Mocht een eerste luitenant er onverhoopt wat langer over doen om kapitein te worden, dan loopen zijn salarisverhoogen rustig door. Komt hij niet verder, wat voor degenen die van Breda komen vrijwel uitgesloten is, dan kan hij zelfs nog een salaris van f 3762.— bereiken. En zoo is het in alle militaire rangen. En passant zou ik willen opmerken, dat het nauwelijks gezegd behoeft te worden, dat een dergelijke regeling door het Curaçaosche ambtenarencorps met vreugde zou worden begroet.

Ik kom in ieder geval tot de conclusie, dat de met de com-

miezen vergelijkbare schaal voor een normale 1ste luitenant blijkt te zijn van *f* 2052.— tot *f* 3078, dus minder dan die van een commies loopende van *f* 2340.— tot *f* 3240.—

Ligt in Nederland de salarisschaal van een 1sten luitenant dus iets beneden die van een commies, in Curaçao zijn de blaadjes totaal omgekeerd.

Een commies heeft hier een maximum salaris van *f* 6300.— terwijl voor den 1sten luitenant op de begroting 1938 uitgetrokken is een bedrag van *f* 7245.— en zijn maximum *f* 7740 plus 5% of *f* 8127.— bedraagt. Daaruit blijkt, dat in Curaçao de eindbezoldiging van een 1sten luitenant daarmee reeds bijna *f* 1900.— meer bedraagt dan die van een commies. Rekent men daar nog bij vrije geneeskundige behandeling van het geheele gezin, lage huishuur, e.d., dan komt men op een verschil in eindbezoldiging van om en bij de *f* 2.500.— ten gunste van den 1sten luitenant.

Dit amendement heeft dan ook ten doel een dergelijke wanverhouding althans gedeeltelijk op te heffen.

Hierbij dient wel in acht te worden genomen, dat, aangezien ik te laat kennis heb kunnen nemen van de politietoelagen ik mij bij een vermindering van die politietoelagen heb moeten uitdrukken in een percentage over de bedragen als vermeld in de specificatie van art. 47.

Ook het in het amendement genoemd totaal van *f* 25.889.— verdient eenige toelichting. Hierbij zijn de eerste 8 bedragen in voormelde specificatie onder „Curaçao” plus het bedrag achter den fourier, zoomede de eerste 3 bedragen onder „Aruba” bijeengeteld, uitmakende een totaal van *f* 517.782.— Hiervan 5% maakt *f* 25.889.— Het percentage der vermindering heb ik op 5 gesteld, omdat dit wel als een minimum verlaging mag worden beschouwd, en omdat het niet de bedoeling is om zoo direct een zeer drastische korting toe te passen. Het Bestuur moge evenwel de voorgestelde verlaging beschouwen als een vingerwijzing om op den ingeslagen weg voort te gaan, totdat de verhouding tusschen de salarissen van het militaire en burgerlijke personeel op een redelijker niveau is gebracht.

Tenslotte moet ik nog opmerken, dat niet precies bekend is wie allemaal nu eigenlijk een politietoelage ontvangen, zoodat het best mogelijk is, dat meerdere personen, in de specificatie van art. 47 vermeld, dezelfde hier bedoelde korting dienen te ondergaan. Het bedrag van *f* 25.889.— is dan ook een minimum, dat berekend is over de personen, die zoo op het eerste gezicht zeker een politietoelage ontvangen. Zijn er meer, dan eischt de billijkheid, dat ook zij eenzelfde korting ondergaan.

Tenslotte wil ik er op wijzen, dat, alhoewel ik de beschikkingen te laat heb gekregen om daarvan een zeer grondige studie te maken, ik daaruit niettemin een paar gegevens heb gehaald voor een berekening.

Blijkens de beschikking van Januari 1937, krijgt de 1ste luitenant, Commandant der Militaire Politie Troepen, een toelage van eventjes *f* 185.— per maand, of *f* 2.220.— per jaar. Op de begroting 1938 is voor hem uitgetrokken *f* 8.895.— zoodat hij een bezoldiging heeft van *f* 6.675.—. Eene vergelijking van deze cijfers met die op de zoeven genoemde bezoldigingsschaal der Koninklijke Landmacht leidt tot de merkwaardige conclusie, dat de 1ste luitenant, Commandant der Militaire Politie Troepen in Curaçao, *buiten zijn toelage, méér verdient dan een Kolonel in Nederland met 34 dienstjaren*. Met de toelage erbij gerekend, verdient hij *bijna f* 700.— *per jaar meer dan een luitenant-generaal*.

Ik ben bedacht op het argument, dat een officier in de tropen meer moet verdienen dan in Nederland. Bij het beschouwen hiervan zal ik mij houden aan de verhouding: commies-1ste luitenant. Uit de zoeven aangehaalde

cijfers blijkt, dat ook een commies in Curaçao iets minder dan 2 maal zooveel verdient als een commies in Nederland. Aannemende, dat ook een 1ste luitenant 2 maal zooveel moet verdienen, dan zou zijn eindbezoldiging in Curaçao normaal gesproken *f* 6.156.— moeten bedragen. De zoeven genoemde 1ste luitenant heeft echter een bezoldiging van *f* 6.675.—, dus reeds *f* 500.— meer dan het dubbele van zijn salaris in Nederland. En daarenboven krijgt hij nog een toelage van *f* 2220.— per jaar. Als dat geen wanverhouding is, dan weet ik niet wat wanverhouding is.

De heer Procureur-Generaal zegt dat hij eenige malen het verwijt gehoord heeft dat de beschikkingen omtrent de toelagen der militaire politie te laat zijn ontvangen. Spreker zou dit willen omdraaien en willen zeggen dat de vraag om afschriften van alle gouvernements-beschikkingen houdende vaststelling of herziening van de toelagen van het Militaire-Politie personeel te mogen ontvangen, te laat is gesteld.

Als principieele zaak is de bezoldiging in het algemeen der militaire politie ter sprake gebracht en op het laatste moment is door den heer *Jonckheer* een amendement ingediend om de toelagen der militaire politie te verlagen.

Het treft daarbij dat in de gegeven toelichting een vergelijking is getrokken tusschen de bezoldiging der militairen hier met die in Nederland.

Deze vergelijking is ten eenen male onjuist. Indien vergelijking noodig zou zijn, dan zou deze plaats moeten vinden met de Ned. Indische Militairen, want we hebben hier militairen uit Ned. Oost-Indië en tusschen dezen en de militairen in Nederland bestaat een scherpe tegenstelling.

Een gedeelte van het betoog van den heer *Jonckheer* richt zich tegen de bezoldiging en toelagen, welke de Eerste Luitenant, Commandant der Militaire Politie geniet.

Daarbij behoort evenwel in het oog te worden gehouden, dat de Commandant der Militaire Politie een zeer bijzonder positie bekleedt, welke zware verplichtingen en groote verantwoordelijkheid medebrengt, en wel in die mate dat een dergelijke verantwoordelijke functie elders in het Koninkrijk niet wordt aangetroffen.

Al zouden daarom de inkomsten aan deze betrekking verbonden hooger zijn dan die van een Eersten Luitenant in Ned. Oost-Indië, ook dan nog zou dit volkomen zijn gerechtvaardigd.

De heer *Jonckheer* — zegt spreker — heeft ons overrompeld met een groot aantal cijfers. Uiteraard is het niet mogelijk deze zoo plotseling te verwerken.

Inzake het gehouden betoog over de verhouding tusschen de bezoldiging van het burgerlijk- en militaire personeel moet ik opmerken — zegt spreker — dat hierbij rekening moet worden gehouden met de uiterst zware dienst van dit laatst genoemde personeel. De gemiddelde dagdienst is 9 uren, alarm- en branddienst daarbij niet medegerekend. Het geniet slechts 2 vrije dagen per maand. Gedurende de vrije uren zijn zij nog gedeeltelijk geconsigneerd om zich gereed te houden voor den oproep tot het verrichten van diensten.

Hierom reeds is vergelijking met de burger-ambtenaren zeer moeilijk.

Dit alles daargelaten doet een politie-militair per 14 dagen gemiddeld 117 uur dienst, en een burger-ambtenaar 79 uur; het aantal diensturen is voor de politie-militair alzo 48% hooger. Indien dus de bezoldiging der militaire-politie ongeveer de helft méér zou bedragen dan die van de ambtenaren der burgerlijke diensten, dan zou dit nog volkomen gerechtvaardigd zijn.

Verwaarloosd is hierbij nog de omstandigheid dat het

burgerpersoneel bijzonder vrije dagen heeft — nationale feestdagen, Opening Koloniale Raad — en deze extra-tjes juist voor de militaire-politie intrekking van vrije dagen, en het verrichten van extra-zware dienst beteekenen. In plaats van één ploeg, komen dan twee ploegen en moet dienst worden gedaan gedurende 12 à 14 uren.

Toegegeven moet worden dat de militaire politie-ambtenaren anderzijds eenige voordeelen genieten, ook vrije uniform-kleding vormt een deel van het salaris, maar wanneer men de bezoldigingen der beide groepen naast elkaar wil leggen dan kan de langere diensttijd der politie-militairen niet voorbij worden gegaan.

De heer *Jonckheer* zegt, dat de gemachtigde van oordeel is, dat het aan mij zelf ligt, dat ik de stukken zoo laat ontvangen heb.

In hetzelfde Eindverslag is evenwel gevraagd om een gedeelte van het betoog van den Administrateur van Financiën in de vergadering van den Koloniale Raad van 4 Mei 1937, te mogen ontvangen en dit was reeds verleden Dinsdagavond in mijn bezit.

De bedoelde beschikkingen waren daarentegen Donderdag nog niet verkrijgbaar. Eerst Zaterdag heb ik ze gekregen en toen was geen voldoende tijd meer voor de bestudeering.

Het verwijt dat overeenkomstig het parlementair gebruik in de gewisselde stukken van mijn voorstellen had moeten blijken, is niet gerechtvaardigd.

Telken jare is aangedrongen op verlaging, daarom kan mijn amendement voor het Bestuur niet geheel onverwacht zijn.

Ik ben sinds 11 Mei Lid van den Raad — zegt spreker — en toen was het Voorloopig Verslag reeds ingediend. De verdere behandeling is zeer snel gegaan, zoodat ik van mijn voornemen in de stukken niet meer kon doen blijken.

Het amendement is tijdig ingediend. Bezuiniging op de vaste lasten dient een groot algemeen belang.

Het Bestuur behoort er op voorbereid te zijn, dat van het recht van amendement gebruik zal worden gemaakt.

Bovendien moet niet worden vergeten, dat het niet is de Koloniale Raad die gelden aanvraagt, maar het Bestuur en dat dus op het Bestuur de verplichting rust tot motivering.

Ik kan niet inzien — zegt spreker — dat een zuivere weerlegging van mijn standpunt is gegeven.

Het verschil is zoo enorm groot, dat ook al neemt men meer werkuren aan, en erkent men dat een hooger inkomen dan in Nederland noodig is, het zeer hooge peil der salarissen, uitstekend boven dat der burgerambtenaren, blijft bestaan.

Ik heb de Oost-Indische bezoldiging in aanmerking genomen — zegt spreker — en ik heb aangenomen dat een Eerste Luitenant het dubbele kan verdienen van zijn collega in Nederland. Ik wil ook aannemen dat aan de taak van den Commandant alhier een zekere verantwoordelijkheid is verbonden, maar niet een zoodanige als aan de functie van Opperbevelhebber van het Ned. Indische Leger. Ik blijft dit een wanverhouding achten.

De heer Procureur-Generaal zegt dat de Secretarie alre medewerking heeft verleend voor het verstrekken der bedoelde afschriften. De heer *Jonckheer* heeft over bezuiniging op de vaste lasten gesproken, maar dit zal niet kunnen door verlaging der salarissen van het militaire personeel. Deze salarissen zijn eerder te laag.

Het geheele debat is ten slotte teruggebracht tot de vraag: „Zijn deze bezoldigingen niet te hoog?”

Het Bestuur antwoordt hierop: „Neen”.

Ik wijs er nogmaals op zegt spreker, dat alleen verge-

lijking met Oost-Indië mogelijk is.

De politie-militairen ontvangen hun Oost-Indische militaire belooning plus een toelage voor het verrichten van politiedienst. Deze laatste dienst is abnormaal zwaar, er zijn vele risico's aan verbonden en hij eischt speciale kennis. In de toekenning dezer toelage is niets onbillijks gelegen.

De heer *Jonckheer* verklaart dat indien we overgaan tot het verlagen der vaste lasten, diè gedeelten der bezoldiging, welke 't minst noodig zijn, het eerst in aanmerking komen.

De onderwerpelijke bezoldiging ad f 6675.— is f 500.— boven het dubbele van het bedrag, hetwelk in Nederland wordt genoten. De Bestuurs-gemachtigde heeft geenszins aangetoond dat niet met het dubbele zou kunnen worden volstaan.

Wanneer de militaire-politie-ambtenaren zooveel uren politiedienst verrichten, zegt spreker, dan zou ik willen vragen, wanneer werken zij dan toch als militair.

De heer Procureur-Generaal zegt dat over critiek op de Indische tractementen hier moeilijk een oordeel kan worden uitgesproken.

De toelage welke de militaire-politie geniet is niet te hoog.

Op de vraag wanneer deze ambtenaren werken als militair kan ik antwoorden — zegt spreker — dat zij 24 uren van den dag militair zijn en ook in die hoedanigheid politiedienst verrichten, met als gevolg dat zij steeds onderworpen zijn aan den militairen krijgstucht en dag en nacht op het eerste commando hebben te verschijnen.

De heer *Jonckheer* wijst er op dat hij niet heeft betoogd, dat de bezoldiging der Oost-Indische militairen te hoog is.

Ik heb alleen gezegd — gaat spreker voort — dat ze reeds f 500.— krijgen boven het dubbele bedrag dat in Nederland wordt genoten. Wordt er dus 5% van de toelage afgenomen, dan behouden ze: het salaris volgens de Oost-Indische regeling en een toelage van een kleine duizend gulden per jaar; en dat vind ik voldoende.

De heer Procureur-Generaal zegt dat het betoog van den heer *Jonckheer* hier op neerkomt: „verlaag maar met 5% dan blijft er nog 95% over en dat is nog een heele boel”. Dat is geen argumentatie. Op denzelfden grond zou hij ook 10% verlaging kunnen voorstellen.

De heer *Jonckheer* zegt dat hij reeds dadelijk 5% verlaging heeft voorgesteld; 10% verlaging in eens zou te drastisch zijn. De bedoeling is een redelijke verhouding te scheppen tusschen de bezoldigingen van het militair en het burgerlijk personeel en een verlaging met 5% geeft een vingerwijzing aan het Bestuur om in deze richting werkzaam te zijn.

De Voorzitter zegt dat het hem zeer spijt dat de heer *Jonckheer* niet eerder met zijn amendement is gekomen, waardoor zoowel Bestuur als Raad gelegenheid zouden hebben gehad, de daarvoor aangevoerde argumenten te overwegen en zich daarover een oordeel te vormen. De heer *Jonckheer* is toch bij het opmaken van het Eindverslag tegenwoordig geweest; had hij daarbij zijn meening kenbaar gemaakt, dan was er voor de leden van den Raad en voor het Bestuur nog gelegenheid geweest tot bestudeering der zaak.

Ik wil heelemaal niet zeggen — zegt spreker — dat hij ongelijk heeft, want dat kan ik nu in een half uur

tijds niet beoordeelen.

Het voorstel is echter van te diep ingrijpenden aard, om zoo voetstoots een beslissing te nemen.

Zoals de heer Procureur-Generaal ook gezegd heeft, gaat het eigenlijk over critiek op de Oost-Indische bezoldigingsregeling. Spreker zegt zich hierover niet te kunnen uitlaten. Wel bestaat deze regeling al jaren en de Koloniale Raad heeft haar telken jare aanvaard.

Het Bestuur heeft voor het dienstjaar 1938 voor het militaire-politie personeel de benodigde gelden voor een verhooging der belooning met 5% aangevraagd, net als voor alle andere ambtenaren; deze verhooging wordt trouwens door alle ambtenaren thans reeds genoten.

Het leven is voor iederen ambtenaar en ook voor iederen burger duurder geworden, en waarom zouden we de verhooging aan deze bepaalde categorie van ambtenaren niet gunnen.

Dat een Luitenant hier meer verdient dan een Kolonel in Nederland is heel goed mogelijk. Iedereen weet dat een militair die naar de tropen gaat meer zal verdienen dan in Nederland. Dit geldt trouwens evenzeer voor de burgerlijke ambtenaren.

Om een voorbeeld te noemen: de Inspecteur van het Onderwijs verdient hier bijna f 10.000.—, in Nederland bedraagt de bezoldiging van een Inspecteur maar f 5.000.—.

Wie verlaat het moederland om in de tropen te gaan dienen voor hetzelfde tractement. Een kind weet dat het salaris in de tropen hooger moet zijn.

Aan den politie-dienst is dan nog bijzonder risico verbonden. Een extra-vergoeding daarvoor is logisch, anders zou niemand dat werk willen doen.

Is nu de vergoeding welke aan de militairen wordt toegekend voor het verrichten van politie-diensten te hoog?

Spreker zegt dat hij daarover tot zijn spijt geen oordeel kan uitspreken. Daarover zou men uren lang kunnen spreken en heel veel vergelijking en overweging zou noodig zijn om de vraag zuiver te kunnen beantwoorden.

Wil men deze quaestie aan de orde stellen, dan kan de behandeling daarvan beter bij de volgende begrooting plaats vinden.

Spreker verklaart dat hij thans zijn stem aan het amendement niet kan geven.

De heer *Jonckheer* zegt dat de *Voorzitter* dezelfde vergelijking ter hand neemt als hij gedaan heeft, maar dat zijn bezwaar juist is dat de politie-militairen boven het dubbele van Holland nog f 500.— extra genieten.

De *Voorzitter* zegt dat er inderdaad verschil bestaat of een militair alleen militaire dienst dan wel ook politiedienst verricht.

De militairen hebben het in zekeren zin gemakkelijker, want die kunnen hun dienst voor een groot gedeelte in de kazerne verrichten, terwijl de politie-dienst vordert het doen van straatdienst in de tropenzon, waar nog bijkomt dat de politie voor gevaarlijke situatie's kan komen te staan.

Daarvoor dient een toelage te worden gegeven. Of het bedrag dat thans als toelage wordt genoten, te hoog is of niet, daarover kan ik mij nog niet uitlaten, zegt spreker, wijl ik deze zaak niet genoegzaam heb kunnen overdenken.

Het is trouwens een aangelegenheid welke in alle kalmte moet worden onderzocht alvorens een beslissing te nemen.

De heer *Jonckheer* zegt:

Ik meen te hebben aangetoond, dat het verschil tusschen de salarissen der beide groepen zoo ontzettend groot is, dat het afnemen van 5% nog niets beteekent

voor deze groote salarissen.

De heer Procureur-Generaal vraagt waarom die 5% er dan eigenlijk afmoeten.

De *Voorzitter* zegt dat hij nog geenszins overtuigd is van de noodzakelijkheid der verlaging, terwijl het voor den fiscus van Curaçao uit een oogpunt van bezuiniging op de uitgaven, van weinig beteekenis is.

De heer *van den Biesen* zegt dat hij tegen het amendement zal stemmen, maar dat dit niet beteekent dat hij de huidige salaris-regeling goedkeurt. Ik acht deze zaak echter nog niet voldoende voorbereid, zegt spreker, en ik wil niet medewerken aan het nemen van een beslissing over een quaestie, welke ik niet kan overzien.

De *Voorzitter* brengt vervolgens het amendement van den heer *Jonckheer* in stemming.

Het wordt verworpen met 10 tegen 1 stem; *deze* van den heer *Jonckheer*.

De heer *Jonckheer* dient hierop een 2e amendement in op onderartikel 47.

Hij stelt voor de in de specificatie bij dit onderartikel voorkomende post „6 brigadiers..... f 18.846.—” te laten vervallen.

In verband met de verwerping van het eerste amendement zou het totaalbedrag van dit artikel met in acht-neming van het nieuwe amendement gebracht worden van f 834.571.— op f 815.725.—.

De heeren *Muskus* en *Sprockel* ondersteunen het amendement.

De heer *Jonckheer* zegt dat hij voor een behoorlijke toelichting van dit amendement een algemeene uitweiding moet geven, die echter absoluut noodzakelijk is om de strekking van het amendement te kunnen begrijpen.

Heeft men het oog op de toekomst gericht, dan dient enerzijds de welvaartspolitiek en anderzijds de vastelasten-politiek onder den loupe te worden genomen. De welvaartspolitiek laat ik hier echter buiten beschouwing.

Wat de vastelastenpolitiek betreft, deze heeft een richting tegengesteld aan die, welke zij naar mijne meening behoort te hebben. Is het eindcijfer der vaste lasten in de laatste jaren telkens weer hooger, een niet onbelangrijk aandeel hierin heeft de post salarisuitgaven voor het politiepersoneel.

Het verloop hiervan over de jaren 1934 tot en met 1938, zooals dit in de desbetreffende begrootingen tot uiting komt, is als volgt:

1934	f 643.379.—
1935	f 657.487.—
1936	f 697.794.—
1937	f 751.246.—
1938	f 834.671.—

Dit laatste cijfer dient met de plaats gehad hebbende salarisverhoging van 5% te worden verminderd, ten einde met de andere genoemde cijfers te kunnen worden vergeleken, zoodat dit laatste cijfer gebracht moet worden op f 794.000.—

Waar het echter op aankomt, zijn de verschillende stijgingen die deze uitgaafpost te zien geeft en wel respectievelijk van 14.000, 40.000, 53.000 en 43.000 gulden, een toename alzoov van 1934 tot 1938 met f 150.000.—

Een bedrag, Mijnheer de *Voorzitter*, waarbij het wel de moeite waard is eventjes stil te staan. Dit bedrag is het gevolg van een ontwikkeling van zaken, die lijn-

recht ingaat tegen de vertoogen, welke de Koloniale Raad telkenjare tegen het Bestuur houdt om de voortdurende stijging der uitgaven tegen te gaan.

Het lijkt mij niet van belang ontbloot, ook nog op een andere zijde van dit vraagstuk te wijzen. Zooals wij hier als Koloniale Raad de onderwerpelijke begrooting behandelen en wellicht op eenige punten amendeeren, gebeurt dit over een groot gedeelte van een jaar, waarin wij er als zoodanig niet meer zullen zijn. Het is daarom, naar mijne meening, onze plicht een oog gericht te houden op de wenschen en verlangens, zooals deze in de programpunten van de politieke partijen naar voren zijn gekomen en nu is het een feit, dat al de drie bestaande politieke partijen vermindering der uitgaven voor de politie in hun program hebben opgenomen. Het minste wat alzoo moreel van ons verwacht mag worden is een boedel, waarvan de uitgaven in dat opzicht althans *niet verhoogd* zijn.

Dit wat de vermeerdering der uitgaven betreft. Nu over de verhooging der sterkte van het politie personeel. Deze bedroeg over de jaren 1934 t/m 1938 respectievelijk 0, 4, 17 en 19 man, een totale vermeerdering dus met 40 man.

De Memorie van Antwoord vermeldt, dat met de van 1931 tot 1933 plaats gehad hebbende bezuinigingen de sterkte tot onder het toelaatbare doorgevoerd was. Nu wordt voor 1938 uitbreiding der militaire politie met 6 man gevraagd. Worden deze 6 man bij dit amendement van de begrooting afgevoerd, dan nog blijft, zooals ik heb aangetoond, een vermeerdering over van 34 man vanaf 1934, hetgeen toch zeker niet te weinig is.

Er is nog een ander belangrijk argument, waarom ik de gelden voor deze 6 man niet zou willen toestaan. In de Memorie van Antwoord zegt het Bestuur toe, dat met aanvulling uit Curaçaosche krachten voor de burgerpolitie *zooveel mogelijk* zal worden voortgegaan. Van terzijde zou ik tegenover de meening van het Bestuur, dat de resultaten met de uit de Curaçaosche bevolking gerecruteerde krachten *niet onbevredigend* waren, de opmerking willen maken, dat m.i. de dienst der burgerpolitie practisch van geen waarde is zonder het Curaçaosche element.

„Zooveel mogelijk” zegt de Memorie van Antwoord. Maar wat is daar tot nu toe van gebleken? Hoeveel tijd geleden is het nu al, dat de laatste Curaçaenaar bij dien dienst benoemd werd en hoeveel anderen zijn in dien tusschentijd benoemd en waar kwamen die vandaan?

Ik herinner mij nog een ingezonden stuk in de thans niet meer bestaande „Onpartijdige”, waarin aan critiek werd onderworpen de overheveling van 12 man der militaire naar de burgerpolitie, welke 12 man allen na 3 dagen hun eerste salarisverhoging kregen, enz. enz.

Als we zoo onze oogden de kost geven, dan zien we telkens gezichten bij de burgerpolitie, die we voorheen in militaire uniform zagen. Steeds komen er nieuwe mannen uit Holland en steeds gaan militairen over naar de burgerpolitie en de Curaçaenaars, wier diensten geen onbevredigende resultaten geven, kunnen toekijken. Maar niet alleen, dat in het corps burgerpolitie de plaatsen, welke ook door Curaçaenaars bezet kunnen worden, door Hollanders worden ingenomen, ook in andere diensten beginnen de Hollanders de Curaçaenaars te verdringen. Was tot voor kort de veldwacht het domein van den Curaçaenaar, in de laatste officieele mededeelingen treffen wij een politiemilitair aan, die tot Opziener der Veldwacht is benoemd. Als ik mij niet vergis is dat nu al de tweede, het begin is er.

Ook bij het gevangeniswezen treffen wij oud-politiemilitairen aan. Alles bij elkaar genomen, Mijnheer de Voorzitter, meen ik te hebben aangetoond, dat er een sterke tendenz bestaat tot verdringing van het Curaçaosche ele-

ment door het Hollandsche.

Ik vermeen derhalve, behalve om bezuinigingsredenen, dat wij eerst eens het resultaat van het voornemen van het Bestuur tot benoeming van Curaçaenaars bij de burgerpolitie moeten afwachten, alvorens de gevraagde gelden voor 6 man toe te staan. Vergeten moet worden, dat zij er nog altijd suppletoir kunnen komen.

Dit amendement is derhalve gegrond op overwegingen van bezuiniging en van Curaçaosche politiek, die m.i. beiden door den Raad worden voorgestaan.

De heer Procureur-Generaal zegt dat hij met de verdediging van het geraamde bedrag kort kan zijn.

Het Bestuur heeft de noodige gelden geraamd ten einde het politie-personeel op Aruba met 6 man te kunnen uitbreiden. De verhooging is absoluut noodig. Voor een in bloei toenemend eiland met 26.638 inwoners met een politiemacht van in totaal 52 man, waarvan er 12 bij de Lago Oil zijn, zoodat er dus eigenlijk slechts 40 beschikbaar zijn, de veldwacht daaronder begrepen, is dit alleszins begrijpelijk.

Alles wat er nu bij gehaald wordt is niet ter zake dienend.

Het aantal politiemannen staat in absoluut onjuiste verhouding tot het getal inwoners, bij een bevolking die alle toezicht noodig heeft.

Door de aanstelling van de 6 brigadiers wil het Bestuur in dit tekort voorzien en hiertegen is ook in de gewisselde stukken geenerlei bezwaar opgeworpen, hetgeen het bestuur met genoegen heeft geconstateerd.

De Voorzitter wijst er op dat ook in het Voorloopig Verslag wordt toegegeven dat de uitbreiding der bevolking toeneming der politie-uitgaven veroorzaakt.

Spreker zou het ten zeerste afkeuren indien het Curaçaosche element in het politiekorps zou worden verdrongen.

Er is echter geen reden, zegt spreker, om voor Aruba de 6 man die daar voor den dienst noodig zijn, te weigeren.

Vervolgens wordt het 2e amendement van den heer Jonckheer in stemming gebracht.

Het wordt verworpen met 10 tegen 1 stem; *deze van den heer Jonckheer.*

Onderartikel 48 wordt zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 49. De heer Jonckheer stelt het volgende amendement voor:

Het bedrag uitgetrokken voor „Rijwielen- en kledingtoelage burgerpolitie en veldwacht” wordt verminderd met f 1000.— en alzoo gebracht op f 3.000.—

Het totaalbedrag van dit onderartikel wordt dus gebracht van f 54.200.— op f 53.200.—

De heeren *Muskus* en *Sprockel* ondersteunen het amendement.

De voorsteller geeft op zijn amendement de volgende toelichting:

In Publicatieblad 1932 No. 23 is geregeld „de mate van *verstrekking* van dienstkleding aan het politiepersoneel in Curaçao.”

Onder „C” in die verordening wordt echter plotseeling niet meer over het *verstrekken van kleding*, doch over een *kleding-toelage* gesproken.

De Hoofdinspecteur der burgerpolitie verschijnt op zijn kantoor in wit pak of fantasie costume, evenals iedere andere ambtenaar. Het overige personeel der burgerpo-

litie, welke geen buitendienst heeft, is ook al niet van andere ambtenaren te onderscheiden. Het personeel van den buitendienst kom ik slechts sporadisch in uniform tegen.

Nu kan ik niet inzien waarom een ambtenaar, die b.v. op het Parket van den Procureur-Generaal zit geen, en een die op het kantoor van de burgerpolitie zit wél een kleeding-toelage krijgt. Het kan er bij mij niet in, dat de kleeding in het eene kantoor méér slijt dan in het andere en alleen op grond daarvan zou het rechtvaardig zijn een toelage te verstrekken. Ook de buitendienst kan zich moeilijk op meerdere slijtage beroepen, want niemand zal aannemen, dat hun kleeding meer slijt dan die van de ambtenaren van Openbare Werken.

Nu kan mij tegengeworpen worden, dat de Hoofdinspecteur bij officieele gelegenheden ten Gouvernements-huize in uniform komt en dat de kleeding-toelage bedoeld is om dit kleedingstuk te bekostigen. Afgescheiden van het feit, dat ik f 144.— per jaar wel een zéér groot bedrag vind voor een kleedingstuk, hetwelk maar een paar maal per jaar gedragen wordt, vraag ik mij af, of de overige ambtenaren in hun kantoorpak ten Gouvernements-huize verschijnen. Met méér recht zou door hen een kleedingtoelage gevraagd kunnen worden omdat zij voor de diverse officieele gelegenheden, voorzoover deze tegenwoordig gegeven worden, diverse kleedingstukken moeten bezitten.

Een kleedingtoelage vind ik voor een goed betaald corps als de burgerpolitie totaal overbodig. Immers, doet men dienst in uniform, dan spaart men zijn andere kleeën. Ik wil echter niet zoover gaan om de kleedingtoelage voor de burgerpolitie uit de specificatie van art. 49 te schrappen, doch wel wil ik als vereischte gesteld zien, dat om in aanmerking te komen voor de kleedingtoelage, „dat de dienst doorlopend in uniform moet worden uitgeoefend”.

Het Bestuur zou ik in overweging willen geven reeds nu P. B. 1932 No. 23 in dien zin te wijzigen, ten einde aan deze bevoorrechtiging der burgerpolitie t.o.v. de overige ambtenaren een einde te maken.

In één adem met de kleedingtoelage staat in de specificatie van art. 49 en rijwieltoelage genoemd. Nu heb ik zoo hier en daar eens geïnformeerd en daarbij is mij gebleken, dat een zeer groot gedeelte van het personeel der burgerpolitie die rijwieltoelage ontvangt.

Ik kom nogal veel op den weg en kom dan ook ettelijke keeren per dag personeel der burgerpolitie tegen, doch vrijwel nooit op de fiets. Nu heb ik mijn ervaring eens aan die van anderen getoetst en het is wel merkwaardig dat ook zij zich slechts één politie-agent, en wel allen denzelfde, op de fiets van kantoor naar huis hebben zien rijden en omgekeerd.

Mijnheer de Voorzitter het mag toch zeker niet als een overdreven eisch worden beschouwd, dat een politie-agent zijn fiets *in dienst gebruikt, doorlopend gebruikt*, niet zoo eventjes om naar kantoor te rijden, ten einde in aanmerking te komen voor het ontvangen van een rijwieltoelage. Ik kan mij indenken, dat velen zich aan de als douceurtje opgevatte toelage ergeren.

De ergernis moet niet gemeten worden naar het *bedrag*, hetwelk ermede gemoeid is, doch naar het *feit*, dat hieruit blijkt, n.l. dat bij den eenen dienst iets officieel getolereerd zou worden, wat bij een anderen dienst als doodzonde zou worden aangemerkt. De kwestie van het glazen huisje.

Op grond van het principe, dat de kleedingtoelage alleen wordt uitbetaald aan de burgerpolitie-agenten, die hun dienst in uniform verrichten en dat de rijwieltoelage alleen toekomt aan hen, die in dienst van hun fiets gebruik maken, stel ik voor het bij art. 49 uitgetrokken bedrag van f 4.000.— met f 1.000.— te verminderen.

Van mij kan niet verwacht worden een uiteenzetting

hoe ik nu aan dit bedrag kom. Ik wil zelfs erkennen, dat ik er een slag naar geslagen heb. Wel ben ik er van overtuigd, dat bij strikte doorvoering van het zoeven genoemde principe, mijn taxatie van f 1.000.— aan den lagen kant zal blijken te zijn. Ik ben echter bereid dit bedrag te verminderen als de geachte Bestuurs-gemachtigde mij kan overtuigen, dat een verlaging van f 1000.— een té groote verlaging zou zijn, mits de Bestuurs-gemachtigde echter de toezegging wil doen, dat het zoeven genoemde principe ten strengste zal worden doorgevoerd.

De heer Procureur-Generaal zegt dat hij de door den heer *Jonckheer* aan het slot van zijn betoog gevraagde toezegging niet kan geven.

De kleedingtoelage maakt deel uit van de bezoldiging der politie.

De dienst heeft er belang bij, dat uniformkleeding wordt gedragen en uit dien hoofde wordt een toelage gegeven, waardoor het bestuur het recht verkrijgt om te eischen dat de politieman al naar gelang van de omstandigheden, in uniform verschijnt of in burgerkleeding.

De rijwieltoelage wordt in die gevallen gegeven waarin het Bestuur van oordeel is, dat de dienst er mee gebaat is, als de politieman in het bezit is van een rijwiel.

Het doel kan op dezelfde wijze worden bereikt door het verstrekken van een dienstrijwiel.

Het is evenwel eenvoudiger en praktischer dat het Bestuur zich door het verstrekken van een toelage de zekerheid verschaft, dat de politieman een rijwiel bezit om er desgewenscht mede te kunnen uitrukken. Op den politieman rust de verplichting hiervoor te zorgen en daarop wordt ook contrôle gehouden.

De heer *Jonckheer* verklaart niet volkomen overtuigd te zijn van de onjuistheid van zijn standpunt.

Het amendement van den heer *Jonckheer* wordt in stemming gebracht en verworpen met 10 tegen 1 stem; deze van den voorsteller.

Onderartikel 50. In verband met de verwerping van het amendement op onderartikel 49, trekt de heer *Jonckheer* zijn amendement op artikel 50 in.

Het onderartikel wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 51. Wordt zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 52. Naar aanleiding van een ter zake gestelde vraag in het Verslag deelt de heer Procureur-Generaal mede, dat inderdaad sinds eenigen tijd wordt overwogen om de betrekking van Secretaris van den Voogdijraad een afzonderlijke te maken.

Het onderartikel wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikelen 53 t/m 61 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 62. De heer *A. P. A. van Leeuwen* stelt voor dezen post te verlagen met f 828.— en te stellen op f 115.339 en daartoe het bedrag vermeld sub 2°. van den uitgewerkten en toelichtenden staat achter: „1 gouvernements-accountant” te stellen op f 9.384.—

Het amendement wordt ondersteund door de heeren *Arends* en *Senior*.

Ter toelichting van zijn amendement wijst de heer *van Leeuwen* er op, dat laatstelijk bij de behandeling van de suppletoire begroting, dienstjaar 1937, op voorstel van

den heer *Maduro* is besloten den post „artikel 102bis Gelden ter bekostiging van eene verhooging van bezoldigingen en loonen f 225.000.—” te verlagen tot „f 223.404.—”, in verband met de vermindering van de bezoldigingen van den Gouvernements-accountant en den Veearts tot den ouden voet plus 5%.

Voor alle ambtenaren is toegestaan een verhooging hunner salarissen met 5%; spreker is van een oordeel dat het maken van een uitzondering hierop door het toekennen van een grootere verhooging aan een paar ambtenaren niet is gerechtvaardigd.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat de heer *van Leeuwen* heeft verwezen naar de omtrent deze aangelegenheid bij de behandeling der suppletoire begroting 1937 gevoerde discussiën en dat hij dus voor zijn beantwoording zou kunnen volstaan met eveneens te verwijzen naar hetgeen daarbij vanwege het Bestuur naar voren is gebracht.

Naar aanleiding van de opmerking omtrent dit onderartikel in het Eindverslag wil ik als antwoord daarop echter nog het volgende te kennen geven, zegt spreker.

Dat de Afdeelingen van meening zijn dat hetgeen hier in den laatsten zin in de Memorie van Antwoord voorkomt zou afdoen aan het standpunt van salariering naar prestatie en behoefte kan door het Bestuur niet worden ingezien. Vermoedelijk is te weinig aandacht geschonken aan het woordje „mede”. Dat toch de bedoelde studie een der factoren mag zijn bij de bepaling van het salaris zal niet bestreden worden evenmin als het feit dat de betroukkene een jarenlange praktijk achter den rug heeft als public-accountant in Nederland en belasting-accountant in Nederlandsch Oost Indie.

De heer *van Leeuwen* zegt dat dit geen afbreuk doet aan het standpunt dat geen uitzondering behoort te worden gemaakt bij de verhooging der ambtenaren-salarissen. Aan alle ambtenaren is 5% verhooging toegekend en hiervan moet niet ten gunste van enkelen worden afgevoerd.

De Voorzitter brengt het amendement van den heer *van Leeuwen* in stemming; het woord aangenomen met algemeene stemmen.

Onderartikelen 63 t/m 66 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 67. De heer Administrateur van Financiën zegt dat de nieuw te bouwen brug tegen schade zal worden verzekerd.

Het onderartikel wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikel 68. De opmerking omtrent dit onderartikel in het Eindverslag beantwoordt de heer Administrateur van Financiën als volgt:

De meening van enkele leden dat bij de benoeming van Ontvangers op de Bovenwindsche Eilanden de behoefte zou prevaleeren wordt, indien men hiermede bedoelt te zeggen dat inconsequent gehandeld wordt, door het Bestuur niet gedeeld. De behoefte is één der factoren welke bij de bepaling van eene belooning in acht genomen dient te worden. Onder bepaalde omstandigheden dient aan de behoeften meer aandacht geschonken te worden, zooals ook onder bepaalde omstandigheden aan diploma's of voorpraktijk meer aandacht dient te worden geschonken.

De post wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 69. Naar aanleiding van de in het Eindverslag door de Afdeelingen naar voren gebrachte meening omtrent de te nemen maatregelen in verband met het smokkelen op Sint Maarten N.G. zegt de heer Administrateur van Financiën het volgende:

Het Bestuur is bekend met het feit dat op St. Maarten N.G. dikwijls veroordeelingen wegens smokkelen voorkomen. Het betreurt dit uittermate. Het feit dat de eene wet meer overtreden wordt dan de andere mag nog niet leiden tot de conclusie dat eerstgenoemde wet althans de overtreding van die wet een demoraliseerende invloed op de bevolking heeft. Hiervoor is meer vereischt. De verwijzing door enkele leden naar de gevolgen van de prohibition in Amerika kan dan ook opgaan voor de gevolgen van het smokkelen of datgene wat met het smokkelen in verband stond in de Vereenigde Staten. Van soortgelijke voorvallen op de Bovenwindsche Eilanden is aan het Bestuur niets bekend.

De heer *van den Biesen* zegt dat de verwijzing in het Eindverslag, naar de gevolgen der prohibition in Amerika, nog geenszins behoeft te beteekenen, dat zich op deze Eilanden soortgelijke voorvallen als in Amerika hebben voorgedaan. Daar gaat het trouwens niet om en evenmin om de invloed welke van de processen-verbaal zoude uitgaan. Was dit laatste de factor dan zou het er voor de bewoners van het Eiland Curaçao slecht uitzien.

Aan het smokkelen op zich zelf is evenwel een demoraliseerende invloed verbonden.

Daar waar zoo ruimschoots de gelegenheid tot smokkelen aanwezig is, verdwijnt de eerbied voor de wet; en het gezag der politie, dat toch al niet zoo hoog is, ondergaat nog een verdere vermindering.

Het is voordeliger en practischer de accijns-heffing op gedistilleerd af te schaffen. Met uitbreiding van het douane-personeel zal het beoogde doel niet worden bereikt.

Wie eenigzins met de geografische toestand van het Eiland op de hoogte is, zal tot de conclusie moeten komen, dat al plaats men om de 50 M. een ambtenaar aan de grens, er dan nog gesmokkeld zal worden.

Uit de opgaaf in de Memorie van Antwoord van het aantal ingevoerde liters gedistilleerd zou men afleiden dat er geen rum is te krijgen.

Vraag er evenwel maar eens om, zegt spreker, dan staat om zoo te zeggen, het gewenschte den volgenden dag voor de deur.

Het aantal veroordeelingen is van geen beteekenis in verhouding tot hetgeen gesmokkeld wordt.

Er wordt niets anders gedronken dan gesmokkelde waar. De 10 liter gedistilleerd, welke volgens de Memorie van Antwoord in 1936 is ingevoerd, omvat vermoedelijk het gebruik van reizende ambtenaren.

De eenige oplossing is, naar sprekers meening den accijns af te schaffen; werd ze zeer verlaagd, dan zou dit ook eenig gevolg kunnen hebben. Dit geldt eveneens voor Saba en Sint Eustatius. De vele baaien geven een gemakkelijke gelegenheid tot het clandestien invoeren van drank.

Evenmin kan als bezwaar tegen de afschaffing worden aangevoerd dat de fiscus er onder zou lijden, want die 10 Liter welke zijn aangegeven, brengen toch niets bij.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat hij den heer *van den Biesen*, die blijkbaar heel goed op de hoogte is, zeer dankbaar is voor de waardevolle inlichtingen, welke den nieuwen ambtenaren goede aanwijzingen verschaffen bij de uitvoering van hun taak, de bestrijding der smokkelarij.

Ik wil er evenwel voor waarschuwen, zegt spreker, om aan het niet-voldoende handhaven der wet, het gevolg te

verbinden van afschaffing, vóór dat getracht is door het nemen van de vereischte maatregelen, alsnog tot een behoorlijke uitvoering te geraken. Het bestuur rekent hierbij op den steun van den Raad door het voteeren der noodigste gelden voor het personeel om op Sint Maarten de wet te kunnen handhaven.

De heer *van den Biesen* zegt dat het beter zou zijn, indien het Bestuur niet star vasthield aan zijn standpunt, temeer waar het verlies van de opbrengst van den accijns slechts van geringe beteekenis zal zijn en zonder overmatige kosten toch geen resultaat valt te bereiken.

Spreker zou het onverstandig vinden indien het Bestuur de handhaving van de accijnsverordening ten koste van duizende guldens zou willen doorzetten.

De Voorzitter zegt, dat het hem voorkomt, dat in het betoog van den heer *van den Biesen* — dat hij overigens niet voor honderd procent onderstrepen wil — veel waars is gelegen.

De kosten aan de bestrijding der smokkelarij verbonden, zouden enorm opgevoerd kunnen worden, zonder dat dit den fiscus evenredig profijt zoude opleveren.

De conclusie ligt daarom wel voor de hand dat het eerder aanbeveling verdient, de accijnsheffing althans voor Sint Maarten, af te schaffen.

Spreker zou het daarom op prijs stellen, indien het Bestuur dit ernstig zou willen overwegen.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat op Sint Maarten het eenige stukje landgrens gelegen is, dat we in dit gebiedsdeel hebben.

In Nederland doen zich aan de landgrenzen dezelfde moeilijkheden voor, maar op veel grooter schaal, zonder dat daaraan ooit het gevolg is verbonden van opheffing der accijnzen.

De zaak moet hier eens goed aangepakt worden, er moet behoorlijk dienst gedaan worden, dan zal de wet wel gehandhaafd kunnen worden.

Het Bestuur is er niet van overtuigd dat de bekeuringen een zeer demoraliseerende invloed op de bevolking uitoefenen.

De heer *van den Biesen* zegt dat naar zijne meening vergelijking met Holland in dit geval niet opgaat.

Daar gaat het om belangrijke bedragen ten bate van 's Rijks kas. Ging het ook daar om zoo'n gering bedrag dan zou opheffing niet op zich laten wachten.

De Voorzitter zegt dat we deze zaak niet uit een theoretisch oogpunt moeten beschouwen, doch in de eerste plaats de practische zijde daarvan moeten bezien.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat de stelling dat bij opheffing der accijnzen slechts de heffing over 10 Liter gedistilleerd wordt gemist, in haar algemeenheid niet juist is. Ook thans wordt reeds bij het ontdekken van smokkelarij de frauduleus ingevoerde drank achterhaald en dit zal bij een meer intensieve controle er toe leiden, dat op den duur de hoeveelheid waarover accijns wordt betaald toeneemt. Ten slotte overdenke men welke demoraliseerende invloed eene totale afschaffing van den accijns kan hebben.

De post wordt hierna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikelen 70 en 71 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 72. Dit onderartikel is bij nota van wijzi-

ging verhoogd met f 1.500.— en daardoor gebracht op f 112.800.—.

In antwoord op de vraag in het Eindverslag omtrent de wijze waarop de distributie van brieven in het 2e District zal plaats vinden, zegt de heer Administrateur van Financiën, dat het in de bedoeling ligt de bestelling van poststukken in het 2de district eenmaal per week te doen plaats hebben. Teneinde hiertoe te geraken zal het district in zes deelen worden verdeeld zoodat elke dag een gedeelte een beurt krijgt; hierdoor zal met één besteller kunnen worden volstaan. Tegen het plaatsen van brievenbussen, die op den dag der bestelling zullen worden gelicht, bestaat geen bezwaar.

De post wordt hierna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikelen 73 en 74 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikel 75. Naar aanleiding van de in het Eindverslag, bij dit artikel gestelde vragen deelt de heer Administrateur van Financiën het volgende mede.

Het is niet mogelijk aanstonds over te gaan tot verlaging van de telefoontarieven in de buitendistricten.

Met het overwegen der vraag of de telefoontarieven in de buitendistricten voor vermindering in aanmerking komen zal evenwel spoed worden betracht.

De opmerking is voorts gemaakt dat in verband met de vraag of het salaris van het Hoofd van den Post voor Draadlooze Telegrafie te Willemstad verhoogd dient te worden weer het zwaartepunt op zijne prestatie wordt gelegd. In dit verband zij de aandacht gevestigd op het feit dat in het Voorloopig Verslag woordelijk de volgende passage voorkomt:

„Interessant is ook een beschouwing van het salaris van het Hoofd van den Landsradiopost te Willemstad, die de heele administratie van den Landsradio- en Telefoon-dienst voert, waaronder controle over de administratie der posten op de andere eilanden. Bovendien is hij belast met de correspondentie met het buitenland, welke in 3 vreemde talen gevoerd wordt. Hij is ook herhaaldelijk belast met de waarneming van het Directeurschap. Zijn salaris werd dan ook door verschillende leden niet in verhouding geacht te zijn met zijn prestaties.”

Het is derhalve niet te verwonderen dat in de Memorie van Antwoord het antwoord luidde:

„Daarbij zal dan tevens overwogen worden of het salaris van het Hoofd van den Post voor Draadlooze Telegrafie te Willemstad in verband met zijn prestaties verhoogd dient te worden.”

Het is derhalve niet het Bestuur hetwelk den nadruk legde op de prestaties doch de Afdeelingen. Het Bestuur verklaarde zich bereid om aan de prestatie van het Hoofd van de Post voor Draadlooze Telegrafie zooals door de Afdeelingen gewenscht aandacht te schenken.

Het Bestuur is voornemens in verband met verschillende verlangens en door den Kolonialen Raad en door den Ambtenarenbond naar voren gebracht het Bezoldigingsbesluit nog eens aan eene nadere bestudeering te onderwerpen. Alsdan zal ongetwijfeld ook op de belangen der seiners worden gelet in verband met de belangen van anderen.

De post wordt hierna zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikelen 76 t/m 81 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 82. In verband met hetgeen in het Eindverslag bij dit onderartikel is opgemerkt, vraagt de heer

van den Biesen of de adjunct-commies op Saba nog langer in de Passangrahan aldaar zal blijven zitten.

Hij geeft in overweging om indien geen gelden voor de verschaffing van een woning voor dezen ambtenaar beschikbaar zijn, hiervoor alsnog een suppletoire-begrooting 1937 in te dienen; ook dan is 't nog de vraag of deze zaak in de 2e helft van 1937 nog in orde zal komen.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat de moeilijkheid is ontstaan, doordat de woning welke aanvankelijk aan dezen ambtenaar was toegezegd, later niet te zijner beschikking werd gesteld.

Het onderartikel wordt hierna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikelen 83 tot en met 99 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 100. Dit onderartikel is bij Nota van Wijziging verhoogd met f 7.000.— en daardoor gebracht op f 20.900.—.

Naar aanleiding van de opmerkingen in het Eindverslag omtrent het voteeren van een bedrag van f 7.000.— voor het daarin bedoelde boekwerk, zegt de heer Administrateur van Financiën het volgende.

Inderdaad zijn door particulier initiatief, zooals in de Memorie van Antwoord medegedeeld, stappen genomen i. c. door de Kamer van Koophandel. Het risico zal evenwel door het Gouvernement dienen te worden gedragen. Afgewacht zal evenwel worden wat ander particulier initiatief in deze zal weten te bieden.

Het bedoelde boekwerk zal in het Nederlandsch worden uitgegeven. Ook staat zeker eene vertaling in het Engelsch op het program terwijl zal worden nagegaan in welke andere talen overzetting wenschelijk is.

De Onder-Voorzitter, de heer van der Linde Schotborgh, stelt voor de bijdragen in de kosten van de Kamer van Koophandel van Nijverheid op Curaçao te brengen op f 10.300.— en in verband hiermede het totaal van den post te verlagen met f 3.000.— en alzoo nader te stellen op f 17.900.—.

De heeren Sprockel en Senior ondersteunen het amendement.

De heer van der Linde Schotborgh zegt dat hij met de verdediging van zijn amendement kort kan zijn, omdat het niet de eerste maal is dat deze aangelegenheid aan de orde wordt gesteld.

De Voorzitter heeft reeds eerder eenzelfde voorstel gedaan, welke voorstel door den Raad is aanvaard.

Spreker zegt dat de gronden, toen aangevoerd aan alle leden bekend zijn en dat overigens in de omstandigheden sindsdien geen verandering is gekomen.

Ik kan dus volstaan, zegt spreker, met in deze naar de gewisselde stukken te verwijzen.

De heer Administrateur van Financiën zegt dat het Bestuur het uitermate betreurt, dat de Koloniale Raad niet zijn medewerking wil verleen en om aan de Kamer van Koophandel en Nijverheid die middelen te verschaffen welke zij noodig meent te hebben voor het volbrengen van haar taak.

Gelet echter op de omstandigheid, dat de Koloniale Raad reeds eerder een gelijke beslissing als in het amendement van het geachte lid, den heer van der Linde Schotborgh is belichaamd, heeft genomen, heeft het Bestuur, hoewel noode, besloten zich daarbij neer te leggen.

Spreker wil evenwel niet nalaten te waarschuwen voor de gevolgen, welke hieraan verbonden zouden kunnen zijn.

Het amendement van den heer van der Linde Schotborgh wordt door het Bestuur alzo overgenomen, zegt spreker.

De Voorzitter verklaart dat het hem genoegen doet, dat het Bestuur het amendement overneemt.

Voor het amendement zijn nog steeds dezelfde motieven aan te voeren.

Bovendien laat het zich aanzien, dat in den loop van het begrotingsjaar het Handelsregister zal worden ingesteld, waardoor de Kamer zelf de beschikking over geldmiddelen zal verkrijgen en het toe te stane crediet niet eens geheel gebruikt zal behoeven te worden.

De heer Jonckheer stelt voor de aldus verlaagde bijdrage in de kosten van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao weder met f 3.000.— te verhoogen; het totaal dier bedragen dienovereenkomstig te bepalen op f 13.300.— en het totaal van den post te stellen op f 20.900.—.

Het amendement wordt ondersteund door de heeren Capriles en Muskus.

De heer Jonckheer zegt dat hij de argumenten welke voor verlaging der bijdrage zouden pleiten, niet kent.

Ik meen echter, zegt spreker, dat deze hierin gelegen zijn, dat de Raad meent dat de kosten van administratie niet in redelijke verhouding staan tot de uitgaven, welke voor het voeren van propaganda worden besteed.

In de redeneering, dat het zwaartepunt van de begroting der Kamer van Koophandel meer gelegen moet zijn bij de kosten van propaganda en niet bij de kosten van administratie, ligt echter een niet geheel juiste grond. Men moet immers niet over het hoofd zien, dat een intensievere propaganda, die ruim f 5000.— per jaar zal kosten, een zeer directe invloed heeft op de administratieve werkzaamheden en wel zoodanig, dat de intensievere propaganda eene vermeerdering der administratieve werkzaamheden ten gevolge heeft.

Als men de specificatie van het aangevraagde crediet ad f 13.300.— nagaat, dan lijkt het mij niet juist te beweren, dat slechts f 5.000.— uitgetrokken is voor propaganda. Immers schuilen er in de posten „licht voor lichtbak” — „advertenties” — „telegramkosten en porti” — „abonnementen” — en „onvoorzien” elementen, die zoowel een direct als indirect verband hebben met intensieve propaganda.

En zeer logisch gevolg van een dergelijke propaganda is ook de post van „salaris toeristengids”, het bedrag waarvan — n.l. f 1.800.— — toch niet als onredelijk kan worden beschouwd. Bij een intensieve propaganda moet meer type-werk te pas komen, zoodat een post „salaris typiste” als redelijk moet worden aangemerkt. En zou een kantoor als dat van de Kamer van Koophandel het afkunnen zonder een loopjongen en een werkster? Of zou men willen, dat de secretaris en de typiste het werk van loopjongen en werkster deden? Ik wil er slechts op wijzen, dat, gezien de activiteit van de Kamer van Koophandel, de begroting van haar kosten als redelijk moet worden aangenomen.

Verder moet niet vergeten worden, dat het kantoor van de Kamer gevestigd is in een gouvernements-gebouw, terwijl verondersteld mag worden, dat de Kamer steeds gebruik maakt van 's Lands Radiodienst voor het verzenden van de noodige telegrammen, zoodat de posten

huur kantoor	f 1.200.—
telefoon	„ 120.—
gebruiksbelasting	„ 60.—
telegrammen en porti	„ 125.—

of in totaal f 1.505.—.

uitmakende meer dan 10% van de begrooting van de Kamer, weer langs verschillende wegen in 's Lands kas terugkeert.

Mijnheer de Voorzitter de Raad moet tenslotte in het oog houden, dat de geheele activiteit der Kamer van Koophandel er op gericht is onze handel te steunen en vooruit te helpen, met een indirecten gunstigen invloed op den toestand van diegenen op Curaçao, die een bestaan vinden bij de scheepvaart. M.a.w., Mijnheer de Voorzitter, er op gericht is een deel van onze bronnen van inkomsten vooruit te helpen. En waar ook het streven van dit College daarop gericht moet zijn, vermeen ik, dat wij de Kamer van Koophandel krachtig moeten steunen door het aangevraagde redelijke crediet te voteeren.

De Voorzitter zegt er op te willen wijzen, dat hij door het betoog van den heer *Jonckheer* in het geheel niet overtuigd is.

Dat niet alléén de f 5.000.— voor propaganda strekt, maar dat indirect ook de andere posten dat doel bevorderen, geven wij allemaal toe, evenzeer hebben wij allen de grootste appreciatie voor het werk van de Kamer, zegt spreker.

De wijze van verdeeling van het bedrag door de Kamer, is echter telkens weer verkeerd.

De zaak wordt natuurlijk anders, wanneer ten gevolge van de instelling van het Handelsregister, de handeldrijvende stand de kosten der Kamer zelve betaalt. Dit laatste is trouwens billijk en dan kan aan het lichaam de verdeeling der beschikbare gelden worden overgelaten.

Het amendement van den heer *Jonckheer*, in stemming gebracht, wordt verworpen met 7 tegen 4 stemmen; *deze* van de heeren *Muskus*, *Capriles*, *Jonckheer* en *Maduro*.

Onderartikelen 101 t/m 107 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 108. Naar aanleiding van de verklaring in het Eindverslag dat enkele leden het niet zoo billijk achten, dat de ambtenaren van de Bovenwindsche Eilanden en van Bonaire de kosten van overtocht bij binnenlandsch verlof of vrijstelling van dienst zelf moeten betalen, zegt de heer Administrateur van Financiën, dat het verlenen van vrije overtocht bij binnenlandsch verlof of vrijstelling van dienst aan die ambtenaren een precedent zou scheppen voor ambtenaren der Benedenwindsche Eilanden. Terecht zouden laatstbedoelde ambtenaren ook om vrije overtocht naar elders kunnen verzoeken. Practisch zou eene regeling van vrije overtocht voor binnenlandsch verlof en vrijstelling van dienst neerkomen op eene vacantiëpremie-regeling. Hiertoe kan het Bestuur, gelet op de hooge kosten, geen termen vinden.

De heer *van den Biesen* zegt dat het alleen de bedoeling is, aan de ambtenaren die in bijzonder omstandigheden verkeerden, de vergoeding voor overtochtskosten te verlenen. En dit is het geval met de ambtenaren in het Eindverslag bedoeld, want voor dezen is het wel noodig, dat zij af en toe de eenzaamheid waarin zij verkeerden, verlaten.

Moet dit op eigen kosten geschieden, dan zal daarvan wegens het ontbreken der financieele middelen, vaak niet veel kunnen komen.

Wanneer men enkele dagen op de eilanden vertoeft dan lijkt het daar heel mooi, de natuur is er prachtig, maar moet men er een jaar of drie achtereen blijven, dan gevoelt men zeer de eenzaamheid.

Voor deze ambtenaren is dus wel noodig, dat zij eenige vergoeding ontvangen, om hun vacantië in drukkere plaatsen te kunnen doorbrengen. Het past zeker niet, om

verlofgangers naar het buitenland, zelf de reis van hun standplaats naar Curaçao te laten betalen.

De post wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikelen 109 t/m 118 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 119. In antwoord op de desbetreffende vraag in het Eindverslag zegt de heer Directeur van Openbare Werken, dat omtrent den te verwachten toekomstigen toestand van de Koningin Emmabrug eenige aanwijzingen kunnen worden gevonden in de gedurende de laatste jaren opgedane ervaring.

De brug is in de jaren 1930/31 en andermaal in 1932 hersteld en werd reeds in 1935 grotendeels vernield bevonden door den invloed van het overmatig zware verkeer. Door beperking van de toelaatbare belasting is bereikt, dat thans twee jaar na de reparatie van 1935, de constructie nog in deugdelijken staat verkeert.

Hoelang deze deugdelijkheid nog zal voortduren, is moeilijk te voorspellen; voor het aannemen van een tijdvak van 20 jaren bestaat, gezien de ervaring, geen enkele reden.

Hoeveel goeds men ook van de bestaande brug moge zeggen — het staat vast, zooals een ingestelde berekening heeft doen zien, dat de brugconstructie meermalen tot nabij of zelfs over de grens van haar met de noodige veiligheid toelaatbaar draagvermogen wordt belast. In verband met deze overbelasting en tevens uit oorzaak van verborgen materiaalgebreken bestaat voortdurend de kans op onaangename verrassingen.

Verder is de verkeersbeperking, waarbij de toegang tot de brug voor wagens van meer dan 3000 Kg. gewicht is verboden en waarbij niet het volle verkeer van beide oevers tegelijkertijd op de brug wordt toegelaten, een onwenschte belemmering en biedt de brug niet voldoende veilige ruimte voor het voetgangersverkeer.

De post wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikelen 120 en 121 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 122. Naar aanleiding van de opmerking in het Eindverslag omtrent de wijze van uitvoering van de trapleuning van het Raadshuis, zegt de heer Directeur van Openbare Werken, dat deze aanmerking vermoedelijk wel achterwege zou zijn gebleven, indien de leden hier aan het woord tijdig waren ingelicht omtrent de kosten, verbonden aan het maken van het mislukte werkstuk. Deze kosten hebben een bedrag van slechts f 17.50 beloopt.

Deze zaak is derhalve de aandacht van den Raad niet waard en behoeft wegens hare onbelangrijkheid zeker geen aanleiding te geven tot eenige vrees, als zou het geld bij het Departement van Openbare Werken wegvloeien.

Op een desbetreffende vraag van den heer *van den Biesen* voegt de heer Directeur van Openbare Werken hieraan nog toe, dat in het bedrag ad f 17.50 de arbeidsloonen zijn inbegrepen. Deze hebben bedragen f 15.—, de materiaalkosten f 2.50.

De post wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikel 123. De heer Procureur-Generaal zegt, dat zooveel mogelijk zal worden bevorderd dat de auto's, die anders in de Columbusstraat zouden parkeeren, dit doen op het afgebroken gedeelte van de Kerkstraat. In ieder geval zal op het gedeelte voor de Synagoge een parkeer-

verbod tijdens de godsdienst-oefeningen worden gelegd.

De heer Directeur van Openbare Werken zegt in verband met den aanleg van den weg naar Julianadorp nog het volgende:

Bij den aanleg van wegen moet worden getracht om onoverzichtelijke bochten en hellingen zooveel mogelijk te vermijden omdat in elk daarvan, vooral bij de steeds toenemende rijsnelheden, een bron van gevaar schuilt.

De ondervinding leert, dat de autobestuurders zich niet laten weerhouden noch door den toestand van het wegdek, noch door gebrek aan uitzicht om de snelheid tot het hoogst bereikbare op te voeren. Men moge dit feit betreuren, te ontkennen is het niet.

Derhalve is het beter om bij het maken van wegverbeteringen de kans op aanrijdingen te verminderen door een overzichtelijk tracee, dan om ter vermindering van eenige grootere kosten vast te houden aan de bestaande wegbochten en terreinhellingen.

De bedoelde extra kosten moet men zich getroosten bij den eersten aanleg van den weg; naderhand is niet dan met bijzonder hooge uitgaven een verbetering van een onvoldoend gebleken wegtracee tot stand te brengen.

De kosten van meer grondverzet bij eersten aanleg spelen niet zulk een belangrijken rol als oogenschijnlijk zou lijken, omdat bij eenigen omvang van het grondwerk tot de aanzienlijk goedkoopere machinale uitvoeringswijze kan worden overgegaan.

De heer *Onder-Voorzitter* vraagt hoeveel de weg naar Julianadorp heeft gekost.

De heer Directeur van Openbare Werken antwoordt hierop dat de aanlegkosten der wegen hebben bedragen per vierkante meter verharding:

weg naar Julianadorp	f 4.75
weg naar Caracasbaai	f 6.12
weg naar Santa-Rosa	f 6.25

De weg naar Julianadorp is dus de goedkoopste in aanleg gebleken. Deze weg is 6 Meter breed, de overige 5 Meter.

Per Kilometer bedroegen de kosten dier wegen respectievelijk rond f 30.400.—, f 29.500.— en f 28.100.—.

De *Onder-Voorzitter* constateert dat de weg naar Julianadorp, ter lengte van 2500 M., alzoo ongeveer f 75.000.— heeft gekost.

De post wordt hierna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikelen 124 t/m 133 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 134. De heer *Administrateur van Financiën* zegt, dat de meening dat een ander gebouw voor den Openbaren Gezondheidsdienst gewenscht is door het Bestuur wordt gedeeld. Zoodra de noodige gelden beschikbaar worden geacht zullen de benodigde bedragen aan den Raad worden aangevraagd.

De post wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikelen 135 t/m 159 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Onderartikel 160. De heer *A. P. A. van Leeuwen* stelt voor dezen post te verlagen met f 696.— en te stellen op f 33.625.— en daartoe het bedrag vermeld onder sub a in den uitgewerkten en toelichtenden staat achter: „1 gouvernements-veearts” te stellen op f 9.384.—.

Het amendement wordt ondersteund door den heer

Senior en den Voorzitter.

De heer *van Leeuwen* zegt dat voor dit amendement dezelfde motieven pleiten als zijn aangevoerd bij het amendement op onderartikel 62 (gouvernements-accountant).

De heer *Administrateur van Financiën* zegt, dat hij met zijn beantwoording kort zou kunnen zijn, omdat deze aangelegenheid eerder uitvoerig is besproken bij de suppletoire-begrooting dienst 1937, ware het niet, dat in het Eindverslag bij dit onderartikel een punt is opgeworpen, dat met het onderwerp waarop het amendement betrekking heeft, ten nauwste samenhangt.

De Afdelingen verklaren zich er niet mede te kunnen vereenigen dat de werkzaamheden betreffende het ijkwezen, de visscherij, de landbouw en de regeling van den afzet van producten der Bovenwindsche Eilanden aan den veterinairen dienst zijn toevertrouwd. Naar aanleiding hiervan moge opgemerkt worden dat het in het leven roepen van een afzonderlijken dienst voor genoemde bemoeiingen toch zeker duurder zou zijn. Het onderbrengen van die werkzaamheden bij een anderen tak van dienst zou ten aanzien van dezen dienst dezelfde moeilijkheid doen ontstaan als thans met betrekking tot den veterinairen dienst wordt gevoeld. Hierbij komt dat de veterinairen dienst van alle diensten op Curaçao zich het meest eigent voor het verrichten van de werkzaamheden in kwestie omdat deze dienst de beschikking heeft over een ambulante buitendienst bestaande uit keurmeesters, en controleurs die als ambtenaren van den Openbaren Gezondheidsdienst herhaaldelijk ook om andere redenen winkels en opslagplaatsen moeten bezoeken.

Aan het hoofd van dezen dienst staat de Gouvernements-Veearts, die alzoo ook toezicht heeft op het ijkwezen, de visscherij, den landbouw en de regeling van den afzet van producten der Bovenwindsche Eilanden.

De taak en de verantwoordelijkheid van het Hoofd van dezen dienst is derhalve toegenomen en daarom heeft het Bestuur de verhooging van het salaris toegekend.

De heer *van Leeuwen* verklaart dat al de opgesomde werkzaamheden niet behooren tot het gebied van den Veeartsenij-kundigen dienst.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met algemeene stemmen aangenomen.

Onderartikelen 161 t/m 168 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming aangenomen.

Onderartikel 169. De heer *Jonckheer* stelt voor dit onderartikel als volgt te amendeeren:

In plaats van „Onvoorziene uitgaven ... f 200.000.—” wordt gelezen: „Onvoorziene uitgaven ... f 100.000.—”.

Het amendement wordt gesteund door de heeren *Capriles* en *Muskus*.

De heer *Jonckheer* zegt het volgende: Dit amendement is een logische consequentie van 's Raads bedenkingen in de gewisselde stukken, zoodat mijn toelichting niet lang behoeft te zijn.

Het voteeren van f 200.000.— voor onvoorziene uitgaven zou in de hand werken, dat de onder dit artikel te verantwoorden uitgaven als niet bepaald „onvoorziën” beschouwd kunnen worden. De Raad heeft meerdere malen getoond ontwerpen, bijzonder vlug te kunnen behandelen. Het Bestuur moet zich er dus maar bij neerleggen meerdere, eventueel noodige, gelden bij een of meer suppletoire begrootingen aan te vragen. Bovendien zou door het voteeren van 2 ton het Bestuur in te vele opzichten carte blanche gegeven worden, hetgeen m.i. heelemaal niet noodig is. Met f 100.000.— heeft het Bestuur reeds genoeg de vrije hand.

Ik kan niet nalaten hier op te merken, dat ik persoonlijk van oordeel ben, dat f 50.000 voor onvoorziene uitgaven voldoende is. Aangezien ik echter reeds tevoren gevoeld heb, dat de meerderheid van den Raad mij niet zou steunen, heb ik slechts een vermindering tot f 100.000.— voorgesteld. Om deze zelfde reden heb ik geen amendement ingediend op artikel 2 van dit ontwerp. Ik wil echter als mijne meening te kennen geven, dat in principe voor alle eventueel noodzakelijke overschrijdingen van eenmaal vastgestelde begrootingsbedragen, de gelden bij suppletoire begrooting behooren te worden aangevraagd. Artikel 2 behoort dus practisch slechts enkele artikelen te bevatten en niet, zooals thans het geval is, slechts weinige artikelen *niet* te bevatten.

De heer Administrateur van Financiën zegt, dat het Bestuur het uitermate zou betreuren wanneer dit amendement zou worden aanvaard.

In de Memorie van Toelichting en de Memorie van Antwoord op het Eindverslag is aangetoond dat een raming van f 200.000.— op dezen post, nog geen 2½% uitmakend van het totaal der uitgaven, niet kan worden gemist en is aangegeven voor welke doeleinden dit bedrag zal worden besteed.

Een zakenman zal wel meer dan 2½% van zijn uitgaven voor onvoorziene uitrekken.

Er zijn nu eenmaal gevallen dat het Bestuur geld nodig heeft, terwijl de begrooting voor het doen dier uitgaven geen ruimte biedt. In de stukken zijn daarvan verschillende voorbeelden gegeven.

Het Bestuur heeft bovendien soms een huis noodig of wil op gronden beslag leggen. Het is bekend, dat indien

in zoodanig geval niet aanstonds wordt toegegrepen, de prijzen plotseling omhoog vliegen. Dit is op de heele wereld zoo, als een openbaar lichaam ergens over wil beschikken.

Een raming berekend naar 5% der totale uitgaven zou daarom zeker niet te hoog zijn.

De heer *Jonckheer* zegt, dat hij geenszins van de noodzakelijkheid van een raming ad f 200.000.— voor onvoorziene uitgaven overtuigd is.

De heer *Senior* zegt dat de zaken van een particulier niet met de begrooting van een openbaar lichaam kunnen worden vergeleken. Daarvoor is het verschil tusschen beide te groot.

Het amendement van den heer *Jonckheer* wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Artikel 1 der begrooting is hiermede afgehandeld.

De artikelen 2, 3 en 4 worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De begrooting in zijn geheel, gewijzigd zooals hiervoren aangegeven, wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De *Voorzitter* dankt vervolgens de heeren gemachtigden van het Bestuur voor de gegeven inlichtingen en sluit de vergadering.

NOTULEN.

No. 3.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Dinsdag den 13n Juli 1937 des
avonds om 8 uur.

AANWEZIG: de heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*,
ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *A. P. A. van Leeuwen*, *J.*
de J. Arends, *S. A. L. Maduro*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*,
R. R. Muskus, *S. A. Senior*, en *David Capriles*, leden, be-
nevens de heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier.

AFWEZIG: de heeren *J. H. Sprockel*, *C. W. J. Jonck-*
heer en *Ernesto C. Martijn*, de twee laatstgenoemden we-
gens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt aan de orde,
goedkeuring van de Notulen van de vergaderingen op 29
December 1936, 26 Januari, 23 Februari, 4 Maart, 23
Maart, 4 en 11 Mei 1937.

De heer *Maduro* stelt voor:

a. in de notulen van de vergadering van den 26n Januari
1937 (No. 14) op bladzijde 52, eerste kolom nà den 21n
gedrukten regel in te voegen:

„De heer *Maduro* zegt dat hij er de voorkeur aan geeft
„een bepaalde datum waarop de in werkingtreding zal
„plaats hebben, in de Verordening vast te leggen.

„De heer *Van der Drift*, Administrateur van Financien,
„zegt dat de Raad in dit opzicht vertrouwen moet heb-
„ben in het Bestuur, dat er voor zal zorgen, dat de in
„werkingtreding zoo spoedig doenlijk zal plaats hebben.”

b. in de notulen van de vergadering van den 4n Mei
1937 (No. 18) op bladzijde 79, tweede kolom, nà den 5n
gedrukten regel in te voegen:

„De heer *Maduro* licht zijn amendement toe met het
„volgende betoog:

„Mijnheer de Voorzitter,

In de openbare zitting van den Kolonialen Raad gehou-
den op den 5den Mei 1936 werd de verordening, waarbij
voorloopig werd vastgesteld de Curaçaosche begrooting
voor het dienstjaar 1937, behandeld. Zoals die begroo-
ting door den Kolonialen Raad gewijzigd werd aangeno-
men, is zij ook in het publicatieblad verschenen. Bij voor-
noemde behandeling nu is een amendement van den voor-
zitter van dezen Raad met algemeene stemmen aangeno-
men, strekkende om het salaris van den Gouvernements-
accountant te brengen op *f* 8928, zijnde hetzelfde bedrag,
waarop het maximumsalaris voor den Inspecteur der Be-
lastingen is gesteld.

Het, in het onderhavige ontwerp in het eenig artikel
onderdeel 11 van sub A aangevraagde crediet van
f 225000 is bedoeld om een verhooging van bezoldigingen
en loonen te bekostigen.

Uitdrukkelijk motiveert het Bestuur deze uitgaafpost
als noodzakelijk, door de stijging van de kosten van levens-
onderhoud veroorzaakt door de wijziging van den mone-
tair toestand sedert 26 September 1936.

Om de ambtenaren, beambten en werklieden niet langer
te laten wachten op de zoo noodige verhooging, heeft het
Bestuur zich door tusschenkomst van U, Mijnheer de Voor-
zitter, er van verzekerd, dat de Raad accoord zal gaan met
deze uitgaafpost. Ook daarbij heeft het Bestuur enkel en
alleen dat ééne argument naar voren gebracht n.l. de stij-
ging van de kosten van het levensonderhoud. Die ver-
hooging zou voor de ambtenaren 5% bedragen.

Groot was dan ook de verbazing van de raadsleden, toen
zij ontdekten in het Besluit van den 22sten Januari 1937,
Publicatieblad No. 5 van 1937, dat het Bestuur in strijd
met de gevallen beslissing in de zitting van 5 Mei 1936,
bij welke beslissing het Bestuur zich ten slotte had neer-
gelegd, het salaris van den Gouvernements-accountant ver-
hoogd had tot *f* 9720 en met de 5% verhooging daar bo-
venop gebracht had op *f* 10212, met ingang van 1 Januari
1937. Een andere manier om met 5% verhooging het be-
drag van *f* 10212 als einduitkomst te verkrijgen, kan ik
niet vinden.

Geen wonder dat de Raad daarop reageerde en wees op
het verschil in salarieëring, dat door deze wijziging ont-
stond tusschen de bezoldigingen van den Gouvernements-
accountant en den Inspecteur der Belastingen.

Zonder eenig argument aan te voeren voor de verhoog-
ing van het salaris van den Gouvernements-accountant
antwoordt het Bestuur, dat het de bezoldiging van den
Inspecteur van de Belastingen op hetzelfde peil zal bren-
gen als die van den Gouvernements-accountant. Dat dit
geheel ingaat tegen de bedoeling van den Raad móét het
Bestuur weten.

Tegenover het klemmende betoog van U, Mijnheer de
Voorzitter, gehouden bij de toelichting van Uw amende-
ment, komt het Bestuur met geen enkel argument.

Voor den Raad bestaat daarom geen enkele reden om
terug te komen op zijne houding aangenomen op den 5den
Mei van het vorig jaar.

De Raad wil natuurlijk niet tornen aan het recht van
het Bestuur om de bezoldigingen vast te stellen. Doch de
Raad moet eischen dat het Bestuur van te voren de gel-
den daartoe aanvraagt en eventuele verhoogingen van
wedden motiveert.

Waar dit in het onderhavige geval niet is gebeurd,
voel ik me verplicht, dit amendement voor te stellen, om
het budgetrecht van den Raad te handhaven.

Om dezelfde redenen hierboven aangehaald ben ik
van meening dat het niet noodig is het salaris van den
Gouvernements Veearts te verhoogen met meer dan 5%.”

De heer Senior stelt voor:

a. in de notulen van de vergadering van den 4n Maart 1937 (No. 16), bladzijde 62, eerste kolom, in de plaats van „90.000 gulden” voorkomend in den 13n gedrukten regel te lezen: „90.000 Pond Sterling”.

b. in de onder a bedoelde notulen, bladzijde 62, eerste kolom, na den 15n gedrukten regel in te voegen:

„Betreffend het gezegde dat Curaçaoenaars voorzien „moeten zijn van bewijzen dat zij Nederlanders zijn, al- „vorens zij als passagiers met bestemming voor Curaçao „mogen worden aangenomen, wil ik hier laten uitkomen, „dat personen uit den arbeiderstand die in het buitenland „vertoeven en het Papiamento goed kunnen spreken on- „getwijfeld Curaçaoenaar moeten zijn.”

Deze voorstellen worden aangenomen en de Notulen al- dus gewijzigd goedgekeurd.

De Voorzitter doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1° Een schrijven van A. J. H. Bergmann te 's Gra- venhage dd. 28 Mei 1937, waarin gevraagd wordt welke interpretatie gegeven moet worden aan art. 17 der Be- grafenis-verordening.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit stuk te stellen in handen van de Commissie voor de verzoek- schriften.

2° Een schrijven van het lid van den Raad C. W. J. Jonckheer dd. 10 Juni 1937, houdende mededeeling dat hij in verband met zijn reis naar het buitenland, vanaf 12 Juni 1937 tot ongeveer medio October 1937 de openbare vergaderingen en die der afdeelingen van den Kolonia-

len Raad niet zal kunnen bijwonen.

De Voorzitter zegt dat hij den heer Jonckheer een aan- gename reis toewenscht en spreekt de hoop uit, dat de heer Jonckheer na zijn terugkomst weer met frissche moed zal deelnemen aan de werkzaamheden van den Raad.

3° Aanbieding door den Gouverneur overeenkomstig het bepaalde in artikel 92, 2e lid der Curaçaosche Staats- regeling van:

eene ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de Verordening van den 10n Juli 1926 (P. B. nr. 60) tot be- scherming van diersoorten, nuttig voor landbouw en ooft- bouw, of die langzamerhand uitsterven en op welker voort- bestaan prijs wordt gesteld, zooals deze aangevuld en ge- wijzigd is, laatstelijk bij Verordening van den 30n Maart 1932 (P. B. nr. 37) — (1937—1938-2).

4° Aanbieding door den Gouverneur van een ontwerp tot wijziging van de Curaçaosche begrooting 1937 (2e suppletoire begrooting) (1937—1938-3).

De sub 3e en 4e bedoelde stukken, worden op voorstel van den Voorzitter, naar de Afdeelingen verwezen.

Vervolgens wordt overgegaan tot benoeming van leden van de commissie voor het onderzoek van verzoekschriften waarbij de heeren S. A. Senior en Mr. P. J. J. van den Biesen wederom worden benoemd tot lid terwijl in de plaats van den heer Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde die als lid van den Kolonialen Raad is afgetreden de heer C. N. Winkel wordt aangewezen.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 4.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag den 27sten Juli 1937 des
avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *J. H. Sprockel*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. L. Maduro*, *David Capriles* en *S. A. Senior*, leden, zoomede de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier.

AFWEZIG: de Heeren *J. de J. Arends*, *R. R. Muskus*, *Ernesto C. Martijn* en *C. W. J. Jonckheer*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergadering nog niet in druk zijn verschenen en dat zij in een eerstvolgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

Vervolgens doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1°. Aanbieding door den Gouverneur van de ontwerp-Landsverordening tot wijziging van de „Inkomstenbe-

lastingverordening 1906” (P. B. 1932 No. 28) (1937—1938-4).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp naar de Afdeelingen te verwijzen.

2° telegram van den heer *Dr. Bergmann* uit 's Gravenhage, waarin hij aandringt op een antwoord op zijn verzoek van 28 Mei 1937.

De Heer *Van den Biesen* verzoekt het woord en adviseert den Raad namens de Commissie voor de verzoekschriften, in wier handen het bovenbedoeld verzoek van den heer *Bergmann* is gesteld, namelijk om uitleg te geven aan artikel 17 lid 1 van de Begrafenisverordening (P. B. 1919 No. 21), om het verzoek af te wijzen, aangezien het niet tot de bevoegdheid van den Raad behoort om officieele uitleg van wetten te geven aan particulieren.

De Raad vereenigt zich met dit advies, en besloten wordt den heer *Bergman* dienovereenkomstig te antwoorden.

De *Voorzitter* bedankt de Commissie voormeld voor haar advies en sluit de vergadering.

NOTULEN.

No. 5.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Vergadering van Dinsdag den 7den September 1937
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *S. A. L. Maduro*, *Ernesto C. Martijn*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *A. P. A. van Leeuwen* en *J. H. Sprockel*, leden, zoomede de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier.

AFWEZIG: de Heeren *J. de J. Arends*, *R. R. Muskus*, *S. A. Senior*, *David Capriles* en *C. W. J. Jonckheer*, leden, laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan de goedkeuring der vergadering de notulen van de vergaderingen van 31 Mei, 13 en 27 Juli 1937.

Aangezien niemand eenige aanmerking op deze notulen maakt worden zij goedgekeurd en onderteekend.

Vervolgens doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1°. Aanbieding door den Gouverneur van de ontwerp-Landsverordening houdende pensioenregeling voor

Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen; (1937—1938-6).

2°. Aanbieding door den Gouverneur van de ontwerp-Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van politie-militairen en hunne weduwen en weezen en tot overdracht van deze pensioenlast aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds; (1937—1938-7).

3°. Aanbieding door den Gouverneur van de ontwerp-Landsverordening houdende pensioenregeling voor onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen; (1937—1938-8).

4°. Aanbieding door den Gouverneur van de ontwerp-Landsverordening houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop verzending van postpakketten in het binnenlandsch verkeer van Curaçao kan plaats hebben. (1937—1938-9).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten al deze ontwerp-Landsverordeningen naar de Afdeelingen te verwijzen.

Aangezien niemand het woord verlangt en niets meer te behandelen is sluit de Voorzitter de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Guineesch-Portugeesche landbouwen en hune we-
dunen en wezen; (1937-1938-6).

2. Aanbeiding door den Gouverneur van de ontwerp-
Landverordening tot voorloopige regeling der pen-
sioensprokelen van politie-militairen en hune we-
dunen en wezen en tot overdracht van deze pen-
sioenslast aan het Guineesch-Portugeesch-pensioen-
fonds; (1937-1938-7).

3. Aanbeiding door den Gouverneur van de ontwerp-
Landverordening houdende pensioeregeling voor
onderwijzers bij het gezondheids- en gezond-
heids- en hune weduwen en wezen; (1937-1938-8).

4. Aanbeiding door den Gouverneur van de ontwerp-
Landverordening houdende algemene bepalingen
omtrent de wijze waarop verzending van postpak-
ketten in het binnenlandsch verkeer van Guineesch
plaats hebben. (1937-1938-9).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten al deze
ontwerp-Landverordeningen naar de Afdeelingen te ver-
wijzen.

Aangezien niemand het woord verhaart en niets meer
te behandelen is sluit de Voorzitter de vergadering.

Vergadering van Dinsdag den 7den September 1937
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer Joost C. Hartmann, voor-
zitter.

VOORTS: de Heeren A. W. J. van der Lande Schotburg,
ondervoorzitter, C. M. Winkel, S. A. A. Mahuro, Ernesto
C. Martijn, Mr. P. J. J. van den Biesen, A. P. A. van
Lansman en J. H. Spoorstal, leden, voornede de Heer
A. P. W. Boshuizen, fungerend griffier.

ATWENIG: de Heeren J. de J. A. van der Lande,
V. A. Smit, David G. van der Lande en C. W. J. Janssen, leden,
nietgenomde wegens verbijde in het buitenland.

De Voorzitter oent de vergadering en onderwerpt aan
de vergadering het verslag van de notulen van de ver-
gadering van 21 Juli 1937, te 10 en 11 Juli 1937.

Aangezien niemand enige aanmerking op deze notu-
len maakt, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

Vervolgens doet de Voorzitter mededeeling van de vol-
gende ingekomen stukken:

1. Aanbeiding door den Gouverneur van de ontwerp-
Landverordening houdende pensioeregeling voor

NOTULEN.

No. 6.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag den 13den September 1937
des avonds te 8 uur.

AANWEZIG: de Heeren *Jossy C. Henriquez*, Voorzitter, *J. W. J. v. d. Linde Schotborgh*, Ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus*, *S. A. L. Maduro*, *A. P. A. van Leeuwen*, *J. de J. Arends*, *J. H. Sprockel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *E. C. Martijn*, *David Capriles* en *S. A. Senior*, leden.

ALSMEDE: *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier en de heeren *Mr. F. A. Jas*, Procureur-Generaal, *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van Financien, en *Ir J. D. A. M. ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, gemachtigden van het Bestuur.

AFWEZIG: de heer *C. W. Jonckheer*, lid, wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt mede, dat, aangezien de Notulen van de vergadering van den 7den September nog niet in druk zijn verschenen, deze op de eerstvolgende vergadering ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

Voorgelezen wordt een brief van den Gouverneur van 13 September 1937 No. 12155 waarin den Raad wordt medegedeeld dat de heeren Administrateur van Financien, Procureur-Generaal en Directeur van Openbare Werken gemachtigd zijn om de beraadslagingen van den Raad inzake de tweede Suppletoire Begrooting voor het dienstjaar 1937 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet de gemachtigden welkom met de gebruikelijke woorden.

Aan de orde van behandeling is de tweede Suppletoire Begrooting 1937.

De Voorzitter opent de Algemeene beraadslagingen en geeft het woord aan den heer *Mr. F. A. Jas*.

Deze deelt, nadat hij mede namens zijne medegemachtigden den Voorzitter heeft bedankt voor de tot hen gerichtte woorden van welkom, het volgende mede naar aanleiding van de algemeene beschouwingen uit het Eindverslag van den Raad.

Met betrekking tot het doodschieten van honden door de politie, is door enkele leden de opmerking gemaakt, dat slechts loslopende honden zonder band mogen worden afgemaakt. Deze meening is minder juist. Volgens artikel 47 der Algemeene Politiekeur 1917 zijn honden, die tus-

schen 10 uur 's avonds en 5 uur 's morgens op den openbaren weg overlast of hinder veroorzaken ter beschikking van de politie.

Niet juist is de meening van enkele leden dat het Bestuur meer let op de geringe kosten verbonden aan het uitloven der premie per stuk gedooden parkiet, dan op de grootte der schade, welke de landbouw ondervindt van deze dieren. De kosten spelen hier een onbetekenden rol. Het Bestuur acht het echter minder juist om te helpen daar waar de belanghebbenden zonder al te groote offers in staat zijn zich zelf te helpen.

De heer *P. C. M. van der Drift* daarop het woord verkrijgende zegt:

Naar aanleiding van de vraag in het Eindverslag gesteld of nog geen zes maanden verlopen zijn na opzending aan Hare Majesteit de Koningin van de verordeningen tot verlaging van den accijns op gedistilleerd en der loodsgelden, kan worden medegedeeld, dat inmiddels bericht is ontvangen dat bij Hare Majesteit niet het voornemen bestaat tot vernietiging van de betreffende verordeningen.

Het contract met de Excess Verzekering Maatschappij voor het plaatsen van advertenties op gouvernementendrukwerken is tot wederopzeggens aangegaan.

Naar aanleiding van de terzake gestelde vraag kan worden medegedeeld dat het Bestuur bereid is ook voor andere gouvernementendrukwerken advertenties aan te nemen. Als hiervoor in aanmerking komend drukwerk kunnen op de eerste plaats worden genoemd kwitanties van betaalde motorrijtuigbelasting en voorts ander drukwerk hetwelk zich voor het beoogde doel leent.

Naar aanleiding van de opmerking dat het wenschelijk wordt geacht dat de havenbeambten in de gelegenheid worden gesteld voor pensioen te storten, kan worden medegedeeld dat na aanneming van de bij den Kolonialen Raad ingediende Pensioenverordening, overwogen zal worden of het aanbeveling verdient, deze tijdelijke ambtenaren, in vasten dienst te doen overgaan.

De heer *J. D. A. M. ten Brink* deelt vervolgens mede:

Naar aanleiding van de gemaakte opmerking ten aanzien van de voorgenomen wijziging van het gebouw van den Openbaren Gezondheidsdienst in het Fort Amsterdam moge worden medegedeeld, dat het uiterlijk aanzien van het gebouw zal worden bewaard.

In de Memorie van Antwoord, waarnaar moge worden verwezen, is uitdrukkelijk gezegd, dat een bouwplan aanwezig is, zij het ook dat het ontwerp wijziging en aanvulling behoeft. Zoodra het plan volledig is vastgesteld,

zal Uw College daarmede in kennis worden gesteld. Alsdan kan tevens worden overwogen of de *urgentie* van het *bouwen* van een nieuwe Hendrikschool zoodanig is, dat de uitvoering van andere werken daarbij ten achter gesteld zou moeten worden.

Nadat de gemachtigden van het Bestuur hunne toelichtingen hebben gegeven opent de heer *C. N. Winkel* de rij van leden die het woord wenschen te voeren en zegt:

Mijnheer de Voorzitter.

Zeer terecht hebben de afdeelingen, de mededeelingen van het Bestuur in de Memorie van Antwoord Suppletoire Begrooting 1937 toegejuicht;
n. l.

1. dat het Bestuur genegen is mede te werken om Curaçaosche krachten op te nemen in het Militaire Politiekorps.
2. dat er enkele Curaçaosche krachten in dat Korps werkzaam zijn, als waarvan het Bestuur er gaarne meer zou willen hebben.
3. dat de proef om gelijkwaardige, goede krachten uit het Curaçaosche element te bekomen, te zijner tijd zal worden herhaald.

De bekendmaking van deze drie punten, wordt door de bevolking van Curaçao op zeer hoogen prijs gesteld, en wordt aanvaard als een bewijs, dat het Bestuur te vinden is om recht te doen en zodoende mede te helpen de waardeering van Volk tot Bestuur te doen aangroeien.

Immers was de voorstelling van inheemsche krachten bij de Militaire Politie heel anders, en was de indruk:

dat het Bestuur niet eens genegen was om een nieuwe proef te nemen met opleiding van inheemsche krachten tot Politie-Militair.

Jammer is het dat aanleiding gegeven werd, dat de Raad zoovele pogingen heeft moeten aanwenden om deze verklaring van het Bestuur uit te lokken, maar gelukkig is het dat dit blijk van rechtvaardigheid van Bestuurszijde, de waardeering van het Volk voor het Bestuur doet toenemen.

Zoo helpt ook mede de verbetering van de begane fout in de verordening Suppletoire Begrooting 1937 gelden aan te vragen tot het bouwen van woningen in de buiten districten voor Militaire Politie Commandanten, welke de Veldwachters en Opzieners zouden moeten komen vervangen terwijl er nooit aan gedacht is geworden, woningen te verschaffen aan de Opzieners bij de Veldwacht.

Bij een ieder komt natuurlijk direkt op: Het idee achteruitstelling van inheemsche krachten en bevoorrechtiging van geïmporteerde krachten.

Is het dan gek, dat de bevolking onder den indruk verkeert, dat het gedoemd is achteruitgesteld te worden?

Gelukkig is het Bestuur ook in dit geval niet te vinden om hieraan mede te werken.

Bevoorrechtiging keurt de Raad ten sterkste af.

Als iemand voorrecht genieten moet, is het de inheemsche kracht.

Echter kan thans de bevolking gerust zijn, het Bestuur handhaaft de wensch van Raad en Bevolking en ik hoop dat het vertrouwen van de Bevolking in het Bestuur bestendig zal worden.

Dat Dominguito bezet blijft door Militaire Politie en dat ook Montagne misschien een Militaire Politie Commandant zal moeten krijgen wordt niet toegejuicht, men had liever gezien, dat de Militaire Politie op Dominguito vervangen werd door Veldwachters en dat Montagne bezet bleef met Veldwachters.

De afdeelingen hebben zich met het Bestuur moeten vereenigen om in de behoeften van Commandanten te voorzien, door recruiteering uit de Militaire Politietroepen, indien er geen inheemsche kandidaten, die aan de eischen die gesteld moeten worden voldoen, te krijgen zijn, mits deze krachten dan overgaan tot het Korps Veldwachters.

Echter is het misschien gewenscht om hierbij nog eens duidelijk te laten uitkomen, dat de bedoeling van de afdeelingen is, dat het Bestuur geschikte krachten zal doen trachten aan te werven voor het Korps Veldwachters en zal doen zorgen voor behoorlijke opleiding van deze om bij voorkeur op te kunnen treden als commandant van de wacht. Misschien is het wel goed hier ter loops op te merken, dat de bevolking al geruimen tijd onder den indruk verkeert, dat in departementen van het Bestuur, besluiten genomen worden en ook worden uitgevoerd, waarbij het zich nederlegt omdat het onmogelijk is, ongedaan te krijgen wat al besloten is door deze departementen.

Deze indruk is natuurlijk verkeerd, maar neemt niet weg, dat onder de bevolking ontevreden menschen komen, die soms klagen over onrechtvaardigheid en soms over de behandeling welke zij ondergaan in deze departementen, terwijl deze klachten op het adres van het Bestuur komen.

Het is niet vreemd, dat Chefs van Departementen hun wil altijd doorgevoerd willen zien.

Dat deze zelfs naar geweten denken te handelen omdat zij wettelijk daartoe gerechtigd zijn, zekere besluiten te nemen en zekere handelingen uit te voeren, betwijfel ik niet, maar wel geloof ik, dat zij zich laten blind staren door letterlijke voorschriften van de wet, welke zij naar hun zienswijze uitvoeren (welke zienswijze wel eens verkeerd kan zijn) zonder rekening te houden met omstandigheden, plaats en tijd en zonder eenig verband te houden met het geheel, terwijl zij de gevolgen vergeten en niet denken aan de verantwoordelijkheid welke zij op het Bestuur werpen.

Dikwijls brengen deze besluiten en handelingen groote ontevredenheid, het Bestuur wordt ervan beschuldigd, omdat het in de meeste gevallen geen gelegenheid krijgt om zijn zienswijze bekend te maken en de zoo gewenschte en zoo noodzakelijke EENHEID (in deze tijden) van Volk en Bestuur wordt bemoeilijkt.

Ik wil bekennen, dat ik mij ten sterkste verheug dat door het Bestuur het bewijs is geleverd, dat het wel degelijk te vinden is om naar recht en geweten af te keuren, wat misschien door Chefs van Departementen IDEAAL gevonden wordt.

Ik hoop dat er meerdere bewijzen zullen volgen en dat de bevolking tot de overtuiging zal komen, dat het niet onmogelijk is, ongedaan te maken, wat al door een Departement besloten is, of wat het Departement zich heeft voorgesteld te doen, en dat het zich in alle gevallen vol vertrouwen tot het Bestuur zal willen wenden, onder de overtuiging dat het Bestuur te allen tijde bereid is recht te spreken.

Mijnheer de Voorzitter.

Tot groote verwondering van een ieder is invoerrecht op druivensap, gebracht van 3% tot 15%, en wel omdat naar de meening van experts wijn gemaakt kan worden uit druivensap.

Ik kan de logica hiervan niet inzien.

Mijnheer de Voorzitter,

Om te beginnen zou ik zeggen, dat naar mijne meening invoerrechten niet zoo maar verhoogd moeten worden, omdat deze verhoogingen groot verlies met zich kunnen medeslepen voor de handelaren.

Druivensap wordt hier door een agent besteld en wordt onder de klanten verdeeld, deze berekenen hun zaak op 3% invoerrecht en kunnen misschien dit sap niet ver-

koopen als zij 15% invoerrecht moeten betalen.

Het gevolg is, dat de afnemers zullen weigeren het artikel te ontvangen en de agent, kan maar de manier zoeken om er wijn van te maken.

Maar denkt men zich in, dat van dit sap zoo maar zonder voorbereidingen wijn gemaakt kan worden.

Of heeft misschien de inlichtingendienst ontdekt dat er ergens een wijnfabriek stikum is.

Vindt de Fiscus het misschien verkeerd dat iemand thuis uit wijnsap wat wijn maakt en gebruikt.

Wat zou men toch dom moeten zijn om wijn te maken uit wijnsap in dit gebiedsdeel waar wijn zoo goedkoop is en wijnsap zoo kostbaar.

Als reden dat uit wijnsap wijn gemaakt kan worden voldoende is om de invoerrechten te verhoogen, terwijl wijn zoo goedkoop is, moeten wij het niet vreezen dat wij spoedig accijns moeten betalen op ruwe suiker en suikerriet, waaruit alcohol gedistilleerd kan worden, waarvan het accijns zoo hoog is.

Mijnheer de Voorzitter:

In landen waar Bay-rum en zelfs Sloan gebruikt wordt om alcohol te drinken, omdat deze drank goedkoop is, zie ik geen gevaar dat uit de dure vruchtensap wijn gemaakt zal worden.

Als uit druivensap een alcoholische drank sterk genoeg om Bayrum te vervangen tegen een billijke prijs gemaakt kon worden, zou ik het in het belang van het Gebiedsdeel achten bessensap, deze gezonde drank, vrij van invoerrechten te maken.

Mijnheer de Voorzitter, ik verzoek U mijn voorstel te willen steunen om druivensap maar 3% invoerrecht te laten betalen.

Mijnheer de Voorzitter:

Met het oog op verhooging van de levensstandaard op Curaçao zou ik graag in overweging willen geven nog eens de salarissen van de ambtenaren na te gaan en deze te verbeteren.

De heer *Capriles* bespreekt de wenschelijkheid van eene spoedige verbouwing van de Hendrikschool en zegt:

Mijnheer de Voorzitter:

Reeds eerder dan bij de schriftelijke behandeling van deze tweede suppletoire begrooting 1937, werd betoogd over de noodzakelijkheid van een grondige verbetering aan de Hendrikschool. Bij de behandeling van deze 2e suppletoire begrooting kwam deze noodzakelijkheid weer ter sprake en werd een opmerking dienaangaande in het Voorloopig Verslag gemaakt. Hierop antwoordde het Bestuur als volgt in de Memorie van Antwoord: De nieuwbouw van de Hendrikschool was oorspronkelijk bepaald voor de jaren 1938 en 1939. Hierin is door het vertraagde tempo van uitvoering van het bouwprogram wijziging gekomen zoodat thans deze school pas in 1940 zal worden vernieuwd enz.

In het Eind Verslag reageerde de Raad aldus hierop: Men was erover teleurgesteld, dat de nieuwbouw van de Hendrikschool pas in 1940 zal plaats hebben. De leden, die blijkens het Voorloopig Verslag deze kwestie ter sprake brachten, stelden de vraag, of als er toch vertraging is in de uitvoering van het bouwprogram, de nieuwbouw van de Hendrikschool niet zou kunnen gaan voor andere werken.

Inmiddels dank ik den gemachtigde voor hetgeen hij ons ten deze mededeelt. Ik juich het toe.

De toestand van de Hendrikschool Mijnheer de Voorzitter is inderdaad bedroevend. Het slaat een slecht en treurig figuur in vergelijking met de scholen van het bijzonder onderwijs; de meeste dezer scholen zien er dan ook keurig uit, en geven den indruk dat zij goed onderhouden

worden. Een onderzoek hiernaar heeft dan ook doen uitkomen dat het zoo is en dat zij in ieder opzicht voldoen aan de moderne eischen van een school.

Helaas kan van de Hendrikschool niet aldus worden beweerd. Waarom moeten wij dan wachten tot het jaar 1940 om hierin verbetering te brengen? Telkens wanneer er van wege het Bestuur eener bijzondere school gewezen wordt op de noodzakelijkheid van een verbetering, uit breiding of wat het ook zij, stelde de Raad zich steeds op het ruime standpunt dat een college als deze betaamt. Bij de toelichting volstaat het Bestuur in den regel met de mededeeling dat het de behoefte of noodzakelijkheid van deze verbetering of uitbreiding inziet. Dat is voldoende volgens de verordening.

Maar nu vraag ik me af: Heeft het Bestuur de noodzakelijkheid van een verbetering aan de Hendrikschool nu pas ingezien? Wordt er niet voldoende aandacht geschonken aan de openbare scholen? Het laat zich aanzien alsof het niet het geval is, want zelfs als men erop wijst, ja zelfs er op aandringt, geeft men toe dat het noodig is, doch verschuift de uitvoering daarvan tot het jaar 1940. De Hendrikschool MOET verbouwd worden en wel spoedig, de toestand waarin ze nu verkeert is een blaam voor ons. Ik zou bij het Bestuur willen aandringen nog dit jaar als het kan, of hoogstens in het begin van volgend jaar over te gaan tot de nieuwbouw van de Hendrikschool zooals toegezegd.

Ik heb de overtuiging dat ik de gevoelens van den geheelen Raad vertolk en een algemeen belang dien.

Ik dank U Mijnheer de Voorzitter.

De heer *Mr. van den Biesen* verzoekt den Procureur-Generaal in verband met de maatregelen, die de politie ten opzichte van loslopende honden neemt, de opvatting van het Bestuur te mogen vernemen omtrent de term: „ter beschikking van de politie” voorkomende in de politiekeur; is het noodzakelijk, zoo vraagt dit lid, dat deze term wordt vereenzelvigd met doodschieten.

De *Procureur-Generaal* antwoordt hierop dat in den zin van de Politiekeur „ter beschikking staan” moet worden opgevat als: „ter beschikking, om ermede te doen wat men wil”. In tegenstelling toch met de bepalingen betreffende de hondenbelasting, waarin geregeld wordt dat de opgevangen honden gedurende vier en twintig uren door den eigenaar kunnen worden teruggehaald, — onder bepaalde voorwaarden —, houdt de politiekeur geen enkele beperking in omtrent de bevoegdheid der politie en laat deze geheel vrij de maatregelen te nemen die op een bepaald moment noodig blijken.

De heer *van den Biesen* dankt den Procureur-Generaal voor zijne mededeeling doch zou het toch wel verstandig achten wanneer de Politiekeur analoog werd toegepast met de overeenkomstige bepaling der verordening op de hondenbelasting.

De heer *Winkel* is van meening dat alleen honden die overlast veroorzaken doodgeschoten mogen worden, dus geen slapende honden, wanneer die zich toevallig buiten het erf op den openbaren weg bevinden.

De *Procureur-Generaal* wijst spreker op het onderscheid in strekking en bewoordingen tusschen de meergenoemde verordening en de keur en antwoordt met een beslist „neen” op de vraag van den heer Winkel of een hond voorzien van een hondenpenning, die geen last veroorzaakt doodgeschoten mag worden.

De heer *J. H. Sprockel* sluit zich aan bij de rede van den

heer Capriles omtrent de verbouwing van de Hendrikschool en bepleit de urgentie van die verbouwing welke reeds eenige jaren bestond. De school voldoet niet alleen niet aan praktische eischen maar spreker acht haar ook onhygienisch. Als een voorbeeld noemt het lid aan het woord de last welke de kinderen ondervinden van verkeer invallend licht. Voor onmiddellijke verbouwing pleit ook de noodzakelijkheid het gebouw uit te breiden met een tiende klasse, waarvan het onderwijsbelang zeker door het Gouvernement wordt ingezien. Spreker doet een dringend beroep op het Bestuur voor een spoedige verbouwing.

De heer van den Biesen vraagt of het Bestuur bereid is nog te antwoorden op de vragen bij het Eindverslag gesteld omtrent de afschaffing van accijns op St. Maarten en de inning door het Bestuur van schoolgeld, die voor het Bijzonder Onderwijs geheven worden.

De *Administrateur van Financien* deelt mede dat het standpunt van het Bestuur reeds bij vorige gelegenheid ter sprake kwam en dat dit nog steeds door het Bestuur wordt ingenomen en dat daarop niet wordt teruggekomen.

De heer Winkel vraagt spreker nadere toelichtingen te willen geven omtrent zijn betoog over handelingen van Departement Chefs, welke door een te starre toepassing van wetten en bepalingen het Bestuur in ongelegenheid zouden brengen. De heer Winkel stelt voorop dat het niet zijn bedoeling is geweest kritiek uit te oefenen op de departementen maar dat hij bedoelt de eenheid tusschen Bestuur en bevolking te willen bevorderen. Spreker had het oog op de volgende concrete gevallen welke als voorbeeld mogen worden aangemerkt van de toestanden welke spreker laakt; het opbrengen van auto's naar het bureau van politie waarvan de bestuurder, welke vaak vergezeld is van zijne familie, een lichte verkeersovertreiding heeft begaan; de inbeslagname van een gramfoon toebehoorende aan een uitgezette vreemdeling teneinde de kosten van de uitzetting daarop bij executie te kunnen verhalen, niet-tegenstaande bekend moest zijn dat de kosten der executie bij lange na niet door de opbrengst zouden worden gedekt; de verhooging van het invoerrecht op druivensap „grape juice” waarover spreker het zoo straks reeds gehad heeft.

De *Administrateur van Financien*, de zoogenaamde verhooging van het invoerrecht op druivensap besprekende, wijst erop dat de heer Winkel ten onrechte het Bestuur er een verwijt van maakt dat deze het invoerrecht zou hebben verhoogd. Dit immers kan alleen bij verordening geschieden. Het betreft hier echter een fout welke jaren lang ten opzichte van het belasting van „grape juice” is gemaakt en onlangs is ontdekt, waarbij gebleken is dat „grape juice” valt onder die vloeistoffen welke op dezelfde wijze als wijn worden belast. Spreker leest de betreffende wetsbepaling voor. Hier is dus eenvoudig sprake van een terugkomen op een tot dusver verkeerd toegepaste wetsbepaling, waaraan destijds de Koloniale Raad haar goedkeuring heeft gehecht. In Nederland wordt op dezelfde wijze te dezen aanzien gehandeld.

De heer Winkel antwoordt hierop dat indien hij den *Administrateur van Financien* goed begrijpt de bepalingen altijd fout waren geïnterpreteerd. Spreker vraagt zich echter af of het met het oog op de belangen van hen die bij het doen hunner bestellingen erop rekenden dat niet meer dan 3% aan invoerrecht geheven zou worden het niet juist ware geweest de correcte toepassing van de bepalingen nog eenigen tijd aan te houden opdat de han-

del zich daarop zou kunnen instellen.

De *Administrateur van Financien* deelt als zijne meening mede dat hij niet den indruk heeft dat de handel zelf deze zaak zoo buitengewoon belangrijk acht. De betrokken importeur die de aandacht op de zaak gevestigd heeft heeft hiervan een testcase willen maken alleen omdat hij gedechargeerd wenschte te zijn tegenover zijn lastgever in Amerika, maar heeft aan de autoriteiten medegedeeld dat de zaak zelve hem persoonlijk niets kon schelen.

De *Directeur van Openbare Werken* den heer Capriles beantwoordende bestrijdt diens meening als zouden de openbare schoolgebouwen een minder goede behandeling ondervinden dan de bijzondere scholen. Het is toch algemeen bekend dat de bijzondere scholen welke in den laatsten tijd werden vernieuwd zich in een zeer deplorabelen toestand bevonden en dat de Hendrikschool lang niet zoo erg is als de St. Vincentiuschool vóór de verbouwing. Tegenover de bewering van den heer Capriles als zou eerst nadat het bouwplan was opgemaakt worden overwogen in hoeverre de verbouwing van de Hendrikschool urgent is deelt de *Directeur van Openbare Werken* mede dat die urgentie inderdaad bestaat maar dat zij alleen zal moeten worden afgewogen tegenover de toestand waarin andere scholen zich bevinden.

De heer Winkel geeft te kennen dat hij dan in ieder geval de Hendrikschool gaarne als no. 1 op de urgentielijst geplaatst zou willen zien.

De heer Sprockel bespreekt de quaestie van de heffing der schoolgelden van bijzondere scholen. Het spijt hem dat het Bestuur het standpunt, hetwelk afwijzend staat tegenover hetgeen reeds verschillende malen door de leden van den Raad naar voren is gebracht, handhaaft.

Uitgaande van het beginsel der gelijkbekostiging van openbaar en bijzonder onderwijs zal geconstateerd moeten worden dat dit beginsel bij hare toepassing in de verdrukking komt. Wanneer de besturen van bijzondere scholen de schoolgelden zelf moeten innen vordert dit veel tijd en risico; immers ook wanneer slechts een deel der schoolgelden wordt geïnd moet toch het totaalbedrag aan het Bestuur worden afgedragen. Dit risico nu zou worden voorkomen wanneer de inning der schoolgelden bij de bijzondere scholen op dezelfde wijze kon geschieden als bij het openbaar onderwijs. De *Administrateur van Financien* heeft als bezwaar genoemd de noodzakelijkheid van aanstelling van een nieuwen ambtenaar; indien dat het gevolg zou zijn van het beginsel der gelijkbekostiging zal het moeten gebeuren; welke bezwaren het Gouvernement daartegen heeft begriipt spreker niet. Ook zijn bepaalde onderwijsbelangen betrokken bij de wijze waarop de inning geschiedt, het kan immers gebeuren dat tengevolge van aandringen op betaling door het schoolbestuur de ouders de kinderen van de school nemen en op een andere school brengen hetgeen zeker niet in het belang is van het onderwijs dat de kinderen genieten.

De heer van den Biesen valt den heer Sprockel bij.

Ook hij verwondert er zich over dat het Bestuur bij zijn ingenomen standpunt blijft en dat wel zonder argumenten te noemen. De voorstanders van de inning van schoolgeld vanwege het Gouvernement hebben daarentegen argumenten te over. Spreker zal er nog een noemen. De inning bij het bijzonder onderwijs kost geld; dit moet betaald worden uit de subsidies welke het schoolbestuur ontvangt. Dit is dus uit de salarissen van de onderwijzers, hetgeen toch zeker niet billijk genoemd kan worden. Een argument dat spreker wel eens van de zijde van het Be-

stuur gehoord heeft en hetwelk ontleend wordt aan een letterlijke interpretatie van de verplichting der schoolbesturen om de schoolgelden in 's Lands kas te storten, waaruit dan zou moeten volgen dat de verordening de schoolbesturen de verplichting zou opleggen zelve voor de inning te zorgen, gaat z.i. niet op; de bedoeling dier woorden kan toch niet anders zijn dan dat de revenuen van het bijzonder onderwijs in 's Lands kas terecht komen; hoe dit gebeurt doet er niet toe. Nu nog even een opmerking over de afschaffing der accijns op St. Maarten. Het argument van het Bestuur is: „ik doe het niet”. Spreker wilde wel dat het Gouvernement met een voorstel kwam om ter handhaving van de accijnsbelasting op St. Maarten een vijftigtal douanebeambten te benoemen. Het Bestuur zou dan zeker met betere argumenten voor den dag moeten komen zou het bij den Kolonialen Raad kans op succes hebben.

De *Administrateur van Financien*, terugkomende op de opmerking van den heer Sprockel dat voor leerlingen die niet betalen toch lesgeld aan het Gouvernement moet worden betaald vraagt aan dezen wat hij nu met deze opmerking bedoelde.

De heer *Sprockel* antwoordt dat indien bijvoorbeeld een dertigtal leerlingen in gebreke blijft het lesgeld te betalen het schoolbestuur toch tegenover het Gouvernement voor het lesgeld aansprakelijk blijft en dit in 's Lands kas moet storten.

De *Administrateur van Financien* antwoordt hierop dat indien dergelijke gevallen zich voordoen en het schoolbestuur verwijderd die leerlingen niet van de school, zulks een vrijwillige handeling is welke het bestuur voor zijne rekening moet nemen. Bij de openbare school worden leerlingen wier ouders in gebreke blijven te betalen van de school verwijderd tenzij de Gouverneur kwijtschelding verleent. Wenscht dus het schoolbestuur geen kwijtschelding te vragen en alzoo buiten de regelen van de wet om de kinderen te handhaven dan moet het zich niet beklagen indien het aan die leerlingen verliest. Wat de kosten der inning betreft, merkt de *Administrateur van Financien* op dat de inning der gelden bij het Gouvernement tusschen het gewone werk door loopt. Wanneer echter ook de gelden der bijzondere scholen van Gouvernementswege geïncasseerd moeten worden brengt dit daarvoor aanstelling mede van aparte ambtenaren.

Spreker is overtuigd dat ook het bijzonder onderwijs de inning wel zoodanig kan regelen dat dit tusschen het gewone werk door kan geschieden wanneer dit maar met eenig overleg gebeurt. De heer *Sprockel* heeft over gelijk bekostiging gesproken. Spreker meent echter dat terecht de vraag gesteld mag worden of wij niet zoo zachtjes aan in de richting gaan van gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs, wat iets geheel anders is.

De heer *Sprockel* weet zeer goed dat het mogelijk is om kwijtschelding te vragen van lesgeld. Wanneer zoo'n aanvraag aan het begin van het jaar wordt gedaan en de beschikking komt eerst na een half jaar, zooals herhaaldelijk geschiedt, en het verzoek wordt afgewezen dan moet het schoolbestuur voor de kosten opkomen die niet meer door hem kunnen worden verhaald. In elk geval blijft bij wanbetaling het schoolbestuur altijd een maand ten achter en lijdt dus steeds schade en gaat het over tot vervolging dan gaat dit met kosten gepaard. Afgezien van het feit dat vervolging voor de achterstallige lesgeld met kosten gepaard gaat doet een dergelijke actie steeds onsympathiek aan.

Spreker betoogt ten slotte dat het gelijkbekostigingsbeginsel zich niet verzet tegen de aanstelling van een bepaald persoon van gouvernementswege voor de inning van schoolgelden.

De heer *Jossy C. Henriquez, Voorzitter*, ondersteunt de argumenten door den heer Sprockel naar voren gebracht en spreekt de hoop uit dat het Bestuur zijn standpunt omtrent de inning der schoolgelden moge veranderen.

Spreker vertolkt z.i. de openbare meening wanneer hij te kennen geeft dat indien door inning van lesgeld door het Gouvernement voorkomen wordt dat de kinderen van de bijzondere school worden weggestuurd, die inning de voorkeur verdient.

Niemand meer het woord verlangende voor de algemeene beraadslagingen stelt de *Voorzitter* voor om de onderdeelen van artikel 1 stuk voor stuk te behandelen. De Raad stemt hiermede in.

Punt 1o. wordt nader toegelicht door den *Administrateur van Financien* waar deze zegt:

Ad 1um. In antwoord op de vraag of het Bestuur op den ingeslagen weg, om oproepingen van sollicitanten voor Gouvernementsbetrekkingen in de couranten te plaatsen, zal voortgaan, kan worden medegedeeld dat dit inderdaad in het voornemen ligt.

Tegen punt 1o. wordt geen bezwaar gemaakt. Achtereenvolgens worden aangenomen punt 2o., punt 3o., zooals gewijzigd, punt 4o. en punt 5o.

Bij punt 6 merkt de heer *Sprockel* op:

Het is een bekend feit dat de meeste Europeesche landen thans te midden van een bewapeningsperiode verkeer; practisch worden in deze landen de meeste grondstoffen geïmporteerd, zooals koper, zilver, goud, rubber, katoen en zijde, alle grondstoffen die een zeer belangrijke rol spelen in de fabricage van telephoon materiaal. Grootendeels worden deze geïmporteerde grondstoffen momenteel opgeëischt voor het vervaardigen van oorlogsmateriaal.

Niet-militaire ondernemingen krijgen niet geregeld de hoeveelheden en vooral niet de kwaliteiten van deze grondstoffen benodigd voor hunne producten. Met het oog hierop moeten wij dus aannemen dat telephoon-materiaal gekocht van die landen in deze tijden, en vooral waar de invoer beperkt wordt door koers-restricties en/of clearing-overeenkomsten, waarschijnlijk niet van dezelfde prima kwaliteit grondstoffen zijn vervaardigd als die welke uit andere landen te krijgen zijn, en de mogelijkheid bestaat, dat men bij gebrek aan beter minder goede grondstoffen bij de fabricage zal gebruiken. Het is van primair belang dat het telephoon-materiaal dat wij aanschaffen zóó vervaardigd moet zijn, dat het onder de hier heerschende klimatorische toestanden behoorlijk kan functionneeren voor tenminste 25 jaren. En dit kan slechts bereikt worden indien uitsluitend prima kwaliteit materiaal geleverd wordt voor *alle* onderdeelen, zonder voorbehoud. Voor wat betreft levering en service, Mijnheer de Voorzitter, moeten wij niet uit het oog verliezen dat in Europa thans het gevaar voor een gewapend conflict met den dag groter wordt, en mocht er iets gebeuren gedurende den leveringstermijn, wat helaas geenszins uitgesloten is, kan deze levering uiterst bemoeilijkt en zelfs onmogelijk gemaakt worden. En indien er een conflict mocht komen na de levering kunnen wij moeilijk op een goede continu service rekenen, wat van buitengewoon groot belang is.

Dit is, naar ik meen, duidelijk naar voren gebracht in de gewisselde stukken als er over dit onderwerp gespro-

ken werd. Het Bestuur schijnt deze meening ook te deelen, waar het in de Memorie van Antwoord zegt:

„Wat continu service betreft, alle gegadigden tot nu bekend zijn eerste klas wereld firma's. Men zal echter op mogelijkheid van afgesloten zeeverkeer in een bepaalde richting bedacht moeten zijn.” Het zou misschien aanbeveling verdienen indien de Raad zich thans over deze aangelegenheid uitsprak om ons te vrijwaren tegen alle mogelijke critiek als later blijkt dat wij geen service kunnen krijgen, ondanks de bekendheid van de leverancier, wegens — volgens mij — te verwachten omstandigheden.

Ik voor mij zou deze post gaarne toestaan, nog meer, ik vind het zelfs onontbeerlijk dat wij ten spoedigste overgaan tot het moderniseeren van ons huidig telefoon systeem, doch hecht mijn stem aan deze post alleen dan indien het vast zou kunnen komen te staan dat wij verzekerd zijn van een continu service, zooals steeds betoogd. Ik ben overtuigd dat de Raad in zijn geheel met mij eens is, en hoorde gaarne hieromtrent de meening van de geachte gemachtigden van het Bestuur en van mijn geachte medeleden.

De heeren *Senior* en *Winkel* betuigen hun adhaesie aan hetgeen de heer *Sprockel* heeft gezegd.

De heer *Senior* vraagt het woord en zegt dat het Bestuur in de Memorie van Antwoord de mededeeling doet, dat men schriftelijke verklaringen heeft van experts van twee firmas van naam, die aangeven dat de Ericson Centrale op Curaçao in zeer goeden staat verkeert.

De heer *Senior* twijfelt geen moment hieraan, maar zegt dat naar zijne meening iets slechter niet bestaat, ten minste wat het systeem betreft.

Hij heeft 20 jaar geleden in de oerwouden van Cuba een soort telefoon-systeem gekend, dat op dit leek; het was zeer slecht maar nog altijd beter dan dit.

De heer *Capriles* merkt op dat het jammer is dat het Bestuur de naam Ericson in het geding heeft gebracht; de Raad heeft deze firma niet in afkeurenden zin genoemd doch, zonder een naam te noemen, het systeem dat op Curaçao in gebruik is bestreden.

De *Administrateur van Financien* deelt mede dat het Bestuur inzake deze aangelegenheden de meest mogelijke diligentie betracht en zal nagaan welk systeem en welke centrale het best in Curaçao zal voldoen.

Spreker licht ter voorkoming van misvattingen omtrent de bedoelingen van het Bestuur toe wat het verstaat onder de woorden „zeeverkeer in een bepaalde richting”. In tegenstelling met hetgeen de heer *Sprockel* kennelijk meende, en dit lid geeft zulks toe, heeft het Bestuur aan de mogelijkheid gedacht dat het verkeer met Amerika werd afgesloten; de passage uit de Memorie van Antwoord geciteerd sloeg terug op en moet dan ook gelezen in verband met de opmerkingen van den Raad gemaakt onder No. 6 lid 3 in het Voorloopig Verslag.

Het Bestuur heeft dan ook, daar het uitsluitend ging over de wensch van den Raad om de telefoon uit Amerika te bestellen, het voorbehoud willen maken, dat gezien de stand van zaken geenerlei toezegging gedaan kon worden omtrent bestelling in Amerika.

De heer *Sprockel* meent dat wanneer zooals gebleken is, het Bestuur rekening houdt met de mogelijkheid van afgeslotenheid van het zeeverkeer, zeer zeker Europa buiten beschouwing moet blijven voor de levering.

De heer *Senior* zegt dat het Bestuur niets anders dan het zeeverkeer met Europa bedoeld kan hebben, in over-

eenstemming met het bedoelde door den Raad, daar alleen in die richting bij afsluiting van het zeeverkeer een continu service in gedrang zal komen. Zeeverkeer met Azie zooals door den geachten gemachtigde van het Bestuur als voorbeeld genoemd kan niet in aanmerking komen aangezien hij aanneemt dat het Bestuur niet in Azie over het aankopen van een Telefooncentrale in verbinding staat, en bij een eventueele afsluiting van het zeeverkeer met Amerika men altijd de luchtverbinding met Amerika heeft, hetwelk met Europa niet het geval is.

De *Voorzitter* merkt naar aanleiding hiervan op dat zeer zeker de Afdeelingen zich uitdrukkelijk hebben uitgesproken voor een systeem met een continu service en daarbij dan ook de kans van een afgesloten zeeverkeer besproken; ook wordt de kans daarop grooter geacht ten opzichte van Europa dan van Amerika. Maar nooit heeft men de bedoeling gehad het Bestuur te willen suggereeren dat persé niet met een Europeesch concern zou mogen worden gecontracteerd.

Iets anders is echter dat het Bestuur, bij zijn beslissing omtrent de keuze van een systeem, met de factor dat Europa meer kans oplevert van afsluiting zal rekening hebben te houden, zoodat die factor zal moeten worden afgewogen bij beoordeeling der offerten. Een andere rol moet men er echter niet aan toekennen. Dit is nu de bedoeling van de afdeelingen.

De *Administrateur van Financien* sluit zich grootendeels aan bij het betoog van den *Voorzitter*, inderdaad gaat het ook hem te ver dat Europa a priori van leverantie uitgesloten zou zijn.

Hiermede zijn de beschouwingen over punt 60. geëindigd en wordt dit ongewijzigd aangenomen.

Ad punt 6bis. merkt de *Voorzitter* op, dat in het Eindverslag de Afdeelingen te kennen hebben gegeven dat de som voor de aanschaffing van een nieuwe motorboot te hoog geraamd werd geacht. Uit egard voor den Gouverneur werd echter geen amendement voorgesteld.

De hoop werd echter gekoesterd dat niet het geheele bedrag waarvoor crediet is aangevraagd zou worden gebruikt wanneer met een lager bedrag voor de aanschaffing van een behoorlijke boot ten gebruike van den Landvoogd kon worden volstaan.

De *Directeur van Openbare Werken* antwoordt hierop dat het toch zeker de bedoeling is geweest van den Raad om een boot te bestellen van het genre *Odin*. Uit de offerten in Holland gedaan blijkt dat al is ook moeilijk te voorspellen hoeveel de boot precies zal kosten — het is geen marktartikel — als zeker mag worden aangenomen dat het niet minder zal kosten dan het aangevraagde bedrag.

Mocht het zelfs gebeuren dat het bedrag wordt overschreden dan hoopt het Bestuur dat de Raad ook die overschrijding zal goedkeuren.

Spreker weet dat men verwonderd is geweest over de slijtage niettegenstaande zij niet zooveel is gebruikt. Ook door ligging slijt de boot. Het is gebleken dat de motor tot de kleinste onderdeelen goed is verzorgd geweest.

De heer *Senior* merkt op dat als niettegenstaande uitstekende verzorging de boot toch in 10 jaren versleten is de kwaliteit dan wel te wenschen heeft overgelaten.

De *Directeur van Openbare Werken* antwoordt dat de boot haar tijd heeft gehad.

Punten 6bis, 70, 80 en 90 worden aangenomen, nadat ad 90 de *Directeur van Openbare Werken* heeft medege-

ad 9. Het onderhoud en de herstelling van Landsgebouwen en eigendommen, waarvoor de betreffende verhooging van fondsen is aangevraagd, geschiedt wel voorname-lijk in eigen beheer, doch met uitzondering van alle onderdeelen van werken, die voor uitgifte aan aannemers in aanmerking komen. Zoo worden meermalen de werkonderdeelen, die per oppervlakte-eenheid kunnen worden verrekend, tegen vooraf bepaalde eenheidsprijzen uitbesteed, dus in het algemeen schilderwerk, ook wel betegeling van vloeren en wanden, het opnieuw afdekken van dakvlakken als bij de gebouwen in het Waterfort en dergelijke meer.

Hoe de grens tusschen werk in eigen beheer en werk van onder-aannemers moet worden getrokken, is niet juist aan te geven; dit hangt af van den omvang van de onderhanden genomen werken.

Punt 10o. wordt zooals bij nota gewijzigd aangenomen.

Punt 11o. licht de *Procureur-Generaal* als volgt toe:

Ad ten 11de.

Naar aanleiding van de opmerking der afdelingen, dat het militair commando van Dominguito blijkbaar slechts voorloopig is ingesteld, moge ik opmerken dat het Bestuur zich hieromtrent niet heeft uitgelaten. Het wil zich ten aanzien van de posten Dominguito en Cas Chiquito liever niet voor de toekomst binden, daar vermoedelijk het militair commando dezer posten nog geruimen tijd noodig zal zijn. Ten aanzien van de opleiding der veldwachters meen ik te mogen verwijzen naar de Memorie van Antwoord.

Dat het Bestuur door het bij Memorie van Antwoord gestelde omtrent de quaestie der recru-teering van Curaçoesche jongelieden voor de Militaire Politie daarmede terugkomt op het door mij medegedeelde ter vergadering van den Kolonialen Raad van den 31sten Mei l.l. kan niet worden toegegeven.

Gedoeld wordt vermoedelijk op het ter vergadering van den 6n Mei ter gelegenheid der behandeling van de 1o. suppletoire begrooting 1937 besprokene. Op den 31sten Mei bij de behandeling der begrooting van 1938 is hierover niet door mij gesproken. De doorlezing der notulen dier vergadering geven mij echter aanleiding om alsnog een onvolledigheid aan te vullen. Ik zie, dat ik daar heb medegedeeld — pagina 15 der notulen bovenaan — dat de politie militairen ontvangen hunne Oost-Indische militaire belooning plus een toelage voor het verrichten van politiedienst. Dit is in zooverre onvolledig dat die toelage moet worden gesplitst in een gedeelte bedoeld als duurtoeslag en een gedeelte als politietoelage. Ik moge dit hierbij hebben aangevuld.

Wat de recru-teering van de Curaçoesche jongelieden betreft, het Bestuur is bij Memorie van Antwoord niet terug gekomen op haar standpunt doch heeft dit verder ontwikkeld.

Nadat toch het Bestuur in de Memorie van Antwoord der 1ste suppletoire begrooting 1937 had medegedeeld dat het verdere opleidingen niet wenschelijk achtte, is bij de behandeling hierop door mij teruggekomen in zooverre dat daartoe weder de mogelijkheid geopend werd.

Ik moge te dien aanzien verwijzen naar het door mij op pagina 74 der notulen gezegde dat het Bestuur zich ten hoogste bereid kan verklaren om de proef te herhalen na of tegen afvloeiing der vijf, die thans in dienst zijn.

Hieraan wordt zelfs toegevoegd, in mijn laatste woord omtrent deze materie:

Het is wel mogelijk, dat de proef indien ze herhaald wordt beter resultaat zal opleveren. Er is meer licht geworpen op de eischen waaraan een politiemans moet

voldoen en door de daaraan gegeven publiciteit is de kans van slagen grooter.

Hetgeen thans gezegd is sluit zich hier bij aan.

De *Administrateur van Financien* deelt mede dat het vaarttuig dat met een diepgang van 39 voet dit jaar de St. Annabaai is ingevaren de walvischvaarder de „Kosmos” was.

De heer *Winkel* bespreekt de quaestie van de haven van Aruba en zegt:

Naar mijne meening heeft Aruba wel degelijk een betere haven noodig. Ik handhaaf het voorstel aan Aruba een haven te geven 250 voet breed en 30 voet diep, met Oostelijken en Westelijken ingang.

Verlenging van de pier zal niet voorzien in de behoeften van Aruba. Naar mijne meening zal met den tijd de bestaande pier achteruit gezet moeten worden. Verlenging van de bestaande pier wordt een belemmering voor de haven en het te gebruiken geld zoowel voor de verlenging als voor den bouw van een loods beschouw ik als verloren geld.

Aruba gaat met reuzenschreden vooruit en heeft groote vooruitzichten. Een betere haven kan naar mijne meening medewerken in dezen vooruitgang, terwijl gemak en geldbesparing gegeven wordt aan kooplieden. Het is zelfs mogelijk dat douanekosten verminderen als er een betere haven komt en opslagplaatsen.

Aan de Oostzijde van de bestaande pier, dus aan de zijde waar thans schoeners kunnen meeren, wordt 4 Meters water gedempt om een loods te bouwen. Thans en later kan deze plaats gebruikt worden om schoeners te laten meeren, terwijl aan de Westzijde even terug naar de kust een groote droge vlakte is, waar misschien een voet water staat die naar mijne meening gedempt zal kunnen worden en gebruikt om de douaneloods te bouwen. Dat scheepvaartmaatschappijen hierin een bezwaar zien is mogelijk, want deze zullen de lading moeten brengen in deze loods, maar daarentegen is er een betere losplaats of is er meer ruimte op de pier om ladingen te lossen en te sorteeren. Thans wordt de lading, onder pretext dat er geen ruimte is, zoo maar op de pier gegooid, alles door elkander zonder sorteering, waardoor deze lading veel moet lijden. Berekenen de scheepvaartmaatschappijen deze kosten aan de kooplieden, dan nog betalen deze kooplieden minder kosten dan thans en hebben deze minder verlies.

Ik heb het medegemaakt dat lading twee dagen en twee nachten op de pier is blijven liggen, onderworpen aan regen en vernieling, zonder genoegzaam toezicht. Kisten worden opengegooid, collies worden opengesneden en raten vernielen de goederen.

Als Aruba een betere haven heeft, zullen de ladingen niet op Curaçao opgehoopt worden en alles in eens op Aruba aankomen. Dat de scheepvaartmaatschappijen er de voorkeur aan geven om de kleinere schepen naar Aruba te sturen kan ik best begrijpen, deze schepen zijn er nu eenmaal voor de vaart op Maracaibo en moeten benut worden.

Thans bij het aankomen van lading in eens, zijn er geen douane-ambtenaren genoeg om de papieren in orde te maken en krijgen de kooplieden deze papieren dan mogen zij hun waren gaan opduiken op de pier. Heen en weer wordt geloopt, de tijd gaat voorbij en de lading wordt niet weggehaald, omdat niemand erbij kan komen. Men kan zonder schuld maar deposito-gelden betalen en tijd verliezen en kosten maken.

En dan moeten maar ambtenaren worden aangesteld en huizen voor deze moeten maar worden gebouwd enz.

En weet misschien iemand tot hoever Aruba zal komen

in den welvaart en dat er geen grootere booten naar Aruba zullen gaan? Als Aruba een haven heeft en de concurrentie aanvangt dan pas weten wij welke booten genegen zijn Aruba aan te doen.

Aruba ligt zeer dicht bij vaste landen, de Colombiaansche haven Puerto-Lopez ligt zeer dicht bij Aruba, deze nieuwe haven is van veel belang en zal misschien lading voor doorvoer aan Aruba kunnen geven als er maar groote schepen komen. Deze lading zal echter nooit naar Curaçao kunnen komen om de afstand voor zeilschepen.

Hierop antwoordt de *Directeur van Openbare Werken*:

Het Bestuur is ervan overtuigd dat uitdieping van de haven van Aruba zooals in het Voorloopig Verslag is aangegeven niet noodig is en niet gewenscht is en dat aan de grootste bezwaren van de Arubaansche handel tegemoet wordt gekomen door meer loodsruimte te verschaffen op de wijze als voor de scheepvaartmaatschappijen en afladers het beste is. Dezen toch zijn degenen die met de ligging der loodsen in de eerste plaats te maken hebben. Het plempen van het water tot een breedte van 4 M is een klein noodzakelijk kwaad dat tegenover het voordeel van een goede toegang tot de loodsen op de koop meegenomen moet worden. Ernstig is het kwaad echter niet omdat er practisch genomen nooit 3 schoeners aan de steiger liggen. Ten overvloede echter zal aan de Westzijde gelegenheid worden gemaakt voor ligging van een extra schoener.

Herhaaldelijk zijn stemmen opgegaan tegen het verlengen van de pier. Waarom men daartegen is en het betreurt dat de pier zoover vooruit ligt, daarover zijn nooit redelijke argumenten aangevoerd.

De heer *Senior* geeft te kennen dat hij bij zijne meening, reeds eerder hier verkondigd, dat de haven een diepte van 30 voet moet hebben, blijft.

Een bedrag van 200.000 à 300.000 dollars, dat voor een havenverbetering genoemd wordt is in deze tijden wel te vinden om zodoende kans te geven tot ontwikkeling van Aruba.

Indien er geen diepe haven is, wat heeft men dan aan deze pier?

Wij krijgen dan een toestand die te vergelijken is met die op St. Eustatius waar de pier ook niet door schepen te bereiken is met dit verschil dat hij daar toen op het land gebouwd werd, hier in niet diep genoeg water staat.

Voorloopig is het dus van geen belang dat Aruba een kade of pier heeft; het voornaamste is een diepe haven waar groote schepen ligplaats kunnen hebben. Daarmede wordt dan de mogelijkheid geschapen voor uitbreiding van het scheepvaartverkeer. Blijkt die uitbreiding werkelijk te komen en behoefte aan pierruimte te ontstaan dan kan altijd overgegaan worden tot het aanleggen van een kade die gebouwd kan worden op de aanplemping met het uitgebaggerde materiaal. Tot zoolang zullen de schepen met lichters bediend kunnen worden. Met dit vooruitzicht voor oogen verdraagt zich slecht een verlengde pier, die in de diepe haven een sta-in-de-weg zal zijn.

Dit is sprekers antwoord op de vraag van den *Directeur van Openbare Werken* om argumenten tegen de pierverlenging.

De *Directeur van Openbare Werken* bestrijdt nu wel dat er groote schepen in de Paardenbaai zouden komen, maar spreker heeft de overtuiging dat in de toekomst als de haven is uitgediept meerdere uitbreiding van het scheepvaartverkeer met groote schepen zal komen.

Spreker eindigt zijn rede met te zeggen dat het Gouvernement tegenover de havenquaestie dezelfde houding aanneemt als bij het innen der schoolgelden. Het antwoordt alleen maar: „Wij doen het niet!”

De *Directeur van Openbare Werken* antwoordt hierop dat de heer *Senior* een onjuist oordeel velt, immers niet ontkend kan worden dat er meer argumenten zijn geleverd ter bestrijding van de havenuitbreiding dan te harer verdediging. De voorstanders zijn te eenenmale in gebreke gebleven het bewijs harer economische rechtvaardiging te leveren.

De heer *Senior* merkt op dat velen wel degelijk het belang van een uitgediepte haven inzien. Zulke groote bedragen van anderhalf of twee millioen als hier in een vorige vergadering genoemd zijn zullen er trouwens niet mede gemoeid zijn. Kapitein Clarke heeft hem persoonlijk gezegd dat hij voor een bedrag tusschen twee en drie honderdduizend Dollar de haven tot op de gewenschte diepte kan laten uitbaggeren. Spreker is bereid zich telegrafisch met Kapt. Clarke in verbinding te stellen en hem dit te laten bevestigen. Daarin is weliswaar de aanleg van een kade niet begrepen, maar het zou voorloopig al genoeg zijn. De kade zou kunnen komen als deze noodig blijkt.

De heer *Winkel* zegt, heb ik het voornemen van het Bestuur wel begrepen, dan is het alleen bereid om de pier te verlengen en de loodsruimte uit te breiden. Het zal echter blijken dat dat reeds onvoldoende is. Spreker is van meening dat zonder haven Aruba achteruit zal gaan en dat moet worden voorkomen. Spreker heeft daareven een ander havenplan gehoord en daarvoor een prijs gehoord die zeer laag was. Wat Spreker zich voorstelt is Aruba een haven te geven waarin de groote K.N.S.M.-booten haar kunnen aandoen; of ze komen zullen valt natuurlijk niet te zeggen zoolang de kans daartoe niet bestaat. Zeker zullen de maatschappijen geen schriftelijke verklaring willen geven, want ze zien liever hun kleine booten naar Aruba gaan; maar is de diepe haven er eenmaal dan zullen de grootste schepen van de K.N.S.M. wel komen, al hebben zij maar een paar ton lading voor Aruba. Want de Arubaan zal zeggen: als de schepen van de Maatschappij niet willen komen, dan krijgt zij geen lading meer van ons. Bovendien een tweede haven zal met-tertijd ophooping van lading op Curaçao voorkomen.

De heer *Senior* geeft een resumé van de verschillende standpunten, die hij aldus samenvat: De heer *Winkel* is overtuigd van de toekomst eener verbeterde haven, de *Directeur van Openbare Werken* niet. De laatste vraagt om overtuigd te willen worden een bevestiging van de Maatschappijen dat zij met de grootste schepen Aruba zullen willen aandoen. Die bevestiging nu is niet te geven. Sprekers motief vóór een verbeterde haven berust niet op zekerheid omtrent de goede toekomst van de haven; maar spreker wil Aruba de kans geven groote booten te trekken en daardoor zijn handelsrelaties uit te breiden. En de financiën van het gebiedsdeel veroorloven ons die kans te geven voor een niet zoo groot bedrag van 6 ton. Maar, zoo besluit de heer *Senior*: komt er geen behoorlijke haven, dan zal ook vast en zeker die kans ook nooit gegeven worden.

De *Administrateur van Financien* vraagt nu het woord omdat de havenquaestie nu meer van een technisch op een economisch terrein is aanbeland. De heer *Winkel*, zoo zegt spreker, heeft een zeer belangrijke factor vergeten bij zijn verdediging. Men moet met het begin beginnen en de vraag stellen: waarom wil Aruba die haven? Het antwoord moet luiden: om zijn producten kwijt te raken. Aruba nu heeft geen producten in zoo grooten omvang te verscheppen dat zij groote schepen behoeft om die op te nemen. Ziet echter Aruba liever groote leege booten dan volle kleine dan is dat niet verstandig omdat men zoo

de regelmatige import afsnijdt. De bevolking heeft een haven noodig die in hoofdzaak voorziet in de eigen behoeften. De groote maatschappijen hebben voor zich zelf hare eigen havens en steigers.

Export speelt in de quaestie geen rol. Nu is den laatsten tijd veel over divi-divi gesproken. Maar de aanvoer geschiedt met schoeners.

De heer *Senior* bestrijdt de laatste opmerking. Zeker, de aanvoer van divi-divi geschiedt met schoeners; maar daarmee gaat de lading niet naar Europa. Zij wordt overgescheept in de stoomschepen die op de heenreis Aruba wel kunnen aandoen, maar juist op de reis naar Europa, waarvoor de divi-divi moet worden ingenomen, kunnen zij Aruba niet aandoen, omdat zij dan zwaarder geladen zijn. Vroeger werd een deel der divi-divi in Curaçao overgescheept; dat geschiedt nu in de Oost Colombiaansche havens.

De heer *Winkel* merkt naar aanleiding van de opmerking van den *Administrateur van Financien* nog op, dat hij niet heeft willen beweren, dat Aruba liever leege groote schepen dan kleine volle booten ziet, maar wel dit: dat als groote schepen Aruba kunnen aandoen, niet gewacht behoeft te worden totdat de kleine booten met volle vracht binnenloopen doch reeds tusschentijds lading ontvangen kan worden uit de groote schepen.

De *Administrateur van Financien* noemt nog een economisch bezwaar. Er zijn op Aruba niet voldoende bootwerkers om de schepen te lossen. Zoo lag onlangs de *Medea* samen met de *Caracas* aan de pier van *Paardenbaai*. Er waren voldoende ambtenaren voor de inkleding. Maar zelfs al was de pier grooter geweest, men had op een gegeven oogenblik het lossen moeten staken omdat de ploeg naar huis ging en er geen vervangers waren. Op Curaçao is dat anders; daar volgt de eene ploeg de andere op.

Spreker stelt den heer *Senior* de vraag hoeveel ton divi-divi nu in Aruba overgescheept wordt.

De heer *Senior* antwoordt dat er op het oogenblik niets op Aruba gelost wordt.

De *Administrateur van Financien* maakt de gevolgtrekking dat de divi-divi quaestie dus ook een zeer speculatief element bevat. Eerstens zijn we er dus niet zeker van dat de groote booten Aruba zullen aandoen en ten tweede weten we ook niet of er wel divi-divi naar Aruba gebracht zal worden.

De heer *Senior* maakt zich sterk dat de divi-divi die nu naar *Pto Colombia* en *Cartagena* gaat bij een goede verbinding tusschen Aruba en Europa naar de *Paardenbaai* gebracht zal kunnen worden uit *Guajira* met schoeners. En dat de voorwaarde behoorlijk is blijkt uit het feit dat zijn Maatschappij, de *Hapag* het laatste jaar over de 3000 ton van uit Oost-Colombia via *Pto Colombia* en *Cartagena* naar Europa heeft vervoerd.

De *Administrateur van Financien* zou het interessant vinden te mogen vernemen, hoeveel winst aan een dergelijke verschepping verbonden is.

De heer *Senior* antwoordt dat niemand dat zeggen kan. Gaat men bv. na wat op Curaçao is gebeurd, de bevolking heeft jaren lang eenig en alleen geleefd van de overschepping van *Maracaibo*. Dit moge de geachte gemachtigde van het Bestuur niet weten, wegens zijn aankomst alhier gedurende een andere economische conjunctuur.

De *Administrateur van Financien* neemt dat gaarne aan voor den tijd dat er nog geen olievershippingen waren.

De winsten op die overscheppingen waren aanzienlijk belangrijker dan de speculatieve winst die men op de divi-divi uit Oost Colombia wil maken.

De heer *Senior* meent dat hier niet van speculatieve winst gesproken mag worden, de gemachtigde van het Bestuur zal toch niet kunnen beweren dat er geen winst op die overscheppingen zal zijn.

De *Administrateur van Financien* antwoordt dat zolang de verzekering niet gegeven kan worden dat er winst zal zijn, deze speculatief is. En al zou voorspeld kunnen worden dat er divi-divi overscheppingen op Aruba zullen plaats hebben, dan zal die opbrengst zeker onevenredig zijn met de uit te leggen kosten. Waarom, vraagt spreker, wil de heer *Senior* alleen aan Aruba de kans geven en niet aan *Bonaire*?

De heer *Senior* antwoordt dat Aruba wel een achterland heeft n.l. Oost-Colombia, precies zooals Curaçao *Maracaibo* heeft, en *Bonaire* niet.

De *Administrateur van Financien* bestrijdt dat de luttel lading die van Oost Colombia wordt verwacht dit tot een achterland stempelt, waarop de heer *Senior* repliqueert dat het tenslotte slechts om 6 ton gaat, geen bedrag dat onze financien ervan mag weerhouden Aruba de kans te geven die het van een verbeterde haven verwacht.

De *Voorzitter*, de heer *Jossy C. Henriquez*, neemt het woord en deelt mede dat hij met groote belanstelling het interessante debat heeft gevolgd. Zeer dankbaar moet men zijn, dat het Bestuur het voornemen heeft de pier, te verbeteren, een verbetering waaraan behoefte bestond. Spreker wil niet zoover meegaan met de heeren *Winkel* en *Senior* die een uitdieping wenschen voor 6 ton zonder kade en steiger, waardoor de totaal kosten op een millioen zouden komen. Echter zou een tusschenweg gevonden kunnen worden. Spreker denkt hierbij aan het plan *Gauw*, de havenmeester, die destijds, reeds jaren geleden heeft gezegd dat aan den ingang van de *Paardenbaai* waar diep water is, een steiger aangelegd moet worden.

Als men dan bij die ingang nu een uitdieping maakt van 80.000 M3 waar elk schip kan manoeuvreren, en men bouwt daar een steiger dan heeft men voor 3 ton een haven die voor Aruba geschikt is.

Het zal geen wereldhaven zijn, maar dat is ook niet noodig. Doel moet alleen zijn Aruba in staat te stellen door schepen van alle deelen der wereld aangelopen te kunnen worden, zoodat wat Curaçao aandoet ook Aruba moet kunnen aandoen.

De financieele toestand van het gebiedsdeel is niet meer van dien aard dat op een 3 ton gelet moet worden wanneer het om het belang van Aruba gaat. Van een economisch standpunt uit bezien, hecht Spreker wel niet zoo veel waarde aan de haven als de heer *Winkel* en *Senior* maar toch zeker wel eenig belang, laat ons zeggen 10%. Van politiek standpunt uit bezien, is dat belang zeker 40%. De kansen staan dus fifty-fifty. Wij zullen dan alles gedaan hebben wat redelijkerwijs van ons gevraagd kan worden.

Spreker eindigt met het Bestuur te verzoeken het plan *Gauw* in studie te nemen en dit daarna aan den Raad voor te leggen. Zoo zal men tegemoet komen aan de wensch van vele Arubanen.

De heer *Van der Drift*, *Administrateur van Financien*,

antwoordt op deze rede dat zoodra het Bestuur de overtuiging heeft dat een of ander plan het werkelijk belang van Aruba, het werkelijk belang van de geheele bevolking van Aruba dient, het Bestuur zeker niet zal nalaten de haven te verbeteren.

De Voorzitter zegt hierop dat het moeilijk valt in cijfers of in procenten uit te drukken in hoeverre de heele bevolking in alle lagen van een maatregel als deze voordeel zal hebben. Men zal echter rekening moeten houden met het politiek belang dat gemoeid is bij het tevreden houden van het publiek.

De *Administrateur van Financien* besluit, dat wanneer het Bestuur inziet dat een verbeterde haven noodig is voor de welvaart der bevolking van Aruba, het niet zal talmen die verbetering te bevorderen. Politiek belang is het de belangen te dienen van alle lagen der bevolking, niet die van een kleine groep.

De heer *Senior* vraagt het woord om eene rechtzetting te geven van de laatste uitdrukking die de gemachtigde van het Bestuur heeft gebezigd.

Zijn woorden toch kunnen den schijn geven, zegt spreker, dat ik particuliere of politieke belangen zou hebben nagestreefd met mijne uiteenzettingen. Altijd is mijn houding in den Raad zoo geweest dat, als ik overtuigd ben, dat het om het algemeen belang gaat, ik mij gedwongen voel voor dat belang te pleiten. In deze zaak is het mijn vaste meening dat ik het in het algemeen belang acht van de geheele bevolking dat de haven wordt verbeterd; nooit heb ik hierbij het particulier of politiek belang voor oogen gehad.

De *Administrateur van Financien* geeft den Raad de verzekering dat zijn laatste woorden uitsluitend een antwoord zijn geweest op de woorden die de Voorzitter zoo juist had gezegd, en dat hij daarmede geen andere bedoelingen heeft gehad.

Hierop antwoordt de heer *Senior* dat hij overtuigd is, dat de geachte gemachtigde van het Bestuur geen andere bedoelingen met zijne woorden had, maar aangezien hij zooveel nadruk op die woorden legde meent spreker dat dit aan anderen misschien een verkeerden indruk zou kunnen geven.

Daar niemand het woord verlangt worden achtereenvolgens aangenomen:
de onderartikelen:

11o. zooals gewijzigd bij nota,
12o, 13o, 14o, 15o, 16o, A in haar geheel, B in haar geheel, C in haar geheel, het ontwerp in zijn geheel.

Bij de rondvraag verzoekt de heer *Winkel* het woord te mogen voeren en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

Kort geleden ben ik wederom op Aruba geweest en ik zal graag de wenschen van menige Arubanen aan het Bestuur bekend willen maken, waarmede ik mij kan vereenigen. Aruba wenscht beter onderwijs te hebben en vraagt een Muloschool.

Bemoeiingen van het Bestuur om verlaging van prijzen van licht, water en telefoon worden gaarne tegemoet gezien.

Zoo ook zal Aruba graag willen zien dat de leggerwaarden van eigendommen worden verlaagd en huurwaarde van gronden in erfpacht.

Hulp voor den Gezaghebber, b.v. door het benoemen van Districtmeesters van naam en faam wordt als een behoefte beschouwd, en zoo ook promotie van Arubaansche ambtenaren.

Gewenscht zijn wijzigingen van het verleenen van vergunningen tot het verkoopen van gedistilleerd en het houden van particuliere bergplaatsen, deze vergunningen hebben thans den schijn van monopolie.

Gewenscht wordt:

dat degelijke wegen gelegd worden naar de badplaatsen die druk bezocht worden;

dat steun gegeven wordt om een hotel en bad-inrichting in het leven te roepen, waarvan de noodzakelijkheid is bewezen;

dat aanplant van aloë en onderhoud van deze en zoo ook de groententeelt wordt aangemoedigd;

dat toezicht gehouden wordt op de Reinigingsdienst, op slachterijen en verkoop van vleesch en visch;

dat prostitutie onder inheemschen tegengewerkt wordt en zoo ook het gebruik van alcohol en minderwaardige dranken;

dat het populair worden van gemeene straatwoorden tegengewerkt wordt, wat misschien gebeuren kan door het oprichten van een veldwachterskorps als straatpolitie en dat op Noord b.v. een wacht van veldwachters wordt gestationneerd, in welke buurt nogal dikwijls dronken menschen zich blootstellen aan autogevaren;

dat betalingen van opslagplaatsgelden worden afgeschaf in gevallen dat de importeurs de goederen niet kunnen afhalen van de pier zonder schuld hieraan te hebben.

Op de vraag van den Voorzitter of de gemachtigden van het Bestuur aanleiding hebben op het gesprokene eenige opmerkingen te maken, antwoordt de *Administrateur van Financien* dat de machtiging zich slechts beperkt tot de behandeling van de suppletoire begroting 1937 en dat hij dus van het geven van antwoord zal moeten afzien.

De Voorzitter dankt hierop de gemachtigden van het Bestuur voor de waardevolle toelichtingen door hen verstrekt en sluit, aangezien niemand meer het woord verlangt en niets meer te behandelen is, de vergadering.

NOTULEN.

No. 7.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering op Dinsdag 19 October 1937,
des avonds om 8 uur.

AANWEZIG: de heeren *Jossy C. Henriquez*, Voorzitter, *J. W. J. v.d. Linde Schotborgh*, Ondervoorzitter, *David Capriles*, *J. H. Sprockel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *C. W. Jonckheer* en *S. A. L. Maduro*, leden, alsmede de heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier.

AFWEZIG: de heeren *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus*, *A. P. A. van Leeuwen*, *J. de J. Arends*, *E. C. Martijn* en *S. A. Senior*.

De Voorzitter opent de vergadering en richt enkele woorden van welkom tot den heer Jonckheer, die voor het eerst na zijn verblijf in het buitenland weder ter vergadering aanwezig is.

Spreeker zegt, dat hij hoopt dat de heer Jonckheer van zijn verblijf in de Oude wereld met frissche kracht is weergekeerd en dat hij vertrouwt op zijn steun en medewerking bij het verrichten van het werk waartoe de Koloniale Raad is geroepen.

Vervolgens stelt de Voorzitter aan de orde de vaststelling van de Notulen der vergadering op 7 September 1937.

Deze worden zonder discussie of hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Hierna geschiedt mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

Aanbieding door den Gouverneur van:

1. Ontwerp-Landsverordening tot aanvulling van het bij K. B. van 22 Mei 1914, nr. 84 (P. B. 1930, nr. 56) vastgestelde Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao (1937—1938-10);
2. Ontwerp-Landsverordening tot wijziging van het Reglement voor de Curaçaosche Bank. (1937—1938-11);
3. Ontwerp-Landsverordening tot wijziging van het Reglement voor de Curaçaosche Bank (Intrekking Verordening dd. 30 Augustus 1935, P. B. nr. 72). (1937—1938-12);
4. het slot der Rekening voor het dienstjaar 1934. (1937—1938-13);
5. Ontwerp-Algemeene Maatregel van Bestuur tot wijziging van verschillende Koninklijke Besluiten inzake de pensioenen der politie-militairen. (1937—1938-14).

Al deze stukken worden naar de afdeelingen verwezen.

Aangezien niets meer aan de orde is en niemand meer het woord verlangt sluit de Voorzitter de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Vergadering op Dinsdag 26 October 1937,
des avonds te 8 uur.

AANWEZIG: de heeren *Jossy C. Henriquez*, Voorzitter, *J. W. J. v.d. Linde Schotborgh*, Ondervoorzitter, *David Capriles*, *C. W. Jonckheer*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. L. Maduro*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *E. C. Martijn* en *J. H. Sprockel*, leden, alsmede de heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier.

AFWEZIG: de heeren *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus* en *J. de J. Arends*.

De Voorzitter opent de vergadering.

De vaststelling van de Notulen der vergadering van 13 September 1937 wordt aangehouden.

De Voorzitter stelt aan de orde der vaststelling van het advies omtrent het ontwerp van den Algemeenen Maatregel van Bestuur tot wijziging van de Koninklijke besluiten van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1135, Gouvernementsblad van Suriname 1922 No. 16, Publicatieblad van Curaçao 1923 No. 58), 2 December 1926 (Staatsblad No. 394, Gouvernementsblad van Suriname 1927 No. 6 en Publicatieblad van Curaçao 1927 No. 17) en 21 October 1929 (Staatsblad No. 464, Gouvernementsblad van Suriname 1929 No. 93 en Publicatieblad van Curaçao 1930 No. 11), betreffende pensioenen enz. van de militairen behorende tot de troepen in Suriname en Curaçao en hunne nagelaten betrekkingen; tot wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 27 April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad van Curaçao 1936 No. 66), houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen, en tot nadere wijziging van het Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen.

Het door de afdelingen ontworpen ontwerp-advies wordt voorgelezen. Dit ontwerp luidt als volgt:

„Gaarne maakt de Koloniale Raad van Curaçao gebruik van de gelegenheid, waarin hij — de eerste maal sedert de inwerkingtreding der nieuwe staatsregeling — gesteld is van raad te dienen nopens een ontwerp van algemeenen maatregel van bestuur, als bedoeld in art. 49 dier regeling.

Terwijl in de eerste alinea van de memorie van toelichting op het ontwerp sprake is van „de uitgaven betref-

fende de militaire politie in Curaçao” en in de tweede alinea van „Curaçaosche politiemilitairen”, wordt in de vijfde medegedeeld, dat ten behoeve van de aan de na te laten betrekkingen uit te keeren pensioenen de militairen bij de „Landmacht in Curaçao, met inbegrip van de bij de politie dienstdoende militairen in dat gebiedsdeel, deelgenooten zijn in het voor de militairen van het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger bestemde „Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen”, waarvoor jaarlijks sedert 1 Januari 1931 ten laste van de Curaçaosche begrooting aan dat fonds een subsidie wordt uitgekeerd. In de considerans van het ontwerp Koninklijk besluit wordt overwogen, dat, waar de uitgaven betreffende de politiemilitairen in Curaçao geheel ten laste van de Curaçaosche begrooting worden gekweten, het wensche-lijk is de thans nog ten laste van de Rijksbegrooting betaalde pensioenen dier militairen ten laste van het Curaçaosch pensioenfonds te brengen. Maar verder wordt in het ontwerp gesproken van „militaire landsdienaren” (art. 2) en van militairen of gewezen militairen van de „landmachtstroepen in Curaçao” (artt. 3 en 6).

Memorie van toelichting en ontwerp gaven dan ook aanleiding tot ongerustheid, dat de bepaling van art. 109 der Curaçaosche Staatsregeling, dat de kosten van de zee- en landmacht, tot bescherming van Curaçao bestemd, ten laste van 's Rijks schatkist komen, met dit ontwerp in het gedrang komt.

Een ongerustheid, welke niet ongegrond is, waar immers uit de zoeven aangehaalde 5de alinea der memorie van toelichting blijkt, dat Curaçao na 1 Januari 1931 aan het Indische Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale Troepen een subsidie heeft uitgekeerd voor de na te laten betrekkingen ook van wie de Raad zou willen noemen de „zuivere militairen” — militairen, die geen dienst hebben gedaan bij de militaire politietroepen, die vóór 1 Januari 1931 gepensionneerd waren, en blijkens de 11de alinea van de memorie van toelichting het in de bedoeling ligt, dat, mochten te eeniger tijd weer „zuivere militairen” op Curaçao komen, ten laste van de Curaçaosche begrooting jaarlijks een bijdrage in het Curaçaosche fonds zal zijn te storten ten behoeve van hun weduwen en weezen.

Naar de meening van den Kolonialen Raad is aan de hand van art. 109 van de Curaçaosche Staatsregeling principieel één richtlijn mogelijk: de pensioenen van de politiemilitairen in Curaçaoschen dienst komen ten laste van Curaçao en die van de „zuivere militairen” ten laste van het Rijk. Dat intusschen de eigen pensioenen der „militairen van de landmacht troepen in Curaçao” sedert 1 Januari 1931 gepensionneerd voortaan ten laste van Curaçao komen, brengt geen bezwaar met zich mede, waar,

naar vernomen, al dezen of bij de militaire politie hoorden of althans daarvoor diensten verrichtten. En zelfs tegen overname van den pensioenlast van de eventueel door de vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde „Militairen” na te laten betrekkingen, bestaat geen financieel bezwaar, omdat de gekapitaliseerde waarde daarvan op 31 December 1937 door het Indische Weduwen- en Weezenfonds in het Curaçaosche pensioenfonds wordt overgestort en Curaçao daarvoor in den vervolge geen bijdrage zal hoeven te doen aan dat eerste fonds.

Het bezwaar gaat dus feitelijk tegen de ruime betekenis, welke aan de woorden „militaire landsdienaren” van art. 2 van het ontwerp blijkens de 11de alinea van de memorie van toelichting en de toelichting ad artikel 2, I en II moet worden gegeven en wel voor de toekomst.

Tegen het feit, dat de „zuivere militairen” te eeniger tijd deelgenoot zullen zijn in het Curaçaosch Pensioenfonds bestaan geen comptabele bezwaren, waar bepaald wordt, dat de bijdragen ter zake ten laste van de Rijksbegrooting komen. Op dit laatste zou de Raad zeer groot gewicht willen leggen, omdat hij daarin een gewichtige erkenning zou willen zien van de bepaling, dat de uitgaven voor de defensie ten laste van het Rijk behooren te komen. Waarom echter de bijdrage voor de na te laten betrekkingen dezer militairen ooit ten laste van Curaçao zouden moeten komen, werd niet bewroed.

Om de zaak dan ook zoo eenvoudig mogelijk en zooveel mogelijk in overeenstemming met de bestaande bepaling omtrent de defensie in de Curaçaosche Staatsregeling te houden, zou de Raad deze „zuivere militairen” liever geheel buiten het Curaçaosch Pensioenfonds willen houden en ze rechtstreeks ten laste van de Rijksbegrooting laten, waartegen, naar het voorkomt geen administratief bezwaar bestaat.

Om de kwestie ten slotte scherp te stellen zou het meest juist zijn om met de noodige bijbepalingen in art. 2, I, II en V van het ontwerp in plaats van van „militaire landsdienaren” te spreken van „politie militairen in Curaçaoschen dienst.”

Ad art. 2 III memorie van toelichting. Hier valt te lezen, dat gewezen militairen, aan wien op grond van de desbetreffende bepalingen in het reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds der Europeesche militairen is toegestaan vrijwillig deelgenoot in dat fonds te blijven, op 1 Januari 1938 mede zullen overgaan naar het Curaçaosche pensioenfonds. Volgens bekomen inlichtingen bestaat er in het algemeen tegen een zoodanige overname

geen bezwaar, doch moet er, gelet op de bijzondere omstandigheden in dit gebiedsdeel op gewezen worden, dat in casu een zoodanige overname ongewenscht, ja zelfs niet wel mogelijk is. Immers van de acht gewezen militairen, die vrijwillig deelgenoot zijn gebleven in het Weduwen- en Weezenfonds dier militairen, zijn er zeven in vasten Curaçaoschen burgerlijken landsdienst overgegaan, terwijl de achtste in tijdelijken dienst is genomen, met het vooruitzicht van een vaste aanstelling. Uit dien hoofde zijn zij reeds verplicht deelgenoot in het Curaçaosche Pensioenfonds. Tengevolge van de voorgestelde overgang zouden zij dubbel deelgenoot in laatstgenoemd fonds worden, wat niet kan, of recht op dubbele uitkeering voor hun eventueel na te laten betrekkingen krijgen uit hetzelfde fonds, wat in hooge mate ongewenscht voorkomt. Veel beter zou het daarom zijn ze vrijwillig deelgenoot te laten blijven in het fonds, waarin ze waren en ze daarnaast hun deelgenootschap in het Curaçaosche Pensioenfonds te laten behouden, welke situatie minder ongewoon is. Aan artikel 6 van het ontwerp Koninklijk besluit ware een derde lid toe te voegen, waarin dit vastgelegd wordt.

Ad art. 2 IIIb. Het woord „gezinspensioen” kwam voor wat vreemd gebruikt te zijn in verband met het deel na „alsmede”. Het kwam beter voor ook hier te spreken van „weduwen en weezenpensioen”.

IV. Opmerking verdient, dat „Indische” tweemaal gebezigd wordt in het tweede lid van art. 2.

V. Het kwam voor, dat deze aanvulling in verband met den inhoud van het derde lid van art. 5 te ruim is gesteld. Immers ligt het niet in de bedoeling de pensioenen van alle „militaire landsdienaren” ten laste van Curaçao te brengen.

Ad art. 3. De redactie van dit artikel geeft aanleiding tot de vraag, of het de bedoeling is, dat van de nog in dienst zijnde militairen de eigen-pensioenen, voor zover die na 31 December 1930 werden toegekend, ten laste van de Rijksbegrooting zullen blijven. Er wordt daar n.l. alleen gesproken over pensioenen van gewezen militairen, maar er zijn volgens bekomen inlichtingen ook actieve militairen, die reeds een pensioen genieten.”

Het ontwerp wordt zonder discussie of hoofdelijke stemming vastgesteld.

Aangezien niets meer aan de orde is en niemand meer het woord verlangt sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 9.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Maandag 16 November 1937,
des avonds om 8 uur.

AANWEZIG: de Heer *J. W. J. van der Linde Schot-sorgh*, Onder-Voorzitter, *A. P. A. van Leeuwen*, *Mr. P. J. J. van den Biezen*, *E. C. Martijn*, *J. H. Sprockel*, *S. A. Senior*, *C. W. J. Jonckheer*, leden.

ALSMEDE: de Heeren *Mr. C. F. Gronemeyer*, Griffier, *P. C. M. van der Drift*, *Administrateur van Financien* — gemachtigde van het Bestuur.

AFWEZIG: de Heeren *Jossy C. Henriquez*, Voorzitter, *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus*, *S. A. L. Maduro*, *J. de J. Arends* en *David Capriles* leden.

De *Onder-Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede dat de *Voorzitter* door familieomstandigheden verhinderd is deze vergadering te leiden, verder onderwerpt hij aan de goedkeuring der leden de notulen van de vergadering van 13 September, 19 en 26 October.

De Heer *van den Biezen* verzoekt de vergadering goed te willen keuren, dat in de notulen van 13 September wijziging aangebracht worden in hetgeen is medegedeeld omtrent de opmerkingen welke hij maakte in die vergadering voor zoover die zijn opgenomen op pagina 33 bovenaan.

Zoals de redactie thans luidt zou men er uit op kunnen maken dat de heer *van den Biezen* verwachtte dat het Gouvernement een 50 tal douane-ambtenaren naar Sint Maarten zou sturen, hetgeen natuurlijk absurd is.

Spreker had echter op allieerende wijze gezegd dat het den Raad niet verwonderen zou in verband met de weigering om op Sint Maarten accijns af te schaffen indien het gouvernement eens bij den Raad met een voorstel kwam om een 50 tal douane-ambtenaren aan te stellen, spreker had gaarne dat deze opmerking in de notulen van deze vergadering werden opgenomen.

De vergadering kan zich met deze opmerking vereenigen en de notulen van die vergadering worden goedgekeurd.

Thans deelt de *Voorzitter* mede dat er een ingekomen brief is waarbij de Gouverneur den heer van der *Drift* heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad inzake ontwerpen landsverordening houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop verzending van postpakketten in het binnenlandsch verkeer van Curaçao kan plaats hebben en tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

Vervolgens heet de *Onder-Voorzitter* de heer van der *Drift* als gemachtigde van het Bestuur welkom in de vergadering en stelt aan de orde van behandeling de Ontwerp Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van politiemilitairen en hunne weduwen en weezen en tot overdracht van deze pensioenlast aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds. (1937—38-7) en opent de algemeene beraadslagingen.

De heer *van der Drift* bedankt de *Onder-Voorzitter* voor de woorden van welkom en deelt voorts aan de vergadering mede dat hij namens de Gouverneur het ontwerp intrekt.

De redenen daartoe houden verband met de termijn welke aan de Raad is gesteld voor de behandeling van het ontwerp welke echter wijziging behoeft die wel is waar niet van ingrijpende aard maar toch zoo omvangrijk was, dat zij niet door een eenvoudige nota van wijziging kon worden aangebracht.

De *Onder-Voorzitter* deelt mede dat de vergadering van deze intrekking kennis neemt en dit punt van de agenda zal worden afgevoerd.

Thans komt aan de orde van behandeling de Ontwerp Landsverordening houdende pensioenregeling voor onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen (1937—38-8).

Nadat gebleken was dat geen der leden het woord wenschte te voeren omtrent het ontwerp worden achtereenvolgens de artikelen 1 tot en met 14 het Intitulé ' de Considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen aangenomen.

Aan de orde komt de ontwerp landsverordening houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop verzending van postpakketten in het binnenlandsch verkeer van Curaçao kan plaats hebben.

De gemachtigde van het Bestuur beantwoordt eenige vragen welke de Raad bij Voorloopig Verslag had gesteld. Betreffende de vraag of onder binnenlandsch verkeer ook sprake is van verzending met bestemming op hetzelfde eiland antwoordt de gemachtigde van het Bestuur deze vraag ontkennend, met verwijzing naar het bepaalde in artikel 1, tweede lid. Ten aanzien van de vraag waarbij de Raad vertrouwdde dat bij vaststellen van een tarief rekening zal worden gehouden met den geringen afstand tusschen de eilanden onderling, deelt de heer *van der Drift* mede, dat zulks inderdaad zal geschieden.

De vraag van de Raad omtrent het openen van gelegenheid om voor particulieren frankeermachines te bestellen, geeft de gemachtigde van het Bestuur aanleiding te doen opmerken dat het niet in de bedoeling ligt van het

Bestuur, aan particulieren frankeermachines in bruikleen af te staan doch dat er geen bezwaar tegen zal bestaan indien particulieren dergelijke machines gebruiken indien zij voldoen aan zekere eischen. Dit standpunt wordt ook in Nederland ingenomen.

De merken welke aan die eischen voldoen zijn de navolgende: Universal Postal Franker, Francotyp, Hasler, Komensina en Neapost. Eenmaal in een bepaalden termijn dienen de machines ten postkantore te worden gebracht voor controle en afdracht der verschuldigde bedragen. Borgstelling zal worden gevraagd.

De heer *Senior* antwoordt hierop dat het inderdaad erkend kan worden dat de bedoeling van den Raad, welke niets anders was dan te vragen of particulieren van dergelijke machines gebruik mochten maken, niet goed tot uitdrukking is gekomen.

Met voldoening heeft de Raad kennis genomen van de verklaring van het Bestuur.

Aangezien verder niemand het woord verlangt worden achtereenvolgens de artikelen 1 tot en met 10 het Intitulé de Considerans zoomede het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Thans komt aan de orde van behandeling de ontwerp landsverordening tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank.

De gemachtigde van het Bestuur vraagt het woord en zegt, dat er in de redactie van het ontwerp in behandeling eene vergissing is begaan en verzoekt de considerans ervan als volgt te lezen:

„In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is eenige wijzigingen aan te brengen in het reglement voor de Curaçaosche Bank, zooals dat sindsdien gewijzigd is, laatstelijk bij verordening van den 2den September 1935, P. B. No. 72;”

alsmede den aanhef van artikel 1 als volgt te lezen:

„In artikel 1 van de verordening van den 30n Mei 1907, P. B. No. 9, zooals gewijzigd laatstelijk bij Koninklijk Besluit van den 13n Maart 1935 No. 28, P. B. No. 52, worden de volgende wijzigingen aangebracht:”

Voor de beantwoording van de vraag welke in het Voorloopig Verslag was gesteld en welke luidt — of het niet noodig zou zijn de koerswaarden tegen de verschillende Noord-Amerikaansche- Engelsche-, Fransche- en Venezolaansche goudstukken die in Curaçao gangbaar zijn verklaard in verband met de devaluatie, te wijzigen, zet spreker uiteen dat 30 jaren geleden op Curaçao goudstukken van het buitenland afkomstig als wettig betaalmiddel in omloop waren tegen bepaalde vastgestelde koersen. In den loop der jaren is in den aard van dit betaalmiddel wijziging gekomen, waardoor bedoelde goudstukken niet meer zoo zeer als betaalmiddel werden gebruikt maar als koopwaar en dus niet meer tegen vastgestelde koers maar tegen de loop der goudwaarde werden verhandeld aangezien particuliere bankinstellingen steeds een hogere prijs gaven en vroegen voor deze goudstukken dan de bij K. B. vastgestelde koersen.

Als wettig betaalmiddel hadden deze goudstukken dus dientengevolge weinig waarde wat onder meer het gevolg was van de omstandigheid dat er in het gebiedsdeel voldoende andere wettige betaalmiddel aanwezig waren om aan de behoefte van het geldverkeer te voldoen.

Niettegenstaande dat, heeft men zich in de voorafgegaane jaren, de vraag gesteld of de koers der vreemde goudstukken niet behoefde te worden gewijzigd.

De overweging echter, dat in de praktijk deze goudstukken niet meer als wettig betaalmiddel werden gebezigd en praktisch de Curaçaosche Bank nimmer in de

noodzakelijkheid zal behoeven te verkeerren deze goudstukken waarvan er nog een aantal in haar bezit zijn, in te wisselen, deed besluiten er van af te zien maatregelen te nemen opdat de koers van deze munten bij Koninklijk Besluit zouden kunnen worden herzien.

Het Bestuur is van meening dat er zeker geen urgentie voor de bedoelde maatregelen bestaat.

De Heer *Senior* antwoordt dat ook naar zijn meening in deze geen urgentie bestaat. Hij acht echter, in overweging nemende de hoeveelheid zilveren specien welke de Curaçaosche Bank bezit, het heelemaal niet onmogelijk dat de Curaçaosche Bank op een gegeven oogenblik na dat die voorraad zou zijn uitgeput genoodzaakt zou worden papier in te wisselen tegen goud, hetwelk dan niet tegen goudwaarde maar tegen de koers van het goud moeten worden afgegeven.

De Heer *van der Drift* antwoordt dat theoretisch gesproken de Heer *Senior* gelijk heeft maar dat het in de praktijk niet zal voorkomen dat al het zilver van de Bank in aamerking nemende de grootte van den voorraad, zal worden opgevraagd.

Overigens bestaat een groot gedeelte van de dekking in baren goud welke natuurlijk tegen de goudwaarde kan worden afgegeven. Spreker deelt mede dat de Curaçaosche Bank de dekking van de Nederlandsche Bank volgt, bij welke instelling evenmin vreemde munten met bij K. B. vastgestelde koersen, zijn opgenomen, de Heer *Senior* stelt echter de mogelijkheid hoezeer hij echter ook van meening is dat het heelemaal niet zal kunnen gebeuren, dat men papier zou opkopen teneinde de bank te dwingen tot afgeven van goud, hetgeen zij dan met verlies van 20% zou moeten doen.

Hierop ontsproot zich een discussie over de vraag in hoeverre de Curaçaosche Bank verplicht is bij inwisselen van gouden munten tegen papier geld de gouden munten tegen den koers af te geven welke overeenkomt met de goudswaarde.

De meening hieromtrent blijkt verdeeld te zijn, zoodat door den heer *Senior* het denkbeeld wordt geopperd dat gezien de bestaande omstandigheden het beter zou zijn de toestand te bestendigen welke op het oogenblik bestaat en waarbij de Curaçaosche bank niet verplicht is om papier geld tegen goudgeld in te wisselen.

Daarmede zou dan het ontwerp voorkomende onder No. 7 op de Agenda dezer vergadering, door het Bestuur moeten worden ingetrokken.

De heer *van der Drift* deelt vervolgens mede dat indien de Raad bevreest is dat het geval, hetwelk hij zich theoretisch kan voorstellen ook practisch verwezenlijkt zou kunnen worden, de handhaving van den bestaanden toestand zeer zeker de gemoederen tot rust zou brengen.

Op voorstel van den Heer *Senior* wordt hierop de vergadering door den Voorzitter geschorst opdat de leden omtrent deze kwestie zich nog nader zouden kunnen beraden. Na heropening van de vergadering zet de Voorzitter het in behandeling zijnde ontwerp voort waarna zonder verdere beraadslagingen de artikelen een tot en met drie het Intitulé de Considerans en het ontwerp in zijn geheel worden aangenomen.

Aan de orde van behandeling wordt gebracht de Ontwerp landsverordening tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank. (Intrekking verordening dd. 30 Augustus 1935 P. B. nummer 72.)

De heer *Senior* vraagt het woord en deelt mede dat hij naar aanleiding van de vraag welke bij de behande-

NOTULEN.

No. 10.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Vergadering van Vrijdag den 17den December 1937 des
avonds te 8 uur,

TEGENWOORDIG. de heer *Jossy C. Henriquez*, voor-
zitter.

VOORTS: de heer *J. W. van der Linde Schotborgh*, on-
dervoorzitter, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *C. W. J. Jonck-*
heer, *David Capriles*, *J. H. Sprockel* en *S. A. L. Maduro*,
leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, wnd. Griffier.

ZOMEDE: de heer *P. C. M. van der Drift*, Admini-
strateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *R. R. Muskus*, *C. N. Winkel*, *Er-*
nesto C. Martijn, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. Senior* en
J. de J. Arends, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de no-
tulen van de vorige vergadering nog niet in druk zijn ver-
schenen en dat zij in een volgende vergadering aan de
goedkeuring van den Raad zullen worden onderworpen.

De Voorzitter doet hierop de mededeeling van de vol-
gende ingekomen stukken:

1°. brief dd. 27 November 1937 van den Gouverneur,
waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur
de landsverordening houdende pensioenregeling voor on-
derwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en
hunne weduwen en weezen heeft vastgesteld;

2°. brief dd. 27 November 1937 van den Gouverneur,
waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur
de landsverordening tot wijziging van het reglement van
de Curaçaosche Bank heeft vastgesteld;

3°. brief dd. 27 November 1937 van den Gouverneur,
waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur
de landsverordening houdende algemeene bepalingen om-
trent de wijze waarop verzending van postpakketten in
het binnenlandsch verkeer van Curaçao kan plaats hebben
heeft vastgesteld;

4°. Mededeeling van den Gouverneur dd. 26 Novem-
ber 1937, van de intrekking van de aan den Raad ter
goedkeuring aangeboden ontwerp-landsverordening tot
voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van poli-
tiemilitairen en hunne weduwen en weezen en tot over-
dracht van deze pensioenlast aan het Curaçaosch-ambte-
naren-pensioenfonds;

De sub 1° tot en met 4°. bedoelde stukken worden voor
kennisgeving aangenomen.

5°. Aanbieding door den Gouverneur van:

a. het ontwerp eener wijziging der Curaçaosche
begrooting voor het dienstjaar 1936 (Regulari-
satie) (1937—1938-15)

b. ontwerp-landsverordening tot wijziging van de
verordening van den 28n December 1928, tot
heffing van een belasting op motorrijtuigen, rij-
wielen en motorbooten (P. B. 1936 No. 17)
(1937—1938-16);

c. ontwerp-landsverordening tot voorloopige rege-
ling der pensioen-aanspraken van de bij de po-
litie dienst doende militairen der landmacht-
troepen in Curaçao en hunne weduwen en wee-
zen en de weduwen weezen der vóór 1 Januari
1931 gepensioenreerde militairen van de land-
machtstroepen in Curaçao (1937—1938-18);

d. wetsontwerp tot goedkeuring van het op 27 Mei
1937 te Quito tusschen het Koninkrijk der Ne-
derlanden en de Republiek Ecuador gesloten
Verdrag van Handel en Scheepvaart (1937—
1938-20) met verzoek hieromtrent advies uit te
brengen vóór 1 Januari 1938.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten al de
hierboven onder 5°. genoemde ontwerpen naar de afdee-
lingen te verwijzen.

6°. eene gouvernements-depeche dd. 17 December 1937
No. 12404, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de
Gouverneur ingevolge artikel 89 der Curaçaosche Staats-
regeling den heer Administrateur van financiën heeft ge-
machtigd om de beraadslagingen van den Raad bij te wo-
nen en een raadgevende stem uit te brengen over de ont-
werp-landsverordening houdende pensioenregeling voor
Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen
en weezen.

De Voorzitter heet den gemachtigde van het Bestuur
welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat
de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlich-
tingen, welke hij zal meenen te moeten verstrekken.

Vervolgens stelt de Voorzitter aan de orde:
„de ontwerp-landsverordening houdende pensioenregeling
voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne we-
duwen en weezen” en opent de algemeene beraadslagingen.

De heer *Sprockel* verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Het ontwerp nu in behandeling is door den Kolonialen Raad met bijzondere ingenomenheid begroet, en nu wij gevorderd zijn tot de eindbehandeling, is het mij een behoefte hier te getuigen van mijne instemming met deze nieuwe pensioenregeling. De regeling vervat in dit verordeningsoontwerp biedt immers groote voordeelen boven de vigeerende. Ik wil volstaan met slechts enkele dier voordeelen op te noemen.

Wij treffen dan in deze verordening een nieuwe regeling van het weezenpensioen aan. Dat, wanneer er kinderen zijn van verschillende moeders, deze kinderen als afzonderlijke groep, onafhankelijk van elkaar pensioen trekken is zeer praktisch en zal heel veel conflicten voorkomen. Ook het weduwenpensioen wordt heel wat gunstiger en beter geregeld. De tijd met buitenlandsch verlof doorgebracht zal in de toekomst ten volle voor pensioen worden medegeteld. Bij afkeuring wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid is de betrokken ambtenaar volgens de nieuwe regeling steeds pensioengerechtigd, ongeacht het aantal dienstjaren. Deze nieuwe regeling schept de mogelijkheid bij invaliditeit den getroffenene op bijzondere wijze tegemoet te komen.

Mijnheer de Voorzitter; deze en al de andere voordeelen, U wel bekend, zullen zeker wel voor de ambtenaren redenen zijn om ingenomen te zijn met deze pensioenverordening, die het ambtenarenkorps zeker gunstig zal beïnvloeden en ten slotte wederkeerig den dienst ten goede zal komen. Een woord van hulde en dank aan het Bestuur is hier dan ook op zijn plaats. Ik heb gezegd."

Aangezien niemand meer het woord verlangt, gaat de Voorzitter over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 tot en met 16, en wel artikelen 9, 10, 12 en 14 zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 17 stelt de heer *Sprockel* voor om het daarin genoemd bedrag van „f 4500.—” te wijzigen in „f 5000.—”.

Het voorstel, ondersteund door de heeren *Van den Biesen* en *Capriles*, wordt door den heer *Sprockel* aldus toegelicht.

Reeds in de gewisselde stukken heeft de Raad er op aangedrongen het bedrag van f 4500.— voor het maximum pensioen te verhoogen. Het bedrag van f 4500.— werd, indien spreker zich niet vergist, vastgesteld in het jaar 1922 toen de levensstandaard veel lager was dan tegenwoordig. Daar komt nog bij, dat de economische toestand van dit gebiedsdeel toen zeker minder gunstig was dan thans. De economische toestand is zeker wel een factor, waarmede rekening is gehouden bij het vaststellen van dat maximum. In Nederlandsch Oost-Indie is het maximum pensioen, dat bereikbaar is, belangrijk hooger dan f 4500.—, volgens de door het Bestuur gedane mededeeling. Een hooger maximumbedrag zal meer gelegenheid bieden voor een gewenschte differentiatie bij de toekenning van pensioen.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, verkrijgt het woord en bedankt den Voorzitter voor de tot hem gerichte woorden van welkom. Met belangstelling heeft spreker geluisterd naar de waardeerende woorden, die de heer *Sprockel* ten aanzien van de thans in behandeling zijnde ontwerp pensioenverordening heeft gesproken. Inderdaad biedt dit ontwerp verschillende voordeelen boven de vigeerende. Het geheele systeem is ge-

wijzigd. Het weduwenpensioen is thans niet meer eene verzekering, maar een zorg voor de nagelaten weduwen. Onverzorgde weduwen zullen onder de werking van de nieuwe pensioenregeling niet meer voorkomen.

Wat het amendement van den heer *Sprockel* op artikel 17 betreft, het Bestuur staat daar niet afwijzend tegenover. Ondanks de mededeeling van het Bestuur in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag, dat het niet raadzaam is het maximum eigen-pensioen te verhoogen, is er bij het Bestuur bij nader inzien eene kentering ingetreden ten aanzien van den in het Eindverslag geuiten wensch. Den laatsten tijd zijn de traktementen verhoogd, doch het maximum pensioen is hetzelfde gebleven. Door eene verhooging van dit laatste ontstaat er zekere differentiatie voor wat betreft de hogere ambtenaren.

Het Bestuur heeft dan ook geen bezwaar overstag te gaan en het amendement van den heer *Sprockel* over te nemen.

Artikel 17, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen en zooals geamendeerd, alsmede artikel 18 worden nu zonder verdere beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 19 stelt de heer *Sprockel* voor om ook in dit artikel het bedrag „f 4500.—” te veranderen in „f 5000.—” en verwijst naar hetgeen hij gezegd heeft bij zijn amendement op artikel 17.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, neemt ook dit amendement over.

Achtereenvolgens worden nu artikel 19, zooals geamendeerd, 20 tot en met 41, en wel artikelen 21, 24, 27, 30, 34, 35, 37, 40 en 41 zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 42 verkrijgt de heer *Van den Biesen* het woord en vraagt aan den gemachtigde van het Bestuur eene definitie van het begrip „openbaar ambtenaar” met betrekking tot het voorschrift van de overlegging van eene akte van bekendheid bij de pensioen-aanvraag.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, antwoordt hierop, dat het geval, dat eene akte van bekendheid zal moeten worden overgelegd, wel zeer sporadisch zal voorkomen; in voorkomend geval zal de ambtenaar, die bevoegd is een akte van bekendheid, op te maken, bijv. de ambtenaar van den burgerlijken stand of een notaris, hiervoor in aanmerking komen.

De heer *Van den Biesen* acht het beter hiervoor een bepaalden ambtenaar, bijv. den kantonrechter aan te wijzen; hij gelooft, dat het geval, in verband met de plaatselijke toestanden, sporadisch zal voorkomen.

Spreker zal echter geen amendement op dit artikel indienen, maar wilde alleen de aandacht van het Bestuur hierop wijzen.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, zegt, dat hij in dit verband denkt aan de andere eilanden, waar niet altijd een kantonrechter aanwezig is.

De heer *Sprockel* zegt, dat, aangezien het geval zich kan voordoen, hij het Bestuur in overweging wil geven om bij voorkomende gevallen, een ambtenaar daartoe aan te wijzen.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde, zegt dat het Bestuur niet zal nalaten hiermede rekening te houden.

Achtereenvolgens worden vervolgens artikelen 42, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, 43, 44 en 45 zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 46 stelt de heer *Van den Biesen* voor en onder b in stede van de woorden van af „ontslagen” tot en met „of” te lezen: „bij rechterlijke uitspraak ontzet is van het recht het ambt van ambtenaar te bekleeden of ontslagen wordt”.

De heer *Van den Biesen* zijn voorstel, dat ondersteund wordt door de heeren *Sprockel* en *Jonckheer*, toelichtende, zegt, dat de bepaling, zooals in het ontwerp neergelegd, een bezwaar schept voor den rechter, die bij het bepalen van zijn strafmaat, er rekening mede zal houden en den betrokken ambtenaar geen dubbele straf te laten ondergaan. Hij vindt het beter, dat, indien een ambtenaar een zoodanig feit pleegt, dat hij niet als ambtenaar gehandhaafd kan worden, de rechter hem van het recht ontzet en het ambt van ambtenaar te blijven bekleeden en dat in dergelijk geval zijn recht op pensioen verloren gaat.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, zegt, dat het hoofdbezwaar van den heeren *Van den Biesen* meer gericht is tegen de bijkomende straf dan tegen de hoofdstraf. Het Bestuur kan dit bezwaar niet deelen. De rechter is bevoegd met alle omstandigheden rekening te houden en kan daarom bij het bepalen van zijn strafmaat zich laten leiden door de mogelijkheid, dat het recht op pensioen van den betrekken ambtenaar tengevolge van de straf, die hij dien ambtenaar oplegt, verloren gaat. Aan het werk van den rechter wordt geen verandering gebracht.

Spreker zegt uitdrukkelijk, dat het Bestuur het amendement — *van den Biesen* niet overneemt, doch wil, indien de Raad het amendement aanneemt in overweging en het zoodanig te wijzigen, dat artikel 46 sub b wordt gelezen: „den ambtenaar, die wegens ongeschiktheid uit 's Lands dienst ontslagen wordt uit hoofde van wangedrag, onzedelijkheid, verregaande achteloosheid of plichtverzuim of die krachtens rechterlijk vonnis ontzet wordt van het recht zijn ambt te bekleeden;”

De heer *Van den Biesen* zegt, dat hij zijn amendement gaarne wil veranderen in den zin, zooals door den gemachtigde van het Bestuur in overweging gegeven. Indien het artikel in behandeling in dezen geest wordt veranderd heeft de rechter meer vrijheid en is niet zoo afhankelijk van de pensioenregeling.

Het amendement — van den *Biesen* in stemming gebracht wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Artikel 46, zooals geamendeerd, wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, zegt, dat in verband met de aanneming van het amendement-van den *Biesen* op artikel 46, het noodig is artikel 46bis zoodanig te wijzigen, dat achter de daarin voorkomende woorden „ontslagen” en „ontslag” wordt ingelascht respectievelijk „ontzet” en ontzetting”.

Artikel 46bis, zooals gewijzigd, wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 47 stelt de heer *Van den Biesen* voor de drie alinea's sub 1b te laten vervallen en de leden c en d te wijzigen in b en c.

Dit voorstel wordt ondersteund door de heeren *Sprockel* en *Jonckheer*.

De heer *Van den Biesen*, zijn voorstel toelichtende, zegt, dat de toepassing van sub b van het onderhavige artikel gelijk zou staan met een gepensionneerd ambtenaar, die tot gevangenisstraf veroordeeld wordt, voor zijn verblijf in de gevangenis te laten betalen. Waarom, vraagt spreker, moet een ambtenaar anders behandeld worden dan een anderen burger. Spreker vindt deze bepaling niet billijk en zou haar hieruit gelicht willen zien.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, zegt, dat het Bestuur de meening van den heer *Van den Biesen* niet kan deelen. Gedurende den straftijd van een gepensionneerden ambtenaar heeft hij geen pensioen noodig; is hij getrouwd, dan heeft de Gouverneur de bevoegdheid het bedrag van zijn pensioen aan zijn gezin te doen uitbetalen. Het behoudt van pensioen zou een extra uitgaanskas voor den betrokkene beteekenen. Daarom geeft spreker den Raad in overweging het amendement niet over te nemen.

Het amendement-van den *Biesen* wordt hierop in stemming gebracht en met algemeene stemmen aangenomen.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, zegt, dat in verband met de aanneming van het amendement-van den *Biesen* het noodig is artikel 47 sub 2 zoodanig te wijzigen, dat daarin „onder a en d” gelezen moet worden „onder a en c”.

Hierna worden artikelen 47, zooals gewijzigd, 48 tot en met 56, en wel artikelen 52, 55 en 56 zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 57 stelt de heer *Sprockel* voor om aan de daar aangehaalde artikelen tusschen 15 en 41 toe te voegen:

„17, met betrekking tot het maximum eigen-pensioen, echter alleen voor wat betreft de personen, bedoeld in artikel 50, onder 2e.”

Dit voorstel, ondersteund door de heeren *Van den Biesen* en *Capriles*, licht de heer *Sprockel* als volgt toe. Dit amendement beoogt het voordeel om het hogere maximumpensioen van f 5000.— ook bereikbaar te stellen voor de oudere ambtenaren, wier toe te kennen niet volgens de nieuwe regeling van dit ontwerp berekend zal worden.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, zegt, dat het Bestuur zich met dit voorstel vereenigt en het overneemt.

Achtereenvolgens worden hierna de artikelen 57, zooals gewijzigd, 58 en 59, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* brengt thans in behandeling het ontwerp-Slot der Rekening over het dienstjaar 1934 (1937—1938-13), en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden sub I en II van het ontwerp, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* bedankt den gemachtigde van het Bestuur voor de door hem verstrekte inlichtingen en aangezien niets meer aan de orde is, sluit hij de vergadering.

De heer Van der Dijk... (The text in this column is extremely faint and largely illegible, appearing to be a continuation of a legal or administrative document.)

De heer Van der Dijk... (The text in this column is also extremely faint and largely illegible, continuing the document's content.)

Vertical text on the right edge of the page, possibly a page number or reference, which is mostly illegible.

NOTULEN.

No. 11.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Dinsdag den 28sten December 1937
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, Ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *J. H. Sprockel*, *C. W. J. Jonckheer*, *Ernesto C. Martijn*, *S. A. Senior* en *David Capriles*, Leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, wnd. *Griffier*.

AFWEZIG: de Heeren *S. A. L. Maduro*, *A. P. A. van Leeuwen*, *Mr. P. J. J. van d. Biesen*, *R. R. Muskus* en *J. de J. Arends*, Leden.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt mede, dat, aangezien de notulen van de vergaderingen van 16den November en den 17den December 1937 nog niet in druk zijn verschenen, deze op de eerstvolgende vergadering ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

Vervolgens doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

10. Aanbieding door den Gouverneur van het ontwerp 1e Suppletoire Begrooting 1938 (1937-1938-19).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp naar de Afdeelingen te verwijzen.

20. Brief dd. 27 December 1937 van de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij N. V. waarbij den Raad wordt aangeboden een exemplaar van het verslag, getiteld: „Memoria sobre la situacion del comercio, la industria y el trafico, 1936”.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten bovengenoemd verslag ter inzage van de leden ter griffie te deponeren en de K.N.S.M. een brief te schrijven om te

bedanken voor de toezending ervan.

De Voorzitter stelt thans aan de orde van behandeling een ontwerp advies aan den Gouverneur op het wetsontwerp tot goedkeuring van het op 27 Mei 1937 te Quito tusschen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Ecuador gesloten verdrag van Handel en Scheepvaart.

Besloten wordt het volgende advies aan den Gouverneur uif te brengen:

Gebruik makende van de gelegenheid hem geboden om van advies te dienen omtrent het ontwerp der wet tot goedkeuring van het op 27 Mei 1937 te Quito tusschen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Ecuador gesloten verdrag van Handel en Scheepvaart, heeft de Koloniale Raad de eer Uwe Excellentie hierbij te berichten, dat bij hem tegen het verdrag geen bezwaar bestaat.

Hij meent art. VIII in verband met art. XIII zoodanig te moeten verstaan, dat dit artikel uitsluitend betreft het Gebiedsdeel in Europa. Immers, volgens art. XIII wordt met „Nederland” alleen bedoeld het gebied in Europa en in artikel VIII worden de woorden „Nederlandsche Regeering” gebruikt. In overweging wordt gegeven om hier en elders in dit verdrag in plaats van „Nederlandsche” te schrijven „van Nederland”, opdat daarmede de definities van art. XIII beter in acht genomen worden.

Vervolgens stelt de Voorzitter aan de orde van behandeling het ontwerp-Regularisatie begrooting dienstjaar 1936 (1937-1938-15), en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand daarbij het woord vraagt wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de inhoud van het ontwerp, de considerans, het intitule en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aangezien niemand het woord verlangt en niets meer aan de orde is sluit de Voorzitter de vergadering.

NOTULEN.

No. 12.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Vergadering van Dinsdag den 18den Januari 1938,
des avonds om 8 uur.

AANWEZIG: de Heeren *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. H. Sprockel*, *C. N. Winkel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *C. W. J. Jonckheer*, *J. de J. Arends*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. L. Maduro*, en *David Capriles*, leden.

ALSMEDE: de Heeren *P. C. M. van der Drift*, Ad ministratuer van financiën, gemachtigde van het Bestuur, en *R. F. W. Boskaljon*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *S. A. Senior*, *R. R. Muskus*, en *Ernesto C. Martijn*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de notulen van de vergadering van den 16den November 1937.

Aangezien geen aanmerking op deze notulen worden gemaakt, worden zij goedgekeurd.

Vervolgens doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. Aanbieding door den Gouverneur van een ontwerp-Landsverordening tot wijziging van de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a, en 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao (1937-1938-21);

2o. Aanbieding door den Gouverneur van een ontwerp-Landsverordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao (1937-1938-22).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten beide ontwerpen naar de Afdeelingen te verwijzen.

3o. eene gouvernements-depeche dd. 18 Januari 1938 No. 10254, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge het bepaalde in artikel 89 der Curaçaosche Staatsregeling den Administrateur van financiën gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad inzake de Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienstdoende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet den heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, welkom in de vergadering en zegt, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij zal willen verstrekken.

Vervolgens stelt de Voorzitter aan de orde van behandeling het ontwerp Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioen aanspraken van de bij de politie dienstdoende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en

hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao (1937-1938-18), en opent de algemeene beraadslagingen.

De heer *Van der Drift* bedankt den Voorzitter voor de tot hem gerichte woorden van welkom en zegt het volgende.

Op de vraag door de Afdeelingen in het Voorloopig Verslag, tevens Eindverslag, gesteld, hoe het staat met den daar bedoelden algemeenen maatregel van bestuur, en of het Bestuur bekend is, of het advies van den Raad nog tot wijziging heeft geleid, kan worden medegedeeld, dat op 28 December 1937 radiografisch bericht werd ontvangen, dat, in verband met het door den Kolonialen Raad van Curaçao uitgebrachte advies, het inwerkingtreden van den algemeenen maatregel van bestuur, o.m. tot opname der Curaçaosche politiemilitairen in het Curaçaosch pensioenfonds uitgesteld werd, vermoedelijk tot 1 April 1938. Nadere berichten zouden volgen.

De hier bedoelde nadere berichten kwamen tot op heden nog niet binnen, maar in ieder geval mag worden aangenomen, dat aan het advies van Uwen Raad de vereischte aandacht is geschonken en vermoedelijk mag verwacht worden, dat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat het ontwerp algemeenen maatregel van bestuur, mede ten gevolge van dat advies, nog wijziging en aanvulling zal ondergaan.

In verband met het feit, dat het oorspronkelijk vastgesteld tijdstip (1 Januari 1938) waarop meergenoemde algemeene maatregel van bestuur in werking zou treden, verschoven wordt naar een lateren datum, is het noodzakelijk het tijdstip van inwerkingtreden der landsverordening, waarvan het ontwerp momenteel in openbare behandeling is, dienovereenkomstig te wijzigen.

Waar dat tijdstip vermoedelijk 1 April 1938 zal zijn, doch daaromtrent op dit oogenblik officieel nog geen zekerheid bestaat, wordt staande deze vergadering, Uwen Raad voorgesteld om artikel 3 van het aan de orde zijnde ontwerp te doen luiden als volgt:

„Deze landverordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur vast te stellen tijdstip.”

Aangezien niemand meer het woord verlangt wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1, 2, 3, zooals staande de vergadering gewijzigd, de considerans, het intitule en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijk stemming aangenomen.

Hierna bedankt de Voorzitter den gemachtigde van het Bestuur voor de verstrekte inlichtingen en aangezien niemand verder het woord verlangt en niets meer aan de orde is sluit de Voorzitter de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

RAAD

hunnē wēdwan en wēzen en de wēdwan en wēzen der
vōr 1 Januari 1931 gepensioneerde militairē van de
landmachtgroepen in Curaçao (1927-1938-18), en opent de
algemeene betredingszaken.

De heer Van der Dijk bedankt den Voorzitter voor
de tot hem verzichte woorden van welkom en zegt het
volgende.

Op de vraag door de Aldebeelden in het Voorloopig
Verdrag tevens Eindhovener gesteld hoe het staat met
den naar bedoelend algemeenen maatregel van bestuur
en of het Bestuur bekend is of het advies van den Raad
nog tot wijziging heeft geleid, kan worden medegedeeld
dat op 28 December 1937 radiografisch bericht werd ont-
vangen dat in verband met het door den Koloniale Raad
van Curaçao uitgebrachte advies het loewerkrachten van
den algemeenen maatregel van bestuur, o.m. tot opzichte
der Curaçaosche politiemilitairen in het Curaçaosche ter-
ritoirende uitgesteld werd, vermoedelijk tot 1 April 1938.
Nader bericht zal worden volgen.

De hier bedoelde nadere berichten kwamen tot op heden
nog niet binnen, maar in ieder geval may worden aan-
nemer, dat aan het advies van Uwēn Raad de verzochte
aanzicht is geschonken en vermoedelijk may verweerd
worden, dat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat het
ontwerp algemeenen maatregel van bestuur, mede ten ge-
volge van dat advies, nog wijziging en aanvulling zal on-
dergaan.

In verband met het feit dat het oorspronkelijk vastge-
steld lidstatie (1 Januari 1938) waarop overeenkomstige af-
gepaste maatregel van bestuur in werking kon treden,
verloren wordt naar een later datum, is het nood-
zakelijk het lidstatie van inwerktraden der landwester-
krachten, waarvan het ontwerp momenteel in opzichte be-
handeling is, dienovereenkomstig te wijzigen.
Want dat lidstatie vermoedelijk 1 April 1938 zal zijn
doet daaromtrent op dit oogenblik officieel nog geen za-
kerheid bestaan, wordt stante deze verdragetere, Uwēn
Raad voorkeest tot artikel 3 van het aan de orde zij-
de ontwerp te doen intzen als volgt:

„Deze landwesterkrachten treden in werking op een ander
door den Gouverneur vast te stellen lidstatie.”
Aanwezen niemand meer het woord verdragt wordt
overgegaan tot de artikelenwijze behandeling van het
ontwerp.

Achtervolgders worden artikelen 1 & 2 zoals stant-
de de verdragetere gewijzigd de commissarē het initiele
en het ontwerp in zijn geheel zonder betredingszaken en
zonder hoofdelijk stemming aangenomen.

Hierna bedankt de Voorzitter den gezandte van het
Bestuur voor de verzochte inlichtingen en aanwezen in-
mend verder het woord verdragt en nita meer aan de or-
de is still de Voorzitter de verdragetere.

Verdragetere van Dinsdag den 18den Januari 1938.
des avonds om 8 uur.

AANWEZIG: de Heeren J. C. H. van der Meer, voorzitter,
J. W. J. van der Meer, L. de Vries, Scholten, ondervoorzitter,
J. H. Smeets, C. M. Winkel, M. P. J. van der BEEK,
C. W. J. Toussaint, L. de Vries, A. P. A. van Leeuwen,
van S. A. L. H. van der Meer, en David Capriles, loewer.

ALZIJNDE: de Heeren F. C. M. van der Dijk, ad-
ministrateur van financien, gezandte van het Bestuur,
en K. A. W. Bostelijn, loewer, Griffier van den Raad.
ALZIJNDE: de Heeren S. A. Steiner, K. R. M. van der Meer,
E. van der Meer, loewer.

De Voorzitter opent de verdragetere en onderwerpt aan
hate goedkeuring de notulen van de verdragetere van den
18den November 1937.
Aanwezen geen aanmerking op deze notulen worden
gemaakt, worden zij goedgekeurd.

Verzoeken door de Voorzitter mededeeling van de vol-
gende inkomsten stukken:
1. Aanzienlijk door den Gouverneur van een ontwerp-
Landwesterkrachten tot wijziging van de artikelen 2, 21, 22,
1828, 210, 2208, en 1828 van het Burgerlijk Wetboek voor
de Kolonie Curaçao (1927-1938-21);

2. Aanzienlijk door den Gouverneur van een ontwerp-
Landwesterkrachten tot wijziging van het Bestuur op de
inrichting en samenstelling van de Rechtelijke Macht in
de Kolonie Curaçao (1927-1938-22).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten beide
ontwerpen naar de Aldebeelden te verwijzen.

De een Gouvernements-gebeide 23 Januari 1938
No. 1056, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de
Gouverneur inderwijze het bepalen in artikel 82 der Cu-
ragoosche Statuutgeving den Administrateur van fin-
ancien gemachtigd heeft om de betredingszaken van den
Raad inzake de Landwesterkrachten tot voorloopige tijde-
lijke het pensioneringszaken van de bij de politie dienst-
doende militairē der landmachtgroepen in Curaçao en
hunnē wēdwan en wēzen der voor 1 Januari 1931 ge-
pensioneerde militairē van de landmachtgroepen in Cu-
rago, bij te wēzen en een tegevoerde stem uit te brengen.

De Voorzitter heeft den heer Van der Dijk gemach-
telijk van het Bestuur welkom in de verdragetere en
zegt, dat de Raad met betredingszaken zal intzen naar
de inlichtingen die hij zal willen verstrekken.

Verzoeken stelt de Voorzitter aan de orde van beba-
delijk het ontwerp Landwesterkrachten tot voorloopige tijde-
lijke het pensioneringszaken van de bij de politie dienst-
doende militairē der landmachtgroepen in Curaçao en

NOTULEN.

No. 13.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering op Dinsdag 8 Februari 1938,
des avonds om 8 uur.

AANWEZIG: de heeren *Jossy C. Henriquez*, Voorzitter, *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, Onder-voorzitter, *Ernesto C. Martijn*, *J. H. Sprockel*, *A. P. A. van Leeuwen*, *Mr. P. J. J. van den Biesen* en *David Capriles* leden, alsmede de waarnemend Griffier *Joh. van Toorn Jr.*

AFWEZIG: de heeren *C. N. Winkel*, *C. W. J. Jonckheer*, *J. de J. Arends*, *S. A. L. Maduro*, *S. A. Senior* en *R. R. Muskus*.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt mede, dat aangezien de notulen van de vergaderingen van 17 December en 28 December 1937 en van 18 Januari 1938 nog niet in druk zijn verschenen, deze op de eerstvolgende vergadering ter goedkeuring zullen worden voorgelegd.

Vervolgens doet de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1°. Aanbieding door den Gouverneur van het Wetsontwerp tot goedkeuring van het Verdrag van 23 September 1936 nopens het gebruik van den radio-omroep in het belang van den vrede (1937—1938-23);

met verzoek hieromtrent advies uit te brengen.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit stuk naar de Afdeelingen te verwijzen.

2°. Kennisgeving van den Gouverneur dat hij heeft vastgesteld de landsverordening tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienstdoende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao.

Dit stuk wordt op voorstel van den Voorzitter voor kennisgeving aangenomen.

3°. Schrijven van de N.V. Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij dd. 25 Januari 1938 inzake het aanhangige voorstel tot wijziging van de Inkomstenbelastingverordening 1906.

Na voorlezing wordt besloten dit stuk met de bijlagen naar de Afdeelingen te verwijzen.

Aangezien niemand het woord verlangt en niets meer aan de orde is sluit de Voorzitter de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Vergadering op Dinsdag 8 Februari 1938
des avonds om 8 uur.

AANWEZIG: de heeren Jozef C. Heerling, Voorzitter, J. W. J. van der Ende, Schoutburg, Onder-voorzitter, Evertus C. Marjot, A. H. Spöckel, A. P. A. van Leeuwen, Mr. F. A. J. van den Boven en David Capria leden, alsmede de waarnemend Griffier Jek van Toorn jr.

AFWEZIG: de heeren G. N. Winkel, C. W. A. Joubert, J. de A. A. van der A. J. Meester, S. A. Smit en R. R. Meester.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt mede, dat aangezien de notulen van de vergaderingen van 17 December en 28 December 1937 en van 18 Januari 1938 nog niet in druk zijn verschenen, deze op de eerstvolgende vergadering ter goedkeuring zullen worden voorgelezen.

Verder wordt de Voorzitter mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1. Aankomende door den Gouverneur van het West-Indisch gebied ter goedkeuring van het Verdrag van 23 September 1936 namens het gebied van den tusschen-tropen in het belang van den vrede (1937-1938-37).

met verzoek hiertoe advies uit te brengen.
Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit stuk naar de Afdelingen te verwijzen.

2. Kennisgeving van den Gouverneur dat hij heeft vastgesteld de landverordening tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de laatste diensthoofde militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hante weduwen en wezen en de weduwen en wezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao.

Dit stuk wordt op voorstel van den Voorzitter voor kennisgeving aangenomen.

3. Schrijven van de N.V. Curaçasche Petroleum Industrie Maatschappij dd. 25 Januari 1938 inzake het aanvankelijke voorstel tot wijziging van de Inkomstenbelastingverordening 1936.

Na voorlezing wordt besloten dit stuk met de bijlagen naar de Afdelingen te verwijzen.

Aangezien niemand het woord verlangt en niets meer aan de orde is zint de Voorzitter de vergadering

NOTULEN.

No. 14.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

Vergadering van Vrijdag den 25sten Februari
1938, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *A. P. A. van Leeuwen*, *J. de J. Arends*, *S. A. Senior*, *C. W. J. Jonckheer*, *S. A. L. Maduro*, *David Capriles*, *J. H. Sprockel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen* en *Ernesto C. Martijn*, leden, en *R. F. W. Boskaljon*, fung. Griffier.

ZOOMEDE: de heer *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van fianacien, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *C. N. Winkel* en *R. R. Muskus*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de ontworpen notulen van de vergaderingen van den 17den en den 28n December 1937, den 18den Januari en den 8sten Februari 1938.

Aangezien niemand eenige aanmerking op deze notulen maakt, worden zij goedgekeurd.

De Voorzitter doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1°. een verzoekschrift dd. 21 Februari 1938 van de *Lago Oil & Transport Company, Limited* op Aruba, luidende:

Wij hebben met belangstelling kennis genomen van het Voorloopig Verslag No. 4, vastgesteld te Curaçao op den 8sten December 1937, bevattende de besprekingen aangaande de Landsverordening tot wijziging van de „Inkomstenbelastingverordening 1906”, speciaal betreffende de inkomstenbelasting van oliemaatschappijen. Uit de beweringen van eenige leden blijkt, dat de meeningen, die op de vergadering zijn geopperd, eenigszins afwijken van de feiten en, hoewel wij hier niet in bijzonderheden omtrent al deze opvattingen wenschen te treden, zouden wij toch gaarne Uwe aandacht op het volgende willen vestigen.

Eenige Uwer leden schijnen den indruk te hebben als zoude de *Lago* volkomen tevreden zijn geweest met de aanslagen, zooals die in het verleden zijn opgelegd, en wel omdat wij niet voor vermindering dier aanslagen in hooger beroep zijn gegaan. De juiste toedracht van zaken is evenwel, dat wij sedert 1933 ieder jaar uitvoerige besprekingen met de gouvernements ambtenaren hebben gevoerd, waarbij wij onze bezwaren naar voren hebben ge-

bracht tegen wat wij te hooge inkomstenbelastingaanslagen noemen, en ten einde ons standpunt uit te leggen hebben wij verschillende deskundigen uit New York laten komen om deze aangelegenheid met de gouvernements ambtenaren te bespreken. De resultaten dezer discussies waren in het geheel niet bevredigend voor de maatschappij, doch wij achtten het niet doenlijk in deze zaak op de bij de wet voorgeschreven wijze in appel te gaan, omdat dit veel tijd en geld eischt, terwijl de opvattingen van deskundigen omtrent dit zeer ingewikkeld onderwerp verre van unaniem zijn.

Sommige leden waren ook de meening toegedaan, dat, gezien het oliebedrijf zeer gevaarlijk is, de winsten betrekkelijk hoog moeten zijn. Naar onze meening is het echter een bekend feit, dat het oliebedrijf geen gevaarlijke onderneming is, hetgeen immers blijkt uit het verloop der geschiedenis van ons bedrijf, en dat raffinaderijen, onverschillig waar te wereld, gebouwd en geëxploiteerd worden met de verwachtingen van het maken van een winst van 6% tot 8% op het belegde kapitaal. Met andere woorden, het oliebedrijf verschilt in dit opzicht niet van eenige andere soort industriële onderneming, welke een winst als bovengenoemd over een lange spanne tijds redelijk en voldoende acht. De voorgestelde belastbare winst van f 0,95 per ton, zooals door het Bestuur wordt aanbevolen, zou een winst op ons belegd kapitaal van tusschen 11% en 12% vertegenwoordigen, hetgeen aanzienlijk meer is dan de hier boven genoemde winst. Daarom mag het voorstel van het Bestuur eerder aan den hoogen kant dan aan den langen kant, zooals gedurende de behandeling werd beweerd, genoemd worden.

Verder meenden eenige leden, dat loonen en winsten direct met elkander in verband zouden staan en dat een lagere loonschaal een hogere winst zou aantoonen. In algemeenen zin kan echter beweerd worden, dat, tenzij raffinaderijen precies dezelfde installaties hebben, dezelfde ruwe oliesoorten verwerken en dezelfde producten fabriceren, er geen direct verband bestaat tusschen de loonschaal en de door de ondernemingen gemaakt winsten. De raffinaderij op Curaçao en die op Aruba zijn in geen dier opzichten identiek, en er kan dus geen vergelijking getrokken worden wat betreft deze factoren.

Van den invloed van devaluaties en van veranderingen der olieprijsen werd gedurende de behandeling eveneens gewag gemaakt. Wij meenen echter, dat deze geen overwegingsfactoren kunnen zijn wanneer het gaat om het bepalen van een vaste belasting. Met andere woorden, de vaste belasting vrijwaart het Gouvernement tegen schommelingen in zaken.

Wij mogen U beleefd verzoeken bij de verdere behandeling van het ontwerp het bovenstaande in overweging te willen nemen.

Met de meeste hoogachting, verblijven wij,

LAGO OIL & TRANSPORT COMPANY, LIMITED.

(get.) L. G. SMITH.

Resident Director & General Manager.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit verzoekschrift voor kennisgeving aan te nemen.

2°. een verzoekschrift dd. 25 Februari 1938 van de N.V. Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, luidende:

In de Memorie van Antwoord in zake de ontwerp wijziging Inkomstenbelasting Verordening 1906 zijn de woorden „ruwe aardolie” vervangen door het woord „aardolie” alleen.

Ondergeteekende heeft de eer Uwe aandacht te vestigen op het feit, dat, terwijl de terminologie in de olie-industrie aan het woord „aardolie” dezelfde beteekenis toekent als aan de combinatie „ruwe aardolie” taalkundigen in bestaande woordenboeken tegenstrijdige en vaak onjuiste verklaringen geven van wat aardolie is. Dit kan waarschijnlijk toegeschreven worden aan het feit, dat de olie-industrie nog jong is en taalgeleerden zich onvoldoende op de hoogte hebben gesteld van gebruiken en technische termen.

Waar de opzet van deze ontwerp-verordening is de fiscale relaties tusschen het Gouvernement van Curaçao en de oliemaatschappijen op dusdanige wijze te regelen, dat verschil van meening zooveel mogelijk uitgesloten is, zou het te betreuren zijn, indien er nu een mogelijkheid geschapen werd, dat de bewoording later anders geïnterpreteerd zou worden dan nu de bedoeling is en ondergeteekende heeft daarom de eer Uwen Raad te verzoeken een kleine wijziging aan te brengen door terug te keeren tot de uitdrukking „ruwe aardolie”, of te verklaren, dat fuelolie en andere producten niet gerangschikt worden onder de benaming „aardolie”, voor zoover het de onderhavige verordening betreft.

Ondergeteekende heeft voorts de eer U een copie te zenden van zijn schrijven aan Zijne Excellentie den Gouverneur van 22 dezer.

Hoogachtend,

(get.) D. Van Nijmegen Schonegevel.

Directeur N.V. Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten bij de behandeling van het ontwerp tot wijziging van de Inkomstenbelasting Verordening 1906 op dit verzoekschrift terug te komen.

3°. eene gouvernements depeche dd. 24 Februari 1938 No. 11669, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge het bepaalde in artikel 89 der Curaçaosche Staatsregeling den Administrateur van financiën heeft gemachtigd om de beraadslagingen van den Raad in zake de ontwerp landsverordening tot wijziging van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. 1932 No. 28) bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, welke hij zal meenen te moeten verstrekken.

4°. eene mededeeling van den Gouverneur dd. 18 Februari 1938, dat Zijne Excellentie, zoodanig als het ontwerp door den Kolonialen Raad is gewijzigd, de Landsverordening houdende pensioenregeling voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen heeft vastgesteld.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze mededeeling voor kennisgeving aan te nemen.

Vervolgens stelt de *Voorzitter* aan de orde:

de ontwerp Landsverordening tot wijziging van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. 1932 No. 28) (1937-1938-4) en opent de algemeene beraadslagingen.

De heer *Jonckheer* verkrijgt hierbij het woord en houdt de volgende rede:

Mijnheer de *Voorzitter*;

De regeling der inkomstenbelasting, die de in dit Gebiedsdeel gevestigde olie-maatschappijen in het vervolg zullen moeten betalen, is een m.i. te belangrijk onderwerp, om mijn stem niet nader te motiveeren.

In de allereerste plaats zou ik willen opmerken, dat de onderwerpelijke wijziging feitelijk een regeling omvat, die niet thuis hoort in het kader eener inkomstenbelasting. Ik zal hier evenwel niet dieper op ingaan, omdat tegenover dit *theoretisch* bezwaar tegen het onderhavige voorstel groote *practische* bezwaren bestaan tegen de thans geldende regeling. Deze *practische* bezwaren, die ik ongetwijfeld als algemeen bekend mag veronderstellen, zijn voor mij voldoende gewichtig om over een *theoretisch* bezwaar tegen het ontwerp in behandeling heen te stappen.

Bij de verdere bestudeering van dit ontwerp hebben bij mij twee overwegingen een hoofdrol gespeeld. Eenerzijds n.l., dat de belangen van 's Lands Kas behoorlijk in acht moeten worden genomen, en anderzijds, dat ook met de belangen der betrokken olie-maatschappijen zooveel mogelijk rekening dient te worden gehouden. Deze laatste overweging, Mijnheer de *Voorzitter*, ligt m.i. voor de hand, aangezien het een onomstootelijk vaststaand feit is, dat dit Gebiedsdeel zijn geheele welvaart uitsluitend en alleen te danken heeft aan de hier gevestigde olie-maatschappijen. Bij eene beschouwing der onderwerpelijke materie mag ook niet uit het oog verloren worden, dat — zooals terecht in de Memorie van Antwoord is opgemerkt — dit Gebiedsdeel door niet te hooge belastingen een aantrekkelijk bedrijfscentrum moet blijven.

Ik ben mij er van bewust, dat met het voorgaande hoogstwaarschijnlijk niet alle, maar dan toch wel enkele zeer voorname factoren genoemd zijn, waarmede in casu rekening moet worden gehouden.

Wat betreft de belangen van 's Lands Kas, vernemen ik, dat deze gewaarborgd zijn door het onderhavige ontwerp. Het totaalbedrag immers, dat de olie-maatschappijen volgens deze nieuwe regeling zullen moeten opbrengen, blijft, bij gelijke productie, gelijk aan het totaal van het vorige belastingjaar. Op grond van de aan den Raad verstrekte gegevens omtrent de vermoedelijke productie gedurende de eerstkomende jaren, mag zelfs redelijkerwijze aangenomen worden, dat de totaalopbrengst in die eerstvolgende jaren zal stijgen.

Of echter het onderhavige ontwerp redelijkerwijs re-

kening houdt met de belangen der betrokken olie-maatschappijen is helaas tot nu toe een vraag, die niet tot mijn voldoening is beantwoord. Men zegt wel, dat de waarheid voortkomt uit een botsing der meeningen, doch ik vrees dat het gezegde in dit geval niet bijzonder toepasselijk is.

Aan de eene zijde immers staat de bewering der Curaçaosche Petroleum Industrie Mij., dat zij enkele jaren geleden eene overeenkomst zou hebben aangegaan met het Bestuur van Curaçao, om een zgn. „achterstand” over enkele jaren in te halen, zoodat in het totaalbedrag der door de olie-maatschappijen opgebrachte belastingen ad ongeveer f 1.250.000.— een bepaald bedrag aan achterstand is begrepen. Indien waar, dan is ook het standpunt der C.P.I.M. juist, dat de voorgestelde heffing van f 0,95 per ton uitgevoerde verwerkte aardolie onbillijk zou zijn, aangezien deze heffing de evengenoemde totaalopbrengst thans wettelijk zal vastleggen. M. a. w. de zgn. achterstand zou nu daardoor omgezet en vastgelegd worden als te betalen belasting. Dit zou inderdaad slechts als een ongemotiveerde belastingverhoging voor een bepaalde groep beschouwd moeten worden.

Anderzijds echter staat het betoog van het Bestuur, dat de getroffen regeling geenszins beschouwd kan worden als eene overeenkomst. Een overeenkomst immers t.a.v. de door de C.P.I.M. te betalen belasting zou in strijd zijn geweest met art. 170 van het toentertijd geldende Regeerings-Reglement. Ook kan het desbetreffende betoog van het Bestuur niet anders beschouwd worden dan als eene ontkenning der bewering, dat in het totaalbedrag van f 1.250.000.— een zgn. „achterstand” begrepen zou zijn.

Mijnheer de Voorzitter Voor wat betreft de bewering, dat de C.P.I.M. een overeenkomst zou hebben aangegaan met het Bestuur van Curaçao, moet ik voorshands het standpunt van het Bestuur als juist beschouwen. Ik acht mij gerechtigd, om — zonder overtuigend bewijs daarvoor — á priori aan te nemen, dat het toenmalig Bestuur van Curaçao eene overeenkomst zou hebben aangegaan, die in strijd zou zijn geweest met art. 170 van het in dien tijd geldende Regeerings-Reglement. Ik moet dus ook ieder beroep op de gepretendeerde overeenkomst verwerpen, waaronder ook indirect valt de stelling, dat de te verwachten productie van 1938 en niet die van 1936 als grondslag moet worden genomen voor de berekening der heffing. Die stelling is immers gebaseerd op de bewering, dat de gepretendeerde overeenkomst zou aflopen met het belastingjaar 1938/39, zoodat eene heffing op nieuwen grondslag billijkheidshalve zou moeten beginnen per belastingjaar 1939/40, waardoor de productie van 1938 als basis zou moeten worden genomen. Consequent blijvende, kan ik deze bewering en stelling dus niet aanvaarden.

Een andere stelling is, dat de C.P.I.M. niet f 0,95, maar slechts f 0,50 winst maakt per ton verwerkte aardolie. Bij gebreke van overtuigend bewijs voor deze bewering, acht ik mij gerechtigd de berekening van het Bestuur en van de deskundigen van onzen fiscus als de juiste te beschouwen. Zelfstandig kan ik immers geen berekening maken, omdat ik te dezer zake niet deskundig ben. De opgave van de C.P.I.M. is die van een directe belanghebbende en, alhoewel gezegd kan worden dat het Bestuur in deze kwestie eveneens in zekeren zin belanghebbende is, meen ik dus toch de opgave van het Bestuur te moeten aanvaarden, aangezien 's Lands belang tenslotte in ieder geval primair is.

Mijnheer de Voorzitter. De kwestie van den aanslag in de inkomstenbelasting van olie-maatschappijen, die een onderdeel vormen van wereldconcerns, is uit den aard der zaak, zooals meermalen duidelijk gebleken is, een heele

moeilijke. Niettegenstaande het theoretische bezwaar, waarover ik het in het begin had, wil ik dus mijn medewerking verleenen aan dit ontwerp, dat de taak van den fiscus aanmerkelijk zal verlichten. Dit voor wat betreft het beginsel, dat ten grondslag ligt aan het ontwerp. Uit mijn betoog zal het evenwel duidelijk zijn, dat mijn medewerking aan de vaststelling der voorgestelde heffing van f 0,95 per ton niet met enthousiasme wordt bejensend. Slechts door toepassing van eenige algemeene beginselen op hetgeen uit de gewisselde stukken gebleken is, heb ik mijzelf a.h.w. kunnen overhalen geen bezwaren in te brengen tegen de voorgestelde heffing.

Het zou mij inderdaad spijten indien de onderhavige regeling de belangen der in dit Gebiedsdeel gevestigde olie-maatschappijen op eenigelei wijze ernstig zou benadeelen. Onder de door mij gereateerde omstandigheden kan ik mij echter slechts verantwoord achten door mijn stem aan het voorstel in behandeling te geven.

Aangezien niemand meer het woord verlangt, gaat de Voorzitter over tot de artikelgewijze behandeling van het ontwerp, en vraagt of de geachte gemachtigde van het Bestuur, naar aanleiding van den zoo juist voorgelezen brief van de C.P.I.M., een en ander wenscht te zeggen.

De heer Van der Drift, gemachtigde van het Bestuur, verkrijgt het woord en bedankt in de eerste plaats den Voorzitter voor de tot hem gerichte woorden van welkom in deze vergadering.

Verder zegt spreker, dat uit de met den Raad gewisselde stukken is gebleken, dat het bij den Raad, voor de al dan niet aanneming van het ontwerp in behandeling een punt van overweging uitmaakt of voor de berekening van de belasting andere stoffen, dan die welke thans in de regeling zijn betrokken, door den fiscus in de berekening zullen worden begrepen.

Naar aanleiding hiervan verklaart spreker, dat de berekening in de toekomst op dezelfde wijze gemaakt zal worden als die, welke geleid heeft tot de berekening, welke ten grondslag heeft gelegen aan het bedrag in het onderhavige ontwerp genoemd. Slechts die stoffen, welke in het cijfer van 16.500.000 ton zijn begrepen zullen in aanmerking worden genomen en niet in aanmerking zullen komen die stoffen, welke ook thans buiten aanmerking zijn gelaten. Ten aanzien van stoffen, welke in het verleden niet zijn gebezigd en voor het eerst zouden worden ingevoerd na het tot stand komen van het ontwerp in behandeling, zal stuk voor stuk worden nagegaan of zij door aard en bestemming onder de eerste dan wel onder de andere groep zijn te rangschikken.

De heer Senior verzoekt hoofdelijk stemming over het ontwerp en voert als motief voor zijn verzoek aan, dat noch uit den brief van de C.P.I.M., noch uit dien van de Lago, noch uit de Nota naar aanleiding van het Eindverslag hij de overtuiging heeft gekregen, dat een bedrag van f 0,95 per ton een billijke berekening is, zoodat hij de zaak liever wil laten zooals zij thans is tot dat meer zekerheid hierover is verkregen.

De Voorzitter zegt met voldoening uit de Memorie van antwoord kennis genomen te hebben, dat het Bestuur de argumenten van meerdere leden uit het Voorloopig Verslag, strekkende tot verhoging van het winstcijfer op verwerkte ruwe olie tot f 1.15 per ton, op afdoende wijze heeft weerlegd, zoodat hij steeds bij zijn overtuiging blijft, dat eene verhoging van dat winstcijfer ongemotiveerd is. Naar sprekers meening is het wetgevend lichaam niet de aangewezen instantie om de juistheid van de aanslagen voor de inkomstenbelasting te beoordeelen. Deze taak komt

den fiscus toe, die daarvoor over de noodige deskundigen beschikt en naar sprekers meening zal de Raad zich op een zeer gevaarlijk terrein begeven wanneer hij met de door den fiscus verstrekte cijfers geen rekening houdt. Men kan al of niet accoord gaan met het principe neergelegd in dit ontwerp, maar welke regeling ook, die getroffen wordt, moet als basis hebben cijfers door den fiscus verstrekt, tenzij de onjuistheid van die cijfers kan worden bewezen.

In de Memorie van Antwoord verklaart het Bestuur zelf, dat de belastbare winst bij olieondernemingen niet met absolute zekerheid vast te stellen is door den fiscus. Laat staan door het wetgevend lichaam. Zeer terecht wijst het Bestuur op de bestaande wettelijke bepalingen, waar bij buitenlandsche ondernemingen op de volle winst betalen, terwijl de alhier gevestigden op de uitgekeerde dividenden, waaruit dus vanzelf volgt, dat een winstbepaling gebaseerd op het bedrag betaald door de buitenlandsche groep alleen, niets minder beteekent dan het breken met een principe in onze wet, die zijn steun vindt in de Nederlandsche wetgeving.

Waar alle nadere hier gevestigde ondernemingen vallen buiten deze regeling, die slechts bedoeld is voor het oliebedrijf, gezien de groote moeilijkheden verbonden aan het vaststellen van een juist aanslag der inkomstenbelasting, zal eene wijziging als voren bedoeld terecht worden beschouwd als eene actie tegen de hier gevestigde oliebedrijven, wat zeker nooit in de bedoeling der afdelingen heeft gelegen.

Het doet spreker groot genoeg zien, dat geen amendementen zijn ingediend tegen het voorstel van het Be-

stuur en hij hoopt dan ook dat het ontwerp zonder verdere wijzigingen zal worden goedgekeurd.

Ten aanzien van de mededeeling van den geachten gemachtigde van het Bestuur gelooft spreker, dat de vergadering zich met het standpunt van het Bestuur zal kunnen vereenigen en dat alle partijen genoeg kunnen nemen met de berekening van den grondslag voor den aanslag in de inkomstenbelasting.

Artikel 1, zooals gewijzigd bij Nadere Nota van wijzigingen, artikel 2, het intitule de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden thans in stemming gebracht en aangenomen met tien stemmen tegen een stem.

Tegen stemt de heer *Senior*; vóór de andere heeren.

De *Voorzitter* stelt nu aan de orde:

de ontwerp Landsverordening tot wijziging van de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a en 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao; (1937-1938-21) en opent de algemeene beraadslaging.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 tot en met 9, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* bedankt den gemachtigde van het Bestuur voor de door hem verstrekte inlichtingen en aangezien niets meer aan de orde is, sluit hij de vergadering.

NOTULEN.

No. 15.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Dinsdag den 15den Maart 1938,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter;

VOORTS: de heeren *David Capriles*, *C. W. J. Jonckheer*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. Senior* en *S. A. L. Maduro*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, wd. *Griffier*.

AFWEZIG: de heeren *Jossy C. Henriquez*, voorzitter, *R. R. Muskus*, *J. H. Sprockel*, *J. de J. Arends*, *C. N. Winkel*, en *Ernesto E. Martijn*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige vergadering nog niet in druk zijn verschenen en dat zij in een volgende vergadering aan de goedkeuring van den Raad zullen worden onderworpen.

De Voorzitter doet vervolgens mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1°. Aanbieding door den Gouverneur van de ontwerp-landsverordening tot wijziging der landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtroepen in Curaçao (P. B. 1938 No. 7) (1937—1938-26).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen.

2°. mededeeling van den Gouverneur dd. 1 Maart 1938 van de vaststelling van de landsverordening tot wijziging van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. 1932 No. 28);

3°. mededeeling van den Gouverneur dd. 1 Maart 1938

van de vaststelling van de landsverordening tot wijziging van de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a en 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao;

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de sub 2°. en 3°. bedoelde mededeelingen voor kennisgeving aan te nemen.

4°. een verzoekschrift dd. 12 Maart 1938 door den heer *L. O. Lampe* aan de Staten gericht, waarin deze verzoekt in aanmerking te mogen komen voor de betrekking van griffier der Staten;

5°. een verzoekschrift dd. 14 Maart 1938 van den heer *P. T. S. Krafft*, gepensionneerd Postdirecteur van Curaçao, waarin deze den Gouverneur en den Raad verzoekt de in de op 1 Januari 1938 in werking getreden pensioenverordening gemaakte restrictie ten aanzien van de reeds gepensioneerde hogere ambtenaren in te trekken en ook hen, voor zoover zij daarop aanspraak kunnen doen gelden, in het verhoogde maximum-pensioen te doen deelen.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten deze twee verzoekschriften te stellen in handen van de commissie voor de verzoekschriften.

Thans stelt de Voorzitter aan de orde:

het verzoek van den Gouverneur aan den Raad om advies uit te brengen omtrent het wetsontwerp tot goedkeuring van het Verdrag van 23 September 1936 nopens het gebruik van den radio-omroep in het belang van den vrede; (1937—1938-23).

De Raad besluit om den Gouverneur te adviseeren, dat er geen bezwaren zijn tegen vorenbedoeld wetsontwerp.

Aangezien niets meer aan de orde is en niemand het woord verlangt, sluit de Voorzitter de vergadering.

... van de Raad ...

... van de Raad ...

ONTWORPEN-NOTULEN

1. Voorstel van den Gouverneur van de landstreek ...

2. Mededeling van den Gouverneur ...

... van de Raad ...

... van de Raad ...

NOTULEN.

No. 16.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Dinsdag den 22sten Maart 1938 .
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. de J. Arends*, *C. W. J. Jonckheer*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *David Capriles*, *J. H. Sprockel*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen* en *S. A. L. Maduro*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, wd. Griffier.

AFWEZIG: de heeren *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus* en *Ernesto C. Martijn*, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de beide vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen en dat zij in een volgende vergadering aan de goedkeuring van den Raad zullen worden onderworpen.

De Voorzitter doet hierop mededeeling van een ingekomen verzoekschrift van den heer *C. C. C. Meriba* te Paramaribo, waarin deze verzoekt in aanmerking te worden gebracht voor eene benoeming tot griffier van de Staten.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit verzoekschrift in handen van de commissie voor de verzoekschriften te stellen.

Hierna verkrijgt de heer *Van den Biesen* het woord en

stelt namens de commissie voor de verzoekschriften voor om zoowel de in de vorige vergadering voorgelezen verzoekschriften van de heeren *P. T. S. Krafft*, en *L. O. Lampe* als het heden ingekomen verzoekschrift van den heer *Meriba* in handen te stellen van de Staten.
Aldus besloten.

De Voorzitter bedankt de commissie voor het door haar uitgebracht advies.

Thans stelt de Voorzitter aan de orde:

de ontwerp-landsverordening tot wijziging der landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B. 1938 No. 7) (1937—1938-26).

Algemeene beraadslagingen worden geopend.

Aangezien niemand daarbij het woord verlangt, gaat de Voorzitter over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Artikelen I en II, het intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aangezien niets meer aan de orde is sluit de Voorzitter de vergadering.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALE RAAD

stelt namens de commissie voor de verzoekschriften voor om zoowel de in de vorige vergadering voorgedragen verzoekschriften van de heeren P. T. S. Kuyff en A. O. Lam- pe als het hebben ingekomen verzoekschrift van den heer Merdon in handen te stellen van de Staten.

De Voorzitter beaamt de commissie voor het door haar uitgebracht advies.

Tevens stelt de Voorzitter aan de orde:

de ontwerp-landsverordening tot wijziging der landsverordening van den 28n Januari 1938 tot coördinatie te- zamen der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst- doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en de andere landen en wettens en de wettens en wettens der- voor 1 Januari 1937 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B. 1938 No. 7) (1937-1938-26).

Algemeene betragtelingen worden geopend. Aankeken niemand daarbij het woord verlan- gende. De Voorzitter over tot de artikelwijze behandeling van het ontwerp.

Artikel 1 en II, het initiale, de considerans en het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens zonder betragteling en zonder hoordebatte stemmingsaan- vragen.

Aangezien niets meer aan de orde is sluit de Voorzitter de vergadering.

Vergadering van Dinsdag den 22sten Maart 1938
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer Jozep C. Hartog, voor- zitter.

VOORTS: de heeren J. W. A. van der Lande, Schot- borgh, onbevooroorlijd, J. de Vries, C. W. A. Jank- keet, Mr. P. J. van den Biess, David Geyl, J. H. Spoorck, S. A. Zwaen, A. P. A. van Leeuwen en S. A. J. Nieuwe, leden, benevens de heer K. F. W. Boshuizen, wt- gelijkt.

AFWEEZIG: de heeren C. N. Winkel, R. R. Winkels en Ernesto C. Martijn, leden.

De Voorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de beide vorige vergaderingen nog niet in druk zijn verschenen en dat zij in een volgende verga- dering aan de goedkeuring van den Raad zullen worden on- derworpen.

De Voorzitter doet hierop mededeeling van een inge- komen verzoekschrift van den heer C. C. Merdon te- zamen met de verzoeken in samenvatting te wor- den geacht voor een benoeming tot lid van de Staten.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit ver- zoekschrift in handen van de commissie voor de verzoek- schriftten te stellen.

Hierop verkijft de heer Van den Biess het woord en

NOTULEN.

No. 17

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering van Dinsdag den 29sten Maart 1938
des avonds te 8½ uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. H. Sprockel*, *J. de J. Arends*, *David Capriles*, *A. P. A. van Leeuwen*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *C. W. J. Jonckheer* en *Ernesto C. Martijn*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, wnd. Griffier.

ZOMEDE: de heeren *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van Financien, *Mr. F. A. Jas* Procureur-Generaal, en *Ir. J. D. A. M. ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus*, *S. A. L. Maduro* en *S. A. Senior*, leden, de eerst en laatstgenoemde wegens afwezigheid van het eiland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan de goedkeuring der leden de ontworpen notulen van de vergaderingen van 25 Februari, 15 en 22 Maart 1938.

Aangezien niemand eenige aanmerking op deze notulen heeft te maken, worden zij goedgekeurd.

De Voorzitter doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1°. een brief dd. 25 Maart 1938 van den heer *S. A. Senior*, luidende:

Geachte medeleden:

Genoodzaakt het eiland a.s. Zondag, 27 dezer, voor korten tijd te verlaten, spijt het mij ten zeerste dat ik daardoor verhinderd zal zijn bij de twee laatste vergaderingen van Uw college tegenwoordig te zijn.

Ik veroorloof mij aldus bij deze de vrijheid, van U allen afscheid te nemen in de hoop dat bij mijn terugkeer binnenkort, ik ieder van U in beste gezondheid zal ontmoeten.

Ik wensch U nog de verzekering te geven, dat de jaren, die ik het voorrecht had in den Kolonialen Raad zitting te nemen en met U op zulke behaaglijke wijze de ons allen zoo dierbare belangen dezès Gebiedsdeels naar mijn beste vermogen te behartigen, bij mij in aangename gedachtenis zullen blijven.

Aan degenen mijner mede-leden, die plaats in de nieuwe Staten zullen nemen, wensch ik tevens het beste succes toe in de verdere vervulling hunner belangrijke taak.

Na hartelijke groeten en beste wenschen,

van U Edelen achtbaren,

de dw. dienaar,

(get.) S. A. SENIOR

De Voorzitter wenscht den heer *Senior* eene voorspoedige reis toe en spreekt de hoop uit den heer *Senior* spoedig in goeden welstand terug te mogen zien.

2°. eene gouvernements-depeche dd. 29 Maart 1938 no. 13569, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge het bepaalde in artikel 89 der Curaçaosche Staatsregeling den Administrateur van Financien, den Procureur-Generaal en den Directeur van Openbare Werken gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad in zake het ontwerp der 1e Suppletoire Begrooting 1938 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Voorzitter heet de gemachtigden van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, welke zij zullen meenen te moeten verstrekken.

Vervolgens stelt de Voorzitter aan de orde:

„het ontwerp eener wijziging der Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1938 (1o Suppletoire Begrooting 1938)” en opent de algemeene beraadslagingen.

De heer *Sprockel* verkrijgt het woord en houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter,

Gaarne wil ik van de door U aangeboden gelegenheid gebruik maken om op deze voorlaatste bijeenkomst van den Kolonialen Raad, en wel naar aanleiding van de Nota naar aanleiding van het Eindverslag op de 1e Suppletoire Begrooting 1938, eenige opmerkingen te maken.

Het Bestuur is doende maatregelen te treffen om de vorming van een kleinen boerenstand daadwerkelijk te steunen en te bevorderen. Met raad en daad wil het Bestuur de kleine lieden, die het van den landbouw moeten hebben, bijstaan. Een praktisch onderlegde deskundige is reeds ter plaatse aangekomen. Kredieten zullen heden toegestaan worden om de handen aan den arbeid te kunnen slaan. Mijnheer de Voorzitter, ik juich deze plannen toe. Ik hoop van harte, dat deze pogingen met succes bekroond mogen worden. De kleine man uit de koeboer trekt hoe langer hoe meer naar de stad. De landbouw, die ook behoort tot een van de bestaansmiddelen voor Curaçao, heeft toch al weinig aantrekkelijks in dit droge klimaat, waar de profijt van het bedrijf dikwijls uiterst gering zijn. Toch moet men voorkomen, dat de bevolking vervreemd zal worden van het landbouwbedrijf, dat men er ten slotte op meer gaat zien als iets minderwaardigs. Dit oeroude gezonde bedrijf, dat ouder is dan de olieindustrie en deze industrie op Curaçao zeker zal overleven, moet juist hier-

om in eere gehouden worden. Trouwens de producten van dit bedrijf zullen, gezien den voordeeligen economischen toestand van de bevolking van de stad, tegen goeden prijs aan den man te brengen zijn.

Mijnheer de *Voorzitter*, is de bevordering van den landbouw op Curaçao van groot belang, ook met het oog op de toekomst, op ons zustereiland Bonaire met zijn geringe bestaansmogelijkheden voor de bevolking zijn pogingen in dezelfde richting zeer gerechtvaardigd, ja, zeer aan te bevelen.

Op Curaçao kan tegenwoordig iedere arbeider gemakkelijk werk krijgen. Op Bonaire trekken mannen en jongelieden weg om elders werk te zoeken. De economische toestand is daar treurig. Indien de mogelijkheid zou bestaan om tuinbouw producten van Bonaire op Curaçao op de markt te brengen, dan geloof ik, dat de pogingen om den landbouw te steunen en te bevorderen op Bonaire meer kans van slagen hebben dan op Curaçao.

Afgezien dus van het resultaat, dat de proefnemingen op Curaçao zullen geven, verdient het, dunkt me, aanbeveling zoo spoedig mogelijk een dergelijke proef op Bonaire te nemen. Gaarne wil ik het Bestuur in overweging geven zijn aandacht te richten op deze mogelijkheid.

Mijnheer de *Voorzitter*, ik lees in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag, naar aanleiding van eenige opmerkingen in het Eindverslag gemaakt, dat de bezwaren van het Bestuur zich in hoofdzaak richten tegen het houden van meer geiten, schapen en ezels dan door het huurcontract is toegestaan. Aangaande het houden van meer koeien wil het Bestuur zich gaarne beraden. Dit is de eerste stap in de goede richting, Mijnheer de *Voorzitter*. Ik vertrouw, dat na rijp beraad het Bestuur zal inzien, dat, mits de huurgrond vruchtbaar en waterrijk is, daarop zeker meer koeien kunnen gehouden worden. Het Bestuur ziet nog steeds groote bezwaren tegen het gebonden houden van vee op gouvernementsgrond. In den drogen tijd zal het zeer moeilijk zijn, zegt de nota op het Eindverslag, aangezien de dieren onophoudelijk van plaats zullen moeten worden verwisseld. Ik weet niet, of deze laatste zinsede ingegeven is door medelijden voor de gebonden dieren of voor den eigenaar, die er zooveel werk mee heeft. Maar ik weet wel, dat vele arme lieden door deze tegemoetkoming zeer geholpen zullen worden. De geit treedt in de plaats van de koe voor den armen buitenman. Zij is een nuttig bezit, zij is een uitkomst in tijden van ziekte, van nood. Voor het tusschenvoorstel om de geiten gebonden te mogen houden op gouvernementsgrond, waardoor bereikt wordt enerzijds, dat de menschen niet te veel van deze dieren er op na zullen houden vanwege de moeite om ze telkens te verplaatsen, en anderzijds dat de bebosching er niet onder zal lijden, willen wij nog een lans breken. Men moet ook de voordeelen van het beboschen niet te hoog aanslaan. Ik wil nog graag bij het Bestuur er op aandringen zich ook aangaande dit punt te beraden.

Mijnheer de *Voorzitter*.

Aangaande de salarissen van de ambtenaren handhaaft het Bestuur zijn standpunt, dat de in Januari 1937 toegestane verhoging van 5% voldoende is. De Raad heeft omtrent die salarissen een ander standpunt ingenomen, een standpunt gebaseerd op sterke argumenten. Deze argumenten komen hierop neer. In Januari 1937 komt het Bestuur 5% salarisverhoging bepleiten, eene verhoging, die volgens het Bestuur beslist noodig was. De levensstandaard is sindsdien steeds stijgende gebleven. Dat moge blijken uit de motiveering van het Bestuur voor de verhoging van sommige credieten. Ik lees in de memorie van toelichting ad 13um. „Wegens verhoging der arbeids-

loon en materiaalprizen dienen de bedrijfs- en onderhoudskosten van de brug vermeerderd te worden”; ad 16 um. „Eveneens tengevolge van meergenoemde toename, mede in verband met hoogere loonen en materiaalprizen, is verhoging noodzakelijk van den post: „onderhoud, herstelling en bedrijf van de booten”; ad 21um. „Tengevolge van de verhoging van arbeidsloonen en materiaalprizen blijkt het noodzakelijk Uwen Raad meerdere kredieten aan te vragen ter verhoging van reeds op de begroting 1938 toegestane bedragen”; ad 22um. „Tengevolge van dezelfde oorzaken als ad 21um genoemd, wordt gerekend op eene verhoging ten bedrage in 12% van de aanleg- en verbeteringskosten van asfaltwegen en 15% van die van andere wegen”.

Het Bestuur erkent volmondig de verhoging van den levensstandaard. Als de 5% een jaar geleden dringend noodig was, dan ligt de conclusie voor de hand, dat de salarissen nu niet meer in de juiste verhouding staan tot het levenspeil.

Het Bestuur heeft zich schriftelijk tot verschillende werkgevers gewend, die medegedeeld zouden hebben, dat zij hun personeel geen salarisverhoging hebben toegestaan. Maar het is natuurlijk aan het Bestuur bekend, dat dat de K.N.S.M. zijn personeel eene toelage heeft gegeven. Ik heb geen maandgelder of arbeider bij de C.P.I.M. kunnen ontdekken, die nu niet meer inkomen heeft dan een jaar geleden, en ik heb reden om aan te nemen, dat zeker 80% van de personen in dienst van de C.P.I.M. nu meer inkomen hebben dan een jaar geleden. Verder hebben vele kleine werkgevers het inkomen van hun personeel verhoogd.

Mijnheer de *Voorzitter*, ik zou gaarne van den geachten gemachtigde van het Bestuur willen vernemen op welke gronden het Bestuur aanneemt, dat 5% verhoging in Januari 1937 toegestaan, voldoende is.

Mijnheer de *Voorzitter*.

De nieuwbouw van de Hendrikschool, oorspronkelijk bepaald in 1940, is door een bijzondere omstandigheid vervroegd. In het onderhavig ontwerp vraagt het Bestuur gelden aan om reeds in dit jaar een begin te maken met het bouwcomplex: Hendrikschool, Wilhelminaschool en voorbereidende school op het perceel van de tegenwoordige Hendrikschool, welk perceel eene kleine uitbreiding zal krijgen. De omstandigheid, die geleid heeft tot dezen vervroegden bouw en tevens tot het op één terrein bijeenbrengen van deze drie scholen is de urgentie van een nieuw postkantoor, hetwelk, eerst gedacht op de plaats van het oude Douane-kantoor in de Breedestraat, nu dat deze plaats ongeschikt voor dit doel geacht wordt, zal moeten verrijzen, volgens het plan van het Bestuur, op de plek waar thans de Wilhelminaschool staat. De Koloniale Raad is er van overtuigd dat de bouw van een nieuw postkantoor noodzakelijk is. De Raad deelt het inzicht van het Bestuur, dat het perceel van het oude douanekantoor minder geschikt is voor een nieuw postkantoor. Het is daar een uiterst druk verkeerspunt, dat door het nieuwe postkantoor nog veel drukker, gevaarlijk druk, zal worden: dus ongeschikt voor dat doel.

Het bijeenbrengen van de drie scholen, dicht bij elkaar op één terrein, heeft zijn voor- en zijn nadeelen.

De scholen zouden krijgen één gymnastieklokaal, dat zal dienen zoowel voor de Hendrik- als voor de Wilhelminaschool, met dien verstande natuurlijk, dat de lessen voor de meisjes en die voor de jongens op verschillende tijden zullen worden gegeven, wat zeer gemakkelijk kan geschieden. De kosten voor den bouw en het onderhoud zullen natuurlijk geringer zijn dan voor twee lokalen. Men kan daardoor meer uitgeven voor een goede outillage. Het-

zelfde geldt voor een gemeenschappelijk teekenlokaal en lokaal voor machineschrijven. Nogmaals gezegd: de lessen voor jongens en meisjes zullen streng van elkaar gescheiden zijn en gescheiden blijven. De twee speelplaatsen, een voor jongens en een voor meisjes, zullen van elkaar gescheiden zijn door een weg van ± 3 meter, die leidt van de straat naar het gymnastieklokaal, dat het middelste gedeelte van het complex vormt. Die weg zal geflankeerd worden door eene afscheiding aan weerszijden. Van onderwijskundig oogpunt uit bekeken, biedt dit plan, naast het urgentiemotief van een nieuw postkantoor, vele voordeelen, meer nog, dan ik hier opgenoemd heb. Toen dit plan mij voorgelegd werd als hoofd der Hendrikschool, heb ik het ook bekeken van uit een onderwijskundig standpunt. Daarnaast kan men het bezien van uit, wat ik wel het best zou kunnen aanduiden met het maatschappelijk standpunt. In onze samenleving bestaan verschillende verhoudingen, in den loop der tijden onder bijzondere invloeden gegroeid, en zinswijzen, die hebben post gevat. Ik wil de maatschappelijke verhoudingen en zinswijzen niet verdedigen, maar ik accepteer ze als wezenlijk bestaande, waarmede men rekening dient te houden. De commissie van onderwijs heeft, van dat standpunt uitgaande, bezwaren gemaakt tegen deze bouwplannen, bezwaren, die een sterken weerklank gevonden hebben in dezen Raad. Men ziet de jongens- en meisjesschool niet graag naast elkaar. Men vindt het verkeerd, dat jongens en meisjes op de speelplaatsen elkaar kunnen zien. Mijnheer de Voorzitter, ofschoon ik vanuit het onderwijskundig oogpunt mijne instemming betuigd heb als hoofd der school met het ontwerpen artistieke bouwplan, heb ik me in den Raad dadelijk bereid verklaard om zooveel mogelijk tegemoet te komen aan de bezwaren van de Commissie van onderwijs, bezwaren, die, naar ik heb aangevoeld, door vele leden worden gedeeld. Ik zou het echter zeer jammer vinden, indien de bouwplannen op de lange baan zouden worden geschoven. De bouw van een nieuwe Hendrikschool acht ik urgent. De bouw van een nieuw postkantoor is spoedeisend. Deze plannen hebben veel voordeelen. Als de scheiding tusschen de speelplaatsen hoog genoeg wordt gemaakt; als de gang vanaf de straat recht op het gymnastieklokaal aan beide zijden wordt afgezet door een muur van 2 Meter hoogte, terwijl die gang zelf aan de straatzijde afgesloten blijft, geloof ik dat de grootste bezwaren weg vallen. De kinderen kunnen elkaar niet meer zien tenzij heel in de verte, vanaf de balcon der beide vleugels en dat wel heel terloops, als zij zich naar hun klaslokaal begeven. Men moet niet vergeten, dat de kinderen geregeld onder toezicht staan. De scholen zullen dan wel naast elkaar komen, maar dit biedt een voordeel op den tegenwoordigen toestand, dat er dan geen park tusschen ligt, waar de jongelui elkaar rendez-vous zouden kunnen geven. Ouders, die hunne schoolgaande jongens en meisjes willen brengen en afhalen, kunnen dit des te gemakkelijker doen.

Mijnheer de Voorzitter, reeds lange jaren worden op dezelfde Hendrikschool normaallessen gegeven aan jongens en meisjes tezamen. Voor zoover mij bekend, heeft dit nooit aanleiding gegeven tot ongewenschte verhoudingen of zelfs klachten. Ik geloof dan ook, dat indien men de mogelijkheid om op Curaçao een H.B.S. op te richten ernstig onder de oogen wil zien, men onder de vele te overkomen moeilijkheden in de eerste plaats zal moeten heestappen over het bezwaar van jongens en meisjes bij elkaar.

De heer Capriles verkrijgt thans het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter,

Naar aanleiding van de gewisselde stukken aangaande deze suppletoire begroting, wensch ik een paar woorden in het midden te brengen.

Ik wil deze korte algemeene beschouwingen aanvangen met mijn ingenomenheid uit te spreken over het feit dat het Bestuur eindelijk ertoe is overgegaan tot den bouw van een nieuwe Hendrikschool. Volgens voorgelegde en nader gewijzigde plannen zal deze bouw weliswaar niet geschieden strict naar den wensch van meerdere ouders en ook niet in overeenstemming met zekere eischen die men in dit gebiedsdeel, gezien bijzondere omstandigheden, zou moeten stellen aan een onderwijs inrichting. Ik beoog hiermede voornamelijk het bouwen van de meisjes- en de jongensschool op eenzelfde terrein. (De gewijzigde plannen zooals thans ons voorgelegd brengt eenigszins verbetering in den toestand). Ik denk ook dat we den bouw van deze nieuwe scholen met vreugde zullen moeten begroeten want hij voorziet in een lang gevoelde behoefte.

Ik kan niet nalaten hier mijn gevoelens van dankbaarheid uit te spreken aan het Bestuur dat zij eindelijk de kwestie van de telefoon heeft weten op te lossen door over te gaan tot de automatisering van ons systeem. Ondanks al hetgeen het Bestuur destijds bij het begin van mijn campagne voor een betere telefoon, tegen mijn argumenten in het midden heeft gebracht, geloof ik toch dat zij eindelijk heeft ingezien dat ik gelijk had; de toestand is inderdaad onhoudbaar. Laat ons hopen dat het gekozen systeem aan de zware eischen die hier te lande, door bijzondere omstandigheden, aan de telefoon worden gesteld, zal beantwoorden; in dat geval zullen de bestaande grieven uit de wereld worden geholpen en aan een van mijn vurigste wenschen worden tegemoet gekomen.

Ik kan tot mijn spijt niet met dezelfde voldoening spreken over de wijze waarop het Bestuur de aangelegenheid van het salaris der ambtenaren heeft behandeld. Het Bestuur handhaaft zonder weerlegging van 's Raads argumenten in het Eindverslag zijn zinswijze. Blijkbaar volstaat het Bestuur met de benoeming van een commissie, om de salariskwestie te bestudeeren. Dit zou goed zijn in geval men het werkelijk benodigde vaste salaris voor de ambtenaren zou willen vaststellen; een studie die trouwens zeer lang kan duren en, zooals meerdere malen is geschied, op niets kan uitloopen. Echter onder de bestaande omstandigheden is het toekennen van een tijdelijken duurtetoelag gewenscht en noodig. Hangend het rapport van de commissie, als die eens zoover mocht komen, kan het toekennen van deze duurtetoelag alreeds geschieden en wellicht vindt het Bestuur alsnog aanleiding om hierop terug te komen. Ik wil dan ook het Bestuur in overweging geven deze aangelegenheid ernstig in studie te nemen. Waar het Bestuur zelf bij het aanvragen van meerdere gelden voor het uitvoeren van werken op deze suppletoire begroting als reden aanvoert de verhoogde levensstandaard kan ik niet anders denken dan dat het Bestuur deze verhoogde levensstandaard ook voor den ambtenaar aanwezig acht. Daarvoor is geen commissie noodig. Ik verwacht dan ook stellig dat het Bestuur dit in zal zien en over zal gaan om hierin verbetering te brengen.

Voorts moet ik nog iets zeggen over de kwestie van het personeel bij den Radiodienst. Het Bestuur zegt in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag dat slechts in gevallen van bijzondere storingen of bij uitbreiding, hetgeen echter zelden voorkomt, moet worden door gewerkt. Ik meen echter van personen die het weten moeten, gehoord te hebben dat dit niet zoo zelden voorkomt als het Bestuur het wil voorspiegelen.

Eigenaardig is ook wat verder staat: De hulpmonteurs hebben gedurende de opleiding van een derden hulpmont-

teur *weliswaar* 12 uur per dag wacht moeten loopen, doch aan dezen toestand is bereids een einde gekomen.

Alsvorens verder te gaan wil ik even aanstippen dat aan dezen toestand eerst op den 21n Maart, gisteren acht dagen terug, een einde is gekomen.

De twee hulpmonteurs hebben gedurende meer dan twee jaar 12 uur per dag wacht geloopt. Heeft de opleiding inderdaad zóó lang geduurd? Moet de opleiding voor hulpmonteur inderdaad zóó lang duren? vraag ik me af. Maar dan is het verkeerd dat bij een tak van dienst waar de opleiding zóó lang moet duren men niet over reserve personeel beschikt. Het is dupeerend voor de ambtenaren in casu de hulpmonteurs die abnormaal lang gedurende een zeer langen tijd werk hadden moeten verrichten.

Om nog even terug te komen op de seiners: ik hoor thans dat er een ontslag heeft genomen omdat hij bij een particuliere onderneming een betere betrekking heeft gekregen. Dit beteekent dat dezelfde ongewenschte toestand intreedt; de thans in dienst zijnde seiners moeten maar overwerken omdat men niet over een opgeleide kracht beschikt. Het Bestuur zegt, dat op de Begroting voor 1939 gelden zullen worden uitgetrokken voor reserve personeel bij de seiners. Intusschen blijft de toestand slecht voor de in dienst zijnde seiners. Daarom zou ik het Bestuur in overweging willen geven met bekwamen spoed een aanvang te maken met de opleiding voor telegrafist, en zou ik ook gaarne deze opleiding uitgebreid zien met het vak hulpmonteur of monteur, aangezien de opleiding voor dezen dienst zóó lang duurt. Ook zou ik gaarne het Bestuur in overweging willen geven deze opleiding, desnoods tegen betaling, open te stellen voor buitenstaanders, ik meen voor degenen, die niet direct in dienst van het Gouvernement wenschen te treden. Zodoende kunnen particuliere ondernemingen ook uit deze opgeleide krachten personeel recruteeren in plaats van deze uit Holland of elders te laten komen. Het Bestuur kan zelf ook in gevallen van ziekte, verlof, ontslagname enz. geschoolde krachten ter beschikking hebben en niet plotseling voor een moeilijkheid komen te staan. Het beteekent tevens verruiming van de mogelijkheden voor het landskind om aan een goede betrekking te komen.

Ik ben blij te zien, dat het Bestuur voornemens is uit de candidaten, die aan de eischen voldoen, de meeste geschikte Nederlanders te kiezen. Ik moge de hoop uitspreken, dat bij gelijke capaciteiten, de voorkeur zal worden gegeven aan Nederlanders uit het gebiedsdeel afkomstig.

Aan het einde van de nota zegt men dat bij het Bestuur geen klachten bekend zijn over nieuwe regelingen van de douane.

Dit doet mij plotseling inzien dat de uitdrukking „nieuwe regeling” abusievelijk door de Afdeelingen werd gebruikt. Er had moeten staan „klachten over nieuwe toepassingen en interpretaties van oude reeds bestaande regelingen”. Hierover bestaan wel klachten Mijnheer de Voorzitter. Echter, sinds het stellen van de desbetreffende vraag in het Eindverslag heb ik redenen aanwezig gevonden om te gelooven dat deze klachten eerlang tot een einde zullen komen. Ik zal dan maar niets meer hierover zeggen. Ik wil alleen terloops weten hoe het staat met de kwestie accijnzen op grape juice. Ik meen dat het onlangs ingenomen standpunt van den fiscus ten deze alreeds gewijzigd had moeten worden.

Ik dank U Mijnheer de Voorzitter.

Thans komt de heer *Jonckheer* aan het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter:

Aanvankelijk was ik voornemens hedenavond een bespreking te houden aangaande Curaçaosche politie-aangelegenheden. Bij nadere overweging evenwel heb ik besloten daarvan af te zien.

Ten einde te voorkomen, dat men een volkomen stilzwijgen, voor wat mij tenminste aangaat, een verkeerde interpretatie zou geven, wil ik heel in het kort even wijzen op de reden van het door mij ingenomen standpunt.

Uit de onderwerpelijke gewisselde stukken, die ik ongetwijfeld als bekend mag veronderstellen, blijkt, dat het Bestuur in deze kwestie een houding tegenover dit College heeft aangenomen, die m.i. op geenerlei wijze is goed te praten.

Naar mijn opvattingen althans, is deze houding van van het Bestuur van zoodanigen aard, dat ik geen vertrouwen zou kunnen stellen in antwoorden en betoogen, die het Bestuur nu achteraf nog zou willen geven. Wat mij betreft, acht ik het dus volkomen nutteloos thans nog een betoog te houden of vragen te stellen betreffende Curaçaosche politie-aangelegenheden.

De heer *Martijn* verkrijgt het woord en houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter:

Om verschillende redenen kon ik de twee laatste vergaderingen der afdeelingen van den Raad niet bijwonen, zeer tot mijn spijt. In de gewisselde stukken komen passages voor, die mij er toe bewegen het een en ander op te merken.

In de eerste plaats is het zeer toe te juichen dat ons Bestuur niet afwijzend staat tegenover het voorstel van den Raad tot het verruimen van de gelegenheid tot verkrijging van studiebeurzen. Het Bestuur voegt echter aan hare verklaring toe, dat er een nadeel verbonden is aan het toekennen van studiebeurzen, namelijk: dat de kinderen op zeer jeugdige leeftijd de ouderlijke woning verlaten en onder vreemden komen. Wij hooren dus van een nadeel, en dit, terwijl een opsomming der voordeelen den Raad aangenamer zou zijn geweest want die voordeelen zijn vele. Vandaar mijn overtuiging dat ze sterk zullen opwegen tegen het betrekkelijk kleine nadeel door het Bestuur genoemd.

Ik ben altijd een voorstander geweest van het toekennen van studiebeurzen met regelmatigheid; niet met de bedoeling aan iedereen een studiebeurs te geven, echter om de jeugd met grooten aanleg maar beschikkende over geen genoegzame middelen, te helpen nuttige burgers van onze maatschappij te worden, door de mogelijkheid open te stellen dat die bepaalde jeugd zich in het moederland zal kunnen ontwikkelen, nu er eenmaal geen gelegenheid bestaat in het gebiedsdeel voor die gewenschte ontwikkeling.

Voor de Katholieke Jonge Werkgeversvereniging te Breda, hield oud-gouverneur van Slobbe in Juni vorig jaar, toen ik nog in Holland was een causerie over den toestand in Curaçao op godsdienstig, zedelijk, sociaal en economisch terrein alsmede over de betrekkingen van het gebiedsdeel Curaçao met het moederland. Een verslag daarvan is te vinden op Bladz. 10 van de Maasbode van Maandag 7 Juni 1937 (Avondblad-Derde blad). In zijn causerie heeft oud-gouverneur van Slobbe o.a. gezegd: „de ontwikkeling der bevolking (en hiermede bedoelde hij de bevolking van het gebiedsdeel Curaçao) staat niet op hoog peil.” Welnu, het is om zoo spoedig mogelijk in dezen toestand een verandering ten goede te brengen, dat de Raad het noodig heeft geacht bij het Bestuur er op aan te dringen om in ruimeren vorm studiebeurzen toe te kennen aan de daarvoor in aanmerking komende jeugd van dit gebiedsdeel. Waar nu, Oud-Gouverneur van Slobbe het noodig heeft geacht zijn gezaghebbende stem te laten hooren, teneinde een bestaande, niet bepaald gezonde noch gewenschte toestand te signaleeren, moet ik aannemen dat het een plicht van het

Bestuur is haar volle aandacht te schenken aan de zaak, want vast staat en iedereen weet het ook, dat het gebiedsdeel geen mogelijkheden aanbiedt voor goede ontwikkeling. Daartegenover staat, dat het meermalen voorkomt, dat het Bestuur zelf hooge eischen stelt, wanneer het oproepingen plaatst in lokale bladen voor sollicitanten naar betrekkingen bij het Gouvernement, eischen waaraan soms moeilijk door het landskind voldaan kan worden, daar het hier geen gelegenheid krijgt om zich zoodanig te ontwikkelen dat het klaar kan staan om aan die bepaalde eischen te voldoen met het gevolg dat de kansen voor het landskind door dergelijke eischen gelimiteerd worden en wat niets anders dan ontevredenheid moet wekken.

Doet het Bestuur nu wat de Raad herhaalde malen heeft gevraagd, betreffende het toekennen van studiebeurzen, dan handelt het Bestuur in overeenstemming met art. 157-10de Hoofdstuk der Wet op de Staatsinrichting van Curaçao en waarin duidelijk wordt vermeld:

„De verspreiding van verlichting en beschaving en de aanmoediging van kusten en wetenschappen, wordt door den Gouverneur aanhoudend behartigd”.

Ik heb me laten vertellen dat in de Engelsche Kolonien in de buurt, de kwestie van studiebeurzen goed geregeld is. Ieder jaar wordt met groote regelmatigheid aan een bepaalde hoeveelheid kinderen studiebeurzen toegekend om in Engeland te studeeren en het systeem moet uitstekend werken. Vroeger heb ik in den Raad gesuggerd, en ik meen dat ik toen niet alleen stond, dat het Gebiedsdeel een studiefonds zou creëren. Hiervan is tot nu toe niets terecht gekomen, hoewel de middelen ruim vloeien en er onmogelijk eenig bezwaar kan bestaan om een dergelijk plan uit te voeren. Ik wil daarom nogmaals de aandacht van het Bestuur hiervoor vragen. Wellicht dat het plan bij het Onderwijs Departement de noodige steun zal vinden, waarna een voorstel van den nieuwen titularis van genoemd departement zou kunnen worden voorgelegd bij het Bestuur voor prompte uitvoering. Met belangstelling zie ik uit naar de door het Bestuur verder te nemen stappen om aan den toestand, waarop oud-gouverneur van Slobbe gewezen heeft, een verandering ten goede te brengen.

Mijnheer de Voorzitter,

Nu wat de Roodeweg betreft. Het geldt hier een geval dat ik gewoonweg accuut moet noemen. Dezer dagen is er bij Z. E. den Gouverneur een request ingediend om de noodige verbetering te laten aanbrengen aan dien weg en liefst onmiddellijk. Het is overbodig om nogmaals de buitengewoon groote gevaren voor de voetgangers op dien weg op te sommen. De lokale bladen hebben over en weer op die gevaren gewezen, terwijl het Bestuur de meening van den Raad deelt dat de verbetering van den Roodeweg tot die werken behoort, waarvan de uitvoering dringend noodig wordt geacht. Van alle kanten beseft met dus dat de bestaande toestand niet gehandhaafd mag worden en daarom wil ik de geachte gemachtigden van het Bestuur vragen of het niet mogelijk is de noodige gelden voor het uitvoeren van die verbetering dadelijk suppletoir aan te vragen ten einde een aanvang te maken met de werkzaamheden aan den Roodeweg. Verder wil ik vragen of het Departement van Openbare Werken, naast de uitgebreide werkzaamheden die het momenteel verricht, de radicale verbetering van den Roodeweg ook hand zal kunnen nemen. Terloops moet ik hier opmerken dat aan dien weg nog steeds staat het gebouw voor dakloozen. Een bepaald goeden indruk geeft dat gebouw niet, speciaal niet in een land waar de beschaving gestadig indringt. Daarom heb ik me dikwijls afgevraagd of het nu geen tijd wordt dat dit gebouw verdwijnt.

Mijnheer de Voorzitter,

Oorspronkelijk lag het in mijne bedoeling een amendement in te dienen om het bedrag van f 2.500.— uitgetrokken om propaganda te maken voor Curaçao, van de in behandeling zijnde begrooting af te voeren. Aangezien echter het Bestuur in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag verwijst naar de notulen eener bespreking tusschen de Kamer van Koophandel alhier en de heer H. Statius Muller te New York, waaruit blijkt, dat deze laatste verspreiding van folders in overweging geeft, eventueel ook door tusschenkomst van den Vertegenwoordigers der Nederlandsch-Amerikaansche Kamer van Koophandel in New-York, zie ik af van mijn plan.

Mijnheer de Voorzitter,

Op Charo, waar, naar ik meen, de grondhuur prijzen door het Gouvernement behoorlijk verhoogd zijn de laatste jaren, is nog steeds geen goed transitabele weg. Zal hieraan niets gedaan kunnen worden? Een dank aan het Bestuur voor hare mededeeling dat de kwestie van salaris Herziening der telegrafisten enz. door de salariscommissie in behandeling is en dat de regeling der werktijden bij de Radio en Telefoondienst een feit is geworden, is zeker op zijn plaats.

De heer Van den Biesen verkrijgt het woord en zegt kort te zullen zijn. Spreker vraagt of de regeling betreffende de schoolvoeding niet eenvoudiger kan worden gemaakt. Zooals ieder in een der jongste nummers van de Amigoe di Curaçao heeft kunnen lezen, moeten alvorens een kind een glas melk en een boterham krijgt, elf instanties er bij te pas komen.

Spreker beschouwt de zaak als een bureaucratisch kunststuk maar praktisch is zij niet. Spreker haalt Bonaire tot voorbeeld aan, waar de vorige Gezaghebber de zaak heeft geregeld met het hoofd der school en den pastoor van de betrokken parochie en waar de verstrekking zonder moeilijkheden geschiedde. Hij geeft het Bestuur daarom in overweging om deze quaestie wat eenvoudiger te regelen.

De heer Van der Drift, gemachtigde van het Bestuur, verkrijgt het woord en bedankt, mede namens de andere gemachtigden, den Voorzitter voor de tot hen gerichte woorden van welkom. Spreker zal in de eerste plaats de geachte leden Sprockel en Capriles, die beiden over salarissen en loonen gesproken hebben, willen beantwoorden. De heer Sprockel is uitgegaan van de mededeelingen van het Bestuur bij verschillende posten dezer begrooting en concludeert daaruit, dat de levenskosten hooger zijn geworden. Spreker wil opmerken, dat de plannen en calculaties van de werken, die de heer Sprockel heeft aangehaald, reeds gereed waren voor dat de begrooting voor 1938 was samengesteld en voor dat de Raad zich over die begrooting had uitgesproken. Het is in casu niet juist uit de verhoogde bedragen wegens verhoogde prijzen voor materialen de conclusie te trekken, dat de levensstandaard hooger is geworden, omdat de bedragen verhoogd zijn naar aanleiding van eene verhoging, die de loonen van de gouvernements arbeiders ingaande 1 Januari 1938 hebben ondergaan.

Spreker zegt, dat bij het Bestuur niets bekend is omtrent de toekenning van toelagen aan het personeel van de K.N.S.M. Wat de salarissen van het personeel van de C.P.I.M. betreft, zegt de heer Van der Drift, dat het bij de groote maatschappijen een gewoonte is om telken jare de salarissen te herwaarderen. Hieruit mag men evenmin concludeeren, dat de salarissen verhoogd worden tengevolge van een verhoogden levensstandaard. Op een desbetreffend verzoek van het Bestuur aan eenige groote maat-

schappijen alhier is juist het tegendeel geantwoord, n.l. dat de levensstandaard verlaagd is.

Ten aanzien van de proeven, die op landbouwkundig gebied genomen worden, zegt spreker, dat het Bestuur niet te veel hooi op zijn vork wil nemen, doch eerst de resultaten wil afwachten, die deze proeven op Curaçao afwerpen om daarna aan de hand van deze resultaten op dezelfde schaal dergelijke proeven te nemen op de andere eilanden. Zooals den Raad wellicht bekend, is inmiddels de landbouwkundige uit Nederland hier aangekomen.

Ten aanzien van het gebonden houden van geiten op gouvernements gronden; daaromtrent is het oordeel van deskundigen gevraagd; dezen staan er zeer sceptisch tegenover; gevreesd wordt, dat een en ander mishandeling van de dieren tengevolge zal hebben; vooral bij eigenaren die veel geiten hebben en in drogen tijd niet over voldoende voer beschikken, zal het op een langzaam afslachten der dieren neerkomen; daarom heeft het Bestuur bezwaar tegen het gebonden houden op de gouvernements-gronden. Bepaald afwijzend staat het Bestuur er echter niet tegenover en zal gaarne een proef overwegen.

Op de vraag van den heer *Capriles* of er reeds eene beslissing is genomen betreffende het invoerrecht op grapejuice antwoordt de heer *Van der Drift* ontkennend. Ten aanzien van studiebeurzen, waarover de heer *Martijn* sprak, zegt spreker, dat men bij eene nauwkeurige lezing van de Nota naar aanleiding van het Eindverslag moet opmaken, dat het Bestuur niet afwijzend staat tegenover het toekennen van studiebeurzen; trouwens het ligt ook in de bedoeling om die steeds evenals in het verleden te blijven verleenen. Het Bestuur heeft er op willen wijzen, dat verschillende ouders, die gehecht zijn aan het leven in gezinsverband, er niet gaarne toe overgaan hunne kinderen op een zeer jeugdigen leeftijd uit dat verband te rukken en in Nederland onder vreemden te laten gaan.

Spreker vermeent hiermede de verschillende vragen beantwoord te hebben.

Vervolgens verkrijgt de heer *Mr. Jas*, Procureur-Generaal, het woord en zegt het voorbeeld van het geachte lid *Jonckheer* te zullen volgen door naar de gewisselde stukken te verwijzen. Spreker wil slechts verklaren, dat ook in den vervolge, indien vragen gesteld zouden worden in den vorm, zooals zulks in die stukken geschied is, door het Bestuur hetzelfde standpunt zal worden ingenomen. Echter betreurt het Bestuur, dat door de houding van den heer *Jonckheer* de gelegenheid ontnomen wordt om over de politie van gedachten te wisselen, dit niet zoozeer om die gelegenheid zelf — daar hiertoe tengevolge van de omstandigheid, dat tegenwoordig niet slechts een begroting per jaar wordt behandeld, doch bovendien nog 1 à 2 suppletore begrotingen altijd nog gelegenheid genoeg zal overblijven, doch in het bijzonder omdat tengevolge van het binnenkort aftreden van den heer *Jonckheer* als lid van dezen Raad het Bestuur niet meer in de gelegenheid zal zijn om kennis te nemen van de beschouwingen en mededeelingen van den heer *Jonckheer* daaromtrent, in welke beschouwingen en mededeelingen het Bestuur, ook na de zoeven gehouden rede van den heer *Jonckheer*, ten volle vertrouwen blijft stellen.

Aan het woord is thans de heer *Ten Brink*, gemachtigde van het Bestuur.

Spreker zegt, dat in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag duidelijk staat, dat het Bestuur het gevoelen van den Raad deelt, dat de verbetering van den Roodeweg tot die werken behoort, waarvan de uitvoering dringend noodig wordt geacht. De verbetering van dezen weg is echter niet zoodanig dringend, dat zij in de allereerste

plaats ter hand moet worden genomen. Uiteraard is het dikwijls zeer moeilijk te bepalen wat dringend, meer dringend of minder dringend is. Het Bestuur hoopt, dat de middelen altijd zoodanig zullen blijven vloeien, dat uitvoering kan worden gegeven aan de bestaande plannen voor verbetering van alle wegen. Wat den Charoweg betreft, kan spreker den Raad de verzekering geven, dat de verbetering van dezen weg de volle aandacht van het Bestuur heeft.

De heer *Sprockel* verkrijgt wederom het woord en zegt, dat het tot hem doorgedrongen is, dat het Bestuur medelijden zou hebben met de geiten en niet met de eigenaren dezer dieren. Spreker is ook absoluut tegen de dierenmishandeling, doch zou gaarne zien, dat ook aan de landbouwers in deze werd tegemoetgekomen. Met genoegen heeft hij vernomen, dat het Bestuur bereid is een proef te nemen en hoopt, dat zulks op ruime schaal zal geschieden. Spreker heeft het oog gehad op Bonaire, omdat het hem wil voorkomen, dat landbouwproeven op Bonaire meer kans van slagen hebben dan op Curaçao.

Daarom wil hij nogmaals in overweging geven ook op Bonaire proeven, al is het op kleine schaal, te nemen.

Spreker kan zich niet voorstellen welke maatschappijen het aangedurfd hebben te spreken over eene daling van den levensstandaard. Als het niet onbescheiden is, vraagt spreker gaarne de namen dezer maatschappijen te mogen vernemen. Verder vraagt Spreker of het Gouvernement zelf nagegaan heeft of en zoo ja in hoeverre de levensstandaard op Curaçao gestegen is. Wanneer het Bestuur zich beroept op particuliere maatschappijen, zal het niet alleen de nadeelen, maar ook de voordeelen moeten overnemen, bijv. de zorg voor ambtenaarswoningen, vrij licht en water, vrijgevigheid bij verlof enz.

De heer *Jonckheer* zegt met belangstelling naar de woorden van den geachten gemachtigde van het Bestuur te hebben geluisterd, doch dat diens woorden hem geen aanleiding hebben kunnen geven om van het door hem ten deze ingenomen standpunt terug te komen.

De heer *Sprockel* dringt er bij den gemachtigde van het Bestuur op aan om antwoord te verkrijgen op zijn twee vragen, n.l. welke maatschappijen beweerd hebben, dat de levensstandaard dalende is, of het Gouvernement zelf een onderzoek daarnaar heeft ingesteld.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, antwoordt hierop, niet de beschikking te hebben over het betreffende dossier en zich uit het hoofd de namen der maatschappijen niet te herinneren, zoodat hij geen antwoord kan geven op de vraag welke maatschappijen gezegd zouden hebben, dat de levensstandaard dalende is. Op de tweede vraag antwoordt spreker, dat het Gouvernement inderdaad zelf de quaestie onderzocht heeft doch het rapport terzake verouderd is aangezien het werd uitgebracht vóór de zoo juist bedoelde daling van den levensstandaard.

De heer *Sprockel* merkt hierbij op, dat het bekend is, dat er op Curaçao niet veel groote maatschappijen bestaan. Het spijt hem daarom zeer, dat de geachte gemachtigde van het Bestuur zoo kort van memorie is, dat hij zich niet herinnert welke maatschappijen de bedoelde inlichtingen hebben verstrekt.

Spreker merkt op, dat de gemachtigde gezegd heeft, dat het Bestuur indertijd de levensstandaard onderzocht heeft, terwijl de Raad kort geleden gevraagd heeft een onderzoek in te stellen. Hij verzoekt het Bestuur aan de salariscommissie te vragen of de salarissen van thans beantwoorden aan het levenspeil.

Aangezien niemand meer het woord verlangt, zegt de *Voorzitter*, alvorens over te gaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp het volgende:

De afdelingen van dezen Raad hebben met groote belangstelling kennis genomen van de plannen van het Bestuur voor den bouw van de Hendrik- en Wilhelminascholen, tezamen op het terrein van de tegenwoordige Hendrik-school. Naar aanleiding daarvan kan Spreker den gemachtigde van het Bestuur namens den Raad mededeelen, dat bij de leden groote bezwaren bestaan tegen het plan op het witte papier.

Het is den leden met zekerheid bekend, dat de ouders van de schoolgaande kinderen zeer ongaarne zouden zien, dat de school voor jongens en die voor meisjes zoo dicht bij elkaar op eenzelfde terrein zouden komen te staan. Deze meening wordt ook bevestigd door het advies van de Commissie van Onderwijs aan het Bestuur uitgebracht. De Raad is daarom ook van meening, dat in dit geval rekening moet worden gehouden met den wensch der ouders. Aangezien echter aan het samenbrengen van de twee scholen aanzienlijke financiële voordeelen verbonden zijn, meent de Raad de voorkeur te moeten geven aan het oorspronkelijk plan, n.l. dat op blauw papier, eenigszins gewijzigd, waarbij de scheiding van de twee scholen zoo effectief is, dat gesproken kan worden van twee geheel aparte scholen. Hiermede zal aan de bezwaren der ouders en van de Commissie van Onderwijs grootendeels zijn tegemoet gekomen, met behoud echter van de andere voordeelen, die het plan van samenbrengen der twee scholen op een terrein biedt.

Gaarne wenscht spreker ook van het Bestuur de toezegging, dat de scheiding tusschen de twee scholen niet zonder toestemming van de Staten zal worden verwijderd.

De heer *Van der Drift*, gemachtigde van het Bestuur, zegt nota te hebben genomen van de mededeeling van den *Voorzitter*, dat de Raad meegaat met het plan op blauwdruk, eenigszins gewijzigd. Het Bestuur geeft echter de voorkeur aan het plan op wit papier met muren tusschen de beide scholen, waardoor de scheiding streng gehouden blijft.

Aangezien de Raad aan het plan in blauwdruk de voorkeur geeft, zal het Bestuur dit plan volgen, daarbij de toezegging doende, dat dit plan niet zal worden gewijzigd alvorens de Staten te hebben gehoord.

De *Voorzitter* bedankt den gemachtigde van het Bestuur voor deze toezegging en zegt juist een plan van het bestuur te hebben ontvangen, waarop de wijziging zoodanig wordt aangebracht, dat als het ware twee verschillende scholen worden gebouwd. Hierdoor is het Bestuur tegemoet gekomen aan de wenschen van de ouders, zoodat z.i. er thans geen bezwaar bestaat tegen den bouw van de scholen volgens bedoeld plan. De Raad moet volgens spreker niet tegemoetkomen aan alle wenschen van de ouders van schoolgaande kinderen, maar moet ook den financieel kant van de zaak bekijken.

Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, worden achtereenvolgens onderdeelen I en II, intitule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt vervolgens aan de orde:

de Ontwerp-Landsverordening tot aanvulling van het bij Koninklijk besluit van den 22n Mei 1914 No. 84 (P. B. 1930 No. 56) vastgestelde Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke macht in de Kolonie Curaçao. (1937-1938-10) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aangezien niets meer aan de orde is, bedankt de *Voorzitter* de heeren gemachtigden van het Bestuur voor de door hen verstrekte inlichtingen en sluit de vergadering.

NOTULEN.

No. 18.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Vergadering op Donderdag 31 Maart 1938 des
avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Jossy C. Henriquez*,
voorzitter.

VOORTS: de heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*,
ondervoorzitter, *C. W. J. Jonckheer*, *J. de J. Arends*, *J. H. Sprockel*,
Mr. P. J. J. van den Biesen, *A. P. A. van Leeuwen*,
C. N. Winkel, *David Capriles*, *S. A. L. Maduro* en
Ernesto C. Martijn, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*,
wnd. Griffier.

Afwezig: de heeren *R. R. Muskus*, en *S. A. Senior*, leden,
laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan
de goedkeuring van de leden de ontworpen notulen van de
vergadering van den 29sten Maart 1938.

Aangezien niemand eenige aanmerking op deze notulen
maakt, worden zij goedgekeurd.

De voorzitter doet vervolgens mededeeling van het vol-
gende ingenomen stuk:

een gouvernements-depeche dd. 15 Maart 1938 no.
4968c, houdende het verzoek aan den Voorzitter om vóór
den 1sten April dj. de zitting van den Kolonialen Raad
over het zittingsjaar 1937-1938 namens den Gouverneur
te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door
hen in dat zittingsjaar is verricht.

Voorts stelt de Voorzitter aan de orde:

1°. de ontwerp landsverordening tot wijziging van de
verordening van den 28n December 1928, tot heffing
van een belasting op motorrijtuigen, rijwielen en mo-
torbooten (P. B. 1936 no. 17) (1937-1938-16) en opent
de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand daarbij het woord verlangt,
wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling
van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 en 2, het intitu-
le, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zon-
der beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming
aangenomen.

2°. De ontwerp-landsverordening tot wijziging van het
Reglement op de inrichting en samenstelling van de
Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao. (1937-1938-
22).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

Aangezien niemand daarbij het woord verlangt, wordt
overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het
ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen I en II, het in-
titule, de considerans en het ontwerp in zijn geheel
zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stem-
ming aangenomen.

De voorzitter zegt thans, dat de Staten uiteraard nog
niet in de gelegenheid zijn geweest krachtens artikel 81
van de Curaçaosche Staatsregeling hunnen griffier te be-
noemen.

Teneinde tijdelijk in deze vacature te voorzien, stelt de
Voorzitter voor om, gebruik makende van de bevoegdheid,
aan het slot der Overgangsbepalingen van de Curaçaosche
Staatsregeling den Raad toegekend, den heer *R. F. W. Boskaljon*
te benoemen tot tijdelijk griffier van de Staten
tot dat de Staten zelve in de definitieve vervulling dezer
betrekking zullen hebben voorzien.

Nadat de heer *Boskaljon* zich bereid heeft verklaard eene
tijdelijke benoeming tot griffier van de Staten te aan-
vaarden, wordt de heer *R. F. W. Boskaljon* benoemd tot
tijdelijk Griffier van de Staten.

Hierna houdt de Voorzitter de volgende rede:

Mijne Heeren,

Na een bestaan van bijna 40 jaar in zijn tegenwoordigen
vorm, is deze vergadering de laatste van den Kolonialen
Raad. Het is mij een behoefte alvorens die te sluiten, om
een paar woorden tot U te richten om U mijn dank te zeg-
gen voor de zeer aangename samenwerking steeds van U
allen ondervonden. Niettegenstaande verschil van inzich-
ten, maakte een geest van onderlinge waardeering, dat er
zoowel in de afdelingen als op de openbare vergaderingen
een zekere harmonie bestond; een goede verstandhouding,
die zeker niet nagelaten heeft belangrijk bij te dragen tot
het vruchtdragende onzer gedachtenwisselingen.

In het bijzonder hadden de afdelingsvergaderingen een
grote aantrekkelijkheid voor mij. In die gezellige sfeer
van vertrouwelijkheid kwamen wij elken Dinsdagavond
bijeën om als kameraden, ieder naar zijn beste weten, de
belangen van onze samenleving te bevorderen.

Sommigen van U, geachte medeleden, zijt geroepen om
zitting te nemen in de nieuwe Staten, die weldra de taak
van den Kolonialen Raad zullen overnemen. Ik hoop, dat U
in de Staten de U toevertrouwde belangen van Curaçao,
met dezelfde onpartijdigheid zult blijven behartigen als
tot dusver getoond. Uw verdere arbeid zal dan zeker even
vruchtdragend zijn als de achter ons liggende.

Door den wil van Hare Majesteit de Koningin tot een
ander college geroepen, zal ik Uwe vergaderingen noode
moeten missen.

Mijne Heeren,

Door een gunstigen economischen toestand van en nau-

we samenwerking tusschen Bestuur en Raad is er reus-achtig veel tot stand gekomen in Curaçao gedurende de laatste vijftien jaar. Te goed is mij de groote moeite, die Gij en anderen zich hebben moeten getroosten om dit resultaat te helpen bereiken, bekend. Maar ook die leden van den Raad, die hunne beste krachten aan de belangen van de kolonie Curaçao hebben gewijd in de periode vóór den opbloei, wil ik hierbij dankbaar herdenken. Juist het werk van die leden verdient de grootste lof. Met een begrooting van amper 7 ton moesten zij zorgen in de behoeften des Lands te voorzien. Welk een beperking werd er van hen geeischt en welk een inspanning om het Bestuursapparaat behoorlijk te laten draaien.

Mijne Heeren: Ik wil niet trachten de oude samenstelling den Kolonialen Raad te verdedigen, maar ik beschouw het als een plicht van rechtvaardigheid tegenover alle leden en oud-leden van den Raad, om met groote voldoening er op te wijzen, dat een goed Bestuur niet afhankelijk is van den vorm, maar wel van de mannen, die het samenstel uitmaken.

De periode gedurende welke ik lid en later voorzitter van den Kolonialen Raad van Curaçao heb mogen zijn, zal tot mijn aangenaamste herinneringen blijven behooren.

De Ondervoorzitter antwoord hierop met de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter,

Ik dank U ook namens mijne medeleden voor de zeer gewaardeerde woorden door U tot ons gericht op deze avond, waarop de laatste vergadering van den Kolonialen Raad plaats heeft.

Ik kan U de verzekering geven, dat de jaren door mij als lid van dit College doorgebracht, steeds in aangename herinnering zullen blijven bij mij. Wij hebben altijd prettig samengewerkt en ik twijfel er dan ook niet aan, dat ook mijne medeleden van denzelfde meening zijn.

Voor mij is het eene voldoening, dat ik steeds naar mijn beste weten en overtuiging de belangen van ons Gebiedsdeel heb voorgestaan. En ook ik van mijn zijde wil mijne geachte Collega's dank zeggen voor de aangename samenwerking steeds ondervonden, in het bijzonder gedurende de keeren, dat ik bij ontstentenis van den Voorzitter, de vergaderingen mocht leiden.

U, Mijnheer de Voorzitter, hebt zich onmiddellijk na Uw intrede als lid onderscheiden door Uw helder inzicht, Uw grondige kennis van zaken en Uw hoogstaande debat teertrant. U werd dan ook spoedig tot den voorzitterszetel geroepen. Zeer zeker heeft Uw uitstekende leiding in belangrijke mate bijgedragen tot het vruchtdragende van onze arbeid en tot de goede verstandhouding in den Raad.

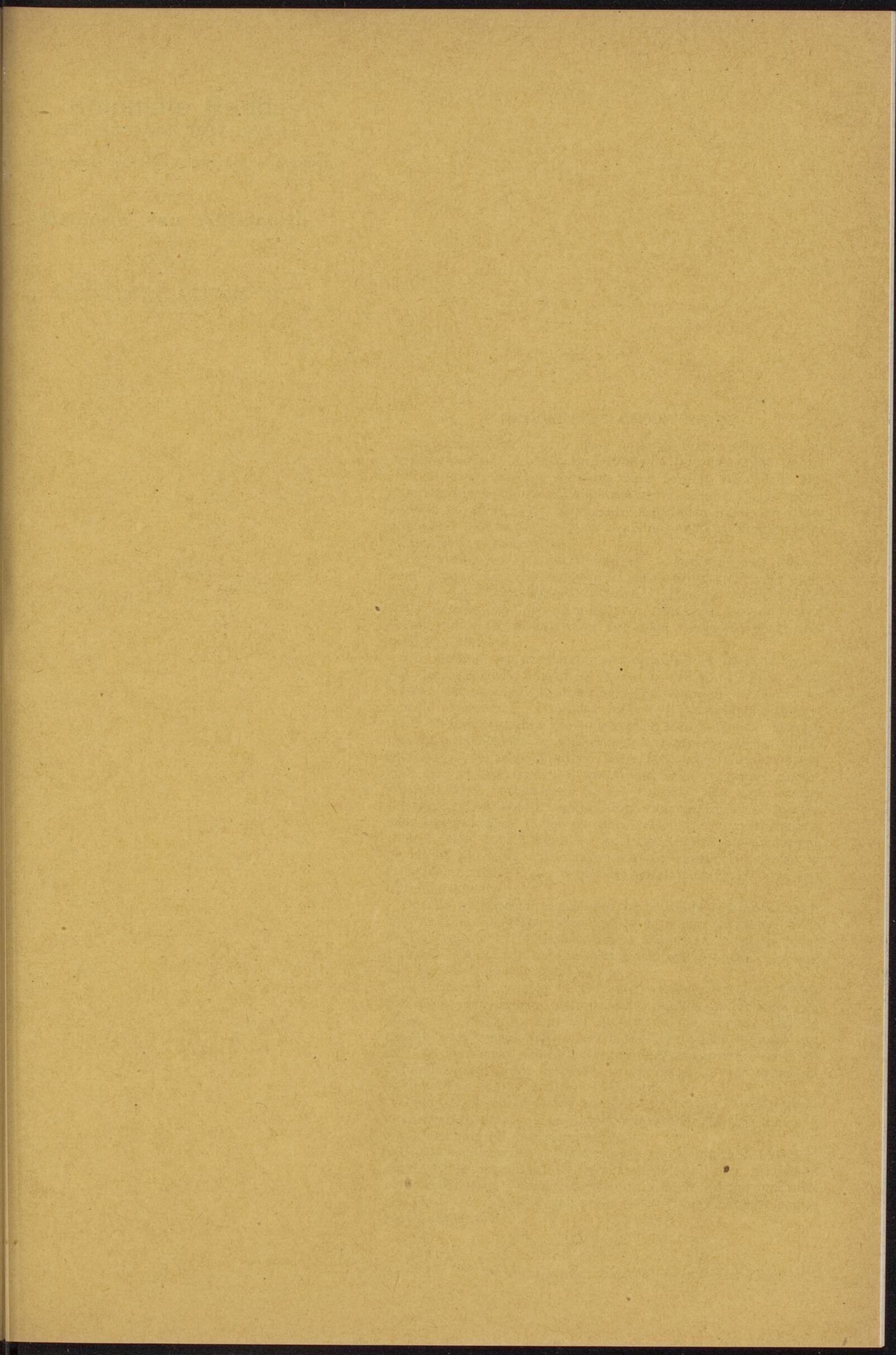
Ik ben er zeker van, dat de behartiging der belangen van Curaçao ook in den Raad van Bestuur bij U in goede handen is.

Ik eindig met de beste wenschen uit te spreken voor Uw aller welzijn.

Vervolgens zegt de Voorzitter, ter voldoening aan het verzoek vervat in de Gouvernements-depeche van den 15den Maart 1938 no. 4968c. den leden van den Raad, namens den Gouverneur, dank voor hetgeen zij in het afgelopen zittingsjaar hebben verricht.

Aangezien geen der leden het woord verlangt en deze vergadering de laatste openbare van dit zittingsjaar is, worden op voorstel van de Voorzitter, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 32 van het Reglement van Orde, de notulen van het verhandelde in deze zitting voorgelezen en goedgekeurd.

Hierop verklaart de Voorzitter, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingsjaar 1937—1938 gesloten.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-1.

Curçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938.

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 32 van het zittingsjaar 1936-1937.)

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN.

Naar aanleiding van de door de Afdelingen gemaakte opmerking dat bij de begrooting 1938 alles zoo belangrijk is uitgebreid, moge worden verwezen naar hetgeen door den Bestuurs-gemachtigde, de Administrateur van Financien, is medegedeeld in de vergadering van den Kolonialen Raad van Dinsdag 4 Mei 1937 in antwoord op het Eindverslag op de supplettoire begrooting voor 1937.

Het vermoeden dat het tegoed op de rekening met Nederland te zijner tijd grootendeels in aanmerking komt voor storting in het Pensioenfonds is juist. Opgemerkt moge hierbij echter worden, dat de rekening met Nederland een onderdeel vormt van 's Lands kas. Over het saldo wordt een rente vergoed van 1%.

De regeling van de storting der schoolgelden door de besturen der bijzondere scholen in 's Lands kas werd bij het ontwerpen der onlangs tot stand gekomen onderwijswetgeving na ampele overweging in overleg met de Rijksregeering vastgesteld. Eene soortgelijke regeling geldt ook in Suriname. Het innen der schoolgelden is eene interne aangelegenheid der school uitsluitend de schoolbesturen betreffend. Het Gouvernement stelt zich op het standpunt, wat trouwens in de geheele onderwijswetgeving doorgevoerd is, dat het zich niet met interne schoolaangelegenheden bemoeit. Het zou zich hiermede moeten gaan bezig houden, indien de schoolgelden van gouvernementswege zouden worden geïnd en de Inspectie van het Onderwijs de macht zou krijgen leerlingen van de bijzondere scholen te verwijderen, wat strijdig is met het zelfstandigkarakter van het bijzonder onderwijs.

Dat de autorijdende bevolking in bepaalde omstandigheden last heeft van de verkeersregeling in de Madurostraat en op de de Ruyterkade wil ondergeteekende aannemen. Daartegenover staat, dat de autorijdende bevolking van iedere andere regeling ook last heeft gehad en zal hebben.

Ondergeteekende acht de getroffen maatregelen eene verbetering van het verkeer, waarmede het publiek in het algemeen gebaat is. Wijziging van het verkeer in den zin als door de meeste leden bepleit, zou — ook, indien bij de uitmondingen van de Columbusstraat signaallantaarns werden geplaatst en in de Columbusstraat werd verboden te parkeeren, — de verkeersveiligheid in ongunstigen zin beïnvloeden.

Ondergeteekende deelt de meening van het lid hetwelk tweerichtingsverkeer op de de Ruyterkade gevaarlijk acht met oog op de kruising bij de Columbusstraat.

Bij de vernieuwing en verandering van de oprit van de Koningin-Emmabrug aan de Otrabandazijde zal het bestaande urinoirgebouwtje worden verplaatst; van de overige gebouwtjes zal er één bij wijze van proef worden ingericht met geglaazuurd aardewerk.

Artikelen.

Ad art. 1. De verkiezingen voor de Staten vangen aan met

de candidaatsstellingen, welke op een door den Gouverneur te bepalen dag in November 1937 zullen worden gehouden. Het laat zich aanzien, dat in eenige kiesdistricten de candidaatsstellingen in de 2de helft van December gevolgd zullen worden door stemmingen, eventueel herstemmingen, welke zich tot in 1938 zullen uitstrekken en alsdan haar beslag zullen krijgen.

Hetgeen de leden omtrent de benoeming van Hollandsche ambtenaren en speciaal omtrent een commies bij de Gouvernements-Secretarie naar voren hebben gebracht doet het Bestuur vermoeden, dat de leden aan het woord geen besef hebben van het tekort aan ambtenaren in den rang der oudere adjunct-commiezen en commiezen dat op de verschillende kantoren bestaat en dat noch door benoeming van daarvoor geschikte oudere Curaçaosche personen kan worden aangevuld — omdat deze niet beschikbaar zijn — noch door promotie van jonge in hun rang nog niet volgroeide ambtenaren kan worden verholpen. Het is een niet te loochenen feit, dat telkens wanneer een der hoogere ambtenaren met verlof gaat, het tekort zich scherp doet gevoelen en den gang bij den dienst schaadt.

Zoo zal de bezetting bij de Gouvernements-Secretarie, versterkt door een commies, nog deze maand zich het profijt van die vermeerdering van het aantal ambtenaren zien ontgaan, doordat een der ambtenaren een met langdurig verlof vertrekken ambtenaar op een der eilanden moet vervangen.

Het spreekt vanzelf dat een dergelijke vervanging alleen mogelijk zal zijn omdat de voor de gouvernements-secretarie uitgekomen commies volledig bekend is met secretarie-werk door langdurige ervaring, welke in Nederlandsche gemeenten werd verkregen. Het zou geen zin hebben gehad om, nu voor de gouvernements-secretarie een bekwaam ambtenaar te krijgen was, die bovendien zoowel door zijn praktische ervaring bij verkiezingen als door zijn studie van staatsinrichting en gemeenterecht, voor bepaalde werkzaamheden zeer wel te gebruiken was, op de Secretarie een bekwaam ambtenaar van een andere tak van dienst te plaatsen en diens opengekomen plaats te doen vervullen met iemand uit Nederland.

Het Bestuur beperkt zooveel mogelijk de benoeming van andere dan inheemsche krachten. De aanneming in tijdelijken dienst van een viertal jongelui, op eigen risico alhier aangekomen — waarvan een na korten tijd ontslag vroeg wegens verkrijging van een beter bezoldigde betrekking — geschiedde uit noodzaak, omdat aanvulling van onder af onmogelijk was, gezien het tekort aan aanbevolen jongelui die de M.U.L.O. school verlaten hebben. Eerstbedoelde jongelui waren in het bezit van diploma eindexamen 5 jarige H.B.S. en konden dus na een proeftijd — evenals pleegt te geschieden met allen die in het bezit van dat diploma zijn — voor benoeming tot klerk in aanmerking komen. Van tusschenschuiving is geen sprake geweest. Bovendien, zooals reeds eerder is betoogd bij de behandeling van de supplettoire begroting 1937 ligt het in de bedoeling van het Bestuur om de promotiekansen der ambtenaren — onverschillig of zij inheemsch zijn of van elders afkomstig — die voldoende bekwaamheid en ervaring hebben verworven om tot een hooger rang te worden bevorderd — waartoe hunne opleiding niet weinig zal bijdragen — niet uitsluitend afhankelijk te stellen van het aantal vacatures en dus in de toekomst niet vast te houden aan een bepaald aantal plaatsen in elken rang; zulks zal een prikkel zijn voor meerdere inspanning en den arbeid ten goede komen.

Het is de laatste jaren meermalen voorgekomen en het ligt in de bedoeling van het Bestuur op dien weg voort te gaan, om hier werkzaam gestelde ambtenaren, die daarvoor de noodige geschiktheid en ijver bezitten in de gelegenheid te stellen zich in Nederland te bekwamen in het dienstvak, waarin zij hier werkzaam zijn of waartoe zij bestemd zijn.

Ad art. 3. De post kan inderdaad van f 19.200,— tot f 15.000,— worden teruggebracht waartoe bij Nota van Wijzigingen de betreffende post met f 4.200,— wordt verlaagd. Het Bestuur heeft bij de aanschaffing van het materiaal nim-

mer luxe betracht maar stelt er wel prijs op goed materiaal te verkrijgen omdat al te vaak gebleken is dat wat schrijfbehoeften en machines en opbergmateriaal betreft, de betere soorten steeds de op den duur goedkoope soorten waren. Gebleken is dat de raming van het artikel voor 1937 te laag is geweest.

Ad art. 6-a. Het Bestuur is van meening dat de toekomstige door de Staten te benoemen griffier, indien hij ook de functie van algemeen verslaggever vervult, en daarnevens door de Staten zal worden geraadpleegd bij de voorstudie der ontwerpen, een volle dagtaak kan hebben, indien de zitting evenals thans een continu verloop heeft. Zouden de Staten echter op bepaalden tijden des jaars bijeen komen dan zou voor den overschietenden tijd van den griffier wel werkzaamheden te vinden zijn door hem daarnevens te vervullen. Wat de taak van den griffier betreft meent het Bestuur dat deze door een persoon met de bekwaamheid van een juridisch onderlegd commies verricht kunnen worden. Het Bestuur heeft zich bij de begrooting van het salaris door deze overweging laten leiden. Dit wil echter niet zeggen dat de Staten — indien dit bedrag werd aangevaard — de keuze niet zouden kunnen doen vallen op iemand met meerdere ervaring en gezag. Het Bestuur denkt hierbij aan de mogelijkheid, dat een gepensioneerde ambtenaar zeer wel voor het griffierschap gevonden zou kunnen worden.

Aangezien het echter een kwestie is, waarop het juiste licht door de practijk zal worden geworpen, beveelt het Bestuur aan voorloopig de post te handhaven.

Ad art. 11. Volgens eene verdeling naar het aantal bewoners zouden de volgende bedragen aan de verschillende eilanden ten goede komen

Curaçao ruim	f 20.500,—
Aruba „	7.500,—
Bonaire „	2.000,—
Bovenwindsche eilanden tezamen ruim	1.800,—

Ad art. 14. Het is niet juist dat bepaald is dat de ondergezaghebbers op de Bovenwindsche eilanden 6 jaar aldaar moeten blijven. Wel acht het Bestuur het voor de belangen van de eilanden raadzaam dat de functionaris althans 4 jaar op het eiland verblijft.

Ad art. 14-b en 15. De dienstauto van den Districtmeester in het 2o District was niet meer voor gebruik geschikt. Sedert eenige jaren is het streven van het Bestuur er op gericht het aantal dienstauto's in gebruik bij ambtenaren zooveel mogelijk te beperken. Aan de ambtenaren wordt dan voor het gebruik van hun privé-auto een toelage toegekend. De auto van den Districtmeester in het 3de District verkeert nog in goeden staat. Te zijner tijd zal worden overwogen of het de voorkeur verdient ook aan dezen Districtmeester een autotoelage te verleen. Het bedrag ad f 975,— werd vastgesteld in vergelijking met het aantal kilometers door andere ambtenaren in dienst verreden.

Ad art. 20b. Het is mogelijk, dat in 1938 de Raden van Politie nog op de eilanden zullen bestaan. Het ligt niet in het voornemen van het Bestuur om nog voor de tot standkoming der Staten bij Uwen Raad een voorstel tot reorganisatie der bestuursressorten op de eilanden in te dienen.

Ad art. 21. Bij nota van wijzigingen wordt aangevraagd een bedrag van f 5.000,— voor de bezoldiging van 2 leerkrachten (één 3o klasse en één 4o klasse) te verbinden aan een op te richten Openbare Lagere School op Bonaire. Uit een terzake ingesteld onderzoek is aan ondergeteekende gebleken dat de oprichting van een Openbare Lagere School op Bonaire in eene behoefte zal voorzien.

Ad art. 23-a. Na de doorgevoerde differentiatie der scholen, waarbij de scholen op St. Eustatius en Saba A. scholen wer-

den, is het onderwijs aan deze scholen niet veranderd. Eene wijziging van de A. scholen in B. scholen zou niet den minsten invloed op het onderwijs aan die scholen hebben en heeft uitsluitend verhooging van subsidie tengevolge.

Ad art. 23-b. De scholen op Wishi en Salina zullen B. scholen worden.

Ad art. 31. Zooals de leden reeds bekend is, zullen de werkkampen onder leiding respectievelijk van de Roomsche Katholieke Missie en het Leger des Heils worden geplaatst. De inrichting, het onderhoud en de instandhouding wordt door deze geregeld met dien verstande dat het Gouvernement, dat geldelijke steun verleenen zal, een zeker finantieel toezicht op het beheer zal houden.

Ondergeteekende, dit behoeft nauwelijks te worden gezegd, juicht de plannen tot inrichting van werkkampen voor de jeugd, die na de school te hebben doorlopen nog werkloos rondloopt, zeer toe en heeft met belangstelling kennis genomen van de beschouwingen der leden, welke zoo zeer getuigen van het interesse, hetwelk zij zoowel voor het werk zelf als voor de quaesties, welke aan de inrichting van werkkampen verbonden zijn, hebben.

Ondergeteekende de bezwaren begrijpende van de leden moge daarentegen twee argumenten aanvoeren, welke er wellicht toe kunnen bijdragen deze bezwaren lichter te doen tellen.

In de eerste plaats zal aanvankelijk met een beperkt aantal jongens worden aangevangen, waardoor die gevallen, welke zich het minst voor opname in de werkkampen leenen, voorloopig, buiten opname zullen vallen. Men bedenke voorts dat de opname vrijwillig geschiedt van de zijde der ouders, die, en dat is een belangrijk ding, het contact met de jongens blijven houden, omdat zij geregeld in de gelegenheid blijven de jongens te zien op dagen dat deze vrij zijn. Het is ook geenszins de bedoeling dat de jongens 6 à 7 jaren in de werkkampen zullen doorbrengen.

De leeftijden van 14—20 jaar zijn niet als bepaling van de tijdsduur der opname maar als leeftijdsgrenzen bedoeld, waartusschen opname mogelijk zal zijn. De opmerkingen in de slotalinea opgenomen zullen zeker de Besturen, die zich met de inrichting der werkkampen bezig houden, niet zijn ontgaan. Ondergeteekende acht die opmerkingen zeer zeker op haar plaats.

Ad art. 41d. Vóór 1930 was de Ontvanger te Aruba tevens dienstdoende Ambtenaar van het Openbaar Ministerie. In den loop van 1929 zijn beide functies gescheiden en is aan den nieuw benoemden dienstdoenden ambtenaar van het Openbaar Ministerie een toelage toegekend van f 1.200 's jaars, welke in 1932 is teruggebracht op f 960.— De toelichting — te vinden in de gewisselde stukken naar aanleiding der begroting 1930 — is uiterst sober. Het voorstel gaf geen aanleiding tot gedachtenwisseling.

Het Bestuur is bereid deze materie nader te bezien en te overwegen in hoeverre er aanleiding bestaat om wijziging in den bestaanden toestand te brengen.

Ad art. 45. De meening, dat het salaris van den Directeur der Gevangenis indertijd verhoogd is, omdat deze tevens administrateur zou zijn, is niet juist. Vermoedelijk vindt zij haar oorzaak in de omstandigheid, dat de vorige directeur tijdelijk eene toelage heeft genoten voor werkzaamheden ten parkette in verband met verloven. Voor Aruba is een bewaarder meer aangevraagd, omdat de huidige formatie bestaande uit 1 cipier en 2 bewaarders, in verband met de toenemende werkzaamheden, voor eene bewaking welke dag en nacht voortduurt, te beperkt is.

Ad art. 47. Naar aanleiding van het door de Afdeelingen in de eerste alinea betreffende dit artikel gestelde, moge het Bestuur volstaan met de verklaring dat deze aangelegenheid zijn

volle aandacht blijft behouden en het Bestuur, waar mogelijk, verbeteringen zal aanbrengen.

In 1931 werd een ingrijpende bezuiniging op de bestaande organisatie toegepast, waarmede tot in 1933 werd voortgegaan, toen door de benoeming van den toenmaligen politieluitenant tot korpscommandant, de functie van politie-luitenant kwam te vervallen. De bezuiniging was hiermede tot onder het toelaatbare minimum doorgevoerd. Ten aanzien van den Politie-luitenant was het Bestuur zelfs weder genoodzaakt om daarop terug te komen. Verdere bezuiniging is niet wel mogelijk.

De chauffeur, kleermaker en schoenmaker zijn inderdaad militairen. Ondergeteekende zal overwegen of vervanging van dit personeel door burgerpersoneel voordeliger is.

De resultaten met de tot nu toe uit de Curaçaosche bevolking gerecruiteerde krachten der burgerpolitie waren niet onbevredigend. Voorzover mogelijk zal met aanvulling uit Curaçaosche krachten worden voortgegaan.

Aan het dienstlokaal van den Vreemdelingendienst op Aruba zal de noodige aandacht worden gewijd.

Ad art. 57. Tegen vermindering van artikel 49 met f 1000,— bestaat overwegend bezwaar.

Met een bedrag toch van minder dan f 1.250,— hetwelk thans is uitgetrokken voor wapenen en munitie, kan moeilijk worden volstaan.

Ad art. 62 2o. Met betrekking tot het salaris van den Gouvernementsaccountant moge worden medegedeeld dat zijn functie een zeer belangrijke is welke, zij het dat deze functie niet geheel gelijk is aan de met hetzelfde salaris bezoldigde betrekkingen van Inspecteur van het Onderwijs en Havenmeester, hiervoor toch in belangrijkheid niet onder doet. Bij de bepaling van het bedrag van het salaris heeft mede de overweging gegolden dat de tegenwoordige titularis een academische studie achter den rug heeft.

Ad art. 62, 3o. Begonnen is met het kadastreren van het stadsdistrict; hiervoor is de driehoeksmeting gereed. Met de polygoonmeting van Willemstad is een aanvang gemaakt.

Het verzamelen van gegevens betreffende den eigendom en erfdienstbaarheden van de perceelen in het te kadastreren gebied werd in 1936 begonnen en wordt regelmatig voortgezet. Vermoedelijk zullen de kosten in de toekomst nog met een bedrag van f 600,— stijgen voor loon van meetarbeiders.

Ad art 67. De brug over de haven is niet verzekerd tegen brand- en andere schade.

Ad art. 68. Feitelijk zouden slechts ambtenaren met den rang van klerk in aanmerking komen voor het bezetten van de Ontvang-kantoren op de Bovenwindsche Eilanden. De levensstandaard echter is daar zooveel hooger als op Bonaire dat besloten is de betrekking van Ontvanger op de Bovenwindsche Eilanden te doen vervullen door adjunct-commiezen.

Ad art. 69. Een afdoende bestrijding van het smokkelen op de landgrens op St. Maarten (N.G.) is zeer moeilijk zonder zeer hooge kosten voor bewaking.

Verwacht wordt echter dat de voorgestelde uitbreiding van het douanepersoneel op St. Maarten stijging van de opbrengst van den gedistilleerdaccijns aldaar tengevolge zal hebben.

Zonder ingrijpende verandering in het belastingstelsel is eene uitschakeling van St. Maarten voor de gedistilleerdaccijns-heffing moeilijk uitvoerbaar.

Uit Curaçao werden gedurende de laatste drie jaren onderstaande hoeveelheden gedistilleerd op St. Maarten N.G., ingevoerd, t.w.: (in liters uitgedrukt)

	1934	1935	1936
jenever	—	—	3
rum	—	—	1
whisky	—	3	3
likeur	18,4	—	3

Ad art. 71. In het jaar 1936 werd een bedrag van ongeveer f 11.000,— besteed aan de in de Memorie van Toelichting bedoelde auto's, schrijfmachines en telmachines benevens de daarbedoelde kleding. Het crediet is f 9000,— lager gesteld dan de uitgaven juist in verband met het terzake in het Voorloopig Verslag opgemerkte. Slechts op een bedrag van ten hoogste f 2000,— voor kleding is gerekend voor 1938.

Opgemerkt wordt nog dat de uitgaven op art. 69 slechts f 194.232,— bedroegen tegen een crediet van f 213.664,—. Op art. 71 is onder de uitgaven ook verantwoord een bedrag van f 10.700,— voor los personeel (telefoniste, Chauffeurs etc.).

Ad art. 72. Sedert eenigen tijd reeds zijn bij het Bestuur maatregelen in overweging om te geraken tot eene postbestelling in het 2o District. Binnenkort, zoodra de voor dit doel bestelde auto op Curaçao is aangekomen, zal met de bezorging een aanvang worden genomen. Bij Nota van Wijziging wordt een bedrag van f 1.500,— aangevraagd voor bezoldiging en toelage van een hulpbrievenbesteller.

Ad art. 75. Wat betreft de opmerking dat de telefoon zeer slecht is, moet worden medegedeeld dat door het groote aantal gesprekken het meermalen voorkomt, dat het aantal bedieningskoorden niet toereikend is om de aanvragen te bedienen. Algemeen geldt dat 10% bedieningskoorden, in verhouding tot de nummers der bedieningstafels, voldoende is. Op Curaçao is dit percentage gebleken te klein te zijn.

De onderhandelingen met Siemens en Halske zijn reeds gevorderd, terwijl ook de Automatic Electrac Sales Co Ltd in Chicago haar vertegenwoordiger naar Curaçao zond tot het opmaken van een reorganisatieplan voor automatische telefoon. Zoodra de offertes met prijsopgaven zijn ontvangen en men zich met een der plannen kan vereenigen, zullen gelden worden aangevraagd. De uitvoering zal geschieden door de maatschappij aan welke het werk wordt gegund. De nieuwaangelegde kabels zullen ook gebezigd worden voor de automatische telefoon en zijn van voldoende aderen voorzien voor latere uitbreiding.

Verlaging der tarieven voor de buitendistricten zal in overweging genomen worden.

Nagegaan zal worden of de salarissen van de seiners van den Lands Radiodienst dienen te worden verhoogd. Verwezen moge hier worden naar het reeds kenbaar gemaakte voornemen tot het herzien van het Bezoldigingsbesluit, teneinde eenige ongewenschte salarisplooiën glad te strijken. Daarbij zal dan tevens overwogen worden of het salaris van het Hoofd van den Post voor Draadlooze Telegrafie te Willemstad in verband met zijn prestaties verhoogd dient te worden. Al reeds kan worden opgemerkt, dat de vergelijking met den marktmeester in het Voorloopig Verslag bedoeld, niet juist is. Immers deze marktmeester heeft als maximum salaris f 4.560,— en het Hoofd van den Landsradiodienst te Willemstad f 5.868,—.

Er bestaan geen bezwaren het examen voor seiner in den vervolge in het openbaar af te nemen en een ieder hieraan te laten deelnemen.

Indien de salarissen der seiners worden verhoogd, zullen alleen zij worden toegelaten tot den cursus voor seiner, die in het bezit zijn van M.U.L.O. diploma.

Ad art. 76. De omroepzender wordt verhuurd tegen f 6,— voor het eerste uur en f 4,— voor de daaropvolgende uren.

De inkomsten bedragen ongeveer f 250,— per maand. De onderhoudskosten zijn nog niet juist op te geven in verband met eventueele vervanging van onderdeelen, doch zullen zeer zeker de inkomsten niet overschrijden. Na een proefjaar zal eerst kunnen worden uitgemaakt of de huurprijs voldoende is.

Ad art. 82-c. De loodsen op St. Nicolaas genieten een toelage voor woning. Voorheen gold hiervoor de overweging dat St. Nicolaas was aan te merken als een „buitendistrict”. Aangezien het gouvernement niet over voldoende woningen op St. Nico-

laas de beschikking had en de huurprijzen aldaar vrij hoog waren, werd den loods en de huur in den vorm van een toelage vergoed. Maatregelen zijn in overweging om, met behoud van verkregen rechten, aan het genieten van deze toelage een einde te maken nu het karakter van St. Nicolaas als buitendistrict is vervallen.

Ad art. 95. In de begrooting voor 1933 werd voor onderhoud van dammen op Curaçao een bedrag van f 5.000,— aangevraagd; sinds 1934 werd telkenjare f 10.000,— uitgetrokken.

In de jaren, dat door hevige regens aan de bestaande dammen belangrijke schade werd toegebracht, bleek laatstgenoemd bedrag voor het herstel der dammen ten volle noodig; in de overige jaren werd, zoo mogelijk, het resteerend bedrag geheel of gedeeltelijk voor den aanleg van nieuwe dammen benut.

Het uitgetrokken bedrag voor 1938 wordt voorshands voor het doel voldoende geacht.

In perioden van geringen regenval neemt de hoeveelheid grondwater, ook zonder dat gepompt wordt, geregeld af, en wel tengevolge van het feit dat dit water, hetwelk in den ondergrond van het eiland hooger dan het zeeniveau staat, naar zee afvloeit. Maatregelen, die deze ondergrondsche afvloeiing zouden kunnen verhinderen, vallen buiten de practische en economische mogelijkheden.

Het onttrekken van water aan putten op bepaalde terreinen kan alleen tot gevolg hebben, dat in droge tijden in het door die putten beheerschte gebied spoediger een lage grondwaterstand optreedt.

Het aanleggen van dammen op Curaçao kan, gelijk van Bestuurszijde bij herhaling — het laatst nog bij de behandeling van het Eindverslag op de Suppletoire Begrooting voor 1937 — werd uiteengezet, indien op daartoe gunstige punten toegepast, tijdens regenperioden zeker tot het plaatselijk en tijdelijk vergrooten van den grondwatervoorraad bijdragen.

Deze kwestie blijft de volle aandacht van het Bestuur houden. Voor zoover de beschikbare gelden niet voldoende mochten blijken, zullen te zijner tijd de noodige aanvullende credieten worden aangevraagd.

De resultaten van de bestudeering van de kwestie der watervoorziening op Curaçao en Aruba door den bedoelden deskundige, zullen, gelijk door ondergeteekende bij de Opening van het Zittingsjaar 1937/38 van den Kolonialen Raad op 11 Mei j.l. werd medegedeeld, te zijner tijd ter kennis van den Raad worden gebracht.

Ad art. 100. In de Afdeelingen werd opgemerkt dat op de begrooting voor 1938 wederom f 3.000,— meer aangevraagd wordt dan voor 1937 het geval is geweest.

Als toelichting diene het navolgende.

Eind 1935 vroeg de Kamer voor het dienstjaar 1936 een bedrag van f 14.700,—, welk bedrag door den Raad teruggebracht werd tot f 10.200,—.

Voor het dienstjaar 1937 vroeg de Kamer f 13.200,— aan, doch Uw Raad stond wederom slechts f 10.300,— toe.

Voor het dienstjaar 1938 vroeg de Kamer f 13.300,— aan, terwijl in de Afdeelingen thans de opmerking wordt gemaakt, dat het f 3.000,— meer is dan de vorige jaren.

De Kamer van Koophandel had tegen de verlaging van de aangevraagde credieten groote bezwaren.

Zooals uit bovenstaande cijfers moge blijken wordt niet méér aangevraagd dan in vorige jaren aangezien in 1936 en 1937 respectievelijk f 14.700,— en f 13.200,— aangevraagd was, welke bedragen tot groote teleurstelling van de Kamer van Koophandel door den Raad teruggebracht werden tot respectievelijk f 10.200,— en 10.300,—.

Wat de opmerking betreft, dat het grootste deel van het geld aangevraagd wordt voor administratie en dat veel te weinig besteed wordt voor propaganda moge worden medegedeeld dat ondergeteekende van meening is dat de Kamer zich niet eenvoudiger kan inrichten dan thans het geval is. Ruim f 8.000,—

toch wordt niet aan administratie uitgegeven, doch aanmerkelijk minder. Nadere bestudeering toch van de bij art. 100 gegeven specificatie toont aan dat een grooter bedrag dan slechts het bedrag ad f 5.000,— voor propaganda enz., voor andere doeleinden dan uitsluitend administratie in den engen zin, wordt aangevraagd.

Met betrekking tot de vraag of spoedig de wijziging van het statuut der Kamer van Koophandel en de instelling van het Handelsregister kunnen worden tegemoetgezien, moge worden medegedeeld dat ondergeteekende verwacht dat deze aangelegenheid vóór het einde van het jaar geregeld is.

Bij Nota van Wijziging wordt op dit artikel nog een bedrag van f 7.000,— aangevraagd voor bekostiging van een vanwege de Kamer van Koophandel uit te geven boekwerk over Curaçao. Het ligt in het voornemen van de Kamer den bekenden auteur Mr. van Balen te belasten met het samenstellen van bedoeld boekwerk, waarin de vreemdeling vele wetenswaardigheden over dit Gebiedsdeel zal kunnen vinden. Het aangevraagd bedrag stelt voor het maximum der uitgaven. De opbrengst van de verkochte boekwerken, welke ten voordeele van 's Lands kas zullen komen, zullen te zijner tijd onder de ontvangsten paraisseeren.

Ad art. 108. Indien aan ambtenaren buitenlandsch verlof wordt verleend, hebben zij recht op vrijen overtocht vanaf hun standplaats waar deze ook gelegen is. Anders is het bij het verleen van binnenlandsch verlof, al of niet met toestemming dit verlof in het buitenland door te brengen of bij het verleen van vrijstelling van dienst. Indien een ambtenaar in beide laatstgenoemde gevallen een reis wil ondernemen, is het billijk dat de kosten hiervan voor zijne rekening komen.

Ad art. 110. Het feit dat het s.s. „Baralt” geen gasoline naar de Bovenwindsche eilanden mag vervoeren omdat het St. Thomas aandoet is te wijten aan de omstandigheid dat in Januari van dit jaar de scheepvaartwetten van de Vereenigde Staten aldaar geldig zijn verklaard. Deze wetten maken het onmogelijk om met de „Baralt” gasoline naar de Bovenwindsche Eilanden te vervoeren, indien bij vertrek uit St. Thomas meer dan 12 passagiers aan boord zijn. Dit nu is steeds het geval. Het s.s. „Baralt” vaart volgens een aan de goedkeuring van het Gouvernement onderworpen vaarplan. Het Bestuur is bereid om goed te keuren dat eerst Philipsburg en desgewenscht ook de havens van St. Eustatius en Saba worden aangedaan. Opgemerkt wordt hierbij dat de haven van St. Thomas indertijd in het vaarplan werd opgenomen op uitdrukkelijk verlangen van de bevolking der drie Bovenwindsche Eilanden. De betrokken scheepvaartmaatschappij blijkt, na ingewonnen informatie, bereid om op geregelde tijden St. Maarten extra aan te doen en daarna alle havens van het gewone vaarplan aan te loopen, derhalve van Bonaire naar St. Maarten te varen en vandaar naar St. Thomas indien tenminste 200 drums gasoline tegelijk verscheept worden b.v. 100 voor het Nederlandsch en 100 voor het Fransch gedeelte van St. Maarten. Het extra aandoen van St. Maarten kost minstens één dag en deze dag dient goedgemaakt te worden.

Voorheen werden 40 à 50 drums gasoline per 2 à 3 maanden vervoerd voor St. Maarten deels voor het Nederlandsche, deels voor het Fransche gedeelte.

Ad art. 112. De rekening met Nederland over 1936 vermeldt een totaal aan debet renteproducten van 156426 en een totaal aan credit renteproducten van 2865577 en een saldo van f. 6.343,83 creditrente. Derhalve werd geen rente betaald.

Ad art. 119a. Met betrekking tot het in vasten dienst nemen van tijdelijk personeel moge worden verwezen naar hetgeen in deze door den Bestuursgemachtigde, den Administrateur van Financien, werd medegedeeld bij de openbare behandeling van de suppletoire begrooting 1937.

Aangezien de geheele constructie van de nieuwe brug in Curaçao zal worden uitgevoerd, is voor het berekenen, ontwerpen en detailleeren geruimen tijd noodig, terwijl ook deskundig toezicht op de uitvoering niet kan worden gemist. Het is om deze reden dat de taak van den ingenieur nog niet als geëindigd kan worden beschouwd.

Ad art. 122-a. Het voorgevallene zou aanleiding kunnen geven tot het opstellen van een minimum kostenrekening bij verschillende verhoudingen tusschen ijver en bekwaamheid van de werklieden en de kosten van toezicht op verspreide kleine werkjes.

Ad art. 123. Het openstellen van het verkeer in de straat, welke een gedeelte van het terrein zal innemen waar voorheen het pand stond hetwelk heeft toebehoord aan de familie Bethencourt, wacht o.a. op het eindigen van het contract met den huurder van het pand Casa Nova (Art. 1593 B.W.) Zoodra dit inmiddels opgezegde huurcontract geëindigd is, hetwelk het geval is in November a.s., zal het in ruil worden afgestaan aan den eigenaar van het pand Breedestraat No. 32, 34 en 36 en Maanstraat 2, 4 en 6, hetwelk voor afbraak in aanmerking komt. Alsdan ligt het in het voornemen een straat aan te leggen gedeeltelijk op de gronden van het huis van de familie Bethencourt en het af te breken pand Breedestraat No. 32, 34 en 36 en Maanstraat 2, 4 en 6 loopende tot aan de Kerkstraat. Met de verbrede Kerkstraat zal de nieuwe straat eene goede verbinding vormen met de Columbusstraat. In het algemeen was de bedoeling van de afbraak het opruimen van krotwoningen, het toelaten van voldoende licht en lucht in de blijvende woonwijken en het maken van parkeerruimten op de vrijgekomen gedeelten.

De aanleg van den weg naar Julianadorp is, zooals met cijfers kan worden aangetoond niet kostbaarder dan de aanleg van de andere geasfalteerde wegen. Onnoodige kosten zijn, rekening gehouden met de eischen van het snelverkeer, geheel vermeden.

Het ligt in de bedoeling van het Bestuur om dezen weg door te trekken, zoodra de middelen dit zullen veroorloven.

Bij het projecteeren van nieuwe dienstgebouwen is rekening gehouden en zal worden gehouden met een mogelijke inkrimping van de daarin te vestigen Gouvernementsdiensten. Tevens echter moeten de nieuwe gebouwen, zij het met eenige schikkingen voldoende zijn voor het oogenblikkelijk doel.

Ad art. 134-b. Voor het nieuwe postkantoor is gekozen de plaats, die na afbraak van het Douanekantoor en de daarachter gelegen Gouvernementseigendommen, zal vrijkomen.

Het tegenwoordige postkantoor-gebouw zal worden ingericht voor den Koloniaal Ontvanger.

Ad art. 160. Inderdaad wordt ook steeds van Bestuurszijde getracht den veterinaire dienst zoo eenvoudig mogelijk te houden. Echter zijn aan dien dienst ook opgedragen verschillende werkzaamheden waarvoor geen speciale ambtenaren beschikbaar zijn en die, bij gebreke van laatstgenoemde ambtenaren, het beste door die van den veterinaire dienst kunnen worden verricht. In dit verband dienen te worden vermeld: het ijkwezen, bemoeienis met de visscherij en den landbouw als ook de regeling van den afzet van producten der Bovenwindische Eilanden. Niettemin kan bij een bedrag aan inkomsten over het jaar 1936 van ca. f 42.000,— de dienst als self-supporting worden aangemerkt.

De verhooging van het totaal van het artikel vindt in hoofdzaak haar oorzaak in een hooger bedrag uitgetrokken voor de arbeiders tengevolge van uitbreiding der werkzaamheden aan het abattoir alsmede de loonsverhoging der arbeiders, de aanstelling van een tweeden marktmeester en de salarisverhogingen.

De salarissen der marktmeesters mogen niet te hoog geacht

worden. Zij bedragen voor gehuwden in het bezit van het diploma voor hulpkeurmeester minimum *f* 4.728,— en maximum *f* 5.988,— en voor hen die niet in het bezit zijn van genoemd diploma minimum *f* 3.948,— en maximum *f* 4.560,—. Vergelijking moge plaats hebben met een Controleur van den hygienischen dienst op Aruba.

Verwezen kan hier nog worden naar het reeds opgemerkte onder Ad. art. 75. Wat betreft het salaris van den Gouvernements-Veearts moge worden verwezen naar hetgeen door den Bestuursgemachtigde, den Administrateur van Financien werd medegedeeld bij de openbare behandeling van de suppletoire begrooting voor 1937.

Het vee, hetwelk met schepen wordt aangevoerd wordt niet door den marktmeester gekeurd. Deze marktmeester i.c. de opzichter van het abattoir neemt slechts inzage van het bewijs van herkomst en verifieert het aantal aanwezige dieren. Een verder onderzoek van deze dieren zou moeilijk kunnen plaats hebben aan boord van de schepen, aangezien bij aanvoer met schoeners de dieren veelal in het ruim geborgen zijn. Dit onderzoek vindt plaats na ontscheping door den Gouvernements-Veearts op Parera.

Ad art. 169. Ondergeteekende zou het om de in de Memorie van Toelichting aangegeven redenen zeer op prijs stellen deze post op *f* 200.000,— te zien gehandhaafd. De door de Afdeelingen aangegeven oplossing biedt slechts gedeeltelijk uitkomst. Om een voorbeeld te noemen heeft zich eenigen tijd geleden plotseling de behoefte doen gevoelen aan uitbreiding van de kustverlichting op St. Nicolaas op Aruba in verband met het feit dat de Lago Oil en Transport Cy. aldaar vrij plotseling overgaat tot uitbreiding van den haven. De kosten worden op *f* 45.000,— geschat en kunnen onmogelijk op onderartikel 84 voor 1937, welk onderartikel slechts *f* 13.900,— groot is, worden verantwoord. Krachtens het bepaalde in artikel 2 der verordening kan onderartikel 84 worden aangevuld uit onderartikel 169. Het is duidelijk dat het onderartikel voor Onvoorziene Uitgaven weinig van dergelijke boekingen toelaat. Hierbij komt dat werkzaamheden waarvoor groote bedragen bij suppletoire begrooting 1936 waren toegestaan in 1936 niet meer konden worden uitgevoerd vanwege het feit dat deze verordening eerst laat in het jaar kon worden afgekondigd, zoodat de uitgaven ten laste van de post voor Onvoorziene Uitgaven van 1937 moesten worden geboekt. Hierbij moet nog worden opgemerkt dat het geval van de kustverlichting op St. Nicolaas niet op zichzelf staat. De allerwege ingetreden verhooging van de prijzen van materialen speelt mede een voornaam rol. Curaçao maakt bovendien een tijd van groei door en herhaaldelijk doet zich het geval voor dat behoeften plotseling onkomen.

Willemstad, den 19en Mei 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-1.

Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar
1938.

Nota van Wijziging.

No. 2.

- 1°. De aanhef, de considerans en het vaststellings-formulier aan het slot, vervallen.
- 2°. In de Ontwerp-begrooting, worden de volgende wijzigingen aangebracht.

Iste AFDEELING.

Gouvernements-Secretarie.

Onderartikel 3 wordt verminderd met f 4.200.— en gebracht op f 15.200.—.

Het totaal der Iste Afdeeling wordt verminderd met f 4.200.— en gebracht op f 212.684.—.

IIde AFDEELING.

Binnenlandsch Bestuur.

Onderartikel 21 wordt verhoogd met f 5000.— en gebracht op f 165.346.—.

Het totaal der IIde Afdeeling wordt verhoogd met f 5000.— en gebracht op f 1.352.661.—.

IVde AFDEELING.

Financien.

Onderartikelen 72 en 100 worden verhoogd met respectievelijk f 1.500.— en f 7.000.— en gebracht op onderscheidenlijk f 112.800.— en f 20.900.—.

Het totaal der IVde Afdeeling wordt verhoogd met f 8.500.— en gebracht op f 3.073.935.—.

In het Algemeen Overzicht worden de bedragen geraamd voor de Iste, IIde en IVde Afdeeling gebracht op respectievelijk f 212.684.—, f 1.352.661.— en f 3.073.935.—, terwijl het totaal der uitgaven van dit Overzicht gebracht wordt op f 8.181.492.—.

Het eindcijfer van het Ontwerp wordt gelezen Acht miljoen eenhonderd een en tachtig duizend vierhonderd twee en negentig gulden.

- 3°. In den Uitgewerkten en toelichtenden staat.

Iste AFDEELING.

Gouvernements-Secretarie.

In artikel 3 wordt het bedrag vermeld achter Curaçao verminderd met f 4.200.— en gebracht op f 10.800.—; het totaal van dit artikel wordt verminderd met f 4.200.— en gebracht op f 15.200.—;

Het totaal der Iste Afdeeling wordt verminderd met f 4.200.— en gebracht op f 212.684.—.

IIde AFDEELING.

Binnenlandsch Bestuur.

In onderdeel a van artikel 21 wordt:

- 1o. onder de groep onderwijzers derde klasse het aantal verhoogd tot 7 en bijgevoegd: „1 op Bonaire f 3.200.”; het totaalbedrag van voormelde groep wordt verhoogd met f 3.200.— en gebracht op f 25.100.—;
 - 2o. onder de groep onderwijzeressen vierde klasse het aantal gebracht op 7 en bijgevoegd: „1 op Bonaire f 1.800.—”; het totaalbedrag van deze groep wordt verhoogd met f 1.800.— en gebracht op f 10.800.—; het eindtotaal van a en het totaal van dit artikel worden verhoogd met f 5.000.— en gebracht op respectievelijk f 154.286.— en f 165.346.—;
- Het totaal der IIde Afdeeling wordt verhoogd met f 5000.— en gebracht op f 1.352.661.—.

IVde AFDEELING.

Financien.

In onderdeel a van artikel 72 wordt onder Curaçao bijgevoegd „1 hulpbrievenbesteller f 900.—”; het totaal van a Curaçao en het eindtotaal van a worden verhoogd met f 900.— en gebracht op respectievelijk f 71.047.— en f 93.120.—;

In onderdeel b van voormeld artikel wordt onder Curaçao bijgevoegd: „1 hulpbrievenbesteller f 600.—”, het totaal van b Curaçao en het eindtotaal van b worden verhoogd met f 600.— en gebracht op respectievelijk f 15.120.— en f 18.960.—, terwijl het totaal van dit artikel wordt verhoogd met f 1.500.— en gebracht op f 112.800.—;

In artikel 100 wordt het bedrag vermeld achter Curaçao verhoogd met f 7.000.— en gebracht op f 20.300.—; het totaal van dit artikel wordt verhoogd met f 7.000.— en gebracht op f 20.900.—;

Het totaal der IVde Afdeeling wordt verhoogd met f 8.500.— en gebracht op f 3.073.935.—.

In het Algemeen Overzicht worden de bedragen geraamd voor de Iste, IIde en IVde Afdeeling gebracht op onderscheidenlijk f 212.684.—, f 1.352.661.— en f 3.073.935.—, terwijl het totaal der uitgaven van dit Overzicht gebracht wordt op f 8.181.492.—.

Willemstad, den 19en Mei 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-1.

*Curçaosche begrooting voor het dienstjaar
1938.*

Eindverslag.

No. 3.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de Nota van Wijzigingen in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Algemeen zouden de afdelingen gaarne vernemen, waarom het intitulé van dit ontwerp gewijzigd is en waarom de aanhef, de considerans en het vaststellingsformulier aan het slot moeten vervallen.

In verband met de verwijzing naar hetgeen de Bestuurs-gemachtigde, de Administrateur van financiën, heeft medegedeeld omtrent de uitbreiding der diensten in de vergadering van den Kolonialen Raad van den 4n. Mei 1937 en met het oog op de omstandigheid, dat de notulen van die vergadering nog niet verschenen zijn en wel niet vóór de openbare behandeling van dit ontwerp zullen uitkomen, deelden de afdelingen mede, het op prijs te zullen stellen, het bedoelde medegedeelde vóór die behandeling gestencilled te mogen ontvangen.

Gaarne zouden de afdelingen vernemen, hoe de regeling omtrent het innen der schoolgelden van de bijzondere scholen in Holland is. Men meende n.l., dat deze inning in Holland wel door de Gemeente geschiedt. Het is enkelen leden bekend, dat de besturen van vele bijzondere scholen gaarne zullen hebben, dat de inning door het Gouvernement geschiedt en deze leden meenen dan ook, dat die besturen geen bezwaar zullen hebben tegen inmenging in de interne aangelegenheden in dit opzicht. Deze leden stelden zich zelfs de vraag of het verwijderen der leerlingen van de scholen, omdat geen schoolgeld voor hen betaald wordt, dan een interne aangelegenheid zou zijn.

Een lid bleef zich vereenigen met de bestaande verkeersregeling.

De overige leden verklaarden gaarne het Bestuur toe te geven, dat iedere verkeersregeling haar bezwaren met zich brengt. Doch er zijn verschillende graden van last. Noch het loopende, noch het rijdend publiek is naar de meening dezer leden bij de geldende regeling gebaat. Het loopend publiek toch, dat naar Otrabanda moet, ondervindt nu meer last van den hoek bij de Gezelligheid omrijdende auto's, dan het geval zou zijn met de regeling door hen voorgesteld. Ten opzichte van het rijdend publiek komt het bezwaar van de bestaande regeling nog meer uit. Immers moeten nu alle auto's van uit de stad (Punda) de Handelskade passeeren en moeten zij, die niet naar Otrabanda willen, als de brug open is geweest, op die kade staan wachten, tot de file voor Otrabanda voorbij is.

Verscheidene van deze leden bleven er dan ook bij, dat als signaallantaarns geplaatst worden aan beide einden van de Columbusstraat, zonder eenig bezwaar tweerichtingsverkeer op de De Ruyterkade en in de Columbusstraat kan toegelaten worden. In het begin — aldus deze leden — zal een verkeersagent op het kruispunt De Ruyterkade—Columbusstraat geplaatst moeten worden, om de bestuurders gelegenheid te geven te wennen zich naar de signaallantaarns te regelen, maar later zal dat niet meer noodig zijn.

De anderen van deze leden, ofschoon niet zoo zeker van goede resultaten met deze signaallantaarns, verklaarden geen bezwaar te hebben het voorgestelde te probeeren.

Enkele leden vroegen of de verplaatsing van het urinoir bij den voet van de Koningin Emmabrug op Otrabanda, niet eerder zou kunnen plaats hebben.

De afdeelingen merkten op, dat het tekort aan ambtenaren in de in de memorie van antwoord bedoelde rangen nimmer zoo scherp naar voren is gebracht als ditmaal en dat het dus dan ook geen wonder is, dat zij daarvan geen besef hebben. Zij betreurden echter, dat het Bestuur, dat te voren had kunnen beseffen, dat het tekort zou ontstaan, niet tijdig maatregelen heeft genomen ter voorkoming, speciaal niet meer moeite heeft gedaan om Curaçaosche krachten in dienst te krijgen. Men stelde zich de vraag, of het ambt van ambtenaar wel voldoende aantrekkelijk gemaakt wordt om daarvoor in aanmerking komende aan te moedigen te solliciteeren.

Sommige leden verklaarden er niet van overtuigd te zijn, dat het tekort aan ambtenaren niet zou kunnen worden aangevuld door Curaçaosche krachten en waren ook van meening, dat het Bestuur meer dan tot thans de benoeming van andere dan inheemsche krachten kan beperken.

Het is opgevallen, dat in de memorie van antwoord, in tegenstelling met in het medegedeelde in de Memorie van toelichting, het gewicht van de uitzending van den voor de verkiezingen deskundigen commies, gelegd wordt op de noodzakelijkheid van aanvulling van de gouvernements-secretarie.

Men miste een beantwoording der vraag, welke plaats deze commies op de ranglijst heeft ingenomen, wat men gaarne precies zou willen vernemen, evenals het salaris, dat hij geniet.

Men vroeg waarom, waar noodzaak aanleiding was tot het in tijdelijken dienst nemen van een 4-tal op eigen risico alhier aangekomen jongelui, geen krachten uit Holland aangevraagd waen. Middels oproepingen in daarvoor in aanmerking komende bladen, had men dan zeker de beste krachten kunnen krijgen.

Gaarne gaf men deze handelwijze voor de toekomst in overweging, daar het aannemen van hier op eigen risico aangekomen jongelui, aanleiding kan geven tot bevoorrechtiging van protégés.

Met de bedoeling om de promotiekansen der ambtenaren niet uitsluitend afhankelijk te stellen van het aantal vacatures en dus in de toekomst niet vast te houden aan een bepaald aantal plaatsen in elken rang, kon men zich wederom niet vereenigen. Een lid verklaarde wel uitzondering te willen maken voor buitengewone gevallen, maar niet voor een ieder, die voldoende bekwaamheid en ervaring heeft verworven om tot een hogere rang te worden bevorderd. De andere leden zouden heelemaal geen uitzondering gemaakt willen zien, omdat uitzondering voor den een, den weg opent voor uitzondering voor den ander. Zij zouden liever zien, dat het Bestuur zich hield aan de bepaalde formatie en er voor zorgde, dat de Curaçaosche elementen geschikt zijn om voorkomende vacatures te vervullen.

Zeer juichte men het toe, dat het in de bedoeling van het Bestuur ligt om voort te gaan met het in de gelegenheid stellen van daarvoor in aanmerking komende, in dienst zijnde ambtenaren, om zich in Nederland te bekwamen. Gehoopt werd, dat het, op dezen weg voortgaande, niet noodig zal worden, krachten uit Holland uit te zenden.

Artikelen.

Ad artt. 14b en 15. Enkele leden merkten op, dat zij meenen, dat de Districtmeester van het 2de district veel meer moet rijden dan de Commandant der Militaire Politietroepen, die een autotoelage van f 800.— per jaar krijgt, terwijl hij vaak in een D wagen of in de zijdespan van een dienstmotorfiets gezien wordt.

Van deze gelegenheid werd gebruik gemaakt om op te merken, dat het opgevallen is, dat voor den Vreemdelingendienst

der Politie een two-seather-coupé is aangeschaft, die minder practisch werd gevonden dan een touring-car of een sedan.

Ad art. 21. De afdeelingen verklaarden algemeen de oprichting van deze school op Bonaire — als zij noodig is — toe te juichen. Men zou gaarne vernemen van hoeveel leerlingen bekend is, dat zij deze school zullen bezoeken, en waar deze school zal komen op Bonaire.

Ad art. 23a. De mededeeling, dat wijziging van de A scholen op St. Eustatius en Saba in B scholen niet den minsten invloed op het onderwijs aan die scholen zou hebben, kwam toch wel wat vreemd voor en zou daarom nadere toelichting zeer op prijs worden gesteld. Zou dit in de toekomst ook zoo blijven, vroeg men? Zou ook het resultaat niet beter worden, vroeg men, als de scholen B scholen werden? Dat de omzetting uitsluitend verhooging van subsidie tengevolge zou hebben, achtten enkele leden in het onderhavige geval geen argument.

Ad art. 38. Men zou gaarne vernemen, of er in 1936 een tekort is geweest bij de K.L.M. op Curaçao en zoo ja, hoeveel het Bestuur heeft bijgepast.

Ad art. 41d. De leden, die de betrekkelijke vraag in het voorloopig verslag stelden, deden uitkomen, dat deze niet was, waarom de Ambtenaar O.M. op Aruba de toelage krijgt, maar waarom die op de Bovenwindsche eilanden er geen krijgt. Deze leden verklaarden, dat zij zich niet met intrekking van de toelage van den Ambtenaar O. M. op Aruba zouden kunnen vereenigen.

Ad art. 47. Met groote voldoening werd vernomen, dat de tot nu toe uit de Curaçaosche bevolking gerecruteerde krachten der burgerpolitie voldoen. Men hoopte dan ook zeer, dat met opleiding van Curaçaosche jongelieden voor de burgerpolitie zal worden voortgegaan ter aanvulling van vacatures.

Men vroeg of het juist is, dat personeel van de Militaire politie dienst doet bij de burgerpolitie en salaris ontvangt als militaire-politieman.

Verschillende leden verklaarden het op prijs te zullen stellen, zoo mogelijk nog vóór de openbare behandeling van dit ontwerp, afschriften van alle gouvernementsbeschikkingen betreffende vaststelling of herziening van de toelagen van het Militaire-Politiepersoneel ter inzage te mogen ontvangen.

Ad art. 52. Enkele leden deden uitkomen te meenen, dat de werkzaamheden van den secretaris van den Voogdijraad zoodanig zijn toegenomen, dat zijn werkzaamheden als commies ten Parkette, daardoor benadeeld worden. Deze leden verklaarden te vermoeden, dat het Bestuur niet beseft, wat een werk aan dat Secretariaat verbonden is. Zij vroegen dan ook, of het geen tijd wordt om van deze betrekking een afzonderlijke te maken.

Ad art. 62 2o. Het medegedeelde deed de afdeelingen niet van opinie veranderen ten deze. Ten opzichte van het voorkomende in den laatsten zin, merkten enkele leden op, dat het Bestuur daarmede niet consequent is in het steeds door het Bestuur ingenomen standpunt van salaris naar prestatie en behoefte. De afdeelingen waren van meening, dat dit ook het eenig juiste standpunt is.

Ad art. 67. Het kwam aanbevelenswaardig voor de brug te verzekeren, speciaal tegen schade.

Ad art. 68. Opgemerkt werd door enkele leden, dat het hier dus weer de behoefte is, welke prevaleert.

Ad art. 69. Het kwam de afdeelingen voor, dat het Bestuur te weinig gewicht hecht aan den demoraliseerenden in-

vloed van het smokkelen op St. Maarten N. G. Enkele leden verwezen in dit opzicht naar de gevolgen der prohibition in Amerika.

Veel practischer dan uitbreiding van douane-personeel kwam wijziging der Gedistilleerdverordening 1908 voor. En men kon in de afdeelingen niet inzien, waarom deze zulk een ingrijpende verandering zou zijn. Op de Bovenwindsche eilanden wordt immers reeds noch inkomsten-, noch gebruiks- of grondbelasting betaald.

Ad art. 72. Men zou het op prijs stellen te vernemen hoe het Bestuur zich voorstelt de distributie der brieven in het 2de district te doen plaats hebben. Men zou gaarne in overweging willen geven op verschillende plaatsen in dat district brievenbussen te plaatsen zooals bij de scholen en bij de kantoren van de Districtmeesters.

Ad art. 75. Naar aanleiding van het medegedeelde omtrent de bedieningskoorden, deed men uitkomen, dat het niet de bedoeling was in details te treden, maar dat betoogd is, dat het systeem der telefoon niet goed is. Men verklaarde te betreuren, dat, terwijl reeds een jaar geleden verzocht is verandering te brengen in dat systeem het Bestuur nu nog aan het onderhandelen is daaromtrent.

De afdeelingen deden uitkomen, dat, indien toch het werk aan een buitenlandsche maatschappij gegund wordt een Amerikaansche, waarvan immers de fabriek dichter bij is dan van een Europeesche, de voorkeur verdient. Des te grooter zal het voordeel zijn, als die Amerikaansche maatschappij in de buurt een centrale heeft. Ook met het oog op een eventueele Europeeschen oorlog verdient het aanbeveling de voorkeur aan een Amerikaansche maatschappij te geven.

Men gaf dringend in overweging spoed te betrachten bij de verlaging der tarieven in de buitendistricten. Deze zijn zeer hoog.

Opgemerkt werd, dat in verband met de vraag of het salaris van het Hoofd van den post voor Draadlooze telegrafie te Willemstad verhoogd dient te worden, weer het zwaartepunt op zijn prestaties gelegd wordt.

Men vroeg zich af, waarom tot de verhooging der salarissen van de seiners gewacht moet worden om alleen hen toe te laten tot de cursus voor seiner, die in het bezit zijn van M.U.L.O. diploma. Men gaf in overweging reeds nu dezen maatregel te nemen.

Ad art. 82c. In dit verband werd opgemerkt, dat het aanbeveling verdient te denken aan een woning voor den adjunct-commies op Saba, die maar steeds met zijn gezin woont in de Passangrahan aldaar, waarvoor dit gebouw niet bestemd is.

Ad art. 100. Men deelde mede, dat natuurlijk in het voorloopig verslag bedoeld is, dat *f* 3000.— meer aangevraagd werd, dan voor 1937 toegestaan. De meeste leden bleven bij hun gevoelen, dat zij het crediet gehandhaafd wilden zien op het bedrag voor 1937 gevoteerd.

De afdeelingen verklaarden geen bezwaar te hebben het bedrag van *f* 7000.— te voteeren voor het bedoelde boekwerk. Men had echter vernomen, dat het particulier initiatief reeds in die richting stappen genomen heeft en zou de zaak, indien dit juist is, liever daaraan overlaten.

Men verzocht ingelicht te worden omtrent de taal of talen, waarin het boek zou moeten worden geschreven.

Ad art. 108. Enkele leden verklaarden het niet zoo billijk te achten, dat de ambtenaren van de Bovenwindsche eilanden en van Bonaire de kosten van overtocht bij binnenlandsch verlof of vrijstelling van dienst zelf moeten betalen. Naar de meening dezer leden moet niet vergeten worden, dat deze ambtenaren recreatie noodig hebben, om van de eenzaamheid te bekomen.

Ad art. 119a. Ten aanzien van het door den Bestuursge-
machtigde, den Administrateur van financiën medegedeelde bij
de openbare behandeling van de suppletoire begrooting 1937,
werd verwezen naar het in de algemeene beschouwingen van
dit Eindverslag gezegde.

Eenige leden hebben vernomen, dat de bestaande brug niet
zoo slecht zou zijn en dat deze nog wel een 20 jaar zou meekun-
nen met gewoon onderhoud, zoodat een nieuwe brug niet zoo
dringend noodig zou zijn. Gaarne zou men de meening van het
Bestuur hierover vernemen.

Ad art. 122a. Deze mededeeling werd niet goed begrepen.
De leden die de betrekkelijke opmerking in het voorloopig ver-
slag maakten, verklaarden het te betreuren, dat zulk een een-
voudig werk als het hier bedoelde, zóó uitgevoerd moest wor-
den, dat de leuning eerst gemaakt en toen weer afgebroken
moest worden, wat natuurlijk meer kosten met zich bracht.

Ad art. 123. In overweging werd gegeven de auto's, die an-
ders in de Columbusstraat zouden parkeeren, dit te laten doen
op het afgebroken gedeelte van de Kerkstraat.

Ad art. 134b. Opgemerkt werd, dat een ander gebouw voor
den Openbaren Gezondheidsdienst ook noodig is en gevraagd
of het Bestuur spoedig voorstellen daarvoor denkt te doen,
omdat verbetering ten deze ook urgent is.

Ad art. 160. Men merkte op, dat het ijkwezen, de vissche-
rij, de landbouw en de regeling van den afzet van producten
der Bovenwindsche eilanden niet bij den veterinairen dienst
thuis hooren. Toch zou men het minder erg vinden, als de amb-
tenaren van dezen dienst zich daarmede bezighielden, als zij
daarvoor tijd hadden. Maar men kon er zich niet mee vereeni-
gen, dat deze dienst daarvoor zou moeten worden uitgebreid.
Dat hij aan inkomsten meer opbrengt dan hij kost, is, naar het
algemeene gevoelen der afdeelingen, geen argument.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de open-
bare behandeling van dit ontwerp deze beschouwingen en op-
merkingen zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen
die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n Mei 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...
... de opzichte behandeling van de ...

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-2

Landsverordening van den
tot aanvulling van de Verordening van den
10n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescher-
ming van diersoorten, nuttig voor land-en
oofbouw, of die langzamerhand uitsterven
en op welke voortbestaan prijs wordt ge-
steld, zooals deze aangevuld en gewijzigd is.
laatstelijk bij Verordening van den 30n
Maart 1932 (P. B. No. 37).

Aanbieding

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den tot aanvulling van de Verordening van den 10n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescherming van diersoorten, nuttig voor landbouw en oofbouw, of die langzamerhand uitsterven en op welke voortbestaan prijs wordt gesteld, zooals deze aangevuld en gewijzigd is, laatstelijk bij Verordening van den 30n Maart 1932 (P. B. No. 37).

Willemstad, 25 Juni 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-2

*Landsverordening van den
tot aanvulling van de Verordening van den
10n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescher-
ming van diersoorten, nuttig voor land-en
ooftbouw, of die langzamerhand uitsterven
en op welke voortbestaan prijs wordt ge-
steld, zooals deze aangevuld en gewijzigd is,
laatstelijk bij Verordening van den 30n
Maart 1932 (P. B. No. 37).*

ONTWERP

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat het wenschelijk is de Verordening van den 20n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw, of die langzamerhand uitsterven en op welke voortbestaan prijs wordt gesteld, zooals deze is aangevuld en gewijzigd, laatstelijk bij de Verordening van den 30n Maart 1932 (P. B. No. 37), nader te wijzigen en aan te vullen.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, van verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande landsverordening.

Artikel 1.

De verordening van den 20n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescherming van diersoorten, nuttig voor land- en ooftbouw, of die langzamerhand uitsterven en op welke voortbestaan prijs wordt gesteld, zooals deze aangevuld en gewijzigd is, laatstelijk bij de Verordening van den 30n Maart 1932 (P. B. No. 37), ondergaat de volgende wijzigingen en aanvullingen:

- a) Zoowel in het opschrift als in artikel 1 wordt het woord „nuttig” vervangen door „niet schadelijk” en worden de woorden „langzamerhand uitsterven” vervangen door „noodeloos vervolgd worden, waardoor kans bestaat op uitsterving”.
- b) In artikel 3 wordt tusschen de woorden „te vangen” en „te dooden”, ingevoegd de woorden: „in gevangenschap te houden”.
- c) Tusschen artikel 3 en 4 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3-a

Met het toezicht op de naleving der voorwaarden, bepaald in de overeenkomstig het voorgaande artikel verleende vergunning, zijn belast de personen bedoeld bij artikel 10.

- d) In artikel 10 vervalt het woord „en” tusschen „boschwachters” en „de”, en komt hiertusschen een komma te staan; aan het slot vervalt de punt en worden toegevoegd de woorden „en de Gouvernements-Veearts.”
- e) Tusschen artikel 10 en 11 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10-a.

De in artikel 10 bedoelde personen hebben te allen tijde toegang tot de terreinen en perceelen, waar de in deze verordening

bedoelde dieren ingevolge artikel 3 krachtens vergunning van den Gouverneur in gevangenschap worden gehouden.

f) Tusschen artikel 11 en 12 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 11-a.

Deze landsverordening kan worden aangehaald onder den titel van: „Landsverordening tot bescherming van bepaalde diersoorten 1926”.

Artikel 2.

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

[Faint mirrored text bleed-through from the reverse side of the page, including the word 'Gegeven' and 'Willemstad']

[Faint mirrored signature bleed-through]

[Faint mirrored signature bleed-through]

[Faint mirrored signature bleed-through]

[Faint mirrored signature bleed-through]

[Faint mirrored signature bleed-through]

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-2.

*Landsverordening van den
tot aanvulling van de Verordening van den
10n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescher-
ming van diersoorten, nuttig voor land- en
ooftbouw, of die langzamerhand uitsterven
en op welke voortbestaan prijs wordt ge-
steld, zooals deze aangevuld en gewijzigd is,
laatstelijk bij Verordening van den 30n
Maart 1932 (P. B. No. 37).*

Memorie van Toelichting.

No. 3.

Bij de in 1932 (P. B. 1932, No. 37) plaats gevonden wijziging
dezer verordening is niet de mogelijkheid geopend om met ver-
gunning van den Gouverneur de beschermende dieren voor een
wetenschappelijk of opvoedkundig doel gevangen te houden.

De praktijk heeft echter bewezen, dat daaraan behoefte be-
staat.

De voorgestelde wijziging beoogt hierin te voorzien.

De verder voorgestelde wijzigingen houden eenige verbete-
ringen der benaming dezer verordening en der regeling van
het toezicht op de naleving harer bepalingen in.

Willemstad, Curaçao, den 25n Juni 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-2

*Landsverordening van den
tot aanvulling van de Verordening van den
10n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescher-
ming van diersoorten, nuttig voor land- en
oofbouw, of die langzamerhand uitsterven
en op welke voortbestaan prijs wordt ge-
steld, zooals deze aangevuld en gewijzigd is,
laatstelijk bij Verordening van den 30n
Maart 1932 (P. B. No. 37).*

VOORLOOPIG VERSLAG.

No. 4.

Bij de bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen werd algemeen in overweging gegeven om verder te gaan, dan voorgesteld. De voorwaarde „wetenschappelijk of opvoedkundig doel” voor de vergunningen van den Gouverneur bedoeld in art. 3 zou men n.l. willen laten vervallen, zoodat de Gouverneur steeds in gevallen, waarin dit hem nuttig voorkomt, de daar bedoelde vergunningen kan geven. Men dacht b.v. aan gevallen, waarin dieren, onder de verordening vallende, uit het buitenland ingevoerd zijn en aan hertenkampen, die eventueel in de toekomst ingericht zouden kunnen worden, om hertenvleesch te verkoopen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 9n. Augustus 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

2. DECEMBER 1937

Handwritten notes or a list, possibly related to the date above. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

WOLFFSTADT

1937

Handwritten notes or a list, possibly related to the date above. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten notes or a list, possibly related to the date above. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

De Rapporteur

J. H. SPÖCKEL

DAVID CARPILLES

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-2.

Landsverordening van den
tot aanvulling van de Verordening van den
10n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescher-
ming van diersoorten, nuttig voor land-en
oofbouw, of die langzamerhand uitsterven
en op welke voortbestaan prijs wordt ge-
steld, zooals deze aangevuld en gewijzigd is,
laatstelijk bij Verordening van den 30n
Maart 1932 (P. B. No. 37).

MEMORIE VAN ANTWOORD.

No. 5.

De Gouverneur van Curaçao heeft aan den Kolonialen Raad
het ontwerp van het ontwerp eene wijziging der Curaçaosche
Decreten voor het dienstjaar 1937.

Willemstad, 26 Juni 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Het Bestuur kan zich vereenigen met het gevoelen van den
Kolonialen Raad, waartoe onder aanbrenging van de noodige
wijzigingen in de verbodsbepalingen, eene nieuwe opzet van
het ontwerp noodig is. Een daartoe strekkende nota van wijzi-
gingen gaat hierbij.

Volgens het gewijzigd ontwerp is het verboden een der in
de artikelen 1 en 2 der landverordening omschreven handelin-
gen te verrichten, *zonder vergunning van den Gouverneur*, ter-
wijl artikel 4 tevens strafbaar stelt het niet-naleven van de voor-
waarden waaronder eene vergunning is verleend.

Willemstad, 26 Augustus 1937.

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937--1938--2

Landsverordening van den
tot aanvulling van de Verordening van den
10n Juli 1926 (P. B. No. 60) tot bescher-
ming van diersoorten, nuttig voor land- en
oofbouw, of die langzamerhand uitsterven
en op welke voortbestaan prijs wordt ge-
steld, zooals deze aangevuld en gewijzigd is,
laatstelijk bij Verordening van den 30n
Maart 1932 (P. B. No. 37).

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

No. 6.

Artikel 1 sub b wordt gelezen:

In de artikelen 1 en 2 wordt in plaats van:

„Het is verboden” gelezen:

„Het is zonder vergunning van den Gouverneur verboden”.

Het tweede lid van artikel 2 vervalt.

Artikel 3 wordt gelezen:

„Een vergunning als bedoeld in de Artikelen 1 en 2 wordt
„geacht tot wederopzeggens toe verleend te zijn. Aan deze
„vergunningen kunnen voorwaarden worden verbonden”.

Artikel 1 sub c wordt gelezen:

Het eerste lid van artikel 4 wordt gelezen:

„Hij, die handelt in strijd met een der bij deze landsveror-
„dening vastgestelde voorschriften of met een voorwaarde
„waarop hem een vergunning werd verleend, wordt gestraft
„met geldboete van ten hoogste vijftig gulden.”

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-3.

2e Suppletoire Begrooting 1937

Aanbieding

No. 1

C. Het eindoffert der begrooting wordt gebracht op
/ 2.989.042,— (twee miljoen negenhonderd negen en acht-
tig duizend vier en veertig gulden);

II. Te bepalen dat het bedrag beschikking in het Publicatieblad
zal worden bekendgemaakt.

Willemstad,

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad
ter goedkeuring aan het ontwerp eener wijziging der Curaçao-
sche Begrooting voor het dienstjaar 1937.

Willemstad, 29 Juni 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Artikel 130. In de Curaçao'sche Begrooting 1937 onderstaande wij-
zigingen worden voorgesteld:

130. In onderartikel 1 wordt verhoord met / 1.000,— en ge-
bracht op / 1.000,—

131. In onderartikel 2 wordt een nieuw onderartikel
ingevoegd, luidende:

Artikel 5bis. Iedereen en andere afzender in verband
met de verkiezingen voor de Staten / 1.000,—

132. In onderartikel 3 wordt verhoord met / 2.500,— en ge-
bracht op / 2.500,—

133. In onderartikel 4 wordt verhoord met / 2.250,— en
gebracht op / 102.141,—

134. In onderartikel 5 wordt verhoord met / 150,— en ge-
bracht op / 102.290,—

135. In het onderartikel 7 wordt een nieuw onderartikel
ingevoegd, luidende:

Artikel 7bis. Administratie van de Landstelsel-
op Curaçao / 100.000,—

136. In onderartikel 84 wordt verhoord met / 40.000,— en
gebracht op / 82.300,—

137. In onderartikel 107 wordt verhoord met / 125.000,—
en gebracht op / 450.000,—

138. In onderartikel 120 wordt verhoord met / 41.500,— en
gebracht op / 192.100,—

139. In onderartikel 121 wordt verhoord met / 90.700,— en
gebracht op / 282.700,—

140. In onderartikel 131 wordt verhoord met / 230.000,— en
gebracht op / 512.100,—

141. In onderartikel 132 wordt verhoord met / 1.500,— en
gebracht op / 151.715,—

142. In onderartikel 144 wordt verhoord met / 1.500,— en
gebracht op / 30.215,—

143. In onderartikel 145 wordt verhoord met / 2.500,— en
gebracht op / 28.500,—

144. In onderartikel 151 wordt verhoord met / 900,— en
gebracht op / 3.240,—

145. In onderartikel 152 wordt in „ambtelijk” bijgevoegd
„op Curaçao en den contouren van Aruba” terwijl de
onderartikel wordt verhoord met / 2.750,— en ge-
bracht op 8.550,—

146. In het onderartikel 153 wordt de volgende afzender be-
zetting worden op twee plaatsen, op het einde der af-
zending en in het Algemeen Overzicht, kennis als volgt:

146. Algemeen Overzicht: 2e bis
Lid 1. 170.000,—
Lid 2. 1.200.000,—
Lid 3. 1.141.888,—
Lid 4. 1.200.000,—
Lid 5. 1.200.000,—
Lid 6. 1.200.000,—
Lid 7. 1.200.000,—
Lid 8. 1.200.000,—
Lid 9. 1.200.000,—
Lid 10. 1.200.000,—
Lid 11. 1.200.000,—
Lid 12. 1.200.000,—
Lid 13. 1.200.000,—
Lid 14. 1.200.000,—
Lid 15. 1.200.000,—
Lid 16. 1.200.000,—
Lid 17. 1.200.000,—
Lid 18. 1.200.000,—
Lid 19. 1.200.000,—
Lid 20. 1.200.000,—
Lid 21. 1.200.000,—
Lid 22. 1.200.000,—
Lid 23. 1.200.000,—
Lid 24. 1.200.000,—
Lid 25. 1.200.000,—
Lid 26. 1.200.000,—
Lid 27. 1.200.000,—
Lid 28. 1.200.000,—
Lid 29. 1.200.000,—
Lid 30. 1.200.000,—
Lid 31. 1.200.000,—
Lid 32. 1.200.000,—
Lid 33. 1.200.000,—
Lid 34. 1.200.000,—
Lid 35. 1.200.000,—
Lid 36. 1.200.000,—
Lid 37. 1.200.000,—
Lid 38. 1.200.000,—
Lid 39. 1.200.000,—
Lid 40. 1.200.000,—
Lid 41. 1.200.000,—
Lid 42. 1.200.000,—
Lid 43. 1.200.000,—
Lid 44. 1.200.000,—
Lid 45. 1.200.000,—
Lid 46. 1.200.000,—
Lid 47. 1.200.000,—
Lid 48. 1.200.000,—
Lid 49. 1.200.000,—
Lid 50. 1.200.000,—
Lid 51. 1.200.000,—
Lid 52. 1.200.000,—
Lid 53. 1.200.000,—
Lid 54. 1.200.000,—
Lid 55. 1.200.000,—
Lid 56. 1.200.000,—
Lid 57. 1.200.000,—
Lid 58. 1.200.000,—
Lid 59. 1.200.000,—
Lid 60. 1.200.000,—
Lid 61. 1.200.000,—
Lid 62. 1.200.000,—
Lid 63. 1.200.000,—
Lid 64. 1.200.000,—
Lid 65. 1.200.000,—
Lid 66. 1.200.000,—
Lid 67. 1.200.000,—
Lid 68. 1.200.000,—
Lid 69. 1.200.000,—
Lid 70. 1.200.000,—
Lid 71. 1.200.000,—
Lid 72. 1.200.000,—
Lid 73. 1.200.000,—
Lid 74. 1.200.000,—
Lid 75. 1.200.000,—
Lid 76. 1.200.000,—
Lid 77. 1.200.000,—
Lid 78. 1.200.000,—
Lid 79. 1.200.000,—
Lid 80. 1.200.000,—
Lid 81. 1.200.000,—
Lid 82. 1.200.000,—
Lid 83. 1.200.000,—
Lid 84. 1.200.000,—
Lid 85. 1.200.000,—
Lid 86. 1.200.000,—
Lid 87. 1.200.000,—
Lid 88. 1.200.000,—
Lid 89. 1.200.000,—
Lid 90. 1.200.000,—
Lid 91. 1.200.000,—
Lid 92. 1.200.000,—
Lid 93. 1.200.000,—
Lid 94. 1.200.000,—
Lid 95. 1.200.000,—
Lid 96. 1.200.000,—
Lid 97. 1.200.000,—
Lid 98. 1.200.000,—
Lid 99. 1.200.000,—
Lid 100. 1.200.000,—

2e Suppletoire-Begrooting 1937

ONTWERP.

No. 2.

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

Overwegende enz.

HEEFT GOEDGEVONDEN:

I. In de Curaçaosche Begrooting 1937 onderstaande wijzigingen aan te brengen:

- A.
- 1o. onderartikel 1 wordt verhoogd met f 750,— en gebracht op f 72.365,—;
 - 2o. na het onderartikel 5 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„artikel 5bis. Loonen en andere uitgaven in verband met de verkiezingen voor de Staten f 15000,—.”;
 - 3o. onderartikel 36 wordt verhoogd met f 5.265,— en gebracht op f 93.825,—;
 - 4o. onderartikel 57 wordt verhoogd met f 9.288,— en gebracht op f 105.141,—;
 - 5o. onderartikel 65 wordt verhoogd met f 750,— en gebracht op f 102.996,—;
 - 6o. na het onderartikel 73 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd luidende:
„artikel 73bis. Automatisering van de Landstelefoon op Curaçao f 100.000,—”;
 - 7o. onderartikel 84 wordt verhoogd met f 40.000,— en gebracht op f 55.900,—;
 - 8o. onderartikel 107 wordt verhoogd met f 175.000,— en gebracht op f 450.000,—;
 - 9o. onderartikel 120 wordt verhoogd met f 41.200,— en gebracht op f 193.150,—;
 - 10o. onderartikel 121 wordt verhoogd met f 96.700,— en gebracht op f 336.700,—;
 - 11o. onderartikel 134 wordt verhoogd met f 230.300,— en gebracht op f 611.150,—;
 - 12o. onderartikel 135 wordt verhoogd met f 1.800,— en gebracht op f 151.715,—;
 - 13o. onderartikel 144 wordt verhoogd met f 1.800,— en gebracht op f 30.836,—;
 - 14o. onderartikel 149 wordt verhoogd met f 3.200,— en gebracht op f 25.500,—;
 - 15o. onderartikel 151 wordt verhoogd met f 900,— en gebracht op f 3.240,—;
 - 16o. in onderartikel 153 wordt na „ambtenaar” bijgevoegd „op Curaçao en den controleur op Aruba” terwijl dit onderartikel wordt verhoogd met f 3.756,— en gebracht op 8.556,—.

B. De totalen van de volgende afdelingen der voormelde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde der Afdelingen en in het Algemeen Overzicht gelezen als volgt:

Iste Afdeling	Gouvernements--Secre-	
	tarie	f 170.955,—
IIde	„ Binnenlandsch Bestuur....	f 1.260.050,—
IVde	„ Financien.....	f 4.144.638,—
Vde	„ Openbare Werken.....	f 1.579.825,—
VIde	„ Openbare Gezondheids-	
	dienst.. ..	f 598.346,—.

C. Het eindcijfer der begrooting wordt gebracht op f 8.989.048,— (acht millioen negenhonderd negen en tachtig duizend acht en veertig gulden);

II. Te bepalen dat deze beschikking in het *Publicatieblad* zal worden bekendgemaakt.

Willemstad,

Het ontwerp hetwelk hierbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden heeft ten doel kredieten te verkrijgen voor enkele noodzakelijke voorzieningen, welke niet tot het jaar 1938 kunnen worden nitgesteld.

Ad 1. Naar aanleiding van het mededeelende bij de openbare behandeling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938 door den Bestuurscommissaris, den Administrateur van Financiën, worden hierbij kredieten aangevraagd voor de besoldiging van den derden commissaris ter Secretarie over het tijdvak vanaf zijn nitzending tot de overplaatsing van den commissaris die met de waarneming van de functie van Gezambestuurder werd belast.

Ad 2. In verband met de aanstaande verkiezingen is het noodig te beschikken over een krediet waarruit de onkosten terzake daarvan bestreden kunnen worden. Deze onkosten bestaan uit loonen voor tijdelijke uitbreiding van personeel, kantoorbehoeften en andere uitgaven overeenkomstig navolgende specificatie.

1.000,—	Tijdelijke krachten
1.500,—	Presentiegeld stemopnemers enz.
300,—	Kosten huurauto's
2.000,—	Inrichting stemlokalen (stembussen, stemlessen, naars, tafels, stoelen, wandklokken, stempeis enz.) ..
400,—	Huur stemlokalen
1.000,—	Schrijfmachines
3.000,—	Drukwerken
500,—	Bureelbehoeften
100,—	Registers
300,—	Bekendmakingen en advertenties
400,—	Telegramkosten
100,—	Porto
1.500,—	Kosten mogelijke herstemmingen
100,—	Archiefkast
1.000,—	Reis- en reiskosten
200,—	Schrijfmachines en andere
1.000,—	Vergoeding aan leden van bekwamheidscommissies
500,—	Telefoonansluitingen
100,—	Boden
15.000,—	Totaal

Ad 3. In verband met de groote toeloop van leerlingen voor het vak rijwiel-motor- en automobielhersteller op de Ambachtschool Sint Jozef was het voor één leerjaar niet mogelijk bij het aantal leerlingen voor de vakken bankwerker, loodgieter en instrumentenmaker ook nog het groote aantal leerlingen voor eerstgenoemd vak onder zijn leiding te nemen. Hierdoor zag het bestuur van genoemde school zich genoodzaakt een tweede leerjaar te laten nitkomen speciaal voor de opleiding van leerlingen in het eerstbedoelde vak.

In aanmerking nemende het groote voordeel hetwelk van deze school in de toekomst voor de maatschappij te verwachten is moge ondergeteekende nuen Raad voorstellen de aan haar verleende subsidie te verhoogen met het thans aangevraagde

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-3
2e Suppletoire-Begrooting 1937
Memorie van Toelichting.

No. 3.

Het ontwerp hetwelk hierbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden heeft ten doel kredieten te verkrijgen voor enkele noodzakelijke voorzieningen, welke niet tot het jaar 1938 kunnen worden uitgesteld.

Ad 1um. Naar aanleiding van het medegedeelde bij de openbare behandeling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1938 door den Bestuursgemachtigde, den Administrateur van Financien, worden hierbij kredieten aangevraagd voor de bezoldiging van den derden commies ter Secretarie over het tijdvak vanaf zijn uitzending tot de overplaatsing van den commies die met de waarneming van de functie van Gezaghebber werd belast.

Ad 2um. In verband met de aanstaande verkiezingen is het noodig te beschikken over een krediet waaruit de onkosten terzake daarvan bestreden kunnen worden. Deze onkosten bestaan uit loonen voor tijdelijke uitbreiding van personeel, kantoorbehoeften en andere uitgaven overeenkomstig navolgende specificatie.

Tijdelijke krachten	f	1.000,—
Presentiegeld stemopnemers enz.	„	1.500,—
Kosten huurauto's	„	300,—
Inrichting stemlokalen (stembussen, stemlesse- naars, tafels, stoelen, wandklokken, stempels enz.) ..	„	2.000,—
Huur stemlokalen	„	400,—
Schrijfmachines	„	1.000,—
Drukwerken	„	3.000,—
Bureelbehoeften	„	500,—
Registers	„	100,—
Bekendmakingen en advertentie's	„	300,—
Telegramkosten	„	400,—
Porto	„	100,—
Kosten mogelijke herstemmingen	„	1.500,—
Archiefkast	„	100,—
Reis- en teerkosten	„	1.000,—
Schrijfmachinetafels	„	200,—
Vergoeding aan leden van bekwaamheids- commissies	„	1.000,—
Telefoonaansluitingen	„	500,—
Boden	„	100,—
		f 15.000,—

Ad 3um. In verband met de groote toeloop van leerlingen voor het vak rijwiel- motor- en automobielhersteller op de Ambachtsschool Sint Jozef was het voor één leeraar niet mogelijk bij het aantal leerlingen voor de vakken bankwerker, loodgieter en instrumentenmaker ook nog het groote aantal leerlingen voor eerstgenoemd vak onder zijn leiding te nemen. Hierdoor zag het bestuur van genoemde school zich genoodzaakt een tweede leeraar te laten uitkomen speciaal voor de opleiding van leerlingen in het eerstbedoelde vak.

In aanmerking nemende het groote voordeel hetwelk van deze school in de toekomst voor de maatschappij te verwachten is moge ondergeteekende uwen Raad voorstellen de aan haar verleende subsidie te verhoogen met het thans aangevraagde

krediet, hetwelk bestemd is voor salariering van den tweeden leeraar.

De Vereeniging „Huisvljht” geniet sedert hare oprichting van Gouvernementswege steun in den vorm van een lage huurprijs voor het door haar als winkel gebruikt perceel. Het Gouvernement behoeft de beschikking over dit perceel voor den bouw van het nieuwe postkantoor. Het wordt daarom wenschelijk geacht deze vereeniging te steunen door een bijdrage uit 's Lands kas als tegemoetkoming in de door haar elders te betalen huishuur. De tegemoetkoming welke ware te stellen op f 1590,— per jaar, zal in 1937 over twee maanden moeten worden uitgekeerd.

Ad 4um. Het benodigde krediet ter bekostiging van de bezoldiging van het personeel ter Administratie van financiën en bij den Gouvernements-Accountantsdienst, volgens de tegenwoordige sterkte is op artikel 57 aanwezig door het groote aantal ongehuwden of als ongehuwden aan te merken leden van het personeel. In verband met het bij de openbare behandeling der begrooting voor 1938 naar voren gebrachte verlangen van den Kolonialen Raad wordt de specificatie van het artikel, zooals deze dient te worden gewijzigd, hierbij aangegeven en worden de benodigde gelden opnieuw aangevraagd: voor de Administratie van financiën f 3.600,— voor een commies en f 1.776,— voor 2 schrijvers;

voor den Accountantsdienst f 1.356,— voor een adjunct-commies en f 2.556,— voor 3 schrijvers.

Ad 5um. Zooals in de Memorie van Antwoord (Begrooting 1938) ad art. 72 vermeld, zal binnenkort een hulpbrievenbesteller worden aangesteld voor de postbestelling in het 2de district. Het hierbij aangevraagd krediet strekt ter betaling van dezen besteller over het tweede halfjaar.

Ad 6um. Alhoewel de offertes bedoeld in de Memorie van Antwoord (begrooting 1938) ad art. 75 nog niet ontvangen zijn, wordt, teneinde direct na eene beslissing een aanvang te kunnen maken met de werkzaamheden, het wenschelijk geacht reeds thans het hierin vermeld krediet aan te vragen.

Ad 7um. Met verwijzing naar het bij de Memorie van Antwoord (begrooting 1938) medegedeelde ad art. 169, omtrent de uitbreiding van de kustverlichting op St. Nicolaas op Aruba, worden hierbij de daarvoor benodigde gelden aangevraagd in stede van aanvulling van het artikel uit „Onvoorzien”.

Volgens een nadere raming kan de betrekkelijke uitgave op f 40.000,— worden gesteld.

Ad 8um. Aangezien het zich thans laat aanzien dat de raming van sommige middelen eene verhooging toelaat, kan het bij suppletoire begrooting verlaagde bedrag der uitkeering aan het Curaçaosch Ambtenaren Pensioenfonds wederom worden verhoogd met het hierbij aangevraagde bedrag.

Ad 9um. Voor onderhoud en herstelling van de gebouwen en eigendommen van den Lande is op de begrooting beschikbaar gesteld een bedrag van totaal f 113.000,—.

Bij den aanvang van het jaar zijn de arbeidsloonen te Curaçao verhoogd met 20% voor de laagst betaalde werklieden, welk percentage voor de beter betaalden afneemt tot ten minste 5%. Aannemende dat er bij de uitvoering van een werk een grooter aantal laag betaalde handlangers dan beter betaalde vaklieden zijn te werk gesteld, kan men de gemiddelde loonsverhoging schatten op ongeveer 15%.

De materiaalprijzen zijn gedurende het laatste halfjaar aanzienlijk gestegen; cement en zand, hout en ijzer met respectievelijk 18 — 37 — 60 en 90%.

Naar schatting bedraagt de gemiddelde prijsstijging van de materialen meer dan 30%.

Rekenende, dat de kosten van een werk voor ongeveer de helft

uit arbeidsloon en voor de andere helft uit aankoop van materiaal zijn samengesteld, komt men tot een totale kostenverhoging van 23 tot 25 procent.

De kostenraming van een der thans in uitvoering zijnde gebouwen, opnieuw opgesteld met de thans geldende loonen en materiaalprijzen, leverde inderdaad een verhoging van 25%.

Indien het voorgenomen onderhoud aan de landsgebouwen en eigendommen dient te worden besteed, hetgeen zeer zeker het geval is, zou het beschikbaar gestelde bedrag derhalve met 25% moeten worden verhoogd.

Echter kan rekening worden gehouden met de omstandigheid, dat de duurte zich niet aanstonds in het begin van het begrotingsjaar in volle zwaarte heeft doen gevoelen, zoodat voor dit jaar met 20% kan worden volstaan; voor het eiland Curaçao, waar voor verschillende buitengewone onderhoudswerken afzonderlijke fondsen zijn aangevraagd en waar reeds enkele gebouwen geheel zijn vernieuwd, zoodat voorloopig met geringere onderhoudskosten kan worden volstaan ware dit cijfer zelfs te verlagen tot ongeveer 15%.

De toegestane bedragen voor de verschillende eilanden waren derhalve te verhoogden met f 12.000,—, f 5.000,—, f 1.000,—, f 1.000,—, f 500,—, en f 500,—, totaal f 20.000,—.

In het algemeen wordt bij dit artikel opgemerkt, dat in verband met de steeds stijgende materiaalprijzen geen zekerheid kan worden gegeven dat zelfs de verhoogde bedragen niet zullen worden overschreden.

Aan het gewone onderhoud van de gebouwen in het Waterfort wordt in den loop van dit jaar een bedrag van f 10.700,— besteed. Teneinde den achterstand in het onderhoud van deze gebouwen in te halen wordt voorgesteld voor buitengewoon onderhoud een bedrag van f 8.000,— beschikbaar te stellen.

Voor vernieuwing van meubilair is te rekenen op een prijsverhoging van ruim 40%. Voor Curaçao en Aruba worden voor deze post verhoogingen aangevraagd van resp. f 2.000,— en f 800,—, voor de overige eilanden elk f 100,—, totaal f 3.200,—.

Ad 10um. Het beschikbaar krediet laat niet toe om den weg naar het vliegveld Hato, welke reeds voor een gedeelte is verbeterd, geheel te voltooien. De noodzakelijkheid van een goede verbinding van het vliegveld met de stad behoeft niet nader te worden betoogd. Voor de voltooiing van dezen weg is een bedrag noodig van f 65.000,—.

Aan het einde van de Penstraat is een aantal nieuwe woningen verrezzen, vanaf den openbaren weg bereikbaar langs zijwegen, welke voor rekening van de huiseigenaren zijn aangelegd.

Het is billijk dat de toestand van den openbaren weg, welke plaatselijk bijna onbegaanbaar is, in overeenstemming wordt gebracht met den aard van het nieuwe woningcomplex. Voor dit doel en tevens voor het plaatselijk verbreden van den Penweg wordt een bedrag aangevraagd van f 15.000,—.

Van Gouvernementswege worden voorbereidingen getroffen om tegemoet te komen aan de zeer groote vraag naar geschikte bouwterreinen; een gedeelte van de huurgronden te Rio Canario, gelegen tusschen den ouden weg om het Schottegat en den nieuwen asfaltweg is bestemd om na aanleg van wegen en afwateringswerken en na egaliseeren van het terrein reeds in dit jaar als bouwterrein in erfpacht te worden uitgegeven. Naarmate de huurovereenkomsten van de overige aldaar gelegen terreinen afloopen, zal ook in de eerstvolgende jaren zooover alsnog de behoefte aan meer bouwterrein zal voortduren, met de uitvoering van deze plannen worden voortgegaan. Voor het bouwrijp maken van de terreinen te Rio Canario als ook van een aan de Stichting Volkswoningbouw afgestaan terrein te Groot Kwartier is in dit jaar benodigd een bedrag van f 7.000,—.

Enkele andere verbeteringswerken aan straten en openbare wegen, zooals de St. Thomasweg leidende naar het nieuwe paviljoen van het St. Elisabeth Gasthuis, de verbindingsweg tusschen de Abraham de Veerstraat en de Concordiastraat aan

de oostzijde van het Waaigat — en van den toegangsweg van den Schottegatweg naar het terrein van de Curaçaosche Petroleum Industrie Mij. bij post V, verbreding van den rijweg van de De Ruyterkade met versmalling van den aanwezigen verhoogden loswal en bijkomende werken — een en ander van meer ondergeschikte beteekenis, vorderen samen een bedrag van f 9.700,—.

Ad 11um. In het bestek en de voorwaarden van aanbesteding voor den bouw van het Douanekantoor is eene bepaling opgenomen, volgens welke de arbeidsloonen en materiaalprijzen, voorzoover uitgaande boven bepaalde bedragen, verrekenbaar zijn gesteld. Ook de leveringen en werken, welke door de directie geschieden, ondervinden het bezwaar van de sedert de uitbesteding van het werk gestegen loonen en prijzen. Een herwaardeering van de raming van kosten op basis van de thans geldende prijzen geeft aan een toename van kosten f 20.500,— voor den bouw en van f 4.500,— voor de inrichting van de kantoren, totaal f 25.000,—.

Op de begrooting van het dienstjaar 1938 is toegestaan een bedrag van f 22.000,— voor verbetering van het Leprozen-gesticht; voor het dienstjaar 1937 is voor hetzelfde doel een bedrag van f 5.000,— uitgetrokken.

In totaal is voor deze verbetering f 27.000,— beschikbaar.

De kosten van de voorgenomen verbeteringen berekend naar de thans geldende prijzen, worden geraamd op f 34.900,—.

De werken beoogen een volkomen afscheiding van de voor verpleegsters en verpleegden bestemde verblijven zulks met het doel om het gevaar voor besmetting zooveel mogelijk te beperken.

Het is derhalve gewenscht om de uitvoering van deze werken met spoed ter hand te nemen, zoodat boven het toegestane bedrag van f 5.000,— alsnog wordt aangevraagd f 29.900,—.

T.z.t. zal worden voorgesteld het bedrag ad f 22.000,— voor 1938 beschikbaar, voor andere doeleinden te besteden.

De bouwkosten van douanewoningen te Aruba in den aanvang van dit jaar geraamd op f 26.050,— dienen wegens de meergemelde redenen te worden verhoogd met 25% van dit bedrag of met rond f 6.500,—.

Voor buitengewoon onderhoud en herstelling van het Raadhuis is reeds een bedrag van f 23.000,— toegestaan; bovendien is in het bedrag van f 15.000,—, toegestaan voor den bouw van een woning voor den Directeur der Gevangnissen, begrepen een bedrag van f 3.000,— dat bestemd is om de woning onder de gerechtszaal tot dienstvertrekken om te bouwen.

De totale kosten van de verbouwing, groot f 26.000,— zullen naar schatting 25% hooger worden en derhalve f 32.500,— bedragen.

Deswege wordt een verhooging van het toegestane bedrag van f 9.500,— aangevraagd.

In de vliegtuigloodsen op het terrein te Hato wordt groote last ondervonden van het stof, dat in den drogen tijd door den wind uit het veld wordt aangevoerd; in den regentijd wordt de toegang van het veld naar de loodsen bemoeilijkt door den alsdan gevormden modder. Een afdoende bestrijding van deze bezwaren kan niet worden gevonden dan door het asfalteeren van een terreingedeelte aan de noordzijde van de loodsen en het aanbrengen van een verharder vloer in de passagiersloods. De kosten van dit werk bedragen respectievelijk f 11.200,— en f 800,—, in totaal f 12.000,—.

Aangezien het wenschelijk blijkt het vliegveld Hato te omrasteren teneinde het rondlopend vee, hetwelk anders bij het landen der vliegtuigen de veiligheid in gevaar zou kunnen brengen, buiten te houden, wordt hierbij een krediet aangevraagd van f 4.500,—.

Zoals reeds is medegedeeld, bestaat het voornemen om op verschillende plaatsen van de stad signalen en klokken aan te brengen aangevende de tijden waarop de Koningin Emmabrug voor het landverkeer zal zijn gesloten.

De kosten van aanschaffing en montage van deze signaalin-

richting zullen volgens de laatst ontvangen prijsopgaven vermoedelijk niet te boven gaan een bedrag van f 4000,—.

Het is gewenscht dat de bezetting van de politieposten te Dominguito, Montagne, Kleine Berg en Westpunt zal geschieden met brigadiers van de Militaire Politie als commandanten. Voor een dergelijke zelfstandige post komen de jongere krachten, die in den regel ongehuwd zijn en zich met een beperkte huisvesting kunnen behelpen, niet in aanmerking.

Voor behoorlijke huisvesting van de voor dezen post beschikbare personen met hun gezin dient van Gouvernementswege te worden gezorgd, omdat in de nabijheid geen huurhuizen zijn te bekomen.

Gebouwd kunnen worden twee woningen te Kleine Berg, een op elk der posten Montagne, Dominguito en Westpunt, alle voorzien van regenbakken; verder twee arrestanten-lokalen op Dokterstuin en een te Westpunt, voor het aangevraagde bedrag ad f 27600,—.

De onlangs op Saba geplaatste Ontvanger is tijdelijk ondergebracht in het Gouvernements Logeergebouw aldaar, omdat er voor dezen ambtenaar geen woning beschikbaar is. Voorgesteld wordt een ambtswoning te bouwen, voor welk doel een bedrag van f 11300,— is benodigd.

De laatste hydrografische opname van de St. Anna-baai toonde aan dat de aanslibbing in den havenmond, welke eenige jaren geleden werd geconstateerd, steeds doorgaat en over een paar jaar in een kritiek stadium kan komen te verkeerren. Waar toentertijd geen urgentie bestond en geen baggermaterieel aanwezig was, werden, mede in verband met de hooge transportkosten van dit materieel, geen gelden daarvoor aangevraagd.

Aangezien thans op Aruba een krachtige baggermachine voor de Lago Oil & Transport Co. werkzaam is, wordt het wenschelijk geacht van deze gelegenheid gebruik te maken om de uitdieping van den havenmond alhier ter hand te nemen.

Ofschoon het juiste bedrag hiervoor benodigd nog niet opgegeven kan worden, wordt als eerste termijn van betaling een bedrag van f 100.000,— aangevraagd.

Resumeerende komt men tot de volgende bedragen voor nieuwe werken aangevraagd:

f	25.000
	29.900
	6.500
	9.500
	12.000
	4.500
	4.000
	27.600
	11.300
	100.000
	—
	230.300.

Het Bestuur is naar aanleiding van de in den Raad naar voren gebrachte bezwaren tegen den bouw van een woonhuis tusschen de gebouwen van de Loge en den Tempel op zijn aanvankelijk voornemen teruggekomen. De behuizing van den Directeur der Gevangenen is tijdelijk op andere wijze geregeld, terwijl het in de bedoeling van ondergeteekende ligt om dezen functionaris mettertijd een woning in het fort Amsterdam te verschaffen. Door deze regeling komt thans in mindering van de uitgaven een bedrag van f 19.500,—, zijnde de bouwkosten van de woning ad f 15.000,—, verminderd met een bedrag van f 3.000,—, dat zal worden besteed aan ombouw van de bestaande woning tot dienstvertrekken, plus de kosten van grondaankoop enz. ad f 7.500,—.

Aangezien echter in het kampement Rio Canario dringende behoefte bestaat aan meerdere Politiewoningen komt het gewenscht voor gemeld bedrag van f 19.500,— te bestemmen als eerste termijn voor den bouw van zestien woningen. Reeds thans kan aan zeer vele politiemilitairen geen verlof tot huwen worden gegeven wegens gebrek aan woningen te Mundo

Nobo of in de onmiddellijke nabijheid van de plaatsen waar zij buiten de diensturen moeten verblijven, omdat zij steeds onmiddellijk beschikbaar en gereed moeten zijn. Daar thans geen verlof tot huwen kan worden gegeven blijft het aantal aanvragen stijgen. Door den bouw dezer woningen zou aan dezen in ieder opzicht ongewenschten toestand een einde worden gemaakt.

Ad 12um. Verwezen moge worden naar het medegedeelde ad art. 135 in de Memorie van Toelichting (begroting 1938) betreffende uitbreiding van het kantoorpersoneel van den Openbaren Gezondheidsdienst met 2 schrijvers. Het hierbij aangevraagd krediet strekt ter betaling dier schrijvers.

Ad 13um. Verwezen moge worden naar Noot 126 van de de Uitgewerkte en Toelichtende Staat der Begroting 1938 ter zake van de toelage aan de oppassers in het Krankzinnigengesticht.

Ad 14um. Verwezen moge worden naar Noot 130 van de Uitgewerkte en Toelichtende Staat der Begroting 1938. Ter vermijding van eene overschrijding als over 1936 wordt het krediet voor onderhoud van leprozen gebracht op een bedrag ongeveer gelijk aan dat der uitgaven over 1936.

Ad 15um. Verwezen moge worden naar het ad art. 151 van de Memorie van Toelichting (begroting 1938) medegedeelde. Het is gewenscht bedoelde verpleegster reeds in 1937 aan te stellen. Het aangevraagde krediet strekt ter betaling van hare bezoldiging over zes maanden van dit jaar.

Ad 16um. Dit krediet strekt ter betaling van den controleur bij den hygienischen dienst op Aruba, die, zooals vermeld in de Memorie van Toelichting (begroting 1938) ad art. 153, aangesteld is.

Tot dekking van vorenvermelde uitgaven in totaal f 725.709,— kan naar thans kan worden becijferd de raming der middelen nader worden verhoogd en wel als volgt:

Invoerrechten met	f	87.000
Accijns op gedistilleerd met		185.000
Accijns op geslacht met		2.000
Zegelbelasting met		13.500
Gebruiksbelasting met		15.000
Inkomstenbelasting met		320.000
Vergunningsrecht met		4.000
Motorrijtuigbelasting met		16.500
Huur van Landsgronden en eigendommen met		25.000
Inkomsten van de posterij met		44.000
Opbrengst van Landsradioposten met		13.500
Inkomsten van abattoir, markthallen en vee- koralen met		6.000
Vergunningsrecht op loterijen met		9.700
	f	741.200

Het totaal van de raming der middelen en inkomsten wordt als volgt:

A. Belastingen	f	6.102.400
B. Inkomsten van onderscheiden aard		2.906.820
		<hr/>
Totaal.....	f	9.009.220

zoodat de geraamde uitgaven zijn gedekt.

Willemstad, den 29n Juni 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—3.

2e Suppletoire Begroeting 1937.

VOORLOOPIG VERSLAG.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Verschillende artikelen in Venezolaansche kranten omtrent het geval van onlangs, dat een hond van een Venezolaan werd doodgeschoten, hebben de aandacht der leden getrokken. Zij be-treuren, dat weer in het buitenland aanleiding is gevonden om critiek uit te oefenen op den gang van zaken in Curaçao. Niet wetende of die critiek gegrond is, wilde men toch wijzen op het groote belang er van, dat met tact opgetreden wordt bij overheidsbemoelingen in het algemeen.

Men wilde verzoeken te waken tegen overdrijving bij het dood-schieten van honden op straat.

Men besprak de omstandigheid, dat in het begin van dit jaar ontwerpen tot verlaging van den accijns op gedistilleerd en de loodsgelden zijn aangenomen door den Raad, maar intusschen nog niet afgekondigd en waarvan de indiening en aanneming mogelijk gemaakt waren door het gunstig toevloeien der midde-len, terwijl het Bestuur nu tot dekking van de bij het onder-havige ontwerp voorgestelde uitgaven de raming der midde-len verhoogt met f 741.200.—. Men vond daarin aanleiding om de vraag te stellen of hierbij wel rekening gehouden is met de bovenbedoelde verordeningen, op welker spoedige afkondi-ging verscheidene leden alsnog aandrongen.

Algemeen verzocht men te mogen vernemen welke de reden is, dat die verordeningen nog niet afgekondigd zijn.

Meerdere leden brachten het plan tot vorming van een reser-fonds wederom ter sprake. Zij zouden gaarne willen vernemen, wanneer het Bestuur denkt, dat wij zoo ongeveer door den nieuwbouw bij het Gouvernement heen zullen zijn, opdat dan met kracht aan het vormen van dat fonds kan worden begon-nen. Gaarne zouden zij vernemen of het Bestuur een plan heeft van nog uit te voeren nieuwe werken. Zoo ja, dan zouden zij daarvan gaarne kennis nemen.

De afdelingen verklaarden met genoegen gezien te hebben, dat bij de kruising van de Columbusstraat en de Madurostraat verkeerslichten geplaatst zijn en dat in de Madurostraat het verkeer is omgelegd. Zij waren van oordeel, dat de regeling zeer goed werkt en hopen, dat het lichtsignaalensysteem spoedig ook op andere plaatsen zal worden toegepast. Opgemerkt werd ech-ter, dat de brandtijden van het roode en het groene licht te lang zijn voor het verkeer ter plaatse en dat gedurende het branden van het gele licht eigenlijk een bel moet gaan: het is immers vooral voor de chauffeurs, die dicht bij het licht staan, bijna ondoenlijk het in het oog te houden.

Een lid wilde het Bestuur in overweging geven het maken van veiligheidszones voor het publiek op drukke punten in stu-die te nemen.

Opgemerkt werd, dat de nummerplaten dit jaar van slecht materiaal zijn en zulke scherpe randen hebben, dat men er zich aan snijden kan. De afdelingen gaven daarom in overweging de scherpe randen reeds dadelijk bij de voorradige platen weg te werken en bij bestelling van nieuwe er mede rekening te houden, dat het materiaal beter moet zijn — al kost het een kleinigheid meer.

Met eenige verwondering is gezien, dat op de rugzijde van de rijbewijzen een reclame is gedrukt voor de Excess-verzekering maatschappij. Sommige leden vonden het principieel niet goed, dat op gouvernements-drukwerken advertenties worden geplaatst. Zij meenen, dat hierdoor zulk een advertentie een min of meer officieel karakter begint te krijgen en gaven in overweging de zaak zoo te regelen, dat afgezien wordt van het plaatsen van de advertenties en voor de rijbewijzen met recdame andere uit te geven. Men vroeg of het bekend was, dat op de rijbewijzen reclames konden worden geplaatst, waardoor ook andere ondernemingen konden dingen naar die reclameplaats.

Eenige leden vroegen of het Bestuur de zaak inning der schoolgelden der bijzondere scholen, welke bij de behandeling van het ontwerp-begroting 1938 ter sprake is gebracht, nader heeft onderzocht. Zij zouden dan gaarne vernemen tot welk besluit het Bestuur gekomen is.

Men verzocht te mogen vernemen hoever de plannen ten aanzien van de verbetering van de openbare scholen zijn gevorderd. Verscheidene leden zouden ook willen vernemen, wanneer de aanvraag van credieten voor den nieuwbouw van de Hendrik-school, als indertijd toegezegd, kunnen worden tegemoet gezien. Men drong er op aan, dat de openbare scholen voortdurend behoorlijk schoongehouden worden en dat de drinkgelegenheden meer hygienisch worden ingericht.

Wederom werd door de meeste leden aangedrongen op afschaffing van den accijns op St. Maarten, zooals bij de openbare behandeling van het ontwerp-begroting 1938 aanbevolen.

Algemeen verklaarde men nog steeds niet te begrijpen, waarom bij het verlenen van buitenlandsch verlof met overtocht aan ambtenaren op andere eilanden dan Curaçao, geen overtocht van die eilanden naar het hoofdeiland verleend wordt. Dat de reden daarin gelegen zou zijn, dat de overtocht naar het buitenland verleend wordt vanaf het hoofdeiland, werd niet logisch geacht.

In overweging werd ook gegeven aan de ambtenaren, die niet thuis hooren op het eiland, waar zij dienen, bij binnenlandsch verlof desgewenscht vrijen overtocht te verlenen naar het eiland, waarvan zij afkomstig zijn.

In verband met het streven van het Bestuur om den landbouw krachtig te bevorderen, werd algemeen in overweging gegeven om ter uitroeiing van de parkieten, die zoo schadelijk zijn voor den landbouw en de vruchtenteelt: de mais, de dividivi, de mango's, dadels enz. hebben zeer van hen te lijden, een premie uit te loven per stuk gedooide vogel, op de wijze zooals indertijd is geschied met de ratten, met het oog op het pestgevaar.

Ad. I A.

Ad 1um. Het heeft de afdelingen aangenaam getroffen, dat een deel van de bezoldiging van den derden commies ter Secretarie alsnog op deze suppletoire begroting wordt aangevraagd. Gehoopt werd dat definitief gebroken zal worden met de gewoonte van den laatsten tijd om ambtenaren eerst te doen uitkomen, respectievelijk aan te stellen en hen dan achteraf bij begroting of suppletoire begroting aan te vragen.

Enkele leden merkten op, dat dit echter nog niet het geval is, aangezien een adjunct-commies op het kantoor van den Koloniaalen Ontvanger is werkzaam gesteld, die niet op deze suppletoire begroting te vinden is. Buitendien is deze adjunct-commies niet op de in het voorloopig verslag op het ontwerp-begroting 1938 door enkele leden aanbevolen wijze, n.l. na oproeping van sollicitanten in de krant, waardoor bevoordeeling van protégés voorkomen wordt, uitgekozen, wat dezen leden zeer pijnlijk getroffen heeft. Huns inziens zijn zulke handelingen zeer schadelijk voor den goeden naam van en het vertrouwen in het Bestuur.

Ad 3um. Naar verluidt is een ontwerp-reglement betreffende de ambachtschool door de Commissie van Toezicht ter goedkeuring bij het Bestuur ingediend, waarbij ook de aanstelling van nieuwe leerkrachten aan die school wordt geregeld.

Enkele leden zouden gaarne vernemen hoe het daarmede staat.

Men verklaarde algemeen in te stemmen met het voorstel betreffende de Vereeniging „Huisvljt” en zelfs verder te willen gaan. Immers zal ter voorkoming, dat de Vereeniging op het laatste oogenblik geen ander huis of lokaal kan krijgen, haar de tegemoetkoming eerder dan over de twee laatste maanden van het jaar 1937 moeten kunnen worden uitgekeerd.

Ad 6um. Algemeen verklaarden de leden met groot genoegen te zien, dat het Bestuur spoed betracht inzake de nieuwe telefooninstallatie, want de tegenwoordige is werkelijk zeer slecht; inderdaad moet daarin zoo vlug mogelijk worden voorzien. Men wilde het Bestuur dringend in overweging geven toe te zien, dat een goed automaatsysteem wordt aangeschaft en dat we niet worden afgescheept met iets ondeugdelijks als we nu hebben.

Gevraagd werd, of de plaats, waar de centrale der telefoon staat, en waar zij naar verluidt blijven zal, wegens de nabijheid der zee niet schadelijk kan zijn voor de instrumenten.

Men verklaarde van de twee door het Bestuur in de memorie van toelichting op het voorloopig verslag betreffende het ontwerp-begroting 1938 genoemde firma's meer te voelen voor de Amerikaansche, omdat men meent daarmee beter geholpen te zullen zijn. Vele landen in de buurt en ook Aruba is voorzien van een installatie van de Amerikaansche fabriek, zoodat wij bij noodige reparatie en bestellingen, spoediger bediend kunnen worden. Slechts dan zou men geen bezwaar hebben tegen de andere firma, indien zou kunnen komen vast te staan, dat bij haar in dezelfde mate als bij de Amerikaansche een contenu service gewaarborgd zal zijn.

Men wilde gaarne vernemen waarom het tarief van telefoonabonnementen in de buitendistricten nog niet verlaagd is, ofschoon het Bestuur toegezegd heeft deze verlaging in overweging te zullen nemen. Men zal het op prijs stellen het resultaat van die overweging te vernemen.

Ad 8um. Men verklaarde met genoegen te zien, dat het Bestuur tegemoet komt aan de bezwaren indertijd geopperd tegen verlaging der extra-uitkeering aan het Curaçaosch Pensioenfonds ter bekostiging van de verhooging der salarissen en loonen in verband met de devaluatie.

Ad 9um. Men merkte op, dat de kosten van de hierbedoelde loonsverhoging reeds begrepen zijn in het bedrag van f 225.000.—, dat bij de onlangs aangenomen suppletoire begroting 1937 gevoteerd werd voor verhoging van salarissen en loonen. De daarvoor benodigde gelden mogen dus niet opnieuw worden beschikbaar gesteld. De voor de bekostiging van materiaal- en loonsverhoging aangevraagde bedragen dienen dus verlaagd te worden met die voor de loonsverhoging bedoeld.

Wanneer men de blijkens de memorie van toelichting aangevraagde bedragen optelt, komt men tot een bedrag van f 31.200.— Het in het ontwerp aangevraagde bedrag van f 41.200.— zal waarschijnlijk op een vergissing berusten.

Ad 10um. Naar vernomen, is de verbetering van den St. Thomasweg reeds tot stand gekomen. Vermoedelijk zijn de daaraan verbonden uitgaven dan verantwoord op den post voor Onvoorzien uitgaven. Indien dit een en ander juist is, zou men gaarne vernemen, welke de reden is, dat de betrekkelijke gelden nu pas worden aangevraagd, nu die verbetering reeds klaar is.

Ad 11um. De leden verzochten te mogen vernemen, wat het gebouw, waarin het Douanekantoor, enz. zal worden ondergebracht, inclus de inrichting der kantoren, nu precies zal kosten.

Voor de verbetering van het Leprozengesticht wordt een bedrag van f 7.900.— meer gevraagd dan voor 1937 en 1938 gevoteerd. Dit staat blijkens de toelichting in verband met de thans geldende prijzen. In dit verband werd een gelijke opmerking gemaakt als ad 9um: voor loonsverhoging zijn reeds gelden beschikbaar gesteld.

Van deze gelegenheid werd gebruikt gemaakt om de aandacht er op te vestigen, dat het gevaar voor besmetting in de kapel ook zeer groot is, en men vroeg of daarin ook spoedig verbetering zal worden gebracht.

Ook ten aanzien van de bedragen nu meer aangevraagd voor den bouw van douanewoningen op Aruba en voor de verbouwing van het Raadhuis werd de opmerking ten opzichte van de kosten van loonsverhooging gemaakt.

Het bedrag van f 9.500 voor de meerdere verbouwingskosten van het Raadhuis aangevraagd kwam voor niet goed te zijn.

De leden verzochten te mogen vernemen waar de signalen en klokken aangevende de tijden, waarop de Koningin Emmabrug voor het landverkeer zal zijn gesloten, zullen worden geplaatst en hoe het Bestuur zich de werking van het plan voorstelt.

Eenige leden vonden deze signalen en klokken overbodige luxe.

Aan de aanvraag van een bedrag voor woningen voor politiemilitairen en hun gezin op Dominguito, Montagne, Kleine Berg en Westpunt, zit, naar het algemeene gevoelen der afdelingen een principieele kwestie vast. De kwestie n.l. van het vervangen van de opzieners der veldwacht als commandanten der politieposten te Dominguito, Montagne, Kleine Berg en Westpunt door politiemilitairen. Hieromtrent wordt in de toelichting niets anders gezegd, dan dat zij gewenscht is. En juist van de redenen waarom zij zou moeten plaats hebben, hadden de afdelingen zoo gaarne een uitvoerige uiteenzetting gehad, welke zij alsnog verzoeken, omdat zij de noodzakelijkheid daarvan voorshands niet inzien. Immers zijn haar tot op heden nimmer bezwaren tegen den bestaanden toestand op politieel gebied in de buitendistricten ter oore gekomen.

De afdelingen constateerden hierbij, dat het streven van het Bestuur zich in tegenovergestelde richting van de verlangens van den Raad beweegt. Eenparig heeft hij er immers bij het Bestuur op aangedrongen, dat de proef tot opleiding van Curaçaosche jongelieden voor de militaire politie zou worden herhaald, m. a. w. het Curaçaosche element in dat corps zou worden versterkt. Het Bestuur heeft dit bijna geheel afgewezen en gaat er nu zelfs toe over bij het corps veldpolitie, dat altijd zoo goed als geheel door Curaçaoenaars bezet was, politiemilitairen als commandanten werkzaam te stellen.

De afdelingen vroegen zich met bezorgdheid af, waar en wat het einde hiervan zal zijn.

Waar het Bestuur niet genegen is mede te werken Curaçaoenaars in het Militaire Politiecorps op te nemen, zou de zaak daarop neerkomen, dat op den duur geen Curaçaoenaars meer bij de politie zullen zijn, waartegen de afdelingen zich sterk en met grooten ernst verzetten.

Twijfel werd geuit of het voornemen de opzieners der veldwacht als wachtcommandanten door politiemilitairen te vervangen, wel in overeenstemming is met de bewoordingen en den geest der onderscheidene bepalingen, waarbij de invloedssferen van de drie korpsen geregeld zijn en of niet voor botsing van bevoegdheden gevreesd dient te worden.

In den aanhef van de memorie van toelichting wordt medegedeeld, dat de aangevraagde kredieten moeten dienen voor enkele noodzakelijke voorzieningen, welke niet tot het jaar 1938 kunnen worden uitgesteld. Hieruit zou dus afgeleid moeten worden dat ook de bedoelde vervanging daartoe behoort. Naast de algemeene uiteenzetting van de redenen, waarom die vervanging noodzakelijk zou zijn, zou men dan ook gaarne vernemen waarom zij zoo urgent is, ja zelfs zóó, dat zij ofschoon toch een principieele kwestie, zoo incidenteel wordt opgeworpen.

Opvallend is ook, werd algemeen gevonden, dat nu er sprake komt van het tewerkstellen van politie-militairen op de bedoelde buitenposten, plotseling de noodzakelijkheid gevoeld wordt voor de wachtcommandanten woningen bij hunne posten beschikbaar te stellen. Tot nu toe werd er niet naar gevraagd of er voor de gezinnen der veldwachters buiten huizen beschikbaar waren. Van de meesten woont hun gezin dan ook niet bij hen.

De militaire commandanten zullen natuurlijk niet een salaris hebben gelijk aan de opzieners der veldwacht. De afdee-

lingen vroegen zich af, of, indien de bezoldiging van deze politiemilitairen in uitzicht werd gesteld met een passende woning, geen gelijkwaardige Curaçaosche krachten gaarne daarvoor in aanmerking zouden willen komen, welke met hun kennis van de Landstaal, menschen en plaatsen buiten, naar het oordeel der afdeelingen de voorkeur zouden moeten genieten.

De afdeelingen verklaarden aan te nemen, dat de kwestie der vervanging alleen uit een politioneel oogpunt wordt gezien.

Gaarne zou men een specificatie der aangevraagde f 27.600.— ontvangen, waaruit blijkt, welk deel van dat bedrag bestemd is voor de woningen en welk deel voor de arrestantenlokalen.

De afdeelingen constateerden, dat in de memorie van toelichting sprake is van weghalen van aanslibbing in den havenmond, dus teneinde deze op de vereischte diepte te houden. Dit deden zij om te doen uitkomen, dat hier geen sprake is van verdere uitdieping van den havenmond, zooals wel gezegd wordt.

Zij zouden gaarne vernemen hoe diep de havenmond moet zijn volgens den laatst aangenomen maatstaf, welke, naar vermeend werd, werd vastgesteld naar aanleiding van een rapport indertijd uitgebracht door *Ir. Van Rosse*, en hoeveel hij thans is. Ook verzochten zij te mogen vernemen of het Bestuur het met haar eens is, dat het brengen van den havenmond op grotere diepte dan hij wezen moet volgens den laatst aangenomen maatstaf, gepaard met verwijding van den ingang, gevaar zou doen ontstaan voor grootere deining in den havenmond met de daaraan verbonden gevaren voor het Riffort, Brionplein en de Emmabrug en in geval van stormweer als in 1932 voor een groot deel van Otrabanda.

Men veronderstelde, dat de haven van Curaçao, van primair belang voor het gebiedsdeel, steeds de volle aandacht van het Bestuur heeft en dat dan ook wel ten aanzien van deze weg-baggering van slib een afgerond plan zal bestaan. Men zou gaarne hiervan en van de vermoedelijke totaal kosten kennis nemen, alsvorens zijn oordeel over het aangevraagde crediet uit te spreken.

Enkele leden zouden gaarne vernemen welke de plannen van het Bestuur zijn ten aanzien van de haven van Aruba. Een dezer leden zou gaarne eerst de haven van Aruba klaar maken, alsvorens de baggermachine van daar hierheen te laten komen.

Volgens een onderhoud, dat een lid met kapitein *Clark*, Vice-President van de Standard Dredging Co., thans werkzaam op Aruba, gehad heeft, zal het uitdiepen van den havenmond van Aruba tot een diepte van 30 voet over een breedte van 250 voet van den Oostelijken ingang tot en met den Westelijken uitgang niet meer kosten dan \$ 300.000.—, doch waarschijnlijk dichter blijven bij de \$ 200.000.—, voor welk bedrag hij, de heer *Clark*, bereid zal zijn een contract te sluiten. Dit lid, en andere sloten zich daarbij aan, zagen in dit bedrag geen bezwaar om aan de wenschen van Aruba ten deze tegemoet te komen.

In de memorie van toelichting wordt voorgesteld de door het besluit om geen woning voor den Directeur der gevangenis- sen te bouwen vrijgekomen f 19.500.— te bestemmen als eersten termijn voor den bouw van zestien politiewoningen in het kampement Rio Canario. Alsvorens op dit voorstel in te gaan, zouden de afdeelingen gaarne willen vernemen hoeveel die woningen in totaal moeten kosten.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. Juli 1937

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—3.

2e Suppletoire Begrooting 1937

Memorie van Antwoord.

no. 5.

Naar aanleiding van het in de algemeene beschouwingen gedaan verzoek om te waken tegen overdrijving bij het doodschieten van honden, wil ondergeteekende gaarne de gevraagde waakzaamheid toezeggen. Anderzijds meent hij echter dat evenzeer zooveel mogelijk behoort te worden tegemoetgekomen aan gerechtvaardigde klachten omtrent toename van het aantal loslopende honden. Dat in die ietwat netelige positie de meest mogelijke tact behoort te worden in acht genomen, beaamt ondergeteekende ten volle.

Met betrekking tot vraag of bij het samenstellen van de onderwerpelijke aanvullingsbegrooting wel rekening is gehouden met de ontwerp-verordening tot wijziging van de Gedistilleerdverordening en die tot wijziging van de Loodsdienstverordening, kan worden medegedeeld dat inderdaad bij de nadere raming van de opbrengst der middelen met de mogelijkheid eener verlaging van de opbrengst der middelen „accijns op gedistilleerd” en „loodsgelden” is rekening gehouden.

De reden waarom deze verordeningen nog niet zijn afgekondigd is gelegen in het feit dat nog geen bericht is ontvangen of bij Hare Majesteit de Koningin het voornemen bestaat tot vernietiging dier verordeningen. Het tweede lid van artikel 50 van het Regeeringsreglement kon niet worden toegepast aangezien de invoering der ontwerpen naar het oordeel van de meerderheid van den Raad van Bestuur geen spoed vereischte.

Inderdaad bestaan bij het Bestuur plannen omtrent nog uit te voeren nieuwe werken, zoowel voor wegen als gebouwen.

Wat de Landsgebouwen betreft, hieromtrent was een bouwplan opgesteld, waarbij een deel van den noordelijken vleugel van het Fort Amsterdam bestemd was om te worden verbouwd tot Raadzaal, voor den Kolonialen Raad, annex vergaderzaal voor den Raad van Bestuur.

Nadat echter bezwaren tegen dit onderdeel van het plan zijn opgekomen en onlangs van dit voornemen is afgezien, is nog geen nieuwe bewerking van het bouwplan opgesteld; ook zijn de op het eind van het vorige jaar gemaakte globale ramingen nog niet herzien, hetgeen in verband met de gewijzigde loonen en materiaal-prijzen alsnog dient te geschieden. Het is derhalve ondergeteekende niet mogelijk om reeds thans aan den wensch van den Raad te voldoen; alleen kan worden aangestipt, dat voornemens bestaan tot nieuwbouw van een postkantoor, van een gebouw voor den Openbaren Gezondheidsdienst, van een kliniek voor geslachtsziekten te Mundo Nobo, en tot het bouwen van nieuwe woningen in het Fort Amsterdam na afbraak van het tegenwoordige gebouw van den Openbaren Gezondheidsdienst, alles te Curaçao, en van een nieuwe marinierskazerne, politiebureau en pasangrahan te Oranjestad, alsmede tot uitbreiding van het Gezaghebberskantoor aldaar.

Ook is het ondergeteekende nog niet wel mogelijk een juist bedrag hetwelk benoodigd zal zijn, op te geven zoolang het rapport van den deskundige op het gebied van watervoorziening, die pas kort geleden van hier is vertrokken, nog niet is ontvangen.

Het was ondergeteekende aangenaam kennis te nemen van het gunstig oordeel omtrent de verkeerslichten bij de kruising van

de Columbusstraat en de Madurostraat. Nagegaan zal worden of op andere punten aan een dergelijke regeling behoefte bestaat. Omtrent de brandtijden van de lichten moge worden medegedeeld dat slechts eene zeer voorloopige installatie is geplaatst dewelke niet naar de eischen, die men aan eene definitieve installatie mag stellen, voldoende verstelbaar is. Omtrent een definitieve installatie worden inlichtingen ingewonnen. Bij de plaatsing daarvan zal met de opmerkingen van den Raad in verband met de gebleken behoefte worden rekening gehouden.

Het plaatsen van een bel wil het Bestuur echter voorshands minder practisch voorkomen. Wellicht zal de plaatsing der signalen verbeterd kunnen worden. Het maken van veiligheidszone's voor het publiek op drukke punten zal in studie genomen worden.

Naar aanleiding van hetgeen is opgemerkt met betrekking tot de randen der nummerplaten, kan worden medegedeeld dat aan den leverancier bereids is opgedragen voor het jaar 1938 te zorgen voor de levering van platen zonder scherpe randen. Het Bestuur kan niet de meening deelen der leden, die principieel niet goedkeuren, dat op Gouvernements drukwerken advertenties worden geplaatst. Ook in Nederland is dit gebruikelijk. Het heeft altijd aan een ieder vrijgestaan daartoe tot het Bestuur eenig verzoek te richten.

Met betrekking tot de vraag of het Bestuur de kwestie van de inning der schoolgelden der bijzondere scholen welke bij de behandeling van de ontwerp-begrooting 1938 ter sprake is gebracht, nader heeft onderzocht, kan worden medegedeeld dat het Bestuur nog steeds op het standpunt staat, medegedeeld op blz. 1 van de Memorie van Antwoord inzake de begrooting voor 1938 en het terzake door den gemachtigde van het Bestuur in de vergadering van 31 Mei 1937 medegedeelde.

De nieuwbouw van de Hendrikschool was oorspronkelijk bepaald voor de jaren 1938 en 1939. Hierin is door het vertraagde tempo van uitvoering van het bouwprogram wijziging gekomen, zoodat thans deze school pas in 1940 zal worden vernieuwd. Wat betreft het schoonhouden van de scholen, zal hierin verbetering worden gebracht door het personeel voor het schoonhouden uit te breiden met extra werksters op de Zaterdagen, zoodat eens per maand elk schoollokaal geschrobd wordt met lysol en alle houtwerken worden afgezeept. Op de overige dagen kan met een werkster worden volstaan. Aan hygienische inrichting van de drinkgelegenheden zal aandacht worden geschonken.

Wat betreft de heffing van den accijns op gedistilleerd op het eiland St. Maarten staat het Bestuur nog steeds op het standpunt medegedeeld op blz. 5 van de Memorie van Antwoord bij de begrooting voor 1938 en in de vergadering van den Kolonialen Raad van 31 Mei 1937 ter kennis gebracht door den Bestuursgemachtigde, den Administrateur van Financien.

Zooals op blz. 8 van de Memorie van Antwoord op de Begrooting 1938 ad art. 108 werd medegedeeld genieten de ambtenaren, aan wie buitenlandsch verlof wordt verleend, vrije overtocht vanaf hun standplaats, waar deze ook gelegen is.

Met betrekking tot het feit dat in overweging gegeven wordt aan de ambtenaren, die niet thuis behooren op het eiland, waar zij dienen, bij binnenlandsch verlof desgewenscht vrijen overtocht te verleenen naar het eiland, waarvan zij afkomstig zijn, moge worden opgemerkt dat een ambtenaar thuisbehoort op het eiland waar zijn ambtelijke standplaats is.

Ondergeteekende meent voorloopig geen aanleiding te vinden tot het uitloven van premies voor het dooden van parkieten. Inderdaad wordt over overlast van deze vogel geklaagd. De parkiet is echter niet beschermd, zoodat het een ieder vrijstaat deze te dooden. Van een gevaar als destijds heeft geleid tot het uitloven van premies voor het dooden van ratten, waarbij het algemeen belang rechtstreeks was betrokken, is geen sprake.

Ad I A.

Ad Ium. De adjunct-commies, tijdelijk werkzaam gesteld ten kantore van den Koloniaal Ontvanger was oorspronkelijk

bestemd voor de Administratie van Financien. Op artikel 57 der begrooting zijn voldoende gelden voor de bezoldiging van dezen adjunct-commies beschikbaar. Aangezien echter in de tegenwoordige vertrekken van die Administratie geen plaats is voor meer ambtenaren en omdat ten kantore van den Koloniaal Ontvanger gebrek bestond aan personeel, is de bedoelde adjunct-commies tijdelijk ten kantore van den Koloniaal Ontvanger te werk gesteld. Aan genoemden ambtenaar was reeds vóór de behandeling van de begrooting 1938 toezegging gedaan tot aanstelling in den Gouvernementsdienst. Oproeping van sollicitanten in de couranten binnen het Gebiedsdeel, heeft tot nog toe geen resultaten opgeleverd.

Ad 3um. Het ontwerp-reglement betreffende de ambachtsschool is, nadat in het ontwerp van Bestuurszijde eenige wijzigingen zijn aangebracht, weder aan de Commissie van Toezicht toegezonden om nader advies.

Bij Nota van Wijzigingen wordt verhooging van de subsidie voor de Vereeniging Huisvljijt aangevraagd, waarbij rekening is gehouden met het feit dat deze Vereeniging per 1 September a.s. reeds het nieuwe pand zal moeten huren.

Ad 6um. Van de eerste twee gegadigden naar de leverantie van de automatische telefoon-installatie zijn reeds de aanbiedingen binnen. Echter moeten naar billijkheid de prijzen en deugdelijkheid ook van nog eenige andere aanbiedingen grondig bestudeerd worden.

Wat de deugdelijkheid van de bestaande Ericsson centrale betreft, hebben experts van een paar firma's van naam schriftelijk verklaard dat deze zich in zeer goeden staat bevindt.

Ook de plaats van de centrale werd goed geacht.

De nabijheid van de Amerikaansche fabriek wordt zeer zeker bij een vergelijking in aanmerking genomen.

Wat continu service betreft, alle gegadigden tot nu bekend zijn eerste klas wereld-firma's. Men zal echter op mogelijkheid van afgesloten zeeverkeer in een bepaalde richting bedacht moeten zijn.

Met betrekking tot de vraag om het resultaat te mogen vernemen van de overwegingen betreffende de verlaging van de telefoontarieven in de buitendistricten, kan worden medegedeeld dat deze tariefverlaging per 1 October a.s. in werking zal treden.

Ad 9um. In het onlangs bij 1° suppletoire begrooting 1937 aangevraagde bedrag ad f 225.000.— is inderdaad een bedrag begrepen voor verhooging van arbeidsloonen. Deze verhooging heeft uitsluitend betrekking op de arbeidsloonen door het Gouvernement betaald aan zijn eigen werknemers, derhalve aan hen die op de loonlijsten van het Gouvernement voorkomen. Niet is onder het bedrag ad f 225.000.— opgenomen het bedrag aan loonen begrepen in aanneemsommen, ook niet het bedrag, eventueel aan aannemers krachtens het contract van aanneming bij te betalen, wegens stijging van den plaatselijken loonstandaard.

Het bedrag ad f 8000,— in de Memorie van Toelichting genoemd, als benodigd voor buitengewoon onderhoud van de gebouwen in het Waterfort berust op een misstelling. Dit bedrag moet f 18000,— zijn.

Ad 10um. De kosten van de verbetering van den St. Thomasweg zijn gebracht ten laste van de fondsen, die voor gewoon onderhoud en plaatselijke verbeteringen van de stadswegen zijn bestemd; met den weg langs de Oostzijde van het Waaigat is dit eveneens het geval. Aanvraag van afzonderlijke gelden voor deze wegeaanleg heeft ten doel om de genoemde fondsen te ontlasten zoodat daaruit in het tweede halfjaar 1937 wederom andere verbeteringen kunnen uitgevoerd.

De aanschaffing van twee nieuwe watertrucks voor de wegen is dringend nodig, waarvoor bij Nota van wijzigingen het benodigde bedrag ad f 3500,— wordt aangevraagd.

Ad 11um. De totale kosten van het douanekantoor zullen bedragen:

Aannemingssom	f	75.600,—
directiewerken en toezicht	„	8.900,—
verhooging van beide genoemde bedragen in totaal geschat	„	20.500,—
aanvankelijk geschatte kosten meubileering ...	„	5.500,—
verhooging van de laatstgenoemde kosten ...	„	4.500,—
		<hr/>
	f	115.000,—

Bij het ontwerpen van de thans in uitvoering zijnde verbeteringen aan het Leprozengesticht is geen rekening gehouden met het vergrooten van de bestaande kapel of het bouwen van een nieuwe. Nadat de geheele wijziging is uitgevoerd, zal het vraagstuk van de kapel nader in studie worden genomen.

De opmerking betreffende het aangevraagde bedrag van f 9.500,— voor grootere verbouwkosten van het Raadhuis is inderdaad gegrond.

Het aangevraagde bedrag dient te worden gewijzigd in f 6.500,—, welk bedrag samen met de f 3000,—, die in het voor een woning aangevraagde bedrag van f 15.000,— worden begrepen en bestemd voor verbouwing van de bestaande woning onder het Raadhuis, het benodigde bedrag van f 9.500,—vormt. Hiermede wordt in de Nota van Wijzigingen onder IV rekening gehouden.

Het is de bedoeling om aanvankelijk vier signaalklokken op te stellen, namelijk een aan ieder zijde van de brug, een bij Plantersrust en een op het Juliana-plein. Indien voldoende telefoonaders beschikbaar zijn, kan mettertijd gedacht worden aan uitbreiding van het signaalsysteem door plaatsing van klokken nabij Cas Chiquito, te Salinja en eventueel Rio Canario. Uit den stand der wijzers kan worden opgemaakt langs welken weg het eerst de andere stadshelft kan worden bereikt dan wel of men voldoende tijd zal hebben om nog zaken af te doen in het stads-gedeelte waarin men zich bevindt; de tijd van wachten kan aldus worden benut of verkort en de reeks voor de brug wachtende voertuigen zal worden verminderd.

Tengevolge van een misverstand, hetwelk zeer door het Bestuur wordt betreurd, is de aanvraag van een bedrag van f 26.500,— toegelicht met de wenschelijkheid dat de bezetting van de politieposten te Dominguito, Montagne, Kleine Berg en Westpunt zou geschieden met brigadiers van de militaire politie als commandanten. Daartoe bestaat inderdaad geen wenschelijkheid.

Uitgangspunt van het voorstel is geweest de behoefte aan behoorlijke woningen voor de opzieners en de veldwachters. Hier is aan vastgeknoopt de bouw van een woning voor den brigadier-wachtcommandant te Dominguito opdat hier een gehuwd brigadier zal kunnen worden geplaatst. Hiermede is echter abusievelijk het geheele voorstel toegelicht. Niet uitgesloten is echter, dat de snelle ontwikkeling van het verkeer en de toeneming der bevolking te Santa Rosa de wenschelijkheid zullen doen ontstaan om ook te Montagne, eventueel slechts tijdelijk, een politie-militair als commandant te plaatsen. Voor het oogenblik bestaat er echter daartoe geen voornemen en is daartoe ook geen personeel aanwezig. Daartegenover wordt al het mogelijke gedaan om goede inheemsche veldwachters en opzieners te kweken. Daartoe zijn sinds 1933 hogere eischen van ontwikkeling gesteld voor de benoeming tot veldwachter, zoodat er thans alhier een 9-tal sindsdien benoemde tijdelijke veldwachters zijn, die met behoorlijken kans op succes een sinds een maand aangevangen halfjaarlijkschen cursus voor een examen veldwachter doorloopen, welke cursus door instructeurs der militaire politie gegeven wordt. Degenen die slagen, zullen voorzooveel mogelijk als veldwachter geplaatst worden op posten onder een militairen commandant om zich aldus ook verder in de praktijk te vormen. Het Bestuur hoopt op den duur langs dezen weg ook de beschikking over meer goede inheemsche opzieners te verkrijgen.

Slechts indien inheemsche kandidaten, die voldoen aan de eischen die gesteld moeten worden, ontbreken, zal het Bestuur daarin door recruiteering uit de Militaire Politietroepen moeten trachten te voorzien.

De suggestie om daarin te voorzien door benoeming van Curaçaosche krachten, te recruteeren buiten de korpsen, onderschat de noodzaak van een behoorlijke vakopleiding en ervaring.

Uit een en ander moge ondertusschen wel blijken, dat het geenszins in de bedoeling van het Bestuur ligt om tot vervanging van het inheemsche korps veldwachters door Militaire politie te geraken, als misschien wordt gevreesd.

Ondergeteekende moet de opmerking, dat hij niet genegen zou zijn om mede te werken, Curaçaoenaren in het militaire politiekorps op te nemen, afwijzen. Er zijn enkele Curaçaosche krachten in dat korps werkzaam als waarvan het Bestuur er gaarne meer zou hebben. Het feit dat een, in destijds gegeven omstandigheden, zoo goed mogelijk genomen proef om gelijkwaardige althans goede krachten te bekomen, genomen is, bewijst zulks voldoende. Die proef zal t.z.t. herhaald worden.

De specificatie der aangevraagde bedragen luidt als volgt:

5 woningen met regenbakken à f 5.300,— ...	f 26.500,—
3 cellen	f 1.100,—

TOTAAL GENERAAL f 27.600,—

De zijkanten van den haveningang, welke in 1929 werd verbreed, zijn op een diepte van 35 voet gebracht.

In het midden der haveningang was toen een minimumdiepte van 40 voet.

De maximumdiepgang der schepen, welke 10 jaar geleden Curaçao aandeden bedroeg circa 32 voet. Met het toenemen der tonnemaat is ook de diepgang toegenomen. Dit jaar vertrok van hier een schip met diepgang van bijna 39 voet.

Intusschen heeft eenige verzanding plaats, speciaal tusschen het roode en groene havenlicht, waar een drempel ligt. De maximum diepgang op deze drempel liep van 1874 tot 1937 terug van 22,40 M. tot 14,20 M.

Bij het groene havenlicht waar in 1929 de 35 voetlijn 10 M uit den wal lag, loopt deze lijn thans bijna 40 M uit den wal. Dit is bij een totale havenbreedte van 100 M te veel.

De bestaande plannen houden niet in de verwijding van den haveningang, gevaar voor grootere deining in den havenmond bestaat niet.

Aangezien het is komen vast te staan, dat met de uitvoering van de bestaande plannen dit jaar nog niet een aanvang kan worden gemaakt, wordt bij Nota van Wijzigingen het voor dit doel aangevraagde krediet afgevoerd.

Voorloopig zal met het wegnemen der aanslibbing bij het groene havenlicht door plaatselijk baggermaterieel worden volstaan.

Thans wordt Uwen Raad voorgesteld bovenbedoeld bedrag van f 100.000 te bestemmen voor het navolgende:

1°. Verlenging van den nieuwen weg naar het 3de district van Zegoe naar Kleinen Berg, welke weg voor het drukke verkeer aldaar van groot nut zal zijn. Hiervoor is benodigd een bedrag van f 80.000,—;

2°. Aanschaffing van een nieuwe boot ten dienste van den Gouverneur voor een bedrag van f 20.000.—. Het is bij deskundig onderzoek gebleken dat de thans in gebruik zijnde boot noodzakelijk vernieuwd moet worden aangezien zij niet meer aan de eischen voldoet. Voordeeliger is het een nieuwe aan te schaffen en de oude te verkoopen.

Bij Nota van Wijzigingen wordt ad II en III met deze twee voorstellen rekening gehouden.

Het Bestuur is voornemens de havenoutillage te Oranjestad te verbeteren door verlenging van den Gouvernements steiger. Door een gewijzigde plaatsing van de loods op dien steiger is reeds rekening gehouden met de toekomstige uitvoering van dit voornemen.

Volgens inlichtingen zullen de kosten van een kleine verandering in den Oostelijken havenmond, waarmede geen noemenswaardige verbetering gepaard zou gaan, wegens den geringen omvang van het werk buitensporig hoog zijn, zoodat het Bestuur heeft besloten, gezien de twijfelachtige voordeelen, niet daartoe over te gaan.

Het uitdiepen van de Paardenbaai tot een diepte van 30 voet over de geheele lengte van Oost tot West is een werk, waarvan de strekking tot het algemeen belang van de inwoners van Aruba door het Bestuur niet wordt ingezien. Zoo dit wel het geval ware geweest, zou ook van Bestuurszijde in het genoemde bedrag (ofschoon tusschen zeer wijde grenzen onbepaald) geen bezwaar zijn gezien.

In verband met meerdere kosten verbonden aan de vergroting van den hiervorengenoemden loods op den steiger, voor den bouw waarvan reeds op de begroting 1936 gelden zijn gevoerd, wordt thans een bedrag van f 12.400,— bij Nota van Wijzigingen aangevraagd. Deze meerdere kosten zijn hoofdzakelijk een gevolg van extra grondaanvulling met verharding (f 8000), nieuwe beplating van de langswanden (f 3400) en meerdere onkosten tengevolge van meerder werk alsmede aansluiting electrisch licht (f 1000).

Het oprichten van zestien politiewoningen in het kampement Rio Canario met inbegrip van een onverharden toegangsweg, rioleering en terreinafrastering is begroot op f 88.300,—.

Voor de noodzakelijke reparatie- en schilderwerken aan het voormalige openbare schoolgebouw op Bonaire, dat wederom als zoodanig in gebruik zal worden genomen, is benoodigd een bedrag van f 1500,—, hetwelk hierbij bij Nota van Wijzigingen wordt aangevraagd.

Willemstad, 12 Augustus 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—3.

2e Suppletoire Begrooting 1937

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

No. 6.

Het ontwerp ondergaat de navolgende wijzigingen:

- I In onderdeel 3° van sub A wordt respectievelijk in stede van „f 5265,—” en „f 93825.—” gelezen „f 5530,—” en „f 94.090,—”;
- II Tusschen de onderdeelen 6° en 7° van sub A wordt een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:
„6bis na onderartikel 79 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
artikel 79 bis. Aanschaffing van een boot voor den Gouverneur f 20.000,—”;
- III In onderdeel 10° van sub A wordt respectievelijk in stede van „f 96.700,—” en „f 336.700,—” gelezen „f 180.200,—” en „f 420.200,—”;
- IV In onderdeel 11° van sub A wordt respectievelijk in stede van „f 230.300,—” en „f 611.150,—” gelezen „f 141.200,—” en „f 522.050,—”;
- V In sub B worden de bedragen vermeld achter IIde, IVde en Vde Afdeeling gewijzigd en gebracht op onderscheidenlijk „f 1.260.315,—” „f 4.164.638,—” en „f 1.574.225,—”;
- VI In sub C wordt het eindcijfer der begrooting gebracht op f 9.003.713,— (Negen millioen drie duizend zevenhonderd en dertien gulden).

Willemstad, den 12n Augustus 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad

ZITTINGJAAR 1937-1938 - 3

De Subpletire Begroeting 1937

NOTA VAN WIJZINGEN

No. 6

... van de begroeting van de koloniale Raad, welke in de begroeting van 1937-1938 is opgenomen, is de volgende:

I. De begroeting van de koloniale Raad, welke in de begroeting van 1937-1938 is opgenomen, is de volgende:

II. De begroeting van de koloniale Raad, welke in de begroeting van 1937-1938 is opgenomen, is de volgende:

III. De begroeting van de koloniale Raad, welke in de begroeting van 1937-1938 is opgenomen, is de volgende:

IV. De begroeting van de koloniale Raad, welke in de begroeting van 1937-1938 is opgenomen, is de volgende:

V. De begroeting van de koloniale Raad, welke in de begroeting van 1937-1938 is opgenomen, is de volgende:

VI. De begroeting van de koloniale Raad, welke in de begroeting van 1937-1938 is opgenomen, is de volgende:

Willemsd. den 12^{en} Augustus 1937.

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. J. WOUTERS

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR, 1937—1938—3

2e Suppletoire Begrooting 1937.

EINDVERSLAG.

No. 7.

De kennisneming in de afdelingen van de Memorie van Antwoord en de Nota van Wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Erkentelijk voor de toezegging van waakzaamheid tegen overdrijving bij het doodschieten van honden op straat, wilden enkele leden toch naar aanleiding van de mededeeling, dat anderszijds evenzeer zooveel mogelijk behoort te worden tegemoetgekomen aan gerechtvaardigde klachten omtrent toename van het aantal loslopende honden opmerken, dat slechts loslopende honden zonder band mogen worden afgemaakt.

In verband met de mededeeling, dat nog geen bericht is ontvangen of bij Hare Majesteit de Koningin het voornemen bestaat tot vernietiging der verordeningen tot verlaging van den accijns op gedistilleerd en der loodsgelden, werd de vraag gesteld of nog geen zes maanden zijn verlopen na de opzending aan de Koningin (art. 50 R. R.).

De afdelingen gaven gereedelijk toe, dat het tegenwoordige gebouw van den Openbaren Gezondheidsdienst voor veel verbetering in aanmerking komt, wil het geschikt worden als woning of woningen. Zij zouden het echter ook met het oog op de architectuur in het Fort Amsterdam jammer vinden, als dit gebouw afgebroken zou worden.

De leden, die blijkens het Voorloopig verslag aanbevolen bij de verkeerslichten gedurende het branden van het gele licht een bel te doen gaan, verklaarden de meening van het Bestuur, dat dit minder practisch zou zijn, niet te kunnen deelen.

De leden, die het principieel niet goed vonden, dat op gouvernementen-drukwerken advertenties worden geplaatst, zouden gaarne vernemen, voor hoelang het contract met de Excess-verzekering Maatschappij is aangegaan.

Andere leden gaven als hun meening te kennen, dat, indien het Gouvernement eenmaal toelaat advertenties op gouvernementen gedrukten te plaatsen, bekendgemaakt moet worden, dat daartoe gelegenheid bestaat, zoodat een ieder in de gelegenheid is daartoe een verzoek te doen. Zonder die bekendmaking weet men immers niet, dat men dat verzoek kan doen.

De afdelingen zouden gaarne vernemen of het Bestuur voornemens is ook voor andere gouvernementen drukwerken advertenties aan te nemen, en zoo ja, welke.

Naar de meening der meeste leden is het Bestuursstandpunt ten aanzien van de inning der schoolgelden der bijzondere scholen niet overtuigend gemotiveerd. Zij achten dit overigens in strijd met het gelijkbepostigingsprincipe en bleven van gevoelen, dat de beste oplossing zou zijn, dat de inning der schoolgelden door het Gouvernement geschiedt.

Men was er over teleurgesteld, dat de nieuwbouw van de Hendrikschool pas in 1940 zal plaats hebben. De leden, die blijkens het Voorloopig Verslag deze kwestie ter sprake brachten, stelden de vraag, of als er toch vertraging is in de uitvoering van het bouwplan, de nieuwbouw van de Hendrikschool niet zou kunnen gaan vóór andere werken.

Terloops werd opgemerkt, dat uit de mededeelingen in de Memorie van Antwoord omtrent de vraag of het Bestuur een bouwplan heeft, de indruk verkregen wordt van niet. Intusschen

wordt hier gesproken van een vertraagd tempo van uitvoering van het bouwprogram. De afdeelingen zouden gaarne hieromtrent nader worden ingelicht.

Ofschoon enkele leden opmerkten, dat met de toegezegde verbeteringen niet het ideale bereikt wordt, waren de afdeelingen toch zeer blij te vernemen, dat er verandering ten goede komt in de hygiene van de openbare scholen.

Ook het standpunt van het Bestuur ten aanzien van de afschaffing van den accijns op gedistilleerd op St. Maarten werd niet overtuigend gemotiveerd geacht. De afdeelingen verklaarden dan ook, dat zij, als het Bestuur geen nieuwe argumenten kan aanvoeren tegen die afschaffing, daarop moeten blijven aandringen.

Het kwam enkelen leden voor, dat het Bestuur meer let op de geringe kosten verbonden aan het uitloven der premie per stuk gedooden parkiet, dan op de groote schade, welke de landbouw ondervindt van deze dieren. Het argument, dat het een ieder vrijstaat deze vogels te dooden achten deze leden niet afdoende, omdat het voorstel juist werd gedaan, omdat ze niet voldoende worden doodgeschoten.

Verscheidene leden merkten op, dat het hun opgevallen is, dat er personen zijn, die verscheidene jaren het Gouvernement dienen, doch niet voor pensioen storten, zooals de havenbeambten. Deze leden gaven als hun gevoelen te kennen, dat, als iemand jaren het Gouvernement dient, hij ook in de gelegenheid moet zijn om voor pensioen te storten.

Ad I A.

Ad 1um. Men merkte op, dat de oproeping van sollicitanten in de couranten binnen het Gebiedsdeel, welke onlangs heeft plaats gehad, was voor een zeer tijdelijke betrekking. De leden hier aan het woord waren van meening, dat als het een vaste betrekking had gegolden, er wel gegadigden zouden zijn geweest. Zij spraken in ieder geval de hoop uit, dat het Bestuur zal doorgaan met het doen van oproepingen in de courant, als er personeel noodig is.

Ad 6um. Het verzoek in het voorloopig verslag tot het Bestuur gericht om toe te zien, dat we niet worden afgescheept met iets ondeugdelijks als we nu hebben, gold niet de Ericsson centrale, maar het tegenwoordige telefoon systeem, dat ondeugdelijk is.

Ad 9um. De afdeelingen zouden gaarne vernemen, welke de hier bedoelde werken zijn, die in aanneming worden uitgevoerd. Het betreft hier immers onderhoud en herstelling van de gebouwen en eigendommen van den Lande en deze geschieden, naar gemeend werd, toch in eigen beheer? Zoo niet, welke werken blijven dan over, die door Openbare Werken worden uitgevoerd en voor de verhooging der arbeidsloonen waarvan dan een bedrag begrepen is in de f 225.000.—?

Ad 11um. Gevraagd werd of de verbetering van het Leprozengesticht, de bouw van douanewoningen op Aruba en de verbouwing van het Raadhuis in aanneming worden uitgevoerd.

Men drong met het oog op besmettingsgevaar in de kapel in het Leprozengesticht aan op bespoediging van het in studie nemen van de vergrooting van de bestaande of het bouwen van een nieuwe. Wat zal zoo'n nieuwe kapel met behoorlijke afmetingen kosten? vroegen enkele leden.

Het deed de afdeelingen genoegen, dat de toelichting, dat het gewenscht zou zijn de bezetting van de politieposten te Dominguito, Montagne, Kleine Berg en Westpunt te doen geschieden met brigadiers van de Militaire Politie als commandanten, een vergissing is en dat het Bestuur niet voornemens is die posten, met uitzondering van Dominguito — en deze blijkbaar slechts voorloopig — in de toekomst misschien ook Montagne — ook voorloopig — met militaire-politie-commandanten te bezetten, waarvan nota werd genomen.

De afdeelingen kunnen zich er mede vereenigen, dat indien

geen inheemsche kandidaten, die aan de eischen, die gesteld moeten worden voldoen, te krijgen zijn, in de behoefte voorzien wordt door recruteering uit de Militaire Politietroepen, mits deze krachten dan overgaan tot het korps Veldwachters.

De afdeelingen juichten de mededeelingen van het Bestuur, dat het de opmerking, dat het niet genegen is om mede te werken Curaçaoenaren in het Militaire Politiekorps op te nemen afwijst, dat er enkele Curaçaosche krachten in dat Korps werkzaam zijn, als waarvan het Bestuur er gaarne meer zou hebben en dat de proef om gelijkwaardige, althans goede krachten uit het Curaçaosche element te bekomen t.z.t. zal worden herhaald, zeer toe. Zij meenden uit deze mededeelingen te moeten opmaken, dat het Bestuur geheel terug komt op het gevoelen omtrent deze kwestie door den Bestuursgemachtigde, den Procureur-generaal, te kennen gegeven in de vergadering van den Kolonialen Raad van den 31n. Mei j.l.

De afdeelingen verzochten te mogen vernemen, welk schip dit jaar van hier vertrokken is met een diepgang van bijna 39 voet.

De leden konden zich algemeen vereenigen met de asphalting van den weg van Zegoe naar den Kleinen Berg à f 80.000.—

Enkele leden meenden, dat een boot, die 8 jaar oud is, zoo weinig gebruikt als de motorboot van den Gouverneur en nu reeds niet aan de eischen voldoet, niet goed verzorgd moet zijn.

De afdeelingen geven in overweging bekend te maken, dat de boot van den Gouverneur te koop is. Zij meenen, dat voor den prijs van f 10.000.— plus de opbrengst van de tegenwoordige, een geschikte boot te krijgen is.

Enkele leden, die nog zeer onlangs de situatie in de haven van Aruba ter plaatse hebben opgenomen, deelden mede voorstanders te zijn van de uitdieping dier haven als in het Voorloopig Verslag aangegeven, omdat Aruba die noodig heeft en zij de vooruitgang van dat eiland in de hand kan werken.

Deze sprekers waren sterk tegen de verlenging van den bestaanden gouvrenementssteiger, omdat deze niet past in een plan tot uitdieping van de haven, als evenbedoeld. Zij waren van meening, dat eerst tot uitdieping moet worden overgegaan, om dan later naar gelang der behoefte steigers aan te leggen.

Verlenging van den tegenwoordigen steiger zal niet voldoen in de behoefte — aldus deze leden. Een betere haven met opslagplaatsen naar behoefte geeft gemak en geldbesparing aan stoomvaartmaatschappijen en kooplieden.

Omtrent de plaatsing van de loods waren de meeningen dezer leden verdeeld. Was het gevoelen eenerzijds, dat de plaats door het Bestuur daartoe bestemd goed is, anderzijds kon men dit gevoelen niet deelen. De leden, die deze plaats niet geschikt achten, betoogden, dat daar 4 Meter water ligt, dat gedempt moet worden en dat daar groote schoeners meeren en lossen, waartoe de ruimte zeer beperkt is. Daarentegen ligt aan de Westzijde van den steiger, even terug naar de kustzijde, aan den weg naar den steiger, een groote watervlakte van niet meer dan één voet diep, waarop naar de meening dezer leden met weinig kosten een geschikte douaneloods gebouwd kan worden. Het is — aldus deze leden — mogelijk, dat de scheepvaartmaatschappijen de plaats door het Bestuur uitgekozen, beter achten, omdat de andere wat verder ligt voor hare schepen, maar de omstandigheid, dat er losruimte gespaard wordt door het bouwen van de loods op de plaats door hen aanbevolen, weegt voor deze leden zwaarder.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen te kennen geven, achten de afdeelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 23n. Augustus 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-4.

Landsverordening van den
tot wijziging van de „Inkomstenbelasting-
verordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).

MEMORIE AANBIEDING. CHTING.

No. 1

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad
ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den
.....
tot wijziging van de „Inkomstenbelastingverordening 1906”
(P. B. 1932 No. 28).

Willemstad, 14 Juli 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-4.

*Landsverordening van den
tot wijziging van de „Inkomstenbelasting-
verordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).*

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. 1932 No. 28) nader te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1.

De „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. 1932 No. 28), laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 26sten November 1935 (P. B. 1936 No. 29), wordt nader gewijzigd als volgt:

I.

In artikel 49 wordt na het derde lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

Voor petroleummaatschappijen wordt, behoudens de toepassing van het laatste lid van dit artikel, de in het vorige lid bedoelde belastbare som vastgesteld op het bedrag, dat verkregen wordt door vermenigvuldiging van de hoeveelheid producten, welke in het aan het belastingjaar voorafgaand boekjaar hare in Curaçao, Aruba of Bonaire gevestigde verwerkingsinrichtingen verlaten heeft en bereid is uit de in deze inrichtingen verwerkte ruwe aardolie, met een bedrag van *f* 0,95 per ton van 1000 kg.

II.

Aan artikel 58 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

Voor petroleummaatschappijen wordt de in het vorige lid bedoelde belastbare som vastgesteld op het bedrag, dat verkregen wordt door vermenigvuldiging van de hoeveelheid producten, welke in het aan het belastingjaar voorafgaand boekjaar haar in Curaçao, Aruba of Bonaire gevestigde verwerkingsinrichtingen verlaten heeft en bereid is uit de in deze inrichtingen verwerkte ruwe aardolie, met een bedrag van *f* 0,95 per ton van 1000 kg.

III.

Aan artikel 62, zooals dat luidt krachtens de verordening van den 26sten November 1935 (P. B. 1936 No. 29), wordt, met vervanging van de punt aan het slot door een komma, de volgende zinsnede toegevoegd:

c. de aankoop, verkoop, opslag en levering van aardolie en aardolieproducten, verricht door of door tusschenkomst van petroleummaatschappijen op welke het vierde lid van artikel 49 of het derde lid van artikel 58 van toepassing is.

Artikel 2.

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging en werkt terug tot 1 Mei 1937.

Gegeven te Willemstad, den

De Gouverneur van Curaçao,

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-4.

Landsverordening van den
tot wijziging van de „Inkomstenbelasting-
verordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

De hierbijgaande ontwerp-landsverordening heeft ten doel een wijziging aan te brengen in de heffing der inkomstenbelasting van de petroleummaatschappijen.

Als gevolg van de omstandigheid, dat de Curaçaosche Petroleum Industrie Mij. en de Arend Petroleum Mij. in Curaçao gevestigde lichamen zijn, worden zij krachtens artikel 49 der inkomstenbelastingverordening slechts belast naar de winst, voor zoover deze tot uitdeeling komt. De Lago Oil & Transport Co. evenwel wordt, als een niet in het gewest gevestigd lichaam, op grond van artikel 58 naar de geheele met haar Arubaansch bedrijf behaalde winst belast.

Dit onderscheid in belastinggrondslag heeft een aanzienlijk verschil tengevolge in de inkomstenbelasting, welke de beide categorieën van ondernemingen verhoudingsgewijs over haar Curaçaosche bedrijfsopbrengsten verschuldigd zijn. Immers, het is duidelijk, dat, onder overigens gelijke omstandigheden, een op de uitdeelingen gebaseerde belasting relatief lager zal zijn dan een heffing, welke zich naar de volle winst richt.

Bovendien kleeft aan de uitdeelingsbelasting het bezwaar, dat de fiscus in hooge mate afhankelijk is van de uitkeeringspolitiek, welke de ondernemingen wenschen te voeren; de belastingplichtigen zijn als het ware vrij bij het bepalen van de mate, waarin en het tijdstip, waarop de behaalde bedrijfsresultaten onder de belastingheffing zullen worden gebracht.

Bij de ingewikkelde verhoudingen, welke zich in de constructie der groote petroleummaatschappijen voordoen, brengt echter ook de toepassing van de winstbelasting haar bezwaren mede. Weliswaar is de daaronder vallende buitenlandsche onderneming juridisch een zelfstandig lichaam, doch de gestie van haar bedrijf is zoodanig saamgeweven met en wordt dermate beheerscht door die van het wereldbedrijf der moedermaatschappij, dat moeilijk kan worden voorkomen, dat de bepalingen van de belastbare winst tevens onder den invloed komt te staan van factoren, welke ver buiten de locale bedrijfsfeer liggen.

Acht de ondergeteekende reeds om de vorenstaande redenen de bestaande belastingregeling weinig bevredigend, ook is het naar zijn oordeel wenschelijk bij de belastingheffing een grotere plaats in te ruimen aan de gelijkwaardige beteekenis, welke de groote olieconcerns in economischen zin voor Curaçao hebben. Die economische gelijkwaardigheid, zal naar hij meent, tot uitdrukking behooren te worden gebracht door het scheppen van een grotere mate van fiscale gelijkheid.

In artikel 1, sub I en II, van de hierbijgevoegde ontwerp-landsverordening nu worden een tweetal wijzigingen van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” voorgesteld, welke zoolang beoogen om langs eenvoudigen weg de bovengeschetste belastingtechnische bezwaren te ondervangen, als om voor de petroleummaatschappijen een zekere mate van belastinggelijkheid tot stand te brengen.

Zulks kan namelijk worden bereikt door in de belastingverordening de fictie neer te leggen, dat de belastbare uitdeeling van de in Curaçao gevestigde lichamen en de belastbare winst van de aldaar niet gevestigde maatschappijen, per ton in het gewest verwerkt en afgeleverd product even groot is. Door daarbij de grondslag der belasting op f 0,95 per ton te bepalen, zal, bij gelijkblijvende productie, de totale opbrengst der heffing ongeveer dezelfde zijn als die der bestaande regeling, namelijk

rond f 1.250.000,— per jaar. In zoover zal dus de belastingwijziging geen beteekende financieele gevolgen voor den fiscus hebben.

Behalve een meer rationeele verhouding in de op te leggen belasting en een aanmerkelijke vereenvoudiging van het stelsel der belastingheffing, brengt het voorgesteld systeem voorts een niet te onderschatten voordeel voor 's Lands financien mede, in dier voege, dat een grootere mate van stabiliteit mag worden verwacht van het bedrag, dat de petroleummaatschappijen tot de openbare middelen zullen bijdragen.

De hierboven besproken belastingwijziging zou niet ten volle aan de daaraan ten grondslag liggende desiderate tegemoet komen, indien ook overigens de positie der raffinaderijen niet op gelijken voet werd gebracht.

De structuur van de inkomstenbelasting brengt mede, dat het nieuwe vierde lid van art. 49 en het nieuwe derde lid van artikel 58 in fiscalen zin het geheele complex van bedrijfshandelingen zal bestrijken, hetwelk de petroleummaatschappijen door haar Curaçaosch bedrijf doen verrichten, ook voor zoover feitelijk tot de gestie der moedermaatschappij behoorend. De volle omvang van het bedrijf (dus zoowel verwerking, als aankoop, verkoop, opslag en levering van aardolie en aardolieproducten) wordt door de nieuwe regeling overkapt.

Om een en ander duidelijker tot uitdrukking te doen komen wordt onder punt III van artikel 1 der ontwerp-landsverordening een bepaling voorgesteld, welke de strekking heeft om ook de genoemde bedrijfshandelingen dier lichamen, voor zoover verricht als gemachtigden van de met hen verbonden buitenlandse maatschappijen, in de in de artikelen 49 en 58 op te nemen regeling te begrijpen.

De evenbedoelde aanvulling van artikel 62 der belastingverordening heeft overigens niet uitsluitend de consequente doortrekking van de fiscale gelijkheid der raffinaderijen ten doel, zij beoogt tevens de fiscale voorwaarden te scheppen, waardoor dit gewest — reeds een middelpunt van aardolieverwerking — ook den handel in aardolie en aardolieproducten tot zich zal kunnen trekken.

Willemstad, den 14n Juli 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—4

Landsverordening van den
tot wijziging van de „Inkomstenbelasting-
verordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).

VOORLOOPIG VERSLAG.

No. 4.

Tegen de strekking van het ontwerp, gelijkheid in belastingheffing van in het buitenland gevestigde ondernemingen en in Curaçao gevestigde, en vereenvoudiging in het stelsel der belastingheffing te brengen, werden in de afdelingen geen bezwaren gemaakt.

Omtrent de wijze, waarop het Bestuur dit wil doen waren in de afdelingen echter de meeningen verdeeld.

De meerderheid der leden hadden dit bezwaar tegen de voorgestelde regeling, dat zij zal uitsluiten, dat bij gelijke verwerking, doch oploopen der olieprijsen, de fiscus meer krijgt, wat bij de geldende regeling wel kan.

Verder waren deze leden van meening, dat, wil men een voor beide soorten lichamen geldende belastinggrondslag vaststellen, deze gesteld zou moeten worden op de basis van betaling door de in het buitenland gevestigde ondernemingen.

Naar de afdelingen bekend, heeft de in Curaçao werkende, in het buitenland gevestigde oliemaatschappij over 1935 en 1936 inkomstenbelasting betaald voor bedragen, welke neerkomen op een winst van f 1,15 per ton ruwe olie welke zij in die jaren invoerde. Aangezien die maatschappij die bedragen zonder reclame betaald heeft, namen de leden, die den belastinggrondslag zouden vastgesteld willen zien op de basis van betaling door de in het buitenland gevestigde ondernemingen aan, dat de aanslagen juist waren, en misschien zelfs lager dan naar reden van de in werkelijkheid door haar verdiende winst, aangezien deze leden niet konden aannemen, dat een oliemaatschappij zulke enorme kapitalen in zulk een gevaarlijk bedrijf (dat ook bijna als een monopoolonderneming kan worden beschouwd) zou beleggen, om slechts die winst te maken. Deze leden verklaarden niet te twijfelen, dat het Bestuur de belegde kapitalen kent en zoo niet, wel zal kunnen te weten komen. En waar deze leden meenden, dat het niet gewaagd is aan te nemen, dat de beide soorten maatschappijen in Curaçao evenveel verdienen, verklaarden zij ook aan te moeten nemen, dat een aanslag van de in Curaçao gevestigde maatschappijen naar reden van een winst van f 1,15 per ton ingevoerde ruwe olie juist zou zijn — afgezien van de omstandigheid, dat de loonstandaard op Aruba heel wat hooger is dan op Curaçao, van welke omstandigheid de op Curaçao gevestigde oliemaatschappij voordeel heeft.

De leden hier aan het woord beschouwden het Bestuursvoorstel dan ook als een voorstel tot verlaging van inkomstenbelasting voor de oliegroep in Curaçao, waartoe zij gansch geen aanleiding zagen.

Zij verklaarden buiten beschouwing te willen laten, dat het winstcijfer na de devaluatie hooger zal zijn, afgezien van de olie-prijsverhoging sinds 1936 en de verdere verhoging voor 1938, die reeds bekend is.

Een lid verklaarde zich geheel met het Bestuursstelsel te kunnen vereenigen. Dit lid kon zich niet vereenigen met de stelling, dat de aanslag van de in het buitenland gevestigde olie-maatschappij juist zou zijn, omdat die maatschappij niet in beroep is

gekomen. Bij olie-maatschappijen — aldus dit lid — zijn de belangen van de verschillende tot één concern behorende onderdeelen zóó ineengewoven, dat het best kan voorkomen, dat een onderdeel genoeg neemt met een hooger en aanslag, dan die, welke juist zou zijn, omdat een ander onderdeel hetzelfde bedrag elders in mindering wordt gebracht, waar het naar reden van een hooger en grondslag zou worden aangeslagen.

Dit lid verklaarde echter de juistheid van de aanslagen over 1935 en 1936 van de beide oliegroepen niet in twijfel te trekken, en te accepteren, dat die correct zijn, zoolang het bewijs van het tegendeel niet is geleverd.

Er is — aldus dit lid — een zeer verklaarbaar verschil tusschen de bedragen, betaald door de 2 groepen. In de eerste plaats betaalt volgens de wettelijke bepalingen de eene groep op de uitgekeerde dividenden en de andere op de volle winst. Als men verder nagaat, dat de verhouding van de door de 2 groepen verwerkte hoeveelheid olie is van 7 tot 10, en dat het bij olieondernemingen gebruikelijk is om van de winst ongeveer $\frac{2}{3}$ te gebruiken voor dividenden, zegge dus $\frac{2}{3}$ van 7, dan blijft bij de in Curaçao gevestigde maatschappijen voor belastbare winst over $4\frac{1}{2}$ en wordt de verhouding der belastbare winsten dus $4\frac{1}{2}$ tot 10. Deze verhouding komt ongeveer ook overeen met de verhouding der door de twee groepen betaalde bedragen.

In de memorie van toelichting komt — aldus dit lid — duidelijk tot uitdrukking, dat het doel van dit ontwerp is vereenvoudiging der aanslagen voor de inkomstenbelasting der olieondernemingen, alsook verkrijging van meer gelijkheid in de behandeling der oliegroepen. Die gelijkheid zou kunnen worden bereikt door alle olieondernemingen ongeacht of ze al dan niet in Curaçao gevestigd zijn, op de volle winst aan te slaan, of op de uitgekeerde dividenden. In het eene geval zou de wijziging een der groepen sterk treffen, in het andere zou de fiscus sterk benadeeld worden. Het kwam dit lid daarom voor, dat de billijkste weg is de winst te bepalen op het gemiddelde bedrag der aanslagen van de twee groepen gezamenlijk, waarbij dan de fiscus het volle pond blijft krijgen en een van de oliegroepen slechts in mindere mate wordt getroffen. Van een voornemen tot verhooging van den belastinggrondslag wordt ook nergens in het ontwerp gewag gemaakt.

Het voorstel van de eerste sprekers om als basis bij de berekening te nemen het bedrag betaald door de buitenlandsche groep, zou naar de meening van dit lid niets minder beteekenen dan een verhooging van den bestaanden grondslag met een voordeel voor den fiscus van $3\frac{1}{2}$ ton ten laste van een van de oliegroepen. Een dergelijke ingrijpende wijziging zou — aldus dit lid — zeker het vertrouwen in ons Bestuur bij het grootbedrijf, waarvan dit Gebiedsdeel zoo sterk afhankelijk is, niet ten goede komen.

Enige der eerst aan het woord geweest zijnde leden zeiden hiertegen, dat zij wel kunnen aannemen, dat de in Curaçao werkende buitenlandsche maatschappij wegens genoemde reden wel op haar volle winst inkomstenbelasting in dit gebiedsdeel wil betalen, maar dat zulk een groote maatschappij nooit winsten van andere bronnen aan haar bedrijf in Curaçao zal toeschrijven eenigst en alleen om haar inkomstenbelasting elders te ontduiken, afgezien van het enorme gevaar, dat die maatschappij, speciaal in haar land, waar zij onder strenge controle staat, zou loopen, als de fiscus aldaar dat zou uitvinden.

Maar — aldus deze leden — indien het Bestuur deze veronderstelling mogelijk acht, dan zou het ons Gebiedsdeel zeer ten goede komen om het tegenwoordige systeem niet te veranderen, maar den aanslag van de in het buitenland gevestigde maatschappij steeds te verhoogen en zodoende haar van dienst te zijn, en de in Curaçao gevestigde maatschappij te laten betalen wat zij reeds betaalt, desnoods met een verhooging met het oog op de devaluatie en de hogere olieprijs. Zodoende zouden alle tevreden gesteld zijn en ook de Koloniale kas een groot voordeel hebben.

KOLONIALE RAAD

ZITTINGSLAAR 1937-1938-4

VOORLOOPIC VERSLAG

Nr. 4

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937—1938-1.

Landverordening
tot wijziging van de Inkomstenbelasting
verordening 1932 (P. B. 1932 No. 23).

MEMORIE VAN ANTWOORD.

No. 5.

'Ten aanzien van de redeneering van het eene lid, zoo juist aan het woord, waardoor hij kwam tot een verhouding van $4\frac{1}{2}$ tot 10 tusschen de belastbare winsten der in Curaçao gevestigde en de in het buitenland gevestigde maatschappijen, vroegen deze leden zich af, waardoor het vaststaat, dat bij olieondernemingen gebruikelijk is om van de winst ongeveer $\frac{2}{3}$ te gebruiken voor dividenden. Indien dit werkelijk het geval is en het Bestuur van meening is, dat de in Curaçao gevestigde maatschappijen volgens de vigeerende wetsbepalingen een voorkeur genieten, en welke meening dan blijkbaar gegrond zou zijn op de veronderstelling, dat onze fiscus nooit iets van de gereserveerde of afgeschreven bedragen zal kunnen belasten, dan zou men — aldus deze leden — kunnen zeggen: de in het buitenland gevestigde maatschappijen betalen naar reden van f 1,15 per verwerkte ton olie en de in Curaçao gevestigde naar reden van $\frac{2}{3}$ van f 1,15. In dit geval zouden de leden hier aan het woord dan echter liever zien dat het bedrag van f 1,15 ten minste met het verschil van de door de devaluatie verkregen extra winst verhoogd en op plus minus f 1,40 gebracht werd. Dan zouden de in Curaçao gevestigde maatschappijen op $\frac{2}{3}$ van f 1,40 = f 0,93 per verwerkte ton olie moeten betalen.

Deze leden wilden nog aanvoeren, dat het door het Bestuur voorgestelde systeem, dat neerkomt op een verlaging van de inkomstenbelasting voor de in het buitenland gevestigde maatschappijen, het vertrouwen in het Bestuur bij het publiek, dat geen verlaging krijgt, evenmin ten goede zal komen.

Een lid deed nog het voorstel te bepalen, dat de berekening der inkomstenbelasting naar den voorgestelden grondslag van f 1,15 per ton zal geschieden, tenzij langs den weg der nu vigeerende bepalingen zou blijken, dat het winstcijfer grooter is dan bij dien voorgestelden grondslag aangenomen. Dit lid deed dit voorstel met het oog op de mogelijkheid, dat op een gegeven oogenblik uit de boeken van een onderneming zou kunnen blijken, dat de winst meer was, als waneer hij den fiscus een meerdere inkomst deswege niet zou willen onthouden.

Dit voorstel kon echter bij de andere leden geen bijval vinden.

In de voorgestelde leden van de artt. 49 en 58 wordt gesproken van de hoeveelheid producten bereid uit verwerkte ruwe aardolie. Men vroeg, of het grondproduct ruwe aardolie niet voor een dusdanige bewerking vatbaar is, dat het geen ruwe aardolie meer is — of de woorden ruwe aardolie in dit verband wel voorzichtig gebruikt zijn. Men meende, dat het beter zou zijn te spreken van „aardolie”, waarbij het er dan niet zou toedoen, of deze tevoren eenige bewerking ondergaan heeft of niet.

In verband met de belangrijke wijziging, welke de Inkomstenbelastingverordening sedert 1932 weder heeft ondergaan, werd algemeen verzocht een geldenden tekst uit te geven.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. December 1937.

De Rapporteurs,

DAVID CAPRILES.

P. J. J. VAN DEN BIESEN.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938-4.

Landsverordening

tot wijziging van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).

MEMORIE VAN ANTWOORD.

No. 5.

Ondergeteekende meent,— de opmerkingen van de Afdelingen samenvattend,— te moeten te kennen geven, dat het hem niet gewenscht voorkomt het voorstel van de meerderheid van den Raad om het bedrag van f. 0.95 tot f 1.15 per ton te verhoogen, over te nemen.

1. Het is bekend, dat de inkomstenbeslating voor binnenlandsche vennootschappen naar de uitdeelingen doch voor de buitenlandsche vennootschappen naar de winst wordt geheven, zoodat er naar de meening van den ondergeteekende geen reden bestaat om het nieuwe tarief slechts op de belaste winsten van de Lago te baseeren. Het komt hem logisch voor — en tevens voor den fiscus bevredigend — om een gemiddelde te nemen van de beide bedragen, dus zoowel van de Lago als van de C.P.I.M.

Bovendien dient in het oog te worden gehouden dat de fiscale winstberekeningen van de Lago niet als met voldoende exactheid vast stelbaar. zijn aan te merken.

2. Ondergeteekende meent voorst de aandacht van de Afdelingen te moeten vestigen op de mogelijkheid dat de invloed van de Amerikaansche bepalingen ter vermindering van dubbele belasting wel een zoodanige kan zijn, dat de Lago er geen belang bij kan hebben om te ageeren tegen een opgelegde aanslag— ook al zou die te hoog zijn.

Voorts kunnen bedrijfs politieke redenen oorzaak zijn, dat een actie bij den Raad van Beroep voor de Inkomstenbelasting achterwege werd gelaten.

3. Voor wat de voordeelen der devaluatie betreft, bestaat er geen reden onderscheid te maken tuschen raffinaderijen en andere lichamen of personen van welke geen extra belastingoffer wordt gevraagd.

Ondanks de devaluatie toch werd het loodsgeld voor de scheepvaart verlaagd.

Gegeven het feit, dat het geweest grosso modo slechts raffinageerstation is, valt de verkooppolitiek der olieproducten buiten de sfeer van Curaçao, waaruit volgt, dat elders gerealiseerde prijs-verhoogeningen bij de onderhavige belastingherziening geen rol mogen spelen. De bedoeling der nieuwe regeling is de aan Curaçao gebonden winst belasten, dus in hoofdzaak de raffinageerwinst.

4. De conclusie van de meerderheid van de leden van den Raad zou logisch tot de consequentie voeren dat ook andere buitenlanders aanspraak op verlaging van inkomstenbelasting kunnen maken en voorts dat de binnenlandsche belastingplichtingen zwaarder belast zouden moeten worden omdat de binnenlandsche concerns zwaarder belast werden.

Er is echter geen sprake van een verlaging waaraan anderen rechten zouden kunnen ontleenen, daar slechts een belastingverschuiving binnen een beperkte bedrijfsgroep plaats vindt. De consequentie dier verschuiving, waarbij twee concerns zwaarder doch een derde lichter wordt belast, dient aanvaard te worden en wel in het belang van de noodzakelijke saneering welke overigens niet ten nadeele van de Schatkist is.

Het komt mij voorts gewenscht voor de aandacht van Uw College te vestigen op het feit dat het gewest door lage belastingen een aantrekkelijk bedrijfscentrum moet blijven.

5. Met het voorstel om in de artikelen 49 en 58 de term „aardolie” te vervangen door een term, die zooveel mogelijk ongewilde consequenties uitsluit, kan ondergeteekende zich ten volle vereenigen. Bij Nota van Wijzigingen worden dan ook de woorden „verwerkte ruwe aardolie” vervangen door de woorden: „ter raffinage aangevoerde aardolie” waarmede ondergeteekende meent de bezwaren der Afdeelingen te hebben opgeheven.

6. Aangezien het belastingjaar 1937/1938 reeds voor het grootste deel is verstreken en het dringend tijd wordt tot oplegging der aanslagen uit de, bij dit ontwerp gewijzigde verordening voortvloeiende, over te gaan, moge ondergeteekende — den Raad van Bestuur gehoord — ingevolge het bepaalde in artikel 92, 3°. lid der Curaçaosche Staatsregeling Uwen Raad verzoeken vóór 1 Maart 1938 zijn gevoelen ten aanzien van onderwerpelijke ontwerp-landsverordening kenbaar te maken.

Willemstad, den 24n Januari 1938

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1937-1938-4

Landsverordening
tot wijziging van de Inkomstbelasting
verordening 1936, (P. N. 1937 No. 28)

MEMORIE VAN ANTWOORD

No. 4

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938-4.

Landsverordening

tot wijziging van de „Inkomstenbelastingverordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

No. 6.

In artikel 1, sub I en II wordt in plaats van „verwerkte ruwe olie” gelezen „ter raffinage aangevoerde aardolie”.

De kennisgeving van de memorie van antwoord op de nota van de N. V. Curaçaosche Petroleum Industrie Nij. aan den Raad, naar aanleiding van het voorloopig verslag op het onderhavige ontwerp-landsverordening blijft, dat eenige jaren geleden het Bestuur van Curaçao een verzoek omziet zou hebben aangebracht met de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij ter regeling van hetgeen deze maatschappij aan inkomstenbelasting moest betalen. Indien in deze bezitting gesproken moet worden van het met de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij gemaakt te overeenkomst, die men aarzelt van het Bestuur verzoeken, om welke wettelijke bepalingen het toenmalige Bestuur van Curaçao het recht heeft omtrent een onderhandse overeenkomst met een particuliere onderneming te treffen. Het is een zuiver fiscale aangelegenheid. Het ontwerp van de wet in behandeling is het naar het bezien der afdeling, indien noodzakelijk en gewenscht de afdelingen volledig te bevestigen, omtrent de besprekingen, die er sinds 1936 geweest zijn tusschen het Bestuur van Curaçao en de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij L.V. de door deze maatschappij te betalen inkomstenbelasting. Zij verzoeken het Bestuur dat ook dringend deze gegevens te verschaffen.

In de bijlage tot bovengenoemd schrijven, verdedigde de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij bepaling van de fiscale wet per ton op f. 475. Gaarne zou men het advies van het Bestuur daaromtrent vernemen.

Is het juist, hoe vroeg men in de afdelingen, dat wordt te overzamenlijke bijlage gesteld, de Lage wet aangevoerd wordt te zijn naar aanleiding in de inkomstenbelasting?

Gaarne zou men worden verzocht omtrent het verband, dat bestaat tusschen het feit, dat ondanks de aanvragen het bedrag, voor de scheepvaart werd verlaagd en de bepalingen van meerdere kelen in het voorloopig verslag vermeld, dat zij hebben beschouwing willen laten, dat het wettelijk het ook maatschappijen in de derdelige bougen zal zijn.

Enkele leden vroegen of het juist is, dat de Curaçaosche olie maatschappij overzamenlijke als onderhandse maatschappij hier is gekomen en later verband is in een Over overeenkomst. In bevestigend geval, wordt deze integratieve overeenkomst, die dert waarden zij een onderhandse overeenkomst te worden.

Af Note van wijzigingen. Waar raffinieren ook naar het recht begrip is dan verstaan, dat men alomtegenwoordig de werkten van het voorstel in het voorloopig verslag zal zijn.

Wie verzocht het Bestuur de verslag van schriftelijk te willen beantwoorden.

Alles voorgedragen op Curaçao, den 11n Februari 1938.

De Rapporteur,

J. H. SPROCKHOFF,
DAVID CAPELLAN.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-4.

Landsverordening tot wijziging van de „Inkomstenbelasting-verordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).

EINDVERSLAG.

No. 7.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen in de afdelingen, heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Uit het schrijven dd. 25 Januari 1938, No. 329 van de N. V. Curaçaosche Petroleum Industrie Mij. aan den Raad, naar aanleiding van het voorloopig verslag op het onderhavige ontwerp-landsverordening blijkt, dat eenige jaren geleden het Bestuur van Curaçao een overeenkomst zou hebben aangegaan met de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij ter regeling van hetgeen deze maatschappij aan inkomstenbelasting moest betalen. Indien in casu inderdaad gesproken moet worden van een met de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij gemaakte overeenkomst, zou men gaarne van het Bestuur vernemen, aan welke wettelijke bepaling(en) het toenmalige Bestuur van Curaçao het recht heeft ontleend een onderhandsche overeenkomst met een particuliere onderneming te treffen t.a.v. een zuiver fiscale aangelegenheid. Ter zuivere beoordeeling van het ontwerp in behandeling is het naar het inzien der meeste leden noodzakelijk en gewenscht de afdelingen volledig in te lichten omtrent alle besprekingen, die er sinds 1930 gevoerd zijn tusschen het Bestuur van Curaçao en de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij t.a.v. de door deze maatschappij te betalen inkomstenbelasting. Zij verzochten het Bestuur dan ook dringend deze gegevens te verschaffen.

In de bijlage tot bovengemeld schrijven, verdedigde de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij bepaling van de fictieve winst per ton op *f.* 0,75. Gaarne zou men het oordeel van het Bestuur daaromtrent vernemen.

Is het juist, zoo vroeg men in de afdelingen, dat, zooals in evengemelde bijlage gesteld, de Lago wel geprotesteerd heeft tegen haar aanslag in de Inkomstenbelasting?

Gaarne zou men worden ingelicht omtrent het verband, dat bestaat tusschen het feit, dat ondanks de devaluatie het loodsgeld voor de scheepvaart werd verlaagd en de mededeeling van meerdere leden, in het voorloopig verslag vermeld, dat zij buiten beschouwing wilden laten, dat het winstcijfer der olie-maatschappijen na de devaluatie hooger zal zijn.

Enkele leden vroegen of het juist is, dat de Curaçaosche olie maatschappij oorspronkelijk als buitenlandsche maatschappij hier is gekomen en later veranderd is in een hier gevestigde. In bevestigend geval, zouden deze leden gaarne vernemen, sedert wanneer zij een binnenlandsche onderneming is geworden.

Ad Nota van wijzigingen. Waar raffineeren een meer beperkt begrip is den verwerken, gaf men algemeen de voorkeur aan het voorstel in het voorloopig verslag gedaan.

Men verzocht het Bestuur dit verslag wel schriftelijk te willen beantwoorden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 17n Februari 1938.

De Rapporteur,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

EINDVERSLAG

No. 7

De Kommissie van de memorie van antwoord op de nota van wijziging in de afdelingen heeft aandachtig gekeken tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Uit het schrijven dd. 25 Januari 1938, No. 329 van de N. V. Curaçoesche Petroleum Industrie Mf. aan den Raad, naar aanleiding van het voorloopig verslag op het onderzochte ontwerp landsverordening blijkt, dat eenige jaren geleden het Bestuur van Curaçao een overeenkomst zou hebben aangegaan met de Curaçoesche Petroleum Industrie Maatschappij ter zeggenschap van hetgeen deze maatschappij aan inkomensbelasting moest betalen. Indien in casu inderdaad gesproken moet worden van een overeenkomst, zou men kunnen aan het Bestuur vernemen, aan welke wettelijke bepaling(en) het toenmalige Bestuur van Curaçao het recht heeft ontleend een onderzochte overeenkomst met een particuliere onderneming te treffen t.a.v. een zuiver fiscale aansprakelijkheid. Ter zwaarte beoordeling van het ontwerp in behandelings is het naar het meeste leden noodzakelijk en gewenscht de afdelingen volledig in te lichten omtrent alle besprekingen, die er sinds 1930 gevoerd zijn tusschen het Bestuur van Curaçao en de Curaçoesche Petroleum Industrie Maatschappij t.a.v. de door deze maatschappij te betalen inkomensbelasting. Zij verzoeken het Bestuur dan ook hiervan kennis te geven en te verschaften.

In de bijlage tot bovengemeld schrijven, verbandig de Curaçoesche Petroleum Industrie Maatschappij bepaling van de inkomensbelasting per ton op 1,675. Gaarne zou men het oordeel van het Bestuur daaromtrent vernemen.

Is het juist, zoo vroeg men in de afdelingen, dat, zooals in bovengemelde bijlage gesteld, de Lage wel gekonstateerd heeft te zijn haar aanslag in de inkomensbelasting?

Gaarne zou men worden inlichtt omtrent het verband, dat bestaat tusschen het feit, dat ondanks de devolutive het loodgeld voor de scheepvaart wordt verhoogd en de medebeding van meerdere leden, in het voorloopig verslag vermeld, dat zij buiten beschouwing wilden laten, dat het wettelijk ter zeggenschap van de devolutive hooger zal zijn.

Indien leden vroegen of het juist is, dat de Curaçoesche olie maatschappij oorspronkelijk als hollandsche maatschappij hier is gekomen en later veranderd is in een hier vestigde in bezit houdende, zouden deze leden gaarne vernemen, op het wanneer zij een hollandsche onderneming is geworden.

Ad. Vols van wijzigingen. Waar tusschen een meer bepaakt bericht in den verzoeken, zal men algemeen de voorkeur aan het voorstel in het voorloopig verslag hebben.

Men verzoekt het Bestuur dit verslag wel schriftelijk te willen beantwoorden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 17a Februari 1938.

De Rapporteur,
J. H. SPROCKEL,
DAVID CARIBÉ.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-4.

Landsverordening tot wijziging van de „Inkomstenbelasting-verordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 8

Ter voldoening aan den wensch van den Kolonialen Raad, om het Eindverslag schriftelijk te beantwoorden, moge het volgende dienen.

De mededeeling in het schrijven van 25 Januari 1938 No. 329 van de N.V. Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, dat door haar met het Bestuur eene overeenkomst zou zijn aangegaan, berust vermoedelijk op eene onjuiste opvatting van de door het Bestuur met die Maatschappij getroffen regeling. Het aangaan eener overeenkomst toch zou in strijd zijn met het bepaalde in artikel 170 van het Regeerings-Reglement (art. 150 van de Curaçaosche Staatsregeling). De bepaling van de winst van petroleummaatschappijen levert — het werd reeds in de Memorie van Toelichting bij het ter tafel liggend ontwerp gereleveerd — groote moeilijkheden op. Deze moeilijkheden deden zich eveneens voor ten aanzien van de heffing van Inkomstenbelasting van de met de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij gelieerde, buiten Curaçao gevestigde, maatschappijen, voor zoover deze geacht konden worden op Curaçao een bedrijf uit te oefenen. Teneinde nu de bezwaren voor een juiste heffing der belasting tengevolge van de ingewikkelde verhoudingen, in de constructie der groote petroleummaatschappijen, op te heffen werd met de belanghebbende onderneming eene regeling getroffen. Uit den aard der zaak valt het moeilijk om thans, na eenige jaren, aan den Raad een getrouw relaas van destijds gevoerde besprekingen te doen toekomen. In hoofdzaak handelden deze besprekingen over de vraag hoeveel winst gemaakt werd door de met de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij gelieerde, buiten Curaçao gevestigde ondernemingen, en welk bedrag van die winsten geacht moet worden in Curaçao te zijn verworven.

In het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer der Staten Generaal betreffende het XIIIe Hoofdstuk der Rijksbegroting voor het dienstjaar 1936 werd de volgende vraag gesteld: „Belastingregeling C.P.I.M. Gevraagd werd, of het juist is, dat in den loop van dit jaar van de zijde der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij pogingen zijn gedaan, welke aanvaankelijk succes zouden hebben gehad, om ten aanzien van de belastingheffing de totstandkoming van een regeling te bevorderen, welke voor genoemde maatschappij zeer voordelig, maar voor het Gouvernement zeer onvoordeelig was.”, op welke vraag door de Regeering bij Memorie van Antwoord het volgende werd geantwoord: „Belastingregeling C.P.I.M. Te dezer zake kan worden medegedeeld, dat in verband met de groote moeilijkheden, die zich bij de belastingheffing van wereldconcerns als de onderhavige voordoen, een van bestuurswege voorgestelde regeling is getroffen, waarbij met de fiscale belangen van Curaçao rekening is gehouden.”.

Zooals reeds in de Memorie van Toelichting werd betoogd wordt door ondergeteekende een winstcijfer van f 0,95 per ton juist geacht, om de mede in die Memorie van Toelichting aangegeven redenen. De bewering in de bijlage tot het meergenoemde schrijven van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maat-

schappij dat in het door de Lago Oil & Transport Company verschuldigde bedrag van f 900.000.— „achterstand” begrepen zou zijn, moet op een misverstand berusten. Hetzelfde moet het geval zijn, indien met de opmerking aan het slot van de bijlage, beoogd wordt te zeggen dat laatstgenoemde Maatschappij bezwaren zou hebben ingebracht tegen de in de derde alinea van de bijlage bedoelde aanslag groot f 900.000.—.

Aangaande hetgeen in de bijlage wordt gesteld met betrekking tot den duur der regeling moge worden verwezen naar hetgeen reeds in den aanvang van de onderwerpelijke nota werd opgemerkt. Waar niet gesproken mag worden van eene overeenkomst kan ook geen sprake zijn van een looptijd eener overeenkomst. Ondergeteekende meent dan ook het basiscijfer van 16.500.000 ton als juist te moeten aanmerken.

Het in de bijlage geproduceerde cijfer 45 — 50 cent Nederlandsch courant zou ondergeteekende, juist met het oog op de evengenoemde ingewikkelde verhoudingen, welke zich in de constructie van petroleummaatschappijen voordoen, niet zonder bezwaren als winstcijfer aanvaardden. Hetzelfde geldt met betrekking tot het cijfer van 75 cent per ton voor de winst met inbegrip van die gemaakt op lokalen verkoop en van die der Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij.

Het moge duidelijk zijn dat bij toename van de hoeveelheden te verwerken producten de opbrengst der belasting stijgt, terwijl deze daalt bij afname dier hoeveelheden. De juistheid der stelling in de bijlage, dat in de toekomst méér dan f 1.250.000.— door de Schatkist zal worden ontvangen, is derhalve afhankelijk van een onzekere toekomstige gebeurtenis.

De opmerking in de Memorie van Antwoord betreffende het verlagen van het loodsgeld voor de scheepvaart, ondanks de devaluatie, dient aldus te worden opgevat dat het minder juist voorkomt om ten aanzien van petroleumraffinaderijen rekening te houden met mogelijke voordeelen uit de devaluatie voortvloeiend nadat, ondanks diezelfde devaluatie, het loodsgeld voor de scheepvaart is verlaagd. De scheepvaart toch kan gerangschikt worden onder de andere lichamen en personen in de voorafgaande alinea van de Memorie van Antwoord bedoeld.

Het bedrijf van de in Nederland gevestigde Curaçaosche Petroleummaatschappij werd bij notarieele akte van 9 Maart 1925 ingebracht in de in Curaçao gevestigde Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij.

Tegen het voorstel om het woord „raffinage” te vervangen door „verwerking” bestaat bij ondergeteekende geen bezwaar waarom aan deze nota een nadere nota van wijziging is toegevoegd.

Willemstad, den 22n Februari 1938.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-4.

Landsverordening tot wijziging van de „Inkomstenbelasting-verordening 1906” (P. B. 1932 No. 28).

NADERE NOTA VAN WIJZIGINGEN.

No. 9.

De voorgestelde wijziging bij Nota van Wijzigingen No. 6 wordt als volgt gelezen:

In artikel 1, sub 1 en II wordt in plaats van „verwerkte ruwe olie” gelezen „ter verwerking aangevoerde aardolie”.

NADERE NOTA VAN WIJZIGINGEN

No. 9.

... van de Lage Oil & Transport Company ver-
schuldig bedrag van f 800.000.— ...

Aangaande hetgeen betrekking heeft op de in de derde alinea
van de bijlage bedoelde aanslag groot f 900.000.—

Het in de bijlage aangevoerde artikel 45 — 50 met Neder-
landsche taal zou ondergetekende juist met het oog op de
overeenkomstige ingewikkelde verhoudingen, welke zich in de con-
structie van petroleumconcessies voordoen, niet geheel be-
reikbaar is. Het is daarom voorgesteld om artikel 45 te wijzigen
zoals hierna is aangegeven.

De opmerking in de Memorie van Antwoord betreffende het
verzet van het bevolk tot de scheepvaart, ondanks de
devaluatie, dient aldus te worden opgevat dat het minder juist
is om te spreken van een verzet van de bevolking tegen de
scheepvaart, maar van een verzet van de bevolking tegen de
devaluatie, welke de scheepvaart ten gevolge heeft.

Het bevel van de in Nederland gevestigde Curaçaosche Pe-
troleum Industrie Maatschappij, dat is van 5 Maart
1935 ingevoerd in de in Curaçao gevestigde Curaçaosche Pe-
troleum Industrie Maatschappij.

Tegen het voorstel om het woord „raffinage” te vervangen
door „verwerking” bestaat bij ondergetekende geen bezwaar
want aan deze nota een nadere nota van wijziging is toe-
gevoegd.

Willemstad, den 22n Februari 1938.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-6.

Landsverordening van den
houdende pensioenregeling voor Curaçaosche
burgerlijke landsdienaren en hunne
weduwen en weezen.

AANBIEDING.

No. 1

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den houdende pensioenregeling voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen.

Gehoord den Raad van Bestuur wordt, gelet op het gestelde in artikel 92, 3de lid van de Curaçaosche Staatsregeling de ter mijn binnen welken het besluit van den Kolonialen Raad moet worden medegedeeld, bepaald op vier maanden na dagteekening dezer aanbieding.

Het bij schrijven van 16 Maart 1937, nr. 9275 aangeboden ontwerp (Koloniale Raad Zittingsjaar 1936—1937-30) van gelijke strekking wordt hierbij ingetrokken.

Willemstad, 19 Augustus 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-6

*Landsverordening van den
houdende pensioenregeling voor Curaçao-
sche burgerlijke landsdienaren en hunne
weduwen en weezen.*

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is nieuwe bepalingen vast te stellen voor de regeling der pensioenen voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande landsverordening:

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen.

Artikel 1.

Aan de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en aan hunne weduwen en weezen wordt, overeenkomstig de bepalingen bij deze landsverordening vastgesteld, pensioen verleend.

Artikel 2.

Deze landsverordening verstaat onder Curaçaosche burgerlijke landsdienaren de ambtenaren, zoowel mannelijke als vrouwelijke, die door of vanwege het daartoe bevoegd Gezag in Curaçaoschen burgerlijken dienst zijn benoemd, van eene vaste, schriftelijke aanstelling zijn voorzien en eene betrekking bekleeden. waaraan verbonden is eene jaarlijksche bezoldiging, die uit 's Lands kas wordt gekweten en die genoemd wordt in eene door den Gouverneur vast te stellen organieke regeling der bezoldigingen, of bij andere algemeene verordening is vastgesteld, in welk geval deze regeling in de plaats treedt van de organieke regeling, in deze landsverordening verder te noemen ambtenaren.

Artikel 3.

1. Voor benoeming tot eene betrekking in vasten dienst komen niet in aanmerking zij:

- a. die den 18-jarigen leeftijd nog niet volbracht hebben;
- b. die bij hunne eerste indiensttreding den 35-jarigen leeftijd reeds volbracht hebben;
- c. die niet bij geneeskundig onderzoek voor den dienst geschikt zijn verklaard.

2. Van het bepaalde in lid 1 onder b kan in bijzondere gevallen, ter beoordeeling van den Gouverneur, worden afgeweken. De bepaling geldt niet voor benoemingen bij Koninklijk Besluit.

Artikel 4.

1. Elke benoeming als bedoeld in artikel 3 tot eene betrekking geschiedt schriftelijk.

2. Bij eerste indiensttreding worden, voor zooveel mogelijk, de geboortedatum en het geboortjaar van den betrokken landsdienaer bij de benoeming vermeld.

Artikel 5.

Onder eene betrekking in den zin dezer landsverordening wordt niet verstaan eene zoodanige, waarvoor niet geregeld een volle dagtaak wordt vereischt; door den Gouverneur worden de hier bedoelde betrekkingen bij besluit aangewezen.

Artikel 6.

Deze landsverordening verstaat onder bezoldiging, als bedoeld in artikel 2, de aan de hoofdambten verbonden vaste traktementen, zonder bijberekening van toelagen, indemniteiten, emolumenten, wisselvallige of tijdelijke inkomsten of andere voordeelen.

Artikel 7.

1. Onder tijdelijke inkomsten, bedoeld in artikel 6, wordt niet begrepen het meerdere inkomen, door een pensioengerechtigd ambtenaar boven dat, verbonden aan zijne vaste betrekking, genoten in eene tijdelijk waargenomen betrekking, indien op de waarneming aanstonds, zonder wezenlijke onderbreking is gevolgd eene vaste benoeming tot die betrekking, waaraan eene hoogere bezoldiging verbonden is dan aan de vorenbedoelde vaste betrekking, met dien verstande dat de tijdelijke meerdere inkomsten als vaste worden beschouwd slechts voor zoover zij niet hooger zijn dan het bedrag, waarmee de pensioengrondslag in de nieuwe, vaste betrekking dien in de vorige vaste betrekking overtreft.

2. Volgt de nieuwe vaste benoeming, bedoeld in lid 1, niet aanstonds, zonder wezenlijke onderbreking, op de waarneming, dan zullen, met inachtneming van de in dat lid aangegeven beperking, de tijdelijke meerdere inkomsten alleen dan als vaste worden beschouwd, wanneer de waarneming tenminste 12 op elkander volgende maanden heeft geduurd.

HOOFDSTUK II.

Van het pensioen der ambtenaren.

§ 1. *Van het recht op pensioen.*

Artikel 8.

1. Na bekomen ontslag hebben recht op pensioen ambtenaren:

a. die, bij het verlaten van den dienst, bij een leeftijd van tenminste 50 jaren, een diensttijd van minstens 20 jaren, — waarvan tenminste 10 in Curaçaoschen dienst — vervuld hebben;

b. die voor den verderen dienst ongeschikt zijn verklaard uit hoofde van ouderdom of van ziels- of lichaamsziekte of gebreken, tenzij deze, ter beoordeeling van den Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, het gevolg zijn van eigen moedwillige handelingen;

c. die, na op grond van de opheffing van de door hen bekleede betrekking of tengevolge van eene reorganisatie van den dienst in het genot van wachtgeld te zijn gesteld, bij het vervallen van het wachtgeld, een diensttijd van tenminste 20 jaren hebben vervuld, met dien verstande nochtans dat van den geheelen diensttijd alsdan een tijd van tenminste 10 jaren in Curaçaoschen dienst moet zijn doorgebracht.

2. Ook kan het pensioen vroeger dan bij de onder a bepaalde dienst- en leeftijden worden verleend, om bijzondere redenen, ter beoordeeling van den Gouverneur, doch niet dan na een diensttijd van tenminste 10 — in Curaçaoschen dienst — doorgebrachte jaren.

Artikel 9.

Aan ambtenaren, die vóór het vervullen van de in artikel 8 onder a genoemde minimum dienst — en leeftijden, wegens ongeschiktheid voor den verderen dienst, om andere redenen dan in artikel 8 onder b vermeld, worden ontslagen, kan, wanneer zij een dienstdtijd van tenminste 10 jaren in Curaçaoschen dienst vervuld hebben, door den Gouverneur worden toegekend pensioen, volgens de bepalingen dezer landsverordening, of tijdelijk pensioen op den voet van de regelen, welke voor de toekenning van wachtgeldten uit 's Lands kas gelden.

Artikel 10.

De ongeschiktheid, bedoeld in artikel 8 onder b moet worden vastgesteld door een geneeskundig onderzoek, terwijl de betreffende geneeskundige verklaring den aard der ziekte of gebreken zal aangeven en tevens de omstandigheden vermelden, welke op de verleenning van het pensioen en op den omvang daarvan van invloed kunnen zijn.

Artikel 11.

1. Het geneeskundig onderzoek, bedoeld in artikel 3, lid 1. onder c, en dat, bedoeld in artikel 10, geschieden voor hen, die zich in Curaçao of in Nederland bevinden, onderscheidenlijk door een Geneeskundige Commissie van tenminste drie leden door den Gouverneur te benoemen en door den Geneeskundigen Raad van het Departement van Kolonien, met dien verstande, dat de opdracht tot keuring uitgaat onderscheidenlijk, van den Gouverneur en van den Minister van Kolonien.

2. De belanghebbende moet vóór het plaats hebben van eenig onderzoek, als bedoeld in lid 1, verklaren of hij vroeger al al dan niet en zoo ja, waar, wanneer en met welken uitslag is gekeurd geworden.

3. Wanneer eenig onderzoek, als bedoeld in lid 1, moet geschieden van een belanghebbende, terwijl deze zich niet in Curaçao of in Nederland bevindt, zijn de Gouverneur en de Minister van Kolonien gelijkelijik bevoegd daartoe ook een ander lichaam of een of meer deskundige personen aan te wijzen.

4. Elk geneeskundig onderzoek, als in dit artikel bedoeld, geschiedt naar onderscheidenlijk door den Gouverneur en den Minister van Kolonien daartoe te stellen regelen.

§ 2. *Van den dienstdtijd.*

Artikel 12.

Als dienstdtijd, zoowel voor de beoordeeling der pensioen-aanspraken, als voor de regeling van het pensioen, komt in aanmerking de tijd:

1. a. doorgebracht in vasten dienst van Curaçao in burgerlijke of kerkelijke betrekkingen of in betrekkingen bij het bijzonder onderwijs aldaar, indien deze aanspraak geven op pensioen;

b. doorgebracht in Nederland, Nederlandsch-Indie of Suriname en eenigerlei dienst, waarvan volgens de aldaar geldende bepalingen, de tijd in aanmerking kan komen voor de berekening van pensioen, met dien verstande dat, voor zoover betreft den dienstdtijd, welke in Nederland is vervuld, 2 jaren dienst voor één gerekend worden, tenzij volgens de Nederlandse pensioenbepalingen die dienstdtijd dubbel wordt gerekend, in welk geval de tijd ten volle in aanmerking komt.

2. gedurende welken, onder het genot van bezoldiging:

a. eene betrekking, als bedoeld in lid 1 onder a, in tijdelijken dienst is waargenomen;

b. dienstverrichtingen in tijdelijken dienst, waarvoor geregeld een volle dagtaak wordt vereischt, in of mede in het belang van Curaçao zijn opgedragen bij Koninklijk besluit, door den Minister van Kolonien of door den Gouverneur, indien

daarop aanstonds, zonder wezenlijke onderbreking, is gevolgd eene aanstelling in eene betrekking in vasten dienst.

Volgt de aanstelling in vasten dienst niet aanstonds, zonder wezenlijke onderbreking, op den onder a of b bedoelden tijd, dan komt de tijdelijke diensttijd bij de berekening van het pensioen alleen dan in aanmerking, wanneer die waarneming of dienstverrichting tenminste 12 op elkander volgende maanden heeft geduurd.

De tijdelijke diensttijd telt jaar voor jaar, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht binnen de keerkringen en 2 jaren dienst voor één gerekend, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht buiten de keerkringen, terwijl voor het geval de betrokkene zich buitenslands moet begeven tot het doen dier dienstverrichtingen, de duur der heen- en die der terugreis ten volle — van en met den dag van inscheping tot en met den dag van ontscheping — als diensttijd binnen de keerkringen in rekening wordt gebracht, indien de reis deels binnen en deels buiten de keerkringen is volbracht.

3. gedurende welken een ambtenaar, met stilstand van zijne bezoldiging, als bedoeld in artikel 2:

a. belast wordt met de tijdelijke waarneming van eene betrekking waaraan bezoldiging ten laste van de Rijksbegrooting is verbonden;

b. door den Gouverneur in of mede in het belang van Curaçao tijdelijk ter beschikking van derden wordt gesteld.

4. gedurende welken een tot lid van de Eerste Kamer van de Staten-Generaal benoemd ambtenaar, als zoodanig zitting nemende, dientengevolge tijdelijk van de door hem bekleed wordende betrekking wordt ontheven.

5. gedurende welken aan een ambtenaar tijdens diens verblijf buiten Curaçao, bij Koninklijk besluit, door den Minister van Kolonien of door den Gouverneur dienstverrichtingen, waarvoor geregeld een volle dagtaak, ter beoordeeling van den Gouverneur, wordt vereischt in of mede in het belang van Curaçao zijn opgedragen, mits die dienstverrichtingen langer hebben geduurd dan 6 maanden en onverschillig of daaraan al dan niet eene belooning was verbonden. Deze bepaling is eveneens van toepassing op den ambtenaar, die, ten einde gevolg te geven aan een door den Gouverneur gegeven opdracht, zich buiten Curaçao moet begeven.

In dit geval, alsmede in het geval, waarin een ambtenaar, na beëindiging van het aan hem verleende verlof tengevolge van bestending van eene vroegere of van eene hem gegeven nadere opdracht, als hiervoren bedoeld, niet naar Curaçao kan terugkeeren, komt de tijd van het geheele verblijf als gevolg van die opdracht of die opdrachten buiten Curaçao doorgebracht, als diensttijd in aanmerking, ongeacht den duur daarvan.

De onder dit punt, zoomede de onder punt 4 bedoelde diensttijd telt jaar voor jaar, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht binnen de keerkringen en 2 jaren dienst voor één gerekend, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht buiten de keerkringen.

In voorkomend geval wordt de duur eener reis, deel uitmakende van een onder dit punt en onder punt 4 bedoelden diensttijd ten volle — van en met den dag van inscheping tot en met den dag van ontscheping — in rekening gebracht, indien de reis deels binnen, deels buiten de keerkringen is volbracht.

6. door den ambtenaar, met behoud van bezoldiging of onder genot van verlofbezoldiging, doorgebracht met vrijstelling van dienst of met binnenlandsch- of buitenlandsch verlof, met dien verstande dat wanneer en voor zoover de betrekkelijke vrijstelling van dienst of het betrekkelijke verlof buiten de keerkringen is doorgebracht ten aanzien van de berekening van den tijd het in dit artikel onder punt 5, laatste en voorlaatste alinea, bepaalde toepassing zal vinden.

7. Gedurende welken in Nederland, Nederlandsch-Indie of Suriname tijdelijke diensten zijn bewezen, welke diensten, voor zoover zij nog niet vóór de indiensttreding in Curaçao voor pensioen waren geldig gemaakt en ook volgens de aldaar gel-

dende bepalingen zouden zijn geldig te maken, bij de berekening van het Curaçaosch pensioen voor wat de diensten in Nederland betreft naar den maatstaf van twee jaren dienst voor één, worden medegerekend.

8. gedurende welken een ambtenaar wachtgeld geniet, twee jaren voor één gerekend.

Artikel 13.

Als diensttijd komt niet in aanmerking de tijd:

1. gedurende welken de ambtenaar:
 - a. verlof had buiten bezwaar van den Lande;
 - b. geschorst was in zijne betrekking, tenzij de schorsing wegens het instellen van een onderzoek is toegepast en dat onderzoek te zijnen gunste uitvalt;
 - c. diensten heeft vervuld vóór het voleindigen van het 18de levensjaar.

2. welke reeds met pensioen vergolden wordt ten laste van de Rijksbegrooting, van de begrooting van Nederlandsch-Indie, van Suriname of van Curaçao of van eenig publiekrechtelijk lichaam in Nederland, Nederlandsch-Indie, Suriname of Curaçao of van eenig door het openbaar Gezag aldaar ingesteld fonds

Artikel 14.

Voor hem, die, na om welke redenen ook ontslagen te zijn, later wordt herplaatst, is de diensttijd, vóór het ontslag vervuld — met inachtneming van het bij artikel 13 lid 2 bepaalde — gelijkelijk geldig als die, na de herplaatsing vervuld.

§ 3. *Van de berekening en het bedrag van het pensioen.*

Artikel 15.

1. Het pensioen wordt berekend over den geheelen diensttijd, een gedeelte van eene maand wordt voor eene geheele maand gerekend.

2. Het bedrag wordt naar boven afgerond tot het naaste getal volle guldens, dat een veelvoud is van drie.

Artikel 16.

Het pensioen aan een ambtenaar toe te kennen bedraagt bij twintigjarigen diensttijd de helft van de in artikel 22 bedoelde middelsom.

Artikel 17.

Eenzelfde persoon kan aan een of meer krachtens deze landsverordening verleende pensioenen niet meer dan f 4500,— per jaar genieten.

Artikel 18.

Wanneer pensioen wordt verleend vóór de vervulling van den diensttijd, genoemd in artikel 16, ondergaat het voor den diensttijd, overeenkomstig dat artikel berekende pensioen eene vermindering naar reden van 1/20 voor elk aan dien diensttijd ontbrekend jaar.

Artikel 19.

Wanneer pensioen wordt verleend na de vervulling van den diensttijd, genoemd in artikel 16, ondergaat het voor den diensttijd, overeenkomstig dat artikel berekende pensioen eene verhooging naar reden van 1/30 voor elk jaar daarboven vervulden diensttijd, met dien verstande, dat voor een diensttijd boven de 30 jaren eene zoodanige verhooging niet meer wordt verleend en dat in geen geval het maximumpensioen van f 4500,— wordt overschreden.

Artikel 20.

Het bedrag van het pensioen van:

- a. ambtenaren, die in en door de uitoefening van hun ambt of terzake van die uitoefening, hetzij tengevolge van gewelddadige aanranding of verzet, hetzij van met gevaar gepaard gaande dienstverrichtingen, een en ander mits niet aan hunne schuld te wijten, ziels- of lichaamsziekte of gebreken bekomen hebben, die hen volstrekt ongeschikt maken langer te dienen;
 - b. de voor het leven benoemde leden der Rechterlijke Macht, die tegen hunnen wil worden ontslagen wegens ongeschiktheid door meer dan 60-jarige ouderdom of door aanhoudende ziels- of lichaamsziekte of omdat zij onder curatele zijn gesteld,
- wordt berekend naar het aantal jaren van hun diensttijd, doch niet lager gesteld dan op de helft van het bedrag van het pensioen voor een diensttijd van 20 jaren.

Artikel 21.

Onverminderd het hun volgens de bepalingen dezer landsverordening toe te kennen pensioen, kan aan ambtenaren, bedoeld in het vorig artikel onder a eene verhooging van dat pensioen worden verleend naar daartoe door den Gouverneur vast te stellen regelen. Het maximumpensioen van f 4500,— mag daarbij echter in geen geval worden overschreden.

Artikel 22.

1. Als grondslag voor de regeling van het pensioen wordt genomen de middelsom van de pensioengrondslagen gedurende de laatste 24 maanden, die voor den ambtenaar als diensttijd ten volle in aanmerking komen.
2. Waar de in lid 1 bedoelde grondslag niet kan gelden, wordt daartoe genomen de middelsom over het kortere tijdvak, waarover de pensioengrondslagen loopen.

HOOFDSTUK III.

Van het pensioen der weduwen en weezen.

§ 1. *Van het recht op pensioen.*

Artikel 23.

1. De weduwe en weezen van een ambtenaar hebben recht op pensioen, tenzij het huwelijk of de wettiging waaraan dat recht zou kunnen worden ontleend, is gesloten of geschied:
 - a. gedurende de ziekte, die den dood van den ambtenaar binnen drie maanden na het aangaan van dat huwelijk of die wettiging ten gevolge heeft gehad;
 - b. nadat de ambtenaar den 60-jarigen leeftijd had bereikt.
2. Onder weezen verstaat deze landsverordening de wettige of gewettigde kinderen van een overleden mannelijken zoowel als vrouwelijke ambtenaar, voor wat betreft de kinderen van het mannelijk geslacht tot en met het 18de levensjaar en voor wat betreft de kinderen van het vrouwelijk geslacht tot en met het 21ste levensjaar, en mits de wettiging is geschied vóór het overlijden van den mannelijken, c.q. de vrouwelijke ambtenaar, en onder weduwe de nagelaten echtgenoot van een overleden mannelijken ambtenaar.

§ 2. *Van de berekening en het bedrag van het pensioen.*

Artikel 24.

1. Het weduwenpensioen wordt, ongeacht den diensttijd van den ambtenaar op het tijdstip van zijn overlijden, berekend naar den voor den ambtenaar op voormeld tijdstip gegolden hebben-

den pensioengrondslag en wel 35 ten honderd van pensioengrondslagen van f 1.000,— of minder en voor wat betreft pensioengrondslagen hooger dan f 1.000.— daarenboven 30 ten honderd naar reden van de volgende f 5.000,— pensioengrondslag en 20 ten honderd naar reden van het overige deel van den pensioengrondslag, met dien verstande nochtans dat het jaarlijksch bedrag van het weduwenpensioen niet boven f 2250,— mag stijgen.

2. Het weezenpensioen bedraagt:

a. voor de kinderen, wier moeder aan het overlijden van den vader aanspraak op pensioen ontleent, 10 ten honderd van het volgens lid 1 voor de weduwe bepaalde pensioenbedrag voor ieder kind boven twee met een maximum van 40 ten honderd voor zes kinderen of meer;

b. voor alle andere kinderen, die aanspraak op pensioen ontleenen aan het overlijden van hun vader van het pensioenbedrag, waarop diens weduwe ingevolge lid 1 aanspraak maakt of zou kunnen maken, en voor de kinderen, die aanspraak op pensioen ontleenen aan het overlijden van hunne moeder, van het pensioenbedrag, waarop de weduwe van een ambtenaar, die in geheel dezelfde omstandigheden verkeerde als de vrouwelijke ambtenaar, aanspraak zou kunnen maken:

40% voor 1 kind,

70% voor 2 kinderen,

100% voor 3 kinderen,

110% voor 4 kinderen,

115% voor 5 of meer kinderen,

met dien verstande nochtans dat het jaarlijksch bedrag van het weezenpensioen niet boven f 2250,— mag stijgen.

3. Voor kinderen, die denzelfden vader hebben, doch uit verschillende moeders geboren zijn, zal, indien terzake van het overlijden van den vader weduwenpensioen wordt uitgekeerd, het totaal-bedrag van de toe te kennen weezenpensioenen het weduwenpensioen niet mogen overtreffen.

4. Indien terzake van het overlijden van den vader geen weduwenpensioen wordt uitgekeerd, zal het totaal-bedrag van de toe te kennen weezenpensioenen het dubbele van het pensioenbedrag, waarop diens weduwe ingevolge lid 1 aanspraak zou kunnen maken, niet mogen overtreffen.

5. Indien de kinderen aan het overlijden van ieder hunner ouders aanspraak op pensioen ontleenen, wordt het hoogste der pensioenen toegekend.

6. Het weezenpensioen wordt ambtshalve nader vastgesteld naar de percentages genoemd in lid 2 onder b, zoodra het weduwenpensioen van de moeder is geëindigd of zolang dit op grond van eenige bepaling dezer landsverordening niet mag worden genoten.

7. Met betrekking tot de afronding van het bedrag der in lid 1 en 2 bedoelde pensioenen is artikel 15, lid 2, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 25.

1. Het weezenpensioen voor de gezamenlijke kinderen, uit één moeder geboren, wordt als een eenheid toegekend.

2. Zijn de kinderen, die denzelfden vader hebben, uit verschillende moeders geboren, dan worat het weezenpensioen voor elke groep als een afzonderlijke eenheid toegekend.

Gewettigde kinderen, wier ouders geen huwelijk hebben aangegaan, zoomede de moederlooze wettige kinderen, die de vader bij zijn indiensttreding als ambtenaar had, worden te zamen gerekend als te zijn geboren uit één moeder. Indien het totaalbedrag van de weezenpensioenen de in de leden 3 en 4 van het vorige artikel bedoelde maxima zou overschrijden geschiedt de vermindering naar de verhouding van de aanvankelijke berekening dier weezenpensioenen.

3. In afwijking van de beide vorige leden kan bij de toekening of later in het belang der rechthebbenden het pensioen door den Gouverneur worden gesplitst.

§ 3. *Van de toekenning van tijdelijk pensioen.*

Artikel 26.

1. Wanneer ingeval van vermissing van een ambtenaar of een gepensionneerd ambtenaar, gegronde redenen bestaan om aan te nemen dat hij overleden is, kan aan zijne echtgenootte en zijne wettige of gewettigde kinderen, als waren zij weduwe en weezen, tijdelijk pensioen, op den voet van de bepalingen dezer landsverordening worden toegekend.

2. De Gouverneur bepaalt de tijdstippen van ingang en einde van dit pensioen.

3. De Gouverneur kan bij de toekenning van het pensioen bepalen dat vooraf voldoende — te zijner beoordeeling — persoonlijke of zakelijke zekerheid worde gesteld, dat ingevolge die toekenning gedane uitkeeringen geheel of naar evenredigheid worden teruggestort, indien te eeniger tijd mocht blijken dat de vermiste ambtenaar niet, dan wel later dan het tijdstip van ingang van het pensioen, overleden was.

§ 4. *Van de weduwen en weezen van gepensionneerde ambtenaren.*

Artikel 27.

1. De bepalingen van de artikelen 23, 24 en 25 zijn van overeenkomstige toepassing op de weduwe en weezen van een gepensionneerden ambtenaar, terwijl een huwelijk en eene wettiging na de pensionneering aangegaan of geschied, ten aanzien van de bepalingen dezer landsverordening, als niet aangegaan en als niet geschied worden aangemerkt.

2. Als maatstaf voor de berekening van het weduwen- en weezenpensioen dient de in artikel 22 bedoelde middelsom, die als grondslag heeft gediend bij de regeling van het eigenpensioen van den overleden gepensionneerde.

HOOFDSTUK IV.

Van de bijdragen voor pensioen en den pensioengrondslag.

Algemeen.

Artikel 28.

1. De ambtenaren zijn, voor en na hun pensionneering, verplicht bij te dragen, in de gevallen, onder de voorwaarden en naar de regelen dezer landsverordening.

2. De bijdragen worden onderscheiden in bijdragen ten behoeve van eigen-pensioen en bijdragen ten behoeve van weduwen- en weezenpensioen.

§ 1. *Van de bijdragen voor eigen-pensioen.*

Artikel 29.

1. Ten behoeve van hun eigen-pensioen zijn de ambtenaren verplicht 5% van den in artikel 41 bedoelden pensioengrondslag bij te dragen.

2. Behoudens het bepaalde in de leden 3 en 4 van dit artikel is deze bijdrage verschuldigd over den geheelen diensttijd.

3. Over diensttijd, welke ingevolge artikel 13 niet voor eigen-pensioen in aanmerking komt, is deze bijdrage niet verschuldigd.

4. Over diensttijd, welke in aanmerking komt twee jaren gerekend voor één, wordt de volgens het eerste lid van dit artikel verschuldigde bijdrage gehalveerd.

Artikel 30.

1. Voor ambtenaren, die tevoren in Nederland, Neder-

landsch-Indie of Suriname in dienst zijn geweest, is de in het vorig artikel bedoelde bijdrage ook verschuldigd over den voor pensioen in aanmerking komenden dienstdtijd, elders door hen vervuld, mits niet reeds met pensioen vergolden, terwijl voor dienstdtijd, die voor de helft in aanmerking komt, artikel 29 lid 4 overeenkomstige toepassing zal vinden.

2. De bijdrage wordt berekend over de bezoldigingen door den ambtenaar, gedurende den voor pensioen in aanmerking komenden dienstdtijd, opvolgend genoten.

3. Over dienstdtijd, vervuld ná 31 December 1920, doch vóór 1 Januari 1933 zal echter geen bijdrage verschuldigd zijn.

Artikel 31.

Ten aanzien van militairen of gewezen militairen, die in burgerlijken dienst treden, vindt het in artikel 30 bepaalde overeenkomstige toepassing.

Artikel 32.

1. De bijdrage, bedoeld in artikel 29, is ook verschuldigd over de bezoldiging, die door den ambtenaar gedurende den tijdelijken dienstdtijd, als onschreven in artikel 12, opvolgend is genoten, voor zoover die bezoldiging niet hooger is dan die, verbonden aan de bij de benoeming in vasten dienst opgedragen betrekking.

2. De som (men), die tot grondslag (en) strekt (strekken) voor de berekening dezer bijdrage, wordt (worden) door den Gouverneur bepaald, met inachtneming van het voorgeschrevene in artikel 41, leden 1 en 2.

3. Over tijdelijken dienstdtijd, gelegen tusschen 31 December 1920 en 1 Januari 1933 zal evenwel geen bijdrage verschuldigd zijn.

Artikel 33.

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 30 moet door de betrokkenen over den in dat artikel bedoelden anderen dan Curaçaoschen burgerlijken dienstdtijd, voorzoover over dien tijd door hen nog niet is voldaan, wat voldaan zou moeten zijn of worden om dien tijd krachtens de voor den anderen dienst geldende pensioenbepalingen te doen medetellen voor eigen-pensioen op den voet dier bepalingen, ook dat bedrag worden betaald.

2. Wanneer het bedrag van de in lid 1 bedoelde bijdrage niet kan worden vastgesteld, zal over den daar bedoelden dienstdtijd moeten worden gestort 2%, en indien deze voor de helft in aanmerking komt, 1% van de in dienst van Nederland, Nederlandsch-Indie of Suriname aldaar laatstelijk genoten bezoldiging.

3. Bij de vaststelling der in dit artikel bedoelde bijdrage vindt het bepaalde in het 3de lid van artikel 32 overeenkomstige toepassing.

§ 2. Van de bijdragen voor weduwen- en weezenpensioen.

Artikel 34.

1. Ten behoeve van het weduwen- en weezenpensioen zijn de ambtenaren, die pensioengerechtigde betrekking hebben, verplicht 3% van den in artikel 41 bedoelden pensioengrondslag bij te dragen.

2. Over het pensioen van den gewezen ambtenaar, die pensioengerechtigde betrekkingen heeft, is ten behoeve van het weduwen- en weezenpensioen een bijdrage van 3% verschuldigd.

Over de verhooging, welke een volgens deze landsverordening toegekend pensioen heeft ondergaan krachtens het bepaalde in artikel 21, zal echter geen bijdrage ten behoeve van het weduwen- en weezenpensioen verschuldigd zijn.

Artikel 35.

De bijdrage, bedoeld in het 1ste lid van artikel 34 is, voor

zoover deze daarover niet reeds is voldaan, mede verschuldigd over de na het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening opvolgend gegolden hebbende pensioengrondslagen of genoten bezoldigingen:

- a. door ambtenaren in den zin dezer verordening,
- b. door de in artikel 30 bedoelde ambtenaren,
- c. door de in artikel 31 bedoelde militairen of gewezen militairen,
- d. door de personen vroeger in dienst van Curaçao in kerkelijke betrekkingen of in betrekkingen bij het bijzonder onderwijs,

die na vorenbedoeld tijdstip pensioengerechtigde betrekkingen krijgen.

Artikel 36.

1. De bijdrage, bedoeld in het eerste lid van artikel 34 is doorlopend verschuldigd, onafhankelijk van het al of niet, dan wel voor de helft, medetellen van diensttijd voor eigen-pensioen.

2. De verplichting tot bijdragen houdt op met den eersten dag der maand, volgende op die, waarin de ambtenaar of de gepensioneerde heeft opgehouden pensioengerechtigde betrekkingen te bezitten.

Artikel 37.

1. Mannelijke ambtenaren, die na het tijdstip van inwerkingtreding dezer landsverordening een huwelijk aangaan, zijn, tenzij dit huwelijk wordt gesloten onder omstandigheden als bedoeld in artikel 23, lid 1, ten behoeve van het weduwen- en wezenpensioen een extrabijdrage voor éénmaal verschuldigd, in de gevallen en tot een bedrag, aangegeven in den bij deze landsverordening behoorenden tabel voor extrabijdragen wegens huwelijk.

2. Bij de toepassing dezer tabel zijn als pensioengrondslag van den ambtenaar en als leeftijden der man en vrouw te bezigen de waarden op den dag van het huwelijk.

3. Bij het vaststellen der leeftijden tellen 6 maanden of meer voor een geheel jaar, terwijl een tijdvak van minder dan 6 maanden wordt verwaarloosd.

4. De in het 1ste lid van dit artikel bedoelde bijdrage is ook verschuldigd door hen, die, gehuwd zijnde, na het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening in vasten dienst worden benoemd.

Voor de vaststelling der extrabijdrage wordt in deze gevallen het huwelijk geacht te zijn gesloten op den dag van benoeming in vasten dienst.

5. Bij het aangaan van een nieuw huwelijk is de extrabijdrage, als bedoeld in het 1e lid van dit artikel, opnieuw verschuldigd, met uitzondering van huwelijken met een vroegere echtgenoot.

§ 3. *Van de betaling der bijdragen.*

Artikel 38.

1. De volgens deze landsverordening verschuldigde bijdragen, genoemd in de artikelen 29 en 34 worden bij de betaling van het inkomen of het pensioen daarvan ingehouden.

2. Voor hen, die tijdelijk geen inkomsten van landswege genieten, bepaalt de Gouverneur, hoe de betaling van de door hen verschuldigde bijdrage krachtens artikel 34 lid 1 zal geschieden.

Artikel 39.

1. De in de artikelen 30, 31, 32, 33, 35 en 37 nader omschreven bijdragen zijn aanstonds verschuldigd.

2. Indien de ambtenaar nochtans daartoe den wensch te kennen geeft, kan het verschuldigde bedrag worden aangezuiverd door bij elke betaling zijner bezoldiging een door den Gouverneur te bepalen percentage — met inachtneming van een mi-

nimum van 5% en een maximum van 10% — daarvan in te houden.

3. Bij pensionneering of overlijden van een ambtenaar, of bij overlijden van een gepensionneerd ambtenaar, kan de Gouverneur bepalen, dat het bedrag, voor zoover alsdan verschuldigd, aanstonds worde aangezuiverd óf wel tot een door hem te bepalen percentage — met inachtneming van een minimum van 5% en een maximum van 20% — onderscheidenlijk bij elke betaling op het pensioen van den ambtenaar, van de weduwe en van de wezen zal worden ingehouden.

4. Wanneer het weduwen- en wezenpensioen ophoudt of een ambtenaar zonder recht op pensioen den dienst verlaat, wordt het nog niet betaalde gedeelte van het verschuldigde bedrag niet ingevorderd.

5. Evenmin geschiedt die invordering in de gevallen, waarin en zolang aan een gepensionneerden ambtenaar of de pensioengenietende weduwe en wezen het pensioen geheel of gedeeltelijk niet wordt uitbetaald, tenzij bij de gedeeltelijke uitbetaling van het pensioen het uit te keeren bedrag hooger is dan de in te houden aanzuivering, in welk geval de Gouverneur deze nader regelt.

Artikel 40.

Kwijtschelding van bijdragen krachtens deze landsverordening verschuldigd of teruggaaf daarvan, indien voldaan, wordt niet verleend.

§ 4. Van den pensioengrondslag.

Artikel 41.

1. Bij de benoeming tot eene betrekking in vasten dienst wordt door den Gouverneur de som vastgesteld, welke voor den ambtenaar tot pensioengrondslag moet strekken en waarover ook de verschillende bijdragen moeten worden berekend.

De pensioengrondslag wordt gesteld op het bedrag der bezoldiging met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 6 en 7 en steeds met afronding tot volle guldens naar boven.

2. Bij verandering van betrekking of bezoldiging wordt de pensioengrondslag, met gelijke afronding als in lid 1 bedoeld, opnieuw vastgesteld.

3. In de gevallen, omschreven in de leden 3, 4, 5, 6 en 8 van artikel 12 en lid 2 van artikel 38 blijft de pensioengrondslag van den ambtenaar gehandhaafd op het laatstelijk vastgestelde bedrag.

4. Door den Gouverneur worden de pensioengrondslagen en het verschuldigde bedrag voor den tijd der waarneming, bedoeld in artikel 7, vastgesteld.

5. Met betrekking tot de in het vorig lid bedoelde bijdrage is artikel 39 van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK V.

Van aanvraag, ingang en einde van het pensioen.

Artikel 42.

1. Pensioen wordt niet anders verleend dan op aanvraag door of vanwege den belanghebbende, bij beschikking van den Gouverneur, houdende vermelding van de gronden, waarop het wordt verleend.

2. De aanvraag om pensioen heeft schriftelijk te geschieden en wordt aan den Gouverneur ingediend onder overlegging van:

a. — ingeval de aanvraag wordt gedaan op grond van het in artikel 8 onder a bepaalde — een uittreksel uit het geboorteregister of uit het kerkelijk doopboek en, bij ontstentenis daarvan, eene akte van bekendheid, voor den bevoegden ambtenaar verleden;

b. — ingeval de aanvraag wordt gedaan op grond van het in artikel 8 onder b bepaalde — eene verklaring als daar is bedoeld;

c. een staat van dienst met alle gegevens, benodigd voor de berekening van het pensioen, desgevecht met bijvoeging van de betrekkelijke besluiten, beschikkingen en akten van aanstelling;

d. eene verklaring dat alle Gouvernementsstukken, zoowel oorspronkelijke als afschriften, uittreksels of minuten, welke de betrokken ambtenaar onder zich mocht hebben, ter beschikking zijn gesteld van het Gouvernement of dat hij geen zoodanige stukken onder zich heeft;

e. eene verklaring van den Administrateur van Financien, bevattende opgaaf van de dienstjaren, de inkomsten, die tot bepaling van den pensioengrondslag hebben gestrekt en het pensioenbedrag, waarop de betrokkene(n) recht kan (kunnen) doen gelden.

3. Indien het pensioen wordt aangevraagd ten behoeve van weduwen en weezen van ambtenaren zullen, benevens de stukken in lid 2 onder c en e bedoeld, worden overgelegd: uittreksel uit de overlijdensakte en de huwelijksakte van den ambtenaar, de geboorteakten der kinderen, alsmede, indien het gewettigde kinderen betreft, de bewijzen der wettiging, zullende, indien het toe te kennen pensioen niet meer bedraagt dan f 1.000.—'s jaars de aanvraag, evenals de stukken, vrij zijn van zegel.

4. Indien het pensioen wordt aangevraagd ten behoeve van weduwen en weezen van gepensioneerde ambtenaren, vindt het in lid 3 bepaalde overeenkomstige toepassing, met dien verstande nochtans dat geen overlegging behoeft te geschieden van de stukken in lid 2 onder c bedoeld.

5. Bij gebreke van stukken als bedoeld in lid 2, lid 3 en lid 4 kan door den Gouverneur met andere stukken worden genomen, indien hij deze voor de regeling van het pensioen voldoende acht.

Artikel 43.

1. Als de aanvraag, in artikel 42 bedoeld, niet is ingekomen binnen achttien maanden na het ontstaan der omstandigheden, die aanspraak geven op pensioen, gaat het pensioen in op den eersten dag van het kwartaal, volgende op dat, waarin de aanvraag is ingekomen.

2. Is de aanvraag binnen voorschreven tijdvak ingekomen, dan gaat het pensioen in:

a. voor een ambtenaar op den dag, waarop het ontslag uit den dienst is ingegaan;

b. voor een op wachtgeld gesteld ambtenaar op den dag, volgende op dien, met welken het wachtgeld, dat door het pensioen vervangen wordt, ophoudt;

c. voor de weduwe en weezen met ingang van den dag, volgende op dien van het overlijden van den ambtenaar of den gepensioneerden ambtenaar, waaraan het wordt ontleend;

d. voor een wees, geboren na het overlijden van den ambtenaar, met ingang van de maand, waarin de geboorte heeft plaats gehad.

3. Een aanvankelijk geweigerd pensioen of eene verhooging van pensioen gaat, behalve in het geval bedoeld in lid 4, eerst in met den dag waarop de aanvraag, die leidde tot toekenning van het aanvankelijk geweigerde pensioen of tot verhooging van het pensioen, bij den Gouverneur is ingekomen.

4. Ligt aan de aanvankelijke weigering of toekenning van een te laag pensioen ten grondslag eene dwaling ten aanzien van de feiten, die niet of niet uitsluitend aan een verzuim of aan eene verkeerde opgave van den belanghebbende te wijten is, dan gaat, indien de in lid 3 bedoelde aanvraag binnen achttien maanden na de dagteekening van de aanvankelijke beschikking bij den Gouverneur is ingekomen, het pensioen of het hooger pensioen in met den dag, waarop het recht daarop verkregen werd.

Artikel 44.

1. Het pensioen eindigt:

a. in geval van overlijden met het einde van de maand, waar-

in het overlijden heeft plaats gehad;

b. in elk ander geval — met inachtneming nochtans van het in artikel 26 lid 2 bepaalde — met het einde van de maand, waarin de oorzaak tot beëindiging van het betrekkelijk pensioen is ontstaan.

2. Bij het overlijden van een gepensionneerd ambtenaar, wordt, indien de betrokken gepensionneerde een weduwe nalaat aan deze en in andere gevallen aan een door den betrokkene vóór zijn overlijden schriftelijk aan den Gouverneur aangewezen persoon of bij het ontbreken daarvan aan de rechthebbenden een bedrag uitgekeerd gelijk aan het bedrag van het pensioen van den overledene over één maand.

HOOFDSTUK VI.

Bijzondere bepalingen betreffende de pensioenen in het algemeen.

Artikel 45.

1. De pensioenen zijn onvervreemdbaar.
2. De rechthebbende kan over zijn pensioen op geenerlei wijze beschikken, ook niet door verpanding of beleening.
3. Indien hij last geeft het pensioen voor hem te ontvangen, kan hij die lastgeving te allen tijde herroepen.
4. Alle overeenkomsten of beschikkingen, strijdig met het in lid 1, lid 2 en lid 3 bepaalde, zijn nietig.
5. Onder de bij lid 2 verboden verpanding of beleening is niet begrepen de verpanding of beleening ter verkrijging van voorschotten van het Gouvernement van Curaçao of van eenig ander publiekrechtelijk lichaam in Nederland, Nederlandsch-Indie, Suriname of Curaçao en van liefdadige of tot algemeen nut werkende instellingen, al of niet tegen rente verschaft, mits de bepalingen, waarnaar de voorschotten geschieden, zijn goedgekeurd in Curaçao door den Gouverneur, in Nederland door den Minister van Kolonien, in Nederlandsch-Indie door den Gouverneur-Generaal en in Suriname door den Gouverneur.
6. Wanneer iemand, die krachtens deze landsverordening pensioen geniet, in een gesticht of eene instelling van weldadigheid, door het openbaar Gezag erkend of beheerd, is opgenomen of op welke wijze ook door een zoodanig gesticht of eene zoodanige instelling of vanwege eene burgerlijke gemeente of het openbaar Gezag wordt verpleegd, wordt, zoolang dat geschiedt, het pensioen uitbetaald aan het bestuur van dat gesticht, die instelling of die gemeente of aan dat betrokken openbaar Gezag.
7. Indien het bedrag van het pensioen dat der verpleegkosten overtreft, wordt het verschil zoo spoedig mogelijk door het betrokken bestuur of openbaar Gezag aan dengene, die het pensioen geniet of aan diens wettelijken vertegenwoordiger uitbetaald.
8. In bijzondere gevallen, ter beoordeeling van den Gouverneur, kan, op verzoek van iemand, als bedoeld in lid 6 of van diens wettelijken vertegenwoordiger, de Gouverneur bepalen, dat het pensioen geheel of gedeeltelijk aan een ander of aan anderen, dan in dat lid vermeld, wordt uitbetaald.

Artikel 46.

Alle recht op pensioen gaat verloren voor:

- a. den ambtenaar, die ontslagen wordt op eigen verzoek, voor en aler hij aanspraak op pensioen heeft verkregen;
- b. den ambtenaar, die ontslagen wordt uit zijne betrekking tengevolge van veroordeeling tot gevangenisstraf voor den tijd van drie jaren of tot zwaarder straf of uit hoofde van wangedrag, onzedelijkheid, verregaande achteloosheid of plichtverzuim;
- c. de weduwe en weezen, die veroordeeld zijn terzake van het ombrengen van dengene, aan wien zij de pensioensaanspraken zouden kunnen ontleenen.

Artikel 47.

1. De aanspraak op het genot van pensioen wordt verloren:

- a. door den gewezen ambtenaar, die overeenkomstig de bepalingen dezer landsverordening pensioen geniet, als hij andermaal eene betrekking bekleedt of gaat bekleeden, die krachtens de bepalingen van deze landsverordening of van eenige andere in Curaçao geldende wettelijke regeling de mogelijkheid van toekenning van pensioen opent, met dien verstande, dat wanneer het bedrag van het pensioen grooter is dan dat van de bezoldiging aan die betrekking verbonden, de aanspraak op het genot van het pensioen behouden blijft, echter tot geen hooger bedrag dan waarmee het pensioen die bezoldiging overtreft.

De Gouverneur kan nochtans in zeer bijzondere gevallen, bij eene met redenen omkleede beschikking, den Raad van Bestuur gehoord, de aanspraak op het genot van het pensioen geheel of ten deele laten behouden.

- b. door den gewezen ambtenaar, die overeenkomstig de bepalingen dezer landsverordening pensioen geniet, zoodra hij, in gevolge eene veroordeeling tot eene gevangenisstraf van 3 maanden of langer deze straf ondergaat of zich door de vlucht aan de tenuitvoerlegging daarvan ontrekt.

De Gouverneur kan, daartoe termen vindende, gedurende dien tijd, over het pensioen van den veroordeelde, geheel of ten deele, ten behoeve van diens echtgenoot en diens bloedverwanten in de rechte lijn beschikken.

De Gouverneur kan bovendien, indien en voorzoover hij van de bevoegdheid hiervoren bedoeld geen gebruik heeft gemaakt, den veroordeelde, na zijne invrijheidstelling, in het genot stellen van eene uitkeering, die bij een straf-tijd van minder dan één jaar de helft van het pensioenbedrag over diens straf-tijd en bij een straf-tijd van langeren duur de helft van het jaarlijksche pensioen niet te boven gaat.

- c. door indienst-treding van den gewezen ambtenaar bij een vreemde mogendheid zonder de vereischte vergunning.

- d. door de weezen bij het verkrijgen van eene betrekking, die krachtens de bepalingen van deze landsverordening of van eenige andere wettelijke regeling de mogelijkheid van toekenning van pensioen opent, met dien verstande dat, wanneer het bedrag van het pensioen grooter is dan dat der bezoldiging aan die betrekking verbonden, de aanspraak op het genot van het pensioen behouden blijft, echter tot geen hooger bedrag dan waarmee het pensioen de bezoldiging overtreft.

2. Met eene betrekking, als bedoeld in lid 1 onder a en d, wordt aldaar telkens gelijkgesteld de zoodanige, waartoe slechts is benoemd in tijdelijken dienst.

3. De aanspraak op het genot van pensioen herleeft bij het ophouden der omstandigheden tengevolge waarvan het werd verloren.

Artikel 48.

De invorderbare pensioenbedragen, welke gedurende vijf achtereenvolgende jaren niet zijn geïnd, worden aangemerkt als verjaard.

HOOFDSTUK VII.

Overgangs- en slotbepalingen.

Artikel 49.

Vanaf het tijdstip van het inwerking-treden dezer landsverordening vervallen met inachtneming nochtans van hetgeen in de volgende artikelen nader is bepaald:

- 1o. de verordening van 16 Juli 1867 (P. B. 1868 No. 2), houdende vaststelling van een reglement op het verleen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en wettige of gewettigde weezen, met de verordeningen, welke die verordening of de laatstbedoelde verordeningen hebben aangevuld en/of gewijzigd;

20. de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899 No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen, met de verordeningen, welke die verordening of de laatstbedoelde verordeningen hebben aangevuld en/of gewijzigd.

Artikel 50.

De bepalingen van de in artikel 49 genoemde en bedoelde verordeningen blijven van kracht, behoudens hetgeen te hunnen aanzien nader wordt bepaald:

- 1°. voor hen, die op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer landsverordening, reeds op den voet van die bepalingen in het genot van pensioen zijn gesteld of wier recht op pensioen — volgens die bepalingen — alsdan reeds is ontstaan;
- 2°. voor hen, die, op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer landsverordening, ambtenaar zijn krachtens die bepalingen en alsdan twintig of meer dienstjaren volgens die bepalingen hebben vervuld.
- 3°. voor de weduwen en weezen van de onder 1°. vallende gepensioneerden en ambtenaren;
- 4°. voor de weduwen en weezen van de onder 2°. vallende ambtenaren.

Artikel 51.

Zij, die op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer landsverordening, ambtenaar zijn krachtens de bepalingen van de in artikel 49 genoemde verordeningen en geen twintig of meer dienstjaren hebben vervuld, worden geacht ambtenaar te zijn in den zin dezer landsverordening, terwijl de door hen op dat tijdstip reeds vervulde dienstdienst, zoowel voor de beoordeeling der pensioenaanspraken als voor de regeling van het pensioen zal medetellen, voor zoover die dienst tijd krachtens de juistbedoelde bepalingen daarvoor in aanmerking zou zijn gekomen.

Artikel 52.

In afwijking van hetgeen in artikel 41 lid 2 is bepaald ten aanzien van het opnieuw vaststellen van den pensioengrondslag bij verandering van betrekking of bezoldiging, zal van ambtenaren, aan wien op het tijdstip van inwerkintreden dezer landsverordening hunne op dat tijdstip geldende pensioengrondslag reeds gedurende 6 jaren of langer was toegekend, deze pensioengrondslag niet mogen worden verlaagd.

Artikel 53.

Het eigen-pensioen van hen, bedoeld in artikel 51, die na het inwerkingtreden dezer landsverordening recht op pensioen verkrijgen, wordt op geen lager bedrag gesteld dan dat, hetwelk hun, ingeval van pensionneering krachtens de bepalingen van de in artikel 49 genoemde verordeningen zou zijn toegekend naar hunnen op dat tijdstip van inwerkingtreden vervulden dienstdienst en hunnen toen geldenden pensioengrondslag.

Artikel 54.

1. Voor de op het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening reeds in dienst zijnde ambtenaren zullen de toelagen, indemniteiten, emolumenten en andere voordeelen, welke voor dat tijdstip in hunnen pensioengrondslag waren begrepen, in afwijking van hetgeen artikel 6 daaromtrent voorschrijft, blijven medetellen voor bezoldiging in den zin dezer landsverordening.

2. Ten aanzien van de in het 1ste lid van dit artikel bedoelde inkomsten wordt voor de vaststelling van den pensioengrondslag, telkens over tijdvakken van 5 jaren, het gemiddelde bedrag dier inkomsten vastgesteld.

3. Indien de maatstaf, bedoeld in het vorig lid, ontbreekt, wordt daartoe genomen het gemiddelde bedrag over het kortere tijdvak of wordt, wanneer elk tijdvak ontbreekt, het bedrag door den Gouverneur naar omstandigheden vastgesteld.

4. Het, op de wijze van lid 3, vastgestelde gemiddelde bedrag wordt herzien, zoodra dit voor een tijdvak van 5 jaren vastgesteld kan worden en zal gelden voor het daaropvolgend 5-jarige tijdvak.

Artikel 55.

Ten aanzien van de in artikel 50 bedoelde personen, alsmede van alle overigen, die op het daarbedoelde tijdstip ambtenaar zijn krachtens de bepalingen van de in artikel 49 genoemde verordeningen geldt het in de artikelen 23 lid 1, 27 lid 1 en 37 lid 1 bepaalde, doch alleen voor zoover het betrekkelijke huwelijk of de wettiging na het tijdstip van het inwerkingtreden dezer landsverordening aangegaan of geschied is.

Artikel 56.

1. De rechten, voortvloeiende uit eene pensioenverzekering, als bedoeld in de artikelen 12 en 18 van de in artikel 49 genoemde verordeningen, gesloten door hen, die krachtens die verordeningen ambtenaar zijn of geweest waren op het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening, blijven gehandhaafd, met dien verstande, dat suppletoire verzekering bij vermeerdering van bezoldiging niet langer toegelaten is en dat hoogergenoemde pensioenrechten uitsluitend zijn voorbehouden aan de vrouw, waarmede de ambtenaar reeds tijdens zijn dienst in den Lande was gehuwd, aan de kinderen uit dat huwelijk gesproten, aan de kinderen uit vorige huwelijken en aan de kinderen, gewettigd voor het verlaten van 's Lands dienst.

Zij die eene verzekering gesloten hebben krachtens genoemde verordeningen, kunnen aan de bepalingen van de onderwerpelijke landsverordening geen rechten ontleenen op weduwen- of weezenpensioen.

2. Indien de in het vorig lid bedoelde ambtenaren het verlangen daartoe aan den Gouverneur te kennen geven, kunnen zij zich recht op weduwe- en weezenpensioen krachtens de onderwerpelijke landsverordening verschaffen.

De hiertoe strekkende verzoeken moeten binnen één jaar na het inwerkingtreden dezer landsverordening schriftelijk worden ingediend.

3. Bovendien wordt aan de in het 1ste lid bedoelde ambtenaren, wanneer hun bezoldiging vermeerdert, opnieuw gelegenheid geboden zich recht op weduwen- en weezenpensioen krachtens deze landsverordening te verschaffen.

De hiertoe strekkende verzoeken moeten binnen een half jaar nadat de vermeerdering van bezoldiging is ingegaan schriftelijk bij den Gouverneur worden ingediend.

4. In de gevallen, in het 2de en 3de lid bedoeld, wordt de verzekering krachtens de in artikel 49 genoemde verordeningen gesloten, geacht niet te zijn aangegaan en zullen, zoowel in de omstandigheden, bedoeld in lid 2, als in omstandigheden, genoemd in lid 3, vanaf het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening de bijdragen bedoeld in de artikelen 34 en 37 (in voorkomende gevallen) verschuldigd zijn.

5. Met betrekking tot de in het vorig lid bedoelde bijdragen is, voor zoover noodig artikel 39 van overeenkomstige toepassing.

6. De terzake van eene verzekering als bedoeld in het 1ste lid tot op het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening ingehouden bedragen op het inkomen van den betrokken ambtenaar, worden niet teruggegeven.

7. De terzake van eene verzekering als bedoeld in het 1ste lid gelegde inhoudingen op het inkomen van een ambtenaar worden gestaakt, aanvangende met de maand, volgende op die, waarin een verzoek, als bedoeld in de leden 2 of 3, werd gedaan.

8. Inhoudingen, als bedoeld in het vorig lid, doch bewerkstelligd na het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverorde-

ning, zullen verrekend worden met de vanaf dat tijdstip verschuldigd geworden bijdragen, genoemd in de artikelen 34 en 37, bij welke verrekening de bijdrage, bedoeld in artikel 34 zal zijn inbegrepen tot en met de maand, waarin een verzoek, als bedoeld in de leden 2 of 3 van dit artikel, werd gedaan.

Het meerdere, dat werd ingehouden, wordt niet teruggegeven.

9. Het onaangezuiverd gedeelte van het verschuldigde bedrag terzake eener pensioenverzekering als in het 1ste lid bedoeld zal, voor zoover van het bepaalde in het 2de en 3de lid geen gebruik is gemaakt, op de voorgeschreven wijze moeten worden aangezuiverd.

10. Is of wordt het verschuldigde voor pensioenverzekering in het 1ste lid bedoeld aangezuiverd en wordt door den ambtenaar geen gebruik gemaakt van het bepaalde bij het 2de en 3de lid, dan zullen de bijdragen, genoemd in het 1ste lid van artikel 34 en van artikel 37, niet door hem verschuldigd zijn.

11. Ambtenaren, als bedoeld in het 1ste lid van dit artikel, welke geen gebruik hebben gemaakt van het bepaalde bij het 2e of 3de lid en den dienst met pensioen verlaten, zijn over het hun verleende eigenpensioen géén bijdrage verschuldigd voor weduwen- en weezenpensioen.

Op eventueel nog verschuldigde aanzuivering van het verzekeringsbedrag is artikel 39 dezer landsverordening van overeenkomstige toepassing.

Artikel 57.

Ten aanzien van de in artikel 50 bedoelde personen gelden van deze landsverordening, — met verval der bepalingen van gelijke of gelijksoortige strekking van de verordeningen in artikel 49 bedoeld en voor zoover uiteraard op hen betrekking hebbende — de artikelen:

- 7, voor wat betreft eene waarneming na het inwerkingtreden dezer landsverordening,
- 8, voor wat betreft het onder b en c bepaalde,
- 10,
- 11,
- 12, punt 3 b, punt 5 en punt 6, doch alleen ten aanzien van eenige ter beschikkingstelling, dienst, opdracht of verlof, als daarbedoeld, na het inwerkingtreden dezer landsverordening,
- 15, lid 2, echter alleen voor wat betreft de personen, bedoeld in artikel 50, 2°. 3°. en 4°,
- 41, leden 1, 2 en 3,
- 42,
- 43,
- 44,
- 45,
- 46 en
- 47.

Artikel 58.

Deze landsverordening kan worden aangehaald als „Curaçoesche Pensioenverordening 1938”.

Artikel 59.

Deze landsverordening treedt in werking op den 1sten Januari 1938.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-6

*Landsverordening van den,
houdende pensioenregeling voor Curaçao-
sche burgerlijke landsdienaren en hunne
weduwen en weezen.*

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

De behoefte om de pensioenverordening voor burgerlijke landsdienaren te herzien, doet zich reeds einigen tijd gevoelen. Aangezien thans een pensioenfonds is opgericht, is het noodzakelijk bedoelde verordening meer in overeenstemming te brengen met die voor andere landsdienaren, die deelgenoot zijn in andere pensioenfondsen.

De meeste bestaande pensioenreglementen kennen geen vrijwillige verzekering van weduwen- en weezenpensioen, terwijl ook het weezenpensioen geen onderdeel vormt van het weduwenpensioen, doch als een afzonderlijke eenheid in aanmerking wordt gebracht.

Dit standpunt wordt bij deze wijzigingen gedeeltelijk overgenomen en wel ten aanzien van weduwen met meer dan twee kinderen, van de kinderen van vrouwelijke ambtenaren en van volle weezen.

Bij het overlijden van een ambtenaar zal het weduwenpensioen ongeacht den dienstdtijd van dien ambtenaar steeds berekend worden naar den voor hem gegolden hebbenden pensioen grondslag, terwijl het eventueele weezenpensioen het weduwenpensioen tot maatstaf hebben zal.

Ten aanzien van het pensioen der nagelaten betrekkingen van de ambtenaren met kleine bezoldigingen wordt tevens het percentage voor de berekening eenigszins verhoogd waardoor het beoogde doel — verzorging van weduwen en weezen — beter tot zijn recht komt.

Het principe dat het pensioen dient te worden genoten in verhouding tot de bezoldiging dewelke de ambtenaar bij zijn pensionneering genoot en niet zooals thans is bepaald, naar reden van den hem onder gunstige omstandigheden toegekenden hooger pensioen grondslag, wordt hierbij tevens doorgevoerd, zoodat bij verandering van betrekking of verlaging van bezoldiging, deze grondslag steeds opnieuw geregeld wordt.

Teneinde de behandelde stof zoo overzichtelijk mogelijk te maken en het nagaan der betrekkelijke onderdeelen te vergemakelijken, zijn, waar zulks doenlijk was, de artikelen der oude verordening gesplitst en ten deele anders gerangschikt.

Na deze algemeene opmerkingen worden de artikelen, voor zoover zij in hun strekking afwijken van de oude bepalingen nader toegelicht, terwijl indien het alleen redactioneele wijzigingen betreft of indien het artikel geheel gelijkkluidend is overgenomen, verwezen wordt naar de artikelen van de oude verordening.

Artikel 1.

Zie oud artikel 1.

Artikel 2.

Zie 1ste lid oud artikel 2.

Artikel 3.

De leeftijdsgrens van 18 jaren waarop de dienstdtijd kan aanvangen is gelijk aan het bepaalde bij oud artikel 5.

Het wordt echter noodig geacht ook een maximum leeftijds-grens te stellen waarop een ambtenaar, behoudens bijzondere gevallen, voor de eerste maal in vasten dienst benoemd kan worden en daarom is in navolging van de voor Nederlandsch-Indie geldende regeling, deze gesteld op 35 jaren. Onder indiensttreding wordt hier mede verstaan het treden in alle diensten in artikel 12 genoemd.

Reeds thans moeten de meeste ambtenaren bij indiensttreding zich aan een geneeskundig onderzoek onderwerpen, doch het wordt wenschelijk geacht dit voorschrift in de landsverordening vast te leggen.

Artikel 4.

Aangezien in verschillende opzichten de leeftijd van een ambtenaar van belang is, verdient het aanbeveling de opname daarvan in de beschikking van benoeming bij de eerste indiensttreding verplichtend te stellen; voor bijzondere gevallen, waarin aan dezen eisch niet kan worden voldaan, is in de redactie, door inlasch van de woorden „voor zooveel mogelijk”, daarmee de rekening gehouden.

Artikel 5.

Alhoewel bij de toepassing van het 2de lid van oud artikel 2, steeds als richtlijn heeft gegolden dat voor het bekleeden van eene betrekking de ambtenaar een volle dagtaak moest hebben, komt het beter voor een en ander bij de nieuwe redactie met zooveel woorden te bepalen.

Teneinde alle onzekerheid reeds bij voorbaat weg te nemen en teleurstellingen te dezen aanzien te voorkomen, is de bepaling opgenomen dat de hier bedoelde betrekkingen door den Gouverneur met name zullen worden aangewezen; naar gelang van bepaalde omstandigheden kan in deze aanwijzing verandering worden gebracht of kan dezelve worden aangevuld, nadat de Raad van Bestuur daarover is gehoord.

Artikel 6.

Deze bepaling is overgenomen uit het pensioenreglement voor de Nederlandsch-Indische burgerlijke landsdienaren en komt ook wel voor in andere pensioenreglementen. In de toekomst zullen extra voordeelen, eventueel aan eene betrekking verbonden, niet voor pensioen vruchtbaar zijn te maken. Deze extra inkomsten hebben reeds gedurende den dienstitijd van den ambtenaar extra voordeel opgeleverd boven en behalve zijn normale bezoldiging, waardoor verhooging van het normale pensioen, uit hoofde van genoten extra inkomsten niet noodzakelijk voorkomt.

Artikel 7.

Gelijk aan het 4de lid oud artikel 8, doch de strekking van deze bepaling is duidelijker uiteengezet.

Artikel 8.

Eerste lid.

Ad sub a.

Zie sub a 1ste lid van oud artikel 3, en het 1ste lid van oud artikel 4.

Ad sub b.

Het invoeren van een invaliditeitspensioen werd aan ondergeteekende door Zijne Excellentie den Minister van Kolonien eenigentijd geleden in overweging gegeven en waar deze billijke bepaling in de Surinaamsche pensioenregeling is opgenomen, wordt deze ook voor de Curaçaosche ambtenaren overgenomen.

Ondergeteekende heeft gemeend ten aanzien van het invali-

diteitspensioen geen eisch omtrent minimum diensttijd te moeten stellen, daar dit mogelijk tot onbillijkheid en ongewenschte hardheid zal kunnen leiden.

Aangezien het uiteraard nooit de bedoeling kan zijn, dat eenig pensioen uit dezen hoofde wordt genoten, wanneer de afkeuring het gevolg is van eigen moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag, is deze beperking noodzakelijk.

Ad sub c.

Deze bepaling is gewenscht om vast te leggen, dat ook wachtgelders, die op het tijdstip van het eindigen van het genot van het wachtgeld wel een diensttijd van 20 jaren om pensioen te kunnen bekomen, hebben vervuld, maar nog niet den vereischten leeftijd van 50 jaren hebben terwijl zij lichamelijk nog geschikt, niet voor afkeuring in aanmerking komen, recht zullen kunnen doen gelden op pensioen.

Tweede lid.

Zie sub 2 van oud-artikel 3.

Artikel 9.

De bedoeling van dit artikel is iemand, die in het belang van den dienst niet is te handhaven wegens gebleken of aangroeiende ongeschiktheid, een pensioen of wel tijdelijk pensioen toe te kennen, aangezien het onbillijk voorkomt, wanneer het land geruimen tijd na zijn indiensttreding zich plotseling zonder meer, van den betrokkene zou losmaken; dit gevoel van onbillijkheid zou wel eens aanleiding kunnen geven tot het in dienst houden van een zoodanigen ambtenaar, hetgeen den dienst niet ten goede komt.

Een minimum aantal van 10 dienstjaren is voor het hierbedoelde recht echter als eisch gesteld.

Artikel 10.

Door deze bepaling zal de voor de keuring aangewezen commissie zich niet — zooals thans het geval is — kunnen bepalen tot het afgeven van een verklaring van ongeschiktheid, doch zal zij voortaan omstandig moeten aangeven de gronden, waarop haar oordeel berust, onder vermelding van bijzonderheden, die op de verlening van het pensioen of op het toe te kennen bedrag van invloed kunnen zijn.

Artikel 11.

Dit artikel legt vast hetgeen in de praktijk reeds wordt toegepast.

Artikel 12.

Ad sub 1 en 2.

Deze zijn vrijwel gelijk aan verschillende onderdeelen van oud artikel 6.

Ad sub 3 en 4.

Deze zijn in navolging van de Surinaamsche regeling hieraan toegevoegd.

Ad sub 5.

Dit heeft wel dezelfde beteekenis als vermeld in het 2de lid van sub 11 van oud artikel 6.

De bedoeling en wijze van toepassing is thans echter uitvoeriger omschreven, hetgeen mede noodzakelijk was in verband met de nieuwe bepaling sub 6.

Ad sub 6.

Een verlofganger moet over den tijd van zijn verlof voor pensioen bijdragen.

De tijd zelve kwam niet als pensioengeldigen dienstdiensttijd in aanmerking. Thans wordt een regeling getroffen waardoor verloftijd als hierbedoeld in aanmerking kan komen als dienstdiensttijd, onder inachtneming van het beginsel dezer landsverordening, dat tijd buiten de tropen doorgebracht voor de helft telt.

De bijdrage voor pensioen wordt dan evenredig verminderd. Zie artikel 29 4de lid.

Ad sub 7.

Zie sub 9 van oud artikel 6.

Ad sub 8.

Deze bepaling bestaat elders ook, o.m. in de Surinaamsche regeling.

Artikel 13.

Deze bepaling is vrijwel gelijk aan die van sub 11 en sub 4 van respectievelijk oud-artikelen 6 en 16.

Artikel 14.

Zie het 2de lid van sub 1 van oud artikel 6.

Artikel 15.

Voor de berekening van het pensioen wordt de pensioengrondslag genomen welke voor den ambtenaar gegolden heeft gedurende de laatste twee jaren van den geheelen dienstdiensttijd terwijl een gedeelte van een maand eenvoudigheidshalve als een volle maand wordt gerekend (zie 1ste lid artikel 22).

De afronding tot veelvoud van drie gulden is overgenomen van de Surinaamsche regeling.

Artikel 16.

Zie sub 1 oud artikel 9.

Artikel 17.

Zie sub 1 oud artikel 15.

Artikel 18.

Zie sub 1 oud artikel 10.

Artikel 19.

Zie oud artikel 11.

Artikel 20.

Zie sub 2 oud artikel 10.

Artikel 21.

Uit den kring der ambtenaren is de wensch naar voren gebracht, aan hen, die komen te verkeerren onder de bij artikel 20 sub a genoemde omstandigheden, het rechtstreeks gevolg van den dienst zijnde, een tegemoetkoming boven hun normaal pensioen te willen toekennen.

Een zoodanige tegemoetkoming komt ondergeteekende niet onbillijk voor, waarom, evenals zulks voor Nederlandsch-Indische landsdienaren is geregeld, een desbetreffende bepaling is opgenomen in deze landsverordening.

Artikel 22.

Dit artikel geeft aan over welken tijd de gegolden hebbende pensioengrondslag genomen moet worden ter verkrijging van de middelsom bedoeld bij artikel 16.

Artikel 23.

De landsverordening spreekt van een pensioenregeling voor de landsdienaren en de door hen nagelaten betrekkingen.

Door den Lande dient alzoo voor de nagelaten betrekkingen van den ambtenaar gezorgd te worden, doch deze zorg behoeft zich naar de meening van ondergeteekende niet uit te strekken tot de door gepensionneerden, na hunne pensionneering gevormde betrekkingen.

Deze personen staan niet langer in 's Lands dienst, zoodat er geen feitelijke verband meer bestaat tusschen hen en den Lande.

In afwijking van de oude regeling zal aan de nagelaten betrekkingen van een gepensionneerde, die een huwelijk na zijn pensionneering heeft aangegaan, in de toekomst geen pensioen meer worden toegekend.

Ad sub 1.

Bij sub 5 van oud artikel 18 werd een verzekering van weduwnpensioen nietig beschouwd indien het huwelijk gesloten is gedurende de ziekte die den dood van den ambtenaar ten gevolge had, binnen 1 maand nadat de verzekering is aangevraagd. Het komt juister voor deze termijn te stellen op 3 maanden.

Bepalingen met soortgelijke strekking als de bepaling sub b komen ook voor in de Nederlandsche, Nederlandsch-Indische en Surinaamsche regelingen en moeten beschouwd worden als één der middelen ter beperking van den pensioenlast.

Ad sub 2.

Onder weezen worden thans verstaan de wettige of gewettigde kinderen beneden een zekere leeftijdsgrens en wel de kinderen van een overleden mannelijk zoowel als die van een vrouwelijk ambtenaar, mits de wettiging is geschied voor het overlijden.

Ingevolge het gestelde in sub 6 van oud artikel 18 kon een vrouwelijk ambtenaar, weduwe zijnde of geworden, hare kinderen het recht op pensioen verzekeren. Deze verzekering is thans vervallen.

De gehuwde ambtenaren zoowel mannelijk als vrouwelijk moeten in den vervolge 3% van hun pensioengrondslag bijdragen ten behoeve van het weduwen- en weezenpensioen.

Het komt ondergeteekende daarom dan ook billijk voor, dat kinderen van een overleden vrouwelijk ambtenaar, evenals die van een overleden mannelijk ambtenaar, recht op pensioen verkrijgen.

Artikel 24.

Ad lid 1 en 2 a.

Zoals reeds in de algemeene beschouwingen medegedeeld, wordt de vrijwillige verzekering thans opgeheven en wordt het weduwnpensioen ongeacht den dienstdijd van den ambtenaar berekend naar den gegolden hebbenden pensioengrondslag op het tijdstip van het overlijden van den ambtenaar.

Krachtens de oude bepalingen zou het weduwnpensioen bij 20 jaren dienst 25% van den pensioengrondslag bedragen en bij 30 jaren dienst 33 $\frac{1}{3}$ %.

Bij deze nieuwe regeling wordt voor het weduwnpensioen als norm genomen een weduwe met 2 kinderen, terwijl aangezien bij kleine inkomens juist de steun grooter dient te zijn dan bij ruimere inkomens, ondergeteekende gemeend heeft ook

in de percentages der berekening met deze omstandigheid rekening te moeten houden.

Bij het ontwerpen van deze regeling diende er echter tegen te worden gewaakt dat in de toekomst de pensioenlast niet te zeer zou worden verzwaard.

Het verschil tusschen de oude en de nieuwe regeling wordt hieronder voor enkele pensioengrondslagen aangegeven.

Weduwenpensioen

Oude regeling

Pensioen- grondslag	Nieuwe regeling	bij 20 ja- ren dienst	bij 30 ja- ren dienst
f 1000,—	f 350,—	f 250,—	f 334,—
2000,—	650,—	500,—	667,—
3000,—	950,—	750,—	1000,—
4000,—	1250,—	1000,—	1334,—
5000,—	1550,—	1250,—	1667,—
6000,—	1850,—	1500,—	2000,—
7000,—	2050,—	1750,—	2250,—
8000,—	2250,—	2000,—	2250,—

Hieruit blijkt wel dat de nieuwe regeling voor de weduwe van een ambtenaar met 20 jaren dienst of minder, voordeliger is dan de oude regeling. Bij een diensttijd van meer dan 20 jaren wordt de nieuwe regeling geleidelijk minder voordelig om bij een diensttijd van 30 jaren nadeeliger te worden dan de oude regeling.

Bedacht dient hierbij te worden dat, zooals hiervoor reeds is opgemerkt, het weduwenpensioen zal berekend worden onafhankelijk van den diensttijd van den ambtenaar en bedoeld is als een steun aan de nagelaten betrekkingen zoodat juist in de gevallen van overlijden in dienst, wanneer de kinderen nog jong zijn de nieuwe regeling als geheel eene aanmerkelijke verbetering zal blijken.

Uitgaande van het beginsel dat de uitkeeringen evenredig dienen te zijn aan de behoeften van het achtergelaten gezin wordt bij lid 2, wanneer dat gezin uit meer dan 2 kinderen bestaat, bovendien nog een weezenpensioen toegekend, hetwelk voor elk kind 10% van het weduwenpensioen zal bedragen met een maximum van 40% bij zes of meer kinderen.

Ad lid 2 b.

Krachtens de oude bepalingen verkregen de weezen ongeacht hun aantal steeds hetzelfde pensioen hetwelk de weduwe toekwam.

Een dergelijke regeling wordt niet slechts minder juist geacht, doch strookt niet meer met het thans aanvaarde beginsel van uitkeeringen naar de ontstane behoefte.

De behoeften zullen grooter zijn naarmate het aantal kinderen grooter is, om welke reden een percentage van 40% van het weduwenpensioen wordt toegekend aan één kind.

Bij 3 kinderen wordt het weezenpensioen gelijkgesteld aan het weduwenpensioen terwijl aan 4 of meer kinderen een bedrag hooger dan het weduwenpensioen wordt toegekend welk bedrag echter beneden het bedrag zal blijven hetwelk de weduwe met de kinderen tezamen krachtens sub 1 a zou hebben genoten.

Ad leden 3 en 4.

Aangezien ingevolge het bepaalde in het volgend artikel kinderen uit verschillende huwelijken geboren als afzonderlijke groepen van kinderen zullen worden aangemerkt en het pensioen aan elk dier groepen toe te kennen als eene afzonderlijke eenheid moet worden beschouwd, wordt bij dit onderdeel het maximum weezenpensioen voor de gezamenlijke groepen beperkt tot het bedrag van het weduwenpensioen en voor volle weezen tot het dubbele van het weduwenpensioen.

Ad lid 5.

Deze bepaling ziet zoowel op het geval dat de ouders beiden ambtenaar zijn, tegelijkertijd sterven, als op het geval waarin eerst de een sterft en daarna de ander.

Is het pensioen hetwelk aan het overlijden van dezen laatste kan worden ontleend hooger dan het door de weezen genoten wordende, dan wordt het bedrag van hun pensioen alsnog verhoogd.

Ad lid 6.

Aangezien voor de toekenning van het weduwenpensioen alle gegevens dienen verstrekt te worden, kan de aanvraag om weezenpensioen, wanneer het weduwenpensioen ophoudt of stilstaat gevoeglijk achterwege blijven en de toekenning ambtshalve geschieden.

Ad lid 7.

Zie toelichting bij artikel 15.

Artikel 25.

Ad lid 1 en lid 2.

Wijl het weezenpensioen thans afzonderlijk zal worden toegekend, is het noodig voorschriften te geven, op welke wijze het pensioen zal worden verleend, ingeval er meerdere groepen van weezen van éézelfden vader zijn.

Het pensioen van elke groep kan verminderen wanneer een kind uit de betrekkelijke groep ophoudt te vallen in de termen van genot van pensioen.

Ad lid 3.

Dit lid ziet op het geval waarin de kinderen uit één huwelijk niet eenzelfde(n) wettelijke(n) vertegenwoordig(st)er hebben. In dat geval kan het pensioen naar evenredigheid worden gesplitst.

Artikel 26.

De praktijk heeft aangetoond dat het wenschelijk is, de hierbedoelde bepalingen op te nemen. De procedure om te komen tot eene gerechtelijke verklaring van vermoedelijk overlijden is toch vaak zeer tijdrovend.

Ook elders bestaan regelingen in dezen geest.

Artikel 27.

In verband met de beperkende bepaling van artikel 23 omtrent het genot van weduwen- en weezenpensioen zullen voortaan de weduwe of weezen van een ambtenaar, die na zijn pensionering in het huwelijk is getreden, niet meer voor pensioen kunnen worden in aanmerking gebracht.

Artikel 28.

Ter wille van de overzichtelijkheid zijn de voorschriften voor het bijdragen ten behoeve van eigen-pensioen en ten behoeve van weduwen- en weezenpensioen ondergebracht in afzonderlijke paragrafen.

Artikel 29.

Ad lid 1.

De bijdrage voor het eigen-pensioen van den ambtenaar is op het bestaande percentage gehandhaafd.

Ad lid 2.

Hieronder valt ook diensttijd, vervuld na het bereiken van 30 dienstjaren.

Ad lid 3.

Deze beperking ligt voor de hand. In dien tijd kan er echter wel een pensioengrondslag bestaan.

Ad lid 4.

Gedurende den hier bedoelden diensttijd blijft de pensioengrondslag gehandhaafd op het bedrag van de laatstelijk genoten bezoldiging. Het is derhalve redelijk dan het percentage der bijdrage te verminderen.

Artikelen 30 en 31.

Bij deze artikelen wordt bepaald dat bijdrageheffing voor eigen-pensioen zal plaats hebben ook over vroegeren diensttijd elders vervuld, die als zoodanig voor Curaçaoschen diensttijd zal moeten meetellen.

Als grondslag voor de berekening van de verschuldigde bijdrage wordt thans in stede van de in Curaçao bij indiensttreding toe te kennen bezoldiging, als in lid 2 en 3 van oud artikel 17 bepaald, in aanmerking gebracht de door den ambtenaar elders opvolgend genoten bezoldigingen. Daar deze bezoldiging doorgaans minder bedraagt dan de in Curaçao te genieten bezoldiging zal de voorgestelde wijziging niet bezwarend zijn voor de betrokkenen.

Artikel 32.

Zie lid 6 oud artikel 6 en lid 2 oud artikel 16.

Bij deze bepaling wordt vastgelegd, dat, indien de bij benoeming in vasten dienst toe te kennen pensioengrondslag lager mocht zijn, dan het in tijdelijken dienst genoten inkomen, hetgeen bij verandering van betrekking of salarisverlaging mogelijk is, de bijdrage over het meerdere genotene in tijdelijken dienst niet wordt toegepast, hetgeen wel billijk is te achten.

Artikel 33.

Ad leden 1 en 2.

De bijdrage in artikel 30 bedoeld, geldt voor diensttijd welke reeds voor pensioen geldig is en waarover dus in de betrokken gebiedsdeelen de daar voor pensioen verschuldigde bijdrage is voldaan.

Dit artikel, hetwelk een gelijkkluidend voorschrift bevat als bepaald bij lid 9 en 10 van oud artikel 6, geeft de gelegenheid om diensttijd, welke in de bedoelde gebiedsdeelen niet voor pensioen is kunnen worden geldig gemaakt, alsnog door betaling van de daarvoor verschuldigde bijdrage hier te lande, in te koopn. Waar deze diensttijd alsdan voor Curaçaosch pensioen kan medetellen, zal daarover bovendien de bijdrage bedoeld bij artikel 30 verschuldigd zijn.

Ad lid 3.

Aangezien in dit gebiedsdeel in het tijdvak 1 Januari 1921 tot 1 Januari 1933 geen bijdrage voor pensioen werd geheven, is deze beperking ten aanzien van ambtenaren, die elders volbrachten diensttijd, vallende in deze periode, voor Curaçaosch pensioen hebben geldig te maken, billijk te achten. Bepalingen met gelijke strekking zijn ook opgenomen in de artikelen 30 en 32.

Artikel 34.

Ad lid 1.

Krachtens de oude bepalingen voor de berekening van het

verzekeringsbedrag voor weduwen- en weezenpensioen werd een gemiddelde genomen van 3%, welk percentage thans als verplichte bijdrage wordt ingevoerd voor de ambtenaren met pensioengerechtigde betrekkingen.

Ad lid 2.

Zoolang een gepensionneerd ambtenaar het uitzicht heeft dat zijn eventueel na te laten betrekkingen het genot van pensioen zullen bekomen, zal hij verplicht zijn de voor het weduwen- en weezenpensioen verschuldigde bijdrage te voldoen, berekend over het eigen-pensioen van den betrokkene.

De verhooging, welke dat eigen-pensioen eventueel heeft ondergaan krachtens het bepaalde bij artikel 21, gaat uiteraard niet over op het te verlenen weduwen- en weezenpensioen. Uit dat oogpunt is het billijk dat over de verhooging van het pensioen, als bedoeld in artikel 21, geen bijdrage ten behoeve van het weduwen- en weezenpensioen verschuldigd zal zijn.

Artikel 35.

Bij de oude verordening bestaat de mogelijkheid dat aan een weduwe van een ambtenaar pensioen wordt uitgekeerd zonder dat die ambtenaar eenige bijdrage voor dat pensioen gestort heeft.

Artikel 34 lid 1 bepaalt thans wel dat ambtenaren met pensioengerechtigde betrekkingen 3% moeten bijdragen, doch deze bijdrage zal kunnen worden toegepast voor zoover de ambtenaar bij indiensttreding bedoelde betrekkingen heeft of later krijgt.

Het komt ondergeteekende echter billijk voor, dat voor het verkrijgen van aanspraak op weduwen- en weezenpensioen krachtens deze landsverordening de ambtenaren daarvoor steeds gelijk hebben bijgedragen, ongeacht het feit of het huwelijk reeds lang geleden gesloten is en of de diensttijd gedeeltelijk elders werd vervuld.

Dit artikel voorziet in deze omstandigheid doch werd daaraan geen terugwerkende kracht verleend ten aanzien van het inkomen, vóór het tijdstip van inwerkingtreding dezer landsverordening hier te lande of elders genoten, door ambtenaren met pensioengerechtigde betrekkingen, verkregen vóór dat tijdstip.

Artikel 36.

Aangezien het weduwen- en weezenpensioen wordt toegekend onafhankelijk van den diensttijd van den ambtenaar op het tijdstip van overlijden, met uitsluitend zijnen op dat tijdstip geldenden pensioengrondslag als maatstaf, heeft het al dan niet meetellen van diensttijd voor eigen-pensioen geen invloed op het bijdragen voor weduwen- en weezenpensioen.

Artikel 37.

Het risico van langer genot van weduwen- en weezenpensioen is grooter, naarmate van het aantal jaren, dat de vrouw jonger is dan de man, te meer daar de weduwe bij hertrouwen in het genot blijft van haar pensioen volgens deze landsverordening.

Ook het feit, dat de ambtenaar op lateren leeftijd nog een huwelijk aangaat, c.q. hertrouwt, brengt extra risico met zich.

Het ligt dan ook voor de hand, dat in zulke gevallen een extra bijdrage gevorderd wordt, welke bijdrage uiteraard uiteen zal loopen voor verschillende gevallen.

Een bepaling, zooals in de Surinaamsche regeling voorkomt, waarbij alleen ambtenaren, die huwen met eene vrouw, meer dan 20 jaren jonger dan de ambtenaar zelve, getroffen worden, kan dan ook niet voldoende geacht worden.

Doeltreffender en tegelijk ook billijker komt het voor een tabel samen te stellen, waaruit bedoelde extra bijdrage, als func-

tie van de daarop invloed uitoefende factoren, voor elk geval individueel kan worden afgelezen.

Uiteraard zal deze bijdrage slechts door de betrekkelijke mannelijke landsdienaren verschuldigd zijn.

Terugwerkende kracht aan dit artikel werd alleen in zoverre gegeven, dat, voor het tijdstip van inwerkingtreding dezer landsverordening, gehuwden, die na dat tijdstip in vasten dienst benoemd worden, de extra bijdrage zullen hebben te voldoen, alsof het huwelijk gesloten was op den dag van die benoeming.

Artikel 38.

Ad lid 1.

Volledigheidshalve is deze bepaling opgenomen.

Ad lid 2.

De ambtenaar zal ook gedurende den tijd dat hij geen inkomsten van Landswege geniet (verlof buiten bezwaar) de bijdrage bedoeld in het 1ste lid van artikel 34 hebben te voldoen.

Artikel 39.

Ad sub 1, 2, 3 en 4.

Zie sub 1, 2 en 3 van oud artikel 19.

Ad sub 5.

Vastgelegd wordt hier hetgeen onder de oude regelingen reeds werd toegepast doch niet uitdrukkelijk was bepaald.

Artikel 40.

Zie oud artikel 24.

Artikel 41.

Ad lid 1.

Het beginsel van afronding van het pensioen wordt thans ook voor de vaststelling van den pensioengrondslag overgenomen.

Ad lid 2.

Zooals in de algemeene beschouwingen reeds vermeld, worden voor de bij lid 3 van oud artikel 22 betoonde vrijgevigheid in geval van „vermindering” van inkomen, geen goede gronden aanwezig geacht. De pensioengrondslag dient te worden bepaald naar de werkelijke bezoldiging; stijgt of daalt deze, dan wordt de grondslag daarnaar gewijzigd.

Ad lid 3.

Deze bepaling is opgenomen met het oog op de eventueel na te laten betrekkingen van den ambtenaar, die onder die omstandigheden mocht komen te overlijden. In artikel 29 is vastgelegd, dat de bijdrage voor eigen-pensioen in die gevallen gehalveerd wordt, c.q. in het geheel niet verschuldigd zal zijn.

Ad leden 4 en 5.

Zoodra een ambtenaar, die reeds in vasten dienst eene betrekking vervult, definitief wordt benoemd in een andere betrekking, welke hij tijdelijk vervulde onder genot van hoogere bezoldiging dan zijn pensioengrondslag bedraagt, dient die hoogere bezoldiging ook over den tijd der waarneming tot zijn pensioengrondslag te worden gerekend. In verband daarmee zal

hij naar dezen hooger en grondslag alsnog voor pensioen moeten bijdragen.

Artikel 42.

Zie lid 1 oud artikel 21 en oud artikel 25.

Bij lid 5 van dit artikel wordt de mogelijkheid opengelaten ook met andere stukken, ter beoordeeling van den Gouverneur, genoeg te nemen.

Artikel 43.

Ad lid 1.

Zie lid 3 oud artikel 21.

Ad lid 2.

In de bepalingen van de oude verordening was niet uitdrukkelijk voorgeschreven wanneer het pensioen moest ingaan, thans wordt dit hierbij vastgelegd.

Ad lid 3 en lid 4.

Deze bepalingen komen ook in de Surinaamsche regeling voor en worden voor de Curaçaosche regeling volledigheidshalve overgenomen.

Artikel 44.

De oude verordening bevatte geen bepalingen wanneer het pensioen eindigde.

Krachtens de regeling betreffende betaalbaarstelling van bezoldigingen enz. waaronder ook pensioenen, opgenomen in P.B. 1924 No. 29, werden de pensioenen uitbetaald tot en met de maand van overlijden.

De Surinaamsche regeling bepaalt dat bij geval van overlijden het pensioen eindigt met de maand volgende op die van het overlijden.

Met het oog op het verminderde inkomen hetwelk de nagelaten betrekkingen van een gepensionneerd ambtenaar zullen verkrijgen wordt een soortgelijke regeling wel billijk geacht en heeft ondergeteekende gemeend de bepalingen van het 2de lid te moeten opnemen waardoor aan de betrokken personen ééne uitkeering wordt toegekend gelijkstaande aan een maand pensioen.

Teneinde in het 2de lid niet in strijd te komen met de bepalingen inzake erfrecht, is aan deze uitkeering het karakter van pensioen ontnomen. Het pensioen over de maand van overlijden komt rechtens aan de erfgenamen toe, indien het niet meer door den gepensionneerde kon worden genoten. De extra uitkeering, gelijk aan het bedrag van één maand pensioen van den overledene kan aan een anderen persoon of aan de weduwe worden toegewezen.

Artikel 45.

Zie oud artikel 26.

De bepaling sub 8 is van de Surinaamsche regeling overgenomen en kan in de praktijk blijken noodig te zijn.

Artikel 46.

Sub a.

Deze bepaling wordt volledigheidshalve opgenomen

Sub. b.

Zie 1ste lid oud artikel 27. Hieraan is ook nog toegevoegd de omstandigheid van veroordeeling tot gevangenisstraf voor den

tijd van 3 jaren, welke bepaling in de Surinaamsche regeling ook voorkomt.

Ad sub c.

Het wordt onwenschelijk geacht in een geval als het onderwerpelijke pensioen toe te kennen.

Artikel 47.

Ad sub 1 a en b.

Deze bepalingen zijn ook van de Surinaamsche regeling overgenomen en worden billijk geacht.

Ten aanzien van gevangenisstraf bepaalde oud artikel 28 dat het pensioen geschorst werd bij veroordeeling tot gevangenisstraf voor den tijd van 3 jaren of tot zwaardere straf, hetgeen thans teruggebracht wordt tot een termijn van 3 maanden.

Ad sub 1 c.

Zie lid a oud artikel 29.

Ad sub 1 d.

Zie toelichting bij sub a en b.

Ad sub 2.

Dit voorschrift is noodig in verband met de bepalingen van lid 1.

Ad sub 3.

Dit lid is noodig teneinde duidelijk aan te geven dat niet het recht zelf op het pensioen in verband met de voorafgaande bepalingen was vervallen, maar dat alleen het genot daarvan had opgehouden.

Artikel 48.

Zie oud artikel 31.

Overgangsbepalingen.

In hoeverre de wijzigingen der oude regeling zouden moeten gelden voor de thans in dienst zijnde ambtenaren en voor reeds gepensioneerden, is een punt van ernstige overweging geweest.

Ondergeteekende meent het beginsel van „verkrege rechten” alleen dan te mogen aanvaarden voor zoover het betreft rechten, die reeds hunne uitwerking doen gelden of aan wier uitwerking althans niets meer in den weg staat.

Er is dan ook naar gestreefd in dergelijke gevallen zooveel mogelijk met billijke verwachtingen rekening te houden.

Aangezien met de onderwerpelijke wijzigingen niet is bedoeld de gehuwde ambtenaren, die reeds een pensioenverzekering voor hunne weduwen en weezen gesloten hebben, wederom eene korting van 3% op te leggen, wordt het billijk geacht hen van deze verplichte korting of wel vrij te stellen of hen de keuze te laten die te aanvaarden ter verkrijging van gunstiger aanspraken op pensioen voor hunne weduwen en weezen.

Om dezelfde reden blijft voor de reeds gepensioneerden en voor de ambtenaren wier recht op pensioen reeds is ontstaan, de oude korting van 2% op hun pensioen gehandhaafd.

Daarentegen wordt het echter billijk geacht de bepalingen bedoeld bij artikel 55 voor iedereen te laten gelden.

Artikel 50.

Bij dit artikel is het begrip „verkrege rechten” in den meest ruimen zin toegepast.

Onder 1o. vallen degenen, die reeds pensioen genieten en die reeds afgekeurd of ontslagen zijn, maar nog niet in het genot van pensioen zijn gesteld; ook hunne weduwen en weezen blijven onder dezelfde bepalingen volgens 3o.

Onder 2o. is opgenomen de categorie van hen, die voor wat het aantal dienstjaren betreft, reeds recht op pensioen kan doen gelden.

Artikel 51.

De bepalingen van dit artikel zijn noodig in verband met die van artikel 49; de begrippen ambtenaar en diensttijd van de oude en van de nieuwe bepalingen dekken elkander n.l. niet volkomen.

Artikel 52.

Deze bepaling is bedoeld als overgangsmaatregel voor die ambtenaren, aan wie op het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening reeds gedurende geruimen tijd — voorgesteld is 6 jaren — een hooger pensioengrondslag was toegekend dan hunne bezoldiging bedroeg en naar welken grondslag zij sedert 1 Januari 1933 hebben bijgedragen voor pensioen.

Artikel 53.

Deze bepaling geldt als eene tegemoetkoming voor die ambtenaren, die op het tijdstip van het inwerkingtreden dezer landsverordening reeds een groot aantal dienstjaren hebben en spoedig daarna gepensionneerd zouden kunnen worden, waarbij eventueel een op een hooger bedrag vast te stellen pensioengrondslag zou moeten gelden dan onder de vigerende bepalingen zou hebben gegolden en die niet vallen onder artikel 52.

Artikel 54.

Ad lid 1.

Bij de opname van deze overgangsbepaling heeft eveneens het begrip „verkregeu rechten” voorgezet.

Hoewel voor de in de toekomst aan te stellen ambtenaren artikel 6 dezer landsverordening zal worden toegepast, heeft ondergeteekende toch gemeend, voor de thans reeds in dienst zijnde ambtenaren, de toelagen en andere voordeelen, welke reeds in hunnen pensioengrondslag waren opgenomen vóór het tijdstip, waarop deze landsverordening in werking treedt, te moeten blijven beschouwen als bezoldiging in den zin dezer landsverordening in afwijking met hoogergenoemd artikel 6.

Gaat echter, na hoogergenoemd tijdstip, tengevolge van verandering van betrekking de toelage of het andere voordeel voor betrokkene verloren, dan wordt zijn pensioengrondslag ingevolge het bepaalde bij artikel 41 opnieuw vastgesteld. De overgangsbepaling, vervat in dit artikel, heeft dan voor hem alle waarde verloren en eventueel later toe te kennen toelagen of andere voordeelen zullen niet meer als bezoldiging kunnen worden aangemerkt.

Ad leden 2, 3 en 4.

Deze bepalingen waren noodig om vast te leggen hoe en wanneer in de gevallen, bedoeld in het 1ste lid, de pensioengrondslag dient te worden vastgesteld.

Artikel 55.

Er kan volstaan worden ten deze te verwijzen naar het op artikel 23, 27 en 37 aangeteekende.

De ratio van het in die artikelen bepaalde geldt uiteraard voor allen, ook voor hen, voor wie in andere opzichten de oude bepalingen zijn gehandhaafd.

Artikel 56.

De pensioenverzekering dient te worden aangemerkt als eene overeenkomst, zoodat de bepalingen, waaronder deze is gesloten, zooveel mogelijk van kracht behooren te blijven.

Aangezien echter voor sommige categorieën van ambtenaren de nieuwe bepalingen betreffende weduwenpensioen gunstiger zijn, wordt de mogelijkheid opengelaten tot de nieuwe regeling toe te treden.

Omdat suppletoire verzekeringen niet meer zijn toegelaten, wordt het dezerzijds billijk geacht, dat de betrokken ambtenaar opnieuw gelegenheid krijgt tot toetreding tot de nieuwe regeling in die gevallen, waarin hij anders wellicht een suppletoire verzekering zou hebben gesloten.

Wordt door den ambtenaar van de bepalingen in de vorige alinea's bedoeld, geen gebruik gemaakt, dan zal hij het alsnog verschuldigde van het verzekeringsbedrag moeten blijven aanzuiveren, terwijl indien hij er wel gebruik van maakt het alsnog verschuldigde niet behoeft te worden aangezuiverd, aangezien op hem dan de verplichte bijdrage van 3%, bedoeld in artikel 34, wordt toegepast. In het laatste geval zal, bij een nieuw huwelijk na het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening, ook artikel 37 op hem van toepassing zijn.

Ad lid 4.

In beide gevallen moet het billijk geacht worden, dat de betrokken ambtenaar, gerekend vanaf meergenoemd tijdstip, dat voor allen geldt, de bijdrage van 3% betaalt.

Ad leden 7 en 8.

Teneinde dubbele inhoudingen bij toetreding tot de nieuwe regeling tot een minimum te beperken is hier bepaald, dat inhoudingen, na het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening gedaan ten behoeve van eene verzekering, als bedoeld in het 1ste lid van dit artikel, voor zoover mogelijk verrekend zullen worden met de vanaf dat tijdstip verschuldigd geworden bijdrage(n) krachtens deze landsverordening. Bovendien is in het belang van betrokkenen bepaald dat eerstbedoelde inhoudingen zoo spoedig mogelijk na binnenkomst van het desbetreffend verzoek zullen worden gestaakt.

Ad lid 11.

Deze bepaling werd volledigheidshalve opgenomen.

Aan de eventueel door de hier bedoelde ambtenaren na te laten betrekkingen zal uitsluitend pensioen kunnen worden verleend krachtens de gesloten verzekering. Het eigen-pensioen van den ambtenaar heeft hier geen beteekenis bij de toekenning van weduwen- en weezenspensioen, zoodat daarover ook geen bijdrage meer verschuldigd is.

Vanzelfsprekend moet, indien het verzekeringsbedrag nog niet geheel voldaan mocht zijn, aanzuivering daarvan blijven geschieden.

Artikel 57.

In verband met het bepaalde in de artikelen 49 en 50 is het noodig vast te leggen welke voorschriften van de nieuwe verordening op de in gemeld artikel 50 bedoelde personen wel van kracht zullen zijn.

Willemstad, 19 Augustus 1937

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937--1938—6.

Landsverordening van den
houdende pensioenregeling voor Curaçao-
sche burgerlijke landsdienaren en hunne we-
duwen en weezen.

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Algemeen erkenden de leden het volste recht van het Bestuur om een termijn te bepalen, binnen welken het besluit van den Kolonialen Raad omtrent het al dan niet goedkeuren van een ontwerp landsverordening moet worden medegedeeld. Waar dit ontwerp ingrijpend en vrij omvangrijk is, wekte het toch eenige bevreemding, dat ten deze van dat recht gebruik is gemaakt, waardoor een grondige behandeling zou hebben kunnen lijden. De afdelingen zouden dan ook gaarne vernemen, welke reden daartoe geleid heeft.

Artikelen.

Ad art. 5. Gaarne zouden de afdelingen vernemen, waarom iemand, die een betrekking bekleedt, waarvoor niet geregeld een volle dagtaak wordt vereischt, niet voor pensioen in aanmerking zou mogen komen. Zoo iemand, aldus betoogde men, b.v. een vakonderwijzer, zal als hij geen dagtaak heeft, ook een laag salaris hebben en naar verhouding daarvan storten en later pensioen krijgen. De reden voor uitsluiting dezer functionarissen — zoolang het vaste betrekkingen, geen bezigheden in dagloon verricht betreft— werd dan ook in de afdelingen niet begrepen.

Ad art. 10. Men gaf in overweging om in dit artikel te doen uitkomen, dat de omstandigheden, welke op de verleening van het pensioen van invloed kunnen zijn, in verband staan met art. 8, onder 1 b en die, welke op den omvang van invloed kunnen zijn, met de artt. 20 en 21.

Ad art. 12, 2a. In overweging werd gegeven om in stede van: „in lid 1 onder a” te lezen: „in dit artikel onder 1a”.

2b. Ten deze verwees men naar de opmerking ad art. 5 gemaakt.

Men vroeg of in de laatste alinea niet beter in stede van: „dier dienstverrichtingen” gelezen zou kunnen worden: „der dienstverrichtingen” of „van de dienstverrichtingen”.

5. De bepaling, dat de dienstdtijd in dit punt bedoeld, jaar voor jaar telt, wanneer en voor zooverre hij is doorgebracht binnen de keerkringen en 2 jaren voor één, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht buiten de keerkringen, werd niet billijk geacht. Men meende, dat als een ambtenaar in Curaçao-schen dienst zich in opdracht buiten de keerkringen bevindt, hij gedurende dien tijd geacht moet worden in tropischen dienst te zijn.

De laatste alinea van dit punt zou men ook in verband met deze opmerking en dienovereenkomstig willen wijzigen.

6. Naar aanleiding van dit punt werd opgemerkt dat de ambtenaar in de bedoelde gevallen wel met verlof of vrijstelling van dienst is, maar toch in Curaçaoschen gouvernementen dienst. Het werd dan ook algemeen redelijk gevonden, dat dan ook de tijden buiten de keerkringen doorgebracht vol meetellen — en waarvoor dan ook vol gestort zou moeten worden. Wat zou er tegen zijn — zoo vroeg men — om den verloftijd of den tijd met vrijstelling van dienst buiten de keerkringen doorgebracht vol te laten meetellen, mits daarvoor ook vol betaald wordt.

Ad art. 14. In stede van „13 lid 2” te lezen: „13 sub 2”.

Ad art. 17. Men stelde zich algemeen de vraag, waarom het pensioenmaximum steeds f. 4500.— is gebleven, ofschoon de pensioengrondslagen steeds verhoogd zijn, en zou gaarne vernemen welke het maximum is Surimane en in Ned. Oost Indie.

Ad art. 21. Algemeen werd er de voorkeur aan gegeven de regelen in de verordening op te nemen.

Ad art. 24. 1ste alinea. Hier verwees men naar de opmerking bij art. 17 gemaakt.

2de alinea b. Men vroeg of niet in stede van: „gemaakt of zou kunnen maken” gelezen zou moeten worden: „maakt of zou hebben kunnen maken”.

Ad art. 34, 1ste alinea. Betrekking moet zijn betrekkingen.

Ad art. 37, 2de alinea. Het woord „waarden” kwam voor vreemd gebruikt te zijn.

5de alinea. Het werd niet billijk geacht, dat een man, die reeds getrouwd is geweest en daarom reeds de bijdrage in dit artikel bedoeld heeft gestort, bij een nieuw huwelijk die bijdrage opnieuw moet storten.

Ad art. 41, 2de alinea. Verscheidene leden deden uitkomen de oude regeling, waarbij de pensioengrondslag bij vermindering van inkomen, niet verlaagd wordt, niet slecht te achten. Zij zouden gaarne een nadere toelichting ontvangen, waarom het Bestuur die regeling ongegrond acht en de nieuwe prefereert.

Ad art. 42, aanhef 2de alinea. In stede van: „De aanvraag om pensioen heeft schriftelijk te geschieden” zou men willen stellen: „De aanvraag om pensioen moet schriftelijk geschieden”.

Sub 2a. Gemeend werd, dat de ambtenaar, die bevoegd zal zijn een akte van bekendheid in het hier bedoelde geval op te maken, in dit artikel zelf aangewezen dient te worden. In het B. W. — art. 121 — wordt gesproken van „openbaar ambtenaar”.

Ad art. 46 b. Ten aanzien van het eerste deel gaf men algemeen te kennen de redactie van de vigeerende verordening te prefereren, met dien verstande, dat reeds verdiend pensioen niet verloren gaat. Bij toepassing van de voorgestelde bepalingen zal een groote verzwaring der straf plaats hebben.

Ten aanzien van de reden: ontslag uit hoofde van wangedrag, onzedelijkheid, verregaande achteloosheid of plichtverzuim, werden twee meeningen te kennen gegeven. De voorstanders van de eerste wilden reeds verdiend pensioen niet verloren doen gaan. De voorstanders van de tweede konden zich met de in het ontwerp voorgestelde redactie vereenigen, mits maar de weduwe en de weezen van den ambtenaar hun pensioen niet verliezen door zijn schuld.

Een lid zou dit deel nog zoo gesteld willen zien, dat het pensioen verloren gaat door ontslag wegens ongeschiktheid uit hoof-

de van wangedrag enz. en verwees in dit verband naar art. 8 onder b van dit ontwerp.

Dit lid merkte op, dat een wachtgelder na 4 jaar zijn pensioen verliest, wat hij niet billijk kon achten.

Ad art. 47 1b, 1ste alinea. De bepaling hierin vervat, werd algemeen een dubbele straf geacht, waarom men die gaarne zou willen laten vervallen. De twee hierop volgende alinea's kunnen dan ook vervallen.

Ad art. 52. Verschillende leden zouden den eisch dat de pensioengrondslag reeds gedurende ten minste 6 jaar moet zijn toegekend, willen doen vervallen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. October 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Artikelen.

Ad artikel 1. Bij het ontwerp van dit artikel in het ontwerp heeft de bedoeling voorgesteld, lid 2 van het artikel 2 (P. V. 1937) te vervangen door een bepaling, die de uitbreiding der strekking weerspoel en bij voorbaat iedere onzekerheid omtrent het al dan niet uitbreiden van het wettelijk gebied van het ontwerp, nog eens verduidelijkt worden moet. Volgens de Memorie van Toelichting omtrent dit artikel zegt:

Betrekkingen, waarvoor niet eerdere wetten een aanspraak wordt vermeld, zullen in het algemeen niet onder de strekking van het wettelijk gebied worden door een ambtenaar die reeds als ambtenaar heeft recht op pensioen van eerdere wetten, welke eenzelfde werking niet in Gemeenschappelijk gebied, met uitzondering van de behorende gouvernements-ambtenaren.

Het al het begrip van dienstbetrekking kan het gewoontelijk al te beperkend in verband met de wet.

Het Besluit is echter de meening tegevoerd, dat in deze gevallen de reorganisatie van de ambtenaren, die reeds als ambtenaar heeft recht op pensioen van eerdere wetten, niet uitbreiden van het wettelijk gebied van het ontwerp, nog eens verduidelijkt worden moet.

Het lid merkte op, dat de bedoeling van onderwerpen, niet verduidelijkt te worden, als het niet anderszins is voorzien. Het lid merkte op, dat de bedoeling van onderwerpen, niet verduidelijkt te worden, als het niet anderszins is voorzien.

Ad artikel 10. Toepassing van dit artikel, dat de ambtenaren, welke op de verlening van het pensioen van in het wettelijk gebied zijn, in verband staan met artikel 9 onder 1b, want elders verduidelijkt overbodig voor, aangezien in het ontwerp van artikel 10 reeds daaraan verwezen wordt. Volgens de Memorie van Toelichting in de artikelen 10 en 11, omtrent het recht op pensioen van artikel 9, onder 1b, wordt het verband met eerdere wetten, welke in het wettelijk gebied van het ontwerp, nog eens verduidelijkt worden moet.

Ad artikel 11. De door de Algemene vergadering voorgestelde wet betrefft de in de Nota van Wendingen omtrent de

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—6

Landsverordening van den
houdende pensioenregeling voor Curaçao-
sche burgerlijke landsdienaren en hunne
weduwen en weezen.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

No. 5.

Algemeene beschouwingen.

Aangezien het van kracht worden van het aanhangige ontwerp een zeer urgentie aangelegenheid was, terwijl bovendien 1 Januari 1938 als tijdstip van inwerkingtreden administratieve voordeelen bood, werd bij de aanbieding van het ontwerp op 19 Augustus 1937 de termijn, binnen welken het besluit van den Kolonialen Raad moest worden medegedeeld, zoodanig gesteld dat dit besluit vóór 31 December a.s. zou vallen.

Een termijn van vier maanden werd nog geacht voldoende waarborgen te bieden voor een grondige behandeling.

Naast enkele wijzigingen in het ontwerp, daarin aan te brengen naar aanleiding van de door de Afdeelingen naar voren gebrachte beschouwingen en opmerkingen, stelt ondergeteekende bij Nota van Wijzigingen tevens voor, enkele verduidelijkingen in den tekst van het ontwerp aan te brengen, welke naar hij vertrouwt, de lezing ervan zullen vergemakkelijken en de verdere behandeling ten goede zullen komen.

Artikelen.

Ad artikel 5. Bij het opnemen van dit artikel in het ontwerp heeft de bedoeling voorgezetten lid 2 van oud artikel 2 (P. V. 1899) te vervangen door eene bepaling, die duidelijker de strekking weergeeft en bij voorbaat iedere onzekerheid uitsluit omtrent het al dan niet uitzicht hebben op pensioen, in welk verband nog eens verwezen moge worden naar hetgeen de Memorie van Toelichting omtrent dit artikel zegt.

Betrekkingen, waarvoor niet geregeld een volle dagtaak wordt vereischt, zullen in het algemeen nevenbetrekkingen zijn, welke bekleed worden door een ambtenaar, die reeds uit anderen hoofde recht op pensioen kan erlangen óf door iemand, wiens eigenlijke werkkring niet in Overheidsdienst wordt vervuld. (bijv. een buitengewoon gouvernements-geneeskundige).

Uit een oogpunt van dienstbelang kan het gewenscht zijn tot benoeming in vasten dienst over te gaan.

Het Bestuur is echter de meening toegedaan, dat in deze gevallen de nevenbetrekking geen uitzicht op pensioen behoort te geven, wil men de pensioenlast niet onnoodig verzwaren.

Het lag niet in de bedoeling vakonderwijzers, niet verkeerende in omstandigheden als boven nader omschreven, van pensioen — ontleend aan hun werkkring als zoodanig — uit te sluiten.

Ad artikel 10. Toevoeging aan dit artikel, dat de omstandigheden, welke op de verleening van het pensioen van invloed kunnen zijn, in verband staan met artikel 8 onder 1b, komt ondergeteekende overbodig voor, aangezien in den aanhef van artikel 10 reeds daarnaar verwezen wordt. Personen, als bedoeld in de artikelen 20 en 21, ontleenen hun recht op pensioen aan artikel 8, onder 1b, zoodat het verband met eerstgenoemde twee artikelen voldoende duidelijk in het oog springt.

Ad artikel 12, 2a. De door de Afdeelingen voorgestelde verbetering is in de Nota van Wijzigingen opgenomen onder II.

Ad artikel 12, 2b, eerste alinea. Er moge hier volstaan worden met te verwijzen naar hetgeen ad artikel 5 werd geantwoord.

Ad artikel 12, 2b, laatste alinea. Met de opmerking der Afdeelingen werd in de Nota van Wijzigingen onder II rekening gehouden.

Ad artikel 12, onder 5. De meening, dat een ambtenaar in Curaçaoschen dienst, die zich in opdracht buiten de keerkringen bevindt, geacht moet worden gedurende dien tijd in tropischen dienst te zijn, kan het Bestuur niet deelen.

Wederkeerig zou dan een Rijksambtenaar, in opdracht tusschen de keerkringen verblijvende, geacht moeten worden in niet-tropischen dienst te zijn.

Algemeen geldt, dat dienst binnen de keerkringen volbracht dubbel aangemerkt moet worden tegenover dienst, buiten de keerkringen vervuld, onafhankelijk van het feit, of de betrokken ambtenaar in dienst van het Rijk, dan wel in dienst van zijn overzeesche gebiedsdeelen is.

Ad artikel 12, onder 6. Begonnen moge worden ten deze te verwijzen naar hetgeen met betrekking tot het vorig lid werd geantwoord.

Krachtens de thans vigeerende pensioenverordening telde binnenlandsch verlof slechts mede tot een maximum van twee maanden per toegekend verlof en buitenlandsch verlof in het geheel niet. De thans voorgestelde bepalingen zijn derhalve aanzienlijk gunstiger voor betrokkenen en er bestaat dan ook geen gegronde reden binnen- of buitenlandsch verlof, buiten de keerkringen doorgebracht, voor vol mede te tellen.

Met betrekking tot het argument, dat de Afdeelingen aanvoeren om den hier bedoelden tijd voor vol te laten medetellen, nl. den ambtenaar over dien tijd ook vol te laten betalen, merkt ondergeteekende op, dat de ambtenaren niet betalen voor pensioen doch slechts bijdragen voor pensioen. De meening zou misschien post kunnen vatten, dat door vol te laten bijdragen over dien tijd, de ambtenaar de daarmee gepaard gaande aangroeiing van den pensioenlast geheel voor eigen rekening zou nemen.

Ad artikel 14. Zie Nota van Wijzigingen onder III.

Ad artikel 17. Het maximum eigen-pensioen voor Suriname bedraagt f 4500.— 's jaars, dat voor Nederlandsch-Indie f 9000.— 's jaars, afgezien van de kortingen welke in deze gebiedsdeelen op de pensioenen zijn gelegd.

De aanvulling op artikel 17, in de Nota van Wijzigingen onder IV voorgesteld, beoogt uitsluitend de strekking van dit artikel duidelijker te doen uitkomen.

Ad artikel 21. Bij Nota van Wijzigingen wordt onder V aan het verlangen der Afdeelingen gevolg gegeven.

Ad artikel 24, sub 1. Het maximum weduwnpensioen voor Suriname bedraagt f 1500.— 's jaars, dat voor Nederlandsch-Indie f 2700.— 's jaars.

Ad artikel 24, sub 2b. Zie Nota van Wijzigingen onder VI.

Ad artikel 27, sub 2. In de Nota van Wijzigingen wordt onder VII voorgesteld een tweetal woorden weg te laten, ten einde verwarring te voorkomen. Het weezenpensioen wordt uit het weduwnpensioen afgeleid.

Ad artikel 30, sub 2. Bij Nota van Wijzigingen wordt onder VIII voorgesteld de aanhef van dit lid eenigszins anders te doen luiden, waardoor deze bepaling aan duidelijkheid wint.

Ad artikel 34, sub 1. Zie Nota van Wijzigingen onder IX.

Ad artikel 35. De in de Nota van Wijzigingen onder X voorgestelde aanvullingen op de bepalingen van dit artikel beoogen uitsluitend verduidelijking.

Ad artikel 37. Mede naar aanleiding van de opmerking der Afdeelingen, dat het woord „waarden” hun voorkwam vreemd gebruikt te zijn, heeft ondergeteekende de redactie van dit artikel nog eens onder de loupe genomen, waarbij vereenvoudiging mogelijk bleek.

In de oorspronkelijk voorgestelde tabel werd de extrabijdrage afgeleid uit de leeftijden der echtgenooten. Aangezien de ambtenaren, hier bedoeld, de gewone bijdrage van 3% voor weduwen- en wezenpensioen reeds met terugwerkende kracht moeten betalen (zie artikel 35), behoeft bij de vaststelling der extrabijdrage alleen rekening te worden gehouden met het verschil in leeftijden der echtgenooten. De extrabijdrage kan dus lager gesteld worden en de tabel krijgt een dusdanig eenvoudige samenstelling, dat het mogelijk wordt, de berekening dezer extrabijdrage in den tekst op te nemen, wat voor de toepassing in de praktijk een voordeel kan genoemd worden.

Naast vereenvoudiging van de redactie van artikel 37, kan dus de oorspronkelijk voorgestelde tabel komen te vervallen, welk resultaat in de Nota van Wijzigingen onder XI nader uitgewerkt staat.

Leeftijdsverschillen van minder dan 4 jaar en 6 maanden blijven bij de toepassing van artikel 37 voortaan buiten beschouwing, omdat dan het verschil, berekend, zooals lid 2 dat voorschrijft gelijk aan of minder dan vier bedraagt.

Dat het onbillijk zou zijn, bij een nieuw huwelijk opnieuw de extrabijdrage te laten betalen wordt door het Bestuur niet ingezien. Het nieuwe huwelijk zal in het algemeen, vooral wanneer de vrouw beduidend jonger is dan de man, nieuw extra risico ten aanzien van de pensioenlast met zich brengen. Bovendien is aan het bezwaar der Afdeelingen belangrijk tegemoet gekomen, doordat de thans voorgestelde wijze van berekening veel billijker is.

Ad artikel 40. Hoewel het niet invorderen van een schuld nog niet beteekent het kwietschelden van die schuld, stelt ondergeteekende, teneinde misvatting ten deze te voorkomen, voor de redactie van dit artikel te doen luiden als aangegeven in de Nota van Wijzigingen onder XII.

Ad artikel 41, lid 1, eerste alinea. In dit artikellid zijn de woorden: „en waarover ook de verschillende bijdragen moeten worden berekend” overbodig, waarom in de Nota van Wijzigingen onder XIII wordt voorgesteld deze woorden te laten vervallen.

Ad artikel 41, lid 2. In de inleiding der Memorie van Toelichting op het ontwerp en ook in de afzonderlijke toelichting op dit artikellid, werd reeds aangegeven, waarom het Bestuur geen goede gronden aanwezig achtte, de oude regeling waarbij de pensioengrondslag bij vermindering van inkomen niet werd verlaagd doch „bevestigd”, te handhaven.

Het is een vrijwel algemeen aanvaard principe, dat pensioen dient te worden verleend in verhouding tot de middelsom over een zeker tijdvak van de laatstelijk genoten bezoldigingen. In de meeste andere pensioenreglementen vormt deze middelsom de „pensioengrondslag” waarnaar de betrokkene wordt gepensionneerd. De hier bedoelde pensioengrondslag wordt dus slechts éénmaal vastgesteld, nl. bij de toekenning van pensioen.

In ons gebiedsdeel heeft de term pensioengrondslag een andere beteekenis. Op elk tijdstip van zijn diensttijd geldt voor een Curaçaosch ambtenaar een bepaalde pensioengrondslag, die in verband staat met zijn bezoldiging en waarvan bij pensionneering, over een zeker tijdvak de middelsom bepaald wordt, welke middelsom der pensioengrondslagen dient als basis voor de berekening van het pensioen.

Wil men dus de bepalingen terzake in het thans aanhangige

ontwerp in overeenstemming brengen met hoogerbedoeld principe, dan dienen de Curaçaosche pensioengrondslagen een getrouwe afspiegeling te zijn van de opvolgend genoten bezoldigingen en behooren zij met die bezoldigingen te stijgen of te dalen.

De oude regeling, waarbij verlaging van pensioengrondslag niet mogelijk was, is misschien, van het standpunt der ambtenaren uit gezien, niet slecht te noemen. Zij is echter in strijd met de thans geldende opvattingen op pensioengebied en verzwaaert den pensioenlast belangrijk.

Bovendien liet de oude regeling ruimte voor ongewenschte toepassing. Men kon zich bijv. op grond van die bepalingen een blijvend hooger pensioengrondslag verwerven, door een hooger bezoldigde betrekking op een weinig begeerde post te betrekken en spoedig daarop terugplaatsing aan te vragen wegens gewichtige gezondheidsredenen als anderzins.

Ook is het van overwegend belang voor den Lande te achten, dat de pensioengrondslagen kunnen worden aangepast, wanneer de bezoldigingen over het geheel genomen, dalen, bijv. tengevolge van een economische depressie of een sterke waardevermeerdering van het betaalmiddel. Gingen in zulke gevallen de pensioengrondslagen niet mede, dan beteekende dat een enorme verzwaring van den toekomstigen pensioenlast.

Het Bestuur meent dan ook op goede gronden aan de voorgestelde nieuwe regeling de voorkeur te moeten blijven geven.

Ad artikel 42, lid 2. Zie Nota van Wijzigingen onder XIV.

Ad artikel 46, sub b. Met betrekking tot het eerste deel meent het Bestuur de thans voorgestelde redactie in het belang van den dienst te moeten handhaven. In deze gevallen kan het pensioen moeilijk „verdiend” genoemd worden. De bepaling houdt alleen verzwaring van straf in voor die gevallen, dat er werkelijk reeds recht op pensioen bestond, dus na twintig dienstjaren, tevens vijftig jaar zijnde. Het Bestuur vertrouwt dat de bepaling preventief zal werken en hoopt nooit in de noodzaak van toepassing te verkeerem.

Ten aanzien van het tweede deel wordt in de Nota van Wijzigingen onder XV redactiewijziging voorgesteld.

Dat in bepaalde gevallen de weduwe en weezen van den ambtenaar, ontslagen onder de in artikel 46, sub b genoemde omstandigheden, niet de dupe mogen worden van handelingen, buiten hun schuld bedreven, acht ondergeteekende billijk.

Daarom wordt in de Nota van Wijzigingen onder XVI voorgesteld een afzonderlijk artikel in te lasschen, waarbij voor de weduwe en weezen de pensioenvooruitzichten gewaarborgd blijven, mits er ook werkelijk voor den ambtenaar reeds bestaande aanspraken op pensioen verloren gingen. Met de opmerking, dat een wachtgelder na vier jaar zijn pensioen verliest, zal vermoedelijk bedoeld zijn te zeggen, dat een wachtgelder, trouwens een ongewone verschijning in dit gebiedsdeel, zijn pensioenvooruitzichten, krachtens artikel 8, sub 1a, ziet te loor gaan, indien hij, bij beëindiging van het wachtgeld, nog geen twintig dienstjaren in den zin van het ontwerp heeft. Dat houdt echter nog niet in, dat hij geen pensioen kan krijgen. Ten deze moge verwezen worden naar het bepaalde bij artikel 8, sub 2 van het ontwerp.

Ad artikel 47, sub 1b. Gedurende den tijd, dat een gepensioneerde gevangenisstraf ondergaat, (hij behoeft niet te vluchten) wordt van Landswege in zijn kleeding, voeding en huisvesting voorzien. Dat hij gedurende dien tijd het genot van het pensioen mist, is dan ook niet als verzwaring van straf te beschouwen, maar een maatregel te noemen, waarbij tijdelijk de eene vorm van „verzekering van den ouden dag” vervangen wordt door een andere vorm van „bezorgd zijn”, en dubbele uitkeering, de eene in geld, de andere in natura, voorkomen kan worden.

Wel is waar wordt in de praktijk doorgaans het pensioen aan het gezin van den betrokkene ter hand gesteld, doch om prin-

cipieele redenen meent het Bestuur de eerste alinea te moeten handhaven. Dan kunnen de beide volgende alinea's niet gemist worden.

Ad artikel 52. Zonder vaststelling van een termijn heeft deze bepaling voor het Bestuur weinig beteekenis.

Ad artikel 55. Naar de meening van ondergeteekende komt in dit artikel niet voldoende duidelijk tot uiting, dat het uitsluitend de beperkende bepalingen, voorkomende in artikel 23, lid 1 en artikel 27, lid 1 zijn, alsmede alle bepalingen van artikel 37, welke mede gelden voor de in artikel 55 bedoelde personen. Verduidelijking van de redactie in dezen zin wordt in de Nota van Wijzigingen onder XVII voorgesteld.

Ad artikel 56, lid 1. Uit een oogpunt van uniformiteit (zie o.a. artikel 2 en 8) ware het beter de uitdrukkingen „dienst in den Lande” en „’s Lands dienst” te vervangen door resp.: „Curaçaoschen dienst” en „den dienst”. In de Nota van Wijzigingen wordt onder XVIII voorgesteld die uitdrukkingen alsnog te vervangen.

Ad artikel 57. Voor de in artikel 50, ten 2o. bedoelde ambtenaren blijven de pensioengrondslagen, ook na 1 Januari 1938 gesteld en geregeld volgens de in artikel 49 genoemde verordeningen.

De in artikel 57 voorkomende verwijzing naar artikel 41, leden 1 en 2, zou echter te dezer zake aanleiding tot misverstand kunnen geven.

Deze artikelliden zijn alleen vermeld om de in het ontwerp voorkomende nieuwe bepalingen betreffende de afronding der pensioengrondslagen mede voor evenbedoelde ambtenaren te doen gelden. In de Nota van Wijzigingen wordt onder XIX voorgesteld dit duidelijker tot uitdrukking te brengen.

Willemstad, 4 ^{November} ~~October~~ 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937--1938—6

*Landsverordening van den
houdende pensioenregeling voor Curaçao-
sche burgerlijke landsdienaren en hunne
weduwen en weezen.*

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

No. 6.

Het ontwerp ondergaat de navolgende wijzigingen:

- I. In artikel 9 en in artikel 42, sub 2a wordt in plaats van:
„artikel 8 onder a” gelezen: „artikel 8 onder 1a”;
In artikel 9, artikel 10 en in artikel 42, sub 2b wordt
in plaats van: „artikel, 8 onder b” gelezen: „artikel 8
onder 1b”.
- II. In artikel 12, sub 2a wordt in plaats van: „in lid 1 onder
a” gelezen: „in dit artikel onder 1a”;
In artikel 12, sub 2b, derde alinea, wordt in plaats van:
„dier dienstverrichtingen” gelezen: „der dienstverrich-
tingen”;
In artikel 12, sub 7 wordt in plaats van: „Gedurende”
gelezen: „gedurende”.
- III. In artikel 14 wordt in plaats van: „artikel 13 lid 2” ge-
lezen: „artikel 13, sub 2”.
- IV. Artikel 17 wordt gelezen:
Eenzelfde persoon kan aan één of meer, krachtens de-
ze landsverordening en krachtens de in artikel 49 ge-
noemde verordeningen, verleende pensioenen niet meer
dan f 4500.— per jaar genieten.
- V. Artikel 21 wordt gelezen:
 1. Indien ziels- of lichaamsziekten of gebreken, ont-
staan onder de in artikel 20, sub a genoemde omstan-
digheden, gepaard gaan met het verlies van één of meer
ledematen, het geheel en onherstelbaar verlies van het
gezichtsvermogen in één oog of in beide oogen, en niet
te wijten zijn aan ongeregeld gedrag of eigen moedwil-
lige handelingen, ondergaat het krachtens de bepalingen
dezer landsverordening verleende eigen-pensioen
deswege eene verhooging, berekend naar reden van dat
pensioen.
 2. De in het vorig lid bedoelde verhooging bedraagt,
met inachtneming van het bepaalde bij het vierde lid
van dit artikel:
 - a. wegens het verlies van één der ledematen of het
verlies van het gezichtsvermogen in één der oogen: 25
ten honderd van het pensioen.
 - b. wegens het verlies van twee of meer ledematen of
het verlies van het gezichtsvermogen in beide oogen:
50 ten honderd van het pensioen.
 3. Onder ledematen worden verstaan handen en voeten,
onverschillig of met het verlies daarvan ook dat
van armen en beenen gepaard gaat.
 4. Op het totaal-bedrag van pensioen en verhooging
van dat pensioen, als bedoeld in dit artikel, zijnde de artikelen
15, lid 2 en 17 van overeenkomstige toepassing.
- VI. In artikel 24, sub 2b wordt achter het woord: „vader”
een komma gelezen en wordt in plaats van: „of zou kunnen
maken” gelezen: „of zou hebben kunnen maken”.

- VII. In artikel 27, sub 2 wordt in stede van: „het weduwen- en weezenpensioen” gelezen: „het weduwenpensioen”.
- VIII. In den aanhef van artikel 30, sub 2 wordt in plaats van: „De bijdrage” gelezen: „Deze bijdrage voor anderen dan in Curaçaoschen burgerlijken dienst vervulden diensttijd.”
- IX. In artikel 34, sub 1 wordt in stede van: „betrekking” gelezen: „betrekkingen”.
- X. In artikel 35 wordt het voorkomende achter a vervolgd met: „ook voor wat betreft de vóór hunne aanstelling in vasten Curaçaoschen burgerlijken dienst in tijdelijken Curaçaoschen burgerlijken dienst genoten bezoldigin- gen.”
Aan het slot van artikel 35 wordt achter het woord: „krijgen” de punt vervangen door een komma en wordt deze zin verder gelezen: „c. q. herkrijgen, alsmede door na dat tijdstip gehuwd in dienst tredende ambtenaren als hiervoren onder b, c en d. bedoeld.”
- XI. In de tweede regel van lid 1 van artikel 37 vervalt achter het woord: „aangaan” de komma en worden daar terplaatse ingevoegd de woorden: „met eene vrouw, jonger dan de ambtenaar zelve,”
In lid 1 van artikel 37 wordt voor het gedeelte na het woord „verschuldigd”, in de plaats gelezen: „bedragen- de zóóveel ten honderd van den pensioengrondslag van den ambtenaar op den dag van het huwelijk, als het leeftijdsverschil — opgevat in den zin van lid 2 van dit artikel — der echtgenooten bedraagt, verminderd met vier.”
Lid 2 van artikel 37 van het ontwerp komt te vervallen.
Lid 3 van artikel 37 krijgt het nummer: „2” en wordt gelezen: „Bij het vaststellen van de leeftijdsverschil- len telt een verschil van 6 maanden of meer voor een geheel jaar, terwijl een verschil van minder dan 6 maan- den wordt verwaarloosd.”
Lid 4 van artikel 37 krijgt het nummer: „3” en voor de tweede alinea van dit lid wordt in de plaats gelezen: „In deze gevallen dient als maatstaf voor de berekening der extrabijdrage de pensioengrondslag, bij de benoe- ming in vasten dienst vastgesteld.”
Lid 5 van artikel 37 krijgt het nummer: „4”. De tabel, behoorende bij artikel 37 van het ontwerp, komt te ver- vallen.
- XII. Artikel 40 wordt gelezen: „Ongerekend het bepaalde in de leden 4 en 5 van artikel 39, wordt kwijtschelding van bijdragen krachtens deze landsverordening ver- schuldigd of teruggaaf daarvan, indien voldaan, niet verleend.”
- XIII. In artikel 41 vervallen de woorden: „en waarover ook de verschuldigde bijdragen moeten worden berekend.”
- XIV. In artikel 42, sub 2 wordt de eerste regel gelezen: „De aanvraag om pensioen moet schriftelijk geschieden”
In artikel 42, sub 2a wordt in stede van: „den bevoegden ambtenaar” gelezen: „den bevoegden openbaar ambte- naar”
- XV. In artikel 46 worden in het voorkomende onder b tus- tusschen de woorden: „zwaarder straf of” en de woor- den: „uit hoofde van” ingevoegd de woorden: „wegens ongeschiktheid”.
- XVI. Tusschen de artikelen 46 en 47 wordt een nieuw arti- kel „artikel 46bis” ingevoegd, luidende:
1. De weduwe en weezen van den gewezen ambtenaar,

ontslagen onder de in artikel 46, sub b genoemde omstandigheden, behouden recht op weduwen- en weezenpensioenen overeenkomstig de bepalingen dezer landsverordening, onder voorwaarde dat:

1e. het betrekkelijk huwelijk reeds tijdens den diensttijd van den ambtenaar werd gesloten;

2e. de ambtenaar op het tijdstip van ontslag uit den dienst reeds recht op eigen-pensioenen had kunnen doen gelden krachtens het bepaalde bij artikel 8, sub 1a, doch dit recht tengevolge van het bepaalde bij artikel 46, sub b, verloor.

2. Tot grondslag voor de berekening van het weduwenpensioenen, bedoeld in lid 1 van dit artikel, dient de pensioengrondslag van den ambtenaar op het tijdstip van zijn ontslag."

XVII. In artikel 55 worden de woorden: „geldt het in de artikelen 23, lid 1. 27, lid 1 en 37, lid 1 bepaalde" vervangen door de woorden: „gelden de beperkende bepalingen, voorkomende in de artikelen 23, lid 1 en 27, lid 1, alsmede het bepaalde in artikel 37".

XVIII. In artikel 56, lid 1 worden de uitdrukkingen: „dienst in den lande" en „'s Lands dienst" vervangen door resp.: „Curaçaoschen dienst" en „den dienst".

XIX. In artikel 57 wordt in stede van: „41, leden 1, 2 en 3," gelezen: „41, leden 1 en 2, voor wat betreft de afronding van den pensioengrondslag, en lid 3,"

Landsverordening van den
bevoegde president-geding voor Curaçao
die burgerlijke ambtenaars en hunne
weduwen en weezen.

NOTA VAN WIJZIGINGEN

No. II

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-6.

Landsverordening van den
houdende pensioenregeling voor Curaçao-
sche burgerlijke landsdienaren en hunne
weduwen en weezen.

EINDVERSLAG.

No. 7.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Ad artt. 1 en 2. Het is opgevallen, dat volgens deze artikelen allen die in de Bezoldigingsregeling opgenomen zijn in de lijst van maandlooners, niet voor pensioen in aanmerking zullen komen. Waar er zeker onder dezen zijn zullen, die het Gouvernement gedurende lange jaren dienen, werd het een sociale plicht geacht hen in de gelegenheid te stellen voor hun ouden dag te zorgen. Men gaf dan ook in overweging de Bezoldigingsregeling zoodanig te wijzigen, dat die maandloonen worden omgezet in bezoldigingen.

Ad art. 5. De wenschelijkheid werd betoogd, dat zij, die naast een gouvernements betrekking niet een particuliere als hoofd-
bezigheid hebben, dus van de gouvernements betrekking moeten leven, ook voor pensioen mogen storten, al geeft deze functie geen volle dagtaak.

Ad art. 10. Men begreep uit de mededeeling in de memorie van antwoord, dat het Bestuur het met de afdelingen eens is, dat er geen andere gevallen zijn, waarin omstandigheden van invloed kunnen zijn op den omvang van het pensioen, dan die bedoeld in de artt. 20 en 21.

Ad art. 12 onder 5. De opmerking, dat in het systeem in het voorloopig verslag verdedigd wederkeerig een Rijksambtenaar, in opdracht tusschen de keerkringen verblijvende, geacht zou moeten worden in niet-tropischen dienst te zijn; beantwoordden de afdelingen bevestigend en vonden daarin geen argument tegen haar betoog. Naar hare meening moet een ambtenaar in dienst van een tropisch Gouvernement, ook wanneer hij zich voor korten tijd met een opdracht buiten de keerkringen bevindt, geacht worden in tropischen dienst te zijn. Het door het Bestuur verdedigde stelsel zou er toe moeten leiden, dat een ambtenaar met een opdracht buiten de keerkringen ook minder salaris zou moeten ontvangen, wat toch niet geschiedt. En waar de tijd door een ambtenaar met opdracht buiten de keerkringen doorgebracht tot nu toe steeds vol heeft meegeteld, verwonderde men er zich eigenlijk over, dat het Bestuur nu een andere meening toegedaan is geworden. De afdelingen bleven het door haar voorgestane systeem dan ook redelijker en ook eenvoudiger en meer in het belang van het Gebiedsdeel achten, maar verklaarden zich bereid aan het beginsel een limiet te verbinden en wel van een jaar.

Ad art. 12 onder 6. Verschillende leden verklaarden bij hunne meening te blijven, dat het redelijk zou zijn, dat verloftijd buiten de keerkringen doorgebracht vol meetelt voor pensioen. Dit verlof wordt meestal in het belang der gezondheid genoten en men is toch gedurende dien tijd in gouvernementsdienst.

Andere leden verklaarden zich nu met het Bestuursstandpunt ten deze te vereenigen en deden uitkomen, dat het naar hunne meening verschil maakt, of de tijd buiten de keerkringen met verlof dan wel met een opdracht wordt doorgebracht.

Algemeen merkte men echter op, dat de vraag of de ambtenaren betalen of bijdragen voor pensioen, pas beslist zou kunnen worden aan de hand van een statistiek. In Holland — aldus enkele leden — wordt toch een ongeveer gelijk bedrag als hier gestort en het Hollandsche Pensioenfonds is voor zoover dezen leden bekend alleen uit de stortingen gevormd. Deze sprekers deden uitkomen, dat het Gouvernement nu voor het Curaçaosch Pensioenfonds moet bijdragen, omdat het pas gevormd wordt, terwijl de ambtenaren al jaren storten. Dit kan men niet op de tegenwoordige ambtenaren schuiven. Wat het Gouvernement nu doet is eigenlijk niets anders dan het afkopen van een schuld die het aan de ambtenaren heeft.

Ad art. 17. Men voelde er zich over teleurgesteld, dat het Bestuur niet is ingegaan op de geuite verwondering over het feit, dat het pensioenmaximum steeds f. 4500.— is gebleven. Meerdere leden drongen er op aan dat maximum dat dateert van 17 jaar geleden, terwijl in dien tijd de salarissen belangrijk zijn verhoogd, te brengen op f. 5000.—

Ad art. 21. Algemeen betuigden de afdeelingen er hare erkentelijkheid voor, dat het Bestuur de regeling in de verordening heeft gebracht.

Verschillende leden wilden echter gaarne een veiligheidsklep open laten voor onvoorziene omstandigheden, waarin dan door den Gouverneur zou moeten kunnen worden voorzien.

Ad art. 24 sub. 1. Men verwees ten deze naar de opmerking ad art 17.

Ad art. 37. Meerdere leden merkten op, dat zij het wel billijk achten, dat ingeval van een nieuw huwelijk een extra bijdrage gedaan wordt, mits daarvan afgetrokken wordt, wat reeds voor de vorige vrouw betaald is: slechts het verschil tusschen wat voor de vorige vrouw betaald moest worden en wat voor de nieuwe, achten deze leden dus billijk, dat betaald zou moeten worden.

Ad art. 41 lid 2. De afdeelingen verklaarden zich met het nieuwe systeem omtrent de vaststelling van den pensioengrondslag te vereenigen, mits met deze beperking echter, dat wanneer een ambtenaar uitsluitend in dienstbelang wordt overgeplaatst naar een lager bezoldigde betrekking, aan dien ambtenaar de keuze gegeven wordt den ouden pensioengrondslag te behouden, of dezen te doen verlagen.

Ad art. 42, sub 2a. Wil men het woord „bevoegd” behouden, dan zal in dit artikel ook bepaald moeten worden wie bevoegd is. Naar het voorbeeld van art. 121 B. W. zou dat woord echter weggelaten kunnen worden en gesproken van „een akte van bekendheid afgegeven door een openbaar ambtenaar, op de verklaring van twee getuigen van het mannelijk of vrouwelijk geslacht, bloedverwanten of geen bloedverwanten zijnde”.

Ad art. 46 sub b. Algemeen bleef men ten aanzien van het eerste deel de redactie der vigeerende verordening prefereeren. De in het ontwerp voorgestelde werd geacht een dubbele straf in te houden, met welke toepassing men zich niet zou kunnen vereenigen: het principe zou fout zijn en ook moeten de ambtenaren niet zwaarder getroffen worden dan particulieren. Het gevolg zou — aldus werd door een lid betoogd—zijn, dat de rechter met deze bepaling rekening houdende, een lichtere straf zou opleggen.

Gemeend werd overigens, dat van het tweede deel voldoende preventieve werking uitgaat.

In verband met de mededeeling, dat in deze gevallen het pensioen niet „verdiend” genoemd zou kunnen worden, wees men op de daarop volgende, dat de bepaling alleen verzwaaring van straf inhoudt voor die gevallen, dat er werkelijk reeds recht op pensioen bestond dus na twintig dienstjaren, tevens vijftig jaar bereikt zijnde — dus in gevallen van „verdiend” pensioen.

Ad art. 47 sub 1b. Met verwondering namen de afdeelingen kennis van 's Bestuurs meening neergelegd in de eerste alinea en opgemerkt werd, dat den particulieren gedetineerden toch ook niet hun onderhoud en onderdak in rekening wordt gebracht.

Ad art. 52. De afdeelingen verklaarden geen bezwaar te hebben tegen vaststelling van een termijn, doch deze dan met het oog op het feit, dat de top-salarieering geacht werd op 31 December 1933 te zijn geweest op dien datum te willen doen aanvragen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur de gehouden beschouwingen en gemaakte opmerkingen wel vóór de openbare behandeling schriftelijk zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n November 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

A. VAN LEEUWEN.

De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard. De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

In het verslag van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, is medegedeeld, dat de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, heeft aanvaard.

De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

A. VAN DER WOUDE, voorzitter van de Raad van State, heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

De Raad van State heeft de voordracht van de Minister van Binnenlandse Zaken, houdende verslag van de werkzaamheden van de Raad van State in 1893, in zitting van 21 December 1893, aanvaard.

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—6

*Landsverordening houdende pensioenregeling
voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren
en hunne weduwen en weezen.*

NOTA naar aanleiding van het
EINDVERSLAG.

No. 8.

Op de door de Afdeelingen in het eindverslag gehouden beschouwingen en gemaakte opmerkingen meent het Bestuur het volgende te moeten antwoorden:

Ad artikelen 1 en 2. Ten aanzien van enkelen der maandloosers, als door de Afdeelingen bedoeld, is het Bestuur bereid de mogelijkheid van vooruitzicht op pensioen in overweging te nemen.

Ad artikel 5. Bij de aanwijzing der betrekkingen, waarvoor niet geregeld een volle dagtaak wordt vereischt, zal rekening gehouden worden met eventueele bijzondere omstandigheden, waaronder de betrekking wordt bekleed.

Ad artikel 12, punten 5 en 6. Hoewel het Bestuur meent, dat het in de memorie van antwoord aangegeven principe juist is, heeft het toch gemeend, — om redenen van zuiver praktischen aard — op de beschouwingen der Afdeelingen te moeten ingaan. Daarbij hebben de volgende overwegingen gegolden:

De oorspronkelijk voorgestelde waardeering van den tijd, met vrijstelling van dienst of met binnen- of buitenlandsch verlof doorgebracht, was ingewikkeld, mede doordat de reis ook voor vol medetelde. De data van inscheping en ontscheping dienden dan telkens te worden vastgelegd, terwijl de duur der reis en de te nemen route een rol zouden spelen.

Teneinde de berekening van den pensioengeldigen dienstdtijd zoo eenvoudig mogelijk te houden, is het praktischer de geheele verloftijd gelijkwaardig te laten medetellen voor pensioen. Begin en einde van dat tijdvak zijn ambtshalve bekend.

Het is dan echter gewenscht een maximum te bepalen, waarboven eventueel doorgebrachte tijd als hier bedoeld, niet medetelt.

Aangezien het Bestuur onder de gegeven omstandigheden moeilijk anders kan voorstellen dan den hier bedoelden tijd voor vol te laten medetellen (behoudens een maximum) ligt het voor de hand, om dan ook dienstdtijd met opdracht buiten de keerkringen voor vol te laten mede tellen, onafhankelijk van het feit of die opdracht geschiedde in tijdelijken, dan wel in vasten dienst.

Waar het geven van opdrachten als hier bedoeld, zich zal beperken tot enkele gevallen en zoo'n opdracht gewoonlijk slechts éénmaal aan denzelfden persoon zal worden verstrekt, doorgaans voor korteren tijd, komt het niet noodzakelijk voor hier ook een maximum vast te stellen. Ook is het juister te achten den minimum termijn van zes maanden te laten vervallen.

De bij 2e nota van wijzigingen onder I t/m V. voorgestelde veranderingen in artikel 12 van het ontwerp zijn het uitvloeisel van hooger omschreven overwegingen.

In antwoord op de opmerking der Afdeelingen, dat de vraag of de ambtenaren betalen of bijdragen voor pensioen pas beslist zou kunnen worden aan de hand van een statistiek, moge dienen, dat de wetenschappelijke balansen van alle pensioen- en

weduwen- en weezenfondsen voldoende duidelijk aantonen, dat de deelgenooten niet betalen voor pensioen, doch slechts bijdragen aan pensioen. Het is niet aan te nemen, dat het Curaçaosch pensioenfonds daarop een uitzondering zou maken.

De veronderstelling van enkele leden, dat het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds in Nederland zou kunnen volstaan met de door de ambtenaren zelve opgebrachte bijdragen, is evenmin juist.

Het Rijk, de provincie, de gemeente enz. (in het algemeen dus de werkgever), waarbij de ambtenaar in dienst is, moet jaarlijks aan dat pensioenfonds, ten behoeve van het eigen- en weduwen- en weezenpensioen van den werknemer, 15½% betalen over zijn gemiddelden pensioengrondslag.

Van deze bijdrage mag hoogstens 10% op den betrokkene worden verhaald, zoodat het restant door den werkgever zelf moet worden bijgepast.

De bijdragen van het Gouvernement van Curaçao aan het Curaçaosch pensioenfonds bestaan eensdeels uit uitkeeringen om — voorloopig althans — kapitaalverlies tegen te gaan (b.v. tengevolge van uitbetaalde pensioenen), voorts uit uitkeeringen om tenminste het minimum vereischte kapitaal zoo spoedig mogelijk te vormen, en tenslotte uit aanvullingsbijdragen, omdat de deelgenooten te weinig bijdragen voor pensioen.

Ook indien het minimum vereischte fondskapitaal bijeen is, zal het Gouvernement nog moeten doorgaan laatstgenoemde aanvullingsbijdragen te fourneeren, omdat dan de theoretisch vereischte bijdrage per jaar toch altijd nog ongeveer 16% van de gezamenlijke pensioengrondslagen bedraagt.

Eerst wanneer het kapitaal zoo hoog zou stijgen, dat uit de interest plus de bijdragen der deelgenooten alle pensioenen en verdere kosten konden worden bestreden, zou de hier bedoelde aanvullingsbijdrage van het Gouvernement kunnen vervallen. Aanwas van deelgenooten verstoort het evenwicht echter weer, wat daar op neer komt, dat het Gouvernement steeds moet blijven suppleeren aan het fonds.

Ad artikel 17. Hoewel niet kan worden ontkend, dat de levensomstandigheden hier te lande veranderd zijn, is ondergeteekende toch de meening toegedaan, dat ten aanzien van de pensioenlast van dit gebiedsdeel voorzichtigheid geboden blijft en acht hij het — voorloopig althans — niet raadzaam het maximum eigen-pensioen te verhoogen.

Ad artikel 21. Waar de Afdeelingen bezwaar hadden tegen de oorspronkelijk voorgestelde redactie van dit artikel en er algemeen de voorkeur aan gegeven werd de hier bedoelde regeling in de landsverordening op te nemen, komt het het Bestuur niet logisch voor, den Gouverneur weer wel in een regeling ingeval van bijzondere omstandigheden te laten voorzien.

Ad artikel 24 sub 1. Waar het maximum weduwenpensioen hier te lande niet ongunstig afsteekt bij wat elders wordt toegekend en waar bovendien de thans voorgestelde regeling van het weduwen en weezenpensioen een belangrijke verbetering mag genoemd worden van den ouden toestand, acht ondergeteekende het in géén geval verantwoord over te gaan tot verhooging van het maximum weduwenpensioen.

Ad artikel 37. Het voorstel om, ingeval van een nieuw huwelijk alleen het verschil in extra-bijdrage te laten betalen, houdt geen rekening met het feit, dat in dit geval de eventueele kinderen uit het eerste en het tweede huwelijk bij de toekenning van weezenpensioen afzonderlijke groepen zullen vormen (zie artikel 25 lid 2).

Aan elke groep wordt dat pensioen als een afzonderlijke eenheid toegekend.

Kon het maximum toe te kennen weezenpensioen bij één enkele groep hoogstens 40% van het weduwenpensioen bedragen (halve weezen), nu kan het — mede omdat de restrictie t.a.v. het eerste en tweede kind uit de eerste groep komt te vervallen

en deze groep bovendien vol weezenpensioen krijgt (artikel 24 sub 2 b) — stijgen tot een bedrag gelijk aan het weduwenpensioen.

Wil men dit risico eenigermate dekken, dan dient de volle extra-bijdrage opnieuw te worden voldaan. Van een onbillijkheid kan dan ook geen sprake zijn.

Ad artikel 41 lid 2. Het komt het Bestuur in hooge mate ongewenscht voor, dat een beperkende bepaling als hier bedoeld in het ontwerp worde opgenomen.

Het begrip „uitsluitend in dienstbelang” is rekbaar. Zoo zal b.v. aan terugstelling van een ambtenaar of overplaatsing naar een minder bezoldigde betrekking wegens mindere geschiktheid veelal het dienstbelang niet vreemd zijn. Dat in zulke gevallen de betrokkene zijn (hooger) pensioengrondslag zou kunnen behouden, komt onjuist voor.

Ad artikel 42 sub 2 a. Waar deze aangelegenheid in het Burgerlijk Wetboek voldoende duidelijk is uitgewerkt, acht het Bestuur het overbodig daarop in de pensioenverordening dieper in te gaan.

Ad artikel 46 sub b. Ondergeteekende meent aan de nieuwe redactie de voorkeur te moeten blijven geven.

Ad artikel 52. Overwegende, dat de ambtenaren met ingang van 1 Januari 1933 zijn gaan bijdragen ten behoeve van eigenpensioen (over hun pensioengrondslag), heeft het Bestuur besloten de in deze overgangsbepaling aanvankelijk voorgestelde termijn van zes jaren terug te brengen tot vijf jaren, hetgeen in de 2e nota van wijzigingen onder VI. wordt voorgesteld.

Teneinde voorts aan iedere onzekerheid op dit punt een einde te maken, wordt onder VII. nog voorgesteld, het onderwerpelijk artikel aan te vullen met een nieuw lid, waarbij uitdrukkelijk wordt vastgelegd, dat het inwerkingtreden der nieuwe landsverordening — op zich genomen — geen aanleiding is om lid 2 van artikel 41 toe te passen.

Willemstad, 9 December 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-6.

*Landsverordening houdende pensioenregeling
voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren
en hunne weduwen en weezen.*

2e NOTA VAN WIJZIGINGEN.

No. 9.

Het ontwerp, met de daarin bij (eerste) nota van wijzigingen (No. 6) aangebrachte veranderingen, ondergaat nog de volgende wijzigingen en aanvullingen:

- I. De laatste alinea van artikel 12 onder 2 b (aanvangende met: „De tijdelijke diensttijd telt jaar voor jaar,.....”) komt te vervallen.
- II. Punt 4 van artikel 12 wordt aangevuld met twee nieuwe alinea's, luidende:
„De onder dit punt, zoomede de onder punt 3 bedoelde diensttijd telt jaar voor jaar, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht binnen de keerkringen en twee jaren dienst voor één gerekend, wanneer en voor zoover hij is doorgebracht buiten de keerkringen.
In voorkomend geval wordt de duur eener reis, deel uitmakende van een onder dit punt en onder punt 3 bedoelden diensttijd ten volle — van en met den dag van inscheeping tot en met den dag van ontscheeping — in rekening gebracht, indien de reis deels binnen, deels buiten de keerkringen is volbracht;”
- III. In de eerste alinea van punt 5 van artikel 12 vervallen de woorden: „mits die dienstverrichtingen langer hebben geduurd dan 6 maanden en”
- IV. De laatste en voorlaatste alinea van punt 5 van artikel 12 komen te vervallen.
- V. Punt 6 van artikel 12 wordt gelezen:
„6. door den ambtenaar, met behoud van bezoldiging of onder genot van verlofbezoldiging, doorgebracht met vrijstelling van dienst, of met binnen- of buitenlandsch verlof, tot een maximum van één jaar voor alle genoten vrijstellingen en/of verloven tezamen;”
- VI. In artikel 52 wordt in stede van „6 jaren” gelezen: „5 jaren”
- VII. Het in artikel 52 voorkomende wordt voorafgegaan door het cijfer 1.
Aan dit artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
„2. Het inwerkingtreden dezer landsverordening zal niet worden beschouwd als eene verandering van betrekking of bezoldiging in den zin van artikel 41 lid 2.”

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-7

Landsverordening van den
tot voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van politiemilitairen en hunne weduwen en weezen en tot overdracht van deze pensioenlast aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds.

Aanbieding

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van politiemilitairen en hunne weduwen en weezen en tot overdracht van deze pensioenlast aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds.

Gehoord den Raad van Bestuur wordt, gelet op het gestelde in artikel 92 3de lid van de Curaçaosche Staatsregeling de termijn binnen welken het besluit van den Kolonialen Raad moet worden medegedeeld, bepaald op drie maanden na dagteekening dezer aanbieding.

WILLEMSTAD, 19 Augustus 1937.

G. J. J. WOUTERS.

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—7

*Landsverordening van den
tot voorloopige regeling der pensioen-aan-
spraken van politiemilitairen en hunne we-
duwen en weezen en tot overdracht van deze
pensioenlast aan het Curaçaosch-ambte-
naren-pensioenfonds.*

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het, in afwachting van definitieve pensioenvoorschriften voor de politiemilitairen in Curaçao en hunne weduwen en weezen, noodzakelijk is een voorloopige regeling dienaangaande te treffen en dat het wenschelijk is deze pensioenlast onder te brengen bij het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1.

Tot een nader te bepalen tijdstip hebben:

a. de militairen, behoorende tot de Troepen in Curaçao en dienst doende bij het korps militaire politietroepen hier te lande, aanspraak op eigen-pensioen, tijdelijk eigen-pensioen, onderstand voor eens en verhooging van pensioen op den voet der pensioenreglementen voor de Europeesche militairen beneden den rang van officier bij het Koninklijk Nederlandsch-Indische leger, voor zoover die reglementen vóór het tijdstip van inwerking-treden dezer landsverordening van toepassing zijn verklaard op de bij de politie dienst doende militairen der landmacht in Curaçao;

b. de nagelaten betrekkingen der onder a genoemde militairen aanspraak op weduwen-pensioen, weezenonderstand en vergoeding voor begrafeniskosten op den voet van het reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen.

Artikel 2.

1. Bevoegdheden, in de Nederlandsch-Indische militaire pensioenreglementen, bedoeld in artikel 1 onder a, toegekend aan den Minister van Koloniën, den Gouverneur-Generaal of den Legercommandant, worden in Curaçao toegekend aan den Gouverneur van Curaçao.

2. De pensioenen en onderstanden, bedoeld in artikel 1 onder a, worden — op voordracht van den Administrateur van Financien in Curaçao — verleend bij beschikking van den Gouverneur van Curaçao.

De voordracht geschiedt schriftelijk en wordt aan den Gouverneur ingediend onder overlegging van:

- een extract uit het stamboek van den betrokkene;
- eene verklaring van den Commandant der militaire politietroepen, bevattende eene uiteenzetting van de berekening van het pensioen, waarop de betrokkene recht kan doen gelden;

c. in voorkomende gevallen het ziekteverslag van de geneeskundige commissie, belast met het militair geneeskundig onderzoek van den betrokkene.

3. De pensioenen, onderstanden en vergoedingen voor begrafeniskosten, genoemd in artikel 1 onder b worden verleend door den autoriteit, daartoe bevoegd krachtens de bepalingen van het in dat artikel aangehaalde weduwen- en weezenfondsreglement.

Artikel 3.

Met ingang van den datum waarop deze landsverordening in werking treedt, komen ten laste van het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds:

a. de pensioenen en onderstanden, bedoeld in artikel 1 onder a, voor zoover die uitkeeringen na 31 December 1930 zijn toegekend;

b. de pensioenen, onderstanden en vergoedingen voor begrafeniskosten, genoemd in artikel 1 onder b, voor zoover die uitkeeringen op of na het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening zijn toegekend.

Artikel 4.

Aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds worden mede overgedragen de uitkeeringen, op of na het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening krachtens de bepalingen van het reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen toegekend aan de nagelaten betrekkingen van niet meer in actieven dienst zijnde deelgenooten in hoogergeroemd weduwen- en weezenfonds, voor zoover deze deelgenooten behoord hebben tot de Troepen in Curaçao.

Artikel 5.

Deze landsverordening treedt in werking op den 1sten Januari 1938 en kan worden aangehaald als „Voorloopige pensioenregeling politiemilitairen”.

Gegeven te Willemstad, den

KOLONIALE RAAD.
ZITTINGSAAR 1937-1938-7
Landsverordening van den
tot voorloopige regeling der pensioen-
regeling van politiemilitairen en andere
dienst en weezen en tot overdracht van het
pensioen- en het Curaçaosch-ambtena-
ren-pensioenfonds.
MEMORIE VAN TOELICHTING.
No 3

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—7

*Landsverordening van den
tot voorloopige regeling der pensioen-aan-
spraken van politiemilitairen en hunne we-
duwen en weezen en tot overdracht van deze
pensioenlast aan het Curaçaosch-ambtena-
ren-pensioenfonds.*

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Op de militairen, behorende tot de Troepen in Curaçao en sedert 1 April 1928 belast met den politiedienst in dit gebiedsdeel, waren ten aanzien van hun eigen-pensioenen en de uitkeeringen aan eventueel door hen na te laten pensioengerechtigde betrekkingen de reglementen voor de Europeesche militairen beneden den rang van officier bij het Koninklijk Nederlandsch-Indische leger toepasselijk verklaard.

Vanaf 1 Januari 1931 zijn de bezoldigingen enz. dezer politiemilitairen rechtstreeks ten laste der Curaçaosche geldmiddelen gekomen.

De na laatstgenoemd tijdstip aan die militairen toegekende eigen-pensioenen zijn echter tot op heden ten laste van de Rijksbegroting gebleven.

Het moet evenwel juister geacht worden dat deze pensioenen rechtstreeks ten laste van Curaçao komen, welke meening gebaseerd is op het feit, dat de politiemilitairen — in geval van nood wel is waar beschikbaar zijnde voor defensiedoeleinden — in normale omstandigheden hoofdzakelijk politiediensten voor dit gebiedsdeel verrichten en dus eigenlijk als militaire landsdienaren dienen aangemerkt te worden, waarvan zoowel de bezoldiging enz. als de eventueel toe te kennen pensioenen bekostigd moeten worden uit de eigen middelen van het gebiedsdeel.

Eenzelfde redeneering geldt ten aanzien van pensioenen, toe te kennen aan de eventueel na te laten betrekkingen der politiemilitairen.

Tot op heden kwamen deze pensioenen ten laste van het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen, in welk fonds de politiemilitairen deelgenoot zijn. Curaçao was uit dien hoofde reeds een jaarlijksche uitkeering aan dat fonds verschuldigd ten bedrage van f 24000.—.

Overname van dezen pensioenlast, waarbij tegelijkertijd de verplichte uitkeering zou komen te vervallen, brengt derhalve geen extra verzwareing van den totalen pensioenlast voor dit gebiedsdeel met zich.

Komen de pensioenen der politiemilitairen en hunne weduwen en weezen ten laste van Curaçao, dan ligt het voor de hand, dat deze aanspraken geregeld worden in één eigen Curaçaosch voorschrift, waarbij aanzienlijke vereenvoudiging der Nederlandsch-Indische pensioen- en weduwen- en weezenfondsreglementen mogelijk is en waarin van den anderen kant rekening kan gehouden worden met plaatselijke omstandigheden.

Uiteraard blijven in bovenstaande geheel buiten beschouwing de militairen die, hetzij, uit Nederland, hetzij uit Nederlandsch-Indie, tijdelijk bij het korps militaire politietroepen in Curaçao worden gedetacheerd. Zij behooren dan ook niet tot de eigenlijke Troepen in Curaçao en, hoewel hun bezoldiging enz., voor wat betreft den duur der detachering, door Curaçao betaald wordt, komen hun pensioenen ten laste van de Rijksbegroting, resp. ten laste der Nederlandsch-Indische pensioen- en weduwen- en weezenfondsen, zonder dat Curaçao daarvoor een bijdrage verschuldigd is.

De overname door Curaçao van den pensioenlast der politiemilitairen en hunne weduwen en weezen zal met ingang van 1 Januari 1938 geschieden, zonder dat daaraan terugwerkende kracht wordt gegeven ten aanzien van de reeds ten laste van de Rijksbegrooting betaalde bedragen voor eigen-pensioen dezer militairen over het voorafgaande tijdperk 1931/1937.

Aangezien het, met het oog op een rustige bestudeering, niet wenschelijk voorkomt te trachten op zeer korten termijn een zelfstandig pensioenvoorschrift samen te stellen, zullen voorshands de thans bestaande pensioenaanspraken ongewijzigd gehandhaafd blijven en kan deze voorloopige regeling mettertijd vervangen worden door een nieuwe met zelfstandige aanspraken op pensioen en regeling van dat pensioen.

Op welke wijze de pensioenen en onderstanden der politiemilitairen en hunne weduwen en weezen, ingaande 1 Januari 1938, tot uitdrukking zullen komen in de uitgaven van Curaçao, heeft een punt van ernstige overweging gevormd.

Sedert den aanvang van dit jaar beschikt ons gebiedsdeel over een pensioenfonds voor de burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen, het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds geheeten.

Hoewel dit fonds nog maar zeer kort bestaat en Curaçao het fondskapitaal nog voor het grootste gedeelte zal moeten opbrengen, bestaan er geen bezwaren de pensioenlast der politiemilitairen ook bij dit fonds onder te brengen, indien Curaçao de uit dien hoofde voortvloeiende extra verplichtingen aan dat fonds nakomt.

Op de begrooting behoeft dan niet telken jare een, vermoedelijk steeds aangroeiende, post voor pensioenen te worden uitgetrokken (een onzichtbare schuld voor de toekomst beteekenende), terwijl daarvan bovendien verdwijnt de verplichte uitkeering aan het Weduwen- en Weezenfonds der Europeesche militairen, welk bedrag dus feitelijk in mindering komt van de verplichte extra uitkeering aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds wegens de aan dat fonds overgedragen extra pensioenlast.

Over een ontwerp Koninklijk besluit, waarbij met ingang van 1 Januari 1938 de toepasselijkheid der Nederlandsch-Indische militairen pensioen- en weduwen- en weezenfondsreglementen op de bij de politie dienst doende militairen der landmacht in Curaçao komt te vervallen en waarin tevens de mogelijkheid wordt geopend deze militairen als deelgenoot op te nemen in het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds, zal de Koloniale Raad binnens afzienbaren tijd worden gehoord.

Na deze algemeene opmerkingen volgen artikelsgewijze nog enkele toelichtingen.

Artikel 1.

Ad a en b.

Aangezien de in dit artikel genoemde pensioenreglementen met ingang van 1 Januari 1938 niet langer van toepassing zullen zijn op de politiemilitairen in Curaçao, worden de pensioenaanspraken, krachtens die militaire reglementen verkregen of te verkrijgen, voorshands bij landsverordening ongewijzigd gehandhaafd, tot mettertijd een zelfstandig Curaçaosch voorschrift ervoor in de plaats kan treden.

De beweegredenen, die hier gegolden hebben, zijn uitvoerig uiteengezet in de inleiding van deze Memorie van Toelichting.

Artikel 2.

Worden in het 1ste artikel de aanspraken op pensioen, neergelegd in de Nederlandsch-Indische militaire pensioenreglementen, ongewijzigd gehandhaafd, de toekenning dezer pensioenen zal, nu die uitkeeringen ten laste van Curaçao komen, door den Gouverneur van Curaçao dienen te geschieden, in stede van door den Minister van Kolonien (in Nederland) of den Legercommandant (in Nederlandsch-Indie).

Daartoe zijn in dit artikel ter zake dier toekenning alreeds eigen voorschriften gegeven.

Voor Curaçao was de in het 3de lid van dit artikel bedoelde autoriteit reeds de Gouverneur.

Artikel 3.

Ad a.

Hier wordt bepaald dat met ingang van 1 Januari 1938 de eigen-pensioenen der politiemilitairen ten laste van het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfondszullen komen. Daaronder vallen ook de pensioenen, na 31 December 1930 toegekend, welke echter tot ultimo 1937 ten laste van de Rijksbegrooting blijven.

Ad b.

Deze uitkeeringen komen ten laste van het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfondsz, voor zoover de toekenning heeft plaats gehad op of na 1 Januari 1938.

De vóór dat tijdstip verleende weduwenpensioenen en wezenonderstandenen aan nagelaten betrekkingen der militairen van de landmacht in Curaçao blijven ten laste van het Weduwen- en Weezenfondsz voor Europeesche militairen enz., zonder dat Curaçao daarvoor een bijdrage verschuldigd is.

Artikel 4.

In dit artikel wordt bepaald, dat de eventueel na 1 Januari 1938 toe te kennen uitkeeringen aan nagelaten betrekkingen van gepensioneerde, niet meer in actieven dienst zijnde militairen, behoord hebbende tot de Troepen op Curaçao en deelgenoot in het Weduwen- en Weezenfondsz dier militairen, overgedragen zullen worden aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfondsz.

Deze overdracht is onvermijdelijk, wil Curaçao de jaarlijks terugkeerende bijdrage van f 24000.— aan dat Weduwen- en Weezenfondsz kunnen laten vervallen.

Willemstad, den 19n Augustus 1937.

De Gouverneur van Curaçao

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937--1938—7

Landsverordening van den
tot voorloopige regeling der pensioen-aan-
spraken van politiemilitairen en hunne we-
duwen en weezen en tot overdracht van deze
pensioenlast aan het Curaçaosch-ambtena-
ren-pensioenfonds.

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen
aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als einverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 1n November 1937.

De Rapporteurs,

DAVID CAPRILES.

J. H. SPROCKEL.

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—7

Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van politiemilitairen en hunne weduwen en weezen en tot overdracht van deze pensioenlast aan het Curaçaosch-ambtenaren pensioenfonds.

Intrekking.

No. 5.

Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat de onder dagteekening van 19 Augustus 1937 (1937—1938-7) ter goedkeuring aangeboden ontwerp-landsverordening tot voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van politiemilitairen en hunne weduwen en weezen en tot overdracht van deze pensioenlast aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds hierbij wordt ingetrokken.

Willemstad, 26 November 1937.

F. A. JAS, wnd. gouverneur.

Willemstad, 26 Augustus 1937.

G. J. J. WOUTERS.

KOLONIALE RAAD
ZITTINGJAAR 1937-1938 - 7

Landbouwverzekering tot voorloopige regeling der
pensioen-aanspraken van politiemilitairen
en hunne weduwen en wezen en tot over-
dracht van deze pensioenfonds aan het Ge-
meenschappelijk pensioenfonds.

Inlezing

Nr. 5

Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat de
onder datteekening van 19 Augustus 1937 (1937-1938-7) ter
goedkeuring aangeboden ontwerp-besluit tot voorloopige
regeling der pensioen-aanspraken van politiemilitairen en
hunne weduwen en wezen en tot overdracht van deze pensioen-
fonds aan het Gemeenschappelijk pensioenfonds hierbij wordt
inlezen.

Willemstad, 20 November 1937.

F. A. JAS, wvd. gouverneur.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-8.

Landsverordening van den,
houdende pensioenregeling voor onderwij-
zers bij het gesubsidieerd bijzonder onder-
wijs en hunne weduwen en weezen.

AANBIEDING.

No. 1.

HOOFDSTUK II

Pensioenregeling

Artikel 4.

Met inachtneming der bepalingen dezer landsverordening zijn op de onderwijzers in den zin van artikel 2 en hunne weduwen en weezen de bepalingen en overgangsbepalingen van toepassing welke zouden gelden indien de onderwijzers in deze overgangsbepaling als Curaçaosch bijzonder onderwijslandwijzen waren erkend, behoudende de bepalingen welke van toepassing zijn op de onderwijzers in den zin van artikel 2 en hunne weduwen en weezen.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den houdende pensioenregeling voor onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs in Curaçao en hunne weduwen en weezen.

Gehoord den Raad van Bestuur wordt, gelet op het gestelde in artikel 92, 3e lid van de Curaçaosche Staatsregeling de termijn binnen welken het besluit van den Kolonialen Raad moet worden medegedeeld, bepaald op drie maanden na dagteekening dezer aanbieding.

Willemstad, 26 Augustus 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-8.

*Landsverordening van den
houdende pensioenregeling voor onderwij-
zers bij het gesubsidieerd bijzonder onder-
wijs en hunne weduwen en weezen.*

ONTWERP

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de pensioenregeling voor onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs in Curaçao en hunne weduwen en weezen in overeenstemming te brengen met de pensioenvoorschriften voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en hunne weduwen en weezen.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande landsverordening:

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen.

Artikel 1.

Aan de onderwijzers, verbonden aan bijzondere scholen voor onderwijs, welke volgens de desbetreffende regelen in aanmerking komen voor uitkeeringen uit 's Lands kas, en aan hunne weduwen en weezen, wordt, overeenkomstig de bepalingen bij deze landsverordening vastgesteld, pensioen verleend.

Artikel 2.

Deze landsverordening verstaat onder onderwijzers de mannelijke en vrouwelijke leerkrachten behorende tot het verplichte onderwijzend personeel van eene bijzondere school voor onderwijs, als bedoeld in het artikel 1, die voorzien zijn van een vaste schriftelijke aanstelling van het bestuur van die school.

Artikel 3.

1. De aanspraak op pensioen wordt door de onderwijzers slechts verkregen, indien zij vooraf bij geneeskundig onderzoek lichamelijk geschikt zijn bevonden voor de betrekking van onderwijzer in Curaçao.

2. Dit geneeskundig onderzoek geschiedt voor hen, die zich in Curaçao bevinden, door de Commissie belast met de keuring van burgerlijke ambtenaren en voor hen, die uit Nederland uitgezonden worden, door de Geneeskundige Commissie van het Departement van Kolonien, met dien verstande dat:

- a. de opdracht tot keuring uitgaat van den Minister van Kolonien of van den Gouverneur;
- b. de belanghebbende moet verklaren, of hij vroeger al dan niet en zoo ja, waar en wanneer en met welken uitslag is gekeurd voor de betrekking van onderwijzer of voor eenige betrekking in 's Lands dienst.

HOOFDSTUK II.

Pensioenregeling.

Artikel 4.

Met inachtneming der bepalingen dezer landsverordening zijn op de onderwijzers in den zin van artikel 2 en hunne weduwen en weezen de bepalingen en overgangsbepalingen van toepassing, welke zouden gegolden hebben, indien de onderwijzer in eene overeenkomstige betrekking als Curacaosch burgerlijk landsdienaar aan eene overeenkomstige school voor openbaar onderwijs verbonden ware (geweest ware), zooals die met betrekking tot:

het recht op — of de mogelijkheid van — eigen pensioen;
de tijd, aan te merken als pensioengeldigen dienstdienst;
de berekening en het bedrag van het eigenpensioen;
het recht op weduwen- en weezenpensioen;
de berekening en het bedrag van het weduwen- en weezenpensioen;
de toekenning van tijdelijk weduwen- en weezenpensioen;
de bijdragen verschuldigd ten behoeve van eigen- en weduwen- en weezenpensioen;
de betaling dezer bijdragen;
den pensioengrondslag;
de aanvraag, de ingang en het einde van het pensioen;
bijzondere bepalingen betreffende de pensioenen in het algemeen, en
eventuele overgangsgevallen.

Artikel 5.

1. Dienstdienst als onderwijzer in den zin van artikel 2 dezer landsverordening komt in aanmerking voor pensioen, voor zoover gedurende dien tijd ten behoeve van den betrokkene uitkeeringen uit 's Lands kas zijn verleend.

2. De pensioengeldige dienstdienst wordt gerekend aan te vangen met den eersten dag der maand, volgende op die, waarin de onderwijzer het achttiende levensjaar heeft volbracht of, indien hij later in dienst is getreden, met den dag waarop het recht op uitkeeringen, te zijnen behoeve uit 's Lands kas te doen, is ontstaan en te zijn geëindigd op den laatsten dag der maand van het ontslag of van den dood.

Artikel 6.

De door de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs ten behoeve van eigen- en weduwen- en weezenpensioen verschuldigde gewone bijdragen, zoomede de restitutie van vóór 1 Januari 1937 verleende rentelooze voorschotten voor pensioen en de aanzuivering van ná dien datum verschuldigd geworden buitengewone bijdragen voor pensioen, worden ingehouden op de maandelijksche uitkeeringen te hunnen behoeve aan het bestuur der school verleend.

Bij de jaarlijksche afrekening met dat bestuur wordt het te weinig ingehoudene alsnog ingevorderd en in voorkomende gevallen het te veel ingehoudene gerestitueerd.

Op de uitkeeringen wegens betaalde verlofbezoldiging geschieden alleen inhoudingen wegens gewone bijdragen voor eigen- en weduwen- en weezenpensioen.

Het over den verloftijd verschuldigde wegens restitutie van vóór 1 Januari 1937 verleende rentelooze voorschotten voor pensioen, zoomede wegens aanzuivering van na dien datum verschuldigd geworden buitengewone bijdragen voor pensioen worden bij de jaarlijksche afrekening met het bestuur der school in rekening gebracht.

Artikel 7.

Aanvragen om pensioen moeten zoo mogelijk door tusschenkomst van het bestuur der school, waaraan de belanghebbende laatstelijk verbonden was, geschieden.

HOOFDSTUK III.

Bijzondere-, overgangs- en slotbepalingen.

Artikel 8.

1. Het bestuur eener bijzondere school, als bedoeld in artikel 1 dezer landsverordening, is verplicht om voor vaststelling van de pensioengrondslagen aan den Gouverneur tijdig de noodige opgaven te verstrekken.

2. Het is eveneens verplicht den Gouverneur verder alle inlichtingen te verstrekken, welke, voor de beoordeeling van de aanspraken op pensioen en wat met die aanspraken in verband staat, door hem noodig worden geacht.

Artikel 9.

Indien het bestuur eener bijzondere school, als bedoeld in artikel 1 dezer landsverordening, weigert of nalatig is den Gouverneur de opgaven of inlichtingen, bedoeld in artikel 8, te verstrekken, worden geen uitkeeringen aan dat bestuur verleend, zoolang de weigering of de nalatigheid voortduurt.

Artikel 10.

De Gouverneur stelt bij besluit nadere regelen vast omtrent de verstrekking van opgaven en inlichtingen, als bedoeld in artikel 8, alsmede omtrent uitvoering der voorschriften en bepalingen dezer landsverordening.

Artikel 11.

Vanaf het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening vervalt — met inachtneming der overgangsbepalingen, toepasselijk op den onderwijzer indien hij burgerlijk landsdienaar ware — de verordening van den 27sten Februari 1935 (P. B. 1935 No. 45) tot regeling der pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen, zooals die verordening sedertdien werd gewijzigd of aangevuld.

Artikel 12.

Het Pensioenbesluit Bijzonder Onderwijs 1935 (P. B. 1935 No. 51), zooals dat besluit is of nader zal worden gewijzigd of aangevuld wordt geacht te zijn genomen ter uitvoering van de bepalingen dezer landsverordening voorzoover de bepalingen in dat besluit niet strijdig zijn met den inhoud dezer landsverordening.

Artikel 13.

In afwijking met het bepaalde bij artikel 3 dezer landsverordening zullen de onderwijzers, die vóór het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening geacht werden te hebben voldaan aan de toen geldende waarborgen voor lichamelijke geschiktheid, geacht worden lichamenlijk geschikt te zijn in den zin dezer landsverordening.

Artikel 14.

Deze landsverordening treedt in werking op den 1sten Januari 1938 en kan worden aangehaald als „Pensioenverordening Bijzonder Onderwijs 1938”.

Gegeven te Willemstad, den

De gouvernements-secretaris,

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-8.

Landsverordening van den
houdende pensioenregeling voor onderwij-
zers bij het gesubsidieerd bijzonder onder-
wijs en hunne weduwen en weezen.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Het beginsel der gelijkbesteding van openbaar en bijzonder onderwijs brengt met zich mede, dat aan dié leerkrachten van een bijzondere school welke, indien het een openbare school was, ambtenaren in den zin der pensioenverordening zouden zijn, dezelfde pensioenaanspraken dienen te worden toegekend als aan voornoemde ambtenaren.

Deze strekking lag ten grondslag aan de Pensioenverordening Bijzonder Onderwijs 1935 (P. B. 1935 No. 45) en heeft ook bij de samenstelling van deze landsverordening, noodzakelijk geworden door de herziening der pensioenvoorschriften voor de burgerlijke landsdienaren, als richtsnoer gegolden.

Ad artikelen 1, 2 en 3.

Deze bepalingen zijn uit de Pensioenverordening Bijzonder Onderwijs 1935 overgenomen.

Dat de te verlenen pensioenen ten laste van het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds komen, behoeft niet uitdrukkelijk in deze landsverordening te worden vermeld, aangezien dat bij Koninklijk besluit (P. B. 1936 No. 66) werd vastgesteld.

Ad artikel 4.

Krachtens dit artikel worden alle bepalingen inzake pensioen en wat daarmede verband houdt — geldende voor Curaçaosche burgerlijke landsdienaren — „mutatis mutandis” van toepassing op de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs, onder inachtneming der omstandigheden van ambtenaren bij het openbaar onderwijs.

Ad artikel 5.

Zie oud-artikel 7 sub 1 a en oud-artikel 8.

Het gestelde in oud-artikel 7 sub 1 b en 2 kon vervallen, omdat dit reeds opgesloten ligt in artikel 4 dezer landsverordening.

Ad artikel 6.

In de gevallen dat bij den ambtenaar inhoudingen op zijn bezoldiging geschieden ten behoeve van pensioen, zal dit bij den onderwijzer bij het bijzonder onderwijs moeten plaats hebben op de uitkeeringen wegens bezoldiging te zijnen behoeve aan het bestuur der school.

Onder gewone bijdragen voor pensioen worden verstaan de doorlopende bijdrage van 5% voor eigen-pensioen en de doorlopende bijdrage van 3% voor weduwen- en weezenpensioen.

Deze laatste bijdrage is — evenals voor ambtenaren — alleen verschuldigd indien de betrokkene pensioengerechtigde betrekkingen heeft of krijgt. De religieuzen vallen daar dus buiten.

Het over verloftijd in rekening brengen van restitutie's en aanzuiveringen ten behoeve van pensioen (wegens inkoop van dienst of huwelijk bijv.) bij de uitkeering wegens verlofbezol-

diging heeft administratieve bezwaren, wyl in deze gevallen steeds gerekend moet worden met het saldo der uitstaande vorderingen, waarom hier bepaald is, dat zulks bij de jaarlijksche afrekening met het schoolbestuur zal geschieden.

Of het schoolbestuur al dan niet de bijdragen voor pensioen op de betrokkenen verhaalt, kan gevoeglijk buiten beschouwing blijven in deze landsverordening. Het recht er toe heeft dat bestuur te allen tijde.

Ad artikel 7.

Deze bepaling was reeds in de oude pensioenregeling opgenomen. (Zie oud-artikel 20 lid 1.)

Ad artikel 8.

Zie oud-artikel 26 sub 1 en 2.

Ad artikel 9.

Ook de oude regeling kende sanctie's bij weigering of nalatigheid van een schoolbestuur. (Zie oud-artikel 26 sub 3 en 4)

Naar de meening van ondergeteekende hooren straffen als daar vermeld niet thuis in eene pensioenverordening en moet het juist en bovendien doeltreffender geacht worden tegenover administratieve tekortkomingen ook administratieve sanctie's te stellen.

Tevens werd het beter geacht ze in een nieuw artikel onder te brengen.

Ad artikel 10.

Zie oud-artikel 28.

Ad artikel 11.

Bedoeld wordt dat, indien in voorkomende gevallen krachtens de voor den ambtenaar geldende overgangsbepalingen de oude voorschriften gehandhaafd blijven, dat eveneens het geval zal zijn voor een onderwijzer, in de omstandigheden van dien ambtenaar verkeerende.

Ad artikel 12.

Deze bepaling werd volledigheidshalve opgenomen.

Al komt de oude verordening te vervallen, dan volgt daaruit nog niet dat eventueele besluiten, genomen ter uitvoering van die verordening eveneens vervallen.

Ad artikel 13.

Ingevolge artikel 30 van de oude pensioenregeling werden onderwijzers, die op 1 Juli 1935 tien jaren onafgebroken in Curaçao hadden gediend, geacht te hebben voldaan aan den in oud-artikel 4 gestelden waarborg voor lichamelijke geschiktheid.

Herkeuring van deze categorie leerkrachten komt onnoodig voor, waarom dit artikel werd toegevoegd.

Willemstad, den 26n Augustus 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—8

*Landsverordening van den,
houdende pensioenregeling voor onderwij-
zers bij het gesubsidieerd bijzonder onder-
wijs en hunne weduwen en weezen.*

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen
aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als einverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 1n November 1937.

De Rapporteurs,

DAVID CAPRILES.

J. H. SPROCKEL

KOLONIALE RAAD
ZITTINGSAAR 1937-1938-8

Landgevoerbepaling van den
Indische Geneeswijze van de
Rijk bij het gezondheids-
wet van 1912 en de
wet van 1913

Voorloopig verslag

No. 4

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

Art. 7.

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

Art. 8.

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

Art. 10.

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

Art. 11.

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

Art. 12.

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

Art. 13.

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 17 April 1937 de volgende resolutie aangenomen:

Willemstad, den 26e Augustus 1937.

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—9

Landsverordening van den
houdende algemeene bepalingen omtrent de
wijze waarop verzending van postpakketten
in het binnenlandsch verkeer van Curaçao
kan plaats hebben.

Aanbieding

No. 1.

2½ cent voor elke 100 gulden of gedeelte van 100 gulden.
Dit recht moet bij vooruitbetaling van een frankver-
zegel, op de adreskaart te plakken, worden voldaan.

Artikel 2.

De pakketten kunnen worden belast met een verzendbedrag
van ten hoogste 500 gulden, hetwelk, door afschrijven van
het laatste van bestemming, van den geadresseerde bij de af-
reiking wordt ingevorderd en aan de afzender moet worden
veroordeeld te betalen.

Het boven het postpakket te plaatsen van een
recht van 10 cent voor elk pakket verzonden op een
recht voor binnenlandsche postzwaar bepaald.

Dit recht moet bij vooruitbetaling door middel van frankver-
zegels, op de adreskaart te plakken, worden voldaan.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad
ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den
.....
houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze waarop ver-
zending van postpakketten in het binnenlandsch verkeer van Cu-
raçao kan plaats hebben.

Willemstad, den 30n Augustus 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Artikel 1.
Het binnenlandsch verkeer van postpakketten in het binnenlandsch
verkeer van Curaçao wordt geregeld door de bepalingen van de
landsverordening van den 10n Augustus 1937.

Artikel 2.
De landsverordening van den 10n Augustus 1937 wordt
aangevuld met de bepalingen van de landsverordening van den
10n Augustus 1937.

Artikel 3.
Het voor de verzending verschuldigde post, hetwelk bij voor-
uitbetaling moet worden voldaan, alsmede de wijze van ver-
antwoordelijkheid daarvan zal door den Administrateur van P.
nemen worden vastgesteld.

Artikel 4.
Ieder bezitter van een recht van 5 cent kan de afzender een
bedrag van 1000 gulden van het pakket bekomen.
Voor een bericht van ontvangst, indien dit verlangd wordt,
is een recht van 10 cent verschuldigd.

Artikel 5.
De pakketten kunnen niet zwaar worden verzonden.
Van ten hoogste 1000 gulden worden verzonden.
Het boven het post verschuldigde recht wordt bepaald op
een vast recht van 10 cent voor elk pakket verzonden met

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937—1938—9

*Landsverordening van den,
houdende algemeene bepalingen omtrent de
wijze waarop verzending van postpakketten
in het binnenlandsch verkeer van Curaçao
kan plaats hebben.*

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is nieuwe bepalingen vast te stellen omtrent de wijze waarop verzending van postpakketten in het binnenlandsch verkeer van Curaçao kan plaats hebben;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande landsverordening.

Artikel 1.

Er wordt gelegenheid gegeven voor de verzending van pakketten in het binnenlandsch verkeer van Curaçao.

Het binnenlandsch verkeer omvat de verzending tusschen de verschillende eilanden van het gebiedsdeel onderling.

Artikel 2.

De pakketten bestemd om met de post in het binnenlandsch verkeer te worden verzonden moeten, voor wat betreft gewicht, afmetingen en inhoudsmaat, alsmede voorwaarden en wijze van verzending, voldoen aan hetgeen daaromtrent voor het buitenlandsch verkeer is of wordt bepaald.

Artikel 3.

Het voor de verzending verschuldigde port, hetwelk bij vooruitbetaling moet worden voldaan, alsmede de wijze van verantwoording daarvan, zullen door den Administrateur van Financien worden vastgesteld.

Het port zal niet meer mogen bedragen dan hetgeen, ingevolge de internationale bepalingen, verschuldigd zou zijn voor land- en zeevervoer te zamen.

Artikel 4.

Tegen betaling van een recht van 5 cent kan de afzender een bewijs van terpostbezorging van het pakket bekomen.

Voor een bericht van ontvangst, indien dit verlangd wordt, is een recht van 10 cent verschuldigd.

Artikel 5.

De pakketten kunnen met aangegeven waarde tot een bedrag van ten hoogste 1000 gulden worden verzonden.

Het boven het port verschuldigde recht wordt bepaald op een vast recht van 15 cent voor elk pakket vermeerderd met

2½ cent voor elke 100 gulden of gedeelte van 100 gulden.

Dit recht moet bij vooruitbetaling door middel van frankeerzegels, op de adreskaart te plakken, worden voldaan.

Artikel 6.

De pakketten kunnen worden belast met een verrekenbedrag van ten hoogste 500 gulden, hetwelk, door tusschenkomst van het kantoor van bestemming, van den geadresseerde bij de uitreiking wordt ingevorderd en aan den afzender door middel van een dienstpostwissel overgemaakt.

Het boven het port verschuldigde recht wordt bepaald op een vast recht van 10 cent voor elk pakket vermeerderd met het recht voor binnenlandsche postwissels bepaald.

Dit recht moet bij vooruitbetaling door middel van frankeerzegels, op de adreskaart te plakken, worden voldaan.

Weigert de geadresseerde het bedrag der verrekening te voldoen, dan wordt het pakket niet uitgereikt.

Artikel 7.

Voor pakketten met aangegeven waarde of verrekening wordt kosteloos een bewijs van terpostbezorging afgegeven.

Artikel 8.

De voor de verzending van pakketten in het binnenlandsch verkeer benodigde formulieren zijn bij de post- en hulppostkantoren verkrijgbaar tegen betaling van ½ cent per adreskaart en van ½ cent voor elke twee douaneverklaringen.

Artikel 9.

Het recht dat voor een navraag betreffende een pakket wordt geheven bedraagt 20 cent.

Artikel 10.

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Op het tijdstip van inwerkingtreding vervalt de verordening van 23 November 1905 — 15 Februari 1906, opgenomen in Publicatieblad 1906 No. 5.

Gegeven te Willemstad, den

KOLONIALE RAAD.
ZITTINGSJAAR 1937—1938—9

*Landsverordening van den
houdende algemeene bepalingen omtrent de
wijze waarop verzending van postpakketten
in het binnenlandsch verkeer van Curaçao
kan plaats hebben.*

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Sedert eenigen tijd doet zich de behoefte gevoelen ook in het binnenlandsch verkeer postpakketten met aangegeven waarde of met verrekening toe te laten.

De thans ingediende ontwerp-landsverordening heeft tot hoofddoel de mogelijkheid tot het verzenden van dergelijke pakketten open te stellen.

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de thans geldende bepalingen in overeenstemming te brengen met de internationale bepalingen.

Ondergeteekende is van meening, dat deze landsverordening geen verdere toelichting behoeft.

Willemstad, den 30n Augustus 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS

Koloniale Raad.

ZITTINGSSJAAR 1937-1938-9

Landsverordening van den,
houdende algemeene bepalingen omtrent de
wijze waarop verzending van postpakketten
in het binnenlandsch verkeer van Curaçao
kan plaats hebben.

VOORLOOPIG VERSLAG.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft geen
aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Ad art. 1. Gevraagd werd of onder binnenlandsch verkeer
ook begrepen is verzending met bestemming op hetzelfde eiland.

Ad art. 3. Vertrouwd werd, dat bij het vaststellen van het
tarief rekening zal worden gehouden met het geringe van den
afstand tusschen de eilanden onderling: in het briefverkeer
tusschen de eilanden zijn de kosten van verzending kleiner dan
naar het buitenland.

Enkele leden maakten van deze gelegenheid dat een ontwerp
rakende de posterijen ter tafel lag, gebruik om de wenschelijk-
heid van het openen van gelegenheid om aan particulieren fran-
keermachines te verschaffen, te betoogen. Voor groote kanto-
ren brengen dergelijke machines veel gemak mee. Zij zijn ook
bevorderlijk voor de contrôle.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n November 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-10.

Landsverordening van den
tot aanvulling van het bij Koninklijk be-
sluit van den 22n Mei 1914, No. 84 (P. B.
1930 No. 56) vastgestelde Reglement op de
inrichting en samenstelling van de Rechter-
lijke Macht in de Kolonie Curaçao.

AANBIEDING.

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad
ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den
..... tot aanvulling van
het bij Koninklijk Besluit van den 22n Mei 1914, No. 84 (P. B.
1930 No. 56) vastgestelde Reglement op de inrichting en sa-
menstelling van de Rechterlijke Macht in de Kolonie Curaçao.

Willemstad, 15 September 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-10.

*Landsverordening van den
tot aanvulling van het bij Koninklijk be-
sluit van den 22n Mei 1914, No. 84 (P. B.
1930 No. 56) vastgestelde Reglement op de
inrichting en samenstelling van de Rech-
terlijke Macht in de Kolonie Curaçao.*

ONTWERP

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 22n Mei 1914, No. 84 (P. B. 1930 No. 56), zooals dat Reglement sedert is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 18n Juni 1936 (P. B. 1937 No. 60) nader aan te vullen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1.

In het eerste lid van artikel 14 van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van den 22n Mei 1914, No. 84 (P. B. 1930 No. 56), zooals dat reglement sedert is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 18n Juni 1936 (P. B. 1937 No. 60) wordt achter „28” ingevoegd:
„en dispensatie van den Gouverneur”.

Artikel 2.

Deze landverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-10.

*Landsverordening van den
tot aanvulling van het bij Koninklijk be-
sluit van den 22n Mei 1914, No. 84 (P. B.
1930 No. 56) vastgestelde Reglement op de
inrichting en samenstelling van de Rech-
terlijke Macht in de Kolonie Curaçao.*

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Artikel 14 van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao schrijft voor, dat de bezoldigde leden van de Rechterlijke Macht op Curaçao hun vast en voortdurend verblijf in het stadsdistrict en op de overige Benedenwindsche eilanden voorzoover daar gevestigd in de hoofdplaatsen dier eilanden hebben, met speciale bepalingen voor de Bovenwindsche eilanden.

Het moderne, gemakkelijke vervoermiddel, de auto, heeft echter gemaakt dat er een streven waarneembaar is om buiten te wonen, in de omgeving van de stad. Ook onder leden van de Rechterlijke Macht is daartoe neiging gebleken, waartegen naar het ondergeteekende voorkomt, zoolang het betreft plaatsen niet te ver van de stad, geen bezwaar bestaat.

De bedoeling van dit ontwerp is de Rechterlijke Ambtenaren gelegenheid te geven zich buiten metter woon te vestigen, terwijl de redactie van de aanvulling van artikel 14 zoodanig gekozen is dat ondergeteekende zich de beoordeeling van ieder geval op zichzelf voorbehoudt.

Willemstad, 15 September 1937.

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-10.

*Landsverordening van den
tot aanvulling van het bij Koninklijk besluit
van den 22n. Mei 1914, No. 84 (P. B. 1930
No. 56) vastgestelde Reglement op de in-
richting en samenstelling van de Rechter-
lijke Macht in de Kolonie Curaçao.*

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

De wenschelijkheid om een dergelijke gelegenheid tot dispensatie op te nemen in artikel 4 van het Reglement op het Notarisambt werd betoogd.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n November 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL

DAVID CAPRILES.

Landbouwcommissie van den ...
tot opzetting van het Koloniale Instituut
van den 12de Mei 1911; No. 82 (V. R. 1930
No. 28) voorgestelde wijziging op de in-
voering en aanwinst van de Rechten
op de Markt in de Koloniale Overzeesche

Voorloopig verslag.

No. 4

De bespreking van dit ontwerp in de Algemeene Raad heeft geen
aanleiding tot eenige bespreking gegeven.
De wenschelijkheid om een dergelijke geleendheid tot dispo-
sitie op te nemen in artikel 4 van het Besluit op het No.
12 van den 12de Mei 1911 wordt bevestigd.
Dit verslag wordt als eindverslag

Albus vastgesteld op Curaçao, den 28 November 1937.

De Rapporteur,

J. H. SPOCKEL

DAVID CARILLER

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-11.

*Landsverordening van den,
tot wijziging van het reglement voor de
Curaçaosche Bank.*

AANBIEDING.

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank.

Willemstad, den 27n September 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-11.

*Landsverordening van den
tot wijziging van het reglement voor de
Curaçaosche Bank.*

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is eenige wijzigingen aan te brengen in het reglement voor de Curaçaosche Bank, zooals dat sindsdien gewijzigd is, laatstelijk bij verordening van den 14n September 1926, P. B., No. 46;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande landsverordening;

Artikel 1.

In artikel 1 van de verordening van den 30n Mei 1907, P. B. No. 9, zooals gewijzigd laatstelijk bij de verordening van den 14n September 1926, P. B. No. 46, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1°. In sub 2 van Afdeeling 1 worden in plaats van de woorden „der kolonie Curaçao” gelezen de woorden „van het gebiedsdeel Curaçao”;
- 2°. In sub 3 van Afdeeling 1 worden in plaats van de woorden „de kolonie Curaçao” gelezen de woorden „het gebiedsdeel Curaçao”;
- 3°. In sub 5 van Afdeeling 1 worden in plaats van de woorden „der kolonie” gelezen de woorden „van het gebiedsdeel Curaçao”;
- 4°. In sub 2 van Afdeeling 2 wordt het bedrag van f 150.000.— gewijzigd en verhoogd op f 300.000.— (drie honderd duizend gulden);
- 5°. In Afdeeling 3 sub 1 worden in plaats van de woorden „de kolonie Curaçao” gelezen de woorden „het gebiedsdeel Curaçao”;
- 6°. Sub 4 van bovengemelde Afdeeling wordt gewijzigd en gelezen als volgt:
„De bankbiljetten van de Curaçaosche Bank hebben, zolang zij niet buiten omloop zijn gesteld, in het gebiedsdeel Curaçao de hoedanigheid van wettig betaalmiddel. De biljetten behoeven niet als wettig betaalmiddel te worden aangenomen voor betalingen, door de Curaçaosche Bank zelf te doen.”;
- 7°. In sub 9 van bovengemelde Afdeeling worden in de plaats van de woorden „Wetboek van Koophandel van Curaçao” gelezen de woorden „Curaçaosch Wetboek van Koophandel”;
- 8°. In sub 12 van bovengemelde Afdeeling wordt in de plaats van de woorden „koloniale verordening” gelezen het woord „landsverordening”;
- 9°. In sub 1, alinea d. van Afdeeling 4 worden in plaats van de woorden „in de kolonie Curaçao” gelezen de woorden „in het gebiedsdeel Curaçao”;

- 10°. In sub 2 van Afdeeling 4 worden in plaats van de woorden „de kolonie” gelezen de woorden „het Gouvernement van Curaçao”;
- 11°. In sub 5 van Afdeeling 4 worden in plaats van de woorden „koloniaal Bestuur” gelezen de woorden „Gouvernement van Curaçao”;
- 12°. Sub 1 van Afdeeling 5 wordt gewijzigd en gelezen als volgt:
„De Directie bestaat uit een voorzitter, vier directeuren en een of meer plaatsvervangende directeuren.”;
- 13°. Sub 2 van Afdeeling 5 wordt gewijzigd en gelezen als volgt:
„De Administrateur van financiën in Curaçao is voorzitter; de directeuren, een plaatsvervangende voorzitter en plaatsvervangende directeuren worden door den Gouverneur benoemd.”;
- 14°. In sub 3 van Afdeeling 5 wordt in plaats van de woorden „aantal klerken” gelezen het woord „personeel”;
- 15°. In sub 2 van Afdeeling 6 wordt het bedrag van f 150 000.— gewijzigd in f 300 000.— (drie honderd duizend gulden);
- 16°. In sub 3 van Afdeeling 6 worden in plaats van de woorden „Koloniale Huishoudelijke Begrooting van Curaçao” gelezen de woorden „Curaçaosche begrooting”.

Artikel 2.

De Gouverneur is bevoegd den tekst van het reglement voor de Curaçaosche Bank, zooals dat zal luiden na de daarin ook door deze landsverordening tot stand gebrachte wijzigingen, in het *Publicatieblad* bekend te maken.

Artikel 3.

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van den dag volgende op dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-11.

Landsverordening van den
tot wijziging van het reglement voor de
Curaçaosche Bank.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Artikel 1.

Volgens de wet van 23 Mei 1899 (Staatsblad No. 128; Publicatieblad No. 22), houdende nadere regeling van het Curaçaosche Muntwezen, zooals deze wet gewijzigd is, — laatstelijk bij de wet van 27 Maart 1915 (Staatsblad No. 167; Publicatieblad No. 32) — zijn wettig betaalmiddel tot onbepaald bedrag:

- a. het Nederlandsche gouden tien- en vijfguldenstuk;
- b. de Nederlandsche zilveren rijksdaalder, gulden en halve gulden;
- c. verschillende Noord-Amerikaansche, Engelsche, Fransche en Venezolaansche goudstukken bij Koninklijk Besluit ¹⁾ tegen bepaalde koersen in Curaçao gangbaar verklaard.

Muntpapier is in Curaçao nimmer in omloop gebracht. Dit is toe te schrijven aan de omstandigheid, dat de Curaçaosche Bank steeds biljetten van kleine coupures heeft geëmitteerd (tot heden nog van f 2,50 en f 1.—).

In het vigeerend reglement voor die Bank is aangaande de biljetten der instelling bepaald, dat deze als betaalmiddel in de openbare kassen van het gebiedsdeel worden toegelaten.

Daar zowel de Nederlandsche als de vreemde getarifeerde gouden munten in den omloop zelden of nooit voorkomen, is de bevolking voor aanbod van gereede betaling, gevolg door consignatie als anderszins, aangewezen op de Nederlandsche grove zilveren munten, welke echter mede ten gevolge van den toenemenden bloei van het gewest niet steeds in voldoende hoeveelheid beschikbaar zijn. Het komt daarom wenschelijk voor, aan de biljetten van de Curaçaosche Bank, welke ruimschoots gedekt zijn en daarenboven de garantie van het Land hebben, de hoedanigheid van wettig betaalmiddel toe te kennen.

Voor de biljetten van de Nederlandsche, de Javasche en de Surinaamsche Banken is eene analoge regeling bij de wet getroffen (wetten van 18 Juli 1904, Nederlandsch Staatsblad No. 189; 31 Maart 1922, Nederlandsch Staatsblad No. 160 en 2 Juli 1928, Nederlandsch Staatsblad No. 232).

Voor de Curaçaosche Bank, welker samenstelling en werkring bij eene verordening is geregeld, verdient het de voorkeur een dergelijke regeling als hiervoren bedoeld in haar Reglement te verwerken door wijziging van paragraaf 4 van Afdeling 4 van dat Reglement.

Het voorschrift opgenomen in de 2de alinea van bovenbedoelde wijziging is, om boven allen twijfel te stellen, dat de Curaçaosche Bank verplicht blijft hare biljetten bij haar hoofdkantoor en hare agentschappen te verwisselen tegen standaardmunt en in daartoe leidende omstandigheden ook tegen gouden standaardmunt.

Niettegenstaande de voorgeschreven dekking der bankbiljetten ruimschoots aanwezig is, wordt toch in verband met de uitzetting van de circulatie het mede wenschelijk geacht het reservefonds op te voeren tot f 300.000.—, hetgeen hierbij wordt voorgesteld.

¹⁾ Koninklijke Besluiten van 22 April 1901 (P. B. nr. 16), 9 October 1901 (P. B. nr. 38) en 25 April 1912 (P. B. nr. 33).

Het komt meermalen voor dat een der Directeuren, hetzij met verlof, hetzij voor zaken, eenigen tijd naar het buitenland gaat. Bij verhindering wegens ziekte of anderszins van een tweeden Directeur zou dan voor eene vergadering geen quorum aanwezig zijn.

Door de mogelijkheid te openen plaatsvervangende Directeuren aan te wijzen, zal in gevallen waarin zich deze moeilijkheid voordoet, hierin kunnen worden voorzien.

Tenslotte is van de gelegenheid gebruik gemaakt de vroegere benaming van „kolonie” te vervangen door die van „gebiedsdeel”.

Artikel 2.

Door de verschillende wijzigingen in den loop der jaren in sommige afdelingen van het reglement aangebracht, zijn deze minder overzichtelijk geworden, om welke reden wordt voorgesteld een geldende tekst van dit reglement uit te geven.

Willemstad, den 27n September 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-11.

*Landsverordening van den,
tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank.*

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Slechts werd de vraag gesteld, of het niet noodig zou zijn de koersen, waartegen de verschillende Noord-Amerikaansche, Engelsche, Fransche en Venezolaansche goudstukken in Curaçao gangbaar zijn verklaard, in verband met de devaluatie te wijzigen.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n November 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1937-1938 II

Landbouwverordening van den
tot wijziging van het reglement voor de Co-
legische Bank.

Voorloopig verslag

No. 4

De bestreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen
aanziening tot enige bedoeling gegeven.
Slechts werd de vraag gesteld of het niet noodig zou zijn
de kosten, waartoe de verschillende Noord-Amerikaansche
Engelsche, Franse en Venezolansche goederen in Guay-
caso konbaar zijn verklaard, in verband met de beschutte te
wijzen.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Alhoes vastgesteld op Curaçao, den 28 November 1937.

De Rapporteurs

J. H. SPROCKEL

DAVID CAPRIER

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937--1938—12.

Landsverordening van den,
tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank. (Intrekking Verordening dd. 30 Augustus 1935, P. B. nr. 72).

AANBIEDING.

No. 1

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening van den tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank. (Intrekking Verordening dd. 30 Augustus 1935, P. B. nr. 72).

Willemstad, den 5en October 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-12.

Landsverordening van den,
tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank. (Intrekking Verordening dd. 30 Augustus 1935, P. B. nr. 72).

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 30n Augustus 1935, P. B. No. 72, waarbij § 5 in Afdeeling 3 van artikel 1 van de verordening van een reglement voor de Curaçaosche Bank (P. B. 1907, No. 9) tijdelijk buiten werking werd gesteld, in te trekken;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande landsverordening;

Artikel 1.

De verordening van den 30n Augustus 1935, P. B. No. 72, waarbij § 5 in Afdeeling 3 van artikel 1 van de verordening tot vaststelling van een reglement voor de Curaçaosche Bank (P. B. 1907, No. 9) tijdelijk buiten werking werd gesteld, wordt ingetrokken.

Artikel 2.

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van den dag volgende op dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937--1938—12.

*Landsverordening van den
tot wijziging van het reglement voor de Curaçaosche Bank. (Intrekking Verordening dd. 30 Augustus 1935, P. B. nr. 72).*

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft
Waar een ontwerp aan Uwen Raad in aangeboden om de bankbiljetten van de Curaçaosche Bank tot wettig betaalmiddel te verklaren en de voorraad grove zilveren munt bij de Bank ruimschoots voldoende kan worden geacht om aan eventuele aanvragen tot inwisseling te voldoen, kan de bepaling waarbij de inwisseling tijdelijk buiten werking werd gesteld, thans gevoegelijk worden ingetrokken.

Willemstad, den 5en October 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938 —12

*Landsverordening van den,
tot wijziging van het reglement voor de Cu-
raçaosche Bank. (Intrekking Verordening
dd. 30 Augustus 1935, P. B. nr. 72).*

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft geen
aanleiding tot eenige bedenking gegeven.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n November 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.
ZITTINGSLAAR 1937-1938--12

.....
tot wijziging van het reglement voor de Co-
nominale Raad. (Afdeling Verordening
d.d. 30 Augustus 1937, P. N. nr. 22)

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft tot
aanleiding tot eenige behouding gegeven.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28 November 1937.

De Rapporteur,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CARLIES.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-13.

Slot der Rekening over het dienstjaar 1934.

AANBIEDING.

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan het slot der rekening over het dienstjaar 1934.

Willemstad, 6 October 1937.

G. J. J. WOUTERS.

[Faint, mirrored text from the reverse side of the page, likely bleed-through from the other side of the document.]

Willemstad, den 6 October 1937.

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. J. WOUTERS.

[Faint text at the bottom of the page, possibly a footer or additional note.]

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-13.

Slot der Rekening over het dienstjaar 1934.

ONTWERP

No. 2.

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Overwegende dat het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1934 ingevolge artikel 116 van de „Curaçaosche Staatsregeling” (P. B. 1936 No. 105) door den Gouverneur behoort te worden vastgesteld, vermits de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 niet bij de Wet is vastgesteld;

den Raad van Bestuur gehoord en na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad;

HEEFT GOEDGEVONDEN:

I. Het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten over het dienstjaar 1934 vast te stellen als volgt:

De uitgaven hebben bedragen acht millioen driehonderd veertig duizend tweehonderd vijf en twintig gulden dertig cent (*f* 8.340.225,30).

De ontvangsten hebben bedragen acht millioen vierhonderd vier en zestig duizend vijf honderd een en zestig gulden, zes en negentig en een halven cent (*f* 8.464.561,96⁵).

Het voordeelig slot der rekening bedraagt alzoo honderd vier en twintig duizend driehonderd zes en dertig gulden, zes en zestig en een halven cent (*f* 124.336,66⁵) welk bedrag zal worden opgenomen onder de middelen en inkomsten ter goedmaking van de uitgaven over het dienstjaar 1938.

II. Te bepalen dat deze beschikking in het *Publicatieblad* zal worden bekendgemaakt.

Willemstad,

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-13.

Slot der Rekening over het dienstjaar 1934.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Het ontwerp strekt ter voldoening aan het voorschrift ver-
vat in artikel 116 van de Curaçaosche Staatsregeling (P. B.
1936 No. 105).

Bij het ontwerp worden overgelegd:

- a. de opgemaakte rekening, welke ingevolge artikel 35 der Cu-
raçaosche Comptabiliteitswet (Staatsblad 1910 No. 316 en
P. B. 1910 No. 63), zoowel wat de uitgaven als wat de ont-
vangsten betreft, door de Algemeene Rekenkamer is voor-
zien van een verklaring van bevinding; ')
- b. een staat met opmerkingen van de Algemeene Rekenkamer
betreffende de uitgaven verevend ten laste van de begroo-
ting van Curaçao over 1934, welke niet reeds door de Ka-
mer zijn medegedeeld; ')
- c. een staat als bedoeld in het laatste lid van artikel 34 der
sub a vermelde wet. ')

De uitgaven werden bij de verordening van den 11den Mei
1933 (P. B. No. 40) geraamd op f 6.337.347,—
welke raming bij de verordening van den 23sten Augustus
1934 (P. B. No. 57) laatstelijk werd verhoogd en gebracht op
..... f 7.636.947,—
De verevende uitgaven bedroegen f 8.340.225,30

of f 703.278,30
meer dan de raming.

Deze overschrijding is te wijten aan het feit dat bij de ver-
ordening van 4 November 1935 (P. B. 1935 No. 113) het kre-
diet voor rente en aflossing van opgenomen kasgelden met
f 768.486,— is verhoogd.

De gewone middelen werden blijkens den bij de verordening
van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40) gevoegden staat ge-
raamd op f 6.352.400,—
Er is ontvangen f 8.464.561,96⁵

of f 2.112.161,96⁵
meer dan de raming.

De ontvangsten hebben dus de uitgaven overschreden met
f 124.336,66⁵, welk voordeelig verschil zal worden opgenomen
onder de middelen en ontvangsten ter goedmaking van de uit-
gaven over het dienstjaar 1938 en bestemd tot uitkeering aan
het Curaçaosch Ambtenaren Pensioenfonds, ingevolge artikel 4,
2de lid van het Koninklijk Besluit van 27 April 1936, Staats-
blad No. 941 (P. B. 1936 No. 66).

Willemstad, den 6n October 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS

’) Deze stukken zijn nedergelegd ter Griffie van den Raad ter
inzage van de leden.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-13.

Slot der Rekening over het dienstjaar 1934.

VOORLOOPIG VERSLAG.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 6n. December 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL

DAVID CAPRILES.

AANBIEDING.

No. 1.

Derwijze artikel 49 der Curaçaosche Staatsregeling heb ik de eer den Koloniale Raad hierbij aan te bieden een ontwerp algemeen Maatregel van Bestuur tot wijziging van de Koninklijke besluiten van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1779; Gouvernementsblad van Suriname 1922 No. 16; Publicatieblad van Curaçao 1922 No. 55), 2 December 1925 (Staatsblad No. 304; Gouvernementsblad van Suriname 1927 No. 5 en Publicatieblad van Curaçao 1927 No. 47) en 21 October 1927 (Staatsblad No. 364; Gouvernementsblad van Suriname 1929 No. 97 en Publicatieblad van Curaçao 1929 No. 11), betreffende personen van de militaire behoevende tot de troepen in Suriname en Curaçao en hunne regelmatige betrekkingen; tot wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 27 April 1926 (Staatsblad No. 241; Publicatieblad van Curaçao 1926 No. 66), houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landdienaren, de onderwijzers en het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en waisen; en tot andere wijziging van het Reglement voor het Wezen- en Wezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen; met verzoek hieromtrent advies aan te brengen vóór 1 November 1937.

Willemstad, 14 October 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

De bestreking van dit ontwerp in de afdeeling heeft een
aankondiging tot eenige bedoeling gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Alhoewel vastgesteld op Curaçao den 26 December 1927

De Rapporteurs

J. H. SPRONCK

DAVID GAYLINES

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937--1938--14.

Ontwerp Algemeene Maatregel van Bestuur tot wijziging van de Koninklijke besluiten van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1135, Gouvernementsblad van Suriname 1922 No. 16, Publicatieblad van Curaçao 1923 No. 58), 2 December 1926 (Staatsblad No. 394, Gouvernementsblad van Suriname 1927 No. 6 en Publicatieblad van Curaçao 1927 No. 17) en 21 October 1929 (Staatsblad No. 464, Gouvernementsblad van Suriname 1929 No. 93 en Publicatieblad van Curaçao 1930 No. 11), betreffende pensioenen enz. van de militairen behorende tot de troepen in Suriname en Curaçao en hunne nagelaten betrekkingen;
tot wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 27 April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad van Curaçao 1936 No. 66), houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen, en
tot nadere wijziging van het Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen.

AANBIEDING.

No. 1.

Ingevolge artikel 49 der Curaçaosche Staatsregeling heb ik de eer den Kolonialen Raad hierbij aan te bieden een ontwerp algemeen Maatregel van Bestuur tot wijziging van de Koninklijke besluiten van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1135, Gouvernementsblad van Suriname 1922 No. 16, Publicatieblad van Curaçao 1923 No. 58), 2 December 1926 (Staatsblad No. 394, Gouvernementsblad van Suriname 1927 No. 6 en Publicatieblad van Curaçao 1927 No. 17) en 21 October 1929 (Staatsblad No. 464, Gouvernementsblad van Suriname 1929 No. 93 en Publicatieblad van Curaçao 1930 No. 11), betreffende pensioenen enz. van de militairen behorende tot de troepen in Suriname en Curaçao en hunne nagelaten betrekkingen;
tot wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 27 April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad van Curaçao 1936 No. 66), houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen, en
tot nadere wijziging van het Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen;
met verzoek hieromtrent advies uit te brengen vóór 1 November 1937.

Willemstad, 14 October 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-14.

Ontwerp Algemeene Maatregel van Bestuur tot wijziging van de Koninklijke besluiten van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1135, Gouvernementsblad van Suriname 1922 No. 16, Publicatieblad van Curaçao 1923 No. 58), 2 December 1926 (Staatsblad No. 394, Gouvernementsblad van Suriname 1927 No. 6 en Publicatieblad van Curaçao 1927 No. 17) en 21 October 1929 (Staatsblad No. 464, Gouvernementsblad van Suriname 1929 No. 93 en Publicatieblad van Curaçao 1930 No. 11), betreffende pensioenen, enz. van de militairen behoorende tot de troepen in Suriname en Curaçao en hunne nagelaten betrekkingen;
tot wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 27 April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad van Curaçao 1936 No. 66), houdende oprichting van een pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijrs en hunne weduwen en weezen, en
tot nadere wijziging van het Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen.

Ontwerp A. M. v. B.

No. 2.

WIJ WILHELMINA, enz.

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van

Den Raad van State gehoord

(advies van ());

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van

Den Kolonialen Raad van Curaçao gehoord;

Overwegende, dat, waar de uitgaven betreffende de politiemilitairen in Curaçao geheel ten laste van de Curaçaosche begrooting worden gekweten, het wenschelijk is de thans nog ten laste van de Rijksbegrooting betaalde pensioenen dier militairen niet langer ten laste van die begrooting te laten, maar ze ten laste van het Curaçaosch pensioenfonds te brengen;

dat het in verband daarmee noodzakelijk is vorengenoemde politiemilitairen als deelgenoot in voormeld fonds op te nemen:

Gelet op de wet van 31 Mei 1929 (Nederlandsch Staatsblad No. 296, Indisch Staatsblad No. 323);

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Artikel 1.

In het intitulé en in artikel 1 van Ons besluit van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1135, Gouvernementsblad van Suriname 1922 No. 16, Publicatieblad van Curaçao 1923 No. 58), zooals dit besluit is gewijzigd bij Ons besluit van 5 December 1925 (Staatsblad No. 466, Gouvernementsblad 1926 No. 17, Publicatieblad 1926 No. 9), alsmede in het intitulé en in het lichaam van Onze besluiten van 2 December 1926 Staatsblad No. 394, Gouvernementsblad 1927 No. 6 en Publicatieblad 1927 No. 17 en 21 October 1929 (Staatsblad No. 464, Gouvernementsblad 1929 No. 93 en Publicatieblad 1930 No. 11) worden de woorden

„troepen in Suriname en Curaçao” vervangen door „landmacht-troepen in Suriname en Curaçao (het korps militaire politie-troepen in Curaçao uitgezonderd)”.

Artikel 2.

Ons besluit van den 27sten April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad No. 66) wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

I. In het intitulé wordt het gedeelte na het woord „Pensioen-fonds” gelezen: „voor Curaçaosche burgerlijke en militaire landsdienaren, onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen”;

II. Het eerste lid van artikel 1 wordt gelezen:

„(1) Er wordt een pensioenfonds opgericht voor Curaçaosche burgerlijke en militaire landsdienaren, onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.”;

III. In het tweede lid van artikel 1, onder b, wordt het eerste gedeelte tot het woord „alsmede” gelezen:

„b. de bijdragen voor eigen- en gezinspensioen van de deelgenooten in het fonds.”;

IV. In het tweede lid van artikel 2 wordt in stede van „Indische” gelezen: „Nederlandsch-Indische”;

V. In het derde lid van artikel 5 wordt in stede van „ge-wezen Curaçaosche burgerlijke landsdienaren” gelezen: „gewe-zen Curaçaosche burgerlijke en militaire landsdienaren”.

Artikel 3.

De gewezen militairen van de landmachtstroepen in Curaçao (waaronder die van het korps militaire politietroepen aldaar), aan wie bij het in werking treden van dit besluit reeds ten laste van de Rijksbegrooting pensioen is toegekend, worden in het fonds als deelgenoot opgenomen. De hun toegekende pensioenen komen van die inwerkingtreding af, ten laste van het fonds, behoudens de pensioenen van hen, aan wie vóór 1 Januari 1931 pensioen is toegekend, welke ten laste van de Rijksbegrooting blijven komen.

Artikel 4.

Het bij artikel 1 van Ons besluit van 8 Juli 1924 (Nederlandsch Staatsblad No. 347, Indisch Staatsblad No. 419, Gouvernementsblad No. 67, Publicatieblad No. 56) vastgestelde „Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen”, zooals het sedert is aangevuld en gewijzigd, laatstelijk bij Ons besluit van 16 December 1936 (Nederlandsch Staatsblad No. 945, Indisch Staatsblad No. 691, Gouvernementsblad van Suriname 1937 No. 10, Publicatieblad van Curaçao 1937 No. 21), wordt nader gewijzigd als volgt:

In artikel 2, eerste alinea, onder b, vervallen de woorden „en in Curaçao”.

Artikel 5.

De weduwen en weezen van militairen en gewezen militairen van de landmachtstroepen in Curaçao — met inbegrip van de militairen of gewezen militairen, die in dat gebiedsdeel bij de politie dienst hebben gedaan — aan wie vóór 1 Januari 1938 reeds uitkeering ten laste van het in artikel 4 genoemde fonds is toegekend of die vóór evenbedoelden datum reeds daarop aanspraak hebben, blijven van en met dien datum uitkeering ten laste van dat fonds genieten of aanspraak op uitkeering ten laste van dat fonds behouden volgens de vóór dien datum voor hen geldende bepalingen.

Artikel 6.

1. Voor militairen of gewezen militairen van de landmachtstroepen in Curaçao — met inbegrip van de militairen

of gewezen militairen, die in dat gebiedsdeel bij de politie dienst doen of hebben gedaan — die vóór 1 Januari 1938 deelgenoot in het in artikel 4 genoemde fonds waren en op dien datum als deelgenoot in het Pensioenfonds voor Curaçaosche burgerlijke en militaire landsdienaren, onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen worden opgenomen, zal het eerstbedoelde fonds aan het in de tweede plaats genoemde fonds een door Onzen Minister van Koloniën vast te stellen overdrachtsom betalen.

2. Op deze overgaande deelgenooten is paragraaf 2 van artikel 12 van het reglement voor het in artikel 4 genoemde fonds niet van toepassing.

Artikel 7.

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 Januari 1938.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het Staatsblad zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

, den

De Minister van Koloniën,

Artikel 8.

Kolniale Raad.

ZITTINGJAAR 1937-1938-14

Ontwerp Algemeen Reglement van Bestuur... 12 October 1937 (Staatsblad No. 113),... 16, Publicatieblad van Curaçao 1937 No. 10, 2 December 1937 (Staatsblad No. 104),... 21 October 1937 (Staatsblad No. 101),... 27 April 1938 (Staatsblad No. 66),...

E. v. M. A. M. E.

NA 2

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937--1938—14.

Ontwerp Algemeene Maatregel van Bestuur tot wijziging van de Koninklijke besluiten van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1135, Gouvernementsblad van Suriname 1922 No. 16, Publicatieblad van Curaçao 1923 No. 58), 2 December 1926 (Staatsblad No. 394, Gouvernementsblad van Suriname 1927 No. 6 en Publicatieblad van Curaçao 1927 No. 17) en 21 October 1929 (Staatsblad No. 464, Gouvernementsblad van Suriname 1929 No. 93 en Publicatieblad van Curaçao 1930 No. 11), betreffende pensioenen enz. van de militairen behorende tot de troepen in Suriname en Curaçao en hunne nagelaten betrekkingen;

tot wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 27 April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad van Curaçao 1936 No. 66), houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen, en

tot nadere wijziging van het Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3.

Op 1 Januari 1931 is de toestand ingetreden, dat de uitgaven betreffende de militaire politie in Curaçao, welke vóór dien gedeeltelijk ten laste van de Rijksbegrooting (Departement van Koloniën) en gedeeltelijk ten laste van de Curaçaosche begrooting werden gekweten, geheel ten laste van laatstgenoemde begrooting zijn gekomen.

Abusievelijk zijn echter aan de Curaçaosche politiemilitairen, die op of na voormelden datum den dienst hebben verlaten, nog steeds ten laste van de Rijksbegrooting in stede van ten laste van de Curaçaosche begrooting pensioenen toegekend.

Ter toelichting diene, dat bij de Koninklijke besluiten van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1135; gewijzigd bij Koninklijk besluit van 5 December 1925, Staatsblad No. 466) en 2 December 1926 (Staatsblad No. 394) de voor de Nederlandsch-Indische militairen geldende pensioenbepalingen van toepassing zijn verklaard op de militairen, dienende bij de Troepen in Suriname en Curaçao. Meer in het bijzonder uit laatstgenoemd besluit, alsmede uit het Koninklijk besluit van 2 September 1927 (Staatsblad No. 306) kan worden afgeleid, dat die pensioenen ten laste van het XIde Hoofdstuk der Rijksbegrooting (Departement van Koloniën) zullen worden toegekend.

Tot de „troepen in Suriname en Curaçao” zijn ook na 1 Januari 1931 de politiemilitairen in Curaçao formeel blijven behoren. Om de pensioenen van die politiemilitairen ten laste van de Curaçaosche begrooting te kunnen toekennen, zou derhalve wijziging van voormelde besluiten van 19 October 1921 en 2 December 1926 noodig zijn geweest. Nagelaten is om voor die wijziging het noodige te verrichten.

Ten behoeve van de aan de na te laten betrekkingen uit te keeren pensioenen zijn de militairen bij de Landmacht in Curaçao, met inbegrip van de bij de politie dienstdoende militairen in dat gebiedsdeel, deelgenooten in het voor de militairen van het Koninklijk Nederlandsch-Indische Leger bestemde „Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden

den rang van officier bij de Koloniale troepen" (waarvan het Reglement is vastgesteld bij Koninklijk besluit van 8 Juli 1924 (Staatsblad No. 347, Publicatieblad No. 56), laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij Koninklijk besluit van 16 December 1936 (Staatsblad No. 945, Publicatieblad 1937 No. 21), waarvoor jaarlijks aanvankelijk ten laste van de Rijksbegrooting en sedert 1 Januari 1931 ten laste van de Curaçaosche begrooting aan dit weduwen- en weezenfonds een subsidie wordt uitgekeerd (wet van 22 Maart 1924, Staatsblad No. 149 en wet van 24 December 1931, Staatsblad No. 551). Zij werden daarin bij de oprichting van dit weduwen- en weezenfonds incidenteel opgenomen, hoewel zij voor de aan hen toe te kennen eigenpensioenen geen deelgenoot zijn in het „Eigen-pensioenfonds voor de Europeesche militairen beneden den rang van officier van het Nederlandsch-Indische leger", opgericht bij de wet van 25 Juli 1918 (Nederlandsch Staatsblad No. 480, Indisch Staatsblad No. 846). Zij hooren dus ook in het voornoemde Weduwen- en Weezenfonds eigenlijk niet thuis.

Nu is bij het Koninklijk besluit van 27 April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad No. 66) op 1 Januari 1937 opgericht een „Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen- en weezen". Insteede van de eigen-pensioenen van meerbedeelde militairen rechtstreeks ten laste van de Curaçaosche begrooting te brengen is het aangewezen en gewenscht de militairen van de landmachtstroepen in Curaçao met inbegrip van de politiemilitairen in dit Curaçaosche pensioenfonds als deelgenooten op te nemen, waardoor dan voortaan de aan hen toegekende en toe te kennen pensioenen uit dit fonds zullen worden betaald. Hierdoor zullen zij dus tevens ook ten laste van dit Curaçaosche pensioenfonds voor de door hen na te laten betrekkingen aanspraak op pensioen verkrijgen. Gelijkzeitig zal dan echter hun deelgenootschap in het Nederlandsch-Indische weduwen- en weezenfonds moeten vervallen.

Het is daarom de bedoeling om met ingang van 1 Januari 1938:

- 1e. de op dien datum in dienst zijnde en daarna in dienst komende militairen, die zich hebben verbonden c.q. zich verbinden bij de politie-troepen in Curaçao alsook de militairen, die een verbintenis hebben aangegaan c.q. aangaan bij de troepen in Suriname en/of Curaçao en dienst doen bij het korps militaire politietroepen in Curaçao;
- 2e. de op dien datum reeds gepensioneerde militairen van de landmacht-troepen in Curaçao, met inbegrip van de gepensioneerde militairen, die aldaar bij de politie dienst hebben gedaan;

als deelgenooten in het Curaçaosche fonds op te nemen, zoowel ten behoeve van eigen-pensioen als ten behoeve van gezinspensioen. Alleen de eigen-pensioenen van die gewezen militairen, aan wie vóór 1 Januari 1931 pensioen is toegekend, zullen ten laste van de Rijksbegrooting moeten blijven komen; deze gewezen militairen worden dus alleen in het Curaçaosche fonds als deelgenoot opgenomen ten behoeve van de eventueel aan de dochr hen na te laten betrekkingen te betalen pensioenen.

Alle pensioenen reeds toegekend en nog toe te kennen aan de hiervoor onder 1e. en 2e bedoelde militairen en gewezen militairen, behoudens de pensioenen toegekend vóór 1 Januari 1931, zullen dan voortaan betaald worden uit het Curaçaosche pensioenfonds. Ook zullen de op of na 1 Januari 1938 toe te kennen pensioenen aan weduwen en weezen van die militairen en gewezen militairen dan uit het Curaçaosche fonds moeten worden betaald. Alleen de vóór dien datum reeds ten laste van het meergenoemde Nederlandsch-Indische weduwen- en weezenfonds toegekende weduwenpensioenen en weezenonderstanden en die, waarop ten laste van dit fonds reeds aanspraak bestond door het overlijden van den man en/of vader vóór 1 Januari 1938, zullen ook verder ten laste van dit Nederlandsch-Indische fonds moeten worden betaald, omdat daarvoor dit fonds reeds de bijdragen van die overleden deelgenooten heeft ontvangen

alsmede, zooals reeds hiervoor vermeld is, vóór 1931 ten laste van de Rijksbegrooting en vanaf 1931 ten laste van de Curaçaosche begrooting de noodige aanvullingsbijdragen.

De bijdragen voor eigen- en gezinspensioenen van de nieuwe deelgenooten in het Curaçaosche fonds zullen dan voortaan ten bate van dit fonds komen, terwijl ook voor deze nieuwe deelgenooten jaarlijks ten laste van de Curaçaosche begrooting aan dit fonds uitkeeringen moeten worden gedaan op den voet het terzake in het Koninklijk besluit van 27 April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad van Curaçao No. 66) bepaalde.

Daarentegen kan dan de jaarlijks ten laste van de Curaçaosche begrooting aan het hiervoor genoemde Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen van het Nederlandsch-Indische leger te betalen bijdrage vanaf het jaar 1938 vervallen.

Militairen behoorende tot de landmachtstroepen in Curaçao en niet behoorende tot het Korps Militaire Politietroepen aldaar zijn er momenteel niet, vermits de garnizoenen op Curaçao en Aruba sedert omstreeks medio 1929 uit mariniers bestaan. Mochten zoodanige militairen daar echter weer komen, dan zou pensioen moeten worden toegekend aan henzelf ten laste van de Rijksbegrooting — op grond van voormelde Koninklijk besluiten van 19 October 1921 (Staatsblad No. 1131) en 2 December 1926 (Staatsblad No. 394). Door hunne opname in het Curaçaosche fonds ingevolge het voorkomende onder II van artikel 2 van het voorliggend ontwerp-besluit, zullen deze eigen pensioenen, evenals de aan de na te laten betrekkingen uit te keeren pensioenen, dan echter worden uitbetaald door en ten laste van het Curaçaosche fonds, waarvoor, wat hunne eigen-pensioenen betreft ten laste van de Rijksbegrooting en wat de uitkeering aan hunne weduwen en weezen betreft ten laste van de Curaçaosche begrooting, zoo noodig jaarlijks een bijdrage in het Curaçaosche fonds zal zijn te storten.

In het voorgaande is de strekking van het voorliggende ontwerp-Koninklijk besluit uiteengezet.

Voor zoover noodig volgt hieronder nog een artikelsgewijze toelichting.

Ad artikel 1.

Het is wenschelijk het woord „troepen”, voorkomende in de in dit artikel vermelde besluiten, te vervangen door „landmachtstroepen”, opdat geen misverstand kan ontstaan ten aanzien van de zeemachtstroepen, welke bepaaldelijk niet onder die besluiten behooren te vallen (zooals hiervoren reeds werd opgemerkt, is sedert omstreeks medio 1929 op Curaçao en Aruba een detachement mariniers gelegerd).

Ad artikel 2.

I. en II. Ingevolge het bepaalde in artikel 2, lid 3 van het Koninklijk besluit van 27 April 1936 (Staatsblad No. 941, Publicatieblad van Curaçao No. 66) zijn door den Minister van Koloniën regelen vastgesteld, regelende o.m. ook nader het deelgenootschap in het Curaçaosche pensioenfonds. In verband daarmede kan volstaan worden en is het ook beter met het oog op mogelijk latere veranderingen in het intitulé en in het eerste lid van artikel 2 van dit besluit, voor wat de in dat fonds op te nemen militairen betreft, te bezigen de algemeene uitdrukking „militaire landsdienaren”.

III. Vereenvoudiging van de redactie, welke tevens juister is, omdat er ook deelgenooten in het fonds komen, die noch pensioen, noch bezoldiging, of andere landsinkomsten hebben, nl. de zonder pensioen ontslagen militairen van de Curaçaosche Landmacht, die ten behoeve van de uitkeeringen aan de door hen na te laten betrekkingen vrijwillig deelgenoot zijn gebleven in het meergenoemde Nederlandsch-Indische Weduwen- en Weezenfonds en op 1 Januari 1938 van dit fonds overgaan naar het Curaçaosche pensioenfonds.

IV. Redactieverbetering.

V. Vereischt geen nadere toelichting.

Ad artikelen 3 t/m 5.

Vereischen na de voorafgegane uiteenzetting geen nadere toelichting.

Ad artikel 6.

lid (1). Door den overgang op 1 Januari 1938 van de militairen en gewezen militairen van de Curaçaosche Landmacht, die thans nog deelgenoot zijn in het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden rang van officier bij de Koloniale troepen, naar het Curaçaosche fonds, wordt op dien datum dit Nederlandsch-Indische fonds van een zekere pensioenslast ontheven en het Curaçaosche fonds met een zekere pensioenslast belast. Het is dus billijk, dat er verrekening wegens dien overdracht van pensioenslast plaats heeft en dus het Nederlandsch-Indische fonds aan het Curaçaosche fonds een overdrachtsom betaalt, welke ter Directie van de Indische Pensioenfondsen zal zijn te berekenen.

lid (2). Deze bepaling is noodzakelijk, omdat anders krachtens § 2 van artikel 12 van het Reglement voor het Nederlandsch-Indische Weduwen- en Weezenfonds alle naar het Curaçaosche pensioenfonds op 1 Januari 1938 overgaande deelgenooten tevens vrijwillig ook deelgenoot zouden kunnen blijven in het Nederlandsch-Indische fonds, hetgeen natuurlijk niet de bedoeling is.

Ad artikel 7.

Uit een budgetair oogpunt is het wenschelijk den uit het voorliggend ontwerp-besluit voortspruitenden nieuwen toestand op 1 Januari 1938 te doen ingaan.

De Minister van Koloniën.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-15

Regularisatie begrooting dienstjaar 1936.

AANBIEDING.

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan het ontwerp eener wijziging der Curaçao-sche begrooting voor het dienstjaar 1936 (Regularisatie).

Willemstad, den 16n November 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-15.

Regularisatie begrooting dienstjaar 1936.

ONTWERP

No. 2.

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Overwegende, dat het noodig is eenige artikelen der Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1936 vastgesteld bij de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. No. 36) zooals gewijzigd laatstelijk bij de verordening van den 29sten October 1936 (P. B. No. 111), nader te wijzigen;

den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad;

HEEFT GOEDGEVONDEN:

De navolgende artikelen van de Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1936 te verhoogen met en mitsdien te brengen

	te verhoogen met	en mitsdien te brengen op
Artikel 3. Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefportien en andere uitgaven f	3.246,— f.	16.196,—
Artikel 5. Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven	366,—	966,—
Artikel 6. Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van H. M. de Koningin	104,—	4.104,—
Artikel 7. Telegramkosen	1.582,—	13.582,—
Artikel 8. Drukkosten	389,—	16.389,—
Artikel 9. Onderstand aan behoeftigen	2 947,—	25.647,—
Artikel 12. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten	1.918,—	65.087,—
Artikel 16. Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang	140,—	490,—
Artikel 22. Uitkeeringen ten behoeve van het bijzonder onderwijs	2.456,—	651.396,—
Artikel 26. Examenkosten	501,—	1.601,—
Artikel 31. Kosten van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad en bijdragen aan andere openbare boekerijen en leeszalen	117,—	1.467,—
Artikel 33. Reis- en teerkosten van den landbouwkundige	649,—	1.649,—

	te verhoogen met	en mitsdien te brengen op
Artikel 34. Voorschotten ter be- vordering van landbouw, tuinbouw, veeteelt en visscherij en andere uitgaven	f 3,771,—	f 39.771,—
Artikel 35. Onderhoud van de gouvernements-proeftuinen op St. Martin, St. Eustatius en Saba	159,—	3,159,—
Artikel 39. Reis- en teerkosten	357,—	3.607,—
Artikel 41. Vertolkings- en verta- lingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal, benoedighe- den voor het bureau van den in- dustrieelen eigendom en andere uitgaven	444,—	2.444,—
Artikel 48. Verplaatsingskos- ten	8.260,—	38.260,—
Artikel 51. Andere uitgaven	317,—	717,—
Artikel 52. Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen	2.947,—	21.947,—
Artikel 53. Uitgaven voor vervol- gingen en rechtsgedingen, waar- van de kosten geheel of gedeelte- lijk ten laste van 's Lands kas ko- men	2.452,—	3.952,—
Artikel 58. Loon van de bosch- wachters en opzichters en tege- moetkoming in de kosten van ver- voermiddelen	599,—	10.344,—
Artikel 59. Andere uitgaven voor het domeinwezen	591,—	2.091,—
Artikel 59ter. Vervoerkosten en andere uitgaven	552,—	2.452,—
Artikel 60. Bezoldigingen of ver- lofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den inspec- teur der belastingen, den kolo- niaal-ontvanger, den ontvanger der invoerrechten en accijnzen, de ont- vangers en de ambtenaren en be- ambten van hunne kantoren	2.325,—	120.721,—
Artikel 62. Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtin- gen buiten den gewonen dienst- tijd	57.696,—	159.596,—
Artikel 63. Gerechtelijke vervol- gingskosten, papier voor zegels, verlichting, schoonmaken van lo- kalen kleeding voor de kommiezen, reis en teerkosten van den inspec- teur der belastingen en van den gouvernements-accountant en an- dere uitgaven	31.786,—	51.786,—

	te verhoogen met	en mitsdien te brengen op
Artikel 65. Transitrechten, vervoer van brievenmalen, betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern en andere uitgaven van den postdienst	f 29.216,—	f 85.866,—
Artikel 66. Benodigheden voor de postspaarbank	27,—	7.027,—
Artikel 70. Betalingen aan de telegraafkabel-maatschappij en aan radiomaatschappijen voor doorzending van radiotelegrammen	4.677,—	19.677,—
Artikel 76. Loon van de bemanning van de gouvernements-booten onder beheer van het haven— en loodswezen, huur van een woning, onderhoud en verlichting van kantoren en andere uitgaven	2.305,—	71.805,—
Artikel 79. Aandeel uit te keeren aan de Mijn-maatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai	60,—	2.060,—
Artikel 85. Andere uitgaven	283,—	1.033,—
Artikel 87. Bedrijfs- en onderhoudskosten	18.729,—	93.729,—
Artikel 92. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van het personeel	1.618,—	11.652,—
Artikel 94. Loon van twee secretarissen	430,—	1.030,—
Artikel 96. Pensioenen van burgerlijke landsdienaren	14.652,—	301.103,—
Artikel 98. Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en wezen	1.322,—	1.322,—
Artikel 99. Wachtgelden	350,—	350,—
Artikel 101. Gunstgaven en onverplichte betalingen	649,—	1.649,—
Artikel 102. Waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven	2.614,—	7.614,—
Artikelen 103. Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een landsbetrekking	347,—	672,—

	te verhoogen met	en mitsdien te brengen op
Artikel 105. Toelagen wegens gemis aan inkomsten en kindertoeslag	f 9.529,—	f 76.329,—
Artikel 111. Rente en aflossing van opgenomen kasgelden	740.497,—	1.854.903,—
Artikel 115. Gelden te reservee-veeren voor een pensioenfonds	592.502,—	692.502,—
Artikel 116. Kantoorbehoefte	295,—	12.295,—
Artikel 117. Bindloon	318,—	1.818,—
Artikel 118. Bezoldigingen en verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur van openbare werken en van de ambtenaren en het overige personeel	2.163,—	84.569,—
Artikel 119. Reis en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen	71,—	7.575,—
Artikel 120. Aankoop van materialen en teekenbenodigdheden	87,—	587,—
Artikel 121. Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen en eigendommen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen, aankoop van water en andere uitgaven	4.763,—	144.213,—
Artikel 123. Straten- en wegenverbetering te bestrijden uit de opbrengst van de motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting	4.638,—	197.138,—
Artikel 130. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van de opzichters en onderopzichters	96,—	15.444,—
Artikel 131. Aanschaffing van benodigdheden, arbeidsloon en andere uitgaven	1.839,—	99.839,—
Artikel 135. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst de ambtenaren en beambten, de gouvernements-geneeskundigen, de gouvernements-vroedvrouwen en den secretaris bij de gezondheidscommissie	1.431,—	147.395,—
Artikel 139. Benodigdheden en andere uitgaven	2.991,—	5.991,—
Artikel 140. Bezoldigingen of loon van de opzichters en den bediende van de quarantaine-plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo	300,—	5.100,—

	te verhoogen met	en mitsdien te brengen op
Artikel 141. Benodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven	f 84,—	f 4.084,—
Artikel 143. Bezoldigingen of loon van den rector-administrateur, den hoofdverpleger, de oppassers en den chauffeur-hulpoppassers	3.231,—	18,117,—
Artikel 145. Onderhoud van de verpleegden, werktherapie, dagelijkse kleeding en andere uitgaven	16.482,—	77.482,—
Artikel 147. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven	3.024,—	25.324,—
Artikel 150. Verpleegkosten, voeding van het inwonend verpleegd personeel en wettig gezin alsmede andere uitgaven	710,—	7.710,—
Artikel 151. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den controleur	243,—	4.203,—
Artikel 158. Verpleging van onvermogenen, Gevangenen, gevangenis- en politie- personeel, het wettig gezin van leden van dat personeel, begrafeniskosten van onvermogenen, huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen en vroedvrouwen, verloskundige hulp van onvermogenen en benodigdheden daarvoor, reiskosten en onderwijs in de verloskunde en vervoer van gouvernements-patienten	13.865,—	116.375,—
Artikel 159. Geneesmiddelen, geneeskundige benodigdheden, kosten van operatien van overmogenen, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, zoomede andere uitgaven	2.282,—	27.282,—
Artikel 161 bis. Aanschaffing van een ambulance voor Aruba	474,—	4.724,—
Artikel 164. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen en reis- en teerkosten van het personeel	2.923,—	26.262,—
Artikel 165. Aankoop van materialen, onderhoud, verlichting, waterverbruik en andere uitgaven	2.624,—	15.294,—

Willemstad, den

De Gouverneur voornoemd,

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-15

Regularisatie begrooting dienstjaar 1936.

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3.

De uitgaven ten laste van de Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1936 te doen, werden bij de verordening van den 15den Mei 1935 (P. B. No. 36) in totaal geraamd op f. 7.404.202,—. Bij de verordening van den 6den Maart 1936 (P. B. No. 37) werden zij verhoogd en gebracht op f 7.595.292,— en bij de verordening van den 29sten October 1936 (P. B. No. 111) nader verhoogd en gebracht op f 7.964.284,—. Zij hebben bedragen f 9.212.085,— of f 1.247.801,— meer dan de raming.

Op 67 artikelen is in totaal f 1.611.383,— meer uitgegeven dan was toegestaan welke artikelen daarom hierbij worden verhoogd.

Tegenover deze overschrijding staat een overschot van f 363.582,— op 90 artikelen. Daar een Rijksbijdrage niet wordt vereischt worden laatstbedoelde artikelen niet voor verlaging voorgedragen.

De overschrijdingen met meer dan f 1000,— kunnen in het kort als volgt worden toegelicht.

Artikel 3. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 7. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 9. Wederom zijn de aanvragen om onderstand toegelaten. Hoewel de financieele toestand der aanvragers eerst grondig wordt onderzocht alvorens tot toekenning van onderstand wordt overgegaan, was overschrijding van het krediet niet te vermijden.

Artikel 12. Door wisseling van personeel zoomede door uitbreiding ten kantore van den Gezaghebber van Aruba, overschreden.

Artikel 22. De uitkeeringen hebben plaats gehad overeenkomstig de Subsidieverordening Bijzonder Onderwijs 1935 (P.B. 1935 No. 44). Overschrijding was onvermijdelijk.

Artikel 34. Van dit krediet werden aan voorschotten ruim f 17000,— betaald. Voorts werden ter bevordering van landbouw en veeteelt groote bedragen uitbetaald wegens toeslag op inheemsch vee en vracht van landbouwproducten en vee van de Bovenwindsche Eilanden. Een en ander heeft tot overschrijding van het krediet geleid.

Artikel 48. De overschrijding is hoofdzakelijk te wijten aan het feit dat bij de raming niet te voorzien was dat ter vervanging van verlofgangers onder het militair personeel grootendeels gehuwden met gezinnen zouden uitkomen in stede van ongehuwden, waardoor meer aan overtochtscosten moest worden betaald dan waarop gerekend was.

Artikel 52. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 53. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 60. Door wisseling van personeel meer uitgegeven.

Artikel 62. De overschrijding is in hoofdzaak toe te schrijven aan de toeneming van de scheepvaart op Curaçao en Aruba en de omstandigheid dat het aantal buitengewone hulpkommiezen aanmerkelijk moest worden uitgebreid teneinde tegemoet te komen aan de hoogere eischen door de toeneming der werkzaamheden daaraan gesteld.

Artikel 63. De overschrijding is veroorzaakt door de noodzakelijk vernieuwing van automobielen, schrijf— en telmachines, zoomede door verstrekking van dienstkleeding aan het meerdere personeel bedoeld in voorgaande toelichting.

Artikel 65. De transitrechten en het vervoer van brievenmaten zijn verschuldigd krachtens het Algemeen Postverdrag en aangegane overeenkomsten.

Artikel 70. Betalingen ten laste van dit krediet geschieden krachtens internationaal verdrag en was overschrijding onvermijdelijk.

Artikel 76. Door de toenemende scheepvaart op Curaçao en Aruba was uitbreiding van het bootspersoneel noodig hetgeen tot overschrijding van het krediet heeft geleid.

Artikel 87. Het krediet voor Aruba was niet berekend op de meerdere uitgaven voor de exploitatie van het nieuwe verzorgingsgebied te St. Nicolaas; hiervoor was overschrijding van f 10.000,— onvermijdelijk. Voorts zijn wegens reparatie van de Breedestraat Overzijde ten laste van dit krediet gebracht de kosten van nieuwe sleuven voor de waterleiding. Met deze uitgaven kon evenmin bij de raming rekening worden gehouden.

Artikel 92. Door noodzakelijk uitbreiding van het personeel meer uitgegeven.

Artikel 96. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 98. In den loop van 1936 werden voor het eerst pensioenen verleend aan het personeel van het bijzonder onderwijs. Naar de behoefte uitgegeven.

Artikel 102. Dit krediet is overschreden doordat verschillende gouvernements-geneeskundigen en vroedvrouwen in den loop van 1936 gebruik maakten van hun aanspraak op verlof of vrijstelling van dienst. Het krediet voor bezoldiging dier ambtenaren liet de verantwoording der kosten hunner vervanging niet toe.

Artikel 105. Het krediet was te laag.

Artikel 111. De stand van de nog ten laste van de Curaçaosche Begrooting te brengen nadeelige saldi over de jaren 1928 tot en met 1931 is thans f 750.496,00⁵. Aangezien de middelen ruim 1,3 miljoen meer hebben opgebracht dan de uitgaven hebben bedragen, is het wenschelijk van de gunstige kaspositie gebruik te maken om dat bedrag thans aan te zuiveren, waarop ook bij de ontwerp-begrooting 1938 is gerekend. Van dit krediet is het bedrag ad f 10.000,— bestemd voor rente van opgenomen kasgelden ongebruikt gebleven waardoor het krediet hierbij met slechts f 740.497,— wordt verhoogd.

Artikel 115. Na de aanzuivering van vorengenoemd bedrag ad f 750.496,00⁵ zou het vermoedelijk batig saldo op den dienst 1936 nog bedragen ruim f 570.000,— welk bedrag ingevolge artikel 4 2de lid van het Koninklijk Besluit van 27 April 1936 Staatsblad No. 941, P. B. 1936 No. 66 op de Curaçaosche Begrooting 1940 ter uitkeering aan het Curaçaosch Ambtenaren Pensioenfonds zou worden uitgetrokken. Het komt ondergeteekende beter voor een bedrag van f 500.000,— reeds thans in het inmiddels opgerichte fonds te storten. In verband hiermede

en doordat het bedrag der over 1936 ingehouden pensioenkortingen ruim f 92.000,— meer beliep dan de raming wordt dit krediet verhoogd met f 592.502,—.

Artikel 118. Door uitbreiding van personeel meer uitgegeven.

Artikel 121. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 123. Doordat op het einde van het jaar nog eenige noodzakelijke werkzaamheden aan de wegen moesten worden verricht hoewel het krediet reeds bijna was verbruikt, was overschrijding onvermijdelijk.

Artikel 131. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Artikel 135. De overschrijding is hoofdzakelijk te wijten aan het feit dat eind 1935 de regeling ter zake van vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen herzien is en de in dit artikel bedoeld vergoedingen op enkele uitzonderingen na werden verhoogd.

Artikel 139. Tengevolge van de noodzakelijke aanschaffing van meerdere benodigheden ten behoeve van de onderzoekingen door den patholoog-anatoom zoomede van tijdschriften en boekwerken overschreden.

Artikel 143. Door uitbreiding van personeel meer uitgegeven.

Artt. 145, 147, 158 en 159. De overschrijdingen zijn hoofdzakelijk veroorzaakt doordat gedurende 1936 het aantal krankzinnige en melaatsche patienten is toegenomen en er ook meer onvermogenen moesten worden verpleegd dan waarop bij de raming was gerekend. Dit had vanzelfsprekend ook invloed op de uitgaven voor geneesmiddelen enz.

Artikel 164. Tengevolge van uitbreiding van personeel overschreden.

Artikel 165. Naar de behoefte meer uitgegeven.

Willemstad, den 16n November 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Artikel 118. Door uitsluiting van personen naar uitsluiting...

Artikel 121. Naar de bedoelde met uitsluiting...

Artikel 122. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

Artikel 123. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

Artikel 124. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

Artikel 125. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

Artikel 126. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

Artikel 127. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

Artikel 128. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

Artikel 129. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

Artikel 130. De overschrijving is hoofdzakelijk te wijten aan het...

ZIT

gular

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-15.

Regularisatie begrooting dienstjaar 1936.

VOORLOOPIG VERSLAG.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

De overschrijding van de artikelen 62 en 63 werd zeer belangrijk gevonden. Men verzocht dergelijke overschrijdingen in de toekomst te vermijden en de benodigde gelden bij suppletore begrooting aan te vragen.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 27n December 1937.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale
Koloniale

Die Koloniale
Koloniale

Die Koloniale

Die Koloniale

Die Koloniale

Die Koloniale

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—16.

Landsverordening tot wijziging van de verordening van den 28n December 1928, tot heffing van een belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten (P. B. 1936 No 17).

AANBIEDING.

No. 1

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan een ontwerp-landsverordening tot wijziging van de verordening van den 28 December 1928, tot heffing van een belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten (P. B. 1936 No. 17).

Willemstad, den 17n November 1937

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937—1938—16.

Landsverordening tot wijziging van de verordening van den 28 December 1928, tot heffing van een belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten (P. B. 1936 No. 17).

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Motorrijtuigen- rijwielen en motorbootbelastingverordening 1928” (P. B. 1936 No. 17), nader te wijzigen.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1.

De „Motorrijtuig- rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928” (P. B. 1936 No. 17) wordt nader gewijzigd als volgt:

- 1°. In artikel 5 worden in het eerste lid de woorden „De belasting wordt geheven” vervangen door: „Behoudens het bepaalde in het tweede lid van dit artikel wordt de belasting geheven”.
- 2°. Aan artikel 5 wordt een tweede lid toegevoegd luidende:

„In afwijking van het bepaalde in het vorige lid van dit artikel wordt de belasting voor motorrijtuigen, die tot het internationaal verkeer op den openbaren weg zijn toegelaten, geheven tegen afgifte van het in artikel 6 bedoelde ontvangbewijs.”
- 3°. In artikel 8 wordt tusschen de woorden „ieder motorrijtuig” en „en ieder rijwiel” ingevoegd „behalve een motorrijtuig als bedoeld bij het derde lid van artikel 5”
- 4°. Artikel 14 wordt als volgt gelezen:
„Aan den houder van een motorrijtuig als bedoeld in artikel 3 letter a of b zal/zullen steeds een nummerplaat/nummerplaten worden verstrekt aangevende hetzelfde nummer hetwelk door hem in het afgelopen jaar is gevoerd.

Artikel 2.

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—16.

Landsverordening tot wijziging van de verordening van den 28n December 1928, tot heffing van een belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten (P. B. 1936 No. 17).

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

In verband met het van kracht worden van het Verdrag van Parijs van 24 April 1926 (P. B. 1935 No. 77) voor dit gebiedsdeel en met het oog op de bepalingen van het verdrag van Geneve (P. B. 1934 No. 30), is het wenschelijk artikel 5 van de „Motorrijtuig- rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928” (P. B. 1936 No. 17) zoodanig uit te breiden, dat hieronder ook komen te vallen de motorrijtuigen van houders van internationale bewijzen van motorrijtuigen.

Voorts moge Uwe Raad hierbij aantreffen een voorstel tot wijziging van artikel 14. De thans geldende bepalingen van dit artikel leveren bij de keuring van motorrijtuigen in de praktijk moeilijkheden op, zoowel voor het publiek als voor de politie.

Met de voorgestelde wijziging wordt vertrouwd dat deze moeilijkheden zijn opgelost.

Willemstad, den 17n November 1937

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. J. WOUTERS.

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-16

Landsverordening van den
tot wijziging van de verordening van den
28n. December 1928, tot heffing van een
belasting op motorrijtuigen, rijwielen en
motorbooten (P. B. 1936 No. 17).

VOORLOOPIG VERSLAG.

No. 4.

Met de strekkingen der voorstellen kon men zich in de afdeelingen algemeen vereenigen.

In de sub. 3o van art. 1 voorgestelde invoeging in art. 8 zal abusievelijk in stede van „tweede lid van artikel 5” gesteld zijn „derde lid van artikel 5”.

Het kwam voor, dat bij de voorgestelde redactie van art. 14 geen rekening is gehouden met het voorgestelde tweede lid van art. 5. Moet daarmee ook niet bij de artt. 18, 19, 20 en 22 rekening worden gehouden?

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. Maart 1938.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Willemstad, 22 Maart 1938.

De Gouverneur van Curaçao,

H. J. J. WOUTERS.

Landbouwtoelagen van den
tot wijziging van de verordening van den
28. December 1935, tot heffing van een
belasting op motorrijtuigen, rijtuigen en
motorbussen (T. B. 1936 No. 17).

VOORLOOPIG VERSLAG.

No. 4.

Met de strekkingen der voorstellen kon men zich in de alder-
lijken algemeen verzeiken.
In de sub. 30 van art. 1 voorstelde invoering in art. 8 van
aparteelijk in stede van „tweede lid van artikel 5” gesteld zijn
„derde lid van artikel 5”.
Het kwam voort, dat bij de voorgestelde redactie van art.
14 geen rekening is gehouden met het voorgestelde tweede lid
van art. 5. Moet daarmee ook niet bij de artt. 18, 19, 20 en 22
rekening worden gehouden?

Albus vastgesteld op Curaçao den 30. Maart 1938.

Dr. Rappoport.

J. H. SPROCKEL.

DAVID CARLIER.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937—1938—16.

Landsverordening

tot wijziging van de verordening van den 28sten December 1928, tot heffing van een belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten (P. B. 1936 No. 17).

MEMORIE VAN ANTWOORD

No. 5.

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen dat de Afdeelingen zich algemeen met de strekking der voorstellen konden vereenigen.

Inderdaad wordt in de voorgestelde invoeging in artikel 8 abusievelijk gesproken van „derde lid van artikel 5”. Bij Nota van Wijzigingen wordt deze onjuistheid hersteld.

De voorgestelde redactie van artikel 14 behoeft, naar de meening van ondergeteekende, geen rekening te houden met het gestelde in het voorgestelde tweede lid van artikel 5 aangezien artikel 14 handelt over verstrekking van nummerplaten aan hen die ook gedurende het afgelopen jaar een nummerplaat voerden. De houders van motorrijtuigen als bedoeld in het voorgestelde tweede lid van artikel 5 voeren geen nummerplaat als bedoeld in het voorgestelde artikel 14.

Ook met betrekking tot de artikelen 18, 19 en 20 acht ondergeteekende het overbodig met het bepaalde in het voorgestelde tweede lid van artikel 5 rekening te houden.

Ten aanzien van artikel 22 meent ondergeteekende de vraag der Afdeelingen bevestigend te moeten beantwoorden. Bij Nota van Wijzigingen wordt daarom voorgesteld de woorden „of het in het tweede lid van artikel 5 bedoelde ontvangbewijs” in te voegen.

Willemstad, 22 Maart 1938.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937—1938—16.

Landsverordening

tot wijziging van de verordening van den
28sten December 1928, tot heffing van een
belasting op motorrijtuigen, rijwielen en mo-
torbooten (P. B. 1936 No. 17).

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

No. 6.

- I. In de sub 3° van artikel 1 voorgestelde invoeging van arti-
kel 8 wordt in plaats van „derde lid van artikel 5” gelezen
„tweede lid van artikel 5”.
- II. Aan artikel 1 wordt het volgende toegevoegd:
„5°. In de eerste alinea van artikel 22 wordt tusschen de
woorden „bedient” en „inlevert” ingevoegd: „of het
in het tweede lid van art. 5 bedoelde ontvangbewijs”.

Willemstad, 22 Maart 1938

De Gouverneur van Curaçao

G. J. J. WOUTERS

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-18.

Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao.

AANBIEDING.

№. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening tot voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao.

Gehoord den Raad van Bestuur wordt, gelet op het gestelde in artikel 92, lid 3 van de Curaçaosche Staatsregeling, de termijn binnen welken het besluit van den Kolonialen Raad moet worden medegedeeld, bepaald op twee maanden na dagteekening dezer aanbieding.

Willemstad, 26 November 1937.

F. A. JAS, wnd. gouverneur.

Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachttroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachttroepen in Curaçao.

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN:

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het, in afwachting van definitieve pensioenvoorschriften voor de bij de politie dienst doende militairen der landmachttroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en voor de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen der landmachttroepen in Curaçao, noodzakelijk is eene voorloopige regeling dien-aangaande te treffen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1.

Tot een nader te bepalen tijdstip hebben:

a. de militairen, behorende tot de landmachttroepen in Curaçao en dienst doende bij het korps militaire politietroepen hier te lande, aanspraak op eigen-pensioen, tijdelijk pensioen, onderstand voor ééns en verhooging van pensioen en zijn deze daarvoor bijdrage verschuldigd, op den voet der pensioenreglementen voor de Europeesche militairen beneden den rang van officier bij het Koninklijk Nederlandsch-Indische leger, voor zover die reglementen vóór het tijdstip van inwerkingtreden dezer landsverordening van toepassing zijn verklaard op de bij de politie dienst doende militairen der landmachttroepen in Curaçao;

b. de nagelaten betrekkingen der onder a. van dit artikel genoemde in dienst zijnde en gepensioneerde militairen, zoodat de nagelaten betrekkingen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachttroepen in Curaçao aanspraak op weduwenpensioen, weezenonderstand en vergoeding voor betaalde begrafenis-kosten en zijn voornoemde militairen daarvoor bijdrage verschuldigd, onder de voorwaarden en op den voet van het reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen en de daarbij behorende overgangsbepalingen, met dien verstande evenwel, dat het bepaalde bij artikel 4 en bij de paragrafen 2, 3 en 4 van artikel 12 van hoogergenoemd weduwen- en weezenfondsreglement buiten toepassing blijft.

Artikel 2.

1. Bevoegdheden, in de Nederlandsch-Indische militaire pensioenreglementen, bedoeld in artikel 1 onder a, toegekend aan den Minister van Koloniën, den Gouverneur-Generaal of den Legercommandant, worden in Curaçao toegekend aan den Gouverneur van Curaçao.

2. De pensioenen en onderstanden voor eens, bedoeld in artikel 1 onder a, worden — op voordracht van den Administrateur van Financien in Curaçao — verleend bij beschikking van den Gouverneur van Curaçao.

De voordracht geschiedt schriftelijk en wordt aan den Gouverneur ingediend onder overlegging van:

- a. een extract uit het stamboek van den betrokkene;
- b. eene verklaring van den Commandant der militaire politietroepen, bevattende eene uiteenzetting van de berekening van het pensioen waarop de betrokkene recht kan doen gelden;
- c. in voorkomende gevallen het ziekteverslag van de geneeskundige commissie, belast met het militair geneeskundig onderzoek van den betrokkene.

3. De regeling der uitkeeringen, bedoeld in artikel 1 onder b blijft geschieden overeenkomstig de bepalingen te dier zake in het reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de koloniale troepen.

Artikel 3.

Deze landsverordening treedt in werking op den dag na dien van hare afkondiging en werkt terug tot 1 Januari 1938.

Gegeven te Willemstad,

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-18.

Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Algemeene beschouwingen.

Nu bij algemeenen maatregel van bestuur — over het ontwerp van dezen maatregel werd de Koloniale Raad bereids gehoord — de Nederlandsch-Indische militaire pensioen- en weduwen- en weezenfondsreglementen, voor zoover die reglementen van toepassing waren verklaard op de militairen der landmachtstroepen in Curaçao (de bij de politie dienst doende militairen inbegrepen), zoodanig gewijzigd zullen worden dat zij met ingang van 1 Januari 1938 niet langer van toepassing zullen zijn op de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao, omdat deze militairen moeten geacht worden Curaçaosche burgerlijke landsdienaren te zijn waarvan alle uitgaven, met inbegrip van die ten behoeve hunner eigen- en weduwen- en weezenpensioen, ten laste van dit gebiedsdeel behooren te komen, dient het Bestuur van Curaçao te voorzien in eene regeling der pensioenaanspraken voor de bij het korps militaire politietroepen dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen.

Waar bovendien in hoogerbedoelden algemeenen maatregel van bestuur zal worden bepaald, dat ook de militairen der landmachtstroepen, geen politiediensten verricht hebbende, aangeduid als de voor 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao) met ingang van 1 Januari 1938 hun deelgenootschap in het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen zullen verliezen en op dato, ten behoeve van hunne eventueel na te laten betrekkingen, deelgenoot zullen worden in het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds, onder verrekening wegens overdracht van pensioenlast van eerstgenoemde weduwen- en weezenfonds aan het in de tweede plaats genoemde pensioenfonds, dient het Bestuur van Curaçao tevens te voorzien in eene pensioenregeling voor de weduwen en weezen van de in deze alinea bedoelde militairen.

Aangezien het, met het oog op een rustige bestudeering en een grondige behandeling, niet wenschelijk voorkomt op korten termijn zelfstandige pensioenvoorschriften samen te stellen en in te dienen, zullen voorshands de vóór 1 Januari 1938 voor dit gebiedsdeel toepasselijk verklaarde Nederlandsch-Indische militaire pensioen- en weduwen- en weezenfondsreglementen na dat tijdstip bij landsverordening gehandhaafd moeten worden, onder aanbrenging van enkele veranderingen die noodzakelijk, c.q. gewenscht voorkomen.

Mettertijd zal dan een zelfstandige pensioenverordening deze voorloopige regeling dienen te vervangen.

Na deze algemeene opmerkingen volgen artikelsgewijze nog enkele toelichtingen.

Artikel 1.

Ad a. Hier worden ten behoeve der bij het korps militaire politietroepen dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao de vóór 1 Januari 1938 voor hen gegolden hebbende Ne-

derlandsch-Indische militaire reglementen inzake eigen-pensioen bij landsverordening voorloopig gehandhaafd.

Ad b. In dit lid wordt het met ingang van 1 Januari 1938 niet langer van toepassing op de landmachtroepen in Curaçao zijnde Nederlandsch-Indische militaire weduwen- en weezenfondsreglement bij landsverordening voorloopig weer wel toepasselijk verklaard.

Hieronder vallen zoowel de weduwen en weezen van Curaçaosche politiemilitairen (actieven en gepensioneerden), als ook de (na 1 Januari 1938) na te laten betrekkingen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtroepen in Curaçao.

Strikt genomen zijn deze landmachtroepen reeds vanaf 1 April 1928 met den politiedienst belast, maar zij kwamen eerst m.i.v. 1 Januari 1931 geheel ten laste van Curaçao. Aangezien ook in den in de algemeene beschouwingen van deze memorie bedoelden algemeenen maatregel van bestuur wordt uitgegaan van de toestand op 1 Januari 1931 en het voor de toepassing van deze landsverordening geen verschil maakt, welk der beide tijdstippen wordt genomen, werd 1 Januari 1931 aangehouden.

Het slot van artikel 1 sub b. vereischt nog een afzonderlijke toelichting. Hier worden artikel 4 en de paragrafen 2, 3 en 4 van artikel 12 van het Nederlandsch-Indische militaire weduwen- en weezenfondsreglement voor de in dit lid genoemde militairen buiten werking gesteld.

Krachtens artikel 4 van dat fondsreglement kan een militair, die den dienst zonder pensioen verlaat en dus zijn deelgenootschap in het fonds verliest, vrijwillig deelgenoot blijven in het militaire weduwen- en weezenfonds ten behoeve van de vrouw, waarmede hij reeds tijdens zijnen dienst gehuwd was en de kinderen uit dat huwelijk en/of vroegere huwelijken.

De bepalingen in de paragrafen 2, 3 en 4 van artikel 12 stellen een gepensionneerd militair, die een Overheidsbetrekking aanvaardt welke uitzicht op pensioen geeft en dientengevolge zijn deelgenootschap verliest, in de gelegenheid vrijwillig deelgenoot in meergenoemd weduwen- en weezenfonds te blijven.

Indien deze bepalingen ook gehandhaafd bleven, zou daaraan na 1 Januari 1938 vrijwillig deelgenootschap in het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds kunnen worden ontleend.

Waar in de ontwerp-Curaçaosche Pensioenverordening 1938 voor de burgerlijke landsdienaren geen uitbreiding werd gegeven aan de mogelijkheid om vrijwillig deelgenoot te blijven onder soortgelijke omstandigheden, komt het ongewenscht voor dit den militairen landsdienaren te blijven toestaan.

Bovendien zou het anders mogelijk zijn door overgang in vasten Curaçaoschen burgerlijken dienst van miliariën, vrijwillig deelgenoot in het Curaçaosche pensioenfonds te blijven en daarnaast verplicht deelgenoot te worden in hetzelfde pensioenfonds, wat neer zou komen op aanspraak op dubbele uitkeering uit hetzelfde fonds.

Artikel 2.

Worden in artikel 1 de aanspraken op pensioen, neergelegd in de Nederlandsch-Indische militaire pensioenreglementen ongewijzigd gehandhaafd, de toekenning dezer pensioenen zal, nu die uitkeeringen ten laste van het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds komen, door den Gouverneur van Curaçao dienen te geschieden, in stede van door den Minister van Koloniën (in Nederland) of den Legercommandant (in Nederlandsch-Indie).

Daartoe zijn in dit artikel ter zake dier toekenning reeds eigen voorschriften gegeven.

Ten aanzien van het bepaalde bij lid 3 van dit artikel kan worden opgemerkt, dat voor Curaçao reeds reglementair de Gouverneur was aangewezen als autoriteit, bevoegd tot toekenning van weduwenpensioenen, weezenonderstanden en vergoeding voor begrafeniskosten aan nagelaten betrekkingen van overleden deelgenooten in het in dit lid genoemde fonds.

Artikel 3.

Aangezien de afkondiging van deze landsverordening na 1 Januari 1938 zal geschieden moest daaraan wel terugwerkende kracht tot genoemd tijdstip worden gegeven.

Willemstad, 26 November 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

F. A. JAS, wnd. gouverneur.

Landoverbreking bij voortdurende regering en
provincie-gouverneur van de West-Indische
Gedeefteden Staten van de Nederlanden
op de Curaçao te hooft-wedstrijd en
op de 26 November 1937
van de Gouverneur van Curaçao

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-18.

Landsverordening tot voorloopige regeling der pensioen-aanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensionneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao.

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Het zal echter op prijs worden gesteld, als bij de definitieve regeling dezer aangelegenheid rekening wordt gehouden met het in het advies van den Kolonialen Raad in den aanhef van de memorie van toelichting bedoeld, te kennen gegevene.

Van deze gelegenheid werd gebruik gemaakt om te informeren hoe het staat met den bedoelden algemeenen maatregel van bestuur; is het het Bestuur bekend of het in het advies van den Raad te kennen gegevene nog tot wijziging heeft geleid?

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n. Januari 1938.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

18

18

18

18

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-19.

1e Suppletoire Begrooting 1938.

AANBIEDING.

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan het ontwerp eener wijziging der Curaçao-sche Begrooting voor het dienstjaar 1938.

Willemstad, 12 December 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-19.

1e Suppletoire Begrooting 1938.

ONTWERP.

No. 2.

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Overwegende, enz.

HEEFT GOEDGEVONDEN:

I. In de Curaçaosche Begrooting 1938 onderstaande wijzigingen aan te brengen:

in de IIde afdeeling:

- A. 1°. onderartikel 14 wordt verhoogd met *f* 6.840,— en gebracht op *f* 88.277,—;
- 2°. onderartikel 17 wordt verhoogd met *f* 2.424,— en gebracht op 133.128,—;
- 3°. onderartikel 23 wordt verhoogd met *f* 98.291,— en gebracht op *f* 825.441,—;
- 4°. onderartikel 28 wordt verhoogd met *f* 27.000,— en gebracht op *f* 30.000,—;
- 5°. onderartikel 30 wordt verhoogd met *f* 4.500,— en gebracht op *f* 17.500,—;
- 6°. onderartikel 31 wordt verhoogd met *f* 5.000,— en gebracht op *f* 35.000,—;
- 7°. onderartikel 38 wordt verhoogd met *f* 14.090,— en gebracht op *f* 101.650,—;

in de IIIde Afdeeling:

- 8°. onderartikel 41 wordt verhoogd met *f* 852,— en gebracht op *f* 155.397,—;
- 9°. onderartikel 47 wordt verhoogd met *f* 23.000,— en gebracht op *f* 857.571,—;
- 10°. onderartikel 49 wordt verhoogd met *f* 2.710,— en gebracht op *f* 56.910,—;

in de IVde Afdeeling:

- 11°. onderartikel 72 wordt verhoogd met *f* 1.380,— en gebracht op *f* 114.180,—;
- 12°. onderartikel 76 wordt verhoogd met *f* 7.500,— en gebracht op *f* 67.000,—;
- 13°. onderartikel 81 wordt verhoogd met *f* 2.000,— en gebracht op *f* 17.000,—;
- 14°. onderartikel 82 wordt verhoogd met *f* 17.120,— en gebracht op *f* 172.368,—;
- 15°. onderartikel 83 wordt verhoogd met *f* 6.000,— en gebracht op *f* 91.445,—;
- 16°. onderartikel 84 wordt verhoogd met *f* 4.500,— en gebracht op *f* 54.000,—;
- 17°. onderartikel 85 wordt verhoogd met *f* 22.000,— en gebracht op *f* 47.000,—;
- 18°. onderartikel 87 wordt verhoogd met *f* 500,— en gebracht op *f* 10.500,—;

- 19°. onderartikel 90 wordt verhoogd met *f* 2.100,— en gebracht op *f* 17.000,—;
20°. onderartikel 92 wordt verhoogd met *f* 250,— en gebracht op *f* 1.250,—;

in de Vde Afdeeling:

- 21°. onderartikel 122 wordt verhoogd met *f* 29.450,— en gebracht op *f* 167.000,—;
22°. onderartikel 123 wordt verhoogd met *f* 47.750,— en gebracht op *f* 441.050,—;
23°. onderartikel 126 wordt verhoogd met *f* 3.200,— en gebracht op *f* 11.200,—;
24°. onderartikel 130 wordt verhoogd met *f* 16.650,— en gebracht op *f* 120.150,—;
25°. onderartikel 134 wordt verhoogd met *f* 787.350,— en gebracht op *f* 1.342.480,—;

in de VIde Afdeeling:

- 26°. onderartikel 135 wordt verhoogd met *f* 3.420,— en gebracht op *f* 163.926,—;
27°. onderartikel 144 wordt verhoogd met *f* 2.880,— en gebracht op *f* 35.144,—;
28°. onderartikel 147 wordt verhoogd met *f* 900,— en gebracht op *f* 78.820,—;
29°. onderartikel 154 wordt verhoogd met *f* 3.576,— en gebracht op *f* 6.576,—;
30°. onderartikel 161 wordt verhoogd met *f* 1810,— en gebracht op *f* 17.510,—;
31°. tusschen de onderartikel 162 en 163 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd luidende:
„Artikel 162bis. Kosten van uitrusting, overtocht naar Nederland en studie aldaar voor 3 kandidaten vroedvrouw *f* 3.675,—;

B. De totalen van de volgende afdeelingen der voormelde begrotingen worden op twee plaatsen, op het einde der Afdeelingen en in het Algemeen Overzicht gelezen als volgt:

IIde Afdeeling	<i>f</i> 1.510.806,—
IIIde Afdeeling	„ 1.264.348,—
IVde Afdeeling	„ 3.133.457,—
Vde Afdeeling	„ 2.356.879,—
VIde Afdeeling	„ 647.512,—

C. Het eindcijfer der begroting wordt gebracht op *f* 9.225.686,— (negen millioen tweehonderd vijf en twintig duizend zeshonderd zes en tachtig gulden);

II. Te bepalen dat deze beschikking in het Publicatieblad zal worden bekendgemaakt.

Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-19.

1e Suppletoire Begroting 1938.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Het ontwerp hetwelk hierbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden, heeft ten doel kredieten te verkrijgen voor verschillende noodzakelijke voorzieningen, welke niet tot het jaar 1939 kunnen worden uitgesteld.

Ad 1um. In verband met de vermeerdering van de werkzaamheden van den Gezaghebber van Aruba is het gewenscht dat deze hoofdambtenaar de beschikking krijgt over een hoofdcommies.

Ad 2um. De uitbreiding van het opvoedingsgesticht te Scherpenheuvel nadert hare voltooiing. Gezien het groote aantal aanvragen voor opname van voogdijkinderen, weezen en verwaarloosde kinderen, laat het zich aanzien dat het aantal aanmerkelijk zal toenemen. Met het oog op voormelde uitbreiding en de richtige zedelijke opleiding wordt het gewenscht geacht een vast dienstdoende geestelijke aldaar te hebben, waarom Uwen Raad hierbij het benoodigde krediet voor het salaris van een R. K. Geestelijke 2de rang wordt aangevraagd.

Ad 3um. Dit krediet wordt aangevaragd voor de volgende doeleinden:

- a. bezoldigingen voor 13 leerkrachten, gespecificeerd als volgt:
- 2 onderwijzers 4de klasse voor de R. K. school te St. Nicolaas op Aruba, wegens uitbreiding..... f 3.624,—
 - 1 onderwijzer 2de klasse, twee 3de klasse en drie 4de klasse, voor de nieuw te bouwen school te Wishi „ 15.500,—
 - 1 onderwijzer 2de klasse en twee 4de klasse voor de nieuw te bouwen school te Salinja..... „ 7.600,—
 - 1 onderwijzer 3de klasse en 1 4de klasse wegens omzetting van de school L.O.A. te Groot Kwartier in een school voor L.O.B..... „ 3.816,—
- f 30.540,—
- b. bijdragen in de bouw- en inrichtingskosten van diverse Bijzondere scholen gespecificeerd als volgt:
- inrichting van een speelterrein bij de H. J. A. Schroederschool te Emmastad f 5.870,—
 - bouw van 3 en de inrichting van 2 klaslokalen aan de R. K. Meisjesschool te Oranjestad op Aruba (Met inbegrip van de waarde van den grond) „ 16.655,—
 - bouw van 3 en de inrichting van 2 klaslokalen aan de R. K. Jongensschool te St. Nicolaas, benevens een leermiddelenkamer met vertrek voor het personeel „ 15.250,—
- Transporteere... f 37.775,—

Per transport... f 37.775,—	
— verschil in de kosten van bouw en inrichting van een 6-klassige school te Wishi, waarvoor bereids op de begrooting voor 1938 een bedrag van f 15000,— is toegestaan voor een 3-klassige school aldaar	„ 19.325,—
— resteerend bedrag voor den bouw en inrichting van 3 klaslokalen van een nieuwe school te Salinja, waarvoor op de begrooting voor 1938 een bedrag van f 15000,— is toegestaan	„ 8.875,—
— inrichting van 1 klaslokaal van het St. Antoniusgesticht, Afd. A. te Pietermaai, in verband met de omzetting van de U.L.O.-school in een M.U.L.O.-school per 1 Januari 1938	„ 1.009,—
	<hr/>
	f 66.984,—

Voor zoover noodig zijn de onder b aangevraagde kredieten als volgt toe te lichten:

Waar bij de H. J. A. Schroederschool geen boomen zijn, die schaduw afwerpen, is het inrichten van een speelterrein met gecementeerde vloer en een eenvoudige dakbedekking noodzakelijk gebleken.

De uitbreiding van de R. K. Bijzondere Meisjesschool te Oranjestad op Aruba en die van de R. K. Bijzondere Jongensschool te St. Nicolaas op Aruba is noodig geworden door de toename van het aantal leerlingen.

Het krediet voor het verschil tusschen een 6-klassige en 3-klassige school te Wishi wordt aangevraagd, daar door den bouw van slechts drie klaslokalen de St. Vincentius-school in geenendele ontlast zal worden. Ook is het bouwen van 6 lokalen tegelijk voordeliger en minder hinderlijk voor het onderwijs.

c. Aanschaffing van nieuwe banken voor de H. J. A. Schroederschool benoodigd tengevolge van de toename van het aantal leerlingen	f 417,—
Vergoeding voor de aanschaffing van een kast voor natuurkundige instrumenten voor het St. Thomas-College	„ 350,—
	<hr/>
	f 767,—

Ad 4um. Teneinde de gezondheid van de jeugd op hooger peil te brengen is het gewenscht op de volksscholen de schoolvoeding krachtiger ter hand te nemen dan tot dusverre geschiedde. In verband hiermede wordt een verhooging van het krediet met f 27000,— aangevraagd.

Ad 5um. In verband met het op groote schaal inrichten van cursussen tot opleiding van ambtenaren voor het nieuw ingestelde vakexamen voor klerk en dat voor adjunct-commies zal voor deze post alsnog een bedrag van f 4000,— plus f 500,— voor boekwerken benoodigd zijn.

Ad 6um. Het oorspronkelijk voor instandhouding van werkampen aangevraagde bedrag zal vermoedelijk blijken niet toereikend te zijn weshalve hierbij eene verhooging van het krediet met f 5000,— wordt aangevraagd.

Ad 7um. Met verwijzing naar het medegedeelde in de Memorie van Toelichting op de 2de suppletoire begrooting 1937 ad 3um, 3de lid, wordt hierbij een krediet ad f 1590,— aangevraagd voor bijdrage aan de Vereeniging „Huisvljht”.

Voorts wordt Uwen Raad voorgesteld de aan de Ambachtschool toegestane subsidie ook voor 1938 te verhoogen met het reeds op de 2de suppletoire begrooting 1937 toegestane bedrag van f 5000,— voor een leeraar in het vak Rijwiel- motor- en automobielherstellen.

Onder verwijzing naar het bij laatstgemelde begrooting aangehaalde voordeel, hetwelk van voormelde school in de toekomst voor de maatschappij te verwachten is, moge ondergeteekende van deze gelegenheid gebruik maken om tevens voor een leeraar in het vak electro-technisch instrument-maken het benodigde bedrag van f 5000,— voor salaris aan te vragen.

De tegenwoordige Directeur kan de verschillende leerlingen, die zich voor gemeld vak hebben opgegeven, in het eerste jaar de beginselen voor dat vak bijbrengen, maar voor een verdere opleiding, welke in het tweede studiejaar begint, is het wenschelijk een speciaal leeraar in dat vak, zoowel voor praktijk als theorie, te laten uitkomen.

Van de Nederlandsch-Amerikaansche Kamer van Koophandel te Amsterdam is een verzoek ontvangen haar ter behartiging van de propaganda in Amerika ten behoeve van het Vreemdelingenverkeer op Curaçao een subsidie van f 2500,— te willen toekennen.

Aangezien genoemde instelling, gelet op haar werkingsfeer en de personen die met de leiding zijn belast, onder de invloedrijke lichamen kan worden gerangschikt, moge ondergeteekende Uwen Raad aanbevelen het voor dat doel hierbij aangevraagde krediet toe te staan.

Ad 8um. Een ten Parkette werkzame Commissie kwam in den loop van het jaar 1937 in aanmerking voor benoeming tot hoofdcommissie. Het verschil in bezoldiging wordt hierbij aangevraagd.

Ad 9um. Voor 1938 werd door Uwen Raad onder meer voor Aruba een uitbreiding der straatpolitie met 6 man toegestaan. De enorme uitbreiding der oliebedrijven, welke thans plaats vindt en in 1938 zal voortgaan, waarvan de plannen na de aanneming der begrooting 1938 bekend zijn geworden, maakt wederom eene uitbreiding der straatpolitie voor Aruba met 6 brigadiers, waaraan 1 onderofficier zal moeten worden toegevoegd, noodzakelijk. Hiervoor is benodigd f 23000,—.

Ad 10um. De uitbreiding der politie te Aruba en de toenemende stijging der meeste prijzen doen het raadzaam voorkomen een verhooging van artikel 49 van 5% aan te vragen, zijnde f 2710,—.

Ad 11um. In verband met de uitbreiding der werkzaamheden op het postkantoor alhier, is het noodzakelijk gebleken het personeel op dat kantoor met een schrijver te vermeerderen. Het aangevraagde krediet strekt ter betaling van zijne bezoldiging en toelage.

Ad 12um. In het belang van Landsradiodienst zal, met het oog op de bedrijfszekerheid, in 1938 overgegaan moeten worden tot aanschaffing van verschillende nieuwe toestellen.

Het toegestane krediet voor bedrijfs- en onderhoudskosten laat deze extra-uitgave niet toe, weshalve dit verhoogd zal dienen te worden met f 7.500,— voor de bestelling van:

2 ontvangtoestellen	f 2500,—
1 pondsdoois met snelzender en seinrelais	„ 2500,—
2 teletypemachines	„ 2500,—

Ad 13um. Wegens verhooging der arbeidsloonen en materiaalprijzen dienen de bedrijfs- en onderhoudskosten van de brug vermeerderd te worden, waarvoor hierbij het benodigde krediet wordt aangevraagd.

Ad 14um. Wegens toename der scheepvaart te Curaçao en te St. Nicolaas, Aruba, is uitbreiding met 2 loodsen noodzakelijk. Tevens wordt van deze gelegenheid gebruik gemaakt om de eene bij 1e supplettoire begrooting 1937 toegestane loods ook op deze begrooting te brengen. Het aangevraagde krediet voor

de salariering benooidigd, wordt als volgt verdeeld:

	Curaçao.....	f 10080,—
a. bezoldigingen	Aruba.....	„ 5040,—
		f 15120,—
	Curaçao	f 1000,—
b. vergoedingen	Aruba	„ 1000,— „ 2000,—

Ad 15um. Ook het bootpersoneel op Aruba dient uitgebreid te worden tengevolge van bovengenoemde toename der scheepvaart. Voor meerder loon wordt hierbij aangevraagd f 6000,—.

Ad 16um. Eveneens tengevolge van meergenoemde toename, mede in verband met hogere loonen en materiaalprijzen, is verhooging noodzakelijk van de post: onderhoud, herstelling en bedrijf van de booten. Aangevraagd wordt voor Curaçao f 3000,— en Aruba f 1500,—.

Ad 17um. Voor sleepdiensten in de Paardenbaai is aanschaffing van 1 extra motorboot een zeer dringende behoefte. Daarvoor is benooidigd een bedrag van f 22000,—.

Ad 18um. Aangezien bij het opmaken der begrooting geen rekening is gehouden met de salarisverhoging op 1 Januari 1937 voor de seinmeesters, wordt thans voorgesteld het toegestane bedrag met f 500,— te verhoogen.

Ad 19um. De noodzakelijke uitbreiding der kustverlichting op St. Nicolaas en de algemeene verhoging der kosten brengen met zich mede, dat hierbij aangevraagd moet worden: voor Aruba f 2000,— en voor St. Maarten f 100,—.

Ad 20um. In verband met de uitbreiding van de luchtvaart is aanschaffing van diverse weerkundige instrumenten hoogst noodig. In het hierbij aangevraagde bedrag zijn mede begrepen de verhoogde kosten tengevolge van de devaluatie van den gulden.

Ad 21um. Tengevolge van de verhoging van arbeidsloonen en materiaalprijzen blijkt het noodzakelijk Uwen Raad meerdere kredieten aan te vragen ter verhoging van reeds op de begrooting 1938 toegestane bedragen.

Voor onderhoud van gebouwen wordt gerekend op een verhoging van $\pm 25\%$, nl.

Curaçao	f 18000,—
Aruba	5000,—
Bonaire	1000,—
St. Maarten	1000,—
St. Eustatius	500,—
Saba	500,—...f 26.000,—

Voor meubilair is benooidigd eene verhoging van $\pm 40\%$, alzoo:

Curaçao	f 2000,—
Aruba	800,—
Bonaire	100,—
St. Maarten	250,—
St. Eustatius en.....	200,—
Saba	100,—...f 3.450,—
	f 29.450.—

Ad 22um. Tengevolge van dezelfde oorzaken als ad 21um genoemd wordt gerekend op eene verhoging ten bedrage van

12% van de aanleg- en verbeteringskosten van asfaltwegen en 15% van die van andere wegen, zoodat benoodigd is:

voor Curaçao	f 37.000,—	
voor Aruba	„ 7.000,—	
voor Bonaire	„ 1.350,—	
voor St. Maarten	„ 1.350,—	
voor St. Eustatius	„ 450,—	
voor Saba	„ 600,—	f 47750,—

Ad 23um. Voor onderhoud enz. van vaartuigen wordt gerekend op eene verhooging van 40%.

onderdeel a	f 2000,—
onderdeel b	f 1200,—

Ad 24um. Voor onderdeel a wordt gerekend op eene verhooging van ± 40% nl,

Curaçao	f 1500,—	
Aruba	f 1000,—	f 2500,—

en voor onderdeel b op eene verhooging van ± 15% zijnde voor:

Curaçao	f 10000,—	
Aruba	„ 3000,—	
Bonaire	„ 250,—	
St. Maarten	„ 300,—	
St. Eustatius	„ 300,—	
Saba	„ 300,—	14150,—
		f 16650,—

Ad 25um. Met verwijzing naar het gestelde in de Memorie van Toelichting op de 2de Suppletoire Begrooting 1937 wordt thans voorgesteld het onder letter a beschikbaar gestelde bedrag van f 22000,— te bestemmen tot dekking van een gedeelte der op deze begrooting aangevraagde kredieten.

Mede wordt voor dat doel bestemd de onder letters b en e toegestane kredieten tezamen f 96000,—, aangezien door het Bestuur voorloopig afgezien is van den bouw van een nieuw postkantoor. Het is namelijk komen vast te staan dat de aanvankelijk voor dat gebouw uitgekozen plek niet in alle opzichten voldoet aan de eischen te stellen aan de plaats voor een postkantoor geschikt.

Het hierbij aangevraagde kredieten is bestemd tot 2 doeleinden:

- 1°. verhooging van reeds toegestane bedragen zooals hieronder nader gespecificeerd, grootendeels in verband met verhooging van arbeidsloon en materiaalprizen;
- 2°. bedragen voor andere nieuwe werken.

Het bedrag benoodigd voor de eerste groep wordt verdeeld als volgt:

Art. 134 c. Wegens uitbreiding van het werk met verbreding van het Brionplein, aansluitende aan de oprit naar de nieuwe brug	f 25000,—
d. in verband met prijsstijging	
te verhoogen met 40%	„ 3600,—
f. als voren met ± 25%	„ 4900,—
g. als voren	„ 5650,—
i. als voren met ± 12%	„ 11000,—
j. als voren	„ 3600,—
k. als voren met ± 25%	„ 300,—
l. als voren	„ 1250,—
m. als voren	„ 600,—
n. als voren	„ 300,—
p. als voren	„ 250,—
q. als voren	„ 2000,—
	f 58450,—

Thans volgen de werken als 2de groep hiervoren bedoeld:

- 1°. In verband met het feit dat een groot aantal gezinnen zich in den laatsten tijd aan den weg om het Schottegat hebben gevestigd, is het gewenscht in het tweede district eene openbare markt op te richten. Voor dit doel wordt een stuk gronds van de strook Rio Canario, in de nabijheid van den politiepost, als de aangewezen plek beschouwd. Een kleine permanente markt, met 20 standplaatsen voor verkoop van fruit, groenten en visch en ook 4 vleeschhallen, wordt voldoende geacht. Hiervoor is benooidigd voor bouwkosten een bedrag van f 11.000,— voor inrichting enz..... „ 1.000,—

f 12.000,—
- 2°. Reeds eenigen tijd wordt aan het abattoir de behoefte gevoeld aan meerdere ruimte. Tot eene uitbreiding kon echter niet eerder worden overgegaan. Thans wordt Uwen Raad het daarvoor gewenschte krediet aangevraagd ad f 14000,—.
- 3°. Ook bestaat behoefte aan een darmwaschplaats met toebehooren naast de stortplaats bij het abattoir. Een dergelijke inrichting mag bij dit abattoir niet langer ontbreken. Voor den bouw daarvan wordt Uwen Raad hierbij een krediet aangevraagd van f 2000,—.
- 4°. Aangezien van den bouw van nieuw postkantoor, zooals bij den aanhef van dit onderdeel is medegedeeld, wordt afgezien, heeft ondergeteekende gemeend in den geest van den Raad te handelen door thans de bouw van een nieuwe Hendrikschool reeds in 1938 te laten plaats vinden. De kosten hiervan worden geraamd op f 82000.—.
Het voornemen bestaat de nieuwe school op te trekken op een gedeelte van het terrein hetwelk thans door de oude school wordt ingenomen en het andere gedeelte te doen innemen door een nieuwe Wilhelminaschool, beide gebouwen gescheiden door het gymnastieklokaal, gebouw voor onderwijzend personeel en koraalmuur. Het terrein van de tegenwoordige Wilhelminaschool komt voor bij uitstek geschikt te zijn voor den bouw van nieuw postkantoor. Als eerste termijn voor den bouw van de nieuwe Wilhelminaschool wordt een bedrag van f 50.000,— aangevraagd. De totale bouwkosten van het complex Hendriken Wilhelminaschool c.a. kunnen voorloopig geraamd worden op f 200.000,—.
- 5°. Met verwijzing naar het in de Memorie van Antwoord op de 2de Suppletoire begrooting 1937 *ad 11um* genoemd bedrag van f 88.300,— wordt thans als 2de termijn voor den bouw van 16 politiewoningen in het kampement Rio Canario aangevraagd f 68800,—.
- 6°. Het komt gewenscht voor de politieposten op Cas Chiquito en Dominguito, alwaar geen cellen zijn, alsnog van dergelijke vertrekken te voorzien. Met het hierbij aangevraagde krediet wordt beoogd het oprichten, bij elk dezer posten, van een losstaand gebouwtje waarin ruimte voor 2 cellen aanwezig zal zijn. Benoodigd ...f 2700,—
- 7°. Het hierbij aangevraagde krediet heeft ten doel het aanbrengen van noodzakelijke verbeteringen aan de vliegvelden, welke verband houden met de komst van snellere toestellen en uitbreiding van den dienst der Koninklijke Luchtvaart Maatschappij. Bij de bestaande toestand is het onderhouden van een geregelden dienst met snellere toestellen niet mogelijk. Benoodigd f 60.000,—
- 8°. Tengevolge van uitbreiding der bewoning in en buiten

het oorspronkelijk gedachte verzorgingsgebied van de waterleiding op Curaçao, welk bewoond terrein reeds voor een deel is aangesloten op de waterleiding of nog moet worden aangesloten, is het noodzakelijk gebleken zoowel op de pompstations als ten behoeve van de distributie nieuwe werken uit te voeren ter verkrijging van bedrijfszekerheid en goede bediening.

Het aangevraagde crediet is voor werken welke niet langer uitgesteld kunnen worden en vormen een onderdeel van een groote uitbreiding, welke in volgende jaren ter hand zal moeten worden genomen, wanneer de prijs van het leidingwater aanmerkelijk zal worden verlaagd.

Dit crediet is als volgt te specificeren:

-- kosten van uitbreidingswerken van het distributiereservoir aan de Pundazijde	f 30000,—
— vernieuwing en uitbreiding pompinstallaties op Bona Vista en Klein Kwartier door aanbouw van vergaarbakken en aanschaffing pompen	„ 32000,—
— uitbreiding pompinstallatie op Groot Kwartier	„ 10000,—
— aanschaffing materiaal voor uitbreiding buizenet en voor waterdistributie	„ 26000,—
	<hr/>
	f 98000,—

9°. Met het oog op de bevolkingsaanwas en het toenemend verbruik van leidingwater op Aruba is het noodzakelijk de bestaande distillatie-inrichting te vergrooten. De nooge voorbereidende stappen hiertoe zijn reeds genomen en getracht wordt reeds in de eerste helft van 1938 deze uitbreiding te voltooien.

Het benodigd crediet strekt voor het volgende:

— uitbreiding distillatie-inrichting op Balashi met een tweede verdampingsinstallatie	f 205000,—
— aankoop van materiaal voor uitbreiding buizenet en voor waterdistributie	„ 15000,—
— aanbouw van een distributie-reservoir	„ 50000,—
	<hr/>
	f 270000,—

10°. Ondergeteekende stelt zich voor, teneinde de vorming van een kleinen boerenstand te kunnen bevorderen, indien zich eene geschikte gelegenheid voordoet, een of meerdere plantages aan te koopen. Het ligt in zijn voornemen om op deze plantages een of meer woondorpen te doen bouwen. Aan iederen bewoner zal een stuk grond in gebruik worden gegeven om dit, onder toezicht van den uit te zenden landbouwkundige, vakkundig te leeren bebouwen. Een ander deel van die plantage(s) zal worden gebezigd om daar de veeteelt te beoefenen. Ondergeteekende is van meening dat voor dit doel op de eerste plaats in aanmerking komt de aan het Gouvernement aangeboden plantage Klein Santa Martha, gelegen in het 3de district. Het benodigde bedrag voor betaling van de koopsom ad f 35.000,— wordt hierbij aangevraagd.

11°. In aansluiting aan het vorenstaande wordt hierbij een bedrag aangevraagd om de bedoelde plantage(s) in te richten. Dit bedrag is als volgt te specificeren:

— voor den bouw van 10 huizen	f 20000,—
— voor den aanleg van een weg	„ 5000,—
— voor den aanleg van een waterleiding met reservoir, verbetering putten en pompen	„ 6000,—
— voor afrasteringen	„ 1000,—
	<hr/>
	f 32000,—

Tevens is ondergeteekende voornemens om de herbebossing van het Gebiedsdeel ter hand te nemen niet slechts om de voortschrijdende erosie tegen te gaan doch

ook om te trachten op die wijze de regenval te bevorderen. Hij stelt zich voor, voor dit doel jaarlijks evenals hierbij een bedrag van f 15000,— aan te vragen.

- 12°. In verband met de groote toename van het aantal mannenpatienten, hetgeen bij den bouw van het Rustoord niet was voorzien, staat het Gouvernement voor de keuze, ter verzekering van de veiligheid van personeel en patienten, ofwel het aantal oppassers minstens te verdubbelen, ofwel over te gaan tot den bouw van een paviljoen met 8 isoleercellen.

Aangezien uitbreiding van personeel een jaarlijks terugkomende uitgave van f 1380,— per bewaker betekent, wordt uit een economisch oogpunt de voorkeur gegeven aan den bouw welke een uitgave ineens van f 9400,— vordert, hoewel daarmee gebroken wordt met het meer moderne humane streven om het aantal cellen zooveel mogelijk te beperken.

Ook doet de behoefte aan uitbreiding van den vleugel voor onrustige mannen zich sterk gevoelen. Hiervoor is benoodigd een bedrag van f 7000,—.

- 13°. Het beroep van vroedvrouw brengt met zich mede dat zij moet beschikken over een goed huis met ruimte voor spreekkamer, en wachtkamer, zoomede ruimte voor hulp-personeel om bij haar afwezigheid dag en nacht de telefoon te kunnen bedienen. Waar in de districten zulke huizen niet te huur zijn, is het gewenscht, dat zij zoo spoedig mogelijk de beschikking hebben over huizen waarin zij hun beroep kunnen uitoefenen. De bouw van 2 zulke huizen wordt geraamd op f 14000,—.

- 14°. Reeds herhaalde malen is van de zijde der Veehouders verzocht om steun van het Gouvernement. De organisatie der Veehouders leidde evenwel een kwijnend bestaan. Thans evenwel bestaan plannen om, binnen het raam van den bestaanden Bond, een cooperatieve verkoopsvereniging op te richten, teneinde tot een meer economische distributie van de melk te geraken. Hiertoe zullen enkele verkoopplaatsen van melk dienen te worden opgericht benevens een centrale voor het aanbrengen en bottelen van de melk. Voor de distributie zullen de noodige vervoermiddelen moeten worden aangeschaft terwijl ook eenig personeel zal dienen te worden aangesteld. De leden der cooperatieve vereeniging zullen aandeelen nemen groot f 10,—. Aangezien het aldus bij-een gebrachte kapitaal evenwel niet voldoende is om het bedrijf te financieeren stelt ondergeteekende zich voor dat het Gouvernement een bedrag van ongeveer f 4500,— als aandeelenkapitaal stort, welk bedrag geraamd wordt gelijk te zijn aan dat door de leden bijeen te brengen. Teneinde in de overige kapitaalsbehoeften der cooperatie te voorzien ware haar eene lening te verstrekken van f 45.500,— welke de vereeniging zich voorstelt uit de winst af te lossen. Ondergeteekende is van meening op deze wijze te moeten tegemoetkomen aan de nooden der groote en kleine veehouders waarmede vermoedelijk tevens bereikt kan worden dat de melkprijs voor de consumenten lager gesteld kan worden.

- 15°. Het aangevraagde crediet is bestemd voor den bouw van twee openbare markten op Aruba, een te Oranjestad en een te St. Nicolaas waaraan dringende behoefte bestaat. Hiervoor is benoodigd f 25000,—.

Resumeerende komt men tot de volgende berekening:

— het artikel wordt verminderd met f 118.000,—

— het artikel wordt verhoogd met:

1e groep f 58.450,—

2e groep f 846.900,— „ 905.350,—

hetgeen neerkomt op een verho-

ging van het crediet met f 787.350,—

Ad 26um. De buitengewone gouvernements-geneeskundige belast met de bijzondere heilkundige hulp aan onvermogenen enz. gaf in den loop van dit jaar te kennen den dienst, in verband met de toename van het aantal gouvernements patienten door hem behandeld niet langer tegen een belooning van f 3780,— 's jaars te kunnen verrichten en verzocht een loon van f 4800, 's jaars. Ook de dienst van den narcotiseur en den assistent van den chirurg kon in verband met vorenvermelde toename niet langer kosteloos verleend worden. Een en ander hebben de aanvraag tot verhooging van het krediet, als volgt samengesteld, noodzakelijk gemaakt:

— verhooging loon buitengewoon Gouvernements-geneeskundige	f 1020,—
— loon 1 narcotiseur	„ 1200,—
— loon 1 assistent van den buitengewoon gouvernements-geneeskundige	„ 1200,—
	<hr/>
	f 3420,—

Ad 27um. De aanvulling van het personeel met 2 oppassers op de mannenafdeeling is urgent in verband met de ad 25um, sub 12, aangevraagde uitbreiding van de gebouwen.

Ad 28um. Het eertijds aangevraagde bedrag van f 6000,— voor werktherapie en dagelijksche kleeding was berekend op ten hoogste 200 patienten, terwijl het aantal patienten thans is gestegen tot 230. Met een verhooging van genoemd bedrag met f 900,— zal in de behoefte kunnen worden voorzien.

Ad 29um. Voor het op de begrooting uitgetrokken krediet voor bezoldiging van een hulpkeurmeester op Aruba kon geen gegadigde worden gevonden. Een functionaris is thans uitgezonden op een salaris van f 5676,—. Ter bekostiging van het verschil ad f 2676,— en de aan hem te betalen autovergoeding ad f 900,— 's jaars wordt Uwen Raad hierbij krediet gevraagd.

Ad 30um. Het aangevraagde krediet is benodigd ter aanschaffing van enkele materialen ten behoeve van den dienst van het abattoir waarop niet gerekend is bij het opmaken van de begrooting voor het jaar 1938.

Ad 31um. De behoefte laat zich gevoelen aan meerdere gouvernements vroedvrouwen.

Het ligt daarom in de bedoeling in 1938 wederom 3 jonge meisjes naar Nederland te zenden om tot vroedvrouw te worden opgeleid.

De kosten hiermede gemoeid bedragen:

— aan overtocht	f 975,—
— kost en leergeld over ½ jaar	„ 900,—
— uitrusting	„ 1800,—
	<hr/>
	f 3675,—

In totaal worden hierbij kredieten aangevraagd ten beloope van f 1.148.718,— waardoor het eindcijfer der begrooting wordt f 9.225.686,—.

Tot dekking der meerdere uitgaven kan, naar thans kan worden becijferd, de raming der middelen worden verhoogd en wel als volgt:

Invoerrecht met	f 100.000,—
Accijns op gedistilleerd	„ 150.000,—
Grondbelasting	„ 20.000,—
Gebruiksbelasting	„ 16.000,—
Inkomstenbelasting	„ 420.000,—
Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting ...	„ 20.000,—
Huur van landsgronden en eigendommen	„ 30.000,—
Inkomsten van de posterij	„ 95.000,—
Opbrengst van landsradioposten	„ 20.000,—
Loodsgelden	„ 180.000,—
	<hr/>
	f 1.051.000,—

Het totaal van de raming der middelen en inkomsten wordt als volgt.

A. Belastingen	f 6.358.700,—
B. Inkomsten van onderscheiden aard	„ 2.882.337,—
	<hr/>
	f 9.241.037,—

zoodat de geraamde uitgaven zijn gedekt.

Willemstad, den 12n December 1937.

De Gouverneur van Curaçao,
G. J. J. WOUTERS.

De kennisgeving van dit ontwerp in de afzettingen heeft aandeeling gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Een advertentie, niet met lang getuude vanwege het gebruik in plasticke bladen geplaatst, en waarin een oproeping voor sollicitanten voor ampten werd gedaan, had de aandacht van verschillende leden getrokken, omdat daarin o.a. diploma H.B.S. gevorderd werd. Waar in Curaçao geen opleiding voor het H.B.S. bestaan werd en wordt gegeven, betekende dat uitsluiting van de jongeren, die in Curaçao hun opvoeding hebben gevonden. Men wilde gaarne in overweging geven om in dergelijke gevallen de te vervullen plaatsen te doen vervullen door in dienst zijnde ambtenaren. Hierdoor ontstaat opschuiving in het korps, waarbij het ter vervulling van de ontstane vacatures in de lagere rangen nieuwe kracht in dienst genomen kunnen worden.

De afzettingen zouden het zeer op prijs stellen te moeten vermenen of er sollicitanten zijn verscheen op de bedoelde advertentie, en zo ja, hoeveel Curaçaanaren dan daarbij waren.

Dit de toelichting ad Elum, Elum, Elum en Elum heeft de verhoging van den levensstandaard gedeeltelijk. Sommige leden vonden daarin aanleiding om de vraag te stellen of het bestuur nog steeds van meening is, dat de in 1937 aan de ambtenaren toegekende verhoging van 5% voldoende is, speciaal voor de lagere ambtenaren.

Men gaf in overweging het bestaande salarisverdrag van Curaçao op te zeggen, omdat wij er geen belang bij hebben, te gendeele de handel of door beïnvloed wordt. Invoers heeft Curaçao twee bedragen in die landen, waarmee daarheen plaats heeft, terwijl toch wel de nadelen en moeilijkheden daar, aan verbonden, ondervonden worden.

Een lid deelde mede, vermenen te hebben, dat men 1.000 van / 1200,— per jaar beschikbaar is gesteld ter verhoging van de diensten der praktijken, die aangewesen worden om overzeggende rechtbankrijzen bijstand te verschaffen. Maar het dat lid werd medegedeeld, hebben in 1937 122 aanvragingen plaats gehad. Dit komt dan meer op een bedrag van 1.200 per stuk. Dit lid wilde in overweging geven het beschikbaar aantal de bedrag te brengen op / 1500,—.

Naar aanleiding van hetgeen gezegd werd door het heer Houtman en den Minister van Kolonien bij de algemeene beradeningen gingen over Afdeling III (Curaçao) van hoofdstuk XII (Het parlement der Kolonien) der Algemeene Begroeting voor 1938 in vergadering der Tweede Kamer van 9 December 1937 (Tweede Handelingen), meent men dat het volgende te zeggen spreken.

Het antwoord van den Minister aan den heer Houtman wordt overmits de volvoering noch aangevraagd weer niet. Het volvoering, omdat daaruit blijkt dat de volvoering er van overtuigd is, dat de politie rekening moet houden met de mentaliteit en geest der voor hetzelve bestemde van dit godelanden; het bij volvoering echter, wijst daaruit blijkt, dat de Minister niet behoort, althans niet voldoende te bezighaten.

Het totaal van de ontvangsten van de gemeente in 1932 bedroeg f 1.061.200,—. De uitgaven van de gemeente bedroegen f 1.061.200,—. Het saldo van de gemeente bedroeg f 0,—.

De Gemeente van Aruba	f 1.061.200,—
De Gemeente van Bonaire	1.061.200,—
De Gemeente van Curaçao	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Eustachius	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Maarten	1.061.200,—
De Gemeente van Saba	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Jago	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Nicolaas	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Philips	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Vincent en de Grenadines	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Willem	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Eustachius, Sint Maarten, Saba, Sint Jago, Sint Nicolaas, Sint Philips, Sint Vincent en de Grenadines, Sint Willem	1.061.200,—
Totaal	f 10.612.000,—

Ad 2700. De aanvulling van het bedrag met 2 opzaken op de mannaafdeling is op grond van de af 2500, sub 12, aangevraagde uitbreiding van de gebouwen.

Ad 2800. Het eerste aangevraagde bedrag van f 6000,— voor werktherapie en fysiotherapie was berekend op een totaal van 200 patiënten. Het aantal patiënten is echter tot 250 gestegen. Het eerste aangevraagde bedrag van f 6000,— zal in de behoefte kunnen worden voorzien.

Ad 2900. Voor het op de begroting uitgetrokken krediet voor bezoldiging van een hulpcurator op Aruba kon geen aanspraak worden gemaakt. Een functionaris is thans uitgezonden op een salaris van f 5775,—. Het bedrag van het krediet is f 5775,— en de rest van het krediet is f 225,—.

Ad 3000. Het bedrag van f 1000,— is bestemd voor de aankoop van een auto. Het bedrag van f 1000,— is bestemd voor de aankoop van een auto.

Ad 3100. Het bedrag van f 1000,— is bestemd voor de aankoop van een auto.

Ad 3200. Het bedrag van f 1000,— is bestemd voor de aankoop van een auto.

De kosten hiervan zijn:	
— van overblijfselen	f 975,—
— van de verkoop van 1/2 van de grond	900,—
— van de verkoop van 1/2 van de grond	1800,—
Totaal	f 3675,—

In totaal worden hiervoor kredieten aangevraagd ten bedrage van f 1.061.200,—, waarvan het bedrag van f 1.061.200,— is bestemd voor de aankoop van een auto.

De Gemeente van Aruba heeft de begroting van 1932 goedgekeurd.

De Gemeente van Aruba	f 1.061.200,—
De Gemeente van Bonaire	1.061.200,—
De Gemeente van Curaçao	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Eustachius	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Maarten	1.061.200,—
De Gemeente van Saba	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Jago	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Nicolaas	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Philips	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Vincent en de Grenadines	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Willem	1.061.200,—
De Gemeente van Sint Eustachius, Sint Maarten, Saba, Sint Jago, Sint Nicolaas, Sint Philips, Sint Vincent en de Grenadines, Sint Willem	1.061.200,—
Totaal	f 10.612.000,—

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938-19.

1e Suppletoire Begrooting 1938.

Voorloopig verslag.

No. 4.

De kennisneming van dit ontwerp in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Een advertentie, niet zoo lang geleden vanwege het Bestuur in plaatselijke bladen geplaatst, en waarin een oproeping voor sollicitanten voor ambtenaar werd gedaan, had de aandacht van verschillende leden getrokken, omdat daarin o.a. diploma H.B.S. gevorderd werd. Waar in Curaçao geen opleiding voor het H.B.S. examen werd en wordt gegeven, beteekende dat uitsluiting van de jongelui, die in Curaçao hun opvoeding hebben genoten. Men wilde gaarne in overweging geven om in dergelijke gevallen de te vervullen plaatsen te doen vervullen door in dienst zijnde ambtenaren. Hierdoor ontstaat opschuiving in het korps, waarbij dan ter vervulling van de ontstane vacatures in de laagste rangen nieuwe krachten in dienst genomen kunnen worden.

De afdelingen zouden het zeer op prijs stellen te mogen vernemen of er sollicitanten zijn verschenen op de bedoelde advertentie, en zoo ja, hoeveel Curaçaonaars dan daarbij waren.

Uit de toelichting ad 21um, 22um, 23um en 24um blijkt de verhooging van den levensstandaard duidelijk. Sommige leden vonden daarin aanleiding om de vraag te stellen of het Bestuur nog steeds van meening is, dat de in 1937 aan de ambtenaren toegekende verhooging van 5% voldoende is, speciaal voor de lagere ambtenaren.

Men gaf in overweging het bestaande clearingverdrag voor Curaçao op te zeggen, omdat wij er geen belang bij hebben, integendeel de handel er door benadeeld wordt. Immers heeft Curaçao geen bedragen in die landen, waarmede clearing plaats heeft, terwijl toch wel de nadeelen en moeilijkheden daaraan verbonden, ondervonden worden.

Een lid deelde mede, vernomen te hebben, dat een bedrag van f 1200.— per jaar beschikbaar is gesteld ter vergoeding van de diensten der praktizijns, die aangewezen worden om onvermogenenden rechtskundigen bijstand te verschaffen. Naar door dat lid werd medegedeeld, hebben in 1937 122 aanvrijvingen plaats gehad. Dit komt dan neer op een bedrag van f 9,83 per zaak. Dit lid wilde in overweging geven het beschikbaar gestelde bedrag te brengen op f 1800.—

Naar aanleiding van hetgeen gezegd werd door den heer Ijzerman en den Minister van Kolonien bij de algemeene beraadslagingen over Afdeling III (Curaçao) van hoofdstuk XII (Departement van Kolonien) der Rijksbegrooting voor 1938 in de vergadering der Tweede Kamer van 9 December 1937 (referte Handelingen), meende een der leden het volgende te moeten opmerken.

Het antwoord van den Minister aan den heer Ijzerman stemt eenerzijds tot voldoening, doch anderzijds weer niet. Tot voldoening, omdat daaruit blijkt dat de regeering er van overtuigd is, dat de politie rekening moet houden met de mentaliteit en geest der zeer heterogene bevolking van dit gebiedsdeel; niet tot voldoening echter, omdat daaruit blijkt, dat de Minister niet behoorlijk, althans niet voldoende is ingelicht.

Het lid hier aan het woord vermeende dan ook te moeten vragen, hoe het mogelijk is, dat de Minister van Kolonien openlijk moest erkennen heel weinig af te weten van de verhouding tusschen politie en bevolking van Curaçao. Waar het — aldus dit lid — algemeen bekend is, dat deze verhouding nog steeds — men kan gevoeglijk zeggen veel — te wenschen overlaat, zou hij gaarne een nadere verklaring van het Bestuur wenschen over de uitlating van den Minister, dat het weinige hem bekend bevredigend is. Hoe is het immers mogelijk, vroeg dit lid, dat de Minister uit rapporten, die slechts van Curaçao afkomstig kunnen zijn, een dergelijken onjuisten indruk kon krijgen? Heeft het bestuur van Curaçao ooit een ernstig onderzoek doen instellen naar de gronden voor die ongewenschte verhouding? Zoo ja, wanneer, door wie en hoe is dat gebeurd? Zoo niet, hoe stelt het Bestuur zich dan voor, dat er ooit verbetering kan komen in den nog steeds voortdurenden onbevredigenden toestand?

In verband met de in de memorie van toelichting ad 9um aangehaalde enorme uitbreiding der oliebedrijven op Aruba werd medegedeeld, dat arbeidskrachten op Aruba zeer krap zijn en gevraagd, of het niet geraden zou zijn over te gaan tot toelating op Aruba van werkkrachten. Ook werd de wenschelijkheid betoogd van betere verdeling der krachten, b.v. door invoering van het ploegenstelsel. Ook op ander gebied — dienstboden — wordt gebrek aan werkkrachten gevoeld, ook op Curaçao. In dit verband refereerde men naar het ontwerp indertijd door den Raad ingediend, waarbij de toelating van vreemdelingen wordt geregeld en vroeg hoe het daarmee staat. Men zou er op willen aandringen daarvan werk te maken.

Enkele leden gaven in overweging om voor Bonaire de grondbelasting te verlagen en de gebruiks- en automobielbelasting af te schaffen. Verklaarden enkele andere leden met het voorstel ten aanzien van de gebruiks- en automobielbelasting te kunnen meegaan, weer andere leden behielden zich hun meening te dien aanzien voor.

Eenige leden gaven in overweging om de gebruiksbelasting in het geheele gebiedsdeel op te heffen, aangezien het hun toeschijnt, dat de opbrengst niet of althans niet veel meer bedraagt dan de administratiekosten.

Waar er als regel een groot verschil bestaat tusschen de waarde van onroerende goederen, genomen voor de berekening van de grondbelasting, en de werkelijke waarde, wat ook van invloed is op de overdrachtsbelasting en de successiebelasting, gaven enkele leden in overweging daarin verandering te brengen. Naar de meening dezer leden moet de grondslag voor de berekening der grondbelasting de werkelijke waarde zijn.

Opgemerkt werd, dat niettegenstaande voor 1937 bij suppletoire begrooting f 100.000.— is beschikbaar gesteld voor een automatische telefoon, deze er nog niet is. Zoo dit bedrag niet besteed is — aldus de afdelingen — moet dan niet op deze suppletoire begrooting een post voor de telefoon worden uitgetrokken?

Algemeen koestert men groote belangstelling voor den stand van zaken ten opzichte van de automatische telefoon en zou het op grooten prijs stellen daaromtrent te worden ingelicht. Naar uit goede bron vernomen werd, zou een beslissing gevallen zijn omtrent het systeem, dat ingevoerd zal worden en zou dat zijn van de Zweedsche fabriek Ericsson. Zoo dit laatste juist zou zijn, zou dat in de afdelingen in verband met het eerder opgemerkte omtrent de voorkeur, welke in de afdelingen aan een Amerikaansche fabriek werd gegeven, zeer worden betreurd. De afdelingen zouden gaarne vernemen of haar wensch ter zake, aan het Technisch Bureau is bekendgemaakt, opdat beoordeeld zou kunnen worden of in Holland — want naar vernomen moet daar de beslissing zijn gevallen — deze genomen is, niettegenstaande dat gevoelen. Men zou dan echter gaarne vernemen, welke redenen ten deze den doorslag gegeven hebben. De tegenwoordige Ericsson installatie, welke wij op Curaçao hebben, verkeert volgens een vroegere door het Bestuur gedane mededeeling in goeden staat. Maar de service, welke het publiek

daarvan krijgt, is zeer onvoldoende. En niettegenstaande dit, zou het Bestuur volgens bekomen inlichtingen, tot den aanschaf van hetzelfde merk zijn overgegaan. Naar eveneens uit goede bron vernomen, worden door de Ericsson fabrieken geen installaties van beneden de 2000 nummers meer geplaatst. Waar de gouvernements deskundige alhier daarvan op de hoogte is gesteld, wekte het bericht, dat de beslissing ten gunste van de Ericsson is uitgevallen, des te grooter verwondering.

Uit de toelichting ad 14, 15, 16 en 17um is duidelijk te zien, dat de scheepvaart op Aruba dagelijks toeneemt en aanzienlijk is. Men zou daarom gaarne vernemen hoe het staat met de piannen ten aanzien van de Paardenbaai aldaar.

Een lid gaf in overweging om de verplichte koepokinenting af te schaffen met het oog op het gevaar van een encephalitis post vaccinatis. Andere leden waren van meening, dat daartoe geen aanleiding bestaat, omdat hier nooit een geval van encephalitis is voorgekomen, terwijl daarentegen het pokkengevaar hier veel grooter is dan in Holland.

De buitendienst van den gouvernements-geneeskundige besteden de haven samen met den internen hospitaaldienst, welken deze functionaris daarbij verricht, zijn te druk voor één persoon, werd in de afdeelingen betoogd. Men gaf daarom in overweging een derde gouvernements-geneeskundige voor de stad aan te stellen, waardoor ook een nieuwe verdeling van de drie stadsdiensten kan plaats hebben.

Ook hadden enkele leden den indruk, dat de havendokters van de St. Annabaai en de Sint Nicolaasbaai te druk belast zijn, wat in de toekomst wel erger zal worden. Deze leden zouden gaarne een opgave ontvangen van de booten, die elk dier havens in de laatste 6 maanden over dag, van de booten, die in die periode die havens na 6 uur 's avonds, en van die, welke na 10 uur 's avonds binnenliepen, zoomede van wat die booten aan visitatiegelden oprachten.

Onderdeelen.

Ad I, A, 1°. Algemeen verklaarde men geen bezwaar te hebben tegen dezen post. Met referte aan het in de algemeene beschouwingen opgemerkte omtrent de niet lang geleden geplaatste advertentie, spraken de leden echter het vertrouwen uit, dat de hoofdcommis uit het ambtenarencorps zelf zal worden gekozen, waardoor ook kans op promotie voor de jongeren ontstaat.

4°. Algemeen werd het toegejuicht, dat het Bestuur de gezondheid van de jeugd op hooger peil wil brengen en daarom de schoolvoeding op de volksscholen krachtiger ter hand wil nemen. Men zou echter gaarne vernemen in welken vorm de voeding zal worden verstrekt en hoe de controle zal zijn.

6°. Zouden — aldus vroegen enkele leden — niet ook heel wat kinderen van de straat worden gehouden als het aantal leerjaren van de lagere scholen wordt vergroot en waardoor dan zou worden voorkomen, dat de werkkampen overladen worden?

Andere leden meenden, dat het dan beter zou zijn voor die kinderen een aparte school te openen, waardoor het onderwijs voor andere kinderen niet zou worden verzwaard, b.v. een school voor vervolgonderwijs — of speciaal voor die kinderen b.v. bij de stadsscholen een klasse bij te voegen.

Hoe denkt het Bestuur — zoo werd naar aanleiding van deze bespreking gevraagd — over gebruikmaking van de bepalingen in de onderwijsverordening voorkomende omtrent vervolgonderwijs, waardoor en bevorderd zou worden, dat de evenbedoelde kinderen van de straat worden gehouden en aan de kinderen, die wegens te hoogen leeftijd de gewone school verlaten moeten, gelegenheid geboden zou worden verder onderwijs te genieten. Vervolgonderwijs als hier bedoeld, zou zeker in een behoefte voorzien, meende men.

Enkele leden verklaarden, dat de instelling der werkkampen nog maar een proef is en dat zij gaarne de resultaten wilden

aïwachten, alvorens maatregelen te treffen tot voorkoming van overbelasting daarvan.

7°. Men voelde in de afdeelingen niet veel voor de aangevraagde subsidie voor de Nederlandsch-Amerikaansche Kamer van Koophandel te Amsterdam. Eigenaardig zou men het vinden, als via Amsterdam in Amerika reclame voor Curaçao, dat er vlak bij ligt, gemaakt moest worden. Een bedrag van f 2500.— werd voor doeltreffende reclame in Amerika ook bij lange na niet voldoende geacht en men zou dit bedrag ingeval het voor dat doel te besteden was, veel liever aan de Kamer van Koophandel alhier willen verstrekken, die ook beter op de hoogte van Curaçaosche aangelegenheden moet geacht worden te zijn dan de Nederlandsch Amerikaansche Kamer te Amsterdam, en bereids in die richting werkzaam is.

Maar — aldus werd met waardeering gemeld — de heer H. A. Statius Muller in New-York heeft zich blijkens besprekingen ter zake dezer aangelegenheid in de Kamer van Koophandel alhier gevoerd, bereids gratis met de distributie van folders omtrent Curaçao in de Vereenigde Staten en Canada belast. De afdeelingen waren van meening, dat deze aangelegenheid bij den heer Statius Muller in goede handen is. Hij is volkomen op de hoogte met scheepvaart en tourisme, en heeft er belang bij de propaganda goed te maken. Men is er in de afdeelingen ook zeker van, dat ook de andere scheepvaart maatschappijen, die op Curaçao varen, gaarne bereid zijn mede te werken reclame voor Curaçao te maken door verspreiding der folders.

Blijkens haar advies over deze aangelegenheid, was de Kamer van Koophandel alhier voorshands ook niet voor deze subsidieverleening.

9°. Men vroeg of het Bestuur den tijd nog niet gekomen acht om een tweede proef te nemen met opleiding van Curaçaosche jongelieden, zooals kort geleden in het vooruitzicht gesteld.

12°. Over de radioverbinding van land tot land was men zeer tevreden, maar niet over het verkeer met schepen. Waar men den indruk heeft, dat het verkeer met de schepen ten achter gesteld wordt voor het landverkeer, vroeg men of niet meer aandacht besteed zou kunnen worden aan het eerste. Kunnen alle schepen, die een kortegolfinstallatie hebben daarmede met Curaçao verbinding krijgen, vroeg men?

Enkele leden deelden mede, dat de telegrafisten klagen over hun salaris. Is het waar, zoo vroegen zij, dat de telegrafisten wel eens 14 uren achtereen werken?

14°. Van de bespreking van dit artikel maakten enkele leden gebruik om te informeeren of het juist is, wat vernomen is, n.l., dat er loodsen zijn, die reeds jaren in dienst zijn, maar toch minder verdienen dan andere, die na hen in dienst zijn genomen? Ook zouden zij willen vragen of de loodsen, die op Aruba geplaatst worden, vroeger een zekeren toeslag kregen, welke degenen, die tegenwoordig daarheen gestuurd worden, niet krijgen. Zoo ja, waarvoor was die toeslag en waarom wordt die niet meer gegeven?

Denkt het Bestuur nog aan de opleiding van Curaçaosche krachten voor loods?

22°. Men vroeg, wanneer het Bestuur denkt den Roodeweg van trottoirs te voorzien, wat dringend noodig is en met het oog op de ruimte, mogelijk. De weg naar Bullenbaai moet ook een beurt hebben, betoogde men, terwijl ter bestrijding van de stofplaag asphalteering van den hoofdweg te Kralendijk op Bonaire zeer aanbevolen werd. Van de Hoogstraat op Curaçao, die een jaar of tien geleden geasphalteerd is, zijn de trottoirs, behalve in het zuidelijk gedeelte, tusschen de Willemstraat en den achteringang van Hotel Gressman, nimmer klaargemaakt. Zouden deze niet afgemaakt kunnen worden?

25°. Een paar leden, die het Leprozengesticht kort geleden bezichtigden, deelden mede, dat de toestand aldaar thans goed is, met uitzondering voor wat betreft de kapel. In de memorie van antwoord betreffende de 2de suppletoire begroting 1937 heeft het Bestuur toegezegd, dat, nadat de geheele wijziging uitgevoerd zou zijn, het vraagstuk van de kapel nader in studie zou worden genomen. Men zou dan ook gaarne vernemen hoe het daarmede staat. Zou het Bestuur nu misschien kunnen mededeelen hoeveel een kapel, welke aan de eischen voldoet, kosten zou?

Tweede groep, 2°. Gaarne zouden de afdeelingen vernemen, wat de hier bedoelde uitbreiding betreft, en hoe het komt, dat zij noodig is; wordt er meer geslacht dan vroeger?

4°. Het werd algemeen en in het bijzonder door het lid, dat verleden jaar voorstelde reeds in 1938 de hand te zetten aan de verbetering der Hendrik- en Wilhelminascholen, zeer toegejuicht, dat het Bestuur diligent is ten aanzien daarvan. Een lid verklaarde van meening te zijn, dat het niet bepaald noodig is geheel nieuwe scholen te bouwen, om afdoende verbetering te brengen. Hij zal zich echter niet tegen den voorgestelden nieuwbouw verzetten, nu de gebouwen in de Breedestraat, die in verband met den bouw van een nieuw postkantoor zouden hebben moeten worden afgebroken, gespaard worden.

Het heeft enkelen leden bevreemd, dat, terwijl hier op Curaçao over het algemeen weinig gevoeld wordt voor coëducatie, het Bestuur deze twee scholen zoo dicht bij elkaar wil brengen. Deze leden zouden gaarne vernemen, welke redenen het Bestuur daartoe aanleiding gegeven hebben.

Sommige leden waren van meening, dat de speelruimte te klein wordt, als op het terrein van de Hendrikschool twee scholen gebouwd worden, met voorbereidende klassen, enz. Algemeen zou men dan ook gaarne de plannen ter zake — van het heele terrein met de ligging der scholen — willen zien, terwijl voorschijns de wenschelijkheid werd betoogd de ruimte van de straat, loopende tusschen het schoolterrein en het perceel van de familie Henriquez daarnaast, er bij te trekken en desnoods een stuk van dat perceel aan te koopen.

Enkele leden zouden gaarne vernemen waarom het Bestuur niet is nagegaan op het idee door den heer Winkel verleden jaar geopperd om het perceel van de familie Henriquez te koopen, waardoor nu voldoende ruimte beschikbaar zou zijn geweest.

Is de commissie van onderwijs omtrent het plan gehoord, vroeg men? Zoo ja, welke is dan haar meening? En welke zijn de meeningen van andere onderwijsbevoegdheden?

8°. De afdeelingen juichten het algemeen zeer toe, dat nu blijkbaar binnen afzienbaren tijd de prijs van het leidingwater zal worden verlaagd en zouden het zeer waardeeren te mogen vernemen, wanneer dat zal zijn. De afdeelingen zouden gaarne het rapport van den heer Lieftrinck ter inzage ontvangen.

10°. De bedoeling van het Bestuur, iets te doen ter bevordering van landbouw en veeteelt werd algemeen toegejuicht. Deze bedrijven deelen niet in de welvaart, waarmede Curaçao over het algemeen begunstigd wordt. Men wilde zich daarom niet laten afschrikken door de mislukkingen te dien aanzien in de geschiedenis van Curaçao, en die bedrijven gaarne een helpende hand reiken.

Meerdere leden gaven te kennen dat het noodig zal zijn behoorlijke stukken grond te verschaffen, met een put om groen voer te kunnen hebben en wat koeien te houden. Zij stelden voor het bedrag van f 35.000.— met ongeveer f 40.000.— te verhoogen, omdat het Gouvernement naar hun meening voor het doel meer gronden zal noodig hebben.

Maar dan — tenzij het een heel goede plantage aan den Westkant van het eiland zou betreffen — naar de meening van enkele leden aan den Oostkant, waar zulke mooie hofjes zijn. Een plantage als Klein Sta Martha vonden deze leden eigenlijk wel

wat ver voor groentenvervoer naar de stad.

Waartegenover weer opgemerkt werd, dat er dicht bij de stad geen behoefte bestaat aan vorming van een boerenstand, aangezien alle menschen van daar emplooi vinden in de stad of op de Isla — tot welke meening daarop de vorige sprekers overhielden, te meer, waar door de wegenverbetring, waarmede men bezig is, ook van uit de westdivisie de producten makkelijk naar de stad vervoerd zullen kunnen worden.

Andere leden dan die, welke den post van f 35.000.— met f 40.000.— zouden willen verhoogen voor aankoop van meerder gronden, wilden liever eerst met één plantage beginnen, om te zien hoe het gaat met de proef. Deze leden betoogden, dat er voor uitbreiding nog altijd tijd is, terwijl inkrimping niet zoo makkelijk zal zijn. Wel waren deze leden het met de andere eens, dat behoorlijke stukken grond beschikbaar gesteld moeten worden: aan elken boer b.v. 10 H.A. van de aangekochte plantage, en waarbij dan desnoods met een geringer aantal begonen zou kunnen worden.

Een lid stelde de vraag, of niet ook maatregelen als hier bedoeld zouden kunnen worden genomen op de Bovenwindsche eilanden, ter bevordering van landbouw en veeteelt aidaar.

Intusschen — aldus werd medegedeeld — zijn de huurders van gouvernementgronden op Curaçao zeer ontevreden over het besluit tot handhaving van artikel 10 van het huurcontract, volgens welke zij op hun terrein slechts 5 geiten met haar lammeren, 2 ezels met hun veulens of 2 koeien met haar kalveren mogen houden. Naar de afdeelingen vernomen hebben, zou het besluit genomen zijn naar aanleiding van de omstandigheid, dat veelal de dieren dier huurders grazende gevonden worden op terreinen van anderen, particulieren of het Gouvernement, waaraan men dan door handhaving van gemeld artikel van het huurcontract, dat waarschijnlijk ook met het oog op dat euvel in de overeenkomst is opgenomen, een eind wil maken. De vraag ligt dan echter voor de hand, waarom deze maatregel ook moet gelden ten aanzien van de huurders, die hun terrein behoorlijk hebben afgesloten. Hun dieren hebben — het behoeft geen betoog — voor deze menschen veel waarde en als zij ten deze geholpen zouden kunnen worden, zou dat den bestaanden boerenstand zeer ten goede komen. Men zou dan ook in overweging willen geven om hen, die hun terrein behoorlijk afgesloten hebben, vrij te laten het aantal beesten te houden, dat ze wenschen. En zou den anderen niet gepermitteerd kunnen worden hun overtallige dieren gebonden te hebben op gouvernementgronden?

Een lid opperde het denkbeeld om gelegenheid te openen op bepaalde plekken gouvernementgrond te laten grazen tegen betaling.

11°. Gaarne zou men worden ingelicht omtrent de bedoeling, welke het Bestuur heeft met deze huizen. Onder welke voorwaarden denkt het Bestuur die huizen en de terreinen beschikbaar te stellen?

Hoe stelt het Bestuur zich voor de herbebossching van het Gebiedsdeel ter hand te nemen? werd gevraagd.

Dat bosschen den regenval bevorderen, werd niet tegengesproken, maar wel meenden verscheidene leden, dat als eenmaal herbebossching heeft plaats gehad, de regen door de smalte van het eiland, in zee zal vallen. Het vraagstuk, hoe het op het land gevallen water in den grond te houden, primeert dan ook, meenden meerdere leden. Zonder behoorlijke dammen, zou het water, dat op het land valt, toch wegspoelen. Zij zouden dan ook in de eerste plaats de aandacht van het Bestuur willen vragen voor de dammen, vooral de groote steenen dammen aan den zeekant, welke bijna alle particulier eigendom zijn, en wegens gebrek aan geld niet door de eigenaars kunnen worden gerepareerd. Hoe spoediger deze hersteld worden, aldus deze leden, hoe beter.

Een lid deed uitkomen, dat hij er echter niet veel voor zou voelen om voorschotten te verleen voor damaanleg of -herstel, doch een en ander liever door de Overheid zelf gedaan zag,

waardoor gewaarborgd wordt, dat voor de beschikbaar gestelde gelden inderdaad dammen worden gemaakt of hersteld.

En dan zou men de aandacht van het Bestuur willen vragen voor bestaande aanplantingen, welke kwijnen en eerst behouden zouden moeten worden: verschillende mooie Curaçaosche hofjes, oranjerieën, die veel van pest te lijden hebben, mispelboomen, die alsmaar wormstekige vruchten opleveren, en aloë en dividivi, deze laatste vooral op Bonaire. Op dit eiland, waar zich geen oliemaatschappij bevindt, zou intensieve aloë- en dividiviaanplant economische opleving kunnen brengen. Op Curaçao en Aruba zijn de plaatselijke omstandigheden daarvoor nu ook minder gunstig, wegens gebrek aan werkkrachten.

12°. Algemeen betreurde men het in de afdelingen, dat de toename der mannenpatienten zoo groot is. Gaarne zou men vernemen of de vermeerdering gelijken tred houdt met de toename der bevolking of grooter is, wat dan wel zeer te betreuren zou zijn.

Zijn er reeds resultaten te constateeren van de deskundige behandeling der patienten, sedert de komst van den psychiater? Men zou het waardeeren daaromtrent het een en ander te mogen vernemen.

Blijkens de toelichting is het alternatief òf verdubbeling van het aantal oppassers òf bouw van 8 cellen. Volgens de begroting zijn er 10 oppassers, welk aantal dus op 20 gebracht zou moeten worden. Gaarne zou men hieromtrent eenige nadere toelichting ontvangen, aangezien, naar het voorshands voorkwam, de twee deelen van het alternatief niet tegen elkaar opwegen. Men zou n.l., als het niet te veel zou kosten, er de voorkeur aan geven op den meer modernen, humanen weg voort te gaan.

14°. Enkele leden verklaarden zeer sceptisch te zijn omtrent de resultaten van de melkcentrale: er zullen een centrale moeten komen voor het aanbrengen en bottelen van de melk, verkoopplaatsen, personeel, enz. waardoor de melk naar hunne verwachting wel niet goedkooper zal worden. Deze leden verwachten beter resultaat van den coöperatieven inkoop van materiaal.

Andere leden merkten daartegenover op, dat niet vergeten moet worden, dat nu iedere plantagehouder voor zijn eigen melk moet zorgen: dus ieder zijn eigen personeel, waaronder verkoopsters, vrouwen, die de kannen wasschen, enz., en zijn eigen vervoermiddelen moet hebben, terwijl dit alles bij de melkcentrale gecentraliseerd zal gaan, waardoor zeker verwacht mag worden, dat de melk goedkooper zal worden. De verkoopsvereniging zal ook voor inkoop van veevoeder, enz. op coöperatieven grondslag zorg dragen.

Weer andere leden verklaarden ook sceptisch te staan tegenover de vraag of de verwachtingen van de melkcentrale gekoesterd, bewaarheid zullen worden. Toch zouden deze leden hun stem aan het aangevraagde crediet niet willen onthouden, omdat ten minste geprobeerd moet worden de veehouders, voor wie de verkoop van melk de hoofdzaak is, te helpen.

En uit een hygienisch oogpunt zal de melk door de centrale zeker beter behandeld worden, meenden enkele leden. Er zal ook een koelkamer zijn. En als de melk dan ook geconserveerd wordt, zal met dat al bevorderd worden, dat meer dan thans Curaçaosche versche of zoo goed als versche melk gedronken wordt.

De afdelingen waren er dan ook voor, dat de proef genomen wordt en hopen, dat zij lukken zal.

15°. Gaarne ontvingen de leden nadere toelichting omtrent den aard der markten. Zullen er ook vleeschhallen in zijn, en zoo ja, zou dan het bedrag van f 12,500 per markt voldoende zijn? Enkele leden gaven in overweging liever dadelijk iets goeds te maken dan later gelden aan te vragen voor verbetering.

Ad 26um. Sommige leden vroegen of het geen tijd wordt een gouvernements-chirurg aan te stellen. Immers werd Dr.

Hugenholtz, toen hij kort geleden geruimen tijd ziek was, en deswege zijn operaties niet kon verrichten, zeer gemist. Hier-tegenover werd echter opgemerkt, dat er toch ook andere dok-toren op het eiland zijn, die in voorkomend geval kunnen op-treden en gevraagd of, wanneer er twee chirurgen zouden zijn, de praktijk voor hen niet te klein zou worden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 7n Februari 1938.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-19.

1e. Suppletoire Begroeting 1938.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

No. 5.

Algemeene beschouwingen.

Indien aan den wensch van de Afdeelingen om, in gevallen als waarvan in den aanhef van het Voorloopig Verslag sprake is, de te vervullen plaatsen te bezetten door in dienst zijnde ambtenaren, zou worden gevolg gegeven, zou niet steeds kunnen worden bereikt hetgeen met het stellen van den eisch, — o.a. einddiploma 5 jarige H.B.S. — werd beoogd. Opgemerkt moge nog worden dat ook verschillende Curaçaosche jongelui in Nederland middelbaar onderwijs hebben genoten. De door de Afdeelingen gewenschte opschuiving kan plaats hebben in gevallen waarin de ambtenaren aan de gestelde eischen voldoen. Naar aanleiding van de advertentie, in het Voorloopig Verslag bedoeld, hebben zich verschillende personen, waaronder één Curaçaenaar, aangemeld.

Ondergeteekende is nog steeds de meening toegedaan dat de in 1937 aan de ambtenaren toegekende salarisverhoging van 5% voldoende is, ook voor de lagere ambtenaren. Naar aanleiding van het feit dat verschillende verzoeken om salarisverhoging door hem werden ontvangen, heeft ondergeteekende een commissie in het leven geroepen, met opdracht evenwel om te onderzoeken of de onderlinge verhouding der salarissen wijziging behoeft.

Wat betreft de vraag of het mogelijk is het bestaande clearingverdrag voor Curaçao alleen op te zeggen, moge dienen dat dit onderwerp er een is van internationalen handelspolitieken aard hetwelk moeilijk alleen uit lokaal oogpunt kan worden beziën.

Hetgeen een lid vernomen heeft omtrent het bedrag hetwelk beschikbaar is gesteld ter vergoeding van de diensten der practijns als wel omtrent het aantal zaken is juist. Er bestaat geen overwegend bezwaar om dit bedrag te verhoogen tot f. 1800,—

Hetgeen een der leden meende te moeten opmerken naar aanleiding van hetgeen gezegd werd door den Heer IJzerman en de Minister van Kolonien bij de algemeene beraadslagingen over afdeeling III Curaçao van Hoofdstuk XII is als rakende het beleid van den Minister van Kolonien niet voor beantwoording door het Bestuur van Curaçao vatbaar.

Werkkrachten worden voor zooveel mogelijk naar behoefte toegelaten. Het Bestuur meent zich echter in het algemeen te moeten onthouden van de verdeling der krachten bijvoorbeeld door invoering van het ploegenstelsel als waarvan de wenschelijkheid werd betoogd, anders dan waar misstanden een ingrijpen zouden gebieden. Aan het in verband met het arbeidersvraagstuk gedaan verzoek betreffende de vreemdelingenverordening zal gevolg gegeven worden. Door verschillende omstandigheden heeft de behandeling vertraging ondergaan.

Aangezien de grondbelasting tot grondslag heeft de waarde der onroerende goederen en onder de belastbare waarde voor de toepassing der grondbelastingverordening verstaan wordt de gemiddelde opbrengstwaarde gedurende enkele jaren, zal bij geringe opbrengst van den grond de belasting in den regel op Bonaire niet hoog zijn. Wat betreft de voorgestelde verlaging dier belasting op dat eiland sluit ondergeteekende zich dan ook aan bij die leden welke verklaarden geen voorstanders van die verlaging te zijn. Tegenover het voorstel tot afschaffing der

gebruiksbelasting en automobielbelasting op Bonaire moge onderteekende opmerken dat ook de gebruiksbelasting op Bonaire weinig drukkend is. In het behouden van de motorrijtuigbelasting ziet hij evenmin een bezwaar. Voor Bonaire werd voor onderhoud en verbetering van het wegennet in de jaren 1934, 1935 en 1936 uitgegeven 4,18, 3,63 en 4 maal het bedrag der belastingopbrengsten over die jaren.

Voor geender andere Benedenwindsche eilanden werd in verhouding tot de opbrengst der belasting zooveel aan de wegen ten koste gelegd.

Het is zeer moeilijk om het juiste bedrag vast te stellen van de administratiekosten voor de heffing en inning der gebruiksbelasting aangezien de werkzaamheden aan een en ander verbonden worden verricht door ambtenaren die ook aan de aanslagregeling en invordering der Inkomstenbelasting en van andere heffingen medewerken. Ondergeteekende wil echter gaarne eene verhooging van de grens van onbelastbaarheid van perceelen in overweging nemen. Hierdoor wordt de minste draagkrachtige ontlast terwijl deze maatregel eene groote arbeidsparing ten gevolge heeft.

Het voorstel om in stede van de opbrengst waarde de werkelijke waarde (waarmede vermoedelijk bedoeld wordt de verkoopwaarde) voor de heffing der grondbelasting als basis der heffing te nemen zal noodwendig verhooging van het tarief der heffing tengevolge moeten hebben, wil de opbrengst der belasting gelijk blijven. Immers bestaat er hier te lande in den regel een groot verschil tusschen de normale verkoopwaarde en de waarde afgeleid uit de rentabiliteit der onroerende goederen. Aangezien huren hier te lande over het algemeen een vastere basis voor eene heffing vormen blijft ondergeteekende de voorkeur geven aan heffing der grondbelasting naar de opbrengstwaarde.

Over het bedrag ad f. 100.000,— voor automatisering van de telefoon, bij suppletore begrooting voor 1937 toegestaan, is ten laste van genoemd dienstjaar beschikt. Zoodra de loop der middelen zulks gedooft zal alsnog een bedrag voor het restant der uitgaven over 1938 worden aangevraagd.

Inderdaad is omtrent het systeem, hetwelk ingevoerd zal worden eene beslissing gevallen en zal de leverantie gegund worden aan de N.V. Ericsson. Met betrekking tot de voorkeur welke de Afdelingen, zooals reeds bij vorige gelegenheden kenbaar gemaakt, aan een Amerikaansche fabriek meenen te moeten schenken, kan worden medegedeeld dat de voorziening in de behoeften van het net kan geschieden vanuit depots in Mexico en Columbia waar tevens een uitgebreide technische staf werkzaam is en dat deze voorziening onder alle omstandigheden verzekerd is. Inderdaad verkeert de tegenwoordige Ericsson installatie in goeden staat. Indertijd is van Bestuurswege het plan geopperd om, in verband met de onvoldoende service, telefoonjuffrouwen uit Nederland te doen uitkomen. Naar aanleiding van de hiertegen, door den Kolonialen Raad geopperde bezwaren, is toen van het plan afgezien. Aangezien het fabrikaat Ericsson goed is heeft ondergeteekende gemeend aan deze instelling de leverantie te moeten gunnen, temeer omdat 36.5% van de te leveren telefoontoestellen, rekken en machines, van Nederlandschen oorsprong zullen zijn. De N.V. Ericsson leverde 5 automatische centralen in Columbia waarvan 3 kleine voor 500 tot 2000 aansluitingen gelijk aan het type te leveren voor Curaçao. In Mexico bedroegen deze cijfers respectievelijk 23 en 16. In Brazilië werd één kleine installatie geleverd. In Zweden zelf leverde Ericsson 89 centralen van 2000 of minder aansluitingen, in het buitenland 130.

De toename van de scheepvaart op Aruba betreft slechts het havenverkeer op St. Nicolaas. De aanvragen sub 14, 15 en 16 hebben hiertoe betrekking. De aanvraag sub 17, welke alleen betrekking heeft tot de Paardenbaai, staat los van eenige toename van het havenverkeer.

Met de in de tweede plaats aan het woord zijnde leden is ondergeteekende van meening dat de preventieve maatregel van inenting hier te lande ongevaarlijk is, daarentegen het pokken-

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1937-1938-19
Le. Suppletore Begrooting 1938
MEMORIE VAN ANTWOORD
No. 8

gevaar veel grooter. Hij meent dan ook bezwaar te moeten maken tegen een maatregel beoogende de afschaffing van de verplichte koepokinenting.

Inderdaad moet de dienst van den gouvernements geneeskundige in het stadsdistrict bewesten de haven als te omvangrijk worden aangemerkt. Maatregelen zijn dan ook in overweging om verbetering in dezen toestand te brengen.

Ook is eene regeling in voorbereiding waardoor de dienst der havendokters zal worden verlicht, zonder aanstelling van meer gouvernements geneeskundigen.

De door de Afdeelingen in verband hiermede gevraagde gegevens mogen hier volgen.

ST. ANNABAÏ

Maand	over- dag	na uur	na uur	Opbrengst
Augs.	395	15	3	
Sept.	377	21	21	
Oct.	284	66	94	
Nov.	281	55	98	f. 29.110,—
Dec.	282	63	101	
Jan.	307	62	96	

St. NICOLAASBAÏ

Augs.	202	61	88	
Sept.	199	44	108	
Oct.	230	46	98	
Nov.	219	46	86	f. 9.000,—
Dec.	225	54	84	
Jan.	201	64	87	

Onderdeelen.

Ad I A 1°. In verband met het hier opgemerkte meent ondergeteekende te kunnen volstaan met te verwijzen naar hetgeen door hem terzake bij vorige gelegenheden werd medegedeeld.

4°. Het onderwerp „schoolvoeding” zal binnenkort geregeld worden bij Besluit met Beschikking tot uitvoering. De regeling zal ten doel hebben het tekort aan vitaminen bij de schoolkinderen weg te nemen. Toegestaan wordt dat in plaats van gecondenseerde melk versche melk — mits gekookt — wordt vestrekt. De hoeveelheid zal dan echter kleiner zijn. Bij verstrekking van gelijke hoeveelheid zou verhooging van het aangevraagde crediet noodig zijn.

6°. Het aantal leerjaren der G.L.O. B-scholen is even groot als in Nederland, n.l. zeven. Door hieraan een leerjaar toe te voegen zou men het Moederland voorbijstreven. Zoolang er echter op ander gebied i.c. schoolgebouwen en klassen grootte nog een achterstand is in te halen, kan bezwaarlijk tot het verlenen van den cursusduur van de G.L.O. B-scholen tot acht leerjaren worden overgegaan. Dat veelvuldig van het achtste leerjaar gebruik gemaakt zou worden, is niet te verwachten. Leerplicht is hier niet en al zou deze worden ingevoerd, dan koesteren men van het resultaat daarvan geen overdreven verwachtingen.

Voor minvermogene leerlingen, die lust en aanleg tot verdere studie hebben, opent art. 164 tweede lid van het Onderwijsbesluit 1935 de gelegenheid om naar de scholen voor M.U. L.O. over te gaan op financieel gemakkelijke voorwaarden.

De inrichting van een der werkkampen is juist aangevangen, zoodat dienaangaande nog geen mededeelingen verstrekt kunnen worden.

Tegenover uitvoering van Hoofdstuk IV der Onderwijsverordening 1935 inzake het „vervolgonderwijs” staat het Bestuur uit den aard der zaak niet afwijzend. Een crediet daarvoor wordt op de begrooting voor 1939 aangevraagd.

Onder vervolgonderwijs zal echter geen dagonderwijs verstaan kunnen worden.

7°. Geenszins zal de propaganda, te maken voor Curaçao door de Nederlandsche Amerikaansche Kamer van Koophandel via Amsterdam gevoerd worden. Deze Kamer, in New York vertegenwoordigd door den Heer Ravelli, is voornemens eventuele correspondentie betreffende het vreemdelingenverkeer, door genoemden Heer rechtstreeks te doen voeren. Met het aanvragen aan een crediet voor de subsidie van de Nederlandsch-Amerikaansche Kamer van Koophandel heeft ondergeteekende beoogd de propaganda mogelijkheden te vergrooten. Het verdienstelijk werk van den Heer H. A. Statius Muller in New York is ondergeteekende bekend en wordt dit ook ten zeerste gewaardeerd. Het is ook hem bekend dat genoemde Heer — evenals trouwens vele anderen — er belang bij heeft de propaganda goed te voeren.

9°. Hoewel het Bestuur meent, dat de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet gunstig zijn voor 'ene herhaling der proef met de opleiding van Curaçaosche jongelieden voor de Militaire Politie, immers de heerschende vraag naar arbeidskrachten de werving nadeelig zal beïnvloeden, is het bereid op den drang uit den Raad met de voorbereiding daarvan een aanvang te maken. In den loop van het jaar zullen de noodige opvoedingen en bekendmakingen kunnen worden tegemoet gezien.

12°. Het Radio scheepsverkeer wordt zeer zeker niet ten achter gesteld bij het landverkeer en heeft te allen tijde de volle aandacht Reeds geruimen tijd wordt door het kuststation ieder half uur naar de schepen geroepen. Alle schepen, voorzien van een kortegolf installatie, kunnen op door Curaçao vastgestelde tijden verbinding krijgen, doch moeten hiervoor hun wensch te kennen geven en aan den Radiodienst tijdtabel, en opgaven van golflengte enz. overleggen, waarna zij in de seinperioden worden ingelast en bediend.

Wat aangaat de klachten der telegrafisten omtrent hun salaris kan worden medegedeeld, dat deze aangelegenheid in onderzoek is bij de onlangs benoemde salaris commissie.

Dat de telegrafisten wel eens 14 uren achtereen zouden moeten werken is overdreven. Het komt wel voor dat bij ziekte, verloven, extra diensten enz., meerdere diensten worden waargenomen en een telegrafist twee maal 5 à 6 uren in een etmaal wacht doet, b. v. van 's nachts 1 tot 7 uur en daarna wederom van 7 uur 's avonds tot 12 uur, hetgeen 11 uur dienst zou vormen. Dit staat in verband met het feit dat thans geen reserve personeel aanwezig is. Hiermede is evenwel bij het opmaken van de Begrooting 1939 rekening gehouden.

14°. De inlichting dat er loodsen met een aantal dienstjaren in dienst zouden zijn, die minder verdienen dan andere loodsen, met een kleiner aantal dienstjaren is in zooverre juist dat het wel voorkomt dat aan loodsen, evenals trouwens ook aan andere categorieën van ambtenaren, extra termijnsverhoogingen worden toegekend wegens vóórpraktijk. Op Aruba is aan de loodsen nimmer een toeslag verleend zoodat de hier gestelde vraag niet begrepen wordt.

Bij vacatures in den loodsdienst werden advertenties geplaatst voor oproeping van sollicitanten. Hierop hebben zich evenwel geen Curaçaosche krachten aangemeld. Gelegenheid voor opleiding aan een zeevaartschool in Nederland met studiebeurs bestaat. Van deze gelegenheid wordt momenteel door een jongmensch gebruik gemaakt. Na behalen van een derde stuurmansdiploma krijgen de betrokkenen een kans bij het loodswezen.

22°. Het aanbrengen van trottoirs langs den Roodeweg dient gepaard te gaan met het onder de trottoirs leggen van rioleeringen ten behoeve van den afvoer van regenwater en van faecalien, en met het maken van zijdelingsche afvoer-riolen naar het Rifwater. Een en ander vormt een werk van grooten omvang, tot de uitvoering waarvan thans de middelen ontbreken.

Verbetering van den weg naar Bullenbaai staat op het werkprogramma van dit jaar, evenals het verharderen van de aangeduide trottoirs in de Hoogstraat.

25°. De in uitvoering zijnde wijzigingen van het Leprozen-gesticht zullen ongeveer op de helft van de maand Maart zijn voltooid. Daarna zal het Zusterhuis een grondige herstelling en verbetering moeten ondergaan. Met den bouw van een nieuwe kapel, waarvoor gelden op de begroting van het jaar 1939 zullen worden aangevraagd, kan alsdan tegen het einde van het jaar worden aangevangen.

De kosten voor den bouw van een nieuwe kapel volgens een reeds opgemaakt plan worden geraamd op f. 18.000,— inclusief inrichting.

Tweede groep. 2°. De voorgenomen uitbreiding van het abattoir betreft een nieuwe slachthal voor klein vee en varkens ten zuiden van de bestaande hal en vermeerdering van het aantal lieren voor het slachten van runderen met twee; deze uitbreiding is noodzakelijk door de groote vermeerdering van het aantal slachtingen die b.v. in 1937 vergeleken met 1933 (jaar van opening van het abattoir) bedroegen.

	1933	1937
runderen	2851	4316
varkens	2174	3823
schapen	3161	3492
geiten	13686	15771
schildpadden	23	232

Nog moet in aanmerking genomen worden dat de oorspronkelijke opzet van het abattoir, door de zuinigheid welke in 1932 betracht moest worden, iets te klein was voor de te verwachten slachtingen.

4°. De meening als zouden de gebouwen in de Breedestraat — nu deze niet voor een nieuw Postkantoor behoeven plaats te maken — in elk geval voor slooping gespaard blijven, is ongegrond. Plaatsing van twee schoolgebouwen dicht bij elkaar, één voor jongens en één voor meisjes, kan kwalijk co-educatie genoemd worden. Ook thans is de afstand tusschen de Hendrik- en Wilhelminaschool gering. Van speciale lokalen voor de vakken kennis der natuur, teekenen, lichamelijke oefening en machineschrijven zal beurtelings door de leerlingen van beide scholen gebruik moeten worden gemaakt; daarom is de stichting van beide scholen op één terrein bijzonder aanbevelenswaardig te achten.

De bouwplannen der nieuwe schoolgebouwen zullen, zoodra deze vastere vorm hebben aangenomen, aan den Kolonialen Raad ter inzage worden overgelegd. Bij het ontwerpen dezer plannen is regelmatig voeling gehouden met de Hoofden der betrokken scholen en thans is volledige overeenstemming bereikt. Ook de Commissie van Onderwijs zal in de gelegenheid gesteld worden haar oordeel daarover uit te spreken.

Reeds nu kan worden medegedeeld dat door toevoeging van de strook tusschen het terrein van de tegenwoordige Hendrikschool en de zee aan het terrein voor de beide nieuwe scholen, de speelruimte aanzienlijk wordt uitgebreid en op ruim 4 M² per leerling zal worden gebracht. Aankoop van aangrenzend terrein is overbodig. De huidige Hendrikschool heeft geen verdieping, uit den aard der zaak zullen bij den nieuwbouw niet alle lokalen gelijkvloers geprojecteerd kunnen worden. Zulks is nu trouwens ook niet bij de Wilhelminaschool het geval.

8°. Het rapport van ingenieur Lieftrinck is eerst 15 Februari j.l. in het bezit van ondergeteekende gekomen. Het zal gedeponereerd worden ter Griffie ter inzage voor de leden. Ondergeteekende stelt zich voor de prijs van het leidingwater 1 Januari a.s. te verlagen.

10°. Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen dat de bedoeling van het Bestuur, iets te doen ter bevordering van landbouw en veeteelt, algemeen werd toegejuicht. Ter nadere toelichting van het ontworpen plan moge het volgende dienen.

De huizen worden aanvankelijk verhuurd voor den prijs, welken men momenteel betaalt voor de thans in gebruik zijnde woningen, derhalve tegen een lage huur.

Bij elk huis behoort een stuk grond ter grootte van ± 1 H. A., daarop worden groenten en fruit verbouwd. Voorts worden op die H. A. gehouden varkens, kippen en een of meer koeien.

Een deel der aangekochte plantage wordt bestemd voor aloë-teelt, een ander deel voor den teelt van divi-divi boomen en weer een ander deel voor groote gewassen.

Die drie deelen worden elk in stukken verdeeld. Elk der bewoners krijgt zoo'n stuk te bewerken. De opbrengst is voor dien bewoner.

Het bebouwen van het land, de vruchten-teelt, de veebehandeling enz. enz. geschieden naar de aanwijzingen, welke van gouv. vernementswege zullen verstrekt worden.

Hiermede is belast de landbouwkundige, die hier weldra zal aankomen.

Hij zal daartoe de hierboven bedoelde personen regelmatig bezoeken en op het terrein de noodige inlichtingen geven.

Datzelfde doet hij ook bij de leden der landbouwvereniging. Van deze Vereeniging en dus ook van de melkcentrale worden de bewoners van het woondorp lid.

In het landhuis krijgen zij les in bedrijfsadministratie en andere vakken voor hen van belang.

Overwogen wordt voor den tijd van 2 of 3 jaren een Hollandsche boerenknecht te doen uitkomen om de bewoners van het woondorp te leeren hoe zij het vee moeten behandelen en hoe ze moeten melken.

De geteelde vruchten, welke de bewoners niet zelf noodig hebben, worden cooperatief ter markt gebracht.

De leiding van en het toezicht op het geheel wordt opgedragen aan den districtmeester van het 3de district.

Boomen worden aangeplant als terreinafscheiding.

Als de proef slaagt wordt in deze richting doorgedaan en wordt in de eerste plaats het woondorp op Klein Santa Martha uitgebreid.

Er komt ook een gemeenschappelijke weide voor het kleinvee.

Dit vee wordt gemerkt, zoodat de bewoners hun vee onmiddellijk kunnen kennen.

Aangaande het voorstel om soortgelijke maatregelen te nemen op de Bovenwindsche Eilanden, zou ondergeteekende willen opmerken dat het aanbeveling verdient eerst af te wachten wat het resultaat zal zijn van de op Curaçao te nemen proef. Zoodra de noodige ervaring is verkregen kan gepoogd worden het geleerde ook op de Bovenwindsche Eilanden en elders in praktijk te brengen. Dit laatste is allicht meer praktisch en minder kostbaar dan op verschillende plaatsen gelijktijdig een proef te nemen.

Met betrekking tot de vraag of het niet gewenscht is om ten aanzien van huurders die hun terrein behoorlijk afgesloten hebben van de handhaving van de betreffende bepaling van het huurcontract af te zien, waardoor deze huurders gerechtigd zouden zijn méér geiten, ezels en koeien te houden dan in dat contract is toegestaan, meent ondergeteekende te moeten opmerken dat de praktijk bewezen heeft dat ook huurders wier terreinen afgesloten zijn, hun beesten op andermans gronden laten grazen. Zij worden tot deze handelwijze gebracht, reeds door het feit dat de oppervlakte van het door hen gehuurde terrein onvoldoende voedsel oplevert voor hun te groote hoeveel-

heid vee. Tegen het houden van overtallig vee, gebonden, op Gouvernements grond, heeft ondergeteekende bezwaar. Aan den maatregel om tegen betaling op Gouvernementsgrond te laten grazen is de noodzakelijkheid verbonden om die gronden te doen omheinen terwijl de praktijk bewezen heeft dat omheining van particulieren of van het Gouvernement weinig waarde hebben indien deze niet tevens bewaakt worden.

11°. Ondergeteekende stelt zich de herbebossing van het Gebiedsdeel voor door o.a. boomen te doen planten als terrein-afscheidings, en voorts door het aanplanten van struikgewas.

Aan den toestand der dammen is bij voortduring de aandacht van het Bestuur gewijd. Overwogen zal worden de damaanleg door het Gouvernement te doen verrichten op kosten van belanghebbenden aan wie, voor het bedrag der kosten dan een voorschot zou kunnen worden verleend.

De aandacht van den uit te zenden landbouwkundige zal gewijd worden aan den toestand der hofjes. De divi-divi en aloë-aanplant op Bonaire wordt bevorderd.

12°. De toename van het aantal patienten in het algemeen zal wel verband houden met het feit, dat nu er een deskundige is en een goede inrichting voor behandeling van krankzinnigen, patienten eerder dan voorheen opgezonden worden. Er is geen direct verband tusschen toename der patienten en toename van de bevolking. Het resultaat van een deskundige behandeling is niet zoo zeer gelegen in het genezen van een patient dan wel in het in betere omstandigheden brengen van dien patient in het gesticht gedurende zijn ziekte. De bouw van acht cellen is noodzakelijk om den meer modernen weg te kunnen blijven bewandelen. Een klein aantal zeer drukke patienten kan dusdanig storend werken op de overige rustige patienten, dat een behoorlijke isolatie niet kan worden gemist.

14°. Ondergeteekende sluit zich gaarne aan bij de Afdelingen, waar deze de hoop uitspreken dat de proef met de melkcentrale te nemen, zal slagen.

15°. Omtrent den bouw van de markten te St. Nicolaas en Oranjestad kan worden medegedeeld dat het aantal standplaatsen voor versche visch, fruit en groenten voor elk der markten is begroot op 33 en dat 6 hallen voor verkoop van vleesch zijn ontworpen eveneens voor elke markt. Aangezien bij nadere raming is gebleken dat het oorspronkelijk aangevraagde bedrag te laag is, zal bij Nota van Wijzigingen een verhooging van het crediet gevraagd worden met f. 10.000,—.

26°. Het Gouvernement beschikt reeds over een gouvernements chirurg in den persoon van Dr. Hugenholtz als buitengewoon gouvernements geneeskundige. Eventueel kan genoemde chirurg vervangen worden door den op Aruba werkzamen chirurg.

Willemstad, den 25 Februari 1938.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

... van het Gouvernement ...

... van het Gouvernement ...

... van het Gouvernement ...

... van het Gouvernement ...

... van het Gouvernement ...

... van het Gouvernement ...

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—19.

10. Suppletoire Begrooting 1938.

Eindverslag.

No. 6.

De kennisneming van de memorie van antwoord heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

De afdelingen spraken als haar oordeel uit, dat zoolang Curaçao geen H. B. S. of een ander daarmee gelijkstaande studiegelegenheid rijk is, de eisch van einddiploma 5-jarige H.B.S. in het algemeen niet gesteld mag worden. Blijkt de noodzakelijkheid te bestaan in bijzondere gevallen speciale eischen te stellen, dan dienen alle Curaçaoenaars in de gelegenheid te worden gesteld om de vereischte geschiktheid te verwerven, desnoods in Holland.

Verschillende leden vonden in dit geval aanleiding om in overweging te geven stappen te nemen om tot de oprichting op Curaçao van een H.B.S. te geraken, wat naar hunne meening mogelijk zou zijn door voort te bouwen op de M.U.L.O. scholen. Maar dan — aldus algemeen de afdelingen — met een eigen Curaçaosch program. Immers kwam het voor, dat het overdagige program eener Hollandsche H.B.S. niet is, wat we hier noodig hebben. Zelfs meenden enkele leden, dat een M.U.L.O. eigenlijk meer is, wat we hier moeten hebben, dan een H.B.S. Wat weet een H.B.S.-er eigenlijk speciaal meer voor den dienst op Curaçao benoodigd dan iemand met een M.U.L.O. diploma van Curaçao, vroegen deze leden; wat wordt met het stellen van den eisch (o.a.) einddiploma 5-jarige H.B.S. beoogd?

Per slot van rekening zou het echter — daar was men het algemeen over eens — en in verband met het kostenvraagstuk en voor de ontwikkeling der betrokkenen het beste zijn de gelegenheid tot verkrijging van studiebeurzen zeer te verruimen.

De leden, die aan het afdelingsonderzoek deelnamen, deelden mede, niet zonder verbazing de mededeeling van het Bestuur, dat het „nog steeds de meening is toegedaan, dat de in 1937 aan de ambtenaren toegekende salarisverhooging van 5% voldoende is, ook voor de lagere ambtenaren”, te hebben gelezen. Het is immers een feit, dat de levensstandaard sinds de toekenning van die verhooging die het Bestuur toen dringend achtte, steeds stijgende is. Indien men in aanmerking neemt, dat den arbeiders in gouvernementdienst een veel hooger percentage loonsverhooging werd verleend; als men bedenkt, dat voor de in 1938 uit te voeren werkzaamheden bij de samenstelling van de begrooting rekening is gehouden met de verhoogde loonen, en deze dus in de aangevraagde kredieten zijn verwerkt, als men dan overweegt, dat desniettemin het Bestuur reeds bij het begin van het begrotingsjaar een belangrijke verhooging van die kredieten komt bepleiten, dan ligt er geen andere conclusie voor de hand, dan dat de kosten van levensonderhoud belangrijk zijn gestegen. Dat de ambtenaren, ook de laagst bezoldigde, met de 5% verhooging, die zij een jaar geleden dringend noodig hadden, al de meerdere kosten kunnen bestrijden, lijkt al zeer onwaarschijnlijk. Bij particuliere maatschappijen zijn verhoogingen toegestaan, die ver boven 5% uitgaan. Bovenaangehaald antwoord van het Bestuur heeft die leden dan ook niet overtuigd. Zij drongen bij het Bestuur er op aan, de taak van de commissie benoemd om het salarisonderzoek te bestudeeren uit te breiden in dien zin, dat die commissie op korten termijn zal hebben na te gaan, of de tegenwoordige salarissen beantwoorden aan het levenspeil. De af-

deelingen begroetten de vorming van genoemde commissie met ingenomenheid. Dat de Koloniale Raad nooit bewonderaar is geweest van het vigeerende Bezoldigingsbesluit, is voldoende bekend uit een motie, die met algemeene stemmen werd aangenomen toen voor het eerst de gelden zijn gevoteerd voor de ambtenaarssalarissen berekend volgens dat besluit. Gaarne werd ter orientatie verwezen naar 's Raads standpunt, hetwelk te vinden is in de destijds gewsselde stukken.

Algemeen werd vertrouwd, dat het Bestuur in ieder geval de Hooge Regeering in Nederland zal willen verzoeken pogingen te doen om het clearing-verdrag voor Curaçao op te zeggen, aangezien het tegen het belang is van Curaçao. Men betreurde het, dat Curaçao vóórdat ook voor ons tot dat verdrag werd toegetreden, niet daarover is gehoord.

Is het de bedoeling van het Bestuur, zoo vroeg men, om de verhooging van het bedrag, dat beschikbaar is gesteld ter vergoeding van de diensten der praktijzjns bij Nota van Wijzigingen aan te vragen? Ter loops merkte men op, dat het voorkwam, dat de bevoegde instanties wel wat royaal zijn met het afgeven van bewijzen van onvermogen.

Eenige leden verklaarden met eenige verbazing kennis te hebben genomen van de mededeeling van het Bestuur, dat de in het voorloopig verslag gestelde vragen en opmerkingen betreffende de verhouding tusschen politie en bevolking van Curaçao niet voor beantwoording door het Bestuur van Curaçao vatbaar zijn, aangezien zij het beleid van den Minister van Kolonien raken. Immers, alhoewel toegegeven werd, dat enkele vragen inderdaad als zoodanig aangemerkt kunnen worden, blijven er nog andere vragen en een opmerking over, die absoluut niets te maken hebben met het beleid van den Minister, n.l. de opmerking: „dat het algemeen bekend is, dat deze verhouding (n.l. tusschen politie en bevolking van Curaçao) — men kan gevoeglijk zeggen veel — te wenschen overlaat.” En verder de vragen: „Heeft het Bestuur van Curaçao ooit een ernstig onderzoek doen instellen naar de gronden voor die ongewenschte verhouding? Zoo ja, wanneer, door wie en hoe is dat gebeurd? Zoo niet, hoe stelt het Bestuur zich dan voor, dat er ooit verbetering kan komen in den nog steeds voortdurenden onbevredigenden toestand?”

De vraag bovendien, hoe het mogelijk is, dat de Minister uit rapporten, die slechts van Curaçao afkomstig kunnen zijn, een onjuisten indruk (betreffende de verhouding in kwestie) kon krijgen, raakt, naar de meening dezer leden, oppervlakkig gezien, wel eenigszins het beleid van den Minister, doch in den grond der zaak moet zij beschouwd worden als rakende het beleid van het Bestuur van Curaçao. Zij verklaarden moeilijk anders te kunnen aannemen, dan dat de Minister de desbetreffende rapporten heeft opgevat in den zin zooals zij bedoeld waren te worden opgevat. De voor de handliggende conclusie is dus, dat de rapporten in kwestie een onjuist, althans onvolledig beeld hebben gegeven van de verhouding tusschen politie en bevolking van Curaçao, welke omstandigheid uitsluitend en alleen het beleid van het Bestuur van Curaçao raakt.

Het in de memorie van antwoord vervatte antwoord van het Bestuur is derhalve voor deze leden zeer onbevredigend; het is immers ontwijkend t.a.v. de hiervoren aangehaalde opmerking en vragen, die het beleid van den Minister in geen enkel opzicht raken. De houding van het Bestuur in deze aangelegenheid heeft dan ook bij deze leden tot eenige onvermijdelijke gevolgtrekkingen geleid, onder meer n.l., dat het Bestuur er van op de hoogte was en is, dat de verhouding tusschen politie, beter gezegd de leiding der politie, en bevolking nog steeds veel te wenschen overlaat, immers nog lang niet is zooals zij behoorde te zijn. En vervolgens, dat het Bestuur, niettegenstaande die wetenschap, blijkbaar geenerlei maatregelen heeft genomen ter verbetering van een dergelijken toestand, die het prestige van het Nederlandsche Gezag slechts tot nadeel kan strekken. Een en ander kan — aldus deze leden — het beleid van het Bestuur van Curaçao niet anders dan zwaar aangerekend worden.

Met betere verdeling der werkkrachten b.v. door invoering

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1937-1938-19
No. 4
Eindverslag
in Suppletieve Bestuuring 1938

van het ploegenstelsel is bedoeld wettelijke regeling der werktijden. Immers bestaat hier en daar en speciaal in het havenbedrijf de misstand dat werklui soms dagen achtereen zonder te rusten werken.

De afdelingen zouden niet gaarne aan het feit, dat voor Bonaire in de jaren 1934, 1935 en 1936, 4,18, 3,63, en 4 maal het bedrag der belastingopbrengsten over die jaren voor onderhoud en verbetering van het wegennet werd besteed, eenig argument willen ontleenen tegen eenig voorstel tot opheffing van belastingen voor dat eiland. De Koloniale Raad en naar men zich herinnert ook het Bestuur, hebben steeds ten opzichte van noodige overheidsbemoeiingen het standpunt ingenomen, dat deze slechts bekeken moeten worden van het beginsel van eenheid van het geheele Gebiedsdeel. Een ander gezichtspunt zou tot zeer verkeerde consequenties voeren. Men merkte verder op, dat voor de Bovenwindsche eilanden toch de directe belastingen zijn afgeschaft, terwijl die eilanden door de natuur beter bedeed zijn dan Bonaire.

Men was het volkomen met het Bestuur eens, dat het nemen van de werkelijke waarde als basis der grondbelasting verhoging van het tarief tengevolge moet hebben. Daartegen zou men dan ook in dat geval geen bezwaar hebben. Men heeft slechts het abnormale van het geldende systeem naar voren willen brengen. De fout zit per slot van rekening nergens anders in, dan in den vermenigvuldigingsfactor van $12\frac{1}{2}$. Deze moet voor de tegenwoordige tijden gebracht worden op 8.

De mededeeling, dat zoodra de loop der middelen zulks zal gedoogen een bedrag voor het restant der uitgaven voor de telefoon zal worden aangevraagd, deed vreemd aan. Immers zijn reeds f 100.000,— voor de automatische telefoon besteed. Wat nu, als de middelen evenbedoelde aanvraag niet binnen afzienbaren tijd zouden gedoogen?

Zeer gaarne zou men vernemen hoeveel de automatiseering van de telefoon in het geheel zal kosten en welke de betalingsvoorwaarden in het gesloten contract zijn.

De cijfers betreffende de door de N.V. Ericsson geleverde centralen zoo op zich zelf staande, geven slechts een eenzijdig beeld omtrent het debiet dier onderneming. Immers kan men dit ras apprecieeren, als daarnaast cijfers gesteld worden van andere maatschappijen.

De hoofdzaak is echter: voldoen die installaties met beperkte aansluitingen van de Ericsson. En dan wilden de afdelingen doen uitkomen, dat harerzijds geen cijfers genoemd zijn, maar slechts medegedeeld dat dergelijke installaties door de Ericsson in Zweden niet meer worden geplaatst.

Gaarne zou men worden ingelicht omtrent de oorzaak van het feit, dat de opbrengst der visitatiegelden der schepen in de St. Nicolaasbaai op Aruba zoo veel minder is dan van de St. Annabaai op Curaçao, niettegenstaande het aantal na 10 uur gevisiteerde in de St. Nicolaasbaai dat van de St. Annabaai verre overtreft en ook dat na 6 uur 's avonds daar gevisiteerd grooter is dan van de St. Annabaai.

Onderdeelen.

Ad I A, 7°. Het aangevraagde bedrag werd veel te klein geacht om in Amerika reclame te maken. Men achtte het daarom zonde om het voor dat doel uit te geven.

2°. Met groote ingenomenheid werd kennis genomen van de bereidverklaring van het Bestuur, wederom een proef te nemen met de opleiding van Curaçaosche jongelieden voor de militaire politie. Door een cursus, welke vooraf aan gegadigden zou kunnen worden gegeven, zou het voldoen aan te stellen eischen zeer bevorderd kunnen worden.

12°. Men nam nota van de mededeeling van het Bestuur, dat het voorkomt, dat seiners 11 uur in een etmaal dienst moeten verrichten — een toestand, die, naar den leden hier aan het woord bekend, reeds jaren bestaat en naar zij meenen, bij geen

enkelen tak van dienst voorkomt. Uit de mededeeling van het Bestuur, dat bij het opmaken van de begroting voor 1939 daarmede is rekening gehouden, volgt, dat de toestand in 1938 gehandhaafd zal blijven, wat deze leden wel betreuren.

Meerderden leden is het bekend, dat het technisch personeel van den Radio- en telefoondienst herhaalde malen meer dan 12, tot over 14 uren, vaak aan één stuk gedurende een etmaal arbeid heeft moeten verrichten, hetzij bij bijzondere storingen, dan wel bij uitbreidingswerkzaamheden. Ook is dezen leden bekend, dat de hulpmonteurs van den Radiodienst regelmatig 12 uren aan één stuk dienst verrichten, tot een maximum van 84 uren per week en alleen bij het overschakelen van dienst een helper krijgen.

Aangezien het personeel van deze diensten steeds 24 uur voor den dienst beschikbaar moet zijn en deze leden van oordeel zijn, dat, al moge het personeel worden uitgebreid, soortgelijke situaties bij een dergelijken specialen tak van dienst zich altijd zullen blijven voordoen, daar toch ook de werkzaamheden bij dezen dienst belangrijk zijn vermeerderd, drongen zij er nogmaals bij het Bestuur op aan de salarissen van het Radio- en telefoonpersoneel, welke ten opzichte van de andere categorieën van ambtenaren bij de Bezoldigingsregeling 1934 meer zijn verlaagd, spoedig op een hooger peil te brengen.

Men zou gaarne vernemen of reeds jongelieden voor telegrafist worden opgeleid en of rekening wordt gehouden met den te kennen gegeven wensch, voortaan slechts jongelieden met M.U.L.O. of gelijkwaardig diploma aan te nemen.

22°. Men hoopt, dat het Bestuur dan toch wel zoo spoedig mogelijk het aanbrenge van trottoirs langs den Rooden weg zal willen ter hand doen nemen. De Roode weg is wel de drukste weg van Curaçao, waarom het aanbrenge van trottoirs langs dien weg zeer urgent werd geacht.

Naar vernomen, zou de nieuwe weg naar Bullenbaai niet langs de plantages Rafael, Blauw en Klein Piscadera gaan, maar achter om Julianadorp. Men achtte dit niet doelmatig. Immers in dit geval, zou alleen de verbinding met Bullenbaai van dien weg voordeel hebben, terwijl anders ook het vervoer van producten van de genoemde plantages en van Klein- en Groot St. Michiel er bij gebaat zou zijn. Ook de bewoners van het visschersdorpje Boca St. Michiel zouden er gemak van hebben als de nieuwe weg wordt gelegd, waar de oude loopt. Ook technisch verdient het naar gemeend werd aanbeveling een nieuwen weg te leggen op een bestaande.

Men vroeg de aandacht van het Bestuur voor de verzakkingen, welke bereids plaats vinden op de Caminda Nobo, den weg naar Hato en dien naar Caracasbaai.

Tweede groep, 4°. Als dus de gebouwen in de Breedestraat, die niet voor een nieuw postkantoor behoeven plaats te maken, toch gesloopt moeten worden, wat komt dan in de plaats daarvan, vroeg men.

Gaarne zouden de afdelingen de meening van de commissie van onderwijs vernemen omtrent de plannen voor den bouw der Wilhelmina- en Hendrikscholen, alvorens gelden te voteeren om die twee scholen op één terrein te plaatsen.

8°. Gaarne zouden de afdelingen vernemen waarom de prijs van het leidingwater niet vóór 1 Januari a.s. zou kunnen worden verlaagd.

10°. Naar aanleiding van de mededeeling, dat een deel der aangekochte plantage wordt bestemd voor aloëteelt, een ander deel voor den teelt van dividiviboomen en weer een ander deel voor groote gewassen, merkte men op, dat aloë en dividivi toch wel tegelijk op eenzelfde terrein kunnen groeien en vroeg wat verstaan wordt onder groote gewassen.

Enkele leden vroegen of het niet goed zou zijn ook op Bonaire een proef te nemen als hier bedoeld.

Algemeen meende men, dat de maatregel tot beperking van

het vee, dat door huurders van gouvernementsgronden wordt gehouden, meer moet gelden ten opzichte van geiten dan ten aanzien van koeien. Immers kan voor deze laatste krachtvoer gekocht worden, terwijl als de melkcentrale er is, de menschen juist aangespoord zullen moeten worden koeien te houden.

Ten aanzien van de mededeelingen betreffende het grazen op gouvernementsgrond, merkte men op dat die gronden daar toch open liggen en niemand er wat aan heeft. Als nu den naburigen menschen vergund kon worden hun geiten daar vastgebonden te hebben, zouden zij er ten minste wat aan hebben. Het idee van gemeenschappelijke weide is toch reeds geopperd voor St. Martha. En de menschen zullen, als ze de dieren moeten vastbinden, er toch niet te veel houden. Speciaal de arme lieden zullen door deze faciliteit geholpen worden.

Men drong er gaarne nog eens op aan de kleine veehouders tegemoet te willen komen.

11°. Eenige leden merkten op, dat zoolang het niet mogelijk is toezicht te houden op het gegraas der geiten, er geen sprake zal zijn van opschieten van struikgewas en jonge boomen.

Naar aanleiding van de mededeeling, dat overwogen zal worden de damaanleg door het Gouvernement te doen verrichten op kosten van belanghebbenden, werd opgemerkt, dat niet alleen de betrokken plantageeigenaren, maar in meerdere mate de gemeenschap belang heeft bij goede dammen.

15°. De nota van wijzigingen werd gemist.

26°. Heeft de chirurg op Aruba niet een contract bij de Arend Petroleum Maatschappij op Aruba, vroeg men. En wat omtrent Aruba, als die chirurg naar Curaçao zou moeten komen om den Curaçaoschen te vervangen?

Ten slotte maakte men van deze gelegenheid gebruik om te vragen of het het Bestuur bekend is, dat er vele klachten bestaan over nieuwe regelingen bij de douane en zoo ja, of er maatregelen terzake genomen worden.

Het nieuwe transformatorhuis van de Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij op het De Ruyterplein naast het nieuwe douanegebouw is al 4 maanden klaar en gaarne zou men dan ook vernemen, wanneer het oude zal verdwijnen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur vóór de openbare behandeling van dit ontwerp de gemaakte opmerkingen en gehouden beschouwingen schriftelijk zal willen beantwoorden, achten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. Maart 1938.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-19.

1e Suppletoire Begroting 1938.

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG.

No. 7.

Naar aanleiding van de beschouwingen en opmerkingen in het Eindverslag moge het volgende dienen.

Algemeene beschouwingen.

Ondergeteekende is van meening dat indien eene behoorlijke vervulling van de te vervullen vacature o.m. het bezit van een einddiploma 5-jarige H.B.S. eischt, aan dezen eisch te moeten vasthouden. Hij is van meening uit de kandidaten, die aan de eischen voldoen, de meeste geschikte *Nederlander* te moeten kiezen. Het belang van den dienst laat geen andere oplossing toe.

Overigens is het den leden bekend dat ondergeteekende overweegt op Curaçao een H.B.S. op te richten, waarom hij dan ook van oordeel is dat het aanbeveling verdient om op de verdere beschouwingen, door de Afdeelingen gehouden, terug te komen als het vraagstuk van de H.B.S. aan de orde gesteld wordt.

Aangaande het voorstel tot verruimen van de gelegenheid tot verkrijging van studiebeurzen kan ondergeteekende mededeelen dat hij hier niet afwijzend tegenover staat. Echter meent hij te moeten opmerken dat aan studiebeurzen het nadeel is verbonden dat de kinderen reeds op zeer jeugdigen leeftijd de ouderlijke woning verlaten en onder vreemden komen.

Terugkomende op den inhoud van de in de plaatselijke bladen geplaatste advertentie moge worden medegedeeld dat het gestelde in de Memorie van Antwoord gold als antwoord op de opmerking in het Voorloopig Verslag waarin de nadruk gelegd werd op den eisch, einddiploma H.B.S. welke eisch onder meer andere was gesteld. Het accent lag in het onderwerpelijke geval meer op het bezit van het Staatspraktijkdiploma of akte Boekhouden M.O. Nu is het gecombineerd bezit van het einddiploma H.B.S. (5 jarige B) en het Staatspraktijk diploma garantie dat de candidaat voldoende goed verstand heeft. Wat de studie voor het Staatspraktijkdiploma nu aangaat, hiervoor bestaat op Curaçao gelegenheid evenals voor het afleggen van examen. De Hoofden van M.U.L.O. scholen zijn geweest op deze mogelijkheden. Het resultaat was evenwel dat zich tot nog toe geen candidaat aanmeldde. In het uiterste geval zouden jongelui van Curaçao afkomstig kunnen worden aangenomen voor de betrekkingen in kwestie, indien deze in het bezit zouden zijn van een M.U.L.O. diploma benevens het Staatspraktijkdiploma.

De belangstelling van jonge ambtenaren voor de comptabele vakken is zeer gering hetgeen moge blijken uit het volgende.

Sedert enkele jaren bestaat de praktijk om klerken en schrijvers, die het *gewone* praktijkdiploma boekhouden behalen, twee extra periodieke verhoogingen toe te kennen, eene salarisverhoging dus waarop normaal vier jaren gewacht moet worden. Men zou kunnen verwachten dat dit pad, om tot positieverbetering te geraken overbetreden zou worden. Het tegendeel is waar. Ondanks het feit toch dat de lessen (in het verleden) gratis werden gegeven, hebben in 5 jaar tijds slechts 4 jongelui van het Gebiedsdeel afkomstig het diploma behaald.

Aangaande de salarissen der ambtenaren meent ondergeteekende het standpunt te moeten handhaven in de Memorie van Antwoord ingenomen. Gaarne zal hij vernemen welke particuliere maatschappijen de salarissen harer ambtenaren verhoogden

en in welke mate. Ondergeteekende heeft zich schriftelijk tot verschillende werkgevers gewend, die hem mededeelden noch aan hun administratief personeel, noch aan hun arbeiders salaris- of loonsverhooging te hebben toegekend, waaraan werd toegevoegd dat ook van de zijde van hun personeel niet om verhooging was gevraagd.

Bij Nota van Wijzigingen wordt een bedrag van f 600,— aangevraagd voor verhooging van de vergoeding der diensten der praktizijns.

Een lid vond in hetgeen door den Heer Yzerman en den Minister van Kolonien over Curaçao gezegd werd bij de Algemeene Beraadslagingen betreffende de Rijksbegrooting 1938 in het Voorloopig Verslag, aanleiding tot het stellen van vragen betreffende de verhouding tusschen de politie en de bevolking van Curaçao.

Hiertegen bestaat uiteraard geenerlei bezwaar, docht het geschiedde in dusdanigen vorm, dat het beleid van den Minister van Kolonien geraakt werd. En dit beleid, noch ook de verhouding tusschen den Minister en het Bestuur van Curaçao, kan ten eenenmale een onderwerp van overweging van Uwen Raad uitmaken.

Hierop bij Memorie van Antwoord gewezen, geeft dit lid — in het Eindverslag eenige leden — ten aanzien van enkele vragen toe, dat zij het beleid van den Minister kunnen raken en bestrijdt zulks ten aanzien van andere vragen, in stede van — en wat ware eenvoudiger geweest — zijne opmerkingen te herhalen in dusdanigen vorm, dat zij geen van alle het beleid van den Minister zouden raken.

Deze leden gaven er echter den voorkeur aan om te betoogen dat eenige vragen dan toch niët het beleid van den Minister zouden raken. Dit betoog bestaat dan uit eene opsomming dier vragen, losgemaakt van het verband waarin zij zijn gedaan, gevolgd door beschouwingen omtrent de vraag in welken zin de Minister verondersteldelijk tot hem gerichte rapporten van het Bestuur van Curaçao zou hebben opgevat, om vervolgens op deze basis uitdrukkingen als „tot nadeel van het prestige van het Nederlandsche gezag” en „moet het beleid van het Bestuur van Curaçao niet anders dan zwaar aangerekend worden” te bezigen.

Het Bestuur acht het beter deze discussie te sluiten.

Het zal zich desniettemin ook voor wat politie-aangelegenheden betreft bij de openbare beraadslagingen door een gemachtigde doen vertegenwoordigen en aldus het lid of de leden hier aan het woord alsnog in de gelegenheid stellen tot het doen van vragen.

De regeling der werktijden vormt een onderwerp van studie voor het Departement van Economische en Sociale Zaken.

De aanvaarding van het standpunt dat noodige overheidsbemoeiingen slechts bekeken moeten worden van het beginsel van eenheid van het geheele Gebiedsdeel brengt met zich mede dat van deze eenheid ook dient te worden uitgegaan, zeker bij bepaalde heffingen, welke de taak van bestemmingsheffingen vervullen. Het moge zijn dat in het verleden zekere belastingen op de Bovenwindsche Eilanden zijn afgeschaft. Op dezen weg dient echter niet verder te worden gegaan.

Ook bij wijziging van de vermenigvuldigingsfactor $12\frac{1}{2}$ in 8 zal eene evenredige verhooging van het tarief der Grondbelasting overwogen dienen te worden. Uit den aard der zaak wordt het beter geoordeeld deze aangelegenheid nader in beschouwing te nemen bij expiratie van het loopende vijfjarig tijdvak.

Bij Nota van Wijzigingen wordt een bedrag van f 100.000,— aangevraagd als tweede termijn voor automatisering van de telefoon. Met het bedrag van f 200.000,— zal kunnen worden volstaan. Een leveringscontract, hetwelk ook de betalingscondities regelt, werd nog niet uit Nederland, alwaar de details worden geregeld, ontvangen.

De cijfers betreffende de door de N. V. Ericsson geleverde centralen werden verstrekt als antwoord op de opmerkingen van den Raad. Het moge zijn dat deze cijfers een eenzijdig beeld

Koloniale Raad.

ZITTINGSAAR 1937-1938-39

de Suppletieve Begrooting 1938

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET
EINDVERSLAG

No. 7

vormen doch, onder omstandigheden kunnen ook eenzijdige beelden voldoende zijn voor vorming van een oordeel.

Sedert het jaar 1930 wordt van de Lago Oil & Transport Company een vast bedrag per jaar gevraagd voor den dienst van den Havendokter op hare schepen; tengevolge van deze regeling is de opbrengst der quarantainegelden in St. Nicolaasbaai lager dan in de St. Annabaai. In het genoemde jaar bedroeg de opbrengst van de kosten van onderzoek echter belangrijk minder dan verschuldigd zou zijn geweest ingevolge de bepalingen der Quarantaineverordening. Het kwam niet juist voor om thans, nu de kosten zooveel meer zouden bedragen aan de getroffen regeling onmiddellijk een einde te maken. Overigens zal, bij de aangekondigde wijziging van den dienst der havendokters, ook de onderwerpelijke regeling worden beëindigd.

Onderdeelen.

Ad. I. A. 7o. Uit de notulen eener bespreking op 5 Februari j.l. gehouden door de Kamer van Koophandel met den Heer H. A. Statius Muller te New York — in het Voorloopig Verslag genoemd — blijkt dat de Heer Statius Muller in overweging geeft met verspreiding van de folders door de Kamer van Koophandel uitgegeven door te gaan eventueel ook door tusschenkomst van den Heer Ravelli, de vertegenwoordiger van de Nederlandsch-Amerikaansche Kamer van Koophandel in New York. Ongetwijfeld zal laatstgenoemde instelling het bedrag ad f 2.500,— op dusdanige wijze weten te gebruiken dat het meest nuttige effect wordt bereikt. De instelling heeft groote plannen zooals de oprichting van een Holland House als onderdeel van Rockefeller Centre voor welk gebouw reeds belangrijke subsidies o.a. door de hier gevestigde olieondernemingen of met alhier gevestigde oliemaatschappijen gelieerde lichamen, zijn toegezegd. Dat bij de inrichting van het Holland House ook met Curaçao rekening zal worden gehouden, wordt vanzelfsprekend geacht.

12°. Wat aangaat de opmerking van de Afdeelingen dat de seiners geregeld 11 uur per dag dienst zouden doen, moge worden opgemerkt dat zulks slechts voorkomt in gevallen van ziekte wanneer geen invallende telegrafist beschikbaar is. Slechts bij het verspringen van de z.g. rouleerende wacht, kan het voorkomen dat telegrafisten in een etmaal tweemaal dienst moeten verrichten, doch hiertegenover staat dat deze ambtenaren langer vrij zijn. Deze omstandigheid bestaat trouwens ook bij alle ondernemingen waar wacht wordt geloopt volgens rouleersysteem.

Dat in gevallen van bijzondere storingen of bij uitbreiding, hetgeen echter zelden voorkomt, moet worden doorgewerkt, moge duidelijk zijn.

De twee hulpmonteurs hebben gedurende de opleiding van een derden hulpmonteur weliswaar 12 uur per dag wacht moeten loopen, doch aan dezen toestand is bereids een einde gekomen.

Met betrekking tot het salaris van het Radio- en Telefoonpersoneel, moge den Raad nog worden medegedeeld, dat ook deze aangelegenheid thans bij de meergenoemde salaris-commissie aanhangig is.

Met een opleiding voor telegrafist is nog geen aanvang gemaakt doch bij een eventueele opleiding zal zeer zeker rekening worden gehouden met den wensch van den Raad om slechts jongelieden met M.U.L.O. of gelijkwaardig diploma hiervoor in aanmerking te laten komen.

22°. Ondergeteekende deelt het gevoelen van den Raad, dat de verbetering van den Roodeweg tot die werken behoort, waarvan de uitvoering dringend noodig wordt geacht.

Het tracee van een gedeelte van den nieuwen weg naar Bulenbaai is ontworpen dwars door de plantage Groot Piscadera ten zuiden langs Julianadorp. Dit tracee komt op den bestaanden weg tusschen den ingang van de plantage Blauw en Jan

Doret en ongeveer ter plaatse van den weg naar Boca St. Michiel. De bewoners van Klein- en Groot St. Michiel en van het visschersdorp Boca St. Michiel kunnen dus inplaats van den ouden weg het zooveel kortere nieuwe tracee volgen. De ingang van de plantage Blauw ligt zeer nabij het westelijk uiteinde van het tracee door Groot Piscadera; de toegang tot die plantage kan dus zoowel langs den ouden als den nieuwen weg plaats vinden. De plantage Groot Piscadera grenst aan de noordzijde aan het nieuwe tracee en kan daarop een uitgang verkrijgen. De plantage Rafael heeft reeds een uitweg op den hoofdweg naar het derde district. De tweede toegang tot deze plantage alsmede de toegang naar Klein Piscadera kan als altijd plaats vinden langs den bestaanden weg, die zoodra het drukke en zware verkeer daarvan is afgeleid, gemakkelijk in goeden staat kan worden onderhouden. De omlegging van dit wegvak is wel overwogen en biedt verschillende voordeelen; technische nadeelen zijn niet aan de omlegging verbonden en schade voor de aan het bestaande wegvak gelegen perceelen wordt niet gezien.

De aangeduide verzakkingen in de nieuwe wegen zijn aan verschillende oorzaken te wijten. Oneffenheden in het wegdek treden normaal op ter plaatse van de duikers; deze kunnen eerst worden hersteld nadat de weg geruimen tijd in gebruik is genomen.

Op den weg naar het derde district voorbij Julianadorp is voor een gedeelte de fundeering bij wijze van proef weggelaten, voor een ander gedeelte de vroeger met wegenolie behandelde weg als fundeering gebruikt.

Ook nabij Hato is weer op andere wijze getracht de vrij kostbare fundeering van gezette steen te ontgaan. Op den weg naar Caracasbaai ten zuiden van de plantage Klein Zuurzak is door een der aanliggende grondbezitters een waterkeerende dam tegen het weglichaam aangesloten; het daardoor opgestuwde water heeft verzakking van den wegdijk veroorzaakt.

Tweede groep 4°. De grond van de gebouwen in de Breedestraat, welke thans niet voor een postkantoor behoeft plaats te maken, zal vermoedelijk worden benut om daarmede, door ruiling enkele andere, voor het Gouvernement van belang zijnde stukken grond te verwerven.

De meening van de commissie van onderwijs omtrent de plannen voor den bouw der Wilhelmina- en Hendrikscholen werd inmiddels bij afzonderlijk schrijven aan den Raad toegezonden.

8°. In verband met de werken welke in 1938 nog moeten worden uitgevoerd om de bedrijfszekerheid bij den Landswatervoorzieningsdienst te behouden, óók indien door verlaging van de prijs van het water het verbruik zal stijgen, kan prijsverlaging ingaande op vroegeren datum dan 1 Januari 1939 moeilijk worden toegezegd. Slechts mag worden gehoopt dat de opbrengst der middelen in den loop van 1938 zal toelaten om nog dit jaar de noodige credieten aan te vragen voor uitvoering der werken aangegeven in het Rapport betreffende de waterleiding opdat de prijsverlaging met ingang van 1 Januari 1939 kan ingaan.

10°. Het wil den ondergeteekende gewenscht voorkomen om thans nog niet teveel in details te treden ten aanzien van de uitvoering van het woondorpplan.

Naar aanleiding van het voorstel om ook op Bonaire een proef te nemen moge ondergeteekende verwijzen naar hetgeen door hem terzake werd medegedeeld in de Memorie van Antwoord met betrekking tot de Bovenwindsche Eilanden.

Inderdaad richten ook de bezwaren van ondergeteekende zich in hoofdzaak tegen het houden van meer geiten, schapen en ezels dan door het huurcontract is toegestaan. Aangaande het houden van meer koeien wil hij zich dan ook gaarne beraden.

De meening dat gouvernementsgronden welke open liggen opengesteld zouden kunnen worden voor grazen van vee omdat toch niemand iets aan die gronden heeft acht ondergeteekende onjuist. Die terreinen voorzien de bevolking van hout en zoodra

op die terreinen geen kleinvee meer wordt geweid zullen daar vele jonge boomen en struiken (o.a. divi-divi) kunnen uitgroeien hetgeen later de geheele gemeenschap kan ten goede komen.

Tegen het uitgeven van terrein voor gemeenschappelijke weide bestaat bij ondergeteekende geen bezwaar indien het Gouvernement over voldoende daarvoor geschikte terreinen de beschikking heeft. Op Sta. Martha zal zonder bezwaar een gemeenschappelijke weide kunnen worden ingericht aangezien de terreinen zich hiervoor leenen en het gewenschte toezicht niet ontbreekt. Ondergeteekende ziet nog steeds groote bezwaren tegen het gebonden houden van vee op Gouvernementsgrond. Vooral in den drogen tijd zal het zeer moeilijk zijn aangezien de dieren onophoudelijk van plaats zullen moeten worden verwisseld.

11°. Ondergeteekende stelt zich, zooals uit het gestelde onder ten 10e in de Memorie van Antwoord moge blijken, juist voor om aan het wilde gegraas van geiten zooveel mogelijk een einde te maken. Op deze wijze alleen kan de boom- en struikgroei bevorderd worden.

De stelling dat in meerdere mate de gemeenschap belang zou hebben bij damaanleg op plantages acht ondergeteekende in hare algemeenheid onjuist. Niettemin kan hij zich voorstellen dat er gevallen zijn waarin de damaanleg aan meer personen dan alleen aan den plantageeigenaar ten goede komt. Het gestelde in de Memorie van Antwoord geldt niet voor damaanleg in het algemeen belang.

Bij nader inzien is het komen vast te staan dat het voor den bouw van de woningen aangevraagde krediet niet voldoende is. Benoodigd is nog een bedrag van f 25.000,—.

Bij Nota van Wijzigingen wordt zoowel dit bedrag als dat van f 10.000,— voor de markten van Aruba (ad 15um) aangevraagd, alsmede f 1.500,— voor de volgende doeleinden:

Het voor vernieuwing en uitbreiding van de telefoon op St. Maarten toegestane krediet op artikel 134° blijkt thans, tengevolge van prijsstijging, niet toereikend te zijn zoodat eene verhooging met bovengemeld bedrag noodzakelijk is.

Voorts worden alsnog bij Nota van Wijzigingen de hieronder vermelde bedragen aangevraagd:

Ad 2um. Teneinde ook aan de protestanten, die de Nederlandsche taal niet machtig zijn, de gelegenheid te geven godsdienstonderricht te ontvangen, wordt het wenschelijk geacht aan de Vereenigde Protestantsche Gemeente te Willemstad een bijdrage van f 1.500,— te verleen ter bekostiging van een Evangelist.

Ad 3um. Wegens omzetting van de school L.O.A. te Sta. Maria in een school voor L.O.B. is voor 1 leerkracht 3de klasse, voorts voor vervanging van 1 leerkracht 3de klasse, 4 leerkrachten 4de klasse en 4 kweekelingen door 2 leerkrachten 3de klasse en 7 leerkrachten 4de klasse benoodigd een bedrag van f 6.075,—.

Ad 23bis um. Nu thans op Rincon een electrisch bedrijf in werking is, wordt het wenschelijk geacht om aldaar een electrische straatverlichting aan te leggen, waarvoor benoodigd is een bedrag van f 450,—.

26°. Indien de chirurg op Aruba naar Curaçao zou moeten komen zal door hem in geval van nood van een vliegtuig kunnen worden gebruik gemaakt. Een geneesheer aan de buitenkant van een groote stad wonend behoeft in den regel meer tijd om het ziekenhuis in de stad te bereken dan de chirurg op Aruba noodig zal hebben om naar Curaçao te komen.

Een contract met de Arend Petroleum Mij. staat aan de assistentie van den chirurg van Aruba op Curaçao, in gevallen van nood, niet in den weg.

Bij het Bestuur zijn geen klachten bekend over nieuwe regelingen bij de douane.

In het nieuwe transformatorhuis op de De Ruyterkade zijn de transformatoren opgesteld en behoeven nog slechts de leidingen te worden omgelegd.

Het totaal der bij deze Suppletoire Begrooting aangevraagde kredieten wordt thans f 1.293.843,— en het eindcijfer der begrooting f 9.370.811,—.

Tot dekking van de bij de Nota van Wijzigingen meer aangevraagde bedragen kan, naar thans kan worden becijferd, de raming der middelen nader worden verhoogd en wel als volgt:

Invoerrechten met nog	f 74.000,—
Schoolgeld met	„ 10.000,—
Loodsgelden met nog	„ 40.000,—
Alle andere ontvangsten met.....	„ 13.000,—
	<hr/>
	f 137.000,—

Het totaal van de raming der middelen en inkomsten wordt dan als volgt:

A. Belastingen	f 6.432.700,—
B. Inkomsten van onderscheiden aard	„ 2.945.337,—
	<hr/>
	f 9.378.037,—

zoodat de uitgaven, zooals nader geraamd, zijn gedekt.

Willemstad, den 26n Maart 1938.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—19.

1o. Suppletoire Begrooting 1938.

NOTA VAN WIJZIGINGEN.

No. 8.

Het ontwerp ondergaat de navolgende wijzigingen:

in de IIde Afdeeling.

- I. In onderdeel 2° van sub A wordt respectievelijk in stede van „f 2424,—” en „f 133.128,—” gelezen „f 3924,—” en „f 134628,—”;
- II. In onderdeel 3° van sub A wordt respectievelijk in stede van „f 98291,—” en „f 825441,—” gelezen „f 104366,—” en „f 831516,—”;

in de IIIde Afdeeling.

- III. Na onderdeel 10° van sub A wordt een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:
„10bis onderartikel 55 wordt verhoogd met f 600,— en gebracht op f 4600,—”;

in de IVde Afdeeling.

- IV. Tusschen onderdeelen 12° en 13° van sub A wordt een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:
„12bis na onderartikel 79 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende: artikel 79bis. Automatisering van de Landstelefoon op Curaçao f 100.000,—”;

in de Vde Afdeeling.

- V. Tusschen de onderdeelen 23° en 24° van sub A wordt een nieuw onderdeel ingevoegd luidende:
„23bis. Onderartikel 129 wordt verhoogd met f 450,— en gebracht op f 81050,—”;
- VI. In onderdeel 25° van sub A wordt respectievelijk in stede van „f 787350,—” en „f 1.342.480,—” gelezen „f 823850,—” en „f 1.378.980,—”;
- VII. In sub B worden de bedragen vermeld achter IIde, IIIde, IVde en Vde Afdeeling gewijzigd en gebracht op onderscheidenlijk „f 1.518.381,—”, „f 1.264.948,—”, „f 3.233.457,—” en „f 2.393.829,—”;
- VIII. In sub C wordt het eindcijfer der begrooting gebracht op f 9.370.811,— (negen millioen driehonderd en zeventig duizend achthonderd en elf gulden).

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-20.

Wetsontwerp tot goedkeuring van het op 27 Mei 1937 te Quito tusschen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Ecuador gesloten Verdrag van Handel en Scheepvaart.

AANBIEDING.

N°. 1.

Ingevolge artikel 50 der Curaçaosche Staatsregeling heb ik de eer den Kolonialen Raad hierbij aan te bieden het ontwerp der wet tot goedkeuring van het op 27 Mei 1937 te Quito tusschen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Ecuador gesloten Verdrag van Handel en Scheepvaart;

met verzoek hieromtrent advies uit te brengen vóór 1 Januari 1938.

Willemstad, 13 December 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1927-1928-XV

Wetontwerp tot goedkeuring van het op 27
Mei 1927 te Quito tusschen het Koninkrijk
der Nederlanden en de Republiek Ecuador
gesloten Verdrag van Handel en Scheepvaart

AANKOMING

Nº 1

Ingevolge artikel 50 der Curaçaosche Staatsregeling heb ik de
eer den Koloniale Raad hierbij aan te bieden het ontwerp der
wet tot goedkeuring van het op 27 Mei 1927 te Quito tusschen
het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Ecuador geslo-
ten Verdrag van Handel en Scheepvaart;

met verzoek hiromittent advies uit te brengen vóór 1 Januari
1928.

Willemstad, 12 December 1927.

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938-21.

Landsverordening tot wijziging van de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a en 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

AANBIEDING.

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening tot wijziging van de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a en 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Willemstad, 12 December 1937.

G. J. J. WOUTERS.

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-21

Landsverordening tot wijziging van de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a en 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao.

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a en 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao te wijzigen.

Heeft den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande Landsverordening:

Artikel 1.

Artikel 5 van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao wordt gelezen als volgt:

„Er bestaan op ieder eiland registers van geboorten, van huwelijks aangiften, van toestemmingen tot het huwelijk, van huwelijken en echtscheidingen en van overlijden.

De registers worden afzonderlijk gehouden door een of meer ambtenaren of hulpambtenaren van den burgerlijken stand, die daartoe door den Gouverneur worden benoemd.

Met vergunning van den Gouverneur kunnen twee of meer registers van elke soort worden gehouden op de eilanden, waarop daaraan behoefte blijkt te bestaan.

De werkkring der ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand wordt door den Gouverneur in hunne benoemings-beschikkingen omschreven.”

Artikel 2.

Artikel 21 van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao wordt gelezen als volgt:

„De aangiften van geboorten zullen moeten worden gedaan aan den plaatselijken ambtenaar van den burgerlijken stand en wel van de geboorten in de stadsdistricten binnen vijf dagen en van de geboorten in andere dan stadsdistricten binnen zestien dagen na de bevalling, Zondagen en daarmede gelijkgestelde dagen niet mede gerekend.

Met den Zondag worden ten deze gelijkgesteld de Nieuwjaarsdag, de Goede Vrijdag, de Christelijke tweede Paasch- en Pinksterdagen, de beide Kerstdagen, de Hemelvaartsdag en de verjaardag des Konings.

De ambtenaar van den burgerlijken stand zal van de aangifte dadelijk eene akte opmaken.

Hij is bevoegd om te vorderen dat het kind aan hem worde vertoond.

Na de in het eerste lid genoemde termijnen kan de aangifte slechts geschieden met magtiging van het openbaar ministerie bij het kantongeregte.”

Artikel 3.

Het derde lid van artikel 29 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt gelezen als volgt:

„Bij gebreke van bekende woonplaats van den vader of, in-

dien deze onbekend is, van de moeder geschiedt de inschrijving op het eiland Curaçao."

Artikel 4.

Artikel 148a van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt gelezen als volgt:

„De nietigverklaring van een huwelijk wordt op vordering van het openbaar ministerie bij den regter, die de nietigverklaring heeft uitgesproken, door den ambtenaar van den burgerlijken stand ingeschreven in de loopende huwelijksregisters van het eiland waar het huwelijk is voltrokken, met overeenkomstige toepassing van het eerste lid van artikel 40. Van die inschrijving wordt melding gemaakt op den kant der huwelijksakte.

Is het huwelijk buiten Curaçao voltrokken, dan geschiedt de de inschrijving op het eiland Curaçao."

Artikel 5.

Het tweede en het derde lid van artikel 270 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao worden gelezen als volgt:

„De inschrijving geschiedt op verzoek van partijen, of van ééne derzelve, in de registers van den burgerlijken stand van het eiland waar het huwelijk is voltrokken.

Is het huwelijk buiten Curaçao voltrokken, dan geschiedt de inschrijving in de registers van den burgerlijken stand op het eiland Curaçao."

Artikel 6.

Artikel 320a van het burgerlijk wetboek voor de Kolonie Curaçao wordt gelezen als volgt:

„Degeen, wien eene vordering tot inroeping van den staat of het ontkennen van de wettigheid van een kind is toegewezen, doet het vonnis, nadat het in kracht van gewijsde is gegaan, inschrijven in de loopende registers van geboorten van het eiland, waar de geboorte is ingeschreven. Hiervan wordt melding gemaakt op den kant van de geboorteakte."

Artikel 7.

Artikel 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt gelezen als volgt:

„Hij, die overeenkomstig het in de artikelen 323 en 324 bepaalde wettiging heeft verkregen, doet het feit der wettiging inschrijven in de loopende registers van geboorten van het eiland waar de geboorte is ingeschreven. Van de wettiging wordt mede melding gemaakt op den kant van de geboorteakte."

Artikel 8.

Het besluit ter uitvoering van de 2e en 3e zinsnede van artikel 5 van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao van 26 Maart 1915 (P. B. no. 23), zooals dat is gewijzigd bij besluit van 22 December 1931 (P. B. No. 101), vervalt.

Artikel 9.

Deze Landsverordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

KOLONIALE RAAD.

ZITTINGSJAAR 1937—1938-21

Landsverordening tot wijziging van de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a en 328a van het Burgerlijk Wetboek voor de Kolonie Curaçao.

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3.

De voorgestelde wijziging van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao heeft ten doel de mogelijkheid te scheppen de dienst van den Burgerlijken Stand in het gebiedsdeel Curaçao op een meer doelmatige wijze te organiseren.

De bedoeling is het Hoofd van het Centraal Bureau voor het Bevolkingsregister op Curaçao te benoemen tot Ambtenaar van den Burgerlijken Stand voor het geheele gebiedsdeel ten einde aldus eenheid in de toepassing der voorschriften inzake de Bevolkingsregisters en den Burgerlijken Stand te verzekeren.

Willemstad, 12 December 1937.

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-21.

Landsverordening tot wijziging van de artikelen 5, 21, 29, 148a, 270, 320a en 328a, van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. Februari 1938.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL

DAVID CAPRILES

DAAR EN LINDIA
Koloniaal Raad
ZITTINGJAAR 1937-1938

De Raad heeft op 21.12.1937 de volgende resolutie aangenomen:

UITWIJKT
Voorlopig verslag

1937

De Raad heeft op 21.12.1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 21.12.1937 de volgende resolutie aangenomen:

De Raad heeft op 21.12.1937 de volgende resolutie aangenomen:

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-22.

Landsverordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao.

AANBIEDING.

No. 1

De Gouverneur biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling der Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van den 22n Mei 1914, No. 84 (P. B. No. 35).

Willemstad, 18 November 1937.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-22.

Landsverordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao.

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Reglement op de inrichting en samenstelling der Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao, te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel I.

Het Reglement op de inrichting en samenstelling der Rechterlijke Macht in de Kolonie Curaçao wordt gewijzigd als volgt:

Artikel 4 wordt gelezen:

„Het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht wordt op het eiland Curaçao door een daartoe benoemd Ambtenaar van het Openbaar Ministerie uitgeoefend.

De Advocaat-Generaal is bevoegd om als Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op het eiland Curaçao op te treden.

Het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht wordt op de overige eilanden door den betrokken Gezaghebber uitgeoefend.

Zoonoodig wordt het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op Curaçao zoowel als op de overige eilanden waargenomen door daartoe door den Gouverneur bevoegd verklaarde ambtenaren en bij verhindering of ontstentenis van deze door een Kantonrechter-plaatsvervanger op het betrokken eiland, naar rang van benoeming.”

Artikel 17 wordt gelezen:

„De Procureur-Generaal wordt als zoodanig vervangen door den Advocaat-Generaal, en, bij verhindering of ontstentenis van dezen, door een lid van het Hof van Justitie door den President aan te wijzen.

De Advocaat-Generaal wordt zoonoodig vervangen door den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op het eiland Curaçao, die alsdan niet bevoegd is om den Procureur-Generaal te vervangen.”

Artikel II.

Deze landsverordening treedt in werking op den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—22.

Landsverordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

De voortschrijdende ontwikkeling van Curaçao maakt het noodig de Rechterlijke Organisatie te wijzigen in de richting der in Nederland geldende regeling.

Met name behoort niet langer te worden gedoogd, dat als systeem de Advocaat-Generaal is belast met het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op Curaçao.

Wel zal, in verband met het geringe aantal in Curaçao voor vervanging geschikte personen, althans voorloopig nog, de mogelijkheid voor waarneming van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht door den Advocaat-Generaal en omgekeerd van die van het Advocaat-Generaalschap door den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie open behooren te worden gehouden. Deze waarneming behoort echter niet zoo ver te gaan dat de Ambtenaar van het Openbaar Ministerie den Procureur-Generaal zou kunnen vervangen.

Mede is overwogen of niet tevens het tijdstip is aangebroken om voor ARUBA te breken met het systeem dat de Gezaghebber tevens Ambtenaar van het Openbaar Ministerie is, terwijl het ambt inderdaad wordt uitgeoefend door een daartoe aangewezen ambtenaar. Vooralsnog blijft echter naar de meening van ondergeteekende gewenscht, dat de Gezaghebber, tevens plaatselijk Hoofd van Politie, tevens Hoofd van het Openbaar Ministerie blijft.

Voor de overige eilanden geldt dit in nog sterkere mate.

Voor het overige moge de bedoeling der voorgestelde wijziging uit de artikelen blijken.

Willemstad, 18 November 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938— 22.

Landsverordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao.

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

De leden, die meer met de rechtspraak in aanraking komen, beaamden en de overige leden verklaarden zich best te kunnen voorstellen, dat de voortschrijdende ontwikkeling van Curaçao de voorgestelde wijzigingen der Rechterlijke Inrichting noodig maken. Doch ook uitbreiding van het ledental van het Hof van Justitie werd noodig geacht. Immers werd in de afdelingen betoogd dat het deelnemen aan de rechtspraak door de plaatsvervangende leden, zeer zeker als uitzondering bedoeld, in den laatsten tijd regel is geworden. Het instituut van plaatsvervangend-rechter is niet ingesteld om het mogelijk te maken, dat de rechters geregeld hun dienstreizen maken, maar om in onvoorziene gevallen het ledenaantal aan te vullen, opdat de terechtzittingen kunnen doorgaan. Ook de toename van het aantal zaken maakt die uitbreiding gewenscht, aldus werd betoogd. De meeste leden stelden daarom voor om in art. 34 van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in stede van „vier leden”, weer te lezen „vijf leden”. Een lid zou liever in stede van „vijf”, „ten minste vier” willen lezen. Hij gaf aan deze redactie de voorkeur, omdat het daarmee steeds mogelijk zal zijn, zonder wijziging der Rechterlijke Inrichting aan de eischen der Justitie te voldoen — ook als deze niet meer dan vier leden vergen. Voor vrees voor misbruik van de bepaling door het aanstellen van een onnoodig aantal rechters, achtte dit lid geen reden aanwezig, aangezien immers de begrootingswetgever daarop steeds een rem kan uitoefenen.

Alinea 2 der memorie van toelichting — aldus enkele leden — vestigt den indruk, dat het Bestuur van meening is, dat de Advocaat-Generaal te hoog staat om als Openbaar Ministerie op te treden bij het Kantongerecht op Curaçao. In dit verband werd er echter op gewezen, dat de alleensprekende rechter in een kanton in Curaçao met grootere macht bekleed is dan welke driedledige Rechtbank ook in Holland. Het Kantongerecht hier staat dus hooger dan een Rechtbank. In Nederland — aldus deze leden — wordt het Openbaar Ministerie bij de Rechtbank waargenomen door een Officier van Justitie of een substituut, een ambt, dat feitelijk gelijk staat met Advocaat Generaal alhier. Ten einde vele misvattingen hier en elders te stuiten, ware het naar de meening dezer leden gewenscht in alle wettelijke regelingen het woord Kantongerecht te vervangen door: gerecht, tribunaal of rechtbank en kantonrechter door rechter.

Reeds lang is — aldus enkele leden — het tijdperk aangebroken om te breken met het bestaande systeem ten aanzien van de vervulling der functie van Openbaar Ministerie op Aruba. De Gezaghebber van Aruba is reeds lang zoo zwaar belast dat hij onmogelijk voldoende aandacht kan besteden aan het gewichtige ambt van Openbaar Ministerie aldaar.

Feitelijk wordt — aldus deze leden — de Gezaghebber in het laatste lid van het voorgestelde art. 4 uitgeschakeld als Openbaar Ministerie, als een ander ambtenaar bevoegd is verklaard. Dit is naar hunne meening ook gewenscht daar geen twee per-

sonen eenzelfde ambt kunnen bekleeden, zonder met elkaar in conflict te komen. Wat beteekent in dit lid het woord „zoo noodig” vroegen zij? En wie bepaalt of het daar bedoelde noodig is? In het tweede lid van het voorgestelde art. 17 is „zoo noodig” duidelijk. Daar wordt huns inziens bedoeld tijdelijk of voor een enkele prestatie. Zij meenen echter te moeten aannemen, dat de vervanging in het laatste lid van art. 4 bedoeld, blijvend is.

Deze leden zouden het practischer vinden in stede van „bij het Kantongerecht op Curaçao zoowel als op de overige eilanden” in dit lid te lezen: „bij de Kantongerechten”.

Deze leden vroegen of het de bedoeling van de eerste alinea van het voorgestelde art. 17 is om den Procureur-Generaal geheel uit te schakelen en den Advocaat-Generaal practisch te maken tot Procureur-Generaal. Zij zouden dan willen vragen, waarom dat noodig zou zijn en wijzen op de bepaling van art. 134 der Curaçaosche Staatsregeling.

Het kwam dezen leden beter voor om in het tweede lid van art. 17 den bijzin te vervangen door: „die alsdan niet bevoegd is om den Procureur-Generaal op de zittingen van het Hof te vervangen.” wat toch immers de bedoeling is vroegen zij.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 21n Februari 1938.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad

ZITTINGJAAR 1937-1938 - 22

Landbouwkundig onderzoek van het Rijk
Bureau op de afdeling van landbouwkundige
van de Koninklijke Maatschappij van de Koloniën
Curaçao.

Voorlopige verslag

Nr. 4

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-22.

Landsverordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao.

Memorie van Antwoord

No. 5.

Bij het Bestuur bestaat geen bezwaar om de mogelijkheid te openen tot uitbreiding van het aantal leden van het Hof van Justitie tot vijf. Een daartoe strekkende wijziging is in het hierbijgaande gewijzigd ontwerp opgenomen.

Alinea 2 der Memorie van Toelichting blijkt een onjuisten indruk te hebben gevestigd. Bedoeling is om te voorkomen, dat anders dan in uitzonderingsgevallen in hooger beroep het Openbaar Ministerie wordt bekleed door denzelfden persoon, die ook in eerste instantie als zoodanig heeft gefungeerd. Hetgeen verder terzake werd opgemerkt kan derhalve buiten beschouwing blijven. Eene incidenteele wijziging der benaming der kantongerechten is overigens — daargelaten of daartoe aanleiding bestaat — in ieder geval te ontraden. Daarvoor zou de geheele rechterlijke organisatie onder de loupe moeten worden genomen.

Voor de meening van het Bestuur betreffende de wenselijkheid eener benoeming van een Ambtenaar van het Openbaar Ministerie te Aruba moge worden verwezen naar het dienaangaande bij Memorie van Toelichting gestelde.

Er bestaat geen aanleiding om aan de woorden „zoonoodig” eene andere beteekenis te hechten in het voorgestelde artikel 4 dan in de artikelen 17 en 18 waaraan het is ontleend. Inderdaad is deze uitdrukking minder scherp. In de praktijk heeft zij echter nimmer tot moeilijkheden aanleiding gegeven. Scherper is intusschen de in de Wet op de Zamenstelling der Regterlijke Magt en het Beleid der Justitie gebezigde uitdrukking „in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis”.

Overeenkomstige wijziging der genoemde artikelen wordt alsnog voorgesteld.

Naar aanleiding van de suggestie om in het vierde lid van artikel 4 de woorden „bij het Kantongerecht op Curaçao zowel als op de overige eilanden” te vervangen door „bij den kantongerichter” is dit lid verduidelijkt.

Aan de geopperde bezwaren tegen den aanhef van het voorgestelde artikel 17 is tegemoet gekomen.

De door de leden hier aan het woord gewenschte wijziging van het tweede lid van artikel 17 is niet aanvaardbaar. De bedoeling is juist om te voorkomen, dat de Ambtenaar van het Openbaar Ministerie als vervanger van den Advocaat-Generaal krachtens het eerste lid van artikel 17, den Procureur-Generaal zou vervangen niet slechts in de uitoefening van het Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie doch mede als hoofd van de rechterlijke en administratieve politie in geheel Curaçao en in de uitoefening der bij andere wettelijke regelingen aan den Procureur-Generaal opgedragen bevoegdheden. Door eene voorgestelde wijziging wordt dit scherper tot uitdrukking gebracht. Verder zijn nog eenige wijzigingen van redactioneelen aard aangebracht. Ter bevordering der overzichtelijkheid zijn de alsnog voorgestelde wijzigingen verwerkt in bijgaand gewijzigd ontwerp, waarin de artikelen zooals zij na de wijziging zullen luiden in extenso zijn opgenomen.

Willemstad, 17 Maart 1938.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-22

Landsverordening tot wijziging van het Reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht in de kolonie Curaçao.

Gewijzigd ontwerp.

No. 6.

Artikel I.

Het Reglement op de inrichting en samenstelling der Rechterlijke Macht in de Kolonie Curaçao wordt gewijzigd als volgt:

Artikel 4 zal luiden:

Het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht wordt op het eiland Curaçao uitgeoefend door een Ambtenaar van het Openbaar Ministerie.

De Advocaat-Generaal is bevoegd om als Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op het eiland Curaçao op te treden.

Het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht wordt op de overige eilanden uitgeoefend door den betrokken Gezaghebber.

In geval van afwezigheid, belet of ontstentenis op het eiland Curaçao van den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie en op de overige eilanden van den betrokken Gezaghebber wordt het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht waargenomen door daartoe door den Gouverneur benoemde Ambtenaren.

Artikel 17 zal luiden.

Ingeval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie wordt deze vervangen door den Advocaat-Generaal en in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van dezen, door een lid van het Hof van Justitie daartoe door den President aan te wijzen.

In geval van afwezigheid, belet of ontstentenis én van den Procureur-Generaal én van den Advocaat-Generaal kan de dienst, echter uitsluitend voor wat betreft de uitoefening van het Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie, mede worden waargenomen door den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op het eiland Curaçao.

Artikel 18 zal luiden:

In geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den Griffier bij het Hof van Justitie wordt deze vervangen door den substituut-griffier, en, bij afwezigheid, belet of ontstentenis van dezen, wordt zijn dienst waargenomen door eenen ambtenaar ter griffie, tenminste drie en twintig jaren oud, door den President benoemd en daartoe beeedigd.

In geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den Ambtenaar, die als griffier van het Kantongerecht optreedt worden zijne ambtsverrichtingen waargenomen door een ingezetene, gelijke vereischten bezittende, door den kantonrechter te benoemen tot wederopzeggens toe en te beeedigen.

Artikel 34 zal luiden:

Het Hof van Justitie is gevestigd op het eiland Curaçao. Het is samengesteld uit een president, vier of vijf leden, drie leden-plaatsvervangers, een procureur-generaal, een advocaat-generaal, een griffier en een substituut-griffier.

Artikel II.

Deze landsverordening treedt in werking op den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—23.

Wetsontwerp tot goedkeuring van het Verdrag van 23 September 1936 nopens het gebruik van den radio-omroep in het belang van den vrede.

AANBIEDING

No. 1.

Ingevolge artikel 50 der Curaçaosche Staatsregeling heb ik de eer den Kolonialen Raad hierbij aan te bieden het ontwerp der wet tot goedkeuring van het Verdrag van 23 September 1936 nopens het gebruik van den radio-omroep in het belang van den vrede; met verzoek hieromtrent advies uit te brengen.

Willemstad, 29 December 1937.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Wetontwerp tot goedkeuring van het Verdrag van 23 September 1938 noemt het gebied van den radio-ontrop in het gebied van den radio-ontrop.

AANBIEDING

No. 1

Artikel I.

Het Koninkrijk en de Koloniën worden als gezamenlijk gebied behandeld in het gebied van den radio-ontrop.

De Minister van Koloniën wordt gemachtigd om te handelen in het gebied van den radio-ontrop in het gebied van den radio-ontrop.

Willemstad, 29 December 1937.

De Gouverneur van Curaçao.

G. J. J. WOUTERS.

De Minister van Koloniën wordt gemachtigd om te handelen in het gebied van den radio-ontrop in het gebied van den radio-ontrop.

Artikel II.

Ingeval van afwezigheid van den Griffier van het Hof van Justitie wordt de Griffier van het Hof van Justitie vervangen door den Griffier van het Hof van Justitie.

Ingeval van afwezigheid van den Griffier van het Hof van Justitie wordt de Griffier van het Hof van Justitie vervangen door den Griffier van het Hof van Justitie.

Artikel III.

Ingeval van afwezigheid van den Griffier van het Hof van Justitie wordt de Griffier van het Hof van Justitie vervangen door den Griffier van het Hof van Justitie.

Ingeval van afwezigheid van den Griffier van het Hof van Justitie wordt de Griffier van het Hof van Justitie vervangen door den Griffier van het Hof van Justitie.

Artikel IV.

Ingeval van afwezigheid van den Griffier van het Hof van Justitie wordt de Griffier van het Hof van Justitie vervangen door den Griffier van het Hof van Justitie.

Artikel V.

Ingeval van afwezigheid van den Griffier van het Hof van Justitie wordt de Griffier van het Hof van Justitie vervangen door den Griffier van het Hof van Justitie.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937—1938—26.

Landsverordening tot wijziging der landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao. (P. B. 1938 No. 7).

AANBIEDING.

No. 1.

De Gouverneur van Curaçao biedt aan den Kolonialen Raad ter goedkeuring aan eene ontwerp-landsverordening tot wijziging der landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao. (P. B. 1938 No. 7).

Gehoord den Raad van Bestuur wordt, gelet op het gestelde in artikel 92, lid 3 van de Curaçaosche Staatsregeling, de termijn binnen welken het besluit van den Kolonialen Raad moet worden medegedeeld, bepaald op één maand na dagteekening dezer aanbieding.

Willemstad, 28 Februari 1938.

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937-1938-26.

Landsverordening tot wijziging der landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao. (P. B. 1938 No. 7).

ONTWERP.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat de nieuwe opvattingen, neergelegd in den herziene ontwerp-algemeenen maatregel van bestuur, o.m. strekkende tot opname der Curaçaosche politiemilitairen in het Curaçaosche-ambtenaren-pensioenfonds, het noodzakelijk maken de landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B. 1938 No. 7) te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel I.

De landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B. 1938 No. 7) wordt gewijzigd als volgt:

1e. Het intitulé wordt gelezen:

„Landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de militaire politietroepen dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen.”

2e. De considerans wordt gelezen:

„In overweging genomen hebbende, dat het, in afwachting van definitieve pensioenvoorschriften voor de bij de militaire politietroepen dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen, noodzakelijk is eene voorloopige regeling dienaangaande te treffen en daarin mede te betrekken de weduwen en weezen van de gepensioneerde militairen dezer landmachtstroepen, voor zoover zij op of na 1 Januari 1931 dienst hebben gedaan bij de militaire politietroepen hier te lande;”

3e. In artikel 1 onder a worden de woorden „het korps” ver-

vangen door „de”, vervalt de komma na het woord „verschuldigd” en vervallen aan het slot de woorden „bij de politie dienst doende”.

4e. Artikel 1 onder b wordt gelezen:

„de nagelaten betrekkingen der onder a van dit artikel genoemde militairen, zoomede de nagelaten betrekkingen der gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao, die op of ná 1 Januari 1931 dienst hebben gedaan bij de militaire politietroepen hier te lande, aanspraak op weduwenpensioen, weezenonderstand en vergoeding voor betaalde begrafenis-kosten en zijn voornoemde militairen en gepensioneerde militairen daarvoor bijdrage verschuldigd onder de voorwaarden en op den voet van het reglement voor het Weduwen- en weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen en de daarbij behorende overgangsbepalingen, met dien verstande evenwel, dat het bepaalde bij artikel 4 en bij de paragrafen 2, 3 en 4 van artikel 12 van genoemd weduwen- en weezenfondsreglement buiten toepassing blijft.”

5e. Lid 3 van artikel 2 wordt gelezen:

„De regeling der uitkeeringen, bedoeld in artikel 1 onder b, geschiedt overeenkomstig de bepalingen te dier zake in het reglement voor het Weduwen- en weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen.”

Artikel II.

Deze landsverordening treedt in werking op den dag na dien harer afkondiging en werkt terug tot 1 April 1938.

Gegeven te Willemstad,

Koloniale Raad
ZITTINGSLAAR 1937-1938 26

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Landsverordening tot wijziging der landverordening van den 22n Januari 1932 tot regeling van de pensioenen van de bij de politie dienst staande militairen van de landmachtstroepen in Curaçao en van de landverordening van den 22n Januari 1932 tot regeling van de pensioenen van de bij de politie dienst staande militairen van de landmachtstroepen in Curaçao. (N. R. 1937 No. 17)

[Faint mirrored text bleed-through from the reverse side of the page, including phrases like 'Deze landsverordening treedt in werking op den dag na dien harer afkondiging...']

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1937-1938-26.

Landsverordening tot wijziging der landsverordening van den 28n Januari 1938 tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van de bij de politie dienst doende militairen der landmachtstroepen in Curaçao en hunne weduwen en weezen en de weduwen en weezen der vóór 1 Januari 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao. (P. B. 1938 No. 7).

MEMORIE VAN TOELICHTING.

No. 3.

Algemeene beschouwingen.

De ontwerp-algemeene maatregel van bestuur, waarbij, aanvankelijk m.i.v. 1 Januari 1938, bepaalde Nederlandsch-Indische militaire pensioen- en weduwen- en weezenfondsreglementen niet langer van toepassing zouden worden verklaard op de bij de militaire politietroepen dienst doende militairen van de landmachtstroepen in Curaçao en waarbij tevens uitbreiding zou worden gegeven aan het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds in dien zin, dat daarin mede zouden worden opgenomen de Curaçaosche militaire landsdienaren, al dan niet belast met den politiedienst in dit gebiedsdeel, heeft als gevolg van het door den Kolonialen Raad uitgebrachte advies enkele niet onbelangrijke wijzigingen ondergaan.

In het hiervoren bedoelde advies sprak de Koloniale Raad zijne ongerustheid uit over de ruime interpretatie, welke, getiteld op artikel 109 der Curaçaosche Staatsregeling, in den ontwerp-maatregel en bijbehorende memorie van toelichting aan het begrip „militaire landsdienaar” werd gegeven en gaf de Raad als zijne meening te kennen, dat eene regeling, waarbij de militairen der landmachtstroepen in Curaçao, niet belast met den politiedienst, door den Raad aangeduid als de „zuivere militairen”, buiten het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds zouden blijven, de voorkeur verdiende.

Deze ongerustheid en enkele andere naar voren gebrachte en door het Bestuur ondersteunde punten hebben in Nederland aanleiding gegeven tot besprekingen, waarbij het wenschelijk bleek zoodanige wijzigingen in den ontwerp-maatregel aan te brengen, dat de gemaakte bezwaren werden ondervangen.

Opdat deze herziening rustig en nauwkeuring kon geschieden moet het aanvankelijk gekozen tijdstip van inwerkingtreden verschoven worden naar een lateren datum, vermoedelijk 1 April 1938.

Als meest belangrijke verandering kan worden vermeld, dat eventueele militairen der landmachtstroepen in Curaçao, niet belast met den politiedienst, geen deelgenoot zullen worden in het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds. De hun toe te kennen pensioenen zullen rechtstreeks ten laste van de Rijksbegrooting komen, terwijl de hier bedoelde „zuivere militairen”, althans zoolang dienaangaande geen andere regeling wordt getroffen, ten behoeve van hun eventueel na te laten betrekkingen deelgenoot zullen blijven in het Weduwen- en weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale troepen, waarvoor het Rijk aan genoemd weduwen- en weezenfonds eene subsidie (aanvullingsbijdrage) verschuldigd zal zijn.

Men is in deze principiële aangelegenheid nog een stap verder gegaan en overweegt eenzelfde standpunt in te nemen ten aanzien van de vóór 1931 gepensioneerde, al dan niet bij de militaire politietroepen dienst gedaan hebbende, militairen van

de landmachtstroepen in Curaçao, wier diensten indertijd door het Rijk werden gehonoreerd en wier eigen-pensioenen ten laste van de Rijksbegrooting blijven komen.

Zouden oorspronkelijk deze gepensioneerde militairen ten behoeve van hun na te laten betrekkingen overgaan naar het Curaçaosch-ambtenaren-pensioenfonds onder verrekening wegens overdracht van pensioenlast, thans wordt voorgesteld deze gewezen „zuivere militairen” hun deelgenootschap in het Weduwen- en weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier te laten behouden, uiteraard zonder dat Curaçao daarvoor een jaarlijksche subsidie verschuldigd is.

Indien echter hun deelgenootschap in voornoemd weduwen- en weezenfonds gehandhaafd wordt, blijft het reglement voor dat fonds op hen van toepassing en behoeft Curaçao derhalve niet te voorzien in eene pensioenregeling voor de eventueel na te laten weduwen en weezen der hier bedoelde gepensioneerde militairen.

In de inmiddels reeds tot stand gekomen landsverordening tot voorloopige regeling der pensioenaanspraken van Curaçaosche politiemilitairen en hunne weduwen en weezen (P.B. 1938 No. 7) worden de weduwen en weezen der vóór 1931 gepensioneerde militairen van de landmachtstroepen in Curaçao mede betrokken, omdat de bepalingen dezer voorloopige regeling gebaseerd waren op meergenoemden ontwerp-algemeenen maatregel van bestuur in zijn oorspronkelijken vorm.

Wijziging dezer voorloopige regeling is derhalve in verband met de hiervoren besproken nieuwe opvattingen, neergelegd in den herziene ontwerp-algemeenen maatregel van bestuur, noodzakelijk geworden. De thans voorliggende ontwerp-landsverordening heeft die wijziging tot strekking.

Waar het hier een geval van spoedeischenden aard betreft, de aan te brengen wijzigingen een eenvoudige karakter dragen en beschouwd kunnen worden als het uitvloeisel van een reeds vroeger naar voren gebracht standpunt, zoodat de behandeling verwacht mag worden geen moeilijkheden te zullen opleveren, werd de termijn, binnen welken het besluit van den Kolonialen Raad moet worden medegedeeld, op één maand gesteld.

Na deze inleiding volgen artikelsgewijze nog enkele toelichtingen.

Artikelen.

Ad artikel I, 1e. Het wordt juister geacht in plaats van „bij de politie dienst doende” te spreken van „bij de militaire politietroepen dienst doende”. Tevens wordt daardoor overeenstemming bereikt met de bewoordingen van den herziene ontwerp-algemeenen maatregel van bestuur.

Zooals reeds bij de algemeene beschouwingen werd besproken, dienen thans de weduwen en weezen der vóór 1931 gepensioneerde militairen uit de voorloopige regeling te worden geschrapt, wil men volledige overeenstemming bereiken met de bepalingen van den herziene ontwerp-algemeenén maatregel van bestuur.

Ad artikel I, 2e. Hetgeen ad artikel I, 1e werd opgemerkt, geldt ook voor de considerans.

Ter verduidelijking wordt voorgesteld beter tot uitdrukking te laten komen, dat wél de weduwen en weezen van gepensioneerde militairen der landmachtstroepen in Curaçao, voor zover zij op of ná 1 Januari 1931 dienst hebben gedaan bij de militaire politietroepen hier te lande, in de voorloopige regeling betrokken zijn.

Ad artikel I, 3e. Ten einde overeenstemming in bewoordingen te behouden, wordt voorgesteld in plaats van „het korps militaire politietroepen” te spreken van „de militaire politietroepen.”

Achter het woord „verschuldigd” hoort geen komma, waarom voorgesteld wordt dit leesteeken te schrappen.

De aan het slot voorkomende restrictie „bij de politie dienst doende” kan beter vervallen, omdat de hier bedoelde reglementen van toepassing waren verklaard op de landmachtstroepen in Curaçao (de militaire politietroepen inbegrepen).

Ad artikel I, 4e. Om reeds vroeger uiteengezette redenen moeten bepalingen met betrekking tot weduwen en weezen van vóór 1931 gepensioneerde militairen uit de voorloopige regeling verdwijnen, terwijl het dan uit een oogpunt van duidelijkheid gewenscht voorkomt tot uitdrukking te brengen, dat de weduwen en weezen van gepensioneerde militairen, voor zoover zij op of ná 1 Januari 1931 dienst hebben gedaan bij de militaire politietroepen, wél in de regeling zijn betrokken.

Ter wille van de leesbaarheid werd het bepaalde in artikel 1 onder b der voorloopige regeling, met de daarin voorgestelde veranderingen, in zijn geheel opgenomen.

Ad artikel I, 5e. De in lid 3 van artikel 2 voorgestelde veranderingen zijn uitsluitend van redactioneelen aard. In plaats van „blijft geschieden” is het juister te lezen „geschiedt”, terwijl „Weezenfonds” en „koloniale” dienen te worden geschreven „weezenfonds”, resp. „Koloniale”. Eenvoudigheidshalve werd het geheele lid in gewijzigden vorm herhaald.

Ad artikel II. Waar het tijdstip van inwerkingtreden der voorloopige regeling (P. B. 1938 No. 7) zeer waarschijnlijk 1 April 1938 zal zijn, n.l. hetzelfde tijdstip, waarop de algemeene maatregel van bestuur, in het voorafgaande meerdere malen nader genoemd, van kracht zal worden, en de thans in behandeling zijnde ontwerp-landsverordening tot wijziging dier voorloopige regeling eerst ná het verstrijken van dien datum zal kunnen worden afgekondigd, dient aan de voorgestelde wijzigingen terugwerkende kracht tot 1 April 1938 te worden verleend.

Willemstad, 28 Februari 1938.

De Gouverneur van Curaçao,

G. J. J. WOUTERS.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1937—1938—26

*Landsverordening van den
tot wijziging der landsverordening van den
28n. Januari 1938, tot voorloopige regeling
der pensioenaanspraken van de bij de poli-
tie dienst doende militairen der landmacht-
troepen in Curaçao en hunne weduwen en
weezen en de weduwen en weezen der vóór
1 Januari 1931 gepensionneerde militairen
van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B.
1938 No. 7).*

Voorloopig verslag.

No. 4.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

De afdeelingen spraken echter algemeen haar voldoening uit over de aandacht, welke aan 's Raad advies is geschonken.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 21n. Maart 1938.

De Rapporteurs.

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Landbouwverordening van den
tot wijziging der landbouwverordening van den
28. Januari 1918, tot voorloopige regeling
der pensioensprovisionen van de bij de post-
te dienst doende militairen der landmacht-
troepen in Curaçao en hante waken en
voeren en de waken en voeren der voor-
1 Januari 1921 gesamenreede militairen
van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B.
1922 No. 7).

Voorloopig verslag

No. 4

De Raad heeft de voorloopige verslagen van den
Landbouwverordening van den 28. Januari 1918,
tot wijziging der landbouwverordening van den
28. Januari 1918, tot voorloopige regeling
der pensioensprovisionen van de bij de post-
te dienst doende militairen der landmacht-
troepen in Curaçao en hante waken en
voeren en de waken en voeren der voor-
1 Januari 1921 gesamenreede militairen
van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B.
1922 No. 7).

De Raad heeft de voorloopige verslagen van den
Landbouwverordening van den 28. Januari 1918,
tot wijziging der landbouwverordening van den
28. Januari 1918, tot voorloopige regeling
der pensioensprovisionen van de bij de post-
te dienst doende militairen der landmacht-
troepen in Curaçao en hante waken en
voeren en de waken en voeren der voor-
1 Januari 1921 gesamenreede militairen
van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B.
1922 No. 7).

De Raad heeft de voorloopige verslagen van den
Landbouwverordening van den 28. Januari 1918,
tot wijziging der landbouwverordening van den
28. Januari 1918, tot voorloopige regeling
der pensioensprovisionen van de bij de post-
te dienst doende militairen der landmacht-
troepen in Curaçao en hante waken en
voeren en de waken en voeren der voor-
1 Januari 1921 gesamenreede militairen
van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B.
1922 No. 7).

De Raad heeft de voorloopige verslagen van den
Landbouwverordening van den 28. Januari 1918,
tot wijziging der landbouwverordening van den
28. Januari 1918, tot voorloopige regeling
der pensioensprovisionen van de bij de post-
te dienst doende militairen der landmacht-
troepen in Curaçao en hante waken en
voeren en de waken en voeren der voor-
1 Januari 1921 gesamenreede militairen
van de landmachtstroepen in Curaçao (P. B.
1922 No. 7).

W. J. H. SPROCKEL

DAVID CARLIES

